

༧རྒྱལ་དབང་རྒྱ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུག་དཔེ་ཆོག་ལ།

༡༡། །ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ། །
པོད་ག་པ།

ཕ་ལྷ་དཔ་པོ།   བུ་ལྷ་པོ་དང་བུ་ལྷ་པོ་བཟང་ལྷ་པོ་ལྟོ།

སྐྱོ་བཅད་ནམ་ཁྱུ་ལྷ་ཆོད་པན་བདེ་ཡིགས་བཤད་མིང་།

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཚོ་གའི་རྣམ་པར་བཤད་བ་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྒྲུང་བ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྲ་
བ་བཞུགས་
སོ། །

པོད་ག་བ།
སྤྱིའི་དེབ་སྤེང་ང་གཉིས་བ།

མཛད་པ་པོ། ལྷུལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྤྱི་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ། ཐོད་ག་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྐུ་བཅར་ནས་རྒྱལ་གྲ་ཚང་ནས་
པར་ཐེངས་དང་ཐོར་དེབ་གངས་ ༣༠༠ དཔར།

© Namgyal Tantric College, 2014

All rights reserved

Compiled, edited and published

by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Off: 91+92184-14777/ 92184-15777/221492

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་སྒྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒྲིང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། འབགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་པ་སྤྱེལ་ཀླན་བྱང་སེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་
མ་བུ་སྤྱན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་འབགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུལ་ཡིག་དྲུག་གི་གངས་ལྗན་
མིའུ་གཏུང་དྲུག་ལས་མཆེད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་།
སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་
ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྒོར་བཅཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁའ་བཙུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་
གཅིག་གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྲོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་
པ། ཆོས་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྒོལ་གཏོད་མཛད་
ལ། སྤྱི་རྒྱའི་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་
བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྒོར་ལྗེ་འཕེལ་བཅཅན་གྱིས་སད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་རབ་བྱུང་
གི་ལྗེ་དང་། དགོན་སྡེའི་ཐོག་མ་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱབས་སྐྱུར་ལོ་བཅུ་གླིང་གི་སྒོ་བ་བྲ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སྒོ་རིག་བཟུ་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་

རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྤྱིར་བཏུང་སྤྱི་ཚོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོད་ས་
སུ་ནང་འདྲེན་དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློབ་པར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་
སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་བོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་
བརྟེན་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སློབ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་ཕུ་བཅན་དང་།
རྒྱལ་རབས་ཁེ་གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་
བསམ་སློམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེན་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བྱེད་
བཀའ་བསྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆེ་གང་ངལ་བ་བསྟན་ནས་བབྲངས་
ཀྱང་བབྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་ཕྱོད་ས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྐྱེགས་བམ་ཐམས་ཅད་
གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་དབང་སྐྱོང་པ་སྟེར་བྱས་སོ་ཞེས་
སྤྲིས་ཀྱང་ཁྱད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་བྱོན་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཏུ་སྤྱུག་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སློབ་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་ཐེང་རིམ་
བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲས་སོགས་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་ཚོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྟན་
མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཏུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་
ཤོག་བྱ་སྤྱུམ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་དག་གི་མྱང་དོར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སློབ་གསུམ་དག་བཏུའི་ལས་ལ་བཅོན་
པ་དང་། དུམས་དང་སྤྱིང་ཇེས་རྒྱད་དུལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཞིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱུག་

རང་ཆས་སུ་ལྟོན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར།
དང་གི་དུས་སུ་འང་འཛམ་གླིང་ཤར་བྱལ་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་།
ཡང་སྒོས་ཆན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློབ་ཁྲིམས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་
ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་
ལས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ ༡༩༥༤ ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་
ལྷ་བར་ངོ་ལོག་མཁའ་ལ་པར་སྒོལ་དང་རྒྱུད་རིག་གཏོར་བའི་སྤྱི་མཆོང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བས། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་ཡོད་ཆད་
རྒྱུ་བཞེད་གསུམ་སུ་བཅུས་ཏེ་གཏོར་བཅོམ་ཆབས་ཆེན་བྱས་པའི་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་
སློང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྤྱོད་ཏུ་སྤེལ་ཡང་སྤྱི་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་
ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཀོར་དང་། ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱི་ཀོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་
ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་སྤེལ་བའི་བོད་ཀྱི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་
རྒྱའི་བྱས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁྲིད་ནས་སྤྱི་དབང་སྤྱབས་
ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ས་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལྔ་ཀྱལ་
མཆོག་སྤྱི་ཐོབ་རིམ་ཁྲོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཤིག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་
སྤྱབས་དང་སྤྱོད་པའི་ལུས་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་
སྤྱང་བྱེད་དགོས་ཀྱིན། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་དུ་བསྟར་མ་ཐུབ་
པར་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེ་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་
བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྤྱོད་དུ་ཅ་བརྒྱག་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་
གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་ཅེས་སྤྱོད་བཞག་ལ་འཁལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། གོ་ལ་འདིའི་

ཐོག་གི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་རྗེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱུར་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྒྲོས་
ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱོང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤམ་ལེགས་པར་འཆོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲུམ་
ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱོ་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གི་མཆོན་གནས་
རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱོང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་རྣམས་ལ་བདག་
ཅེས་སྤངས་སྐྱོབ་གནང་བྱུང་པ་ཅུ་མ་མིན་པར་དེ་བས་གཤམ་གནང་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་བཟང་
རྣམས་ལ་འཆད་ཅིང་ཅིང་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་
བ་སྤྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན། ཡང་སྒྲོས་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མཐོང་
བརྒྱད་ཕྱག་ལེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འབྲི་དམིགས་བསམ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་མཆོག་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བདག་ཡཔོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན་དུ་བྱུང་བཞིན་
པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་ཤམ་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་
མགོན་ཡསྐབས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་ཉིད། མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་
སོགས་སྟོན་ཁྱོན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་ཆོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
འཁྱུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱིད་གང་འདུལ་སྤྲུལ་པའི་རྣམས་གར་ཏེ། །

འཕགས་ཡུལ་སོ་བྲལ་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ། །

པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་སོགས། །

སྐུ་འཕྲེང་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བ་ཆར་དུ་དངར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་རྣམས་ཐར་
ནི། རྒྱལ་ཀྲན་སྙིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གིས་དག་
དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་སྤྱུ་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་
པའི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་པ་
ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྐུའི་སྤྲུལ་
པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་
ཡུལ་སོ་བྲལ་དང་། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉའ་
ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བར་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྩེའི་
བར་བསམ་བཞིན་སྐུ་སྐྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་པོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་སྐུ་ཕྱེང་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྒྲོས་
ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་བར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ཐུབ་བསྟན་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྷག་དོན་སྐུ་བཙུང་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བཙས་ལ་
གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་རྒྱ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ལོང་རིམ་ཁྱོན་ནམས་ནི། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་
ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཉིད་མིའི་ནམ་ལོལ་ཏུ་ཐེབས་པར་སོང་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་
རབས་སྟེང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་ཐོད་འབངས་ནམས་བསྐྱངས་པའི་ཆོད་མེད་ཀྱི་བཀའ་
འཛིན་རྗེས་བྱ་དང་། ལས་སྒོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་བརྟན། སྒོས་སུ་གཤམ་ཆའི་ལས་འཆར་ཆ་
ལག་ཡོངས་སུ་ཆོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ད་བར་སུས་ཀྱང་བརྩམས་གནང་མེད་པར་མངོན་པས།
ཡུལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་དང་གཅིག་རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས།
སྤར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདེན་མཆོག་ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཆེ་
ཡལ་བས་པད་དོ་རྗེ་ཆོས་བདུན་གྱི་དོ་ཐོར་བརྟན་པའི་ལས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་
འདི་ག་སྐུ་བཅར་ནམ་ལྟར་གྲུ་ཆོང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཆ་
བ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ལོང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་སྟོགས་སྒྲིག་ཁུ་རྒྱའི་
ལས་འཆར་གསར་སྒྲིག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཛུགས་ཁུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྷོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྷ་ན་མ་མཆིས་
པ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་པོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་
བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༩༡ དང་། སྤྱི་ལོ་
༡༠༡༥ ལོར་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞིས་པར་བརྟེན། བན་བདེའི་མཇུག་བཟང་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ཅིང་། ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་རྩེ་ཐོན་ལྷ་བའི་འགངས་ཆེན་
ཀྱི་དུས་ཆེགས་བྱུང་འཕགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་བྲེས་པོད་འབངས་ཡོངས་ཙམ་མ་
ཟད། འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་པལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་མའི་
རྣམ་པར་ཐོལ་པ་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབངས་དང་། ཞི་
བདེར་མོས་པའི་འཇམ་སྒྲིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཀུས་བསུའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ལྷ་བ་དང་ཆབས་

ཅིག་འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་
སྐྱེ་ཆེ་ཡེན་བས་བད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་ཐོར་འཆོ་གཞེས་གསལ་
ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་མོར་སྤྱད་བཅི་ཁྱེ་བའི་དུས་བཟང་
དང་། ལྷ་ར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།
གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་
འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སྒོ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་སྲོག་མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་
བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བཟང་ཉིས་
བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་སྤུམ་བཅེགས་སྟབས་དང་བསྟན་གྱིས་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་
ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་བུར་བྱན་མོང་ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་
དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཤང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་བྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྐྱོན་
ཁྱེ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱབ་བཅར་སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱད་
ལྷ་སྟན་སྟོན་འབྱུང་ཁྱེས་པར་བཀའ་འཁོལ་དང་བཅས། <<ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤང་རིམ་བྱོན་
གྱི་གསུང་འབྱུང་དཔེ་ཆོགས་>> ནམས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་འབྱུང་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྐྱེ་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་ཐེབས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་དང་། གསུང་འབྱུང་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཅས་འབྱུང་པར་དུ་འཇུག་འགོད་ཀྱིས་ཁྱེས་དག་ངེས་འདོངས་
ཐོག་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྐྱོན་ཁྱེས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་གྱི་མཛད་སྟོའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་འབྱུང་མཆོན་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
བསྐྱེད་སྟོན་ལས་དང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་གོར་མ་ཆག

འདི་ག་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་བུར་བྱན་མོང་ནས་ཡལོང་

ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་གྲས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་
ཡུལ་ས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་
མཐའ་དག་སྟོན་གྱིས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྤྲད་དུ་ཡུལ་ས་པོ་གང་
ཉིད་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུག་ཁྱེ་ཆུའི་
སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་དགྲུང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་
ཅུ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་ཆུ་ཉེ་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་
སྤྱོད་དང་བཅས་འབྲུག་མཆོན་གྱི་ཆུ་དུ་འབྲུག་ལམ་ཁྱེ་ཆུ་མ་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་
ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུག་པ་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེའི་བརྟན་གསུམ་པ་
ཐུབ་བསྟན་ཆུ་མཆོའི་བར་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེབ་སྤྲོད་ ༤༡ བཞུགས་
པ་དང་། ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་དུག་པ་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་ཆུ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ་དང་
ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་
པོད་ ༡ གསར་དུ་བྱོགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་ཆུ་པ་དང་། གོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་
ཆུད་པའི་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དེབ་སྤྲོད་ ༤ དང་། ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་
སྤྲོད་བརྟན་པའི་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཆུ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཆུ་དུ་རྣམ་ཐར་དང་བཀའ་
སློབ་ལམ་སྟོན་དེབ་སྤྲོད་ ༤ བཅས་བསྟན་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱིའི་དགྲུང་གངས་
དང་མཉམ་པའི་པོད་སྤྲོད་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་ཆུ་པ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་ཆུ་པའི་མཆོན་དོན་ནི།
དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་པོག་པའི་སྒྲ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་
སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་དུག་ལས་ཨོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་ན། གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་གསུང་པམ་འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཆང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་དོན་

དུ་མཇད་པ་སོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐང་རིམ་བྱོན་ནམས་ཀྱི་སྐྱེས་པར་རེ་དང་། བར་དུ་གསུང་འབྲུམ་
དངོས་ཀྱིས་གསུང་མཆོན་པ་དང་། མཐའ་མར་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་རིམ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབྲུམ་ཐོད་རེར་སྐྱེས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
གསུམ་ཆང་བའི་མཆོན་དོན་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཁི་ལོར་བུ་སྟེ་སྐྱེས་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་ཐིང་བ་སྟེགས་བཅ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤེལ་ཟུར་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་
སྒོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་ཐིང་བའི་སྒོར་གཟུགས་སྟེང་མའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་
སྐྱེས་ཐང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་གོ་རིམ་ཨང་དང་། ཐིང་བའི་སྒོར་གཟུགས་འོག་མར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
ཐིང་སོ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་ཀ་ཁའི་ཨང་། སྟེགས་བཅ་ཀྱི་སྟེང་ཟུར་དུ་ཕྱག་མཆོན་མེ་རྟོག་བསྐྱར་
བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་>> ཀྱི་
ཐོད་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཀྱི་གོ་རིམ་ཨང་གི་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྟེགས་ལྷ་བའི་བརྒྱད་
རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱེས་ཕྱོགས་སྟེགས་ཁང་དང་། ཐོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབྲུམ་ཀྱི་མ་ཡིག་ཐོག་ཕྱག་རྟོགས་གནང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཕྱག་རྟོགས་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སྟེལ་ཉིས་འགོག་
གི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ཆང་མར་ད་ལན་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་ཐེ་བཀའ་བྲིན་
ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་དང་། ང་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིར་ནམ་གྲུ་ལྟན་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྒྱུར་ཐེད་དང་། འགྲོ་བྱོན་ནར་གཏོང་གནང་བ་དང་། མཁྱེན་
དཔྱེད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་
འཆར་འདིར་གདེང་འཛོག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ལྷ་དག་
གི་རྟོགས་མགོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྷ་ཐེད་
རྒྱབ་སྒྱུར་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་བྱེས་ནམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་པར་སྐྱེན་ཐོག་རྟོགས་རམ་

ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་ང་ཆོད་ལས་འཆར་ཁག་ལ་རྩ་ཆེའི་ལས་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་
དང་། རོགས་པན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུས་མཐུན་གནང་སྐྱོར་ཡོད་པ་མཐུན་ཞེས་ཞུ།

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བའི་
བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་པ་རྣམས་ལྷན་སྟེ་བསྐྱོད་ཡར་འཕེལ་དང་། ལས་
རོགས་ས་རྣམས་སློབ་གྲྭ་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྟོ་རྗེ་བྱང་ནས་ཞོགས་སྤྲེལ་ངས་
དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤིས་རིང་དཀའ་བ་བྱུང་བས་ད་དང་། ངས་བ་དང་ལེན་གྱིས་གསུང་
འབུམ་གྱི་ཡིག་འདུག་དང་། དཔེ་བསྐྱར་ཞུ་དགམ་དཔེ་ཐབས་འཆོལ། དཀར་ཆག་གསར་
སྒྲིག་དེབ་གཟུགས་རྩལ་འགོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཞུས་ཤིང་། ཡང་སློབ་
རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་མེས་པར་རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རུང་ཞེབ་
ཆོགས་དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སློ་ཀྱན་ནས་འབད་བཅོན་ཞུས་
ཞུལ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷན་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོས་
མིན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྤྱོད་བཅས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཆད་ལྷག་ནོར་
འཁྱལ་འབྱུང་སྤིད་པས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་གྱུ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྙིང་དབུས་ནས་
བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ དགེ་བར། །

དཔེ་སྤྱི་ག་པའི་གསལ་བ་ཤད།

གསུང་འབུམ་འདི་དག་མཛད་པ་པོ་ཡུལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་མེད་པོའི་ནང་བསྟན་མིད་སྐུ་འཁྲུང་བདེ་ཐབས་སོགས་དང་། ལྷག་
བར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཚུད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱི་ནི་
ལྷང་སྐུ་རོལ་བའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། <<ཡུལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་སྐོ་བཟང་
བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་>> ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
ལགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

མཛེད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །

མཛད་པ་མཆོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་སློབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་རས་དངུལ་པའི་དགའ་སྟོན་
 ཏུ་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་ལྒྲུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་འདི་དག་གི་ནང་ཏུ་རྒྱལ་
 པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཞི་མ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་
 འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། གསང་སྤྲུགས་གཞུང་
 ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་པའི་གནད་རྣམས་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་དང་། བེ་མ་མེད་པའི་རིགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་ཞིང་། བརྫོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་ལ་ཁ་གསལ་ཞིང་། གོ་
 བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྲུང་ཆོས་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་
 མཐུན་སྦྱང་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ལགས།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་སྤར་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བཞོས་པའི་པར་རྩིང་ཞིག་དང་། སྤྱིས་ཞོལ་པར་ཁང་གངས་ཅན་པན་

བདེའི་གཏེར་མཛོད་སྒྲིང་དུ་གསར་དུ་བཞོས་པའི་པར་གསར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
ཞོལ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ་བའི་དོགས་གནད་ཅན་གྱི་ཆོག་རྣམས་
འབྲས་སྤངས་པར་རྟིང་དང་། དེ་མིན་རྗེ་འདིའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བྲིས་མ་དང་པར་མ་ཁག་ལ་
དཔེ་བསྟར་ཞུས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་དང་། རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་མཛད་
པ་པོ་རྣམས་ནས་གཞིགས་བདེའི་ཆེད་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྲང་པོ་ཏྲ་ལའི་དགེ་ལུགས་
གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་ལྟར་བསྒྲིགས་ནས་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་རིམ་གྱོན་གྱི་གསུང་
འབྲས་དཔེ་ཆོགས་>> གྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ ༥༠ ནས་ ༥༧ བར་ལེགས་བསྒྲིགས་གྱིས་དེབ་
གཞུགས་སུ་པར་སྤྱད་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་ལམ་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་གསུང་འབྲས་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་ལས།
གསུང་པོད་ ༡༡༽ དང་། ༡༢༽ གཉིས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྩི་རྩེས་མཛད་
པའི་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེ་མའི་སྟོད་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་
ཞེ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤང་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ཞེ་དགུ་པར་ལེགས་བསྒྲིགས་ཞུས་ཐོག་དེ་འཕྲོས་གྱི་
གསུང་འབྲས་པོད་དྲུག་པོ་རྣམས་དེབ་ཐེང་དུ་སྒྲིག་ཚུལ་ནི། སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམས་པར།
<<དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ།>> དང་། དེབ་ཐེང་ལྔ་
བརྒྱ་དང་གཅིག་པར། <<དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མའི་བྲིད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་>> དང་།
<<རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར།>> <<འཛིགས་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་
མའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས།>> <<བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་འདེབས།>>
<<འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཤད་ཆེན་མོ།>> <<དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་>> <<དེའི་
ཆོགས་མཆོད།>> <<འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།
དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཉིས་པར། <<དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱེད་རྩི་རྩེའི་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྩི་རྩེ་མེས་

དཔའི་ཞལ་ལུང་། >> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་དག་གསུམ་པར། <<སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་བཀོད་པ་དངོས་སྒྲུབ་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་ལས་སྤྱགས་ཐེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་>> དང་།
<<སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་
བརྟེན་པ།>> <<རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>>
<<ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆ་
ག།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲོལ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་རས་གཟིགས་
ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྡོར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པར་བརྟེན་
པ།>> <<ཇི་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྟེན་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས།>> <<ཐེ་མི་ལར་བརྟེན་
པའི་སྤྱན་ཕྱག་གི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པར་བརྟེན་པ།>> <<མཁར་རྡོ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཐེ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>>
<<དམིགས་བཅེ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་
དཔའ་གསུམ་བཅེགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>> <<དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བཅེགས་རྒྱལ་
པོ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཡ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<འཇལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པ།>>
<<ཆེ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<དབང་རྗེས་
གནང་སོགས་གྱི་སྒྲོན་འབྱོར་ཆོས་བཤད་བྱ་ཚུལ།>> <<བྲིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་དབང་
གི་བརྒྱད་འདེབས་དང་། སྒྲོན་གཉིས་ལྷ་ཨི་བ་དང་མི་ཏུ་ནས་བརྒྱད་པའི་བདེ་མཆོག་དབང་གི་
བརྒྱད་འདེབས་བཅས།>> <<བྲིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས།>> <<ལྷ་ཨི་
པའི་བདེ་མཆོག་ཆོགས་མཆོད།>> <<དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་འདེབས།>> <<དེའི་

དབང་མཚོག་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་ཚུལ། >> <<དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་ཚོགས་མཚོད། >>
<<སྐྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<རྒྱུད་སྤེན་ས་གསུངས་པའི་ལྷ་
ཚོགས་ཏུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་པན་བདེའི་འདོད་དགུ་སྟེར་
བ་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཏྲ་
མཁྱིན་གསང་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྐྱན་རས་གཟིགས་བྲག་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས། >>
<<འཛིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆོ་སྐྱབ། >> <<བདེ་མཚོག་གི་བསྐྱར་
འཁོར་རྒྱས་པ་བསྟོལ་ཚུལ། >> <<འཇམ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་སྐྱབ། >> <<གདུགས་
དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆོ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་ཚུལ། >>
<<འཁོར་ལོ་སྟོལ་པ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆོ་དཔག་མེད་
གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྟོལ་ལྷང་གི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྟོལ་བཟུངས། >>
<<སེང་གའོང་མའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་བརྟོག་པ་བྱ་ཚུལ། >> <<འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་
ཐུག་ལྷ་དགུའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྐྱན་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱམ་སྐྱབ། >> <<ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚོད་སྟོན། >>བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐོང་ལྷ་བརྟུང་བཞི་པར། <<རྩོར་སེམས་ལྷ་བརྟུང་བདུན་མའི་དབང་གི་བརྟུང་
འདེབས་དང་སྟོན་ཤིས་བཅས་པ། >> <<དེའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཚོག། >> <<སྐྱན་
རས་གཟིགས་ཁ་སར་སྤྱོད་ཆེའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་རྩེས་གནང་བྱ་ཚུལ་ལས་ཚོགས་གྱི་རིམ་པ་
བཅས། >> <<འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙན་ལྷ་ལྷའི་དབང་བརྟུང། >> <<དེའི་སྐྱབ་
ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཚོག། >> <<ཐུག་རྩོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་ལས་བཞིའི་སྟོན་སྟེག། >>
<<ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བརྟུང་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ཐུགས་གྱི་དབང་གི་བརྟུང་འདེབས། >>
<<དེའི་དབང་ཚོག། >> <<སྐྱར་གནས་གྱི་ཚོག། >> <<དུགས་པོ་དགོ་བཤེས་གྱིས་མཛད་

པའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཚོགས་ལ་དག་མཆན་གནང་བ། >> <<རྟ་མགིན་གསང་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། >> <<དྲུག་ཅུ་པའི་དག་གཏོར་ཀྱི་ཆོག་ག། >> <<མགོན་པོ་སྙིང་ཁྱེད་ཀྱི་
གདམས་པ་ཐུན་མེན་རྒྱན་འཁྲུང་ཉམས་ལེན། >> <<དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ། >>
<<སྒོ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་དང་སྟན་མགྱུར་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་
པ། >> <<ཁྱི་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར། >> <<སྒོ་དྲུག་པའི་གཟུངས་
ཀྱི་རྣམ་བཤད། >> <<བསངས་མཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། >> བཅས་
བཀོད་ཡོད།

དེ་བ་ཐོང་ལྟ་བུ་ང་ལྟ་བུར། <<བསྟོད་སྟོན་རྒྱ་མཚོའི་འབྲེལ་པ་>> དང་། <<འདུ་
ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་འབྲེལ། >> <<རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས། དབྱངས་ཅན་མ་བཅས་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད།
ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཆར་དུ་དངར་བ། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུ་ཐོང་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ལོ་མོན་ཉན། ལྷུང་སྒྲུ་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པན་བདེའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་
བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དགེ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་
བ་བཅས། >> <<གནམ་སའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྒྲུལ་སྒྲུང་ཐེབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སོགས་
སྒྲེས་ཆེན་ཁག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། ཆོགས་
དབུས་སུ་དགེ་ཆོགས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྒྲོ་བའི་གཏམ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཤིས་བཅས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ་བཅས། >> <<རྒྱ་ཉོར་བོད་
ཀྱི་མཆོག་དམན་བར་པ་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆབ་ཤོག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་དཔྱོད་

ལྷན་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐེང་ལྔ་བཅུ་དྲུག་པར། <<སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱབ་
ཡིག་སློན་ལམ། འདོད་གསོལ། དཀར་ཆག་དེབ་ཐེང་དབུ་བཟོད་བཅས་སྐལ་བ་སྟོགས་
བསྐྱེབས་སུ་བཀོད་པ་ལེགས་ཆོགས་དཔལ་ཀྱི་བང་མཛོད། སྐྱུ་འབུམ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་
འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སོགས། >> <<ཡུལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་
བསམ་ཡས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་བཞེངས་སྐབས་སྐྱུ་བརྟན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་
བྲིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག>> <<ཡུལ་བའི་ཡུམ་ཞིང་ག་ལེགས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་བྲིས་ཐང་
རྒྱབ་ཡིག>> <<ཐུབ་དབང་སོགས་བྲིས་ཐང་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྒྱབ་ཡིག>> <<རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་རྣམ་བཅས་ཀྱི་རས་བྲིས་རྒྱབ་
ཡིག>> <<མཆོ་རྒྱལ་ཆེན་མོའི་པར་བྱང་སོགས་ལེ་ཆོན་མང་བ།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
མདའ་ཡབ་གོང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་དཔེ་ཕྱི་
ནང་གི་དེབ་ཀྱི་དབུ་བཟོད།>> <<ཕྱིན་རྟེན་དཀར་ཆག་དབུ་བཟོད།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
གོས་སྐུའི་དཀར་ཆག>> <<གནས་བཅུ་དང་། ལམ་རིམ་ལྟ་ཁང་དང་གསར་བཞེངས་དེབ་
ཀྱི་དབུ་བཟོད།>> <<ལྷ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲིངས་སུ་བཞུགས་པ་བྲམས་སྐུའི་དཀར་ཆག>>
<<བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<བསྐྱེད་འགྱུར་དཀར་ཆག>>
<<རི་བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོས་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྟན་སོགས་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ཡུལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་གསར་བཞེངས་བྲམས་སྤྲིང་
གོས་སྐུའི་དཀར་ཆག>> <<བསྐྱེད་འགྱུར་དཀར་ཆག>> <<བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག>>
<<པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱུ་གསུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་
པའི་མཆོད་སྤྲིང་རྟེན་དང་བརྟན་པར་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་ལེགས་བྲམས་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།>> <<བྱ་ཁྲུང་ཆོས་སྡེའི་རྒྱ་ཕྱི་བས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>>

<<སྐྱེ་འབྱུང་ཆོས་སྒྲིབ་གོས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་སོགས་མཆོག་དམན་དུ་མའི་
ཞུས་ངོར་སྐྱེལ་བའི་འདོད་གསོལ། སྟོན་ཆེན་རྒྱལ་ཡིག་གི་རིགས་ལེ་ཆོན་ཤིན་དུ་མང་བ་
བཅས། >> <<གསར་བདག་བྲག་པོ་སུམ་སྒྲིལ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱང་དུ་མ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ་དང་། བསྐྱང་བཤགས་
བསྟོད་བསྐྱེལ་སོགས་ཀྱི་རིས་པ་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་དུ་བཀོད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་
འཇོ། >> <<ཐོད་ཡུལ་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་འདོད་གསོལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆོས་
སྐྱང་སྐྱིར་འདོད་གསོལ། >> <<འདོད་གསོལ་རྩ་ཡབ་མ་དང་། གྲུང་ཞལ་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འདོད་གསོལ། >> <<སྤྱིད་གསུམ་བདག་མོ། རྒྱལ་ཆེན་རིག་འཛིན། ཁ་འབྲུག་ཆོས་སྐྱོང་
བཅས་ལ་གཏོར་འབུལ་དང་བསྟོན་སྐྱོང་རྩི་རྩེ་བྲག་རྒྱལ་མའི་གཏོར་འབུལ། >> <<མངའ་
རིས་དོ་ག་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཡུལ་ལྷར་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<དབལ་ལྷར་འདོད་གསོལ་དང་ཐ་
འོག་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་གཏོར་འབུལ། >> <<ཐང་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བསྟོད་བསྐྱེལ་དང་། རྩི་རྩེ་གསུམ་
ལྷན་ལ་འཕྲིན་བཅོལ། རྒྱལ་ཆེན་སྐྱེལ་ལྷའི་གཏོར་འབུལ། >> <<ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཀྱི་མགོན་
ཁང་སོགས་སུ་བསྐྱང་བའི་མཇུག་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་དང་མི་ཐང་གཞི་བདག་འབུམ་
རིའི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཁ་འབྲུག་སྐྱང་མ་དགེ་བསྟོན་དུང་ཐོད་ཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<སྐྱེ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱང་བསྟོད། >> <<རྒྱལ་ཐང་རི་ཁྲོད་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་
ཆ་འཕྲིན་དགོན་ཀྱི་སྐྱང་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་
བཅོལ་དང་སུམ་ཅེན་སྤྱིང་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྐྱང་གཞི་བདག་གི་
གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་ཚུང་དབང་ལྷ་སྤྱིས་གཅིག་དང་དགའ་གདོང་གནས་སྐྱང་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ། >>
<<འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་མཆོད་དང་། ཉེ་པོ་མ་རྩུར་ཀྱི་གནས་རིའི་གསོལ་མཆོད། >>
<<མགར་ཐང་ཆུ་ཆོན་ཁའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཅོན་

ཁོད་ཕྱག་དམར་བའི་གསོལ་མཆོད། >> <<རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་འདོད་གསོལ་དང་
ཕྱག་དྲུག་པ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆོས་སྤྱང་གི་བསྐྱེད་པའི་
གཤམ་དུ་འཁྱུད་རྒྱུའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྐྱེ་ལྷ་སྤྱི་དང་གནས་ཆུང་གི་གསོལ་མཆོད། >>
<<ཆོས་སྤྱང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྤྱི་ལྷ་འབྲོང་བཅོན་དང་མཆོ་སྤྱན་བཅས་
པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་ཆུང་ཆོས་སྤྱང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<འདོད་ཁམས་
དབང་མོར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<རྒྱལ་ཐང་གི་གཞི་བདག་བསྐྱེད་པའི་དགུའི་
ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཛིགས་བྱེད། ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷ་མོ།
ནམ་སྐུ་སྐྱེ་ལྷ། རྟོ་རྟེ་གཤམ་རྒྱལ་མ་སོགས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆ་
འཕྲིན་བདེ་ལྷན་དག་འཕེལ་གྱི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྤྱང་གཞི་བདག་
གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ཉུང་
བསྐྱུས། >> <<རྟོ་རྟེ་ལེགས་པའི་གསོལ་མཆོད་དང་། སྤྱུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མདོས་
བསྐྱེད་ཚུལ་བཅས། >> <<སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་གསེར་སྤྱེམས། >> <<དམ་ཅན་རྟོ་རྟེ་ལེགས་པའི་
གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་གི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<རྒྱལ་བཅོན་གྱི་གསོལ་
མཆོད་དང་བསྐྱེད་སྤྱང་དབང་པོ་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<མདོ་སྤྱང་ཕྱག་
བཞི་དགོན་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<བསྐྱེད་པ་དང་ཆུ་བཟང་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་
མཆོད། >> <<ཆུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཇའ་བྱ་མོ་དགོན་གྱི་
གནས་བདག་རྟོར་ལེགས་སེང་ཆེབས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འབྲུངས་རྒྱལ་ཅེ་སྤྱན་གྱི་
གསོལ་མཆོད། >> <<ཀོང་པོ་འབྲུ་ཆོས་གནས་སྤྱང་རྟོ་རྟེ་བྲག་བཅོན་གྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<རྟོ་མོ་ཆེ་རིང་པའི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གསེར་སྤྱེམས། >> <<སྤྱི་མ་
ཅེ་རག་གཞི་བདག་གཞོད་སྤྱན་རི་སྤྱིང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་སྤྱང་མ་བེང་དམར་དང་གཡུ་སྤྱོན་པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གཏོང་ཕྱག་དྲུག་པོ་ཞི་བའི་

འདོད་གསོལ་དང་གྲུང་ཐང་ལྟ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱང་བ་བསྟོད་བསྐྱེད། >> <<མགོན་པོ་
ཕྱག་དྲུག་པའི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<ལྟ་མོ་དང་ལྟམ་སྤེད་གི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། དཔལ་
ལྷན་ལྟ་མོའི་གསོལ་མཆོད་མདོར་བསྐྱེད། གནས་ཚུང་ཆོས་སྦྱོང་ཁོག་ཞུགས་གསལ་བའི་
འདོད་གསོལ། >> <<ཨོ་རྩེ་དུན་གར་གྱི་གངས་རི་པོག་ཐོལ་ཨ་ཙཱ་མོ་ཐོལ་ཉེན་དུ་གྲགས་
པའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་
འབུལ་ཚུལ། >> <<མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པར་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་དང་། འབུམ་ནད་
ཞི་བའི་འདོད་གསོལ་ལེ་ཆོན་གཉིས། >> <<དཔལ་ལྷན་སྤེད་གསུམ་དབང་མོ་དབྱེ་འཕང་
བསྟོད་ཅིང་མངའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆོག་>> <<དཔལ་མགོན་བེང་ཆེན་ནག་པོའི་མངོན་
རྟོགས་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱེད། >> <<སད་སེར་བཅའ་ཐན་ཞི་བའི་གསེར་སྦྱེམས། >>
<<རྩེ་རྩེ་གྲགས་ལྷན་ཁོག་བསྐྱེད་ཐོག་ཞུགས་ཅལ་གྱི་འདོད་གསོལ། >> <<བསའི་ཁབ་ཅན་
གྱི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཞོ་ཁ་སྒྲ་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འཕྲིན་བཅོལ། >> <<བསྟན་སྲུང་བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<སྤྱི་བརྒྱད་
གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག་དང་། བསེ་ཁབ་ཅན་ལ་གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག་ ལྟ་མོ་ནས་
མཁའི་གོས་ཅན་མའི་མངའ་གསོལ། >> <<སྤེད་གསུམ་བདག་མོའི་མངའ་གསོལ་དང་། བཟ་
ཤེས་ཆེ་རིང་མའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<རྩེ་རྩེ་གྲགས་ལྷན་གྱི་མངའ་གསོལ་དང་ཨོ་ག་ཙཱ་མོ་ཐོལ་
སྤེས་ཞུས་པའི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད་སོགས། >> <<རྩེ་རྩེ་གྲགས་ལྷན་ལ་ཁོག་ཐེབས་གྱི་
འཕྲིན་བཅོལ་དང་། སྤྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<ཆོས་སྲུང་
རྣམས་གྱི་བསྐྱང་བ་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་གཤམ་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྟོན་ཆོག་དང་། གནས་ཚུང་སྤེལ་
པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འབྱུལ་མེད་ཁོག་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱི་འདོད་གསོལ་བཅས། >>
<<དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་མངའ་གསོལ་བ། >> བཅས་བཞེད་ཡོད།

དེབ་སྤེང་ལྟ་བུ་དང་བདུན་པར། <<བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་

ཉེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤྱད་ཆེན་གྱི་མཆོར་བཤོད་པའི་ཤིང་
ཏྲ་དང་། >> <<ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གི་བཅའ་ཡིག་སྤྱིར་ཡིག་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་འདྲིགས་མེད་གཏོང་ལྟའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
གི་བཅའ་ཡིག་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆད་གི་བཅའ་ཡིག་གསར་གྱི་
གཉའ་ཤིང་། མགར་ཐར་འདུས་སྡེའི་བཅའ་ཡིག་བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། དེ་མོ་
ཆོས་སྡེ་སྒོ་གསལ་སྤྱིར་གི་བཅའ་ཡིག་གཏུང་སེལ་ཆུ་འཛིན་གསར་པ། རྒྱལ་ཐང་དགའ་ལྗན་
སུམ་ཅེན་སྤྱིར་གི་བཅའ་ཡིག་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་
སྲུ་བཅའ་བའི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། སྡེ་བརྒྱད་སྤྱིར་གཞོམ་མེད་རྩི་རྩི་གོ་ཆ་སོགས་
སྤྱིར་ཡིག་བཞི། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྟར་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་ལེ་ཆོན་བརྒྱད་བཅས། >> <<ལྷ་
མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཆོས་སྤྱད་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལ་སྟན་ཤིང་། ཐམ་བུད།
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན། ར་བཟའ་མཆོད་རྩལ་སོགས་འབུལ་གནང་ཞལ་ཡིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཆོགས་གཉིས་གསེར་གྱི་ཉི་མ་>> བཅས་བཀོད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སེ་
ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཡང་ཐོག་ཡུལ་བའི་གཟིམས་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་ན་
བཞུགས་པའི་ཡུལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་པར་མ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ་བསྐྱེགས་ནས་པར་
སྤྱན་ཁུས་པ་ཡིན།

གསུང་འབུམ་འདི་དག་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁུས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་། ཆོག་སྤྲད་དང་། ལྷག་
བཅས། རྒྱན་སྤྱད་གསུམ་གྱི་སྤྲད་དང་དག་ནོར་མཛོད་གསལ་ཅན་རེ་བྱང་དག་བཅོས་བྱས་
པ་དང་། ལྷུང་དང་ལྷུ་གཉིས་སྒོག་སྤྲད་སྤྱིར་རྒྱག་ཐབས་མེད་པ་བུད། དེ་མིན་སྐབས་དེའི་
ཡི་གེའི་འབྲི་སྒྲིལ་ལས། དེང་སྐབས་དང་འབྲི་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་མ་དགེ་སོར་
བཞག་ལས་རང་འཆོམ་གྱིས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་ཁུས་མེད།

ལྷག་པར་དུ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྗན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་ཕྱིན་མ་ཕྱིར་དགེ་སྤྱད་བ་དང་།

འཆོལ་བདེ་བའི་ཆེད་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་དང་རྒྱབ་མདུན་ནམ་ཉིན་སླིབ་ཀྱི་བསྐྱུས་ཉགས་
(༡ན) (༡བ) འདྲིའི་ནང་བཀོད་ཡོད། བར་ཅ་ཞུས་དག་བྱེད་སྐབས། ཐོག་མའི་ཞུས་དག་
དང་། བསྐྱར་ཞུས། ཡང་ཞུས། ཞུས་ཆེན་བཅས་ཞུ་དག་གི་རིམ་པ་བཞི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཅིང་།
སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ཞུ་དག་འཕེར་ངེས་སུ་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱང་། དེད་ནམས་ཅོམ་སྤྱིག་
གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་པ་དང་། ཤེས་རིག་ནོར་གྱིས་དབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་གང་ཐད་ནས་མི་ལྡོང་
བའི་ཆ་སོགས་སྤྱོན་དང་ནོར་འབྱུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། རྒྱ་ཆེའི་རིག་གཞུང་ལ་
འཆད་ཉན་དང་། ཞིབ་འཇུག་མཛད་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
འཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གནང་རོགས་ཞེས་བྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྟ་བུ་པར་ང་ཆོའི་ལས་དོན་གང་
ཅིའི་ཐད་ལྟ་བུ་བསམ་ནམ་དག་གིས་སློབ་སྦྱོན་དང་། ཞུ་དག་གི་རོགས་པན། ཡིག་ཆ་མཁོ་
འདོན་སོགས་གནང་མཁན་གྱི་གཞིས་བྱེས་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་དང་། ཡང་སློས་མཐུན་རྒྱེན་གྱི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆད་མེད་གནང་མཁན་རྣམ་ཐུར་ཐུན་མོང་བཅས་ཆང་མར་སྤྱོད་དབྱུས་ནས་སྤྱགས་
རྩི་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ལ། །

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་ནམ་ཐར་སྟོང་བཟུས།

འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

འབྲོམ་རིགས་ལི་ཐང་ལྷ་ཞོལ་གཟུགས་སྐྱབས། །

ཡུལ་བ་གྱི་མཆོའི་སྐྱབས་རྒྱ་ལས་མཇུག། །

དགེ་ལྡན་བསྟན་སྐྱོང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག། །

ཡུལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཇུག་པ་ལོ་ཡུལ་བ་སྐྱེའི་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲེ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་བྲམས་པ་སྤིང་གི་ལྷ་ཞོལ་དུ་རུས་ཆེན་བཙུག་ཀྱི་ནང་ཆོན་འབྲོམ་གྱི་རིགས་སུ་ཡབ་གུང་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྲུངས། ལི་ཐང་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཡུལ་བའི་ཡང་སྟོན་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བཞེན་དགུང་ལོ་ཆུང་དུ་འོས་སྐབས་སྐྱེ་ཞང་རབ་འབྲམས་པ་ཨ་དགེ་བཟ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་དུ་བཏང་ཞིང་། དེས་མཆོན་རྟགས་བཟང་བས་མཆོན་ལ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྤངས་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མཆོ་སྟོན་གྱི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་བདུན་པ་ཆངས་དབྲངས་གྱི་མཆོའི་ཡང་སྟོན་ལི་ཐང་དུ་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོར་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་སྟན་ཏུ་བུལ།

དགུང་ལོ་བྱུག་བདུན་སྐབས་ལྷ་བཟང་གིས་མངགས་པ་དགེ་འདུན་དང་དར་རྒྱས་གཉིས་ཡོང་གིན་འདུག་ཟེར་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གསན་པས་ལེགས་ཉེས་ངེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པས་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱོལ། དགུང་ལོ་བཅུད་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༧༡༥

ལོར་ཡན་དར་བྱ་ནས་ཅོ་ནེ་བརྒྱད་སྟུ་འབྲུམ་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་གསེར་ཁྱིམ་བཞུགས།
གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་སྟུ་འབྲུམ་བྱམས་པ་སྤྱིང་
དུ་ཕེབས་ཏེ་ཞོ་མེན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདུན་ནས་ཐོག་མར་
དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་མཐོན་ཞེས་གསལ། དགྲུང་ལོ་དགྲུང་སོན་སྐབས་སྟུ་ལ་སྟུ་འབྲུམ་
མེད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། ཐོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་
ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་ཉེ་ཐོག་ཆ་གན་ཞོ་མེན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
དུང་ནས་དགེ་བསྟན་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་བཞེས་ཞེས་གསལ། མཆོན་ངག་གི་དབང་བླག་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བྱུང་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་བྱི་སྟེ་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་དབྱུས་སུ་ཕེབས་ནས་
ཟླ་བ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རི་པོ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་
གསེར་ཁྱིམ་ཡཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ་བ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་པཎ་ཆེན་
སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་མཁན་སྟོན་སྒྲགས་མ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས། མཆོན་
ལ་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་གསོལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་གསལ་ཞིང་།
ཁྱི་བྲུང་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཡེ་རྒྱལ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་ཏེ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་
ཁག་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་སྟེ་ལོ་
༡༧༩༢ ལོར་ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟོན། ཐོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་
པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་མེ་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༧༩༣
ལོར་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དུང་ནས་བསྟན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས་
ཐོག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཀའ་ཡང་དུ་མ་གསན་ཚུལ་གསལ་ལ། གངས་ཅན་
མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས་ལས་བསྟན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཞེས་འཁོད།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་
བཀའ་སློན་ནང་ཁྲལ་མ་འཆམ་པར་བཏེན་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་ལ་དགོངས་ནས་ལི་ཐང་དུ་
ཐེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང། དེ་ནས་ལྟོ་ལམ་བརྒྱད་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་དང་། ལྷ་རི་འགོ་། འོ་པ་
མདོ། འབའ་ཐང་སོགས་ནས་ལི་ཐང་བྱབ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་ཐེབས་ཤིང་། མགར་ཐར་
དུ་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱི་བྱང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་གསར་སྤྱོད་མཛད། དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་ལྔ་ཅམ་
བཅུགས་རིང་རྒྱད་སྟེང་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཆོག་ལྟན་གྱི་དུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་
སོགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཚུལ་འཁོད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་རྟོ་རམས་པའི་གྲ་སྒྲོར་མཆོན་བཏགས་མཛད། དུང་དཀར་
ཆོག་མཛོད་གྱི་ལོ་ཆོགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་ཡུལ་བ་བསྐྱེད་བཟང་གྱི་མཆོད་མཆོག་མགར་ཐར་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ནས་
ལོ་ཤས་བཅུགས་དགོས་བྱུང་ཚུལ་འཁོད་ལ། དེར་བཅུགས་རིང་མགར་ཐར་དགོན་པ་བྱུག་
བཏབ། དེར་དགེ་འདུན་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་འཇུགས་གནང་ཐོག་སྤྱི་འགྲོ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་
ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་དང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་
ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཐེབས་པ་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་བདེ་གཟར་གྱི་རྒྱན་
པས་མདོ་སྟེང་མགར་ཐར་དུ་ཐེབས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྲལ་དེར་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲོར་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤོན་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཐེབས་པ་ཤིང་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༥ ལོར་མགར་ཐར་ནས་
དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་མཛད་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཡཞབས་སོར་འཁོད། དེའི་ལོར་
པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇུག་པར་ཐེབས་ཤིང་། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་
མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱད་དབུས་སུ་ཐེབས། དེ་ནས་
ལོ་ངོ་བཙུང་ལྟེ་རིང་དུ་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་ལུ་མཁན་པོ་ངག་དབང་ལོན་

ཉན་འབྲུང་གནས་བཅས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡག་ས་རིག་གནས་དང་བཅས་
 བར་ལེགས་བར་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཅེས་གསལ། དགྲུང་ལོ་སྟུང་ཅུ་
 ལ་ཐེབས་པ་མེ་སྒྱུ་སྒྱི་ལོ་ ༡༧༣༧ ལོར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྒྱལ་གསར་
 བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་པ་ས་རྟ་སྒྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ཟླ་བ་
 འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོའི་བཀའ་བྲུབ་གནང་། གོས་སྒྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་གསར་
 བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སྟོན་ཆོག་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་ཆོགས་མཆོད་མེར་སྦྲེངས་
 ཀྱི་མཆོད་རྩས་རྩལ་སྟོན་རྒྱལ་གསར་བཅོ་བཀོད་པས་མཛེས་བར་བསྐྱབས།

དགྲུང་ལོ་སོ་བཞིར་ཐེབས་པ་ལྷགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༡ ལོར་འབྲུག་སྡེ་སྤིང་དགོངས་
 བྱས་ཆབ་སློན་པོ་རག་དབང་རྒྱལ་མཚན་བསྐོ་གཞག་གནང་། ལྷགས་པོ་རི་འགོ་པན་སྤིང་གི་
 གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་སྦྱོང་རུང་ཟད་ཉམས་པར་བརྟེན་གདན་ས་མཐིལ་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱགས་
 ཡེན་གཏོང་བ་གནང་སྟེ་བསྐྱམ་ར་མཛད། བཏ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོག་སྤྱལ་ཡང་
 སྤིང་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་མཚན་ལ་སློ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་
 སོ་དགྲུང་ཐེབས་པ་མེ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༤ ལོར་སྤྱ་གཞུང་ཅན་པའི་རི་མོའི་སློབ་རྒྱན་སྟེལ།
 དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༧ ལོར་བཏ་
 ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐེབས་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱ་སེང་དང་། སློལ་དཀར་སོགས་གྱི་
 རྗེས་གནང་སྤྱལ། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྤྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༩ ལོར་པོ་བྱང་པོ་
 ༡་ལའི་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སློབ་བསྐྱངས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་འགོ་རྒྱགས།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་བཞིར་སེབས་པ་སྟགས་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
སྟགས་འགན་བཞེས་ཏེ། སྲིད་དོན་ཞབས་ཁྲུང་བཀའ་སློན་བཞི་བརྒྱེད་གཞག་གནང་ཞིང་།
བཀའ་ཤག་ཐོག་མར་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་སློན་གྱི་གཙོ་བོ་དགའ་བཞི་གྲང་བརྩེ་ཏེ་དང་། མདོ་
མཁར་ཞབས་རྒྱང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྤྱི་ཆོད་ཆེ་བརྟན། སེར་མོ་བ་དར་ཏན་ཉི་མ་

རྒྱལ་མཚན་བཅས་བསྐྱོས་ཏེ་བཀའ་ལྷོན་རྣམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ངོ་མེབས་ཀྱིས་ལས་དོན་
སྐྱབ་སྲོལ་ཐོག་མར་བཅུགས། དེ་བཞིན་བཀའ་བྱང་དང་། བཀའ་མགྲོན་བཅས་ཀྱང་བསྐྱོ་
བཞག་སྐལ་ཏེ་བཀའ་ཤག་གི་དམ་སྲུག་བདེ་སྦྱིད་མར་སྤྱགས་སྤོན་དང་བཅས་བཀའ་ལྷོན་
ཀྱང་སྤྱན་མོང་གི་ཕྱག་ཏུ་གསོལ་རས་སྐལ། ལོ་རེར་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱང་
གངས་ ༡༡༠ ཐོག་ ༤༥ སྤར་བ་གནང་སྟེ་ཅེ་བྱང་དང་འོད་བྱང་བཅས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པར་ཞལ་གངས་ ༡༢༥ གངས་བཅད་གནང་།

དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་མེབས་པ་ཚུ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༥༣ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་གསར་
བསྐྱོས་གནང་བ་དང་། དེས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་འཛོམ་ཞིག་གིས་ཉམས་ཆག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་བོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་སུ་ཉམས་གསོ་མཛད། ལོ་ཆེགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་
ན། ཅེ་པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དུ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་ཞེས་གསལ། ཡང་
སྐོས་སྤྱ་དང་། ལྷན་དག་སྐར་ཅིས། ཡིག་སྐྱ་ཁག་མང་སྦྱོང་བྱིད་བྱེད་པའི་ཅེ་སེར་མོ་བའི་
སྐོབ་བྲུ་གསར་དུ་བཅུགས། ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་
གནང་། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཡུལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་གནང་བའི་སྐོས་
བསྐྱངས་གསུམ་གྱི་ཏ་བབས་ཆ་ཆང་གསུམ་ཕུལ་བ་སྐོས་བསྐྱངས་སོ་སོར་བསྐྱིགས། དགུང་
ལོ་ཞེ་བྲུག་བཞེས་པ་ཚུ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༥༣ ལོར་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། ཅེ་པོ་སྐོས་
བསྐྱངས་ཁང་གི་ཕྱེབས་བྲིས་གསར་བཞེངས་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ་
དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་ས་གར་དང་མཆོད་གར་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་ གནས་བརྟན་བཅུ་བྲུག་ ཡུལ་བའི་འབྲུངས་
རབས་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་ཐང་ལྷ་བརྒྱལ་གསར་བཞེངས་གནང་།

པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགུང་ལོ་ཞེ་
བདུན་དུ་མེབས་པ་ཤིང་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༥༤ ལོར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་

པར་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
སྟེ་ཉེན་བཞེངས་ཀྱི་བྲིས་ཚུགས་དང་། སྒྲ། སྟན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས། ལཱུ་དང་།
མུ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་གཞུགས་བཅས་སྟོབ་སྟོང་བྲེད་པའི་རིག་གནས་སྟོབ་བྲ་གསར་
འཛུགས་དང་། སོ་བཟང་ཆེན་པོའི་ཞོལ་དུ་བཟོ་བྲ་འདོད་འཛོད་པའལ་འབྲེལ་གསར་འཛུགས་
མཛད། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་ཀྱང་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་
མཛད་རྗེས་བཀའ་བློན་ལེན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་གསལ། རྩོགས་མཚུངས་ལོ་དེར་བཞེ་སྟེ་གྲ་
ཆང་མེ་ཏོག་ལྷང་གསེབ་ཏུ་སྟོས་ནས་གསར་རྒྱག་གནང་། གཞན་ཡང་ལྟ་སྟེ་ཉེན་བཞེངས།
དགོན་པ་ཉམས་གསོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། རྗེ་ཉིད་སྤྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཆ་གན་ལོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས། མཁན་ཆེན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་མཆོག་ལྟ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་
ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསལ། ལི་ཐང་དང་། མདོ་སྟོད་སྤྲད། དབུས་གཙང་སོགས་སུ་
གདུལ་བྱ་ནམས་སྟོན་གྲོལ་དུ་འགོད་པར་མཛད། དགྲང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཤིང་པག་སྟེ་
ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་བསྐྱལ་བཟང་སོ་བཟང་གསར་བཞེངས་མཛད། དགྲང་ལོ་
ཞེ་དགྲར་ཐེབས་པ་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༦ ལོར་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་དྲངས་
ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། ཅེ་སོ་ཏ་ལའི་སྟོས་བསྐྱངས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ཐེབས་
བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད། དགྲང་ལོ་ལྟ་བུ་བཞེས་པ་མེ་སྤྱང་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་དགོངས་
པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས། གང་གི་གསེར་གདུང་བཞེངས་ལུལ་མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྟ་
མོའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན་ལྟར་འཕགས་པ་ལོ་གེ་ཤ་རའི་སྟེའི་སྟེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུར་
ཡོད་པ་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་རྒྱང་བཟ་ཤེས་འབྲེལ་བར་བཞེངས་ཏེ་གསེར་གདུང་བཟ་ཤེས་འོད་
འབར་ཞེས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

པ་རྒྱལ་བའི་དབང་སོ་འདི་ཉིད་ནས་སྟེ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སྟེའི་ཡོངས་འཛིན་ཆ་གན་ལོ་

མིན་ཉན་དང་། རྒྱ་བཟང་ནོ་མིན་ཉན། ཁྱི་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་
པ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་
གསན་སྦྱང་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་མཛད་དེ། བཞུ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷང་སྐྱ་ཉོ་ཐོག་སྤྱོད་པའི་པའི་རྩེ་རྩེ་སོགས་དངོས་སྒྲོབ་
གངས་ལས་འདས་པར་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྩིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གནང་བ་སོགས་དང་། ལྷང་
རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ཁྱིད་ཀྱིས་མཚོན། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དུ་མས་སྒྲོད་ལྷན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེའི་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནི། མདོ་སྒྲགས་
རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་ཤུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་
ཁྱིམས་གཙང་མར་སྤྱང་བ། སྤྱགས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་ཉམས་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་
རྩེ་ཆེ་བ། དག་ལྷགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ལྷགས་བྱུང་མཐའི་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོར་མངའ་དབང་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱས་སྒྲོས་གཏན་
ནས་མི་མཛད་པ། མན་ཆིང་གོང་མ་སོགས་མཚོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གྲུས་བཀྱར་ཞུས་ཀྱང་
ཁོངས་དྲེགས་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་བཅས་མཛད་བཟང་རྒྱུད་དུ་གནང་སྟབས།
རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་མཚན་སྟན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་གི་གསུམ་ཅོམ་ནི། རྣམ་ཐར་དང་། ཐོབ་ཡིག་ཆོ་གའི་རྣམ་བཤད། འཁྱིད་ཡིག་བརྒྱུད་
འདེབས། སྐྱབ་ཐབས། དབང་བཤད། ཤེས་བརྗོད་སོགས་གངས་ཅན་མཁས་བྱུང་རིམ་བྱོན་
གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། ཆོས་ཚན་ལྔ་བཅུ་དང་བཞི་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་
མཛོད་ལས། གསུང་ཅོམ་གས་དཔར་དུ་འཁོད་པ་བདུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཐོ་བྲང་པོ་ཉ་
ལའི་གསུང་འབྲམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གསུང་འབྲམ་བོད་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་ཆེན་ ༡༩༤ དང་།
དེ་དག་ལ་ཤོག་གངས་ ༣༤༩༢ ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

དཀར་ཆག

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚེ་གཤིས་
རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་
དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

༡༽ ཐོག་མའི་སྒྲིབ་གཞི།	A
ཁ༽ དཔེ་སྤྱི་ག་པའི་གསལ་བཤད།	I
ག༽ མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིར་བཏགས།	1
མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ།	1
དང་པོ། ཐུན་མོང་པའི་འདུག་སློབ་སྤྱོད་འགྲོ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོར་བསྟན་པ།	3
གཉིས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུག་གི་ཐེག་པ་བསྟན་པ།	10
༡༩༽ གསང་ཆེན་དོན་མེད་ཐེག་པར་འདུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	18
༢༠༽ དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག།	18
༡༽ གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	18
༢༽ གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་མེད་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	22
༣༽ གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་མེད་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད།	33
༤༽ དབང་གི་དབྱེ་བ།	37
༥༽ དབང་གི་གངས་ངེས་པ།	44
༦༽ གོ་ངེས་ངེས་པ།	51
༧༽ དབང་གི་ངེས་ཆོག།	53

༩༽ དབང་གི་དོན།	57
༩༽ དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་བར་བསྐྱིགས་པ།	65
༩༣༽ གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཆོག་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	71
༡༽ སློབ་མས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སློབ་མས་བསྐྱེད་བ་བྱ་བའི་ཚུལ།	71
༡༽ དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཆེངས་བཤད་པ།	73
༡༽ དབང་བསྐྱེད་བྱ་བའི་དུས།	78
༩༽ རི་ལྗང་བྱ་བའི་རིམ་པ་དངོས།	81
༡) སའི་ཆོག་.....	81
༡ ས་བརྟག་པ།	82
༡ ས་བསྐྱེད་པ།	84
༡ ས་སྐྱེད་པ།	89
༩ ས་བཟུང་པ།	94
༩ བསྐྱེད་ཞིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ།	94
༡) ལྷ་གོན་གྱི་ཆོག་.....	127
༡ ལས་གྱི་ཐེག་འདེབས་པ།	128
༡ ས་ལྷ། ལྷ། ལུས་པ་གསུམ་ལྷག་གནས་བྱ་བ།	139
༡ ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ།	170
༩ སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་ཚུལ།	172
༩ གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ས་ཆོག་དང་ལྷ་གོན་གྱི་སློབ་ དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པ།	266
༡) དངོས་གཞིའི་ཆོག་.....	270
༡ ཡེ་ཐེག་གདབ་ཅིང་ཆོན་བཤེ་བ།	271

༡ བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ།	294
༢ བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་པ།	298
༡ དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ།	298
༢ དགྲིལ་འཁོར་མཆོད་པ།	351
༣ དབང་བསྐྱར་པ།	351
༡ རང་ཉིད་གཞུགས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	351
༢ སློབ་མ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་པ།	356
༡༽ དགྲིལ་འཁོར་བྱ་གཞུག་པ།	356
༡ གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་འབྲུག་པ།	356
1 ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་བྱ་འབྲུག་པ།	356
2 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བའི་ནང་འབྲུག་པ།	378
༡ རང་བྱ་གཞུག་ཅིང་བསྐྱོར་ནས་བྱ་བྱ་བ།	378
༡ དམ་ལ་བཞག་པ།	385
༢ ཡེ་ཤེས་པ་བ་ནས་བདེན་པའི་སློབས་བརྗོད་པ།	397
༢༽ དགྲིལ་འཁོར་བྱ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་པ།	438
༡) བུམ་དབང་།	438
༡) ཐུན་མོང་བ་དོ་རྩེ་སློབ་མའི་དབང་།	438
༡ ཏུ་དབང་།	445
༢ ཅོད་པན་གྱི་དབང་།	471
༣ རྩོམ་མའི་དབང་།	480
༤ རྩེལ་བྱའི་དབང་།	485
༥ མེ་ལོང་གི་དབང་།	494

༤ མིང་གི་དབང་།	501
༡) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩི་རྒྱུ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་བཤད་པ།	505
༡ དབང་དངོས།	505
༡ དེའི་མཐའ་རྟེན་བཤད་པ།	522
༡) གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།	571
༢) ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།	603
༣) དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།	650
༤༽ དཀྱིལ་འཁོར་མཇུག་གི་ཚེ་ག་བཤད་པ།	667
༧༽ བར་བྱང་སློན་ཆོག་.....	685

ཨ་མྲེ་ཁྱི་ཕྱི་བ་ཏ་ཏྲི་ལུ་ནུ་གྲ་ལ་ལྷ་ས་བཟོས་ཏུ་སྲ་ལུ་ལྷ
ག་མ་ལྷི་གྲུ་བྱ་ས་མ་རྩོ་ལྷ་བཟོ་སྲ་མཐུ་ལ་སྲ་བི་རྗེ
མེ་ལྷ་ཁ་ཏ་ལ་བེ་ཏ་ར་ཏེ་སྤྲ། །

༄༅། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཚོག་གའི་ནམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྲ་
བ་བཞུགས་
སོ། །

མཚོད་བཟོད་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ།

ན་མོ་གྲུ་བྱ་མཐུ་ལྷོ་ཁ་སྲ་ར་སྲ་སྤྲི། ལྷོ་སྲ་བ་ཚུ་ཅ་ལ་སྤེར་སྲ། ལྷུ་མུ་སྲ་
ཏོ་ལ་མི་ཏེ་མཁ་ཏ། ན་མོ་གྲུ་བྱ་མཐུ་ལྷོ་ཁ་སྲ་ར་སྲ་སྤྲི། དག་པ་རབ་འབྱམས་བརྟན་དང་
གཡོ་བ་ཡི། །རོ་མཚར་ཀུན་བྱེད་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་གར། །(ཨན)སྲ་ཡོ་ཏ་རྩ་ལྷུ་སྤེར་
སོ་གཏ་ལྷ། ན་མོ་གྲུ་བྱ་ལྷུ་བ་ཐ་མ་སྲ་བ། ལྷུ་འབྱུལ་བ་བར་མངོན་བཞེངས་བཅོམ་
ལྷན་འདས། །སྤེམ་དང་པོའི་མགོན་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །(ཨབ)བེམ་ཚོས་ལས་འདས་
རང་སྤང་ཡེ་ཤེས་གྱི། །གཞལ་མེད་རིན་ཆེན་བརྒྱལ་ས་བཞུ་སྤྲེས་དབུས། །གཉིས་མེད་
གཉིས་སྲ་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྲ། །སྤོ་ཚོགས་སྤུལ་པའི་བཞོད་པ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱད་

དོན་སྙིང་པོ་རིན་ཆེན་གེ་ཏྭ་གེ་ཏྭ་ཁྱེ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཚུ་མཆོར་ཞུགས་པའི་མོད། །མ་བཅས་
གཉུག་མའི་གཤེས་ལུགས་དྲངས་པའི་མོད། །གསལ་ཇོགས་བྱབ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཕྱག་
གི་ཡུལ། །གསང་ཆེན་སྤྲོད་པའི་ཉེན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་གཞུང། །མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་
རིག་པའི་མདའ་སྤར་ཏེ། །སྤྱི་བ་གཉིས་པས་ཆོལ་སྤྱིང་འབུགས་ཨ་རྩུན། །འཕགས་མཆོག་སྐྱ་
སྐྱབ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཐའ་ཡས་སྐྱ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་གསལ་ངོས། །དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་བ་གཞོན་རྒྱའི་གསལ་བྱེད་མོད། །ཆེར་སྤྱོད་འཕགས་ཡུལ་(༣ན)མཁས་དང་བྱབ་པའི་
བྱིན། །རྟག་ཏུ་སྤྱིང་ལ་མངོན་དགའི་གར་མཛོད་ཅིག །སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རལ་གྱིའི་
སོས། །མ་རིག་སློག་ཅ་བཅད་པའི་དམར་མོད་ཆ། །ཐུན་མཆམས་སྒྲ་གོས་ཉིར་སྐྱབས་
འཇམ་མགོན་ལྷ། །གྲགས་པའི་བ་དན་ཅན་དེར་དང་བས་འདུད། །སློབ་སྤྱོད་སྤྱི་བ་བྱིས་པའི་
ཤེས་དཀར་ངོས། །ཆོས་བཟང་རི་དྲགས་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་བཟ་བའི། །ཡེ་ཤེས་རང་མོད་
སྤྱོད་གི་མཆོན་མ་འབར། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་གསང་གསུམ་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ངག་དབང་
སྤྱོད་ཆ་ཤེས་རབ་དགའ་མ་ལ། །འཇུག་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གི་གཏེར་མཛོད་ལས། །ཟབ་
རྒྱས་གདམས་པའི་འདོད་དགྲ་ཆར་བསྐྱེལ་བའི། །མཆོན་ལྷན་རྒྱ་བརྟན་སྒྲ་མར་གྲུས་པས་
འདུད། །རྒྱལ་ཀྱན་མཁའ་རབ་ཡི་གེ་མཆོག་གི་(༣བ)གཟུགས། །ཞུ་ལས་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་རྒྱའི་ལང་ཆོ་ཅན། །རྒྱལ་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བྱང་། །ཡིད་ཀྱི་
པད་མཆོར་དགྲེས་དགྲར་རྟག་ལོལ་ཅིག །མི་གཙང་དེ་མའི་རྒྱ་ཏུ་ཐོག་མེད་ནས། །བྱིང་
བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དབང་གི་རྒྱལ། །སློབ་བྱར་དེ་མ་སྤྱངས་ལས་སྐྱ་གསུམ་ཆར། །ཆོ་
བྱང་ཡུན་ལ་སྤྱིར་བྱེད་གསང་ཆེན་ཆོས། །རྒྱས་སྤྱགས་ཉིང་འཛིན་ཆོགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་
ལས། །ཉེས་པ་ཀྱན་སྤྱོད་ཁ་སྤྱོད་བདུན་ལྷན་གྱི། །གསང་གསུམ་ས་བོན་འུགས་བྲག་བསྐྱེད་
བསྐྱངས་པའི། །དབང་དོན་ཡང་གསལ་སྤང་བ་འདི་ན་སྤྱོད། །

ཐུན་མོང་བའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྐྱོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙམ་
ལྟ་བྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེན་བྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་
ལྟ། །ཞེས་(༧༩)གསུངས་པ་ལྟར་རང་སྟོགས་དང་གཞན་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་
པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཆད་མའི་ལམ་ནས་སྤངས་པའི་
དེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འདི་ཁོ་ན་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་
སྟོགས་ནི་དེ་ལས་ལྗོག་གོ་ཞེས་ཆེག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་
གིས་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་ཐུག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ནི་སྤྲོན་པོ་ཁོ་ནའི་ངང་
ཚུལ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་དག་ནི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་
དང་ནམ་བུར་སྟོགས་ཀྱི་འཇུག་ལྟོག་བསྟན་པ་ནམས་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབས་
དེས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་
ཅིང་(༨༠)ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དེས་པ་རྟེན་དེ། དེ་
ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་སུ་ལའང་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྤངས་
རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟོགས་དང་སྐྱབས་བྱེད་
གང་ཡང་མ་དེས་པས་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྤངས་ན། དེ་ལ་རིགས་པ་
ཡང་དག་གི་སུན་འབྲིན་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་
དང་ཆེག་གི་ཟེར་རྫོས་ཙམ་ལས། རང་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་འདིའི་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཇུགས་རྒྱ་མེད་

བར། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིངོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་ཉིན་མཆན་བར་མེད་དུ་
བརྗོད་ཅིང་མིག་ནས་མཆི་མ་ཆར་བཞེན་དུ་བབས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། གང་ཟག་དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱབས་
འགྲོ་ནི་ཆོག་འདོན་པ་ཅམ་གྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་བྱེད་པར་བའི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆད་མས་བྲངས་བའི་སྐྱབས་གནས་
ཡང་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་གཙོ་འཁོར་རྣམས་དང་། དེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱབས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་སོགས་ལ་འདོད་དགོས་པས་སྤར་གྱི་
གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་འདྲའི་དད་པ་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་(༥༥)ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་
པར་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་འཛོག་དགོས་པས་སྐྱབས་
འགྲོ་ཆོག་ཅམ་ལས་མེད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའང་ཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གཡོ་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་པོ་དམ་པ་སྤང་རྟེན་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་
 གཞོལ་བ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་
 འོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྲི་དང་
 བྱེད་པར་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་དུ་སྟོར་བར་
 རུས་པའི་གདམས་ངག་སྒྲ་མེད་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་དང་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་
 ཀྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འདུག་སྟོག་གི་གནས་ནམས་ལ་སྒྲང་
 འོར་བྱ་དགོས་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་དེ་ཆོས་ནམ་དག་སྤྱར་དུ་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
 ཆེ་འདིའི་རྟུག་བསྐྱལ་སེལ་ཅིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ཅོམ་ཐབས་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ལྷུང་ལེན་
 པ་དུང་འབྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པ་འོན་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཞིག་ཆེ་འདིའི་རྟུན་
 ཆོགས་བསྐྱབས་ནས་སྒྲར་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་བྱ་སྟུང་ནའང་སང་བྱ་གནངས་བྱའི་དང་དུ་མི་

ཆེ་རིལ་པོ་ཟད་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་(༥བ)ཡུན་ཉི་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་
ངང་ལ་འཆི་བས་ཟིན་ཏེ་ཟུང་ན་གྲིས་ཡིད་གདུང་ཞིང་སྟེ་སྤྲུགས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འགོ་
བར་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས། འདི་འབྲེེ་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་
གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་ཚོངས་པའང་
གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །ཚོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལྷག་
ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ཟུང་ན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར། །དཔུལ་མེ་བཟོད་
དགས་དུས་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་སྤྱུང་ན། །འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་
བས། །སེམས་གདུང་འགྱུར་བ་གདོན་མི་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་སློ་དང་ལྡན་པ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། རད་ནི་ཤེས་
བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་
བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ཞིག་དང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་
ཐག་པའི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་ཤེས་པ་དང་། རད་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་
གང་ཡིན་དོས་བཟུང་ནས་འདོར་ཞིང་། རད་དེ་ལས་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་དེའི་
རྒྱར་སྤྲན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་ཤེས་པ་དང་པོར་དགོས་ཤིང་། (༦ན)
དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་འདོད་སྤྱེ་ལ། དེ་ནས་སྤྱག་
བསྐྱེད་དེ་ལས་གོལ་བའི་ཐར་པ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་
བྱ་འདོད་དང་། དེ་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་འཕགས་ལམ་སྟོན་འགོ་དང་བཅས་པ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་འདོད་བྱུང་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་
བ་དང་དུད་འགོ་ཚུན་ཆད་ལའང་ཡོད་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱི་
རོལ་པའི་བྲང་སྤྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་སོགས་ལའང་ཡོད་
ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་རེ་ཞིག་ངེས་པར་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་
ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ནས་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་
ལམ་བསྟོམས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་དག་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤྱང་བ་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ལ་འདོད་
བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་འོག་མ་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་། རང་ས་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་
འཛིག་ཉེན་པའི་བསྟོམས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་རང་རང་གི་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མེད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཏན་ནས་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་ཡང་
མངོན་པ་མངོད་ལས། འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་དགེ་བ་(༤བ)ལས། །སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་པ་འབྲས་
རང་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིད་ཅེ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོ་ཤོས་
ཡིན་པས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ཏེ། དེའི་གོང་མའི་བྱེད་པར་གཞན་ཆོལ་བའི་འཛིག་ཉེན་
པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
པ་ལ་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱག་
བསྐྱལ་འདོར་འདོད་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་སྤྱང་བ་ལ་མ་ཞུགས་
ན་ཤིང་གི་ཅ་བ་རྒྱན་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་འཛོམས་པ་ཞིག་ཡལ་ག་ལ་སོགས་
པ་བཅད་ཀྱང་སྤྱར་སྦྱེ་བ་བཞིན་རྒྱ་མ་ལོན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྟོག་པར་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་ཅད་བཅད་ནས་སྤྱང་དགོས་པ་ལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དུ་སྦྱོ་

འདོགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྣམ་
འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།
ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་
ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངར་བདེན་པར་བཟུང་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་
ལོངས་སྤྱད་བྱ་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་བར་བདེན་པར་བཟུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་དང་རང་དང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་
ལ་བདེན་པར་སློབ་ཏགས་ཏེ་ཁོང་ཁོ་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་(ལན)ཀྱིས་
ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་ཞེན་
ཡུལ་ཀྱི་བདག་རིགས་པས་སུན་སྤྱང་སྟེ་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཐག་པ་ཁ་བོ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་
པའི་ཆེ་སྐྱལ་ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་སྒོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མེད་པར་ངེས་པ་ན། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཛིགས་སྐྱག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཆགས་པ་
དང་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་སྒོས་བཏགས་ཅམ་དུ་ངེས་པས་
ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་ཀྱིས་བསྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་
སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ན། ཆ་བ་མེ་ལས་འབྲལ་
མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་མ་བསྒྲོག་གི་བར་བསྒྲོག་མི་རུས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་ཀྱི་འཛིན་
སྤངས་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་མ་ཁྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒོ་བཏགས་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སུན་དབྱུང་
རུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་བཀག་སྟེ་མེད་པར་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བ་ནི་རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པའི་
རིག་པ་མངོན་སུམ་དེའི་ཤྱགས་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་བཞིན་འགལ་སྒྲམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རིམ་གྱིས་
འགྲིབ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་ཕྱལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀྱུན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་
དང་བཅས་ཉིད་(འབ)ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་རོ་བོའི་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། དཔེར་ན་ཆ་རིག་ཇི་ཅམ་ཤྱགས་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་འགལ་
སྒྲམ་གང་རིག་དང་གང་འབྲས་སྤྱོད་མོང་སོགས་རིམ་བཞིན་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་པ་མངོན་སུམ་
གྱིས་འབྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་གིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་དེའི་འབྲས་བྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་། རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་
ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱས་དང་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱབས་དངོས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་རྒྱད་
ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་ངམ་ངམ་ཤྱགས་གྱིས་འབྱུང་བས་ཆད་མའི་ལམ་ནས་
བྲངས་པའི་དེས་པ་བརྟན་པོས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་ཡིད་
ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཇུག་དགོས་སོ། །

བསྟན་པ་དེ་ལའང་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ནི། ལང་
གཤེགས་ལས། ལྟ་ཡི་ཐེག་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་།དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་འདི་དག་ངས་བཤད་དོ། །རི་སྤྱོད་སེམས་ནི་འབྱུང་
གི་བར། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་
ཅིང་འགྲོ་བ་མེད། །ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྤྲོད། །བྱིས་
པ་རྣམས་ཡོངས་བྲང་དོན་དུ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་སྤྲོད། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལུ་
ལས། འཇམ་དབལ། ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་དང་གང་(༡ན)བསྟན་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
ལ་གཞིལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྦྱབ་པ། དུལ་གཅིག་
ཏུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ང་ལ་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྦྱུང་ལས། གང་ཕྱིར་ཆོས་ནི་དུ་མས་ནི། །རྒྱ་ཐོའི་རྒྱན་ནི་རྒྱ་མཆོ་
ལྟར། །ཐར་པ་ཉིད་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །མང་པོ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྒྱ་མཆོའི་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོང་པ་ལུན་རིང་པོས་ངལ་བ་རྣམས་
ལ་བར་བར་དུ་གོང་ཁྱེར་སྦྱལ་ཏེ་དབུགས་དབྱུང་ནས་མཐར་ཐོར་བུའི་སྤིང་དངོས་སུ་འཁྲིད་
པ་དང་། ཁྱིམ་མེ་འབར་བར་གནས་པའི་བྱིས་པ་མཛོ་བསམ་མེད་པ་དག་ཁྱིམ་བདག་གཙོ་
པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ར་དང་རི་དྲགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྩ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡིས་ཞེས་
བྱིས་པ་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་ཕྱིར་འཁྲིད་དེ། སྤྲར་སྤྲང་པོ་ཆེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་
བྱངས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཤིང་རྩ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་
དུ་རིགས་ངེས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་དབང་པོར་འཚམ་པའི་ཐབས་
ཀྱིས་འཁྲིད་དེ། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉག་གཅིག་ལུ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད་པའི་ཐབས་
མཁས་ཡིན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྒྱད་སྦྱེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་འབབ་སྟེགས་ལྟ་བུ་
ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྫོང་དང་ལྡན་པ་དཔུལ་བར་གནས་པ་དུས་ཀྱན་ཏུ། །བྱང་
(༡༧)ཆུབ་བྱི་མེད་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་བསིལ་རྣམ་
རྟོག་བདག་པན་པ། །རབ་ཏུ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་མཐར་
སྟེག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་དུ་རིགས་
ངེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་
པར་ངེས་པས་ཉན་རང་གཉིས་སངས་རྒྱས་ལ་གཏན་དུ་གཤམས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་

མཐའ་གོང་མ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་རྣམས་
ཀྱང་སྤྲོད་འཆང་ཆུ་བར་ངེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
ནའང་། གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བའི་ཞི་བའི་མཐར་ཐུངས་ནས་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་བར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་
བྱེད་ལ། ཆུ་མཆོན་དེས་དཔྱལ་བར་སྤྱེས་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལ་བགོགས་ཆེ་
བར་གསུངས་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱས་པ་ལེགས་པར་བརྟམས་པ་
ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྤེ་སྟོད་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་ཅི་བྱས་ཀྱིས་འབད་བས། རི་སྐད་དུ། རིག་པ་ནང་བར་འཆི་
ཡང་བསྐྱབ། །ཆེ་འདྲིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱི་བ་བྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ཁོར་ལ་
རང་ཉིད་ལེན་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆེ་འདྲིར་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་
ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱི་བྱས་པ་མཐུ་བརྟམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་བྱི་མ་རྣམས་སུ་རིགས་ཀྱི་
བྱས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་མི་ཐོག་པར་(༤ན)འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པ།

དེ་འབྲུ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུག་ཀ་ར་མ་མས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་
འབྲས་བུ་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྩོ་
རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བསྟོམ་བྱའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱང་པ་ཡོད་

མེད་ཀྱི་སློ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། རྗེ་རྗེ་གྲུང་ལས། དམན་པ་
ནམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུ། །བྱ་མིན་ནལ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་ནལ་འབྱོར་
མཆོག་ །ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དེ་ལྟག་ལ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པར་རྒྱུད་སྤེ་བཞིར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤིན་ཏུ་
སྤྲ་བ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱི་ནང་
གི་ཐབས་ཁུད་པར་ཅན་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱའི་ངོ་བོར་བསྦྱེད་
ནས་སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་འདི་ཉིད་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟན་གྱི་གོ་
འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པས་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་པོ་རྣེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལ་
འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་
གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་དགོས་པས་དུས་ཡུན་རིང་བ་དང་། ཆོགས་(༥བ)ཆེ་བ་སོགས་
མཐོང་ནས་དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་སྤྱད་སྒོས་མ་བཟོད་པར་ཡུན་སྤང་དུ་དང་ལམ་ཆོགས་རྒྱུང་བ་
ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་རང་ལས་གཞན་གཅིས་པར་བཟུང་
བའི་སློ་ནས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རིགས་ཅི་རྒྱུང་ཡང་བཟོད་ཀྱས་པ་
ཞིག་དགོས་ཤིང་། གསང་སྤྲུགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣེ་བ་
ཡིན་པས་གཞན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོགས་ནས་རང་དཀའ་ཆོགས་རྒྱུང་བ་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ནི་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་པའི་སྤྱོགས་སུའང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མ་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པའི་བྱ་དེ་མའི་ནད་ཞི་བ་ལ་ཉི་མ་དང་དུས་སྐད་
ཅིག་མ་སྤྱི་ལ་བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་ཆེན་ཁྲེར་
བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་ངལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་གཞན་སྤྱི་ཆོགས་འཆིང་

བས་རབ་བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་རིང་པོའི་བར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལྷགས་བྲག་
པོས་མཁར་བ་མ་བཟོད་ནས། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ན་
ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉེ་ལམ་གསང་བ་སྒྲ་མེད་ལ་
འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་དེ་ལ་ཡང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ཆད། །བྱེ་བ་སྤག་ནི་བྲག་(༡༠ན)ཏུ་ངས། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གངས། །བྱེ་བ་སྤག་ནི་
བཅུ་བྲག་པོ་ཞེས་པ་རྒྱུད་བྱེ་བ་བྲག་དང་། མ་རྒྱུད་དུང་ཕྱར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་བྲག་གསུངས་
པར་བཤད་ཅིང་། པ་རྒྱུད་དེ་ལའང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གི་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་
ཡོད་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། །འདོད་ཆགས་
ཐབས་ཆེན་པོ་ཡི་རྒྱུད། །གང་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ནི། །ཆོ་འདིར་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་པར་
བཤད། །གསང་བ་འབྲུམ་པ་སྟོང་སྤག་གཅིག་ཤིང་ཐེང་བ་འབྲུམ་སྤག་གསུམ། །དགོངས་
པ་ལུང་སྟོན་སྟོང་སྤག་བཞི། །སྟོ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། །ཤུ་རམ་ཉ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་
བརྒྱད། །དེ་ཡི་ཉེ་བར་བཤད་པའི་རྒྱུད། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། །རྟོ་རྩེ་ལྟ་འབྲུམ་
སྟོང་སྤག་གཅིག་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་མཉམ་ཉིད་རྣམ་རྒྱལ་ཉིས་བརྒྱ་
བཅུ། །རྒྱ་གསང་ཐིག་ལེ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། །རྟོ་རྩེ་ས་འོག་བརྒྱ་ཉི་ལུ། །ཅོད་པན་རྟོ་རྩེ་བདུན་
བརྒྱ་ལ། །ཁྲི་རྒྱ་ཐིག་ལེ་འབྲུམ་སྤག་ལ། །རྟོ་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ། །མཉམ་ཉིད་གསང་
བ་སྟོང་སྤག་ལ། །རྟོ་རྩེ་གསང་རྒྱན་སྟོང་སྤག་ལ། །རྟོ་རྩེ་གསང་མཛོད་སྟོང་སྤག་བདུན། །འོར་
བྱ་གསང་ཐིག་ལེ་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་སྤང་མཛོད་སྟོ་འབྲུམ་སྟོང་དང་བརྒྱ། །རྟོ་རྩེ་གསང་རྒྱན་
སྟོང་སྤག་གཅིག་རྟོ་རྩེ་ཐོད་པ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ། །དེ་ཉིད་བརྒྱ་སྟོང་བརྒྱ་སྟོང་བདུན། །དམ་
ཆོག་མཛོད་རྒྱན་སྟོང་སྤག་འབྲུམ། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་གསང་

ཆེན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། །རིན་ཆེན་སྤྲོད་པོ་དགུ་བརྒྱ་བདུན། །དུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བརྒྱ་
བརྒྱད་(༡༠བ)ཅུ། །ལྷ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྔ་བརྒྱ་བདུན། །འདི་རྣམས་དགོངས་པའི་བྲེ་བྲག་
གིས། །ང་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །འདི་ནི་གཉིས་པོ་འབྱུང་བ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བསྟན་པའོ། །

ཞེས་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་མིང་སྟོས་པ་ཉེར་བདུན་དང་བཅས་ལྔ་བརྒྱ་
དང་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གི། །རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱན་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་
དང་། རྗེ་རྗེ་ཨ་ར་ལི་ལ་སོགས་པའི་གཏི་ཐུག་ཐབས་རྒྱུད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡེ་
ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ལ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་དང་།
དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གང་རུང་རེའི་མཐའ་ཅན་དཔེར་ན། རྗེ་རྗེ་བྲེང་བའི་མཆོན་ལ་བཟླ་སྤྲུལ་
ཞེས་གསལ་བྱེད་ལ་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་མཐའ་ལ་
ཡོད་པའི་མཆོན་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱེ་སྤྲོད་ཐུག་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
རྒྱུད་སྤྱེ་མཐའ་ལས་བཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། རི་སྤྱིད་
ཡ་ར་ལ་ཉའི་བར། །ཀ་ཁ་རྩ་མཐའ་ཉ་ཇའི་མཐའ། །ཉ་རྩའི་མཐའ་དང་མ་མཐར་བཅས། །དེ་
དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་
ཡི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་འདི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ། །ཞེས་མདོ་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྟོང་བ་མ་ཉོག་ལྷ་བྱ་དང་རྒྱུད་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་པར་
བསྤྲུགས་ལ། དེ་ལྟར་བསྤྲུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། །གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་
ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་རྗོད་བྱེད་(༡༡ན)ཆོག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ལས་བརྗོད་
བྱ་དོན་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ། སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ནི་འདུ་རྒྱའི་གསང་བ་
དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གསང་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདུ་བ་ནི་ཡིག་དོན་ཀྱི་གསང་

བ་འདུས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱུ་ལྟ་བུ། །རྩི་རྩེ་དང་པར་ཞི་གསང་
བ་དང་། །དེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་འདུས་པ་སྟེ་སྦྱེ་དོན་དང་། །རྩི་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། །འདུས་པའི་
དོན་མཆོག་རབ་གསུངས་པ། །འདུས་པ་འབྲེས་པ་ཞེས་ནི་གསུངས། །འབྲེས་པ་ང་ཡིས་
ཁྱོད་ལ་བཤད། །དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྦྱོར་བ། །གང་ཆེ་གསང་བའི་ཅ་གཉིས་ནི། །ཡང་
དག་སྦྱོར་བས་རེག་གྱུར་པ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤའི་གསང་བ་གཉིས་འདུས་པ་སྟེ་སྦྱེད་པ་ནི་
འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་ནི། །གནས་
ཀྱན་ནས་ནི་ཞུ་གྱུར་ནས། །རྩི་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །ཅ་ནི་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ནི། །རྩི་
གཅིག་ཏུ་ནི་གྱུར་པ་ལ། །འདུས་པ་ཞེས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། །ཞེས་བྱི་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཅ་སྦྱོང་སྤྲག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསང་བ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཞུ་སྟེ་
རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་འབབ་པའང་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་དང་། །ཡང་། །བྱང་
བོ་ཁམས་དང་དབང་བོ་དང་། །ཡུལ་རྣམས་དང་ནི་སྤྲས་པའི་ནང་། །རྣམ་ཏྲོག་ཀྱན་ནས་ཟད་
པ་ལས། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་སྟེ། །རྩི་གཅིག་པར་ནི་ངལ་བསོ་གང་། །དེ་བཞིན་དུ་
ནི་འདུས་པ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་རང་བཞིན་
བརྒྱུད་ཅུའི་ཀྱན་ཏྲོག་འགགས་པའི་(༡༡བ)མཐར་ལྷན་སྦྱོས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱོང་བ་ཉིད་གཉིས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ཡིད་དོར་རྩི་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའང་འདུས་པ་ནི་སྤང་བ་སེམས་སྤྲས་
དང་། །ཡང་ཤེས་རབ་སྤང་བ་དང་ཐབས་མཆོད་པ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཆ་མཉམ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་
རྩི་བོར་འདུས་པའང་སྤང་བ་སེམས་སྤྲས་ཏེ་དེ་རྣམས་སྤྲས་དོན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་།
དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་ཀྱན་རྩི་སྦྱེ་མའི་སྦྱུའི་གསང་བ་གཉིས་སྦྱེ་ཐུགས་རྩི་བོ་དབྱེར་མེད་
པར་བྱང་དུ་འཇུག་པའང་འདུས་པ་ན་བྱང་འཇུག་མཐར་ཐུག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་པས་
དེ་རྣམས་ལ་མ་བཞེན་པར་འཆང་རྒྱ་མི་རུས་ཤིང་། །ལྷག་པར་བྱང་རྣམས་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩི་བོར་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་

འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་
ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་
མ་ལོངས་སྤྱོད་འབྲུག་པ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་ལས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི།
སྤྱོད་པའི་ལས་ཉེན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོག་གས་པ་
གཅིག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གནས་འགྱུར་མི་རུང་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་རང་དང་རིགས་
མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་དུ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བས། དེའི་རྒྱུ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་
གནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སེམས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུར་ལས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་
བའི་རྒྱུ་མའི་སྤྱོད་པའི་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མའི་སྤྱོད་དེ་རི་ལྷར་འབྲུག་ཚུལ་རྒྱུད་འདི་ནས་ཅལ་དུ་བཏོན་
ནས་འཆད་པ་འབྲུག་པའི་ཞིག་རྒྱུད་གཞན་གང་དུ་འབྲུག་གསེད་(༡༣ན)པས་ན་འདི་ཉིད་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ངས་ཤེས་རྟོགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས། ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་དཀའ་བ། བྱང་
ཆུབ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར། །གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་
བྱའི་རྒྱུད། །ཅེས་ཕྱི་མ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དོད་གཅིག་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པར་
གསུངས་པ་དང་། གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་དོན་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་། །མི་སྤྲུལ་ལ་སོགས་སྤྱོད་
ཆོག་མཆོག་དང་དམན་བྱུང་ཅིང་། །སྤྲུལ་པའི་ཕྱི་མ་འདི་ནས་མ་ཞོར་ལས་རྟོགས་པ། བྱང་
ཆུབ་དོན་རྒྱུ་འབྲུག་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཆལ། །གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་
ཉན་པ་དང་། །འདོན་པར་བྱེད་དང་སྤྲུལ་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་། །མཆོད་པར་བྱེད་པ་
དང་ནི་འདི་ལས་འདིར་འབྲུག་པ། བྱང་ཆུབ་དོན་རྒྱུ་འབྲུག་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཆལ། །ཞེས་
སོགས་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། །སྤྲུལ་པའི་ཕྱི་མ་འདི་བ་དང་སྤྲུལ་
པ་ཚུན་ལ་དོན་རྒྱུ་འཆད་དང་འབྲུག་པར་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྲུལ་གསུངས་ལ། གསང་
བ་བྱུང་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །འཛིན་རྟོག་གསུམ་གྱི་རིན་

ཆེན་གྱུར། །སྤྱིང་པོ་ལས་ནི་སྤྱིང་པོ་མཆོག། །རྒྱུད་ཀྱུན་གྱི་ནི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་། །བསྐྱེད་དང་བཞུགས་
པ་རྣམས་གནས་ན། །རྩོགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད། །འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་
པ། །དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་རིམ་ལྟར་འབྲུབ། །ཐེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །མི་ཤེས་
རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་(༡༣བ)མ་ཉིག། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་
ཡོངས་སྤངས་ནས། །རྣམས་ཉིག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས། །སྤྱིངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་
པ། །མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྟེན་པ་དང་། །སྤྱིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཁུང་བ་བཞིན། །ཞེས་འདུས་པ་
ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་སྤྱིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཁུང་འདོད་
པ་དང་མཆོངས་པར་གསུངས་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །སངས་རྒྱས་ཀྱུན་
གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་
པོ། །ཞེས་དང་། །འདི་དོན་རྣམས་འཕྲོ་བྱེད་པ། །གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་པ་རིན་ཆེན་ཡང་། །གནས་པར་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན། །བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་
འདི་ཆད་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཏུ་བ་པ་བྱ། །ཀྱུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་འདུས་པ་ལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། །དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། །རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོད་བྱེད་སྤྱིང་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པ་དང་བརྟེན་བྱ་
དོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པས་འཇུག་པ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་
འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པས་སྒྲོམ་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལའང་། །སྤྱིང་དུ་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྩོད་རྩོལ་དཔོན་ལས་དབང་རྣམས་པར་དག་པ་མཐོས་ཏེ་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་
བྱས་ནས་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྤྱིང་པ་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་(༡༣ན)

བསྐྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལས། དཔེར་ན་བྱ་ཆ་མེད་པའི་བྲིམ། །ཞི་
བ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་བ་
ཉིད། །དཔེར་ན་མི་མི་སྟོར་ཀྱན་ཚོགས། །རྒྱུད་དང་བྲལ་ན་བརྟུང་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་དབང་
དང་བྲལ་ན་ནི། །སྤྲུགས་དང་བསམ་གཏན་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །མོངས་པ་གང་ཞིག་དབང་མེད་
པར། །བདག་ནི་དབང་བསྐྱར་ཞེས་སྒྲ་བ། །རྗེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཀྱི་བར། །སྟོབ་
མར་བཅས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་པའི་དོན། ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་སོགས་སུ་
ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་སྤྲུགས་སོགས་
མི་འགྲུབ་པ་བསྟན་པར་བཤད་པ་དང་། དུག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་རེ་
ཞིག་གང་ཆེ་སྟོབ། །ལན་ཅིག་དབང་ནམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར། །དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་
ཡི། །དེས་པར་སྟོད་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོར་ལ་མར་
མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སྟོབ་
དཔོན་སྟོབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས། །ཁྲ་མ་ལས་ནི་དབང་དོན་ལྷ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོར་སྤང་གི་གཉིས་པ་ལས།
ཐོག་མར་སྟོབ་མ་གང་གི་ཆོ། །སྟོ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྗོགས་པའི་རིམ་པའི་
ནལ་འགྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆེན་སྟོད་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དཔེན་ན། །སྐྱུ་
པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་མཚུངས་པར་(༡༣བ)ནི། །མི་བཟད་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེས་ན་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ། ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་སྒོ་དབང་བསྐྱར་
བ་གཉིས་ལས། །འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བ་
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དགུ། །གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ། གང་གིས་དབང་
བསྐྱར་བ་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་མའི་མཆན་
ཉིད། དབང་གི་དབྱེ་བ། དབང་གི་གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། ངེས་ཆོག་། དབང་གི་
དོན། དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེགས་པའོ། །

དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་། གང་དུ་དབང་ བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། རས་བྱིས། རྩལ་ཆོན། ལུས་
དགྲིལ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་རིལ་བྱ་པས། དབང་བསྐྱར་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་
འགོ་བར། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན། །ཅི་
ཡིན་དེ་འདི་ལྟར་བཤད། །རི་མོས་བྱིས་པའི་ལས་དང་ནི། །ཐེག་ལས་ཆོན་དགྲེའི་རིམ་པ་
དང་། །འགོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་

རྩལ་ཆོན། རས་གྲིས། ལུས་བྱུ་ཅམ་ནས་བསྐྱབ་གཞི་རང་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་གཞི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་རྣལ་
འབྱོར་པས་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཡང་རྫོགས་(༡༩ན)རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཆོག་སྐྱེ་
མི་རུས་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་སོགས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཆོག་སྐྱེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་མཆོག་དུ་
གསུངས་ཏེ། གྲིལ་བྱ་པས། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་
འདོད། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པ་ལས། སློབ་མའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་ལོ་རྣམ་བརྒྱད་གྲི་བར་བྱ། །རིན་
ཆེན་དེ་བཞིན་ས་ཐོན་དང་། །མེ་རྟོག་ཆོན་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བྲེ་མ་གཡོ་དང་བྲེ་མ་སྟེ། །དེ་
བཞིན་ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སོགས་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུའང་དབང་བསྐྱར་བར་རུང་
སྟེ། ཉི་ཤུ་པའི་ལུང་དེས་བསྐྱུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་ནས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ།
རས་གྲིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་
དེར། རི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
རབ་གནས་ཀྱང་སློབ་མ་རབ་དུ་གནས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སློས་བསྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུའང་དབང་
བསྐྱར་(༡༩བ)བ་རུང་བར་མངོན་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་དག་འསློས་གསང་བ་འདུས་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་ལས། གང་དུ་ཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དུ་ཡོད་སྟམ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་
རྩལ་ཆོན་དང་། རས་གྲིས་གཉིས། རང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་གཉིས་དང་བཞིའོ། །དེར་མ་ཟད་དུས་འཁོར་སོགས་དང་བསྐྱེན་ན་སྒོས་བསྐྱེད་དུའང་
དབང་བསྐྱེད་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཆོའི་བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འབྱར་དུ་དོད་པ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་བཤད་
དོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་བརྟན་པ་འགོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུག་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཆོགས་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྟོད་བསྐྱེས་སོགས་ལས་སྟོད་པ་བྱ་བའི་ཆེ་ནལ་འབྱོར་པ་ཤོ་མོ་ལྷའི་ཆས་སུ་
ཞུགས་པ་གནས་སོ་སོར་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཆུ་ཆོན་གྱིས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱིས་པ་ཡོད་ན་གནས་སོ་སོ་དང་། རྩལ་ཆོན་ཡིན་ན་ལྷ་གནས་སོ་སོར་འདུག་པར་
མོས་ཞེས་སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་བསྐྱེད་རུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དུག་པ་ལས། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་
བཞི་པ། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མངེས་པར་བྱ། །རྟོ་རྟེ་རིན་ཆེན་བསྐྱེས་སོགས། །སྟོ་སྐྱེད་དང་
ནི་ལྷན་པར་བྱས། །རང་གི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡི། །བྱད་མེད་དག་ནི་ལེགས་བསྐྱབས་པ། །སྐལ་
བཟང་རང་གི་བྱག་རྒྱས་མཆན། །ཆོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པའི་མཐར། མཆོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་
དང་། །ལྷ་མོ་བཞི་པོ་(༡༥ན)དག་གིས་ནི། །མེ་རྟོག་ལ་སོགས་མཆོད་བྱས་ནས། །སྟོབ་མ་
ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་བྱ། །དངོས་བྱུང་འདོད་པས་ཅི་འདོད་པར། །སྟེམ་པའི་གར་ནི་ཀུན་
བསྟོད་ནས། །དེ་དག་གཤོང་ནི་མངེས་པ་ཡི། །རས་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་གཟུད་པར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྟོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཆོན་གྱིས་གྱིས་པའི་
ལྷ་གནས་སོ་སོར་ནལ་འབྱོར་པ་ཤོ་མོ་འཁོར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རས་གྱིས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
བསྐྱེད་དགོས་པ་འདྲའང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངོས་སུ་མ་འདུག་པར་མོས་པ་ཅམ་
བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་དང་། དེར་དབང་བསྐྱེད་རུང་མི་རུང་དབྱེད་
པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

དགྲིལ་འཁོར་དེ་དག་ལས་རས་གྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་རུང་བ་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་བྱ་པའི་ལུང་སྤང་བ་ལྟར་དང་། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཞེས་གཉིན་དང་
རྟག་པའི་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་མས་བཤད་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་
ལས་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་པ་གཟུགས་བརྟེན་དགོད་པར་གསུངས་པ་དེས། རས་
གྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བསྐྱར་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་སྤྱགས་རིམ་ལས་གསུངས་པས་
རས་གྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བཀའ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་ཁུངས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་ཆད་ཐུབ་དུ་མས་བཤད་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་ལ་བརྟེན་ན་བྱ་བ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་གས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་བསོད་ནམས་གསོག་
ལུལ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱ་མའི་མཆན་ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བ་སོགས་(༡༥)ཀྱི་ལས་ལ་མཁས་པ་
དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་ཆང་ཞིང་དགག་བྱ་མེད་ན་དེས་པར་རྩལ་ཆོན་ལ་བརྟེན་
དགོས་ཏེ། སྤྱགས་རིམ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རུང་ན་གྱིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན་ཡོ་བྱད་ཡོད་ནས་གིར་རུང་ན་དེས་པར་གྱི་དགོས་ཏེ། དེའི་སྤྱགས་སུ་ཟང་
ཟིང་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་
ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་
བའི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིའི་ཆོག་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོན་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། རྒྱུད་རྩིས་སྤྱིའི་གིང་ལྟ་བུ་ལས།
དགྲིལ་འཁོར་ས་ཆོན་སྤྱ་རབ་དང་། །མཚུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན། །མཆོད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་འཁོར་ལོར་འཇུག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་
པ་ནི། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོན་ཀྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་འབྲ་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཡོ་

བྱད་མ་ཆོགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སོགས་ལ་
གནང་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་མི་རུང་སྟེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་མཆན་ཉིད་བྱད་པར་བ་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་དགོས་པས། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལས་དང་པོ་བས་བྱེད་པ་
ལ་སེམས་(༡༩)བརྟན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱད་པར་ཅན་དགོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུའི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལའང་
སྟོན་དུ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་ཐོབ་པ་ངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྩི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོར་སྒོར་གི་རེ་
བཞི་པ་ལས། ཞེ་བ་ལ་སོགས་ལས་ལ་བྱང་། །སྤྲུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆོག་ཤེས། །དེ་ནི་
ལྷ་མར་མངོན་པར་བསྤྲུགས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་། །བཟོད་དང་བཙོན་
འབྲུས་མཆོག་དང་ལྡན། །ཉིན་དང་མཆན་དུ་བསྐྱོམ་ལ་ཞེན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་བཟོ་ལ་
མཁས། །ལྷ་མའི་བྱིར་ནི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །དཔལ་ལྡན་སློབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བརྩོད། །ནང་
ནི་གསང་འདུས་ལ་རབ་དགལ། །བྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོང་པ། །དེ་ལྟའི་མན་ངག་རིམ་
པ་ཡིས། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་བསྐྱབ། །དེ་ནི་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས། །ཞེས་
དང་། གྲུང་གི་བརྒྱུད་པ་ལས། རྩི་ཆེ་སློབ་དཔོན་ཆད་ལྡན་ཉིད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་
པའི་སྤྲུགས། །སློབ་པ་པོ་ལ་འབྲུག་པོ་གྱེ། །བརྟན་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལྡན་དང་། །རིག་
པའི་གནས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཁས། །སྦྱིན་སྤྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུགས་ཤེས་ཤིང་། །རབ་

གནས་གཏོར་མའི་ཕ་རོལ་སོན། །དེ་ཉིད་བཅུ་ལྔ་རྣམ་པར་རིག། །ཉན་ཐོས་སྤྱད་པ་སྤྱོད་བྱེད་
ཅིང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པར་གྲུས། །གཟུགས་ལྡན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང། །དགྲིལ་
འཁོར་འདྲི་མཁས་བསྐྱུས་པར་ལྡན། །ཅུ་བའི་ལུང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་། །སྤྲུགས་དང་རྒྱད་
ཀྱི་(༡༤བ)རབ་སྤྱོད་ཀྱིས། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་ལ་བདེ་སྟེར་བ། །དེ་འདྲིའི་སྒྲ་མ་དངོས་བྲུས་
ནས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་སྤྲད་མི་བྱ། །ཞེས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་པར་བྲིན་
དུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་ལྡན་བ། །བྱི་སོ་ཐར་ཀྱི་བཅས་མཚམས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ནང་གསང་
སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ། །དེ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་
མ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། །སྒྲ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། །བཟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒོ་
གྲོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་བྲང་ལ་གཡོ་སྤྱོད་མེད། །སྤྲུགས་དང་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས། །སྟོང་
བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དགྲིལ་འཁོར་
འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སྤྲུགས་བཤད་པ་ཡི་སྤྱོད་པ་ཤེས། །རབ་རྟུ་དང་ཞིང་དབང་
པོ་དུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱམས་པས་བཟན་པ་དང་། །དག་
གི་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱམས་པས་དུལ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེ་བས་སྒོ་གྲོས་ལྡན་པ་དང་། །གཞོད་
བྱེད་དང་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ནས་བསྐྱེད་ཚུགས་
པའི་བཟོད་པ་དང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་བྲང་བ་དང་། །རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་བྱང་ཞིང་རང་གི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱང་འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ཟུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ལ་གཡོ་དང་། །མཚན་ཉིད་
གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་སེམས་བྱང་
ལ་སྤྱོད་ཞེས་མངོན་པ་གོང་མ་ནས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྒོ་གྲོས་ནས་འདིའི་
བར་ལ་ཡིད་བསྐྱམས་པ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་བཞེད། །སྤྲུགས་(༡༥ན)དང་རྒྱད་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་ཀུན་སྟོང་གིས། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཤེས། །ཞེས་

བཏོན་ནས་སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱི་སྦྱར་བས་བགགས་བརྒྱུག་ཅུས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ།
སྦྱོར་དཔོན་སྒྲ་མ་རྩ་བས། རྩོམ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར། སྒྲགས་ནི་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །རྒྱུད་ནི་སྒྲན་ནམས་སོ། །སྦྱར་བ་ནི་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་ནི་མཁས་པའོ། །ཞེས་
སྒྲགས་རྩས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྦྱབ་པར་མཁས་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་
དང་། སེམས་ཅན་སྒྲག་བསྒྲུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ། སྤེ་སྦྱོད་གསུམ་
སོགས་ནང་རིག་པའི་བརྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ། དེ་ཉིད་བརྟུ་དང་ལྡན་པ། ཐེག་དང་ཆོན་ལ་
སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་ལ་མཁས་པ། གཞན་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་འཆད་ཤེས་པ། ཐེག་ཆེན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་སྒྲགས་ལ་རབ་དུ་དང་བའི་དད་པ་བརྟན་
པོ་དང་ལྡན་པ། དུན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་བསྐྱམས་པས་
དབང་པོ་དུལ་བ་སོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དེ་ཉིད་བརྟུ་ལ། རྩོམ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་
ཐ་མ་ལས། བྱིར་བརྒྱུག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁ་
སྦྱར་འབྲེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། །གཏོར་མ་རྩོམ་པ་དང་། །བྲག་ཤུལ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་
དང་། །རབ་དུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱབ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བརྟུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཉིང་འཛིན་བྲག་རྒྱ་དང་། །སྙངས་སྙབས་འདུག་སྙངས་བརྒྱས་བརྩོད་དང་། །སྦྱིན་
སྤེག་མཆོད་པ་ལས་སྦྱར་དང་། །སྦྱར་(༡༥བ)སྦྱད་པ་ཡི་ནམ་པ་ནི། །བྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བརྟུ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསང་བའམ། ནང་གི་དེ་ཉིད་བརྟུ་ནི། །ཁོ་བརྟུའི་བསྐྱུང་འཁོར་ལྟ་
བྱ་བསྒྲུམས་ནས་བྱིར་བརྒྱུག་༡བ་དང་། བྱིས་པའི་འཁོར་ལོ་ལུས་ལ་འདོགས་པ་སོགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་བྱིར་བརྒྱུག་འཐབས་ཤེས་པ་དང་གཉིས། །གསང་འབྲེད་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབང་༤བསྐྱར་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེན་ཅིང་། དེས་དབང་གཞན་ལ་
ཡང་མཁས་དགོས་པ་མཆོན་ནས་བསྟན། །དབྱ་པོ་སྦྱ་སྦྱང་དང་བྲལ་ནས་མཛོན་སྦྱོད་བྱ་བའི་
ཁ་སྦྱར་དབྱེ་བ་༥དང་། འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ལ་གཏོར་༦མ་འབུལ་བ་ལྟ་བུའི་གཏོར་མ་

དང་། བསྐྱོད་རིམ་པའི་ཡིད་བརྒྱས་ལ་རྗེ་རྗེའི་བརྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་རྗེ་
རྗེའི་བརྒྱས་པ། དམ་ཚོག་གི་བརྒྱས་པ། ཁྱོགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ། ཁོ་པའི་བརྒྱས་པ། ཁོས་པའི་
བརྒྱས་པ། གོང་བུའི་བརྒྱས་པ་སོགས་སྟགས་བརྒྱ་ལུགས་ཤེས་པ། བརྒྱས་པ་དང་བསྐྱོད་
རིམ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་བསྐྱབས་ཀྱང་ལས་མ་འབྲུབ་ན་ལྟ་ལ་ཕྱར་གདབ་བྱ་བ་
སོགས་སྟགས་ཚོག་གིས་བྲག་ལྷལ་བསྐྱབ་པ། ལྟ་གསུང་སྟགས་རྟེན་འབྲེང་བ་སྐྱོད་མོས་
ཆལ་རྗེང་ལ་སོགས་པར་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྟར་། མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་
མཚོད་དང་བདག་འཇུག་དང་གནང་བ་ནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་༡༠པ་ལ་མཁས་
པ་སྟེ་བཅུ་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྟོག་ཉེ་རུ་ཀམ། བསྐྱང་བ་དབང་བསྐྱར་གཏོར་མ་བརྒྱས་
དང་གར། ཕྱིར་བརྒྱོག་པ་དང་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིག་སྦྱོར་བ་དང་གཤེགས་སུ་
གསོལ་བ་སྟེ། རྟེན་ཉིད་བཅུ་ཤེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་(༡༩)ན་
པའང་པལ་ཆར་དེ་དང་འབྲེན་ལུགས་འབྲ་བར་མདོན། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ཕྱིའི་རྟེན་བརྟེན་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཟུགས་ཅན་དང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་༡གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་། དང་སོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་༣དང་། ལྟ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་༣དང་། གཡས་
བརྒྱུད་གཡོན་བརྒྱུད་ས་གཞུམ་སོ་སོགས་སྤངས་སྟབས་༤དང་། རྗེ་རྗེ་སྦྱིལ་ཀྱང་ལ་སོགས་
པ་༥འདུག་སྤངས་དང་། དག་བརྒྱས་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱས་༤པ་དང་། ཞེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྦྱིན་སྟེག་༡དང་། ཕྱིའི་མཚོད་པ་༩ལ་སོགས་པའི་མཚོད་པ་དང་། ལས་ལ་ལྟོས་བ་དང་།
སྤར་སྤྱད་༡༠པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་བཅུ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། སྟོབ་དཔོན་རབ་ཞེ་
བཤེས་གཉེན་གྱིས། བསྐྱང་ཞིང་སྦྱན་བྲང་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་། མཚོད་བསྐྱོད་སོགས་
བྱས་ནས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྦྱོར་གིས། ལས་
ལ་སྦྱོར་བ་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་

དཔོན་ལ་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། རྒྱལ་འབྲོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་བྱིའི་དེ་ཉིད་
བཅུ་དང་ལྔ་དགོས་པར་བཤད། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྟན་པར་འོས་པའི་སླ་
མའི་མཆོན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས།

བསྟན་པར་མི་འོས་པའི་སླ་མའི་སྟོན་ཡང་། སླ་མ་ལྟ་བུ་བ་ལས། སློ་ལྔ་སློབ་མས་སླ་
མར་ནི། །སྤྱི་ཐེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག། །ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་མ་བསྐྱམས་དང་། །སྟོམས་
དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་(༡༤བ)ཇི་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་སློ་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སླ་མར་མི་རུང་བར་སྟོང་
ཇི་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཁོ་བ་དང་། ལུས་དག་གིས་གཞན་གཞིང་
བ་ལ་དགའ་བའམ་འཁོན་འཛིན་དམ་པས་གདུག་པ་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁེངས་
པའི་ར་རྒྱལ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་ལྟག་པར་སྤེད་པས་ཆགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་མི་
མཐུན་སྟོགས་རྣམས་ལ་སྟོ་གསུམ་བག་ཡངས་ཀྱིས་སྟོད་པོར་འཇུག་པའི་མ་བསྐྱམས་པ་
དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞན་ལ་ངོམ་པས་སྟོམས་པའི་སྟོན་རྣམས་དང་།
གཞན་ཡང་ངོ་ཇི་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ་ལས། གང་ཡང་ཁོ་དང་སྤྱི་ཅན་
དང་། །དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩལ་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་གིས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ནི་སླ་མར་བསྟན་
མི་བྱ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་པོ་རྣམས་ཉམ་སྤྱི་ཉམ་སྤྱི་ཇི་ཆེན་པོར་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག། །ཁེངས་དང་
བརྒྱུ་ཆགས་བདག་ཉིད་བསྟོད། །མཉམ་པར་མ་བཞག་གྲིམ་ལ་སྟོད། །གཤོལ་འཇུག་
པ་དང་ཆོགས་པ་དང་། །ཁྱེངས་པས་དམ་ཆོས་འཆོང་བ་ནི། །ཆོགས་སམ་དཀྱིལ་འཁོར་
སློབ་དཔོན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དེང་སང་
སྟོགས་མའི་དུས་སུ་སྟོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྔ་
པའི་ངོ་ཇི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཉིད་དགའ་བས་ན། རིགས་ལྔ་བསྐྱེད་དགར་པོས། རོན་
དམ་བསྟན་པ་ལས། ཅོད་ལྔ་དབང་གིས་སླ་མ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྲས། །རྣམ་པ་ཀུན་

ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་(༡༩ན)ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་སྤྱད་
ནས། །བུ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་
ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་
རྒྱུད་ལས། སྤྲགས་གཡོག་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་བཤད་པའི་མཐར། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
ལྷན་པ་དག། རྩོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་སྤྱིད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་
ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲགས་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཆ་ལ་དམའ་
མཐར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ལའང་འབྲ་ཞེས་དམ་པ་གོང་མ་རྒྱལ་ས་བཞེད་
ཅིང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་བགྲོས་མང་པོ་ལས། སྤྲ་མ་དམའ་མཐའང་
ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་ལས་བྱི་མ་གལ་ཆེ། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལས་ཆོས་གལ་ཆེ་ཞེས་
ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྟུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟོ་གཞོལ་ནས་སྟོ་བྱགས་
ཆོས་ལ་གཏོད་པ་ཞིག་ལ་ངས་པར་བརྟེན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར་སྤྲགས་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་ཡང་། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ།
སྤྲ་མ་བརྒྱད་པའི་བྱག་ལེན་མཐོང་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་ཤིང་དབང་བསྟུར་ཀྱི་ཆོག་
ལ་མཁས་པ། བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ལྷན་གནང་བའམ་མ་བཀག་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་
ལྷན་ཅིག་ངས་པར་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཐད་དོ། །(༡༩བ)ཞེས་
གསུངས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ངས་པར་མེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རང་
ལ་ཡོན་ཏན་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སུ་མི་ལྷན་ནའང་། རི་མི་སྟམ་དུ་
མི་འཛོག་པར་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་བསྟེན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ན། སྤྱིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་བསྟེན་པ་སྟུབ་པ་ཉེར་སྟུབ་སྟུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་

ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ་རང་ལ་བསྟེན་པའམ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དབང་བསྐྱུར་རབ་གནས་སྤྱིན་སྟེག་སོགས་བྱ་བའི་ལས་རྒྱུད་གི་བསྟེན་པ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པའི་བསྟེན་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གངས་ཀྱི་ཆོད་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་སོ་སོའི་ཐང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སྒྲིམ་འབྱུང་གི་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྫོགས་ལྡན་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་གཉིས་འབྱུར་གསུམ་ལྡན་ལ་བསྐྱེད་བྱ། ལུས་འབྱུར་གཉིས་ལྡན་ལ་རབ་བརྗོད། ཆོད་ལྡན་བསྐྱེད་པ་བཞི་འབྱུར་རོ། ཞེས་ཆོད་ལྡན་གྱི་དུས་གངས་ཆོད་བཞི་འབྱུར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ལས་རྒྱུད་གི་བསྟེན་པ་ལ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྤང་བ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཤེས་པས། སྒྲོན་དུ་བསྟེན་པ་ཆོགས་གསོག་ཅིང་། བགོགས་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་བྱེད་བྱ། བསྟེན་པ་མེད་པས་དངོས་བྱུང་མེད། དེ་བྱིར་རིམ་གཉིས་དེ་ཉིད་རིག་ དབེན་པར་ཡང་དག་གནས་ནས་ནི། ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་(༣༠ན)བྱ། སྐྱོ་ན་དེ་ཡི་གསང་སྟགས་བསྐྱེད། འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོའི་འབྱམ་བསྐྱེད་ཤིང་། ཡང་ན་རང་གི་ལྷ་ཡི་འབྱམ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་ཁྲི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲོན་དུ་བསྟེན་པར་བརྗོད། ཅེས་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་སྟགས་འབྱམ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་ལྷ་ཡི་འབྱམ། གཞན་གྱི་ཁྲི་སྟེ་ཡང་ན་ནི། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བཀའ་གནང་གི། ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་སོའི་བཅུ་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བདག་སོའི་བསྐྱེད་པ་འབྱམ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཁྲི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ་རང་གི་མེ་ཉོག་གང་ལ་སོག་པའི་ལྷའི་བསྐྱེད་པ་འབྱམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྟག་རེ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་པ་དང་དེའི་བཞི་འབྱུར་སོགས་གྲང་མི་དགོས་པ་ལྷར་འདུས་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་འབྱམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྟག་རེ། བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤང་སྟགས་ཁྲི་བསྐྱེད་དགོས་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་སྟགས་ནི།

ནག་པོ་སྐྱོད་པས། དཔའ་བོའི་སྤྱང་བོའི་གསང་སྤྱགས་ནི། །ཁྱི་ཕྱག་གསུམ་དུ་བརྒྱས་པར་
བྱ། །ཞེས་སྤྱང་བོའི་སྤྱགས་ལ་གསུངས་པ་དང་། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས། འཛིགས་བྱེད་ལ་
སྤྱང་བོ་ཡི་གོ་བཅུ་པ་འབྲུམ་བརྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་སྤྱགས་དང་སྤྱང་བོ་གང་རུང་
གཅིག་ལ་གྲངས་བསྟེན་བྱས་པས་ཚོག་པར་བཞེད་ལ། ཉེ་སྤྱང་གིས་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་གསལ་
བར་བཤད་པ་ཞིག་མཐོང་ངོ་། །

གསང་འདུས་ལ་བརྩ་རྒྱུ་ཀ་ཡི་གོ་གསུམ་དང་སྤྱེལ་བའི་སྤྱང་བོ་འབྲུམ་བརྒྱས་པས་
(༡༠བ)ཚོག་པ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་
སྤྱགས་ནི། རྒྱ་རི་ཀ་པས། ཡེ་ཤེས་མཚོག་ལ་ཁྱི་ཕྱག་སྟེ། །སྤྱིན་སྟེག་མཚོག་གིས་ཉེར་
བར་མཚོད། །ཅེས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྱགས་ཁྱི་བརྒྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་བསལ་
མེད་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྱགས་འབྲུམ་
དང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱིན་སྟེག་བྱ་དགོས་སོ། །རྗེ་རྗེ་སྤྱང་བོ་རྒྱན་གྱི་བདུན་པ་ལས། གསང་
སྤྱགས་ལྟག་ཆད་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་སྤྱིན་སྟེག་དག་གིས་སྒྲོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པར། རྒྱ་རི་ཀ་པས་ཀྱང་སྤྱིན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་
པ་ཞི་བའི་ཁ་སྒྲོང་གི་སྤྱིན་སྟེག་ཡིན་པ་དེ་ལ་བཅུ་ཆའི་གྲངས་ངེས་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱང་།
རི་ཅམ་འོས་པ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། སྤྱིན་
དུ་བརྒྱས་པ་དང་། དེའི་མ་དག་པ་ཁ་སྒྲོང་བའི་སྤྱིན་སྟེག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་། །ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པར་ཡང་གནས་སོ། །

དུས་འཁོར་ལས། དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་འགྲོའི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་ལ་བཅུ་
ཆའི་སྤྱིན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་ལས་རུང་གི་བསྟེན་
པ་ལ་བཅུ་ཆའི་སྤྱིན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་མེད་པས་མི་དགོས་ལ། ལས་རབ་འབྲུམས་
བསྐྱབ་པའི་བསྟེན་པ་ལ་ནི་བཅུ་ཆའི་སྤྱིན་བསྟེག་དགོས་པ་སྟོམ་འབྲུང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་

བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་དོན་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་
པའི་སྐྱགས་འབྲམ་གྱི་བརྒྱས་པ་སོང་ཞིང་། བྱི་མའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་བསྐྱེད་བྱས་པའོ། །ཞེས་
བཅུ་ཆའི་སྤྱན་བསྐྱེད་(༡༡ན)བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྐྱགས་གྱི་བསྐྱེད་
པའི་བཅུ་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱན་གསལ་ལེའུ་བཙུ་ལྔ་པའི་མཆན་བྱ་ལས། འདྲིར་སྤྱན་དུ་
རང་གི་ལྷའི་སྐྱགས་ཡི་གོ་བཞི་སོ་གདགས་ལ་འབྲམ་བརྒྱ་ཞིང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་བསྐྱེད་
བྱ། ལས་ཆོགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཏན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ཡང་
སྤྱན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་དུ་ཐེབས་པ་ལ་དེ་རྣམས་དགོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་འབེབས་
པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབས་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་དགོས་པས་ན་དེའི་
སྐྱགས་གྱི་གངས་བསྐྱེད་དང་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྐྱེད་ཀྱང་སྤྱན་དུ་འགོ་དགོས་
སོ། །དེས་ན་མཁས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ་དུ། སྐྱགས་རིམ་ལས། ཡེ་
ཤེས་འབེབས་པའི་སྐྱགས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཁྲི་བྲག་གཅིག་དང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྐྱེད་བྱེད་
དགོས་པ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ལ་ངེས་པར་
དགོས་པར་མ་གསུངས་ལ། བརྒྱས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་བསྐྱེད་བྱ་མི་དགོས་པར་གསུངས་
ཤིང་། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་བརྒྱས་པ་འབྲམ་དང་། བགེགས་
མཐར་བྱེད་གྱི་ཐོང་སྐྱགས་ཁྲི་བརྒྱ་བར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་བྱེད་
མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གཤེན་རྩེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས།
བསྐྱེད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྤྱི་ཉིང་རྣམས་
གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་(༡༡བ)སྐྱགས་རིམ་ལས་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་
མི་དགོས་པར་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྐྱེད་ལ་དགོངས། དབང་དོན་ལས་བྱེད་
མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་ཆད་ལྷག་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་ལ་གསལ་ཁ་མ་

མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དེ་རྣམས་གྲུང་ལེགས་པར་འབྲིག་
པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་མ་དག་པ་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྟེག་ནི་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཆེད་ཡིན་
པས་ཞི་བའི་སྤྱན་སྟེག་ཡིན་ལ། བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྟེག་ནི་ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་སྟེག་ལ་
བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྱན་སྟེག་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོས། ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་དབང་ཐབ་ཏུ་མེ་ཏྲིག་དམར་པོས་ལྷ་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྤྱན་བསྟེག་ཁྲི་བྱ་བར་
གསུངས་པ་བྲངས་པའི་འོག་ཅིག་ཏུ། ལྷ་ཉི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱན་སྟེག་ནི། སྤར་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་
གྲོས་བཟང་པོའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་ཐབ་ཏུ་བྱ་སྟེ་སྟེག་རྩས་ཁྱད་
པར་བ་ནི་མེ་ཏྲིག་དམར་པོའོ། །སྟོབ་དཔོན་དེས། བཟླས་པ་འདུམ་སོང་བའི་མཐར་མཚན་
ཐོག་ཐག་གཅིག་ཏུ་བཟླས་པ་བྱས་ནས་དའི་འོག་ཏུ་སྤྲགས་རེ་རེ་ནས་བཟླས་ནས་བྱེད་དེ།
ལས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཟླས་པ་འདུམ་ལ་མེ་ཏྲིག་གི་སྤྱན་
བསྟེག་ཁྲི་བྱ་བར་བཞེད་པས་ལས་སྐྱབ་པའི་སྤར་ལྷ་ཏུ་བྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་
སྟེག་གོ། །ཞེས་དང་། འདོད་འཛོལས། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བཟླས་པའི་ཉེས་པ་དག་བྱེད་ལ་
ནི་རྗེ་ཙམ་འཆམ་པ་གཅིག་གི་སྤྱན་བསྟེག་བྱ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་ལ་ནི་གཞན་ནས་བཅུ་
ཆའི་སྤྱན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤར་མ་ནི་ཞི་བ་དང་། བྱི་མ་ནི་དབང་རོ། །(༡༩ན)ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་བསྟེན་པ་ཆད་དང་ལྷན་པ་མ་སོང་ན། བསྟེན་
སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འདུག་པ་དང་། །ཞེས་སྟོམ་པོ་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག་གི་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས། །སྤྱན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་ནས། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི། །ཤེན་ཏུ་
དུལ་བས་བརྟག་པར་བྱ། །ལྷ་ནི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་

ཡིན། །ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སུན་འབྲིན་པའི་གཞོན་པ་བྱས་པར་གསུངས་ལ། བསྟན་
པ་ཆད་དང་ལྡན་པའང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩི་བའ་ལས། དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་
པར་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་སྟོབ་དང་བསྟུ་བ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བྱས་པས་འཁོར་ལོར་གནས་པ་ཉིད་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མ་བཀག་པའམ་ཆོགས་བསག་པ་ཉིད་གྱིས་གནང་བས་ཀྱང་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་རབ་དུ་གནས་པ་དང་། སྟོབ་མ་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བསྟུ་བ་ཞི་བསྟན་
པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཞིར་བཟུང་བསྐྱས་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེམས་གཡེང་བ་དང་། ལུན་
མཚམས་སུ་བསྐྱས་པ་དང་། བྱེད་གཞན་དང་བྱེད་གཞན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་མཚན་
ཉིད་ཆང་བའི་སྟོན་པ་གྲངས་ཆད་ཡོངས་པ་གསོག་དགོས་ཤིང་། ལྟས་དབང་བསྟུ་བ་སོགས་
གནང་བའི་མཚན་མ་བྱུང་ན་བསྐྱས་པའི་གྲངས་(༢༥བ)མ་ཆང་ཡང་བྱར་རུང་སྟེ། བྱ་བ་ཆེན་
དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། གཏི་ཐུག་གཤེན་རྩི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་
ཁྲི་བསྐྱས་པའམ། བཙུག་ལྡན་འདས་གྱིས་རྩིས་སུ་གནང་བའི་མཚན་མ་ཐོབ་པའམ་རང་
གི་སེམས་དག་པ་བརྟན་པས་འདི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལ་ཕ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །

ལྟས་གནང་བའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་ན་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་བྱུང་ཡང་། བསྐྱས་
པའི་གྲངས་ཆང་དགོས་པ་རྩི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་ནི་ལྷའི་
ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་གིས་རང་གི་ཡིད་ངོར་ལུན་འཁྱོངས་གྱི་བར་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་
འགོག་བྱས་པ་ལ་བྱ་དགོས་སམ་སྟམ་ལ། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འཇམ་རྟོག་
དཀྱིལ་ཆོག་དུ། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལམ་ལ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བཞག་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

པའི་གནས་སྐབས་བཞི་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་ལྷ་ཚུན་ལ་ཅིག་ཅར་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་གསལ་སྤང་བརྟན་པོ་ཐོབ་
པ་ལ་བྱེད་པས་སེམས་བརྟན་པའི་མཆོད་མའང་དེ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་མེད་ཡི། །ཐེག་པར་སློབ་དཔོན་རྣམ་
གཉིས་གསུངས། །གཅིག་ནི་གསང་སྤྲུལ་གཙོ་བོ་བྱེད་འགྱུར། །གཅིག་ནི་བསམ་གཏན་
ལ་གཞོལ་བ། །ཞེས་སྤྲུལ་ལ་གཞོལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་བྱིན་པ་ཚུན་ཆད་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མཐར་བྱིན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པ་བསམ་
གཏན་(༡༣ན)ནས་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱི་མ་མཆོག་ཡིན་
ལ། དུས་འཁོར་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་
འབྲིང་། །དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས། །བྱི་མ་གནས་པ་ཐ་མཛོ། །ཞེས་དགེ་སློང་དོན་མེད་
འཛིན་པ་མཆོག་། །དགེ་ཚུལ་འབྲིང་། །བྱི་མ་ཐ་མ་ཡིན་ཞིང་། །གནས་དེར་དགེ་སློང་ངས་
དགེ་ཚུལ་དོན་མེད་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ཡོད་ན། །བྱི་མ་པས་དོན་མེད་སློབ་དཔོན་བྱ་མི་རུང་བའང་
དེ་དག་ལས་གསུངས་སོ། །

གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་མེད་སློབ་མའི་མཆོད་ཉིད།

གསུམ་པ་སློབ་མའི་མཆོད་ཉིད་ནི། ལྷ་འབྲུལ་བ་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། དགེ་
དང་སློམ་ལ་དགའ་བ་དང་། །ཉག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་དང་། །རྒྱན་དུ་ལྷ་རྣམས་མཆོད་བྱེད་
པའི། །ཡོན་ཏན་ལྷན་ན་སློབ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོན་མེད་པའི་རེ་བཞི་པ་ལས། སློབ་མ་
ཡོན་ཏན་གང་ལྷན་ན། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དད་ཅིང་
སྒྲ་མ་ལ་ཡང་གྲུས། །ཉོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །སེམས་

ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྒོས། །ཀུན་ཏུ་བཅོན་དང་ཡང་དག་ལྡན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མཆོན་ཉིད་
ནི། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་བ་མ་བཟང། །ཞེས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་རྟོག་པ་རན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པའི་སྤྲོད་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྷ་དང་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་
པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་སྤྲང་མདོན་
བྱང་ལས། སྒོ་བ་མ་དད་ཅིང་རིགས་བཅུན་(༡༣བ)ལ། །དེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
དད། །ཟབ་མོ་ཡི་ནི་སྒོ་དང་ལྡན། །སྒོ་བ་ཆེ་ཞིང་ཆུལ་ཁྲིམས་ལྡན། །བཟོད་དང་ལྡན་ཞིང་སེར་
སྒྲ་མེད། །དཔའ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ནི། །ཞེས་དང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རིགས་
དང་གཟུགས་དང་ན་ཆོད་དང་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་
ཉིད་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དགོན་པས། དམིགས་བསལ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གང་དད་ཅིང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་དགའ། །བསོད་ནམས་
འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། །ཆེན་པོ་དེ་དག་མདོར་བཟུང་ངོ་། །བདེ་གཤེགས་གསང་སྤྱགས་
སྤྱབ་པ་ལ། །དོན་གཉེར་བཅོན་པ་སྒོ་བ་ནི། །གཟུགས་རན་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་ཡང་། །སྒོ་
དང་ལྡན་པས་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། གསང་སྤྱགས་ལ་ཤིན་ཏུ་
དད་ཅིང་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དཀྱིལ་
འཁོར་ཆོ་ག་འཁོར་བཞི་པོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་དགའ་བའི་བདག །རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཅོན་
ལ། །ཀུན་གྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་དགོས་སྒོར་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་རང་
རང་གི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ལ་བཅོན་པའང་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོད་རུང་ལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། བསམ་པ་དག་པའི་སྒོ་བ་ནི། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་
སོང་ལ། །སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འདི། །ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྤྱིན་པར་བྱ། །དེ་ནས་སྤྱགས་
སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཆོས་སྒྲོད་དུ་བྱས་ནས་སུ། །ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་སྟེ་སྒོན་པ་

དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་(༡༩ན)པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་པའི་གཞུང་བསྟན་ཏེ་སྤྲོ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྤྲོ་མ་ལ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ལ། དེ་ནས་སྤྲུགས་སོགས་སྦྱིན་པ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤྲོ་ཆེན་འགྲོག་མི་སྟོན་སྐབས་སྐབས་སེམས་སོགས་བྱས་ནས་སྦྱི་ཉིན་དངོས་གཞིའི་གོང་དེར་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་པ་འཆད་པར་བཞེད་པ་དང་། མལ་གྲོ་ལོ་རྩ་བ་རྩ་རོ་པའི་བཞེད་པར་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་གིས་རྒྱད་སྐྱེས། སྤྲོ་སྟོན་གཉིས་པན་ཚུན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདོགས་འདོད་ནས་བྱས་མ་ཟེན་པའི་གོང་དེར་ལྟ་བུ་པ་འཆད་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་སྦྱི་མ་ལེགས་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྲོ་མ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པ་འདི་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་དུང་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུགས་རིམ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱར་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱར་མི་ཁུས་པ་ལ་སྟོན་མའི་དབང་ཅམ་དང་། སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བ་ལ་སྟོན་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཡང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པས། བསྐྱར་སྟོན་ལ་བརྟགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་སྟོན་མ་བརྟག་པའི་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་གཉིས་གང་ཡང་འཛིན་མི་ཁུས་ན་དབང་གཏན་ནས་བསྐྱར་མི་རུང་ཞིང་། བྱང་སྟོན་འཛིན་(༡༩བ)ཁུས་ཤིང་། སྤྲུགས་སྟོན་འཛིན་མི་ཁུས་ན་རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཡན་ཆད་གཏན་ནས་བསྐྱར་མི་རུང་བས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ནས་བརྟག་དགོས་སོ། །

དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་མ་ལའང་དགེ་སྟོང་རབ། དགེ་ཚུལ་འབྲིང་། ཁྱིམ་པ་ཐ་མ་ཡིན་

ཏེ། དུས་འཁོར་དབང་ལེའི་ཆོག་ས་བཅད་བརྒྱ་དང་བཞི་པ་ལས། ལྷ་དང་བཞི་ཡི་ནོར་བུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་རྣམས་སམ་རྒྱལ་བ་ས་ཡི་རང་བཞིན་རིན་ཆེན་བཅས། །སྤྲོན་དང་བྱི་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་དག་གིས་གདན་གྱི་དབུས་སུ་ཁྱུས་བྲལ་སྟེ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དཔལ་ལྷན་ཅོད་པན་བཅེངས་ཏེ་ནོར་འདབ་བསྐྱར་བཞི་ཡིས་དར་དབྱངས་བཅེང་བར་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ལས་ནི་དཔལ་ལྷན་བུམ་པ་ཡིས་ཏེ་འདིར་ནི་བསྐྱར་དང་བྲལ་རེ་ལྷ་ལྷ་པོ་སྤང་། །ཞེས་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྟོབ་མ་དགེ་སྟོང་ཡིན་ན་ཁྱུས་དཀྱིལ་ཅ་ཐེག་ཁྱ་བཞི་པ་རེ་ལྷ་ལྷ་པ་དབུས་སུ་བསྐྱར་འདབ་མ་བརྒྱད་ཤིང་སྟན་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་བུམ་པ་བཅུ་བྱ་མོ་བརྒྱད་དང་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཏེ་བཅུས་བཏེག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་ལ་ཅ་ཐེག་ཁྱ་དོ་རེ་ལྷ་ལྷ་པ་བསྐྱར་མེད་པའི་ཤིང་སྟན་ལ་བུམ་པ་བྲལ་བུ་མོ་བཞི་དང་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་ཅ་ཐེག་ཁྱ་གང་བ་རེ་ལྷ་གསུམ་པ་ཤིང་སྟན་ཡང་མེད་པའི་ཁྱུས་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་སུ་བུམ་པ་གཉིས་བྱ་མོ་གཅིག་དང་གཞོན་ནུ་མ་གཅིག་གིས་བབྱང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་སྟོང་ལ་ཅོད་པན་དར་དབྱངས་མཐེ་པོའི་རྟོ་རྟེའི་(༡༥ན)དབང་གསུམ། དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས། ཁྱིམ་པ་ལ་ཐ་མ་ཁོ་ན་བསྐྱར་བ་སོགས་མཆོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྤར་བའདད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆང་དགོས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཅོད་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བར་མི་ལྷན་ན། དེའི་རྒྱར་ཆོག་ས་གསོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བར་སྟོན་ལམ་གདབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ལ་འབད་བར་བྱ་ལ། ལྷ་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་མ་ལ་གུས་ཤིང་དེའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ། དབང་བསྐྱར་རང་རང་གི་ངོ་སྤྱེལ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱང་འདོད་དང་། དོན་གཉེར་ཡོད་པ་རྣམས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་

ཡིན་པས་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་མི་ལྡན་པའི་ཚུན་བརྟགས་ཏེ་སྤྱར་པོར་མ་ཤེས་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དུ་བརྟག་པར་
གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་རྗེར་སྤོང་གི་གཉིས་པ་ལས། རི་ལྷར་རིན་ཆེན་བརྒྱུད་པ་དང་། །གསེར་
ནི་བསྐྱེད་དང་བཅད་པས་བརྟག། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲོབ་མ་ཡང་། །ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་
བརྟག། །ཅེས་གསུངས་ལ། སྒྲོད་མིན་ལ་གསང་བ་བྱིན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། དེའི་ང་བཞི་
པ་ལས། རི་ལྷར་སེང་གའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྒྲོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་
པོའི་རྒྱུད། །སྒྲོད་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །སྒྲོབ་མ་སྤྲད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་
དུ་ནི་འཕྱང་། །སྒྲོད་མིན་(༡༥བ)མན་ངག་རབ་བཤད་ན། །སྒྲོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དབང་གི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་དབང་གི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱིར་དབང་ལ་དབྱེ་ན་སྦྱོན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་། །ཁོ་ལ་བྱེད་
ལམ་གྱི་དབང་། ཁོ་ལ་བ་འབྲས་བྱའི་དབང་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རི་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱལ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྦྱོན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་དང་། ཁོ་ལ་བྱེད་
ལམ་གྱི་དབང་དང་། ཁོ་ལ་བ་འབྲས་བྱའི་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །དེའི་དང་
པོ་ནི། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དེ་མ་འབྱུང་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་
བསྐྱོམ་པར་དབང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྲུལ་སྤྲུ་སོགས་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་པ་དང་བག་ཆགས་
འཛིག་ངེས་པའི་བྱམ་དབང་སོགས་བཞི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུད་
ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་སེམས་དང་དེ་ཡི་སྤྱང་བ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །དབང་ནི་དེ་མེད་རི་བོང་ཅན་མཚུངས་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཞུགས་

བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལས་ཟུང་ན་འདས་པའི་བདེ་བ་འཕོ་མེད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འགྱུར་མེད་
ཉིད་ནི་བཞི་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སོར་བསྐྱད་བསམ་གཏན་སྟོན་ཚུལ་
འཛིན་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་ཁྱུགས་པའི་ཐ་སྟོད་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་བཞེད་
བ་ལྟར་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་རིམ་བུ་སྟོན་ལ་འདོད་
དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྫོགས་རིམ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་དོ་སྐྱལ་ཀྱི་སྤང་བ་
སྦྱོང་ཞིང་། དེ་དང་དེའི་ལག་རྩིས་འབྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་འཛིན་
དགོས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྤྱིར་སྤྱིན་གྲོལ་ཀྱི་(༡༤ན)ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་
ལམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དབང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལ་འཛིན་དགོས་སམ་དབྱེད་
བར་བྱའོ། །གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་དབང་ནི། མཐར་ཐུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ལ། དེ་
ནི་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་བཞི་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དབང་
བསྐྱར་དུ་རི་ལྟར་རིགས་སྟམ་ན་རྒྱ་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པས་
དབང་བསྐྱར་དུ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིབ་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དུས་ནམ་དུ་འང་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དབང་དུ་
གསུངས་ཏེ། ཨ་གླིའི་རྩེའི་རེས་ཆོག་དྲི་མ་འཁྱུད་པའི་སྟངས་སམ་འདད་པའོ། །

སྤྱིན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ལ་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་དེ། བྱམ་པ། གསང་བ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས།
སྟོད་རུང་གི་དབང་བཞི་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་
བསྐྱར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །རྒྱུད་འདི་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག། །བྱམ་པའི་དབང་བསྐྱར་དང་ཕོ་
སྟེ། །གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་བཞི་བ་ཡང་། །ཞེས་དབང་དང་ཕོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། བཞི་བ་ནི་གསུམ་
པའི་དབེས་གོ་བར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། དང་

པོའི་དབང་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །གཉིས་པ་གསང་བའི་མིང་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་སྦྱར་བ་
སྟེ། །བཞི་པ་དོན་ནི་དམ་པའོ། །གཙོ་བོའི་དབྱེ་བ་(༡༤བ)བཅུ་གཅིག་སྟེ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི་
གསང་བའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་སྦྱར། །བཅུ་བཞི་པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་
རེ་རེ་ས་རེའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱ་ཡི་དབང་། །བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
རིག་པའི་དབང་ལྟ་སོགས་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་པས། དེ་དག་
དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས། དེ་ལ་གཙོ་བོའི་དབང་ཞེས་དང་པོ་དང་། གཉིས་
པ་གསང་དབང་སོགས་བཞིར་འདྲིའག་ལུགས་སྤར་ལྟར་གསུངས་སོ། །

བུམ་པའི་དབང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ཅོད་པན། དོན་རྗེ། བྱིས་བྱ། མིང་། སྐྱགས་དབང་།
ལུང་བསྐྱར་དབྱགས་དབྱང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྲས་པ། དོན་རྗེ་བརྟལ་ཞུགས། སྦྱོད་པའི་བརྟལ་
ཞུགས། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་། རྗེས་གནང་གི་དབང་སྟེ་བཅུ་གཅིག་
ཡོད་དེ། དོར་འཕྲེང་ལས། བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་
པ་བཅུ་བཞི་ས་བཅུ་བཞི་དང་སྐྱར་བ་གོང་དུ་བྲངས་པ་དང་། དུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས་ཀྱང་དེ་
དང་འབྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཚོག་ནི་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་
ཡིས། །དབང་བསྐྱར་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དེ། །རྒྱ་ཡི་དབང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །བཞི་པོ་
དེ་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་ཀུན་རིག་ཀྲིག་ཆེན་
དུ། རིག་པའི་དབང་ལྟ་སོགས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་། གསང་བའི་
དབང་། རྗེས་གནང་། ལུང་བསྐྱར། དབྱགས་དབྱང་། གཟེངས་བསྐྱོད་དེ་དབྱག་ཏུ་བྱེ་བ་བསྐྱར་
པའི་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་འབྲེན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་(༡༥ན)པར་གསུངས།
ཡང་བུམ་དབང་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྟ་བརྟལ་ཞུགས་ལུང་བསྐྱར་རྗེས་གནང་དབྱགས་དབྱང་
བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་སྟེ་བཅུར་གསུངས་པའང་ཡོད་དེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་
པའི་སྤྲས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས། འདིར་སྟོམ་འབྱུང་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། རྒྱ་དང་ཅོད་པན་དོ་

རྗེ་དང་། །དེའི་བྱ་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། །དབང་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་ཉིད། །བརྟུལ་
ཞུགས་ལུང་བསྟན་ཉིད་ཀྱང་ནི། །རྗེས་གནང་དབུགས་དབྱུང་ཕྱིར་མི་ལྟོག། །སྦྱིན་བྱ་བྱམ་
པར་ཡང་དག་འགྱུར། །ཞེས་བྱམ་དབང་ལ་བརྩུ་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་སོ། །ཡང་བྱམ་
དབང་ལ། ཐེང་བ། རྒྱ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སམ་ཅོད་པན། རྗེ་རྗེ། དེའི་བྱ་ མེ་ལོང་།
མིང་། སྟོབ་དཔོན། རྗེས་གནང་སྟེ་དགྲར་དབྱེ་བའང་ཡོད་དེ། རིམ་ལྡེའི་གསུམ་པ་ལས།
དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཐེང་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་དེའི་བྱ་སྦྱིན་པ་
དང་། མེ་ལོང་དང་། མིང་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ། དེ་དག་དང་བཅས་
པར་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་ཞེས་དང་། སྟོད་བསྐྱེད་སྟོན་མའི་བདུན་པ་ལས།
ཐེང་བ་རྒྱ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རྗེ་རྗེ་དེའི་བྱ་མེ་ལོང་དང་། །མིང་དང་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་
གནང་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་རིམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིམ་ལྡེའི་ལུང་དེས། དགྲ་པོ་བྱམ་
དབང་གི་དབྱེ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དབང་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། དེ་ནི་རིམ་ལྡེ་ལས་བྱམ་དབང་དགྲ་དང་བཅས་པའི་གསང་དབང་
བསྐྱར་(༡༥)བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །ཞེས་རིམ་ལྡེ་ལས་བྱམ་དབང་དགྲ་གསུངས་
པར་བཤད་ཅིང་། རིམ་ལྡེར་སྤྱང་སྤྱངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱམ་དབང་དགྲ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱམ་དབང་གི་གངས་འབྲེན་ཚུལ་དུ་མ་ལས། །གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་
བྱམ་དབང་དགྲའི་ལུགས་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཐེང་བ་རྒྱ་དང་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །རྗེ་རྗེ་དེའི་བྱ་མེ་ལོང་དང་། །མིང་དང་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་གནང་ཞེས། །བྱ་བ་
འདི་ནི་དབང་བསྐྱར་རིམ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་གསང་འདུས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། བྱམ་དབང་བརྩུ་གཅིག་གི་ལུགས་བཞིན་བསྐྱར་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། །བཤད་རྒྱུད་
རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་བྱམ་དབང་བརྩུ་གཅིག་གསུངས་ལ། རྒྱུད་དེ་འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་

ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདེ་མཆོག་ལ་སྦྱར་རུང་ལ། འདུས་པར་སྦྱར་མི་རུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་འདུས་པའི་སྐབས་སྟོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་ལུགས་རིམ་བྱ་སྟུང་ན། མ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་
བཞིན་མི་བསྐྱར་མོད་ཀྱང་། སྟོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །

གསང་དབང་ལ་དབྱེ་ན་ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དྲུང་ཕོར་ལ་སོགས་པར་རྫས་
ལྷག་མ་ནམས་དང་བསེས་པ་སྟོབ་མར་སྦྱིན་པའི་གསང་དབང་ཅམ་པོ་དང་། ལྷ་མའི་གསང་
རྫས་དོན་མེད་ལོར་བྱར་གནས་པ་མཐེབ་སྟེ་གྱིས་བཅོར་ཏེ་སྟོབ་མའི་ཁར་སྦྱིན་པ་དང་། ཡུམ་
གྱི་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྦྱིན་པ་མཆོག་གི་གསང་དབང་། ལྷ་མའི་དོན་མེས་གསང་རྫས་སྟོབ་མའི་
ཁར་བྱིན་ནས་(༩༩ན)གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་དབང་ངམ་ཤིན་ཏུ་
མཆོག་གི་གསང་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། ལེའུ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། ལྷ་མས་
ཀྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དྲུང་ཕོར་ལ་སོགས་པར་བཞག་ལ། དེའི་ཚུ་དང་བསེས་ལ་བཀྲ་
ཤེས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་
སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིམ་སྐད་དུ། ལྷ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རིན་
ཆེན་འབར་སྤྱང་བས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ནམས་ནི་ལུས་སྐམས་ལ། །ནམ་དག་དོན་མེས་
བྱང་ཡེ་ཤེས་ཆུ། །དེ་མེད་རིན་ཆེན་སྦྱིར་དབང་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
སོགས་མཆན་དང་བཅས་པས་གསང་དབང་དང་པོ་བསྟན་ཅིང་། ཡང་ན་རྩི་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་
འགྲེལ་པར། ལྷ་གསང་ཐེག་ལེ་བྱངས་པ་ལས། དོན་མེས་ལས་བྱངས་པ། །སྟོབ་པོ་དང་ནི་
དབང་གིས་སྤངས། །དོན་མེས་ཏུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིམ་མཆན་བྱར་དེའི་
ཀྱང་པ་དང་པོས་གསང་རྫས་སོ་སོ་བ་གཉིས་བསྟན། སྟོབ་པོ་ནི་མཐེ་བོང་རོ། །དབང་ནི་དོ་
རྩི་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེན་ལག་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེན་ལག་

སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲངས་པའི་དོན་རྗེ་དང་བསྒྲའི་ཐིག་ལེ་མེ་དང་ཀན་དུ་འཛོག་པའོ། །དེ་ནི་
མཆོག་གི་གསང་དབང་རོ། །ཞེས་པས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གཉིས་པ་བསྟན། ཡང་
འགྲེལ་བ་དེར་ལུང་བྲངས་པ་ལས། དེ་ནི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་ཐབས་
མཆོག་གོ། །དོན་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེ། །རང་གི་ཁར་ནི་དོན་རྗེ་(༡༧)བཞག །སེམས་
བ་ཆེན་པོ་བྲངས་བྱས་ནས། །སེམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་བདེ་བ་ཐོབ། །འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་གསང་
བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། མཆན་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་རང་གི་དོན་སྟོབ་མའི་ཁར་བཞག་
བ་དེས་བྲངས་ནས་འབྱུངས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ།
ཞིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་དབང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་གསང་དབང་
བསྐྱར་ཚུལ་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསང་དབང་དེ་ལ་རྒྱ་རྩས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་དབྱེ་ན་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་མུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་དང་། ཡུམ་
ཀྱི་བྱང་སེམས་མུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་ལེན་
བརྒྱད་པ་ལས། མིག་བཟང་བརྟན་པའི་སྟོ་ལྟན་པས། །ཁུ་བ་སྒྲངས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་
པའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་བྱར། བསྐྱེད་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་མའི་དོན་རྗེའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡུམ་
ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་དགོས་པས། ཡབ་དང་ཡུམ་ལས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་
གཉིས་བསྐྱར་བ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཞེས་རབ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་དབང་དེ་ལ་ཕྱོག་ཆའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་བ་བཞི་པ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་ཞིག་དང་། དགའ་བ་བཞི་པ་ལྟན་སྦྱེས་
ཀྱི་དགའ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
ལས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་དོན་སྟོབ་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་སྟུན་ཅན་བདེ་ཆེན་འབྱུང་
བར་འགྱུར། །གང་གང་ཡང་དག་དགའ་བྱེད་ཆགས་བྲལ་དགའ་གཉིས་བར་དུ་དཔེན་ཉིད་
མཐོང་བྱས་བརྟན་པར་གྱིས། །བསྒྲའི་མཁའ་ལ་(༡༩)དོན་རྗེ་འོར་བུ་པད་སྟོང་གཉིས་ལ་

སྐྱོར་གང་རྗེ་རྗེ་སྐྱེལ་གྱུང་སེམས། །ཁོར་བྱ་བར་དུ་མཐོང་བྱས་གང་ཆེ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་
ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་ཉིད་རྗེ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཚོག་རྣམས་
ཀུན་གྱིས་བཤད། །འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དེ་
དུ་གསལ། །ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་ཉིན་གཅིག་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་འཇུག། །ཁོ་གཅིག་བསྐྱེད་པའཇུག་
བསྐྱེད་པ་སྐྱོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱོང་བྱ། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་སྤང་བ། །འདོད་ཆགས་མཆེད་པ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ཉེར་ཐོབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་དབང་གསུམ་
པར་གསུངས་པ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྗེར་སྤེང་ལས། །སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་རོ་བོ་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དགའ་བ་བཞི་པ་ལ་དབང་གསུམ་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་དབང་གསུམ་པའི་རོ་བོ་བདེ་སྐྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྐྱོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཆ་དང་བདེ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་དབུགས་དབྱུང་
དང་། ཕྱི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུགས་དབྱུང་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ཡང་བཤད་དེ། མན་སྟེ་ལྷ་
པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་དབུགས་དབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤྲས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པན་ཚུན་རྒྱས་བཏབ་པ་དག་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པར་གདོན་མི་ཟ་
བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དེའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་དབུགས་དབྱུང་བ་བསྐྱེད་(༡༩བ)པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐྱད་དུ་གསུངས་པ། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དབྱེ་བ་ཡིས། །བཞི་པའི་དོན་
ནི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །གཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་དངོས་གྲུབ། །གཞན་ནི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་
པར་འདོད། །ཅེས་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དེ་ལ། རྒྱ་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་

གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱ་མ་ནི་ཞལ་ལུང་དང་དཀྱིལ་ཚོག་རྟོག་ཐེང་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་
དངོས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་རྟོག་ཐེང་ལས།
གལ་ཏེ་ཡང་སྟོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་སྐྱོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
བསྟན་ཏོ། །དབང་བཞི་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དབང་བཞི་པ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་། སྟོང་བྱང་གི་ཆོག་
དབང་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་རྟོག་ཐེང་ལས། བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
པས་བསྟན་ལ། གཉིས་པའང་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཡང་སྟོབ་པ་དང་
མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི་ད་ལྟ་སྟོབ་མའི་རྒྱད་
ལ་ཆོག་གིས་བརྟན་སྟེད་པ་ལ་བཏེན་ནས་དབང་བཞི་པའི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
ཡང་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ལ་ངོ་སྟེད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་
དོན་ཀྱིས་ཁས་ལེངས་དགོས་སོ། །

དབང་གི་གངས་ངེས་པ།

ཐུ་བ་དབང་གི་གངས་ངེས་ལ་གཉིས། (༣༠ན)རྒྱད་ཕྱེ་གང་ལ་དབང་གང་བསྐྱར་བ་
དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་དབང་གི་གངས་ངེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་ལེའུ་
བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྒྱད་གསུམ་ཀྱི་ནི་རིམ་པ་ཡང་། །དབང་བྱུག་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །ཆུ་
ཡི་དབང་བསྐྱར་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ལས་རབ་ཏུ་གསལ། །རྟོ་རྟེ་རིམ་བུ་དེ་བཞེན་
མིང་། །སྟོང་པའི་རྒྱད་ལས་རབ་ཏུ་གསལ། །ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཡི་ནི་དབང་། །རྣལ་འབྱོར་
རྒྱད་དུ་གསལ་བར་བྱས། །དེ་ནི་བྱུག་གི་བྱེ་བྲག་དབང་། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཞེས་

བྲ། །ཞེས་བྲ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་དང་ཚད་པན་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་ལ། བྲ་རྒྱུད་
རང་གཞུང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ལུམ་པ་བརྒྱས་བརྗོད་བརྒྱུར་བྲས་ལ། །ཅ་བའི་སྤྲུགས་
རྣམས་ཀྱི་འདོན་ཞིང་། །སློང་དང་ལྷན་པས་དབང་བསྐྱར་ལ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་
སྤྱ། །གསང་སྤྲུགས་སློབ་ནི་སྤྱི་ཐོར་གཏུགས། །སློང་དང་ལྷན་པས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་
ཚུའི་དབང་བསྐྱར་དངོས་སུ་བརྟན། དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་དོན་ཞགས་ཀྱི་ཆོག་
ཞིབ་མོ་རིག་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་བརྟན་ཅིང་། དབྱ་
རྒྱུན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་ཐོར་བཅིངས་ནས་
དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་པ་དེས་དབྱ་རྒྱུན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བརྟན་པ་འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་
ཆེ་བཞེད་ལ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཐེང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་བཅིངས་ལ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་སྤྱི་ཐོར་ལོ་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོར་ཆོག་བརྗོད་པར་བྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་(༣༠བ)པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་མེས་ཆེན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་དོན་མེས་ས་དཔའ་
ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མེས་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ལ་
སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐེང་བས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོགས་
ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་ཐོར་བཅིངས་པས་དབྱ་རྒྱུན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་བཤད་པ་དེའི་རིགས་འགྲེལ་སྤྱར་
བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དོན་མེས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། རྗེ་
རྗེ་འོད་དཔག་མེད། བྲེལ་བུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། མིང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབང་གསུམ་
བསྐྱར་བར་གསུངས་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་རྣམ་སྤང་མཛོད་བྱང་ལས། ཚུ་དབང་ཐུར་མ་མེ་ལོང་ཆོས་
བཤད་པའི་རྗེས་གནང་རྣམས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་གསལ་བ་མ་བྱུང་རོ། །བྲ་
སྤྱི་གཉིས་ལ་རིགས་ལྗེའི་སྤྱོད་པ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བསྐྱར་བའི་དོན་མེས་སྤྱི་ཐོར་ཀྱི་དབང་

ནལ་འཁྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཆད་དང་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩིས་བུ་ལས། སྤང་བ་
དང་། རྩ་ལ་སོགས་པ་དབང་བྱུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ལྷན་པ་ཉིད་
དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབང་འདི་རྣམས་བསྐྱར་བའི་སློབ་
མ་བྱ་བ་དང་སློབ་པའི་རྒྱུད་དག་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་སྤྲུགས་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་དབང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤང་བ་དང་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཙམ་བསྐྱར་བས་བྱ་སློབ་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་
ཉན་བསྐྱོམ་བསྐྱབ་སོགས་ལ་དབང་བར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་སློབ་རྒྱུད་གི་དབང་ལྷ་
པོ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་འབྱུང་ཅིང་། སློབ་འབྱུང་གི་དཀའ་འབྱེད་པ་སྤྲུག་ཙན་ལས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ལ་བ་པས། (༣༡ན)དེ་ལྟར་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་པོ་ཙམ་འདོད་ན་
ནི་སྤར་བསྐྱར་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་པ་མི་བཟུང་བར་དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱས་པའི་དེ་མ་
ཐག་དུ་རྩིས་སུ་གནང་བ་དང་། བརྒྱལ་ཁྱབ་སྤྱིན་པ་དང་། ལུང་བསྐྱར་པ་དང་། དབུགས་
དབྱུང་བ་བཞི་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྤྱིང་པོས་དཀྱིལ་ཆོག་
རྩི་རྩིས་འབྱུང་བ་ལས། གང་ཞིག་སློབ་པ་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དེང་ཁྱོད་ཅས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་དུ་རྩིས་སུ་གནང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་
བར་མི་བྱའོ། །འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཤྲོ་པས།
ཡང་གང་ཞིག་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་སྤྱིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དུ་དབང་
བསྐྱར་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྤྱིའི་སློབ་པ་ཉི་ཆེ་ཙམ་ལེན་པར་
བྱེད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དག་ལའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཀ་
ར། རྩ་རྒྱུ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་མས་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཙམ་
ལས་མི་བསྐྱར་ན། རིགས་ལྷའི་སློབ་བཟུང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པས། བྱ་སློབ་ལ་རིགས་
ལྷའི་སློབ་བཟུང་གིས་བསྐྱས་པའི་སྤྲུགས་སྐྱོམ་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་གིས་གསལ་ལོ། །འོ་ན་

རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། དེ་ནས་རྒྱང་པའི་བར་འོག་ཏུ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞག་པར་
བྱ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པར་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བཟང་པོའི་དུང་བྱིན་ཏེ། །ཞེས་བ་ནས།
གསང་སྤགས་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱི་མཚོག་ །འཛིག་ཏེན་འདི་ལ་རབ་ཏུ་ཤོད། །ཅེས་པའི་བར་
གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་བཞེད་
པ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པ། སྤྱི་(༣༡)གཙན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན།
དགའ་བའི་རྗེ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་དབང་སོགས་ལྟ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་དུག་བྱ་རྒྱུད་
རྣམས་སྤང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་རིག་
པའི་དབང་ལྟའི་མཛུགས་ཏུ་རྗེས་གནང་དང་། རྗེ་རྗེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱང་
བཞི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དུ་མཁའ་བཞེད་པས། བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་
རྒྱུད་འཆད་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་དབང་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་སྐྱོད་རང་
གི་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱ་རུང་བ་ཅམ་ཞིག་ལ་
དཔོངས་ནས་དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་སྤྱི་
རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་འདི་སྐད་བསྐྱོར་བར་བྱ། །དེ་དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་གྱིས། །སྤགས་
དང་རྒྱུད་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྟ་རྣམས་
ཀྱང་ཁྱེ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བཅེའི་བྱིར། །ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་
འཁོར་ཚོ་ག་བཞིན། །ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱི་བར་བྱ། །སྤྱི་བ་པོ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད། །ཞེས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཤད་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་ནས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲེ། །

དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་ཅོད་པན་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་བྱ་རྒྱུད་
རྣམས་སྤང་མི་གསལ་མོད། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་བཞེད་པ་
ལྟར་དང་སང་རྗེ་རྗེ་བློང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་མང་ཉུང་གི་བྱེད་པར་མེད་

པར་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ག་བསྐྱར་བ་མཛད་དེ། འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཙམ་
བསྐྱར་བས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉན་བཤད་སོགས་ལ་དབང་(༣༣ན)བར་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་དང་འབྲེང་བས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དབང་རྩམ་
ལ་བསྐྱེད་ཆོག་བྱེད་པ་སླ་མེད་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལྷ་ལོག་
མའི་སྐབས་ལྷ་སོ་སོའི་གཞུགས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཙོང་པན་སོགས་དག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་མི་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ནལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་རིག་པའི་
དབང་ལྷའི་སྤྱིང་དུ་རིགས་ལྷའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱར་བའི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་
གྱི་དབང་གི་དོ་སླ་མེད་དང་མི་འབྲེང་བའི་བྱེད་པར་ཆེ་ལ། གསང་དབང་སོགས་དབང་གོང་
མ་གསུམ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ནལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་མཆན་བཅས་མཆན་
མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སློ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་ཙམ་ལས་ལྷག་པའི་ངག་
དཔེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དེ་ལ་བྱམ་དབང་སོགས་བཞིར་
གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དབང་དེ་དག་གིས་གང་གི་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་
དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱོད་རུང་བྱམ་དབང་གིས་
སྐྱབ་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལྷའི་རྫོགས་རིམ་དང་འཕགས་རྒྱ་ལྷའི་རྫོགས་རིམ་
གྱི་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱ་མ་སོ་སྤྱོད་རྫོགས་རིམ་མ་དག་པའི་སྤྱ་ལུས་དང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་
དཔེན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་རུང་དུ་གསང་དབང་གིས་བྱེད། འཕགས་རྒྱ་ལྷའི་རྫོགས་
རིམ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱ་ལས་(༣༣བ)དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་སྤྱང་སྤྱོགས་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་སྤྱ་མའི་སྤྱོད་རུང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་མའི་སྤྱོད་རུང་ཆོག་
དབང་གིས་བྱེད་ལ། སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དེར་

འདུ་བ་ནི། སྒྲིན་གསལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསང་སྤྲུགས་སྒྲིན་རབ་སྒྲུབ་བྱེད། །བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ཞིག་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། །ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པའོ། །ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་
པ་དག་པ་ནི། །རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བདེན་གཉིས་སྒྲུར་བ་གང་ཡིན་པ། །ཟུང་
འཇུག་ཅེས་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཚོག་ །རྒྱུད་ཀྱུན་གྱི་ནི་དོན་བསྟུས་
པའོ། །རིམ་པ་འདི་ཡིས་དབྱེ་བ་ཡང་། །སྒྲོས་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་མང་། །དེ་རྣམས་ཡང་
དག་བསྟུས་པར་ནི། །གང་གིས་ཤེས་པ་རྒྱུད་རིག་དེ། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་
གི་བར་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་འདིས་རྒྱུད་ཀྱུན་གྱི་དོན་བསྟུས་པ་དང་། །འདི་དག་ཤེས་པས་སྒྲ་མེད་
གྱི་རྒྱུད་མང་པོར་སྒྲོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གསུངས་པ་དང་།
མཐའ་དཔྱོད་དུ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། །བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་ལ་བགྱངས་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་གྱི་
དོན་ཀྱུན་བསྟུས་བར་བཞེད་ནས་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་
གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་གངས་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་
ན་མི་འདུ་བ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་དམ་སྒྲོད་རུ་བྱེད་པའི་དབང་ལའང་། ལུས་
དབང་སོགས་བཞི་ལས་གངས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༣༣ན)ལུས་དབང་ལ་བྱུག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ལུས་དབང་གིས་
སྒྲོད་རུང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལྟ་དང་།
རིགས་བྱུག་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་བྱུག་གི་གངས་ངེས་ཡོད་པ་
ལྟར་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་ལའང་དེ་ལྟར་བྱུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་
ལས། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟའི་སྒྲི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
གཙོ་བོ་རིགས་བྱུག་ཏུ་བསྟུས་ནས་དབང་བྱུག་བསྐྱར་ཏེ་རིགས་བྱུག་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་དང་རྒྱུད་དོན་ཉན་པ་ལ་དབང་བར་
བྱེད་པའི་རྩི་རྩེ་སློབ་མའི་དབང་དང་། རྒྱུད་སོགས་འཆད་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་རྩི་རྩེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་གཉིས་སུ་ངེས་པའང་ཡིན་ཏེ་བྱི་མ་ནི། བྱང་ཚུབ་ལམ་སློན་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་
ཉན་དང་འཆད་པ་དང་། །སྤྱིན་སྟེག་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་
ཉིད་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྲུགས་པས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཉན་པ་དང་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། བཟླ་
བ་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་བསྐྱེད་བཞུགས་བཞུགས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་ཞེས་
པ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་བྱང་བར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་
ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་(༣༣བ)གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྩི་རྩེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་ཅུང་ལས། གོང་མ་རྣམས་མ་ཐོབ་པས་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གནད་རྣམས་ཉན་པ་
དང་འཆད་པ་ལ་མི་དབང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྩི་རྩེ་སློབ་
པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་དབང་རྩི་རྩེ་སློབ་པར་བསྐྱར་བ་ན། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཤད་
པའི་སློབ་དཔོན་དུ་བྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རེ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་གོང་
མ་གསུམ་མ་ཐོབ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྣམས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལ་མི་དབང་བ་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་བྱིར་ན་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྩི་རྩེ་སློབ་པར་ཉན་པ་དང་རྩི་རྩེ་སློབ་པར་བཤད་པའི་
སློབ་དཔོན་ལ་ནི་དབང་བཞི་ག་ཐོབ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གོ་རིམ་ངེས་བཞག་།

བྱུག་པ་ནི། དང་པོར་བྱམ་དབང་དང་། དེ་ནས་གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་། ཚོག་དབང་རྣམས་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་དབང་གི་
ལམ་བསྐྱོད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱད་
ལ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་དབེན་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱ་ལུས་མེད་ན་དེ་འོད་གསལ་དུ་དག་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མི་འབྱུང་
ལ། དེ་མེད་ན་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཅིག་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་མི་འབྱུང་བས། བསྐྱོད་
རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་སྔ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་གདོན་མི་བར་ཁས་སྤང་དགོས་
པ་བཞིན་དེ་དག་སྤྱིན་ཁྱེད་ཀྱི་དབང་ལའང་སྔ་མ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་
རུང་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བོད་སྔ་རབས་པ་མང་པོས། དུས་འཁོར་གྱི་ཁྱིས་
པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་(༣༥ན)བདུན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐྱར་
ནས་སྟོར་བྱུག་གི་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་མེ་ཡབ་སྐས་སོགས་ཀྱིས་
བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཤེས་ཁྱེད་རྒྱ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྔར་མདོར་
བསྟན་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་
བྱུང་གི་ཁང་བཟང་གི་ཐེམ་སྐས་སུ་གྱུར་པ་འོག་མ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དབང་བདུན་
པོ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཞེས་དབང་བདུན་པོ་གོང་མའི་ཐེམ་སྐས་སུ་གསུངས་པ་
སྟོགས་འདི་དག་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་དབང་དང་པོ་ལྷ་སྟགས་སྟོན་
འདི་ན་མི་འདི་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱར་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྐྱར་ཞིང་། དོན་མེ་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟགས་སྟོན་འདི་ན་ལ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

དབང་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ངེས་ལ། བུམ་དབང་དང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ།
ཐུ། ཅོད་པན། རྟོ་རྟོ། བེལ་བྱ། མིང་གི་དབང་གི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
དུས་འཁོར་ཕྱོགས་ལ། རྟོ་རྟོ་སྤྱིང་འགེལ་ལས། གྲིས་པ་སྦྱིས་ལ་མ་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱ་ཡིས་
འཁྱུ་བའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །དེ་ཡི་གཙུག་ཕྱད་རབ་འཛུགས་པ། །ཅོད་པན་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་
བརྟམ། །དེ་ཡི་རྣ་བ་འབུགས་པ་སོགས། །དར་དབྱངས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པར་བཤད། །གྲིས་
པ་སྦྱི་དང་དགོད་པ་ནི། །བེལ་བྱ་རྟོ་རྟོའི་དབང་བསྐྱར་རོ། །ལྔ་པ་ཡོངས་སྦྱོད་བརྟམ་ཞུགས་
ཡིན། །མིང་ནི་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་རྗེས་གནང་ནི། །པ་དག་
གིས་ནི་རྟམ་ཏུ་སྟེར། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ནི། །(༣༤)དབང་བསྐྱར་བདུན་དུ་རབ་ཏུ་
གསལ། །ཞེས་གྲིས་པ་མངལ་ནས་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་རྒྱས་འཁྱུ་བ་
དང་། དེ་ནས་གཙུག་ཕྱད་བཞག་པ། དེ་ནས་རྣ་བ་འབུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད། དེ་ནས་
གྲིས་པ་དགོད་ཅིང་སྦྱ་བ། དེ་ནས་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་གནས་པ། དེ་ནས་མིང་འདོགས་པ། དེ་
ནས་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་འདྲི་སྒྲོག་སོགས་སྦྱོབ་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར། དང་པོར་རྒྱ། ཅོད་
པན། དར་དབྱངས། རྟོར་བེལ། བརྟམ་ཞུགས། མིང་། རྗེས་གནང་བདུན་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་
བ་དང་། དེ་དག་ལ་གྲིས་པ་ལྟར་འབྱུག་པའི་དབང་བདུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་རྒྱུད་
སྟེ་འདི་དག་དང་བཤད་སྟོལ་མི་མཚུངས་པས་ཕྱོགས་འདྲ་ཅུང་ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱོར་མི་
རུང་ལ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ཏུ་དོན་གྲུབ་སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་བྱི་མ་རྣམས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟ་མོ་སྦྱ་འབྲུལ་གྱི་ཅིབས་ལོགས་ནས་དབྱ་
གཙུག་ཏྱིར་དང་བཅས་ཏེ་འཁྱུངས། དེ་ནས་རྟོ་རྟོ་གདན་གྱི་སྟོར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བསྟན། དེ་ནས་ཡུལ་ཁ་ར་རྒྱ་མི་ལ་སོགས་པར་འཁོར་
ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་
ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ་ཞེས་བསྐྱུགས་པ་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་དེའི་དགྲིལ་ཚོག་ནམ་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་དེ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

བརྗོད་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་རྒྱལ་བ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་བྱི་
མ་དང་མ་རིག་པའི་བྱི་མ་འཁྲུག་པའི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་ཆུ་དབང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དབུ་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་ཚད་པན་ཀྱི་དབང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་དོན་དེའི་དབང་། (༣༥ན)དེ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གསུང་གི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་བྱིལ་བུའི་དབང་། དེ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་སྤྱར་ཐང་སྤྱི་མེད་
གིས་གསུངས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྟ་ལོ་ལྟ་སྤྱོད་ཆད་གསལ་བ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །དབང་དུག་
པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་མེ་ལོང་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་བཅས་
དུ་མ་ལས་གོ་རིམ་ངེས་མེད་དུ་བཤད་ཅིང་། གསང་བ་འདུས་པ་རང་གི་དགྲིལ་ཚོག་རྣམས་
སུ་ཡང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ལ། སྐབས་འདིར་གང་གི་
རྗེས་སུ་འབྲང་སོ་སོའི་ཐད་དུ་སྟོན་ཏོ། །

དབང་གི་ངེས་ཚིག་།

བདུན་པ་ལ་སྤྱིར་དབང་གི་ངེས་ཚིག་ནི། སྤྱིར་བ་བདུན་པ་ལས། སྟོན་དུ་རུང་ཕྱིར་བུས་
དབང་སྟེ། །སྤྱུགས་གཏོར་དག་པར་བྱེད་པས་དབང་། །འདི་ནི་ཡང་དག་རྒྱུད་རིམ་པའི། །ལུང་
གིས་ངེས་པར་བཤད་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་།
ལུགས་སུ་སྤྱུགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། གཏོར་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་པས་དབང་
དུ་འཛོག་པ་ནི། ཨ་ཟླ་ཤེ་ཀའི་སྤྱི་ལ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་པ་
དང་། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་ཀྱི་འདུས་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། གཏོར་ཕྱིར་བྱི་མ་འཁྲུག་པའི་
ཕྱིར། །སྤྱུགས་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །དབང་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མཛོན་གྱུར་ཕྱིར། །ལྷག་

མེད་གྲོལ་བ་སྟེར་བྱིར་དབང། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་
པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་
གི་སྟོན་ཐབས་ལས། དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་ངེས་ཚིག་ནི། ཤེ་ཀ་ཞེས་པ་ལ། ཡི་(༣༥)གི་
བྱིས། བསྐྱར། བསྐྱར་བའི་ངེས་ཚིག་གིས། ཨེ་བྱིས། ཤེ་སར་བསྐྱར་ཀ་བར་བསྐྱར། ལྷ་རིང་
པོ་དང་། ཨི་བསྐྱར་པས། སྐྱ་པི་འབྲུ་བ་སྟེ། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དེ་མ་འབྲུད་པས་ན་
དབང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་མའི་སྟོན་གསལ་ལས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུད་པས་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། དེ་མ་བཟུས་པས་
སྟོབ་མའི་རྒྱད་དག་པར་བྱེད་པས་ཤུནྟེ་སྟེ། དུག་ནི་རྩི་ཐེང་ག། སྤགས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་བཞིན།
སྤགས་ཀྱི་དག་བྱས་བཅུད་ལན་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྟོབ་མ་དབང་སོགས་ཀྱིས། །མ་དག་པ་ནི་
དག་པར་བྱེད། །དེ་བྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྤགས་པས་སྟོབ་མ་དག་བྱས་ནས། །ཟླ་
མས་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་ཀྱིས། །དངོས་བྱུབ་བྱིར་ནི་འདི་ལྟའི་དོན། །དེ་བྱིར་སྟོབ་མ་
དབང་སོགས་ཀྱིས། །མ་དག་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
པོ་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ། བམ་ཐེས་རིག་བྱེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གས་ཁྲུས་བྱས་
ནས། དག་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་བཛྟེད་པ་བཞིན་འོ། །དབང་ཡི་ཤེས་ཐེག་ལེ་ལས།
བསྐྱར་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཡིན་པར་འགྱུར། །དབང་གིས་དེ་མ་མེད་
པར་བྱེད། །རྒྱལ་སོགས་པས་རབ་བཟུས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཨ་རྟེ་ཤེ་ཀ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་
བསྐྱར་ཀྱིས་ཨ་རྟེ་ཀྱང་དབང་བ་སྟེ། རྒྱད་ཉན་པ་དང་། ལམ་བསྟོམ་པ་དང་། རྒྱད་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དངོས་བྱུབ་སྐྱུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རྒྱལ་པོར་དབང་
བསྐྱར་བས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་ཟུང་འཇུག་གསལ་ག། བསྐྱར་
བ་དེ་(༣༦)དག་གིས་ཀྱང་སྤགས་དང་རྒྱད་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་གསང་སྤགས་སྐྱུབ་
པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བ་ཤའམ་བ་ཤི་ནི། རང་ཇི་ལྟར་འདོད་

པ་བཞིན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་དང་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
དབང་དུ་གྱུར་པས་དབང་ངོ་། །ཡང་ན་ཨི་ཤ་ར་དབང་ལྷག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་
ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྷག་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོར་
དབང་བསྐྱར་བས་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་བདག་པོར་མངའ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། སངས་
རྒྱུ་དཔལ་མཚོག་རྗེ་རྗེ་འཛིན་བཅས་པས། །ཀུན་གྱིས་དེང་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར་ཏེ། །ཁམས་
གསུམ་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཡི། །བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ངེས་སོ། །ཞེས་དང་། དབང་སྒྲོན་གསལ་
ལས། བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་རབ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཨ་ཟླ་ཤེ་ཤེ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱར་གྱིས་ཤེ་རྒྱུ་པ། ཨ་བཞེ་པ་ནི་འཛིན་
པ་སྟེ་ས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་པ་འཛིན་པས་སམ། ཡང་
ན་ཨ་ཟླ་ཤེ་ཤེ་ལ། ཤེ་གཏོར་བ་ལ་འགོ་སྟེ། རྒྱུ་གཏོར་ནས་འཁྱུད་པ་དང་། ཨ་ཟླ་ཤེ་ཤེ་ལ།
ནི་ཤེ་ཤེ། ཞེས་པ་ལྷགས་སུ་སྒྲགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སྒྲགས་པ་ལ་འགོ་བས། རྒྱུད་
དག་པའི་སྒྲོད་གཙང་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སྒྲགས་པའམ། ཀུན་གཞི་ལ་ས་པོན་གཏོར་བས་
འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་ས་པོན་ཐོབ་པས་དབང་སྟེ། གཏོར་དགྲེས་རྗེར་ལས། དང་སྒྲགས་པ་ཞེས་
བྱ་འདོས། །དེས་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་(༣༤)དང་། རྒྲགས་ཞལ་ལུང་། དང་
གཏོར་དང་དག་པར་བྱས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་
ལ་སྒྲགས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པས་དག་པའི་སྒྲོད་གཙང་མར་
རྒྱལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲགས་པ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཏོར་བས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་
བག་ཆགས་དག་པའི་ས་པོན་ཐོབ་པའོ། །དེ་བས་དག་པར་བྱས་པས་ཞེས་ཏེ་སྒྲོད་དུ་རུང་
བར་བྱས་པས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པས་
སོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཤེ་ཤེ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱར་གྱི་ངེས་ཆོག་གིས། ཅན་སྒྲོད་པ། ཤེ་ཤེ་ལ་
ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱར་གྱིས་སྤྱི་གོལ་བ་སྟེ། གསང་རྒྱ་རོ་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། རྒྲགས་ཀྱི་ཆུལ་གྱི་སྒྲོད་

བ་དང་། འབྲས་བུ་གྲོལ་བ་གཉིས་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྱིས་དབང་། ཡང་། སུ་ཁ་ཡེ་ཤེས་
ཐེག་ལེ་ལས། ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་དགའ་བ་ཡི། །ཞི་ཡི་ཡིག་འབྲུ་མཚོག་ཏུ་དགའ། །ཤ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་དགའ་བལ་དགའ། །ཀ་
ཡི་ཡིག་འབྲུ་ལྷན་སྟེས་སོ། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་དམིགས་ཤིང་། །ཨ་ནི་སྟེ་མེད་རང་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་རྒྱ་འདི་ཡིན་ཕྱིར་
རོ། །ཤེ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་ཡང་དག་བཟོད། །གཙུག་ཏྲར་གསང་བའི་བསྐྱར་ཞི། །བསྐྱར་དང་ཁྲུས་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཀ་ནི་རྣམ་
རྟོག་དངོས་པོར་གྲགས། །འཁྲོ་བ་ཆད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསང་བའི་བསྐྱེད་སྟོང་ག་ཨ། །རྩ་ཀུན་གྱིས་ནི་འཕགས་པ་
གང་། །དེ་ཕྱིར་མཛོན་པར་དགའ་བའི་མཚོག་ །ཞི་ཡི་ཡིག་འབྲུ་ཐེག་ལེ་འཕགས། །ཤེ་བདེ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟགས་བལ།
།ཡང་དག་དོན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད། །དང་པོའི་དགའ་བ་རྒྱ་ཡི་དངོས། །ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་མཚོག་གི་གནས། །མཚོག་
དགའ་(༣༥ན)དགའ་བལ་དགའ་བར་གྲགས། །དབང་བསྐྱར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །བདེ་བ། ཡུལ་ལྷན་
བ་སྟེ། བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ འདིར་ཐག་དོར་
སྟོང་འགྲེལ་ལས། དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་དབང་སྟེ། བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྷན་རོ། །དེ་
ཡང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དབང་བའི་རྒྱས་པ་དང་
བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་དེ་དང་དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐ་སྟོན་འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ། སུམ་བརྒྱ་བ་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟོང་། །འཛིག་ཚོགས་
ལྷ་བ་གདོན་གྱི་རྩ་བ་འཛོམས། །དཔལ་འབྱོར་ས་དང་མེ་ཏོག་མངའ་ཅན་འཛོམས། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལོན་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་པན་ལས།
གང་གི་ཕྱིར་དགོ་ཚུལ་ལ་སྟོམ་པ་བྱིན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་
ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེར་དབང་
བསྐྱར་བའི་ཐ་སྟོན་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དབང་གི་དོན།

བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། བྱམ་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་དབང་
གོང་མ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་འདི་དང་འདིས་བག་ཆགས་འདི་ལྟ་
བུ་འཛོག། །དགོས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི་དབང་གི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་
བྱམ་དབང་དང་པོ་མེ་རྟོག་ཐང་བའི་དབང་གིས་སློབ་མ་མཐར་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་རིགས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་རིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏན་ནི། སློལ་
བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་སློལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་
ས་པའི་གྱིས། རིགས་ལ་སྤྱི་ཏའི་(༣༧)སྐད་དུ་གོ་བྱ་བར་ལ། ཨོ་ཡི་སྐྱ་ལྷུང་བསྐྱར། རྒྱུ་
ཁ་བྱེན་པས་གྲ་ཁ། རྩ་སོ་སོར་འབྲལ་བས་ཏ་ར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སློལ་བས་ཡོན་ཏན་སློལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྐད་དོད་ཀྱི་
སྟེང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགྱུར་
བའི་རྣམ་པའམ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་རིགས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལས། སྐབས་འདིར་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གནས་འགྱུར་རུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་།
མེ་རྟོག་ཐང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་གོང་དུ་རིགས་དེ་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་རུང་ཅམ་ལས་སངས་རྒྱས་གང་གི་རིགས་སུ་འགྱུར་མི་གསལ་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བ་དེའི་བྱེད་པས་སློབ་མ་དེའི་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་གཉིས་ངོ་འཕྲོད་དེ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སློབ་མས་ཀྱང་ལྟ་དེ་ལྟག་པའི་ལྟར་བཟུང་ཞིང་། ལྟ་དེས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་བར་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་རིམ་ལས། འཕྲེང་བའི་

དབང་ནི་མེ་ཏོག་གང་ལ་སོག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སློབ་མའི་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་གསལ་བའོ། དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མས་མགོ་
མོར་མེ་ཏོག་གི་སྒྲིབ་བ་བཅིངས་ནས། སློབ་མ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ངོ་སྤྲད་པས་
ལྷས་སློབ་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་དེ་ལྟར་དེས་པ་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་
གྲོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བ་ནས་མིང་དབང་གི་བར་གང་གང་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་(༣, ༤)དབྱིངས་དང་དུག་ཏུ་བལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་བའི་
དབང་ནི་དུག་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐྱོ་ནི་རིགས་དུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་
སྤང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་སྐྱར་ཡང་འཆང་རྒྱ་དགོས་པས་སློབ་མ་རིགས་སོ་སོར་སངས་རྒྱས་མ་
རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་རྗེ་ལྟར་ཡོད་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དགོས་པར་ཡོད་ངོ། །དེའི་ཆོག་རྗེ་
རྗེ་སྒྲིབ་བ་ལས། མ་རིག་པའི་བྱི་མ་འཁྱུད་པར་བྱང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུའི་དབང་
ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་སྟེང་པོ་ནི། ཚུ་དབང་གིས་སློབ་མ་རྒྱལ་བ་གང་གི་
རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་རིགས་དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱི་མ་འཁྱུད་ཅིང་། རིགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱི་མའི་
གཙོ་བོ་ཡང་གནས་ལུགས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་འཁྱུད་པའམ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག། རྩོད་པན་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་
གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་མཆན་གྱི་གཙོ་བོ་གཙུག་ཏྱིར་དང་རིགས་བདག་
འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ལ། དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཅ་བ་ནས་
འདོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་དར་དབྱངས་འདི་ལ་དཔལ་པོའི་དར་
དབྱངས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། རྗེ་རྗེའི་དབང་གིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དེའི་ཐུགས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག། །དེའི་བྱའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་འདོམས་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག། །དེའི་བྱའི་དབང་ལ།

ལ་མ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ། བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་(༣༤བ)མཁོས་ཤིག །ཅེས་དང་།
བཟླ་ཨ་རྟེ་པ་ཏི་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་དོན་གྱིས་བདག་པོའི་དབང་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
ཐེང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། གང་དང་ཡང་
དག་ལྟར་པས་བྱབ་རྣམས་རྣམ་པར་ཀྱན་ལྟར་སྤྲ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་
བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེ་སྟོང་ཅིག་བསྐྱོར་བའི་ནང་གི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུན་
དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་འཇམ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
སམ་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དཔའི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་ཆོས་ལུང་སྟོན་ག་
པ་མཆོན་པ་དང་། དེ་འབྲའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པས་ན་དེའི་བྱེད་དབང་ལ་བདག་པོའི་དབང་
ཞེས་བཤད་དོ། །

མིང་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་དཔའི་མཆོན་གྱི་རྒྱས་པ་འཛོག་།རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་
གི་འཁོར་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཚིག་གི་དོན་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འབྲུག་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་བའི་སྟོན་པ་མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་
ཏེ་རྗེ་རྗེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་དམ་ཚིག་གི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ནམ་ཡང་
མི་འབྲལ་བ་དགོས་པ། དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་པ་སོགས་མཆོན་
དོན་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེའི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟའི་སྤྲ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་འདར་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་
སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ལྟའི་སྤྲར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། བྱུར་གྱི་ལེའུ་བཙུ་
ལྷ་པ་ལས། དེ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་(༣༥ན)རྒྱས་ཀྱི་དབང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་འབྲའི་
དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བས་ནི།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཛོག་

གོ། སྤྱིར་ཆུ་དབང་མི་བསྐྱོད་པའི་སློན་ནས་བསྐྱར་བ་མ་ངེས་ཀྱང་འདིར་དེའི་སློན་ནས་བསྐྱར་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཁམས་བཞིའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཆུ་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རིན་འབྱུང་གི་སློན་ནས་ཙུང་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རིན་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སློན་ནས་རྩོམ་ཞེས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། དབང་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ལ། འོད་དཔག་མེད་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་ཆགས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། རོན་གྲུབ་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེད་བྱའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་དེ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཐིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དམ་པ་ཆོས་ལུང་འདོམས་པའི་གསུང་འབུམ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ལ། རོན་གྲུབ་ནི་འཐིན་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། རྣམ་སྒྲུབ་གི་སློན་ནས་མིང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མིང་དེ་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་གཟུགས་ལུང་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་དང་། རིགས་ཐུག་པའི་སློན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། དབང་དེ་གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རྩོམ་ཞེས་ཆང་ནི་རིགས་ཐུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

མིག་སྒྲན་གྱི་ཆོ་གས་ནི། ཐུགས་རིམ་(༣༤བ)ཆེན་མོར། མིག་སྒྲན་ནི། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་བསལ་བས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་སུན་ལུང་པའི་སློ་བྲོས་ཀྱི་མིག་སྒྲར་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པས། ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དེ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་ནི་མདའ་འཕངས་པས་

འཛོག་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱབས་འདེར་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཞེས་ཐ་སྟད་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པར་
མི་རུང་ངམ་སྟམ་སྟེ། མངོན་པ་མངོད་གནས་བདུན་པའི། དང་པོ་རྩ་འབྲུལ་རྣ་བ་མིག་། ཅེས་
པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟའི་རྣ་བ་དང་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ནི་
སྤྱོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
གཟུགས་ཡིན་པ་དང་། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྟག་རྣམས་
དག། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ཀྱང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་
སོ། །ཞེས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་
བཤད་ལ། མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུན་(༧༠ན)ལས། ལྟའི་མིག་ནི་
བསྐལ་བ་དང་མ་བསྐལ་བའི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་ཤེས་ནི་དེའི་
བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་
ཡིད་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་འོག་མ་དང་མི་འདྲ་ཙམ་ལས། གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་གསལ་
ལས། མངོན་ཤེས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མངོན་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ལུལ་ལྟ་ག་འཇལ་རུས་པའི་
སྐྱབ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་
ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །མེ་ལོང་གི་དབང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུལ་སྤང་
ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་རུས་པ་འཛོག་ །དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་

གནས་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅུ་གི་སྟོང་སང་མེད་དགག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་སྤར་གྱི་ལྷ་བའི་ཅིའམ་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བསྟོན་མི་རྒྱས་པ་ཤར་བའི་སྤྲང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་པའི་མཐུས། ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་དགག་བརྟན་པ་སྤྱི་མ་ལྟར་འཆར་ལ་འཆར་ལུགས་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་འོང་བའང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། རུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་(༢༠བ) གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་སྤར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་སྤྲང་ཅི་དང་། ཆུ་དང་། འོ་མ་འཛིན་པ་དང་། འཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་འགྱུར་བས་འདི་ཅི་རོ་མི་མཆར་བ་ཞིག་གས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྒྱལ་ཅུ་མ་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཤེས་པ་སྤྲང་སྟོང་གཉིས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཤིན་ཏུ་རོ་མཆར་བའི་གནས་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བ་ཇི་ཅུ་ལུགས་ཆེ་བ་ཅུ་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱི་མ་ལྟར་འཆར་སྤུལ་ཆེ་བ་འོང་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ངེས་ན། སྤྲང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་མཆོན་ཉིད་པ་འཆར་ལུགས་མེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་བཞིན་མིག་སྟོན་དང་མེ་ལོང་གི་དབང་ལ་ཡང་གོ་རིམ་ངེས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདའ་འཕངས་པས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། མདས་འབེན་གྱི་གཏིང་དུ་ཐུག་པར་འབེགས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་ལ་ཐུག་པ་སྟེ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལུགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཛོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛིག་། སྤྲགས་དབང་གིས་སྤྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྤྲགས་འབྲུབ་པའི་

རུས་པ་འཛོག་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་གནང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བཤད་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་
རིགས་སོ་སོའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཆོས་སྟོན་པའི་རུས་པ་འཛོག་། རྗེ་རྗེ་བརྟལ་ཞུགས་
སྤྱིན་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་(༧༡ན)ལས། གང་ཆོ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པས། །ལས་ཀྱང་
ཐབས་དང་བཅས་པར་སྤྱོད། །ནམ་པར་མི་རྟོག་བསྐྱེམ་པ་ལས། །བརྟལ་ཞུགས་ནམས་ཀྱི་
མཆོག་གི་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པའི་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནང་གི་རྗེ་རྗེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་
ལ། གཟུངས་བསྟོད་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལུང་སྟོན་པ་ཐོབ་པའི་རུས་
པ་དང་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དང་། དབུགས་དབྱུང་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ལ་སོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་རུས་སོ། །ཞེས་འདོད་ཡོན་ལ་
ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བགའ་སླུ་འགྱུར་རམ་སྟུང་ནས་ཞུས་
པ་དང་འཛོགས་པ་བསལ་ནས་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་དབང་གིས་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་ངམ་སྟོད་དུ་བྱེད་པ་
དང་། དམ་ཆོག་བསྐྱར་བའི་དོན་ནམ་ཆེད་དང་། དག་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་
དད་པའི་ཞིང་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཆང་ཟགས་པའི་སྤང་མ་ལྟར་
རུས་པ་ཆུང་ཡང་། སྐབས་འདིའི་སྤང་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་མེད་
འཆིང་བར་རུས་པས་ཆང་གི་ཁུ་བ་མ་ཟགས་པའི་སྤང་མ་ལྟར་རུས་པ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་
རྒྱལ་བ་ནམས་བཀུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་བཞུས་པའང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
སྤངས་པ་ན་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་རུས་ཤིང་། དེ་སྤྱིས་(༧༡བ)པས་གསང་
པའི་གནས་ནམས་ལ་མ་དད་པ་ལོག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་ཡིན་

ཏེ། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་འིལ་བྱ་པས། བསྐྱར་གནས་ཏེ་ཡང་དག་སྟུང། །ཀྲེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཞེས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་ཁྱེད་ཁྱོད་བཞིན། །སློབ་མས་ཀྱང་ནི་རྟོག་པ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་ལུགས་ནི། གསང་ཇུས་མཉམས་པ་སྦྱིང་གཏི་བསྐྱེད་ཅི་
འདབ་ཏུ་ཁྱུགས་པས། སྐྱར་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཞལ་
ལུང་ལས། དེ་ཡིས་ཞིང་ནི་དག་བྱས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱན་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི། །བཅུ་གཉིས་
དོན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། གཞན་
སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་སྟོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །

དམ་ཆེག་བསྐྱར་བ་ནི། སློབ་དཔོན་འིལ་བྱ་པས། དཔལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
འདུས། །ལྟ་མོ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྟངས། །ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གསང་
བ་གང་ཡིན་དེ་དབང་བསྐྱུར། །འདི་དེ་དཔལ་པོ་ལྟ་མོ་ནམས། །དམ་ཆེག་མཉམ་བྱུང་ཆེན་
པོ་སྟེ། །ཁམས་ལྟ་ལྟན་པར་རོ་རྟོགས་བྱེད། །བདེ་བ་དེ་གང་མཉམ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་
བདུན་ཅི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་སོགས་གསང་དབང་གི་དམ་ཆེག་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དག་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་འབྲེལ་པའི་ཇུས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རོ་ལྟེས་མཉམས་
ཤིང་། ཅི་གནས་ནམས་སུ་བྱིན་པ་སློབ་མའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེལ་པས་
(༤༩ན)དག་གི་ཅི་བ་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་དག་དག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་གསང་དབང་གི་ཇུས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེལ་པས་དེ་
དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་ཅི་རྒྱུད་གཏུམ་མོའི་ནལ་འབྱོར་སོགས་སྐྱུ་ལུས་འབྱུབ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནམས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ནམས་བསྐྱོལ་པའི་སྟོན་རུང་
དང་དེ་དག་བསྐྱོལ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །

དབང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་མ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་
ཏེ་བྱང་སེམས་བཅུ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཉོག་པ་རགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལོག་ནས་སེམས་མི་ཉོག་པ་
བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས་སྟོང་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ངེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། དབང་བཞི་པའི་
དོན་ཏེ་ལྷ་མིའི་དོན་རྒྱས་པ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སྟོབར་བྱའོ། །

དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་པ།

དགུ་པ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཡིན་
པས། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱ་
གཏུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤང་ཞིང་། གཟུགས་སྐྱ་གཏུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་ཆོས་
སྟོན་པ་སོགས་གཞན་དོན་ཆད་མེད་པ་འབྲུག་པས་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐྱ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་མངོན་ཉོག་རྒྱུ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ལྟེ། །ཡང་དག་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་དཔེར་ན། (༤༡བ)སྟོམ་
པས་གཏུངས་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་བཏུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྟོན་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་
དང་བདེ་བས་སོངས་པ་ཤས་མ་བཟོད་པའི་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་མཐུས་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཐབས་སུ་རྩོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་ནི་སྤྱགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་

འབྲས་མེས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་
སྤང་ནས་དེའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། གཞུགས་སྐྱེ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་མིན་པས་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙུག་པོ་ནི་གཞུགས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་
གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙུག་པོ་གཞུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་ཁ་སྤྱོད་བདུན་
ལྟར་མི་སྒྲོལ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། གཞུགས་སྐྱེ་དེ་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དུས་
ཀྱི་སྒྲོལ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་
ཆོག་དབང་བཞི་པས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་རུང་དུ་བྱེད་དོ། །

སྒྲོལ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་བསྐྱེད་པ་ལའང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་དོམ་དམ་འོད་གསལ་
ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཡ་མེད་ན་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྒྲོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོའི་ལུས་(༤༣ན)སུ་བྱུང་བ་ལྟར། སྒྲོན་ཉིད་
ལ་གཉིས་སྤང་བའི་ཤེན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་བ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཐོབ་ལ། དེའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འཇུག་ཡོད་མོད་ཀྱང་
བྱང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པས་སྐྱེ་ལུས་པ་དེས་སྤྱོད་ཡང་དོན་
ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བྱང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱང་འཇུག་དེ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
དུ་སྒྲོན་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་
པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་དབང་དུས་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་གོགས་
ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྒྲོང་བ་བཞི་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ལ། ལུས་དབེན་
ནས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་འང་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་
པའི་ལས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་འབྲའི་སྒྲོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དུ་

མ་འབྲུང་མོད། དེ་དག་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་གི་སྒོད་རུང་ལ་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་དང་པོ་དབང་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དུས་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་གསང་དབང་གི་ལམ་རྒྱ་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་འོད་གསལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་བཞི་པའི་ལམ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ལམ་སྟོང་པ་བཞི་ཞེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །(༤༣བ)དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་སྒྲིབ་དང་གཏུམ་མོའི་འབར་འཇུག་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་ཁམས་ཁྱེན་སྤང་སེམས་ནོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་ཤིང། བྱིར་མ་འཕྲོས་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལའང་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དབང་གསུམ་པ་འདི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་སྐྱབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཅར་སྤྲོང་བ་དང་། དེས་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་དུ་རྗེ་ཙམ་བསགས་པའི་ཆོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོགས་དགོས་ལ། ཆོགས་དེ་ལྟ་བུ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་འབྲལ་བའི་གཙུག་པོ་མ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྐྱེ་ལུས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་ཐེམ་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དག་དབེན་སོགས་ཐེག་ལེ་གསུམ་ཀྱི་སྟོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལའང་སྟོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་དུ་བདེ་སྟོང་སྟོང་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་གང་སྤང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འོལ་དུ་བལྟ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་

པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དེ་རྣམས་གསང་དབང་གི་ལམ་
ཡིན་ཞིང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་དུ་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་དགོས་པ་དུ་
མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གསང་དབང་གི་ལམ་དུ་མི་འདུ་བ་ནི་ཐུགས་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་དོན་
དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་སྡོན་དུ་ཀུན་(༧༧ན)རྫོགས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
ལུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཅ་རྒྱུ་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགའ་བཞིའི་རྫོགས་པ་
བསྐྱེད་དགོས་པས་གསང་དབང་གི་ལམ་རྣམས་སྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུ་དང་བྱང་
སེམས་དབབ་ཐྲོག་གི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གསང་དབང་གི་ལམ་དུ་མི་འདོད་
དེ། འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་འང་དེ་དག་བྱ་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་དེ་དག་ལས་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱམ་དབང་གི་ལམ་
བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་བསྒྲོམས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལྷ་
བརྟུ་བ་ལས། རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྫོགས་བྱའི་ཕྱིར། །བཙེས་མ་ཡི་ནི་བསྒྲོམ་པ་དང་། །བཙེས་
མ་ཡི་ནི་བཞྱས་པ་བྱ། །རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྫོགས་གྱུར་ན། །བཙེས་མའི་སྦྱར་བ་ཕྱི་རོལ་
པས། །རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྫོགས་གྱུར་པས། །བཙེས་མ་དག་ནི་མི་བྱའོ། །དཔེར་ན་གཟིངས་
ལ་འཇུས་ནས་ནི། །རྒྱ་ཡི་པ་རོལ་འགྲོ་བར་བྱེད། །པ་རོལ་ཕྱིན་ནས་འདོར་བ་ལྟར། །བཙེས་
མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ལས་གང་ནི། །བཙེས་མའི་སེམས་
ཀྱིས་གང་བྱེད་པ། །ཕྱི་རོལ་ལས་རྣམས་གསལ་བྱེད་པས། །དང་བོའི་ལས་ཅན་རྣམས་
ལ་བཟུགས། །དངོས་གྲུབ་དེ་ཀུན་འདིར་གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་དངོས་ཉིད་རིག་ལ་
མིན། །ཞེས་ཆུའི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་གཟིངས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་(༧༧བ)དཔེ་དང་

བཅས་ཏེ་བཅས་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མ་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་
གནས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། རྒྱབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་
ལྷས། སྟོན་བསྐྱུས་སུ། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱིས་སྟོབ་པོ། གང་གི་ཆེ་
ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་སྟོབ་པོ། གང་གི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། གང་གི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
གནས་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་སྐབས་འགྲོ་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་སུན་མོང་བའི་
ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྟེ་སྐྱངས་ཤིང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་རང་དང་ལྟ་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་སྤྱི་མོའི་ཕྱག་མཆོན་དང་ཐེག་ལེ་སོགས་རྟོགས་པས་
བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས་ཞི་གནས་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་དབྱུང་དགོས་པ་
དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་སོགས་ལ་འཇུག་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་སྟེ་གོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་སུན་མོང་དང་སུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་བཟུང་བ་དང་། སྟོན་སེམས་དང་། སུན་མོང་བ་བྱང་སེམས་
(༤༥)ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐགས་སྟོན་གཉིས་བཟུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་
བསྐྱབ་བྱུང་གོང་འོག་དུ་མར་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། སྟོན་སེམས་དང་བྱང་སྟོན་
འཛིན་པ་ལ་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཕྱོད་བ་སྟེ་ཐེན་སྐྱེས་པ་དགོས་

ཤིང་། དེའི་རྒྱུར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུར་ཆེ་འདིར་སྤང་གས་ལ་སློ་ལོག་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དྲ་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་འགྲོ་དགོས་པས། དབང་བཞིའི་དོན་དང་ལམ་ལ་གོ་བ་ལེགས་
པར་ཆགས་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་གསང་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེས་པ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ནི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱ་མའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དུས་ཀྱི་
དབང་བཞི་པ་བསྐྱབ་ཅིང་། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་མི་སློབ་པའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་དབྱེར་
མི་བྱེད་པ་བསྐྱབས་པས་དབང་བཞིའི་ལམ་དུ་རིམ་གཉིས་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་སྟ་གོན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོམ་
པ་བཟུང་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡང་གསུངས་པས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐོར་རྣམས་ལ་
ལེགས་པར་དཔྱོད་ཤེས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཟིན་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་
དང་། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྱག་བེམས་པའི་གདམས་པ་འཛིན་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དབང་གི་ཁོག་ནས་ཆོལ་བར་
(༤༥)མཛད་པ་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་སྟོལ་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱིའི་གསུང་
ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་གདམས་པ་མ་ནོར་བ་རྣམས་དབང་གི་ཁོག་ནས་ཆོལ་བ་ལ་བསྤྱགས་
པ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་དབང་དོན་དང་དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་པའི་ཚུལ་འདི་
རྣམས་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །

གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སློབ་
མས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སླ་མས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ཚུལ། དཀྱིལ་ཚོག་གི་ཆིངས་བཤད་པ།
དབང་བསྐྱར་བྱ་བའི་དུས། རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་དངོས་སོ། །

སློབ་མས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སླ་མས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། དེ་འདྲ་བ་དེས་སླ་མ་ལ་མཐུལ་བུལ།
བྲག་བྱས་བུས་མོ་བཅུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
གདབ་སོ། །དེའི་ཆེ་སློབ་མའི་སེམས་བརྟན་པོ་དང་གཡོ་བ་དང་འདྲེས་མ་གང་འདུག་དེས་
ལ། བརྟན་ན་དག། གཡོ་ན་མི་དག། འདྲེས་མ་ལས་འདྲེས་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་བྲག་པ་ལས།
སྐྱར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་བའི་ཕྱིར། །སློབ་མ་ཡིས་ནི་སླ་མ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་
བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སླ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་གསུམ་
གདབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཚིག་ནི། བློ་རྒྱུ་ཏུས་བཤད་
པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་མཐའུ་པའི་སྟོན་པ་སོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་འདེན་མཛད་ལྟ། །འཁོར་
བ་འདམ་གྱི་ཚོགས་ནང་དུ། །བྱིང་བ་སྐྱབས་མེད་བདག་ལ་སྐྱབས། །རྗེ་རྗེ་སླ་མ་མཛད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཞེད་པ་སྐགས་རིམ་ནས་གསུངས་(༤༦)པ་ལྟར་རོ། །སློབ་
མ་སྐྱོད་རུང་དུ་ཤེས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་ན་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་བསྐྱལ་ནས་དབང་བསྐྱར་

བར་རུང་སྟེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། ཡང་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དག་སྟོན་དུ་རུང་
ཞིང་ཉེས་བྲལ་བ། མོས་མང་བརྟན་ལ་དད་པ་ཅན། གཞན་ལ་པན་དགའ་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་
ལྟ་བུ་ཡི་སྟོབ་མ་དེ། །ཤེས་ནས་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །མ་གསོལ་བར་ནི་དེ་བོས་
ཏེ། །པན་འདོད་ཕྱིར་ནི་འདི་སྐད་བྲ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་མས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་
བ་ནི་དོན་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་བྱག་པ་ལས། གསོལ་ནས་ལྷ་མས་སྤྲུས་ཏེ། །ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་འབྱོར་ཏམ་ཅི། །ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་འབྱོར་བྱུང་ལ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་མ་འབྱོར་ཅེས། །སྤྲོ་
ན་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་བརྟག་པར་བྲ། །བརྟན་པ་ལས་ནི་བརྟན་
པར་ཏེ། །གཡོ་བ་ལས་ནི་གཡོ་བ་བྲ། །འདེན་མ་ལས་ནི་འདེན་མར་ཤེས། །སྟོབ་མ་ཡི་ནི་
རྒྱུ་མཐིལ་བྲ། །གཞུ་འབྲེའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ། །ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བ། །དེ་
ཡི་འོད་ཟེར་སྒྲིང་གར་འབར། །འབར་བས་ཀུན་ནས་འཁྲིགས་པར་བསྟོམ། །འཁྲི་ལས་བྱུང་
བའི་མི་སྤྱུག་གཟུགས། །སྤྲིག་ནི་སྤྲོ་ཡི་སྟོན་ནས་དབྱུང་། །དེ་ནས་ཁོ་བོའི་གཟུགས་བསྟོམ་
ལ། །དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཟ་བར་བསྟོམ། །ཨོ་བཟླ་ལྷ་གི་ལྷ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། སྐྱེ་བུ་པོ་ད་ཉ་
ད་ཉ་ཟུ་ལྷ་ཀྱ་བུ་ལྷ་ལྷ་པལ། བསྐྱེད་བྱ་ལྷ་གཟུགས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བསྐྱེད་བ་དག་ནི་དགོང་
པར་བྲ། །ཞེས་པའི་དོན་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲ། ཞེ་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་
འགྲོལ་བ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་དོན་ཅེ་འབྲེང་བ་གཉིས་ཀར་(༤༦)སྤྲིག་པ་དེ་ཉིད་ཤི་ཟེའི་གཟུགས་
མདོག་ནག་པོ་འབྲས་བུ་འབྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལས།
སྤྲིག་པ་རྣམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དང་འབྲེང་བ་
མང་དུ་འབྱུང་ལ། བོད་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་མང་པོས་མཛད་པའི་དོན་ཅེ་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྲིན་སྤྲིག་
དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ་སོགས་ལས་
སྤྲིག་པ་རྣམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་ཀྱང་ཡོད་
པར་གསལ་ལོ། །སྟོབ་མ་ལ་བསྐྱེད་བ་རྒྱས་པར་མ་འབྱུང་ན། འདི་གའི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དཀྱིལ་ཚོག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའི་ཞལ་ལུང་།

གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱུས་པ་བྱ་ཞིང་། མི་ལམ་བརྟག་པའི་ཚུལ་དང་། མི་ལམ་ངན་ན་རྗེ་
ལྟར་བརྟོག་པའི་ཚུལ་ནམས་ཀྱང་དཀྱིལ་ཚོག་བཞིན་བྱ་སྟེ། སྟོན་དུ་མི་ལམ་བཟང་ངན་གྱི་
མཆན་མ་བརྟག་པ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་ཚོག་གི་ཆིངས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་བརྟུ་བྱུག་པ་ནམས་ལས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས་ལ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་
ལས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་ཆིངས་གྱི་སྟོན་སྐྱུས་པར་མ་བཤད།
འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྗེར་བེང་ལེའུ་དང་བཞི་པ་ལས། སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ས་སྤྱང་དང་། འབྱུང་
པོ་བསྐྱུད་པ་ཉིད་དང་ནི། །ས་བཟུང་ཉིད་དང་ཐིག་སྐྱུད་ནི། །སྤྱང་དང་ལྷག་པར་གནས་པ་
དང་། །བགེགས་བསྐྱུད་དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐིག་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། །ཕྱར་
བྱས་ཡང་དག་གདབ་པ་དང་། །བྱམ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་
(༤༡ན)ལྷག་གནས་དང་། །ཁྱུས་དང་རབ་ཏུ་སྤྱང་བ་དང་། །མཚོད་པ་རབ་གནས་གཏོར་
མ་དང་། །སྟོབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། །མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་ཆོ་ག་བཞིན། །དབང་བསྐྱུར་
བ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ལས། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འཁྲེ་བའི་
ཟླ། །ཞེས་ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ཆིངས་དང་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་བྱང་གིས།
དང་པོར་ས་ནི་སྤྱང་བ་དང་། །དེ་ནས་ས་ཡོངས་འཛིན་པ་དང་། །བྱིན་ས་བགེགས་ནི་ཉིར་ཞི་
དང་། །ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱི་ཐིག་གདབ་དང་། །དེ་ནས་ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར། །གནས་དང་དེ་
ནས་གསོལ་གདབ་དང་། །བྱིན་ས་སྟོབ་མ་ལྷག་གནས་དང་། །ནམ་མཁར་ཐིག་ནི་གདབ་པ་

དང་། །ཆོན་སྒྲ་ལྷ་ཡི་ཆོ་ག་དང་། །ཆོན་ཅི་ནམས་ནི་བཤེ་བ་དང་། །ལྷ་ནམས་སྤྱན་དངས་ཉིད་
དང་ནི། །དེ་ནས་སྒྲོ་བ་མ་གཞུག་པ་དང་། །ཁྱེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་དང་། །དེ་ནས་སངས་
རྒྱལ་དབང་བསྐྱར་དང་། །དེ་ནས་ཕྱག་མཆོན་དབང་བསྐྱར་དང་། །སྒྲ་མ་ལྷ་ལ་ཡོན་གཉིས་
དང་། །རྗེས་སུ་གནང་བ་སྤྱན་པ་དང་། །དེ་ནས་གཤེགས་གསོལ་ཆོ་ག་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་
ལས་ཆེད་ཕྱར་བྱ་དང་། །སྤྱད་པ་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །རབ་བཤད་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་ཡིས། །ཞེས་
ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ཆིངས་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་གངས་འབྲེན་ལུགས་མི་འབྲ་བ་
ནི་དབྱེ་བསྐྱར་དང་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པ་ཁ་བཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཡིན་ལ། །ཉི་ཤུ་པར་
དབང་གོང་མ་གསུམ་མ་སྒྲོས་པ་ནི་རིམ་ལྔར་བཤད་རྒྱུད་རྟོག་ཐེང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
དབང་དེ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་གསུངས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན།
དཀྱིལ་(༤༧)ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་གགས་དང་། ལུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས།
སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན། ཨ་བླ་ཀ་ར་སོགས་ཁྱེད་སྐྱེ་མཛད་པས་ཆེད་མའི་
གཞུང་ཡིན་ལ། །འཕགས་པས་མཛད་པར་གགས་པའི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་ནི་ཁ་གཡར་བ་ཅམ་
ལས་ཆེད་ཐུབ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་སོས་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོ་ག་གི་ཆིངས་ལྟར་བཤད་ན། ས་སྤྱང་བའི་ཆོ་
ག། ས་བཟུང་བའི་ཆོ་ག། བགེགས་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཆོ་ག། ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱིས་ཐེག་གདབ་བའི་
ཆོ་ག། ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་ག། སྒྲོ་བ་མ་
ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག། རམ་མཁའ་ལ་ཐེག་གདབ་པའི་ཆོ་ག། ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་ཆོ་ག། ཆོན་
བཤེ་བའི་ཆོ་ག། ལྷ་སྤྱན་དང་བའི་ཆོ་ག། སྒྲོ་བ་མ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག། ཁྱེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཆོ་ག། རྗེས་སུ་འཁོར་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག། ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཆོ་ག། ལྷ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཆོ་ག། སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཆོ་ག། རྗེས་སུ་གནང་
བའི་ཆོ་ག། གཤེགས་གསོལ་ལམ་ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག། ཕྱར་བྱ་དང་སྤྱད་པ་བསྐྱར་བའི་

ཆོག་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལས། དང་པོ་ས་སྤྱང་བའི་ཆོག་ནི་ས་ཆོག་གི་འགོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། ས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ས་བཟུང་བ་ལ། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་
གདབ་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་འདེགས་པ་དང་། ལངས་ནས་བགལས་ལ་བཀའ་བསྟོན་བ་དང་།
སྤངས་སྤབས་བྱ་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའི་ས་བཅད་གསུམ་བྱེ་ཞིང་། བདེ་(༤༩ན)
མཆོག་གི་དགྲིལ་ཆོག་སོགས་ལའང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ས་བཅད་དེ་
རྣམས་བསྤང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བས། ས་བཟུང་བ་དངོས་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་རང་ཆོས་སུ་ཞུགས་ནས། བྱི་བཟང་བྱུགས། མེ་ཉོག་
གཅལ་དུ་བཟམ་པར་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་དགྲིལ་འཁོར་ཆོག་དང་། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་
སོགས་ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་
ལྷ་བླེ་སོགས་བརྒྱན་ཅིང་། །མཆོད་པ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོའི་བྲིམ་དུ་བྱིན་ནས་
སྟུ། །ས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ། །དཀར་ལ་མ་ཉམས་གོས་འཆང་ཞིང་། །གཙུག་ཏྲར་
དག་པ་ཡིས་བརྒྱན་ལ། །རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱད་ཅིང་། །བྱི་བཟང་བྱུགས་པའི་ཆལ་
འཕྲོར་བས། །ཉི་མ་གསུམ་དུ་ཐུན་གསུམ་དུ། །ཆོ་ག་རི་བཞིན་གཏོར་མ་དབུལ། །དེ་ནས་
བགལས་རྣམས་ཞི་བར་ནི། །བྱ་བྱིར་སྟོགས་སྟོང་བཅུ་ལའོ། །བརྟལ་ཞུགས་བརྟན་པས་ཞི་བ་
ཡི། །སྤྱོད་སྟེག་ཚུལ་བཞིན་སྤར་བྱས་ནས། །བྱི་ནས་དབང་བསྐྱར་རབ་བསྐྱབ་བྱིར། །སྟོབ་
མས་ཀྱང་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག། །ས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོག་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བགལས་ཞི་བའི་ཆོག་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཁ་ཤར་དུ་སྟོགས་
པས་འདུག་སྟེ་སྤྱབ་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་ཆོག་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་
བྱེད་པས་ས་ཆོག་ལ་ཆོག་གསུམ། བཞི་པ་ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱིས་ཐེག་གདབ་པའི་ཆོག་ནི་ལས་
ཐེག་འདེབས་པའི་སྟོར་ལ་བྱེད། ལྷ་པ་ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོག་ནི། ས་ལྷ་

ལྷ་བུམ་པ་སྒྲ་གོན་གྱི་(༤༧)སྐོར་རྣམས་ལ་བྱེད། དུག་པ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་ག་ནི།
སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་བརྒྱན་པ་ར་རྒྱལ་འཛིན་པ་རྣམས་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དགྲེས་
བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་ལ་བྱེད། བདུན་པ་སྒྲོ་བ་མ་ལྷག་གནས་ནི་
སྒྲོ་བ་མ་སྒྲ་གོན་གྱི་སྐོར་ལ་བྱེད་པས་སྒྲ་གོན་གྱི་སྐོར་ལ་ཆོ་ག་བཞི། བརྒྱད་པ་ནམ་མཁར་
ཐེག་གདབ་པའི་ཆོ་ག་ནི་ཡེ་ཐེག་འདེབས་པའི་སྐོར་ལ་བྱེད། དགྲུ་པ་ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་ཆོ་ག་ནི་
རྒྱལ་ཆོན་བྱིན་བརྒྱབ་གྱི་སྐོར་ལ་བྱེད།

བརྒྱ་པ་ཆོན་བཟེ་བའི་ཆོ་ག་ནི་རྒྱལ་ཆོན་གྱིས་ཉེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་སྐོར་
ལ་བྱེད། བརྒྱ་གཅིག་པ་ལྷ་སྒྲུན་བྱང་པའི་ཆོ་ག་ནི་བཏེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་མ་
འདྲི་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་གཞིའི་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་
སྒྲུན་འདྲེན་པ་སོགས་ནས་བྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་གཏོར་བའི་བར་ལ་བྱེད། བརྒྱ་གཉིས་པ་
སྒྲོ་བ་མ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐོར་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲོ་བ་མ་ལ་ལུས་དགྲིལ་
བསྒྲན་པའི་བར་ལ་བྱེད། བརྒྱ་གསུམ་པ་ཁྲུས་དགྲིལ་གྱི་ཆོ་ག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་རམ་
བྱང་དུ་ཁྲུས་དགྲིལ་བྲིས་ཏེ་བུམ་པ་རྣམས་འགོད་པ་དངོས་སུ་བྱ་བའམ་དག་འདོན་ལྟར་ན།
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་དུ་ཁྲུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས་འཁོད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་
ལ་བྱེད། བརྒྱ་བཞི་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ནི་ཆུ་དབང་གི་
གསོལ་འདེབས་ནས་བཟུང་སྟེ་མིང་དབང་གི་དག་པ་བརྫོད་པའི་བར་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་རིམ་
ལྔ་སོགས་ལས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་
ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། འཛོལ་སྒྲན་འཇམ་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །སྒྲོ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀུན་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་དབུ་རྒྱན་(༤༩)ཀྱི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་ལྷ་གས་དབུ་བརྒྱན་པས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། འདིར་ཆུ་དབང་སོགས་
ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་

ཁོངས་སུ་གཞན་ནས་སྤྲོས་པ་ཡང་། ཡང་ན་ཚུ་དབང་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་
ཞེས་བཤད་དུ་རྒྱང་ངམ་སྟེ།

བཙེ་ལྷ་པ་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོག་ནི་རྗེ་རྗེས་པོ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
གསོལ་འདེབས་དང་། རིགས་བཞིའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་ཕྱགས་དབང་
བསྐྱར་བའི་བར་ལ་བྱེད། བཙེ་ལྷ་པ་སྟེ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཚོག་ནི་ན་བཟའ་དང་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱ་སོགས་དངོས་སུ་འབྲལ་བའམ་ཡིད་གྱིས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པ་སོགས་
ལ་བྱེད། བཙེ་བདུན་པ་སྟེ་མ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཚོག་ནི་སྟེ་མ་དངོས་བྱུང་གྱི་འབྲུང་གནས་
སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་དང་ཡིད་འོང་ཚུང་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
གྱི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲལ་བ་ལ་བྱེད། བཙེ་བརྒྱད་པ་རྗེས་གནང་གི་ཚོག་ནི།
རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེར་བ་ནས། ཐོབ་འབྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་བྱས་དབང་
རྫོགས་པའི་བར་ཏེ་དངོས་གཞི་ལ་ཚོག་བཙེ་གཅིག་། བཙེ་དབྱུ་པ་ཏེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཚོག་
ནི་ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་བའི་སྦྱོན་སྟེག་བྱེད་པ་ནས་ཉེར་བསྐྱུ་རྫོགས་པའི་
བར་ལ་བྱེད། ཉི་ཤུ་པ་ཕྱར་བྱ་དང་སྦྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོག་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོན་བསྐྱུ་
བ་ནས་མཐུག་རྫོགས་པའི་བར་ལ་བྱ་བས་མཐུག་ཆོག་ལ་ཚོག་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་(༤༧)
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དབང་བསྐྱར་བྱ་བའི་དུས།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། དུས་བཟང་ངན་བརྟག་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལྷ་བ་དང་པོ་དང་
ཆོས་གངས་གང་ལ་བྱ་བ། གཟའ་དང་སྐར་མ་སྦྱར་བ་སོགས་གང་ལ་བྱ་བ། དུས་ཀྱི་བྱེད་
པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བོད་དུ་མི་ལམ་བརྟག་པ་བཤད་པ་ལྟར་བཀྲིས་པས་ལྟས་གནང་བའོ། མ་
བཀག་ན་ཆོས་གངས་སོགས་བརྟགས་ཏེ་དགོ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཡང་
དག་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དུས་དང་ཆོས་གངས་ཞི་བ་ལ། །སྤྲལས་ཀྱི་སྦྱན་འཛིན་བྱེད་
པ་ནི། །བསམ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་གངས་ངན་དང་དུས་
མིན་དང་། །གནས་མིན་ཆོ་གར་མི་ལྡན་པར། །མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲིའོ། །བྲིས་
ན་དོགས་པ་མེད་པར་འཆི། །ཞེས་དང་། ཡུད་ཅམ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི། །བྱ་བའི་ཆོ་ག་
རྣམས་ལ་ཤིས། །དེ་དག་ལ་སོགས་བཟང་པོ་དང་། །བྱེད་པ་བཟང་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲི། །མི་
བཟང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་ལས། །གང་དུ་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་དུས་བཟང་ངན་གྱི་པན་
ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་བརྟག་དགོས་ལ། །རྩི་རྩི་སྦྱོར་དཔོན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟའ་སྐར་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱི་བལྟས་
པ་མེད་དེ། བྱར་ལས། །དེ་ལ་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་མེད། །བགོགས་དང་ལོག་པར་འཛིན་པ་
མེད། །ཅུང་ཟད་ཡིད་ལ་གང་འདོད་པ། །སྦྱེན་སྦྱེ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་དབྱིད་ལྷ་ཐ་ཅུང་གི་ཉའི་བར་ལྷ་བ་བདུན་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབྱར་ལྷ་ལ་ནད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་

གཞན་ཡང་འདི་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་ནི། །(༥༠ན)
དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཉ་ཡི་བར། །འདི་ཡི་བར་དུ་མཁས་པ་ཡིས། །དགྲིལ་འཁོར་ཆོ་ག་བཞིན་
དུ་འདི། །བགེགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནད་གཅོད་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དག། དབྱད་མི་དགོས་པར་དབྱར་ཡང་ནི། །མཁས་པས་དུས་བཞིན་འདི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །རྒྱ་བའི་ངོ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། མཁས་པས་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ཡི། །རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་
ངོ་དག་ལ། །ཞེས་ཡར་ངོ་བསྐྱགས་ཤིང་གཟུང་དང་རྒྱར་མ་སོགས་བཟང་ན་མར་ངོ་ལའང་
བྱ་རུང་བ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གལ་
ཏེ་གཟུང་དང་རིས་མཐུན་ན། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལའང་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། ཆོས་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཡར་ཆོས་གཅིག་དང་གསུམ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་བཅུ་བཅུ་གཅིག་
བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་བཅུ་ལྔ་རྣམས་ལ་བཟང་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གཟུང་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཕྱར་བྱ་དང་པ་སངས་
རྣམས་བཟང་བ་དང་། རྒྱར་མ་ནི་རྒྱལ་དང་རྒྱག་དང་ས་ག་དང་མེ་བཞི་དང་ནག་པ་དང་ཐ་
རྒྱར་དང་སྟོན་རྣམས་ལ་བཟང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་དང་རྒྱར་མ་དག་པོ་
ལ་དག་པོའི་ལས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་བ་བསྐྱགས་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱགས་རིམ་ཆེན་
མོར། སྦྱར་བ་དང་བྱེད་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ནས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱར་
བ་ནི། ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས། སྦྱར་བ་ནི་སེལ་བ་དང་། མཛེལ་བ་དང་།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྒྱལ་བཟང་དང་། (༥༠བ)བཟང་བ་དང་། འིན་རྒྱ་སྤངས་དང་། ལས་
བཟང་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཟུག་རྒྱ་དང་། སྤངས་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། དེས་པ་དང་།
ཀུན་འཛོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། འིན་རྒྱ་ལྷུང་དང་། མཆོད་
ཅན་དང་། ཡོངས་འཛོམས་དང་། ཞི་བ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དགེ་བ་དང་།
དཀར་པོ་དང་། ཆངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། འཁོན་འཛིན་དང་། ཞེས་པ་སྟེ་སྦྱར་བ་

ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས། སེལ་བ། ཤིན་སྐྱངས། ཟུག་རྩ། སྐྱངས་པ། ཀུན་འཛེམས། ཤིན་ལྷང་། ཡོངས་འཛེམས། འཁོན་འཛིན་རྣམས་ངན་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་ནི། གདབ་པ། བྱིས་པ། རིགས་ཅན། ཉིལ་བརྟུངས། ཁྲིམ་སྦྱེས། ཆོང་པ། མཐུག་པོད། བཟ་ཤེས། ཀླང་བཞི། ལྷ། མི་སྤྱག་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་བེའི་འཇམ་མཐུག་པོད་ངན་པས་སྐྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་དངོས་བྱུང་གི་རྒྱུད་སྦྱར་བ་ནི་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། འབྲས་དང་། བྱ་མ་བྱུང་དང་། ཀུན་ལྷང་དང་། ཡོངས་བསྐྱུན་དང་། ཤིན་འཁོན་འཛིན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ། །བྱེད་པ་ཡང་མཐུག་པོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཆེས་དང་། གཟའ་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། སྦྱར་བ་དང་། བྱེད་པ་བཟང་པོ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྤང་ལྷང་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྟེག་ཆེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྦྱི་རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་རྒྱ་བ་གཟས་ཟིན་དང་། །ཡ་མཚན་ཆེ་ལྟས་བྱུང་བ་དང་། །ཆོ་འབྲུལ་གྱི་ནི་རྒྱ་བ་ལ། །བསྐྱེམས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་(༥༡ན)འདྲི་བར་བྱ། ཞེས་རྒྱ་ཉི་གཟས་ཟིན་པའི་དུས་དང་། ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བ་སོགས་དུས་བཟང་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པ་དང་། འཆེ་བ་མེད་ཅིང་མེ་ཏོག་མོད་པའི་དུས་དང་། སྟོབ་མ་དད་པ་བདོ་བའི་དུས་དང་། ལྷ་མ་བསྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་མཉེས་པའི་ཆེ་གནང་བའི་སྤྲགས་ནི་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བ་ལེགས་བྱུང་ལས་གསུངས་ལ། ལྷ་མས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་བྱུང་མི་འབྱུང་བར་བཞག་པ་ཡོད་དོ། །རྟོ་རྩེ་ཐེང་བར། སྤྱོད་ནས་བཅུམས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ནི་གཟའ་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། ཡུད་ཅམ་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་དུས་སུ་རིག་མ་དང་བཅས་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་དུས་ཤིང་། སྤྱོད་དུ་བསྟེན་པ་བྱས་པས་ཞེས་སྤྱོད་ནས་ལས་བཅུམས་བར་གསུངས་སོ། །

རིམ་པ་བའི་རིམ་པ་དངོས།

བཞི་པ་ལ། ལྷ་འཕྲུལ་བ་བའི་གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་ས་གཞི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །གཉིས་
པ་སྟ་གོན་གནས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་གསུམ་པ་ནི་འདུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སའི་
ཆོག་། ལྷ་གོན་གྱི་ཆོག་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་སྟེ་གསུམ་མོ། །

སའི་ཆོག་།

དང་པོ་ནི། ལྷ་བས་འདིར་ས་ཆོག་ལ་ས་བརྟག་པ་སོགས་ལྷ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དང་པོར་སའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞིར་རུང་མི་
རུང་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རུང་བར་ཤེས་པ་ན་མངོན་པ་དང་མི་
མངོན་པའི་སའི་བདག་པོ་ལ་བསྐྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ས་དེ་ཉིད་མ་དག་
པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་ས་སྤྱང་བ་(༥༡བ)དང་། སྤྱངས་ཏེ་དག་པའི་ས་དེ་
ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་གཞིར་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་པས་ས་བཟུང་བ་དང་།
བཟུང་བའི་ས་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བགོགས་སྤར་ཡོད་གཞིམ་ཞིང་གསར་དུ་མི་
འདུག་པའི་བསྐྱང་བ་དགོས་པས་བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་པ་ལྷའི་གངས་དང་
གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ལ་ལྷ། ས་བརྟག་པ། ས་སྤྱང་བ། ས་སྤྱང་བ། ས་བཟུང་
བ། བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །

ས་བརྟག་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། རྩོགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་པ། སའི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་པ།
ཆུའི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་པ། ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲེང་བ་ལས། འཁར་
རྩོགས་སུ་དགྱེལ་འཁོར་འདྲི་ན་སའི་བདག་པོ་འཆི་བ་དང་། ཡུལ་མི་ལ་ཉེ་བར་འཆི་བ་སྒྲ་
ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲོ་རྩོགས་སུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་དགྱེལ་འཁོར་འདྲི་བ་དེ་འཆི་ངོ་། །རྒྱར་
ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་པོ་། །གཞོན་སྤྱིན་དུ་ནི་དེར་ཞུགས་པའོ། །མེར་ནི་ཆར་ངོ་། །བདེན་བྲལ་དུ་ནི་
སྤྱ་གཤོ། །རྒྱར་དུ་ནི་ཆར་རྒྱར་ངོ་། །མཚོན་རྟེན་ལ་ཉེ་བར་ནི་འཆི་ངོ་། །སྒྲ་གནས་སའི་རྒྱ་དང་
ཉེ་བར་ནི་རྒྱ་འབྱུང་ངོ་། །འེང་གི་བ་དུ་བྱིས་པ་འཆི་ངོ་། །ཞེས་ཞེས་ནས་ཐམས་ཅད་དོར་ཉེ་
གྲོང་བརྒྱལ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་དང་། རྒྱུད་མོས་ཚལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
ཁྱིམ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ལྡན་གྱི་མཚམས་སུ་འཕྱུང་། ཡང་ན་གང་དུ་ཡིད་ལ་འཐད་པར་གྱུར་ཅིང་
འཁར་དང་བྱང་གཞོལ་བ་རབ་དུ་ཞིས་སའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་དེ་བརྟགས་ནས། ཞེས་
གསུངས་སའི་མཚོན་རྟེན་ལ་ཉེ་བ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མཚོན་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་བྱ་བར་
བཞུགས་པས་དེའི་བྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་མི་རུང་བའི་(༥༩ན)དོན་
དུ་སྤྲགས་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། གྱི་ཡ་ས་སྤྱུ་རྒྱུ་ལས། བལ་བའི་རིང་སྤེལ་ཅན་གྱི་མཚོན་
རྟེན་དང་ཉེ་བར་ནི་འཆི་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་། དཔལ་མཚོགས་སྤྲད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་རྩོགས་ཀྱི་
ཉེས་པ་ཁ་འགས་མི་འདྲ་ཅམ་ལས། གཞན་མ་སྤེང་བ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་རྩོགས་
བདུན་ལ་སོགས་པ་སྤངས་སའི་དབང་ལྡན་གྱི་མཚམས་སུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
བྱི་རོལ་དུ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བ་གསར་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱི་སྤྱོད་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ཀྱི། ལྷ་ཁང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རུང་བའི་གནས་སུ་བྱེད་

ན་དེ་ལྷར་བརྟག་མི་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་བྱག་པ་ལས། ཡང་ན་ཡིད་ནི་གར་
དགའ་བར། །དེ་རྒྱུ་སྤྱི་ཞི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲི། །ཞེས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་
ཁང་དང་། །ཆལ་དང་རི་ཅེ་རྗེ་ལེབ་དང་། །ཁང་བཟང་གི་ནི་སྤྱོད་ཕྱོགས་དང་། །དུར་ཁྱོད་
དང་ནི་སྤྱི་ཡི་བྲིམ། །ས་ཡི་ཆ་ནི་རི་སྤྱོད་པ། །རྒྱུད་རྒྱུ་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། མཁས་པས་ཁྱེད་གང་ཅམ་བརྟོག་
ནས། །སྤྱོད་པ་ཡིས་ནི་བརྟོག་པ་དེ། །ས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ། །ལྷག་ན་མཁས་པ་
ཀུན་ཏུ་མཆོག་། །ཁ་ད་ཆད་དུ་འབྲིང་དུ་བརྗོད། །གང་བར་མ་རྒྱར་ན་དེ་སྤྱོད། །མཁས་པས་
དེར་ནི་བརྟོག་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། བྱས་བྱུ་ཅམ་དུ་བརྟོག་བ་དང་
སྤྱོད་བ་ལས་མཐོ་གང་ཅམ་བརྟོག་ནས་བརྟག་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་བ་ལས། སྤྱོད་ཡང་དོང་དེ་བཀའ་བའི་ས། །མཐོ་གང་ཅམ་དུ་བརྟོག་
པ་ཡི། །ཁུང་བྱ་དེ་ནི་(༥༩བ)རྒྱུ་བཀའ་བ། །ཉ་ལྷོ་བས་དང་ནི་ཉ་གསོན་དང་། །ལྷན་པར་
ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་གོ། །གོ་མ་པ་བརྒྱར་ནི་ཡང་དག་ཕྱིན། །སྤྱོད་ཡང་འོངས་ནས་ཡང་དག་
བརྟགས། །རྒྱ་ཡིས་གང་ན་ས་བཟང་སོ། །དམའ་བ་པན་པ་འདོད་པས་སྤྱོདས། །གལ་ཏེ་
རྒྱ་དེ་སྤྱོད་དང་བཅས། །སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱི་ཡིས་པ་ཡང་དག་སྤྱོད། །ཅེས་ཁུང་བྱ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཡང་
མཐོ་གང་ཅམ་དུ་བརྟོག་པ་རྒྱུ་བཀའ་སྤྱོད་བརྟག་པ་གསུངས་ལ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
ཤར་དུ་སྤྱོད་ལྷར་ཕྱིན་ནས་བརྟག་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བྱེད་མན་ཆད་སྤྱོདས་ན་མི་
དགོ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགོ་བ་དང་། རྒྱ་གཡས་སྤྱོད་འཁོར་ན་རབ། མི་འཁོར་ན་འབྲིང་།
གཡོན་དུ་འཁོར་ན་སྤྱོད་བར་གསུངས་སོ། །ས་དང་རྒྱུ་སྤྱི་ཡིས་བརྟག་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཕྱོགས་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་གནས་དེར་ལས་བརྟོགས་ན་དོན་འགྲུབ་
མི་འགྲུབ་རྟོགས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱུ་དབང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས། དཀར་པོ་དག་ནི་ཞི་བར་
བསྐྱེད། །དམར་པོ་དབང་གི་དོན་དུ་འདོད། །མེར་པོ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ནག་པོ་དག་
ཤུལ་སྤྱོད་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ས་བསྐྱེད་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཛོན་པ་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་མི་མཛོན་པ་ལས་བསྐྱེད་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྱི་རྒྱུ་ལས། ས་ཡི་བདག་པོས་གནང་ནས་ནི། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་
འདི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཛོང་གི་མིག་རང་ག་བ་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་སོགས་པའི་བདག་པོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས་བསྐྱེད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཛོང་
(༥༣ན)གི་མིའི་མིག་རང་ག་བ་ལ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བའི་ཞིང་སྤྱོད་སོགས་ལ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ཡང་། ཞིང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱེད་བ། ས་ལྟ་ལ་བསྐྱེད་བ། བདེ་གཤེགས་ལ་གནང་བ་
གསོལ་ནས་བསྐྱེད་བ་གསུམ་ལས། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་དང་པོ་ཙམ་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་
རྒྱུ་ཐེང་བ་དང་གཤེན་རྒྱུ་ཐེང་གསུམ་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་སོགས་སུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། བདེ་
མཆོག་དང་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་གསུམ་ག་མཛད་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་རང་རང་གི་གཞུང་
ལྟར་བྱ་བ་ལས་ཆད་ལྷག་གི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱལ་ནི། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་
གསལ་ལས། རང་ཉིད་བདག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་དེར་གནས་པའི་ཞིང་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པ་སྤྱུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲ་བ་ལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་རྒྱུང་
ཞིང་། དག་འདོན་ལྡན་ཐབས་སུ། དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་བྱ་བའི་སའི་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་
ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པར་གསུངས་པ་ལ། རྒྱར་ཐང་སྤྱི་མེད་གིས་མཁས་བླ་མ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐེང་དུས་འཁོར་
དགྲིལ་ཆོག་ལས། སློབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིར་ཁ་ལྷུ་བ་དུ་ཕྱོགས་

བས་འཁོད་དེ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་། ཞིང་སྐྱོང་དང་ས་ལྷ་ལ་ས་སྐྱོང་བའི་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་དབུས་བྱང་ཐད་དུ་ཆོམ་བྱ་འགོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་བས་བཀག་ཅིང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་ལས་བསྐྱང་བའི་སྐྱབས་དུས་འཁོར་ལྟར་ཆོམ་
བྱ་འགོད་པའང་གསུངས་མོད། ཆོམ་བྱ་འགོད་ན་ཁ་ཤར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་ལ་
ཕྱོགས་བས་གནས་ན་འཐད་པ་(༥༣བ)དང་། ཆོམ་བྱ་མི་འགོད་ཆོ་ལྷན་ཐབས་ལྟར་ཤར་ཤར་དུ་
ཕྱོགས་བ་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས། བདག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ལས།
འཁོར་ལོ་རྗེ་གས་པར་བསྐྱོམས་ནས་ནམ་མཁར་འདེགས་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། འདིར་གསལ་
ཁ་མ་བྱུང་བས་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པའམ་མ་འབྲུག་ན་ལྷན་ཐབས་ལྟར་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་
གྱི་སྒོ་ནས་རང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད། དེའི་དགོས་པ་ནི། ཞིང་སྐྱོང་སོགས་ལ་འབྲུལ་བའི་
མཆོད་གཏོར་གྱི་ཕྱི་བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་འབྲེན་པ་དང་། བཀྲང་བ་གསོལ་བ་སོགས་
རང་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་མི་རྒྱས་ཤིང་མི་རུང་བས་དེ་དག་ལྷའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །འཕྲེང་བ་ལས། འདིར་གཏོར་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ས་སྐྱང་བ་ལ་སོགས་
པའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་སྒྲིན་དུ་འགོ་བས་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སམ་བྱ་ཤིའི་བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་ལག་
གཉིས་རབ་རྩ་བརྒྱངས། །ནམ་ལྷ་འདོད་པས་བསྐྱོར་བར་བྱ། །གཡས་པར་ཉི་མ་ཡང་དག་
བསམ། །གཡོན་པར་ཡང་ནི་ཆེ་བ་ཉིད། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་དེ། །རང་འདོད་
ལྷ་ནི་བསམ་པར་བྱ། །བྱང་དུ་རྗེ་རྗེ་གསོར་ནས་ནི། །ཕྱི་ནས་སྒོ་ལྷན་ཡང་དག་གདབ། །རྩྭ་
གི་སྐྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དཀྱིས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགོས་
འབྱུར་ལས། གཡོན་པར་ཆེ་བ་དགོད་པར་བྱ། །ལག་པ་མདོན་པར་སྐྱངས་ནས་ནི། །བརྒྱ་
བསྐྱོར་ལ་ལྷ་ཡིས་སྐྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེར་བྲིལ་གྱི་བརྒྱབ་བྱས་ཏེ་བཟུང་བ་
སྒྲིན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེའི་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། རྗེ་རྗེའི་མཆོན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐབས་བདེ་

བ་ཆེན་(༥༩)པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རིལ་བུའི་མཚོན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱར་ནས་འོག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དེའི་ངང་དང་། དེའི་རྣམ་རིལ་ཏུ་ཤར་བ་ལས་འདའ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བྲན་པ་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚོན་རྣམས་སོགས་ལ་བསངས་གཏོར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་ལ་བདུད་རྩི་འབྲུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པས། དེ་རྗེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྟགས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བསྟགས་པའི་དམ་ཚིག་ཁྱུས། །མཚོན་རྣམས་ལ་བསངས་གཏོར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་མཚོན་པ་རྣམས་ལ་བསངས་སྒྱུངས་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལྷན་ཐབས་སུ། རང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་གསུངས་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་ཡི་པའི་སྒྱུབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྩོམ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལས། དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་། ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་ཏེ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲ་བས། དགོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་བརྟན་པ་གལ་ཆེའོ། །རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཁྱེད་གཉིས་ཉེར་སྟོད་རིལ་མོ་ནང་མཚོན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང་། དུས་གསུམ་རྗེ་རྗེའི་བྱགས་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བས་བརྟོད། དེའི་དོན་ནི། (༥༩བ) དུས་གསུམ་སྐྱེབ་མེད་དུ་གཟེགས་པའི་རྗེ་རྗེའི་བྱགས་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནི་སྤྱད་པ་དང་ཐར་པ་སྒྱུང་འདས་ཀྱི་ཞེ་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཞེ་བ་སྟེ་དེ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེང་། སྐྱེབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུངས་ཏེ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཐོགས་རེག་སོགས་ཀྱི་སྐྱེབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱུས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་སྟེ་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྡེའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུར་

མི་སྤྱལ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ཀུ་ཟུ་ཤིའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྤྲེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་
ཅན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩི་རྩེར་ལྷག་པར་མོས་
ཏེ་ཨ་ལས་ཏེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་ལས་དང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཆོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏོར་མ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ཅིའམ་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་མགོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུས་ཐེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་མཆོད་པའི་སྐྱབས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཤམ་ཆེད། །ཨོ་ལྷ་མཚོ་ནི་རང་དང་མགོན་གཉིས་ཀར་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ཞེན་སྤྱངས་
ཏེ་སྒོ་གསུམ་རྩི་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་རྩི་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བཟ་ནི་གདུག་པ་ཅན་སྒྲོག་
པར་བྱེད་པ། སྤྱུ་(༡༥)ནི་སྒོ་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་
རྩེས་གསུངས་ལ། སྤྲུགས་འདི་ཀུ་ཟུ་ཤིར་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྤྲུགས་དང་།
བརྒྱ་ཅན་ལས་གཏོར་མ་འབུལ་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་འཐད་པ་ལས་འདིར་གཏོར་
མ་འབུལ་བའི་སྤྲུགས་སུ་བྱའོ། །

མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྤྲུགས་དོན་ནི། རྟེན་པ་ལ་ས་པ་རི་ལྗང་རི་ཞིང་སྤྱོད་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་དོན་གཞན་སྟེ། གང་དག་འདིར་གནས་ལྟ་དང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོག་ནི་བརྟག་གཉིས་སོགས་ལས་འབྱུང་ལ། དོན་ནི་གང་དག་ས་
ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་ལྟ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་སྟེ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་བམ་གཉིས་ལས། སུ་ཡང་
རུང་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་དང་། ཀུན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་སྤྱིར་
ནས་གཞོད་སྤྱིན་དུ་བཏགས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཐོས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱིར་གཏོགས་པའི་གཞོད་
སྤྱིན་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱིན་པོ་ནི་ལྟོ་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱོགས་སྤྱོད་རོ། །མེད་
རོ་བ་དང་། ཤེན་པ་བ་དང་། ཤེན་དང་ཁྲག་འཐུང་དང་མེད་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རྩེན་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ཆོག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྒྲིབ་བ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

བ་མ་བཅོས་བར་བ་བས་སྤྱོད་པོ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་། ལུང་ཐུན་ཆོག་གསལ་འགྲེལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་བར། སྤྱོད་པོ་ནི་གཞོད་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཤིན་ཏུ་དམན་
བ་ལ་བཤད་བ་ལྟར་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་འཇག་གཞན་ཡང་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་ཆོག་གས་
དེ་དག་ལས་འདི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་འཁོར་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་གིས་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲོལ་ཞིག་ཅས་
བའོ། །དེ་ལྟར་གནང་བའི་གསོལ་བའི་རྗེས་མི་ལམ་(༥༩)བརྟགས་ནས་དེ་ནས་ཀྱིས་བྱེད་
བའམ་མ་བཀག་བ་ལ་བྱ་རུང་ཞིང་། དཀག་པའི་མཆན་མ་བྱུང་ན་བྱ་མི་རུང་ལ། མི་ལམ་རྗེ་
ལྟར་བརྟག་པའི་ཚུལ་སོགས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་བར་བའོ། །

ས་སྤྱོད་བ།

གསུམ་བ་ལ་གསུམ། ས་བཞོས་ནས་སྤྱོད་བ། རྗེས་སྤྲུགས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གསུམ་ཀྱིས་
སྤྱོད་བ། ལྷ་ན་མེད་པའི་དག་བས་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཚུད་ལས། འཛོར་ཀྱིས་ས་ནི་
སྒྲོག་བྱ་ཞིང་། །དེ་ནས་ཟུག་རྩ་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཟུག་རྩར་བཅས་པའི་ས་གཞི་
ནི། །ལས་བྱས་བ་དག་འབྲུབ་མི་འབྱུང་། །ཟུག་རྩའི་ཉེས་བ་རུས་བ་དང་། །ཁྱོ་མོ་དང་ནི་
ཐལ་བ་དང་། །སྤོང་རུམ་དང་ནི་ཆེར་མ་དག །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཉེ་མ་ལུས་དབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར་ས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་དོན་མེད་དང་ཆེར་མ་སོགས་ཟུག་རྩའམ་ས་སེལ་ཞེས་
བྱ་བ་སའི་སྤྱོད་ནས་ས་བཞོས་ནས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཅམ་ཏུ་བཞོ་བའང་། དོན་མེད་མཁའ་
འགྲོའི་ཞེ་དྲུག་བ་ལས། དངོས་བྱུབ་མཆོག་སྤྱོད་ན་ལྟེ་བ་ཅམ། འབྲིང་ལ་ཚུ་སོ། དམན་བ་ལ་
དུས་མའི་བར་ཅམ་བཞོས་ནས་སྤྱོད་བར་གསུངས་ལ་ས་སེལ་མ་དབྱུང་བར་དེ་ལྟར་འཁོར་
བྱིས་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་བའང་། ཐེང་བ་ལས། དོན་བར་བཅས་ན་རྒྱུང་ཆེན་པོ། །རུས་བར་
བཅས་ན་ཟུག་གཟེར་འབྱུང་། །ཁྱོ་རུམ་བཅས་ན་སྤྲུགས་བ་ཉིད། །ལུབ་མ་སོལ་བར་ལྡན་ན་

རིམས། །སྐྱ་དང་ཅ་བ་ཤིང་སོགས་བཅས། །ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཕྱ་མོ་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་ཡིན་པས་ས་སེལ་རི་ཅམ་དག་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བར་བྱུང་ཆེ་ལ། སྤྱི་
རྒྱུད་དང་། ཐེང་བ་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་པ་དང་བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་དང་ཉིན་མོ་(༥༦བ)འབྱུང་
གནས་གྱིས་ས་སེལ་དབྱུང་བས་མ་ལང་ན་སྤྲགས་སོགས་གྱིས་སྤྱང་བའང་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱངས་ཐེན་ནས་ས་སེལ་མ་གཏོགས་པའི་ས་སྤྲག་མ་བྱི་ཞིམ་པོའི་རྒྱ་དང་བསྐྱེས་པས་
དོང་དེ་དག་ཞིང་དེས་མ་ཞེངས་ན་ས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དག་དེ་ནས་རྒྱ་དང་ལས་ཐམས་
ཅད་པ་བསྐྱེས་པའི་བྱི་རྒྱས་གཏོར་ཞིང་བདུངས་ནས་ས་ལས་སྤྱ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་མཐོ་བའི་ས་
སྤྲགས་དབྱུས་རྒྱུང་ཐད་མཐོ་བ་དང་ཤར་དང་བྱང་རྒྱུང་ཐད་གཞོལ་བ་བྱ་སྟེ། རོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་
ལས། སྤར་བ་ཤད་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ། །དབྱུས་སྤྱ་མཐོ་བར་འབྱི་བར་བྱ། །ཤར་དང་བྱང་
དུ་གཞོལ་བ་ནི། །སྤྲགས་པ་རྣམས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང། །དབྱུས་སྤྱ་མཐོ་བས་རྒྱལ་སྤིད་
དང་། །རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་དག་འཕྲོལ། །བྱང་དུ་མཐོ་བས་འཆི་འགྱུར་རམ། །ནར་
རྣམས་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཡང་ན་ནད་གྱིས་འདེབས་པར་འགྱུར། །རི་རྒྱུད་བཤད་
པའི་ཤར་མཐོ་བས། །སྤྱར་དུ་རིགས་རྣམས་ཐད་པར་འགྱུར། །དབྱུས་སྤྱ་དམའ་བའི་རང་
བཞིན་ས། །སྤྱབ་པ་པོ་ནི་འཛོམས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་
དེ་དག་སྤྲགས་བྱ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཕྱིའི་ས་སྤྲགས་གྱི་མཐོ་དམན་ལའང་འབྲལ། །

ལྟོ་འབྲེ་བརྟགས་ནས་བཞོས་པའི་སྤྱང་བ་ནི། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ལྟོ་འབྲེ་ཡང་
མཐའ་ཡས་ཡིན་ཏེ་མདོག་དཀར་ལ་མཛེས་པའོ། །འོ་ན་ས་གཞི་ཆེ་རྒྱང་གང་ཡིན་ཡང་དེས་དེ་
ལྟར་བྱུང་ནས་ཉལ་བ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་དག་སྤྲ་བ་ཤར་བའི་གཞུགས་བརྟན་
སྤྱོད་ཆེ་རྒྱང་གི་རྒྱ་ནང་དུ་སྤང་བ་དང་འབྲུབས་མི་འགལ་བར་འཆད་མོད་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། ལྟོ་
འབྲེ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་སའི་ཆ་ཀུན་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་(༥༧ན)པ་ནི་འགལ་ལོ། །རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་ཡང་ས་སོ་སོ་ལ་གཞུགས་བརྟན་སོ་སོར་ཤར་བ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

གང་དུ་བརྟེན་པས་ས་བདག་ལ་མི་འཕྲོད་པ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་གནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དུ་ས་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་པའི་གཞི་དེར་རྟོག་ལུགས་དེ་འབྲེལ་གསུངས་ཀྱི། གར་རྟོག་པའི་ས་
ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་གནས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟོ་འབྲེལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་
ས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ལྟོ་འབྲེལ་ལུས་ཐོག་བྱུང་ནས་མཆན་འོག་
དུ་བརྟེན་པས་གནས་དེའི་ས་བདག་སོགས་ལ་མི་འཕྲོད་པ་མི་འོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ས་བརྟེན་པའི་སྤྱང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ས་གཞིར་བ་ལྷུ་བྱུགས་ནས་བྱིའི་ཆུས་བསང་བ་དང་། འག་པོའི་སྤྱན་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། རྗེ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་སྤྱངས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཆན་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། དབང་དོན་ལས། སྤྱན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལ་གནང་བ་
གསོལ་བར་གསུངས་པ་ནི། ས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་གནང་བ་གསོལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཆོག་ལ་བགོགས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ངག་
འདོན་ནི་ལྟན་ཐབས་བཞིན་བྱ་ལ། དབང་དོན་ལས། ཉིན་གྲང་ལ་བསྐྱང་འཁོར་དང་། སྤྱར་
བྱས་བྱུང་བ་བསྐྱོམས་པས་སམ། འག་པོའི་སྤྱན་སྐྱེད་གིས་བགོགས་བསྐྱད། ཅེས་ཀྱང་
གསུངས། དེ་ནས་རང་གཙོ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སྤྱང་བ་དངོས་བྱ་
རྒྱལ་ནི། ལྟན་ཐབས་སུ་ཡུངས་(༥༧)འཁྱུ་སོགས་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་
གྱིས་གཏོར་བར་བཤད་ཅིང་བ་བྱུང་བྱུགས་པ་དང་བསངས་གཏོར་གྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ལ།
དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་གཏོར་བ་ནི་རྗེའི་རྗེས་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་
གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཐེན་བྱིས་དང་ཀྱན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཀྱི་རྗེར་
དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐེན་བྱིས་དེར་དང་པོར་བཤམ་པའི་ཆེ་ཡུངས་ཀར་
སོགས་ལྟ་མཐུན་དུ་ས་བསྐྱང་གི་ཆོམ་བྱ་བཞོད་པའི་གཡོན་ནས་འགོ་བརྩམ་སྟེ་འགོད་པར་
གསུངས། དབང་དོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིར་ཡུངས་ཀར། ལྷ། ཐལ་བ་རྣམས་ལ་

ལས་ལྷགས་བརྒྱས་པས་གཏོར་བ་དང་། དེ་བརྒྱས་པའི་བ་བྱང་ལྷས་ཤར་ནས་བཅམས་
ཏེ་བྱུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ངེ་རྒྱས་བསངས་གཏོར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ་དེ་རྒྱས་
ནི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡིན། བ་བྱང་ལྷ་ནི། སྤང་བ་ལས། འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། བའི་
ལྷ་བ་དང་། ལྷ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་ལྷས་ཞེས་དང་། །བཙེ་ལྷ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། བཤང་བ་ནི།
བ་སེར་སྤྱིའི་ལྷ་བའོ། །གཅི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བའི་གཅིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ཞིང་། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི། དེ་ལ་ལྷ་བ་ལྷིང་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བ་སྟེ་ས་
ལ་མ་ལྷངས་པ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནས། སྤང་བ་ལས། བརྒྱ་གཡས་པ་དང་བྱིན་པའི་
དབུས་སུ་རྒྱང་བ་གཡོན་པ་བཞག་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་གཡོན་པ་དང་། བྱིན་པའི་དབུས་
སུ་གཡས་པ་བཞག་པ་ནི་དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་གྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱིལ་གྱང་དང་། ལག་པ་
གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་གཡས་པ་བུས་མོ་(༥༩ན)གཡས་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བཞག་སྟེ་
ས་ལ་རེག་པའི་ས་གོན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་པས་ཨོ་བྲུ་ཁྱི་ཞེས་སོགས་བརྗོད། ཨོ་ནི་སྤར་
ལྟར། ལྷ་སའི་མིང་ཡིག་དང་པོའས་ས་བོན། ཁྱི་ནམ་མཁའི་མིང་སྟེ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ལྟར་ས་གཞིའས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་ཀྱི་སྟོང་སང་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་བལྟ་བའི་དོན་དང་། ལྷ་ལི་ལྷ་གི་ལྷ་གཉིས་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུགས་དོ་རྗེའི་ས་
བོན་དང་། ལི་ནི་སའི་ས་བོན་ཡིན་པས་སའི་རྩལ་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་པ་དོ་རྗེའི་རྩལ་སྤར་བ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དང་། མེ་དེ་ནི་ས་གཞི། བརྒྱ་རྩ་བ་ནི་དོ་རྗེའི་
རང་བཞིན། བརྒྱ་དོ་རྗེ་སྟེ་སྤར་བའམ་བཟན་པའི་དོན། བརྒྱ་ནི་བཅིངས་པ་ཡིན་པས་ས་གཞི་
ཐམས་ཅད་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱར་ཞིང་དོ་རྗེ་ཆེ་བའི་ཁོང་གསེང་རྒྱལ་ས་
གྱང་རྒྱང་བས་གཏམས་པས་བར་མཚམས་མེད་པ་བཟན་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དང་། ཏ་ན་
ཏ་ན་ནི་བཙམས་བཙམས། བརྒྱ་རྩ་རྩ་དོ་རྗེ་ཁོ་ཞེས་བོད་པ། ལྷ་པའི་ནི་དོན་དེ་ལ་སྤྱལ་
བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྟོང་ག་ནས་ཁོ་བོའི་ཆོགས་སྤྱོས་ཏེ་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་བགོགས་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དཀྱིལ་ཚོག་ནམ་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

ཐམས་ཅད་བཅོས་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་དང་། ཨོལ་ལྷོ་ཉི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན། འོན་ཡ་གཉིས་སྤྱངས་ཤིག་གཉིས། རྟ་གཉིས་ནི་སྤངས་ཤིག་གཉིས། ཉུ་ཉུ་པཌ་ནི་སྤར་ལྟར་ཉེ་ས་གཞི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་བདེ་སྤྱང་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་བསྤང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤགས་དེ་ནམས་ངག་དུ་བརྗོད་པ་ནི་སྤགས་གྱི་སྤང་བ་དང་། སྤགས་(༥༩བ)དོན་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་དང་དབང་དོན་ལས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུས་བལྟ་བར་གསུངས་པ་ལ་ལྟན་ཐབས་སུ་གཞི་བཅའ་སྡོན་དུ་བྱ་བ་སོགས་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི། ལངས་ཉེ་རྒྱུ་པ་གཡས་པ་གཡོན་པའི་མདུན་དང་། གཡོན་པ་དེའི་གཞོགས་དང་། དེ་ནས་གཡས་པ་དེའི་རྒྱབ་དུ་འཛོག་པའི་གཡས་སྡོན་འགྲོའི་གཞི་བཅའ་བྱས་ནས། ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་དང་། ལག་པ་གཉིས་རྗེར་བྱེལ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་བ་དང་བཅས་བརྗོད་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། གཡོན་དུ་མེ་མཆོམས་མཐོང་གི་བར་དང་། གཡས་སྤང་དེ་ལྟར་གཙུག་ཉེ་བལྟས་ནས། ལྷ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅས་བརྗོད་དེ། ས་ལ་སོགས་པ་ནམས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལས་ཞེས་པར་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས། རང་རེའི་སྒོ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ས་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཉེ། ནམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས། སྤགས་པ་རྟོག་ལ་གནས་ནས་སུ། །གང་ཞིག་ས་སྤྱང་བྱེད་པ་ནི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ནམ་སྤངས་པས། །གསང་བའི་བདག་པོ་དེ་མི་འདག །དེ་བས་རྟོག་པ་ནམ་སྤངས་ནས། །ས་ཀྱུན་ནམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། གསང་དབང་རྟོག་པ་ལ་གནས་ཤིང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ནམ་སྤངས་པའི། །སྤགས་པ་གང་ཞིག་ས་སྤྱང་བར། །བྱེད་པ་དེ་ཡིས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ས་བབུང་བ།

བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་(༥༩ན)ས་རི་ལྷར་བབུང་བའི་ཚུལ་སྤར་ཆེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྐྱེད་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། སྤར་ཡོད་ཀྱི་བགལ་གཞི་པ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་བགལ་
བརྒྱུ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ལྷའི་ནལ་འཁྱོར་དང་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱན་བཞུགས་པ། གསོལ་བ་
བཏབ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་འདེགས་པ། ལངས་ཏེ་དང་ཆུལ་བབུང་ནས་བསྐྱོར་བ་བྱ་བ། བགལ་
ལ་བཀའ་བསྐྱོར་ཞིང་སྤངས་སྤངས་བྱ་བ། བཀའ་བསྐྱོར་མི་ཉན་པའི་བགལ་ལ་ཕུར་བུས་
གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་མེ་ཏྲག་བཟམ་པའི་དབུས་སུ་གོས་དཀར་
པོ་ཁྱེན་ཞིང་། གཙུག་ཏྲར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་
ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་རྩི་ཆེ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་རྒྱས་པར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། དང་
པོའི་སྤྱོད་བ་ཅམ་བཞིས་ན་སྐབས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས་སྤར་སྤྱོད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ། དང་སྤྱོད་ཅམ་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་ཆུ་མི་འོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

སྐྱབ་ཐབས་རྩོགས་པར་བསྐྱོམས་ཟིན་ནས་ནམ་མཁར་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་བཅས་
པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པར་མོས་ནས་སྐྱེམས་པ་དང་བཅས་རྩི་
རྩི་གསོར་བྱིས་དུ་དགོལ་ཏེ། དེར་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱའོད། །ཅས་སོགས་བརྗོད་ནས་

རང་ཉིད་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེའི་དོན་ནི། དེང་དུས་ཏེ། དེ་རིང་བདག་གི་ཆེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་འབྲས་
བྱ་ཡོད་ཅིང་། བདག་གི་གསོན་པ་སྟེ་སྟོག་དང་བཅས་པར་འཆོ་བའང་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་ནི་དམ་ཆོག་སྟེ་འདར་མི་རུང་(༥༩བ)བ་ལྟའི་སྐྱ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དང་སེམས་སམ་བསམ་
པ་གཅིག་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བཙོན་ཞིང་། རིག་པའི་
བརྟལ་ཞུགས་མཐར་ཕྱིན་པས་བདག་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་འགྱུར་
ཏེ། བདག་དེང་སྟེ་ཉི་མ་དེ་རིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཞུགས་པས་དེ་
དག་གི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་གདོན་མི་བླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་བདག་གི་ཉི་མ་དམ་པའམ་དུས་
མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་
གྱི་སྦྱིན་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་སྤང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
པ་ཐམས་ཅད་སྦྱུན་བྲངས་པས་ན། དེང་བདག་གི་འདུས་པ་སྟེ་མཁྱོན་གྱི་མཆོག་སྤྲོ་ན་མེད་
པ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་ས་བཅད་འདི་དཀྱིལ་ཆོག་དོན་རྒྱུ་བ་སོགས་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་པལ་ཆེར་བྱ་སྟོན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལེགས་པའི་
ཆ་བརྟུས་པའོ། །རྣམ་མཁར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་དང་རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་གཞན་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷའི་རྣམ་པའམ་རང་རང་གི་སྐྱའི་རྣམ་
པ་ཅན་རྣམ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་གཅིག་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་མོས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བས། དེ་འབྲའི་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་
རྣམས་ལ་མཆོད་ཡོན་དང་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་རྗེས། ལག་ཏུ་སྟོས་བཟུང་ལྟེ་རྩྱ་ལས་
བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་ནས། མ་ལུས་སྟོགས་ན་བཞུགས་པ་(༦༠ན)ཡི། །ཞེས་སོགས་གྱི་
སྟོན་གསན་པ་བ། ལྟེ་དོན་རྒྱུ་བའི་དགོས་པ་ནི། རྩྱ་དང་དོན་རྒྱུ་བའི་ས་བོན་

དང་ཕྱག་མཚན་ཡིན་པས། ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ནས་བདེ་སྤྱོད་གི་ངོ་བོར་མོས་
པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྦྱན་བཞུག་པའི་ཆོག་དོན་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདག་མིང་ཆེ་གོ་
མོ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གིས་རྩོམ་པའི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱལ་
ཀུན་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། གཤེགས་ནས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་
དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་འདི་དག་ནི་སྦྱལ་ཏུ་གསོལ། བདག་གིས་ཀྱང་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་འདི་སྦྱབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ནི་ཅི་
ལུས་བཞིན་དུ་ཆོག་ལྟར་རབ་ཏུ་བགྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོག་འདི་ཅེ་མོ་དང་རྩོམ་པའི་འབྲུང་བར་
ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་ཅམ་འབྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ལ། སྟོབ་
མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་ངོ་བོས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱས་པར་
མོས་ཤིང་། སྟོའི་སྟོབ་མས་ཀྱང་ཕྱོགས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་མཁར་
བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་
གསོལ་བ་གདབ་པར་མོས། མཆོད་བསྟོད་དང་མཆུལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་
གསོལ་བ་(༤༠བ)གདབ་ཅིང་། སྟོབ་མ་བཞི་མེད་ན་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཞི་གར་སོང་ལ་
གསོལ་བ་གདབ་པའོ། དེ་ཡང་མེད་ན་རང་གི་དམིགས་པས་བྱས་པས་ཆོག་ལ། མཆོད་
བསྟོད་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ཀ་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། མཆུལ་སོ་སོས་གསོལ་འདེབས་གྱི་
འགོར་བྱ་བ་ལྟན་ཐབས་ལྟར་ངོ་། །

གསོལ་འདེབས་རྣམས་ནི། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པ་དཀྱིལ་
ཆོག་མང་པོར་ཡང་འབྲུང་བས། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ཀུན་ལ་

ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཞི་བའི་ལས་གཙོ་
ཐོབ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་བས། དེའི་གནས་སམ་ངོ་བོ་རིན་ཆེན་
འབྱུང་ལྡན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སྟོན་པའི་གསུང་རྗེ་རྒྱུ་ལ་ངོ་བོ་འདོད་དཔག་མེད་
དང་། བདག་མེད་པ་ཡི་མཆོག་གཤུལ་བྱས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་
བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་རིགས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བསྟོད་
ནས། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ།
མཆོན་ཉིད་རི་ལྗར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ཤིང་། ཆད་ལྷག་ལ་
སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་མིན་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས་ནས། སྐྱ་ཡི་དབང་ལྷག་
མཆོག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བོས་ཏེ།
དགྲིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་ཐ་མའི་དོན་འབྲེལ།

སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་(༤༡)ཆོས་ནི་དོན་ཀྱི་འདུགས་ལ་ཉེ་མཆོག་དེ་
ལས་བྱུང་ཞིང་། བྱུང་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེའི་སྟོད་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་འདུགས་ལ་དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྤང་ལྗར་
དང་། གསུང་གི་དབང་ལྷག་བརྟེན་པས་ན་མཆོག་ཅེས་བསྟོད་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅིང་།
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་
པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུབ་པས། སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་མ་ཞུགས་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་སེམས་
ཀྱི་གཤེས་ལྷགས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན་ཞིང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གཏན་ནས་

ཟད་པར་བྱས་པས་ན་སློབ་ལུང་གི་འཇམ་ཡང་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ན་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ། རང་གི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཐུགས་སུ་ཚུད་
པས་ན་ཐུགས་ཀྱི་མཆོག་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུང་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བགྱི་བར་མཛད་
པས་ན་གདུལ་བྱའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྟོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་
པ་བཞིའི་དོན་གོ་སྟོའོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་སློན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ཀུན་དང་ལྷན་ཞིང་
རྣམ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་(༤༡བ)འབྱུང་བས་ན་ཞི་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཀུན་གྱི་སློབ་དང་བསྐྱེལ་བའི་གནས་སམ་གཞིར་གྱུར་ཅིང་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཆོས་
ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ན་མཆོག་གོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སློན་པས་བསྟོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
སྟོང་པོ་ལེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་བྱེད་རྩལ་ཆོན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་
དུ་གསོལ། མཆན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྡར་དང་འབྲེལ།
སྐྱེ་ཡི་མཆོག་སྐྱེ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །དཀར་པོ་དགེ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕེལ་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
གསལ་བར་སྐྱེས་པས་ན་ཞི་བའི་ཆོས་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཆེད་དུ་སྟོད་
པ་རྣམས་སྟོང་བ་སྟེ་བསྐྱེལ་བར་མཛད་པ་མཐར་ཐིན་པ་གསུང་དོ་རྗེ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་ནས་དེ་དག་ལ་སློབ་
དང་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞལ་བྱ་གྱི་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ལྷ་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ།
གྱི་མཆན་དེས་སེམས་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཉེ་གནས་ཐུགས་གཟིགས་པའི་

ངོར་ཀུན་བཅུགས་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་
དག་ཅིང་བྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་གདུལ་བར་བྱེད་པས་ཀུན་བཟང་ཐུགས་
མཚོག་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་སྟེ་དགྲིལ་ཚོག་རྗེ་རྗེ་སྤོང་བའི་དགོངས་
པའོ། །དགྲིལ་འཁོར་འདེགས་པ་ནི། སྤོང་བ་ལས། དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲི་
བ་ལ་སོགས་(༤༩ན)པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བས། བསྐྱོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྗེ་རྗེ་ཁྱུ་ཚུར་གཉིས་
གྱི་མཛུབ་མོ་གཉིས་བརྒྱུད་ལ་ཅེ་མོ་སྐྱར་བ་འོག་དུ་སྒྲིགས་པ་སྒྲི་བོར་བཟུང་ཞིང་། རྩྱ་བརྩ་
ལྷན་ཉིལ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲ་
ཞིང་། ཐུགས་དོན་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོར། རྗེ་རྗེ་ཉི་ལེ་མཛོས་ཤིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། ཡང་བརྗོད་རྗེ་རྗེ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར། ལྷན་ཉིལ་ནི་བཞེངས་ཤིག །ཅེས་བཤད་པའང་ཡོད་
ཅིང་ལྷན་ར་སྒྲ་མ་གོང་མ་སྟེང་མ་སོགས་ལ་འབྲུག །ཉིལ་གནས་པ་བཞུགས་པ་སོགས་ལ་
འབྲུག་པས་ན་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཤིག་པར་བསྐྱར་ཡང་རུང་བར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ་བསྐྱད་པ་ལས་ལངས་ཏེ་ཁ་ཤར་
དུ་སྒྲིགས་ནས་མཉམ་པའི་རྒྱུད་སྐབས་བཅས་ཐལ་མོ་མགོ་བོར་སྐྱར་ཏེ་བྱུག་འཆལ་བའི་
ཐུགས་དོན་ནི། སྤྱ་རབ། སྤྱ་མ་འདུད་པ་སྟེ་བྱུག་འཆལ། མི་ཞེས་པ་བགྱི། སྤྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ན་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པའོ། །ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་
ལས། ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་ལ། །གནས་ཤིང་ཁོ་བོས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །རྣལ་འབྱོར་
པ་ཡི་ཐབས་བྱུང་ཆོ། །བགེགས་ནི་ངེས་པར་བསལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་
གཙོ་བོ་ཞི་བ་ལས་བྱེ་བའི་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་ཁོ་བོའི་དམག་དབུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་
གང་བ་ཅམ་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་པར་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་སྤོང་བ་ལས་རྩྱ་མཛུབ་དུ་བསྐྱེད་པ་
དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པར་གསང་འདུས་འཇམ་རྗེར་ལ་ཁོ་བོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་།
དཔལ་འཛིན་གྱི་གཤེན་(༤༩བ)རྗེ་གཤེད་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་དུ་གཙོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ང་

རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བ་དང། ཉིན་མོ་འབྲུང་གནས་གིས་ཀྱི་དོར་ལའང་དེ་དང་འབྲ་བར་བཤད་པ་
སོགས་ལ་དགོངས་ནས། སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོར། གཙེ་བོ་ཁྱོ་བོ་མེན་པ་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་
འཕོས་ནས་ཁྱོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བགོགས་བསལ་དགོས་པ་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་འདིར་ཡང་ཞི་བ་ལས་དྲག་པོ་ཞི་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྐྱགས་ཀྱི་
སྐབས་དྲག་བགོགས་མངོན་སྟོན་གྱིས་ཆར་གཙོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི། འཇམ་དབལ་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་རབ་འབྲམས་སོ་ལྷ་པར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བའི་སློ་བོས་དང་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བ་བྱིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུད་རྟེན་ལས་མང་དུ་འབྲུང་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་ན་དྲག་བགོགས་ཆར་
གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྟོར་འབྲུབ་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཅོད་
དཀའ་བ་སྟོང་དགོས་པ་ཡང་། ཙ་རྒྱུད་དེའི་ལེའུ་རབ་འབྲམས་སོ་དྲག་པ་ལས། ཅ་ན་ཀྱ་ཞེས་
བྱ་བའི་བྲམ་ཟེའི་བྱེའུས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་བྱུབ་པའི་སློ་ནས་མངོན་སྟོན་བྲས་པའི་འབྲས་བྱ་
མནར་མེད་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་། བགོགས་སྐྱད་པ་དང་། བགོགས་
ལ་ཕྱར་གདབ་སོགས་ཀྱི་དྲག་ལས་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་།
སྟོབ་མ་རྣམས་གཙེ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་གནས་ཕྱགས་ཀྱི་དོན་
མ་མཐོང་ལ། དེའི་མཐུས་བགོགས་བདུད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་སྐྱགས་བལྟ་ཞིང་།
དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་ངང་ཚུལ་(༤༣ན)བསམས་ནས་དེ་དང་བྲལ་
ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་འདི་དག་གི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བར་གཙོད་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་བསྐྱོག་མི་རུས་པས། བདག་གིས་བར་ཆད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐྱོག་
པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ལྷགས་དྲག་པོ་ངེས་པར་
དགོས་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་བགོགས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཁོས་ཤིང་རྩམས་
པའི་སྟོང་རུས་པ་ངར་དང་ལྷན་པའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེད། །

དེ་ནས་རང་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་བཞེངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་གཡམས་པ་མ་ལས་ཉི་མར་
བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་འོད་ཟེར་དང་མིག་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་རྩྱུ་ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྷར་འབར་བ་
ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ལུང་པོ་སྒྲོས་པས། བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། མིག་གཡོན་པ་
ཏ་ལས་ལྷ་བར་བསྐྱེད་པ་ལས་བདུད་ཅི་བབས་པས་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་ནམས་མཆོད་
ཅིང་ཆོས་པར་བསམ་པ་དང་། ཁྲོ་བོའི་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་བས་བལྟ་བཞིན་དུ་གྲོ་རྩ་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་
བརྗོད་པ་སོགས་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། མ་ལས་གཡམས་སུ་ཉི་དམིགས་ཏེ། རྗེ་
རྗེ་འོད་ཟེར་དེ་བཞིན་སྒྲོས། །མིག་འབྲས་རྩྱུ་ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ། རྗེ་རྗེ་གསོར་བར་བྱེད་
བཅོན་པས། །ཤར་པའི་འགྲོས་གྱི་འོད་ཟེར་ཚོགས། རྗེ་རྗེ་དུས་གྱི་མེ་འོད་འབྱ། །གདུག་
པ་འགྲོས་པར་བལྟ་བར་བྱ། །གཡོན་པའི་ལྷ་བ་བྲི་མེད་ལ། །ཨི་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་
ནི། །བདུད་ཅི་ཡི་ནི་ཚོགས་དང་ལྷན། །རང་གི་འཁོར་ཚོགས་འབྲུང་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་
པར་བྱེད་ཅིང་མཆོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མིག་གཉིས་མ་དང་ཏ་ལས་ཉི་
ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི། (༤༣བ)དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཡི་གེ་ཏ་ཡིས་མིག་གཡོན་ལྷ་བར་
བྱས། །ཡི་གེ་མ་ཡིས་མིག་གཡམས་ཉི་མ་བཀོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དང་། མིག་འབྲས་རྩྱུ་དུ་
བསྐྱེད་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་ལྷ་བས་བལྟ་བ་སོགས་ནི། བྲེང་བ་ལས། ཡི་གེ་རྩྱུ་གིས་མིག་འབྲས་
གཉིས་དུས་མཐའི་མེ་ལྷར་བྱས་པའི་རྗེ་རྗེའི་བལྟ་བ་འདིས་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
བལྟ་བ་དང་། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རྗེའི་བལྟ་བ་ནི་མིག་རབ་ཏུ་བགྲད་
ཅིང་གདངས་པའི་ལྷ་སྤངས་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རྗེ་རྗེའི་བལྟ་བ་ཆགས་པས་ནི། །དགའ་
བས་མིག་ནི་རབ་ཏུ་བགྲད། ཅེས་སོགས་བྱའི་རྗེ་རྗེ་འབྲུང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་
རོ། །ལྷ་སྤངས་བྱ་བའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་རྗོན་ནི། ཨི་སྤར་ལྷར། གྲོ་ཁྲོ་བ། བྲི་ལྷ་
བ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཁྲོ་བོའི་རྗེ་རྗེ་བར་མཆོམས་མེད་པ་ཐོག་
གི་ཆ་ཆ་ལྷ་བྱ་འགྲོས་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་བསམ་ཞིང་རྗེ་རྗེ་གང་ལས་སྒྲོ་

དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་ལྷན་ཐབས་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོར་མིག་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
སྒྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་སྒྲུངས་བྱ་ལུགས་སོགས་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ། ཀླང་པ་གཡས་
བརྒྱུད་དང་ལག་པ་གཡོན་བྱིལ་བྱ་སྒྲིང་གར་བཟུང་། གཡས་དོ་རྩེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་
མཛུབ་གདེངས་ནས་མེ་མཆོམས་སུ་བལྟས་ཏེ་ལུས་གཡོན་དུ་མེ་མཆོམས་མཐོང་གི་བར་
དུ་གཟུ་ཞིང་། ཨོ་ཁྱོ་རྩ་བྱི་ཉི། ཞེས་བཟློད། ཀླང་པ་གཡོན་བརྒྱུད་དང་ལག་པ་གཡས་དོ་
རྩེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་མཛུབ་སྒྲིང་གར་བཞག །གཡོན་བརྒྱུདས་ཏེ་བྱིལ་བྱ་གསལ་ཞིང་
གཡོན་དུ་བལྟས་ནས་ལུས་དབང་ལྷན་མཐོང་གི་བར་དུ་གཟུ་ཞིང་། ཨོ་ཁྱོ་རྩ་བྱི་ཉི། ཞེས་
བཟློད་ཅེས་(༤༤ན)གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་དོ་རྩེ་གསོར་ཞིང་བྱིལ་བྱ་འཁོལ་བ་དང་བཅས། བདག་ནི་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་ཅ་
ན། །ཞེས་སོགས་ཅེ་མོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོག་འདིས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྐགས་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་དག་ནི་ཡོ་ག་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་རིགས་བཞིའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་འཆད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་དུག་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལ་རི་ལྟར་རིགས་
པ་སྐྱར་ཏེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་འདི་མཛད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀླང་པ་དང་པོ་རིགས་དུག་པ། གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པ། གསུམ་པ་
རྣམ་སྒྲུང་། བཞི་པ་རིན་འབྱུང་། ལྷ་པ་སྒྲུང་མཐའ། དུག་པ་དོན་གྲུབ། ཀླང་པ་ཐ་མ་དེ་དག་
གི་དོན་བསྐྱར་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཞིང་། སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར་བྱངས་པ་ལ། ང་ནི་
སྐྱབས་ཆེན་དོ་རྩེ་ཅན། །ཞེས་པ་འདིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མི་འབྱུང་། ཆོས་རྩེ་བུའི་དོ་རྩེ་འབྱུང་
བའི་འགྲེལ་པར། བདག་ནི་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་རང་ཉིད་དོ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་

ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་འདུལ་བའི་སྟོབས་ཆེན་དོན་རྒྱུ་ཅན་
ཏེ་དོན་རྒྱུ་མཛད་ཀྱང་བདག་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་(༤༤)ཀྱི་དབང་
ཕྱག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། བདག་ནི་ཕྱག་ན་དོན་རྒྱུ་བརྟན་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བདག་
ནི་རིགས་བཞིའི་བདག་པོ་དོན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྣམ་སྤྱང་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བར་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་མི་འདོར་བར་མཛད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་
བཞིའི་ར་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་འཛིན་རྒྱུ་ལྟོག་རིག་སྟེ་ག་
ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་དོན་རྒྱུ་བ་བཞིན་ལ། ཀྱང་པ་ཐ་མའི་དོན་དེར་སྟེ་དེ་རིང་བདག་རིགས་ཀྱི་
ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྒྱུ་སེམས་དབང་སྐྱར་གྲུབ་པ་སྟེ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཅ་བའི་
འབྱུར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཞིང་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་ཀྱི་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་
བ་ཡིན་མོད། སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་དག་ལས་གང་ལོས་སྤངས་པས་ཆོག་གས་སྟུམ།

བསྐྱོར་བ་བྱ་བ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དོན་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེམས་ལ་འཆད་པ་
ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ས་ཡི་ཆ་ལ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། ཁ་
སྐྱོར་གྱི་བརྟན་པ་བདུན་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དོན་རྒྱུ་འཛིན་པ་རང་གི་རིག་
པ་དང་སྐྱོར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ལག་པ་བསྐྱོའི་བསྐྱོར་བ་བྱས་ལ། གཡས་ཀྱིས་དོན་རྒྱུ་གསོར་
ཞིང་གཡོན་པས་བྲིལ་བྱ་ལེགས་པར་གསེལ་ལ། ཀྱང་བའི་མཐེལ་དུ་སྤྱི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་དོན་
རྒྱུ་འཛིན་འགྲོ་བ་བསམ་ལ། ཞེས་ཀྱང་མཐེང་གཉིས་སུ་སྤྱི་གཉིས་ལས་སྒྲ་ཆོགས་དོན་རྒྱུ་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་ལ། བྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་སྤྱི་དུ་གསུངས། དུ་རི་ག་པ་དང་ཤུ་ཉི་པས་ཨ་
ལས་སྒྲ་ཆོགས་དོན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་(༤༥)ས་བོན་སྤྱི་མ་ལྟར་མཛད་
ཅིང་། དོན་རྒྱུ་འབར་བ་བསྐྱོམ་ལ་ཞེས་པ་ལས། སྒྲ་ཆོགས་དོན་རྒྱུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་། དེས་

ན་རྒྱུ་པའི་མཐེལ་གཉིས་སུ་རྒྱ་རེ་རེ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་མེ་འོད་འབར་བ་རེ་རེས་མཆོན་
པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱུ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྩེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་དབུས་
ནས་དབང་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱོགས་དེ་ནས་བཅམས་གཡས་སྐྱོར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་
དོ་རྩེའི་རྒྱུ་པ་སྐྱབས་གྱིས་སྐྱོར་བ་ལན་གཉིས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཅེ་
གསུམ་པ་དང་། ཅེ་ལྔ་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་རྒྱུ་པ་སྐྱབས་གང་རུང་གིས་ས་ལ་དེ་དག་
དང་འབྲེལ་བའི་རི་མོ་འབྲི་བའི་རྣམས་པ་བྱེད་པ་འོག་མ་དང་འབྲེལ་བར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཆེ་དོ་རྩེ་
གསོར་བྱིལ་བྱ་དགོལ་ཞིང་རྒྱ་གི་སྤྱོད་པ་ལོ་བཟོད་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་བྱས་པའི་འོག་རྒྱ་
བགེགས་བསྐྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་དབལ་འཛིན་དང་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་དང་ཕྱིང་བ་སོགས་
གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། བགེགས་ལ་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱབས་སྐྱབས་
བྱས་ནས་ཆམ་རིམ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤོབ་དཔོན་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱེམས་སྤོབ་མའི་
གྲོགས་ཡོད་ན་དེ་དང་བཅས་སྤར་གྱི་སྐྱོར་བའི་སྐྱ་ནས་དབང་ལྡན་ནས་ཁ་ནང་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ས་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ཏེ་བཀའ་བསྐྱོད་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་རི་ཀ་པས་ཕྱོགས་དེ་ནས་བྱ་
བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་བགེགས་དང་འབྱུང་པོའི་གཙོ་བོ་དབང་
ལྡན་ཆེན་པོ་བྱང་ཤར་དུ་གནས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོའི་
གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བཀའ་བསྐྱོའི་ཆོགས་བཅད་རིང་བ་ནི། (༤༥)ཁ་སྐྱོར་གྱི་
བརྟག་པ་བདུན་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་གཉིས་པ་ལས་ཆོག་ལྷག་པར་འབྱུང་ལ།
དོན་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་། སྤྱོད་པའི་འཛིན་དང་། མགུལ་སྤང་
དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་བཞི་ཅི་རིགས་པ་
དང་། གཞོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པོ་སྤར་ལྟར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི། མདོ་བར་པ་ཉིད་གཞག་ལས།
རིགས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གསུངས་ཏེ། ལྟོ་གྲག་ཁ་ཁབ་ལྟར་སྤར་དང་། །བཤང་བ་ཀུན་སྟོན་བྱི་

བ་དང་། །ཆོས་བ་སྦྱོན་བ་བ་བ་དང་། །ཁུ་འཕྱང་བསམ་བསམ་འཆོ་བ་དང་། །མཆིལ་མ་བ་
དང་ཐེང་བ་བ། །ཁག་བ་ཤ་བ་གདུག་བ་བ། །བྲག་ལྷལ་སྦྱོད་དང་སྒྲགས་བལྟ་དང་། །ས་
ཐོན་གནས་དང་མཐུ་ཐོ་ཆེ། །མཆན་མོ་ལུས་འབར་མི་སྒྲགས་བལྟ། །འདོད་གཟུགས་སྤིང་
བར་གནས་བ་དང་། །གཤེན་རྗེ་དབྱུག་བ་བྱིས་བ་བ། །ཆངས་སྤོན་འབྲུ་ཡི་ལྷན་བ་བ། །མི་
གཙང་བ་དང་ལམ་ཆེན་གནས། །ས་ལུ་བ་དང་མེ་མདག་བ། །དུག་བ་དགོན་བར་གནས་བ་
དང་། །དུར་ཁོད་གནས་དང་ཤིང་ལ་གནས། །ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་བ་དང་། །བདུད་གྱི་
སྤེ་སྤེ་སུམ་ཅུ་དུག །ཅེས་བ་ལྟར་རོ། །ཤ་བ་ནི། མདོན་བརྗོད་གྱི་འགྲེལ་བ་འདོད་འཛོལ་ས།
ཤ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤ་རྗེན་བར་བ་བ་ལུས་ངན་པོའི་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པའོ། །ཞེས་
བ་ལྟར་དང་། ཐོད་གྱི་མཁས་བ་ཁ་ཅིག །ཤ་བ་དང་བཙན་དུ་གྲགས་བ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ལས་དོན་གཅིག་བར་འདོད་བ་ཡང་ཡོད་འདུག །

བརྗོད་བྱེད་ནི། སྤྱ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཨ་བསྐྱར་ར་ཞེས་བྱ་བ་བན་བ་ཉམས་ཤིང་
བརྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་གདོན་གྱི་མིང་སྟེ་བརྗོད་བྱེད་(༤༤ན)ཅེས་བྱ་ཞེས་བ་ལྟར་དང་། འབྱུང་
པོ་ནི། སྐད་དོད་སྦྱུ་ཏ་ཞེས་བ་དོན་བདུན་ལ་འཇུག་བ་ལས། འདིར་མི་མ་ཡིན་བགེགས་
གྱི་རིགས་རྣམས་ལ་བྱ། མཁའ་འགོ་དང་མཁའ་འགོ་མ་ནི། ཁྱེད་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་
ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་ཏེ། རམ་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་གཞོད་བྱེད་པོ་མོ་དང་།
གཞོན་པོ་ནི། སྤྱ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཨོ་སྦྱར་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཨུ་ར་སི་རྩ་ད་ནི་ཞེས་བཤད་
དེ། ཉལ་བ་ལ་བྱང་ནས་གཞོན་ཅིང་གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་གཞོན་པོ་ཞེས་བཏགས། ཞེས་
བ་ལྟར་དང་། ཆོག་ལྷུག་པར་གཞོན་པོའི་ཆབ་གྱིབ་གཞོན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
རྩ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གྱིབ་མས་མི་དག་ལ་གཞོད་བ་དང་། གདོན་གྱིས་མིའི་གྱིབ་མ་གཞོན་ཞིང་
གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་གྱིབ་གཞོན་ཞེས་བ་ལྟར་དང་། ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་ནི། དབང་དོན་
ལས། གཞོན་པོ་དང་ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་དང་ཞེས་དང་། སྒྲགས་རིམ་དུ་བྱངས་པའི་ལྷུག་

པར་གྲིབ་གཞོན་དང་། ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་ཞེས་དང་སྐྱས་བཅད་པ་ལྟར་ན་གཞོན་པོ་དང་
གྲིབ་གཞོན་ལས་གཞན་པའི་གདོན་རིགས་ཟུར་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། བྲེང་བའི་
འགྱུར་ཞིག་ཏུ་གྲིབ་གཞོན་ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་མ་གྲུ་ཆེན་མོར། ལྷ་
ལྷ་གྲིབ་གཞོན་སོགས་གདོན་རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀན་པོ་ཀན་མོ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་
མཚུངས་པས་ན། གཞོན་པོ་དང་གྲིབ་གཞོན་ཀན་པོ་ཀན་མོ་ལས་གདོན་རིགས་ཟུར་པ་མིན་
པ་འདྲའོ། །ཆོགས་བཅད་སྐབས། རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་འཁོར་དང་ནི། ཞེས་དང་། (༤༤བ)
ལྷག་པར་གཡོག་དང་འཁོར་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་གདོན་དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟན་
དམ། ཡང་ན་གདུགས་དཀར་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་རྒྱུ་ག་བཟང་བཟང་མཛད་པ་ལས།
བྲན་པོས་འོག་གི་ལག་དང་གཤིན་རྗེ་དང་། ལོག་འབྲེན་དང་། ལྷ་བཞི་དང་། དེའི་རྒྱུང་མ་བཞི་
བྲན་མོར་བྲས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསེར་མིག་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་།
མིའམ་ཅི་ནི། འདོད་འཇོ་ལས། མིའམ་ཅི་ནི་མིའི་ལུས་པོ་ལ་རྟའི་གདོང་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
ལྷ་དབྱངས་ཀྱིས་ཅེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྲན་ཆོགས་འགྲེལ་པར་དུད་འཁོར་གྱུར་
པའི་གདོན་རིགས་ཡིན་པར་བཤད། གསང་སྟགས་བྲུབ་པ་ནི། རིག་སྟགས་བྲུབ་པའི་བྲང་
སྟངས་གཞོན་ནོ། །དོན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་པོ་སྟོབ་ཞིང་ཆོགས་བཅད་སྐབས། བདག་གི་རབ་
འབར་རྒྱ་ཡིག་གི། ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ལྷག་སྐབས། བདག་གི་རྒྱ་མཛད་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི།
རྒྱ་ཀླ་ར་ཞེས་པའི་ཀླ་ར་མཛད་པ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་དོ། །

བཀའ་བསྟོན་ཆོག་ཐུང་བ་བྱེད་ན། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་འབྱུང་
བའི། ལུས་ངག་སེམས་ལ་གནས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད། དེའི་དོན་ནི། སྟོབ་གསུམ་
ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཉོན་ཅིག །ང་ནི་དཔལ་ལྷན་
རྩོམ་པ་འཆང་ཆེན་པོ་བཀའ་བསྟོན་ནས་བགེགས་རྣམས་སྟོག་པ་དང་། སྤང་བར་བྱེད་པའི་
འཁོར་ལོ་སྟུར་བ་པོའམ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་པ་འཆང་བའི་གཞུགས་སམ་རང་བཞིན་ཅན་

སྐྱ་གསུམ་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲུག་ས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
པས། གཡ་ཏེ་(༤༦ན)བགེགས་ཁ་ཅིག་བདག་གིས་བསྐྱོ་བ་ལས་འདས་ན་འདྲིར་ནི་མགོ་པོ་
ཚལ་པ་བརྒྱར་གཞོམས་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། རྩོགས་བཞི་དང་དབུས་ནས་རིགས་སོ་སོའི་
མིང་བསྐྱར་ཏེ་བཀའ་བསྐྱོ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདྲིར་
ནི་གནས་གཅིག་པོ་དེ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས།
མངའ་བདག་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་གདུག་པ་ཡི། །ཚོགས་བཅས་
ས་དང་བར་སྤང་དང་། །རྩོགས་ནས་བསལ་བྱ་འདི་སྐད་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྤྱར་སྐྱའི་
ཀྱན་སྦྲང་སྤྲོང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། །ཁོ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་
ཐམས་ཅད་གང་བ་སྤྱོས་ཏེ་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མོས་རྗེས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་
གཞི་ཐམས་ཅད་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སྤྱག་གི་བར་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེ་རྗེའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྩལ་སྤར་པ་ལས་བྱུང་བ་དུས་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྩོགས་པ་ཁོ་བར་གྱུར་ཅིང་ཤར་རྩོགས་
ན། །གནས་པས་རྩྱ་ཡིག་བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་པར། །གཡས་བརྒྱར་སྤོན་འགྲའི་སྤྱོར་བ་ཚུལ་
བཞིན་བྱ། །གཡས་བརྒྱར་དང་། །གཡོན་བརྒྱར་དང་། །ས་ག་དང་། །རྒྱུ་པོ་དང་། །མཉམ་པའི་
སྤངས་སྤངས་དང་། །རུས་སྤལ་གྱི་སྤངས་སྤལ་དང་། །རྗེ་རྗེ་ཕུལ་བྱུང་དང་། །རྗེ་རྗེ་སྤེག་པ་
དང་། །རྒྱང་གཅིག་གི་འཕྱར་སྤངས་དང་། །བྱུང་བའི་འཕྱར་སྤངས་དང་། །(༤༦བ)མེད་གའི་
སྤངས་སྤལ་དང་། །མེད་གའི་སྤལ་བ་དང་། །རྗེ་རྗེ་ལྷགས་སྤོག་དང་། །རྗེ་རྗེ་བསྐྱར་འཛིན་
དང་། །རྗེ་རྗེ་འཕེན་པ་དང་། །རྗེ་རྗེའི་གར་སྤལ་དང་། །རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། །རྗེ་རྗེ་རོ་
ལངས་དང་། །རྗེ་རྗེ་ཐོ་བ་དང་། །གདོང་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །རྗེ་རྗེ་འབྲིལ་པ་དང་།
བྱུང་མེད་སྤྱར་སྐྱ་འཕྲུལ་བྱེད་པ་དང་། །རྗེ་རྗེ་ལྷགས་སྤོག་དང་། །སྤལ་པོ་ཆེ་ཕུལ་བྱུང་དང་།

དོ་རྩེ་མཆེ་བ་དང་། དོ་རྩེ་བཞད་པ་དང་། དོ་རྩེ་སྒྲིག་པ་དང་། རལ་གྱི་ལྷུ་དང་། དོ་རྩེའི་
ལྷུ་དང་། འཁོར་ལོའི་ལྷུ་དང་། གཏུན་ཤིང་གི་ལྷུ་དང་། བ་དན་གྱི་ལྷུ་དང་། ཞགས་
པའི་ལྷུ་དང་། བསྐྱའི་ལྷུ་དང་། གཏུམ་པོའི་ལྷུ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་ལྷུ་དང་། ལྷགས་
ཀྱའི་ལྷུ་དང་། ཐོང་གཤོལ་གྱི་ལྷུ་དང་། འཕང་མདུང་གི་ལྷུ་དང་། མདའ་འགོངས་པའི་
ལྷུ་དང་། མདའ་འཕྲུག་པའི་ལྷུ་དང་། མདའ་འཕྲུག་པའི་ལྷུ་དང་། ཐག་མདུང་འཕྲུག་
པའི་ལྷུ་དང་། མཚོག་སྒྲིག་པའི་ལྷུ་དང་། མདུང་ཐུང་གི་ལྷུ་དང་། ལྷུའི་ལྷུ་དང་། དུག་
འཆལ་བའི་ལྷུ་དང་། དོ་རྩེའི་འདུག་ལྷུ་དང་། བསམ་གཏན་པའི་ལྷུ་དང་། དོ་རྩེའི་སྒྲིལ་
ཀྱང་དང་། བསྐྱའི་འདུག་ལྷུ་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་ཀྱང་དང་། དཔའ་བོའི་ལྷུ་
དང་། བཟང་པོའི་འདུག་ལྷུ་དང་། ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ལྷུ་དང་། རོལ་པའི་འདུག་ལྷུ་
དང་། སྒོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་འདུག་ལྷུ་དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ལྷུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
བས་སྐྱངས་སྐབས་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོའི་ཉམས་དང་ལྡན་བས་རྒྱ་
ཡིག་བརྗོད་ཅིང་ལག་པ་གར་བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་(༤༩ན)ཤར་དུ་ཕྱིན་ནས་གཡས་བརྒྱང་
ནི་རྒྱུ་ལ་གཡོན་པའི་བྱིན་པ་བསྐྱུམ་ནས་མཐོ་ལྷའི་བར་དུ་གཡས་པ་འགྱིང་བ་དང་བཅས་
བས་བྱང་པོར་བརྒྱུད་བ། ལྷོར་གཡོན་བརྒྱུད་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ། ལུབ་ཏུ་ས་གནི་སོར་ཉི་
ཤུ་ཅེ་དུག་གི་རྒྱར་རྒྱུ་པའི་སོར་མོ་ལོགས་སུ་བསྐྱུར་ཅིང་བྱས་མོ་གཉིས་བྱང་པོར་བྱས་
པ། བྱང་དུ་རྒྱུ་པོ་ནི་ས་གཤི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པའི་ཉིད་བར་དུ་ཁྱེ་དོ་བ་ངང་པའི་གཤོག་པ་སྐྱར་
བྱས་པ། དབྱས་སུ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པའི་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་པན་ཚུན་སྐྱར་བ་
སྐྱེ་རྒྱུ་པའི་མཐེ་བོང་དང་ཉིང་པའི་ལོགས་གཉིས་བཅེར་བའོ། །

སྐྱངས་སྐབས་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ལྷུ་ནི། བྱ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་རྩེ་འབྱུང་
བའི་འགྲེལ་པ་ལས། རུས་སྤལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པའི་ནི། དོ་རྩེ་ཁུ་རྒྱུར་གཉིས་བཅིངས། མཐེལ་
རྒྱུར་གཉིས་ལྷགས་སྒྲོག་གི་རྣམ་པ་སྐྱར་བཅིངས་ཏེ་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཅེ་སྐྱར་ནས་བསྐྱོག་སྐྱེ་

ཁའི་མདུན་དུ་བཞག་ལ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་རུས་སྤལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ས་ལ་འཛོག་པའོ། །ལ་ལ་དག་
ནི་རུས་སྤལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དོན་མེད་གདག་
པ་ནི་གཡས་བརྒྱུད་བའམ་གཡོན་བརྒྱུད་བ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ལག་ན་གནས་ལ་དོན་
གདག་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཚུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་བཅིང་བར་བུའོ། །ལ་ལ་དག་
ནི་གཡོན་དཀྱུར་བཏེན་ལ་གཡས་ཀྱིས་སྤྱིང་གར་དོན་མེད་གཏོད་དེ་འཛོག་པ་ནི་དོན་མེད་གདག་
པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དོན་མེད་འཛོག་ཚུལ་ནི་སྤྱིང་གའི་མདུན་དུ་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པས་
དོན་ཀྱན་དུ་བསྐྱོར་བའོ། །རྒྱུ་ལ་ལ་གཅིག་གི་སྤངས་སྤྱོད་ནི་དོན་མེད་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ཚེག་པོ་དང་ལྟན་པས་རྒྱུ་ལ་གཡས་པ་བཏེན་སྟེ། (༤༡བ)བརྒྱ་གཡོན་པ་ལ་བཞག་ནས་
རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །

བྱང་བའི་འཕྱར་སྤངས་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གར་བྱས་ནས་བརྒྱའི་ཐལ་མོ་བཅིངས་
ལ། སོར་མོ་ཐམས་ཅད་མཐེ་བོང་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱལ་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་
ཐལ་མོ་བྱས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །ལ་ལ་དག་ནི་ལག་པ་གཡས་དང་གཡོན་གཉིས་
ཀྱིས་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མཐེ་བོ་བཟུང་བ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་གཡས་
དང་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སེང་གའི་སྤངས་སྤྱོད་ནི་རང་གི་ཁ་ལོག་དུ་
བལྟས་ཏེ་གདངས་ལ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཁྱིལ་མའི་སྟེང་དུ་ལག་པ་གཡས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱར་བའོ། །སེང་གའི་ཐལ་མོ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བལྟ་བ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་དེ་
ཉིད་ལྟེ་མགུལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །དོན་མེད་སྟོག་ནི་རང་གི་སྤྱིང་གར་དོན་མེད་བཅིང་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། དོན་མེད་ཁུ་རྒྱུ་གཉིས་བསྐྱམས་ལ། །མཛུ་བ་མོ་བཀྱག་སྟེ་བཅིངས་ནས་སུ། །བསྐྱོར་བའི་
ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ན། །ལྟ་ནམས་དགུག་པའི་དམ་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །དོན་མེད་གསོར་བ་
ནི་དོན་མེད་གསོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་དོན་མེད་གསོར་བ་སྟེ་ལག་པ་དོན་མེད་ལོག་དུ་བསྐྱོར་
ལ་སྤྱིང་དུ་སྟེག་པ་དང་བཅས་པས་གསོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དོན་མེད་སྤངས་སྤྱོད་ནི་

འོག་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་བུ་འཕེན་པའོ། །ལ་ལ་ན་རེ་གཡོན་པ་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་
མཛུ་བ་མོ་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིགས་མཛུ་བ་དུ་བྱས་ནས། གཡས་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུ་གྲིས་དོན་ཅེ་བཟུང་
ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དོན་གར་ནི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུ་གཉིས་གྲིས་
ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མང་དུ་གར་བྱེད་པའོ། །

དོན་ཅེ་འཛིགས་སུ་བྱང་བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཅེ་གཞི་དང་(༤༩)སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་
ཁ་གདངས་ལ་སྒྲིན་ལག་སྐྱར་ནས་མཁུར་བར་མིག་གི་རྒྱལ་གྲིས་འཛིགས་པ་སྐྱེད་པ་ལྟར་
བྱེད་པའོ། །དོན་ཅེ་རོ་ལངས་མ་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཁོ་བོ་གཤེན་ཅེ་གཤེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལག་
པ་གཉིས་ལྟ་རྒྱུ་བཅེངས་པ་ལས་གྲུང་མོ་དང་སྒྲིན་ལག་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་ཅེ་མོའི་རྒྱལ་དུ་བྱས་ལ་གྲུང་མོའི་རྒྱལ་དུ་སྒྲིན་
ལག་བསྐྱོལ་ལ། མཛུ་བ་མོ་གཉིས་གདུ་བྱའི་རྒྱལ་དུ་བྱས་པས་དགྲིས་པས་མཐེ་བོ་གཉིས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལས་ཅུང་ཟད་
བཀྲུག་སྟེ་ཁའི་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་འདི་ནི་གཤེན་ཅེ་གཤེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ཅེ་བསྐྱེད་པ་བཅེངས་པས་ལྟ་
རྒྱུ་ནང་དུ་བཅེངས་ཏེ། གྲུང་མོ་སྐྱར་ལ་ཅེ་མོའི་རྒྱལ་དུ་བཞག །སྒྲིན་ལག་གཉིས་གྲུང་མོའི་རྒྱལ་དུ་བཅར་ཏེ་བསྐྱོག་པའི་
རྒྱལ་དུ་བཞག །མཛུ་བ་མོ་གཉིས་གྲུང་མོའི་ཆོགས་གསུམ་པའི་གནས་སུ་གདུ་བྱའི་རྒྱལ་དུ་བཞག །མཐེ་བོ་གཉིས་གྲུང་
མོ་ལ་ཕྱོགས་པར་བཞག་ལ་ཅུང་ཟད་དོན་ཅེ་འབྲུ་བར་དགྲུག་གོ་ཞེས་སོ། །བཅེངས་ལ་རོ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དོ་
ཅེ་མོ་བ་ནི་གཡོན་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུ་གྲིས་སྐྱར་བུ་བཟུང་སྟེ་བགོགས་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་
གཡས་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུ་གྲིས་དོན་ཅེ་མོ་བ་བཟུང་སྟེ་བདུང་བའོ། །སྒྲོ་བཞི་བྱིན་གྱིས་བཏུབ་
པ་ནི་དོན་ཅེ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་དང་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱར་ལྟན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་
ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་ས་གཞོན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་ལ། སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲོ་བཞི་བསྐྱོམ་པའོ། །དོན་ཅེ་གདུ་ནི་འོག་ནས་བཤད་
པའི་བདུན་ཅེ་ཐབས་སྐྱོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་བགོགས་གསོད་པའི་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའོ། །བྱང་མེད་
གྱི་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱི་སྐྱངས་སྐྱབས་ནི་གར་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས་དོན་ཅེ་སྒྲིག་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་པ་
མགོ་བོ་ཅུང་ཟད་འདུད་པར་བྱས་པའོ། །

དོན་རྒྱལ་བ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པ་ན་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་དོན་རྒྱལ་དུ་གཏུག་པ་
(༤༤)ཐམས་ཅད་བསམས་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་དོན་རྒྱལ་
པའོ། དོན་རྒྱལ་པ་མེ་གདག་པ་ནི་གཡོན་དོན་རྒྱ་ཚུར་སྤྱང་གར་བཞག་ལ་གཡས་པའི་དོན་རྒྱ་ཚུར་གདག་
སྤངས་དང་བཅས་པས་འབྱར་བ། འོག་ནས་བཤད་པའི་(༥༠)སྤྱོད་པ་མེ་ཆེའི་གདག་པས་གཏུག་
པ་ནམས་སྒྲག་པར་བྱེད་པའོ། དོན་རྒྱལ་མཆེ་ལག་པ་གཉིས་དོན་རྒྱ་ཚུར་བཅིངས་ལ་རྒྱལ་སྤྱད་དེ་མཐེའུ་རྒྱུང་
གཉིས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལྟར་བཅིངས་ནས་མཐུབ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཞགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ། བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་
པའི་འདོད་པའི་རྒྱལ་པའི་བྲག་རྒྱ་དང་ལྷན་པས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གཏུག་པ་ཐམས་ཅད་བ་
པའོ། དོན་རྒྱལ་གདམ་མོ་ནི་ཏ་ཏ་ཞེས་དགོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡི་གེ་ཏ་བཞེན་པའི་རྒྱལ་ལ་
སྤངས་སྤྱོད་བྱེད་པའོ། དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱ་ཚུར་གྱིས་མཐུབ་མོ་སྤྱང་གར་
བསྐྱེད་ལ། གཡས་པའི་རྒྱ་ཚུར་གྱིས་གཡས་པའི་ན་དུང་དུ་རིལ་བུ་འཁོལ་བའོ། །རལ་གྱིའི་
སྤྱོད་པས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོས་སྤྱོད་ལག་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོ་མནན་ལ་རལ་གྱི་ལྷོ་བས་ནས་དབྱུང་
པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ། དེའི་འགྲེལ་པར། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོས་སྤྱོད་ལག་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་གནན་ཏེ་བཞག་ལ་གཡས་
པས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱོད་ལག་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་གི་སེན་མོ་མནན་ལ་གྲང་མོ་དང་མཐུབ་མོ་གཉིས་ཅི་བདེར་བཅུག་ནས་རལ་གྱི་
ལྟར་བྱངས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ལ། ལག་པ་གཡོན་པ་སྤྱང་གར་རི་ལྟ་བུ་བར་བཞག་མོ། འོག་ནས་བཤད་པའི་
མི་གཡོ་བའི་བྲག་རྒྱས་བགགས་ནམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གཅོད་པའོ། དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི་
གཡོན་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱ་ཚུར་ལས་མཐུབ་མོ་བསྐྱེད་ལ་ལག་པ་གཡས་པ་བ་དན་གསུམ་པར་
བྱས་པས་དོན་རྒྱལ་གསོར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །འཁོར་ལོའི་ དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་བ་ནང་བཅིངས་བྱས་ལ་
གྲང་མོ་གཉིས་གཤེབས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚུལ་དུ་བཀུག། མཐེ་བོར་བརྒྱུད་པའི་སྤྱང་དུ་མཐུབ་མོ་གཉིས་གཏུ་བུའི་
ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་པ་རོལ་གྱི་དབྱང་གཏོར་བར་བསམས་(༥༠)ལ་བྲག་རྒྱ་འཕང་བའི་ཚུལ་དུ་བྲ། སྤྱོད་པ་ནི་འོག་
ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་འཕང་བའི་བྲག་རྒྱས་འཕེན་པའོ། །གཏུན་ཤིང་གི་ཐབས་ནི་དོན་རྒྱལ་
བཅིངས་པས་བརྒྱུད་པའི་གཏུན་ཤིང་གིས་བགགས་ནམས་བརྒྱུད་པའོ། །ཞགས་པའི་ཐབས་

མདུང་ཐུང་གི་ཐབས་ནི་གཡོན་པ་དོ་རྩེ་ཁྱ་ཚུར་ལས་སྒྲིང་གར་མཐུ་བ་མོ་བསྐྱེད་ལ། ལག་
པ་གཡས་པས་གསོར་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་མདུང་ཐུང་རབ་དུ་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །མཚོན་
ཅི་གཅིག་པའི་ཐབས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་ཅི་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐུག་
འཆམ་པའི་ཚུལ་ནི་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ནས་སྒྲིང་གར་འཛོག་

བཤོ། །རྗེ་རྗེས་འདུག་སྤངས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་
བཤོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་
བ་སྟེ། རུས་སྤལ་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲུལ་ནས། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཡས་
བརྒྱུང་བདག་གིས་བཅིང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞན་དག་འདོད་དོ། །རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་གྱུང་ནི་གཡས་
པའི་བྱེན་པ་དང་བསྐྱེད་བར་དུ་རྒྱུང་པ་གཡོན་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བཅུག། སྟེང་དུ་རྒྱུང་པ་
གཡས་པ་བཞག་པའོ། །བསྐྱེད་འདུག་སྤངས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་པ་གཡོན་པ་པལ་སྟེ་འོག་དུ་
འཇུག་པའོ། །སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་རྒྱུང་པ་གཡས་
པ་བསྐྱེད་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའོ། །དཔལ་པོའི་འདུག་སྤངས་ནི་རྒྱུང་པ་གཡོན་པས་
སྤྱིལ་མོ་གྱུང་བྱེད་དུ་བཅས་ལ་དེའི་དུང་དུ་རྒྱུང་པ་གཡས་པ་དང་པོར་བཞག་པའོ། །བཟང་
པོའི་འདུག་སྤངས་ནི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀ་སྟེན་ཀྱི་སྟེང་ནས་(༡༡)ཅུང་པོར་ཐུར་དུ་བརྒྱུང་ནས་
འཇོག་པའོ། །ཙོག་ཕུའི་འདུག་སྤངས་ནི་རྒྱུང་པ་གཉིས་བར་མཐོ་གང་གིས་ཚད་པར་སྟེན་ཀྱི་
སྟེང་དུ་བཞག་ལ་ཙོག་ཙོག་ཕུར་འདུག་པའོ། །རོལ་པའི་སྤངས་སྤྲུལ་ནི་རྒྱུང་པ་གཡས་པ་
སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་དུ་བྱས་ལ་གཡོན་པ་འོག་དུ་བཞིང་བག་དུ་བརྒྱུང་བའོ། །མདུན་
དུ་བསྐྱར་བ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེ་རྗེས་ཁུ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་དང་རྒྱབ་དུ་བསྐྱར་ལ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་མདུན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱིར་བལྟ་བའོ། །

རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་སྤྲུལ་དགྲུ་བཅིང་བའི་དུས་སུ་ནི་རིམ་བཞིན་
དུ་རྗེ་རྗེ་གདེག་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནས་སྤྱིལ་མོ་བྱེད་པ་ཙོག་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་འདུག་ཅིང་། འགྱུར་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མིང་དང་གོ་རིམ་མི་འབྲ་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་ལས་
གཞན་ཉི་ཤུ་པ་དང་འབྲ་བར་སྤང་ལ། གཞན་ཡང་དགྲིལ་ཚོག་རྗེ་རྗེས་བར་སྤྱིལ་མོ་དང་དཔལ་
མཚོག་དང་པོ་དང་ཁོ་བོ་ཁམས་གསུམ་ནས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་སྤང་
ཀྱི་རྒྱུ་སྤྲུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི། རྗེས་

བཞེད་པ་ལྟར་འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་འཛིན་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ།
སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྩོམ་རྩེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུགས་སྤྲུའི་མིག་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་
དུ་བལྟ་བའི་མཛོན་དུ་སྤྲུགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཏུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་པ་སྟེ། བལྟ་བ་གཉིས་
བྱ་བར་སྤོང་བ་ལས་གསུངས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུགས་བཞི་ཀ་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་གཉིས་དགོས་
སོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི། སྤོང་བ་ལས། མིག་གཉིས་ལག་གཉིས་དེ་བཞིན་དཀྱར། །རྒྱུ་རྒྱུ་
གཞོགས་སུ་གཡས་སྒྲོར་དུ། །ཕེབ་རྩོམ་སྤྲུའི་བས་བཀྱར་བར་བྱ། །སྤྲུ་ཡང་གཡོན་དུ་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་(༡༡བ)གར་བྱས་ནས། །དེ་ནས་གཡོ་ཞིང་གར་བྱའོ། །སྤྲུ་
དུ་ཕེབ་རྩོམ་དེ་བཞིན་དུ། །གར་བྱས་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱོར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔང་
ལོའི་འགྱུར་ལས། །གར་བྱས་འཁོར་ལོ་འདྲར་བསྐྱོར་ཞིང་། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་དང་། །བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་ལས། །འཁོར་ལོ་ལྟར་བྱར་འཁོར་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ནས། །དེ་དག་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ལས། །བོད་ཀྱི་
སྤྲུ་མ་དག་དེ་རྣམས་ལ་གཞི་བཅའ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་མདུན་དང་གཞོགས་དང་། །རྒྱལ་ཏུ་རེས་
མོས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་། །བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གང་ཡིན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་རྒྱུ་རྒྱུ་རེ་རེ་
ལའང་གཞི་བཅའ་སྤྲུ་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སྤྲུ་རའི་ཆེ་ཁ་སྤྲུ་བཅུ་
དྲུག་དང་། །གཡས་བརྒྱུ་སོགས་བྱེད་པ་ན་སྤྲུ་རའི་རེ་རེ་དང་གསུམ་གསུམ་བྱས་ནས་བྱེད་
པ་དང་། །རེས་མེད་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་སྤྲུ་རའི་སྤྲུ་རའི་སྤྲུ་རའི་སྤྲུ་
འདིར་ཡང་འདྲ་བས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཚུལ་དང་གདན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་རུས་
ན་རྒྱུས་པར་བྱས་ལ། །མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྤྲུ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི། །སྤོང་བ་ལས། །ཡོངས་
སྤྲུ་མི་ཤེས་པའམ། །མི་རུས་པའམ། །བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བའམ། །མི་འདོད་པས་ཀྱང་
རུང་སྤྲུ་རྩོམ་རྩོམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དམ། །ཉུང་ཟད་མ་བསྐྱེད་པ་ནའང་སྤྲུ་
སྤྲུ་བས་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བགོགས་བསལ་བ་ནི་སྤྲུ་རའི་སྤྲུ་སོགས་པས་ཀྱང་

འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་མན་ངག་རིག་པ་ནམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་
ཀྱང་ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྗེ་རྗེའི་རྒྱུ་ལས་ས་ལ་རྗེ་རྗེ་འདྲི་བ་སོགས་ཀྱི་གར་མི་
བྱེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ལས་རྗེ་རྗེའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་སྐྱོར་བ་ནམས་བཞག་
ཏུ་མི་རུང་ལ། (༧༡ན)དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་ནག་པོ་སྐྱོད་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལྷན་ཐབས་སུ་རྒྱུ་ལས་གཉིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་རྗེས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་ནས་སྐྱོར་བ་གསུམ་ཙམ་བྱ་བར་བཤད་པ་མ་ཆད་པ་གལ་ཆེ་
ཞིང་། དམིགས་པ་ནི། ཁོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ནས་བསྐྱལ་པའི་
མེ་ལྷ་བྱའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་སྤང་ནས་བགོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་པན་ཚུན་དུ་བྱེར་
བར་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གིས། སང་ལྷེང་ཕྱར་པ་སོར་བརྒྱད་པའི། །ཆད་དང་
ལྷན་པ་སྤངས་ནས་ནི། །ཆོན་སྤྱི་ལྷ་ཡི་སྤྱད་པ་ཡིས། །དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགྱི། །འི་
དང་མེ་ཏྲིག་སོགས་ནམས་ཀྱིས། །མཆོད་ནས་སྐྱོད་ནི་གསར་པར་བཞག། །ལག་པས་རིག་
ཅིང་ཕྱར་བྱ་ལ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་ཕྱར་པའི་རྒྱ་སང་ལྷེང་དང་
ཆད་སོར་བརྒྱད་པར་གསུངས་པ་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། སང་ལྷེང་དང་རུས་པ་དང་
ལྷགས་སམ་གསེར་རམ་དདུལ་གང་རུང་ལས་བྱས་པའི་ཕྱར་པ་སྤྱི་བྱང་གི་ཆད་སོར་བཙོ་
བརྒྱད་པ་བཙུ་གཉིས་པ་བརྒྱད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོམ་གྱི་ཆད་རང་རང་གི་སྤྱི་བྱང་གི་སྤྱི་བྱང་ཆ་བྱས་
པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་ཆོག་ལ། གསང་ལྷགས་སྤྱི་མེད་སྤྱི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་སྐྱོས་པ་དེ་
དག་མ་གཏོགས་གཞན་ལས་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་སོགས་མི་འདྲ་པའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་
ཞིང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་ལ་ནི། དབང་ལའི་ཆོགས་བཅད་བཙུ་གཉིས་པ་ལས། །རྒྱ་
གོ་རྒྱ་དང་ཨ་ལྷན་ཐ་ག་རུས་ལྷགས་སང་ལྷེང་ལས་སྤྱི་བྱང་ལྷ་ལྷ་ལྷ་སྤྱི་བྱང་། །ཞེས་དང་།
འགྲུབ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ས་ལ་ཕྱར་བྱ་གདབ་པའི་དོན་དུ་ཕྱར་བྱ་གསུངས་ཏེ། འདྲིར་ཞི་བ་

ལ་ཕྱོགས་བཅུར་ཕྱར་བ་གདབ་པའི་དོན་དུ་བྱ་བྱོ་རྒྱའི་ཕྱར་བུའོ། །རྒྱས་པ་ལ་ཨ་(༡༣བ)ཤད་
ཐའོ། །བསད་པ་ལ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །བསྐྱད་པ་ལ་ལྷགས་ཀྱིའོ། །དབང་ལ་སེང་
ལྷེང་ལས་སྦྱེས་པའོ། །དགྲུག་པ་ལ་རྩ་ཏ་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཚོངས་པ་ལ་ཨ་ཀ་ལས་སྦྱེས་
པའོ། །རེངས་པ་ལ་བེལ་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱར་བུའི་ངེས་པ་སྟེ། ལས་ཐམས་ཅད་
བ་ལ་ལྷ་དུས་རྒྱུ་ར་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་བའི་ཕྱར་བུའི་རྒྱ་ཤིང་བྱ་བྱོ་རྒྱ་
ལས་བྱ་བ་སོགས་ལས་སོ་སོར་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་དང་། ཆད་ཀྱང་སོར་བཅུ་གཉིས་ངེས་བཟུང་དུ་
གསུངས། དབྱིབས་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྟུ་བྱང་དང་། དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྟོམ་དོན་ལ། སྟོད་
ཁོ་བོ་དང་སྟོད་ཕྱར་བུའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་
ཡང་། དབང་གི་རབ་བྱེད་ལས། སྟོད་རང་རང་གི་གཟུགས་ལ་སྟོད་ཕྱར་བུར་འདུག་པ་བཅུ་
ཞེས་དང་། ལི་ལ་བཟླས་ཀྱང་། ཕྱར་བ་སྟོད་ནི་ཁོ་བོ་ལ། །སྟོད་ནི་དོ་མེ་ཅེ་གཅིག་ལ། །ཞེས་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུལ་པས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཉིད་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དོ་མེ་ཅེ་གཅིག་པ་འབྲ་
བ། ཞེས་གསུངས་པས། སྟོད་རང་རང་གི་ཁོ་བོ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་གཟུགས་ཅན་ལ་སྟོད་
མདུང་ཅེ་གཅིག་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་ཅེ་མོ་རྟོ་བ་ལ་བྱར་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་ཕྱར་བུའི་བཟོ་དབྱིབས་པལ་མོ་ཆེ་ཁོ་བོའི་ཞལ་ཅམ་དང་རྒྱ་
མདུད་ལྷ་སྟོན་གྱི་ཁ་དང་སྟོད་བྱར་གསུམ་པ་བཟོ་བ་ནི། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ཁུངས་
ཡོད་པའམ་མཛེས་ཆ་ཅམ་ལས་རྒྱད་ཅོད་མེད་ནས་དེ་འདྲའི་བྱད་པར་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་
མོད། འོན་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་དོ་མེ་ཐེང་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་པ་ལས། སེང་ལྷེང་ལས་ནི་བྱས་པ་
ཡི། །ཕྱར་བུ་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་ཆད། །བྱར་གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་མཆན། །ཡི་གོ་བརྒྱ་
པ་སོ་སོར་བཞུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱར་གསུམ་(༡༣ན)ཞེས་པ་མར་ཅེ་བྱར་གསུམ་ལ་
བསྟོད་དགོས་སམ་སྟུམ་ཞིང་། རྒྱལ་ཆབ་མེས། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་དོ་མེའི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལས་ཀྱང་། སེང་ལྷེང་གི་ཕྱར་བ་སྟོད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའམ་བརྒྱད་པ་སྟོད་ཁོ་བོ་

བདུད་ཅི་འབྲིལ་བའི་ནམ་པ་ཅན་ལ། ལྷེ་བ་མན་ཆད་ཟུར་གསུམ་པའམ། རྗེ་རྗེ་ཅི་གཅིག་པ་
འབྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལའང་ཟུར་གསུམ་པ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕུར་བུའི་གངས་ཆད་སྤེང་བ་ལས། བཙུ་དང་བཞི་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཞི། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དང་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གཅིག་ལི་
ལ་བརྩམས་ལྷ་བཞེད་པ་སོགས་དང་། ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལའང་། རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་དང་སྒོམ་
འབྱུང་འབྲེལ་བ་ལས་ཕུར་པ་བཙུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་བ་པ་དང་
སྤྲུལ་རྟེན་ཏས་སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་སོ་སོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་ཆེན་རོལ་
མཆོར་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱད་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་མཆམས་མ་དང་། ལྷེང་
གི་ཕུར་པ་ཁྲ་གདོང་མ་དང་། འོག་གི་ཕུར་པ་ཁྲི་གདོང་མར་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ལྷ་བྱང་
གི་དགྲིལ་ཚོག་འདི་དང་དུ་རི་ཀ་པས་ཕུར་བུ་ནམས་བགེགས་མཐར་བྱེད་དང་། བྱལ་ཆེན་
དཔལ་འཛིན་གྱིས་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཁོ་བོས་སོ་སོར་
བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་། ཕུར་པ་གང་གིས་གདབ་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་སྤེང་
བ་དང་རྒྱ་རྟེན་ཏས་སྤར་བགེགས་གཏད་པའི་ཁོ་བོ་བཙུས་རང་རང་གི་ཕུར་པ་འདེབས་
པར་གསུངས་ཤིང་། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་འདི་ལ་རང་གིས་བཀའ་བསྒྲུབ་ནས་
བགེགས་འགྲུགས་པ་དང་། (ཧ་མ་བ)དེ་ལ་ཕུར་བུ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོས་བྱེད་དེ། སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གིས། རྩྱ་བཞི་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཁོ་བོའི་གཟུགས་
ཅན་འདི་ཡིས་ནི། །དེ་ལྟར་ལོག་འཕེན་ཀྱན་བཀུག་སྟེ། །ཞེས་དང་། གཞོད་མཛེས་གཟུགས་
འཛིན་རྗེ་རྗེ་ཅན། །གཅིག་གིས་རྗེ་རྗེ་ཐོ་བ་སྟེ། །གཡོན་པས་ཕུར་པ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །གསང་
སྤྲུགས་འདི་ཡིས་ཕུར་བུས་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསང་འདུས་འཛམ་རྒྱུ་དང་
ཀྱེ་རྗེར་དང་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལ་བཀའ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ལྷའི་ར་རྒྱལ་གཟུང་
བདེ་ཉིད་ཀྱིས་འདེབས་པ་ཡིན་པས་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གང་ལ་འདེབས་པ་ནི། སྤར་པ་བཅུ་པའི་ཕྱགས་ལ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ནག་ཕྱོགས་
པའི་བགེགས་སོགས་ལ་འདེབས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དང་། སྤར་གི་སྤར་
པ་ཤར་གྱི་ཤར། འོག་གི་སྤར་པ་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཏུ་འདེབས། སྤར་པ་བཞིར་འདོད་པ་ལ། རྒྱལ་
བ་བཟང་པོས་མཆོམས་བཞིར་འདེབས་པ་བཞི་ཅིང་། འདེབས་ཡུལ་བགེགས་གྱི་བདག་
པོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ལ། ཕྱོགས་བཞིར་འདེབས་པའི་
ཕྱགས་གཞན་ཡང་ཡོད། ལི་ལ་བཟོས་སྤར་པ་ལྔ་པོ་ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པའི་བགེགས་གྱི་
སྤར་པོ་ཀུན་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མཆོམས་དང་དབྱས་སུ་གདབ་པར་གསུངས། གྲུབ་ཆེན་མར་
མེ་མཛད་གྱིས་སྤར་པ་གཅིག་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདེབས་པར་གསུངས་ལ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
གྱིས། བགེགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་བསམ་པ་ལ་དབྱས་སུ་སྒྲོས་གདབ་པར་
བཤད་དེ། སྤར་(༡༩ན)པ་དངོས་སུ་ཡོད་ནའང་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱས་ནས། དངོས་
སུ་དབང་ལྡན་ལྟ་བུར་བཏབ་ན་ལེགས་ཞེས་ཟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞི་དོ། །སྐབས་
འདིའི་སྤར་གདབ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤར་པ་བཅུ་ཆད་ལྡན་ལ་ཡུངས་ཀར་དང་ཅན་
དན་དམར་པོས་བྱགས། ཆོན་སྒྲུབ་ལྟེ་སྐྱོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དཀྱིས། མེ་ཉོག་གི་སྤང་
བ་དམར་པོ་གདགས་ཤིང་། ཏུ་རི་ཀ་བས། སེང་ལྷེང་ལ་སོགས་བྱི་དམར་བསྐྱས། །དར་
དམར་མེ་ཉོག་སྤང་བཏགས་པའི། །ཞེས་དར་དམར་འཆིང་བའང་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་
ནས་སྒྲོད་ཏུ་ལེགས་པར་བཤམས། དེ་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཤུ་ཉི་པ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩི་སྤང་བ་
སོགས་ལས་བགེགས་བསྐྱད་པའི་ཕྱི་ཉིན་སྤར་གདབ་བྱ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། དེ་
ལྟར་ན་བདག་བསྐྱེད་ཁྱོ་བོའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ལ། བཀའ་བསྐྱོར་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་
སྤར་གདབ་བྱེད་ན་སྒྲུབ་མཛོན་ཉོགས་གསར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱགས་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ནི་དབང་དོན་ལས། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་རང་ཞེ་སྤང་རྩི་རྩི་བསྐྱེད་ལ། ཁྱོ་བོ་

བཅུ་སྟོམ་ཏེ་སྟོགས་བཅུར་དགོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། རང་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
བསྐྱོད་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ལྷན་ཐབས་སུ་ཆོག་གསུམ་ཙམ་ལས་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རང་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་བཅས་པ་སྟོམ་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས། ལོངས་སྟོད་བཞི་དང་ཡང་
དག་ལྟ། །རིག་པའི་སྟོམ་བུ་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
གསུམ་དུ་ནི་ཀྱིས་པར་བསྟོམ། །ཞེས་བསྟུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ལོངས་སྟོད་
བཞི་ནི། རྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
པས་བཤད་པ་དང་། ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་
བའི། །དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་མཉམ་གཞག་ལ། །དོན་རྒྱུ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར། །གཟུགས་
བརྟན་བསམས་ལ་སྤྱར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
བསྐྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
གཞོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བསམས་ནས་བགོགས་འགྲུགས་པ་སོགས་ལས་ལ་སྤྱར་
བའི་དོན་དུ་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་དབང་ལྷ་གསར་དུ་སྤྱོད་བྱངས་ནས། དེས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་གསར་དུ་
རིགས་བདག་གིས་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་
བས་ཐུགས་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་། །དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་། །དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
པ་སྟོན་གསལ་ལས། སེམས་དཔའི་དོན་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཀྱིས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།
པའོ། །དེས་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་། །དེས་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་། །དེས་དོན་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

པར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། ཞི་བ་
ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་འཆང་། །མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབྱ་རྒྱ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་དོན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་(༡༥ན)ཐུགས་ཀའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པས་ཁྱོ་བོ་
ནམས་སྐྱེན་བྱངས། རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས། དེ་ནམས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་རང་གི་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བབས་པའི་བྱང་སེམས་
གྱི་ཐེག་ལེ་བཅུ་རྒྱུ་ཡིག་རིང་པོ་བཅུ་དང་། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་དྲུག་
མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས། མདོན་ཉོགས་བཞིན་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟབ། རང་རང་གི་འབྲིན་
ཐུགས་གིས་ཕྱིར་ཕྱང་སྟེ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེལ་པའི་ཁྱོ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
བསྐྱོར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོ་བསྐྱེད། ལེན་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་
སྐྱེས། །གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོམ་པ་དག །སྐྱབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ། །གསོད་པའི་དོན་
གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་གེ་རྒྱུ་རིང་པོ་ལས་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་
ཕྱུང་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དབང་དོན་ལས། མཆོད་བསྐྱོད་བྱ་བའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་། །ངག་འདོན་ལྟན་
ཐབས་སུ་རང་དང་ཁྱོ་བོ་ནམས་ལ་མཆོད་ཅིང་། མི་བསྐྱོད་དོན་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་པས་
གཙོ་བོ་དང་། གཉི་ཐུག་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་དོན་རྗེ་ཆོས་བཅས་གང་། །ཞེས་སོགས་གིས་
ཁྱོ་བོ་ནམས་ལ་བསྐྱོད་པར་གསུངས། དེའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་།
ལྟག་མ་ནམས་གྱི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་
ཕྱར་པ་ནམས་ལ་ལས་ཐུགས་བརྗོད་དོ། །བསངས་རྒྱུ་འཕྲོར་བའི་ཆེ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་
ནས་བགོགས་མཐར་བྱེད་གྱི་ཁྱོ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་པས་སྐྱངས་(༡༥བ)ཡུལ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་པའི་བགོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོའི་པར་འགྲམ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བརྒྱག་པར་

བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ་ལ། དེ་ནི་ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་བསངས་པའི་སྐབས་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་
དུ་འབྲ། སྤང་བའི་ཚུལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སྒྲོས་པ་ལྟར་དང་། ལྟར་བསྐྱོད་ཚུལ་ལ་སྐད་ཅིག་
གིས་བགགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱོད་པའམ། ཡང་ན་རྩྱི་བཙུ་ལས་བགགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་
ཕྱག་མཆན་སྒྲ་ཆོགས་དོན་རྒྱུ། དེ་ནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྱེལ་
པའམ་བགགས་མཐར་བྱེད་མཛོན་རྟོགས་ལྟར་ལ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཕྱར་བྱ་ཅེ་མོ་རྣོ་དཔལ་
དང་ལྟན་པ་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཕྱང་འབར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། མེ་
སྒྲག་འབར་བ་འབྲ་བ་ཡིས། །སྒྲོགས་བཙུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་རྟོ། །གནས་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
སྒྲ་ཡིན་པས་རིགས་བདག་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་ལྟན་ཐབས་
བཞིན་བྱ། །དོན་མཆོད་པའི་ཐོ་བ་མེ་རྟོག་དམར་པོའི་སྤང་བ་བཅེངས་པ་བསངས་སྤངས་
སོགས་སྤར་ལྟར། རྩྱི་ལས་དོན་རྒྱུ། དེ་ལས་དོན་རྒྱུ་ཐོ་བ་མེ་རབ་རྩྱ་འབར་བར་བསྐྱོད་ཅིང་། ཐོ་
བ་དོན་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ་དོན་རྒྱུ་དེ་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་
མཆན་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལྷགས་གྱུར་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱུབ་བྱ་འགྲུགས་པར་གསུངས་
པའི་རིགས་འགྲེ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དོན་མེས་ས་དཔའི་ཞལ་ཀྱིས་
མནན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྱུན་བདག་པོ། །དོན་མེས་ས་ཀྱི་ཞལ་པ་ཡིས། །བྱ་མོ་
ནས་མི་འགྲུགས་པའི་མཆོག་། ཅེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཐོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱར་བུའི་
སྒྲ་ལ་མཆོད་པ་དང་(༡༩)ནང་མཆོད་འབྲལ། དོན་རྒྱུ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
བསྐྱོད་པའི་དོན་གོ་སྤྲ་ཞིང་། ཆོག་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཟུར་ཅུང་ཟད་བཅས་པའོ། །
དེ་ནས་ཕྱར་པ་ནས་ལ་ལག་པས་དངོས་སུ་རིག་པའམ་རིག་པར་མོས་ཏེ་འབྲུག་སྐུ་
དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོར་སྤང་གི་ལུང་སྤར་བས་
པའི་དགོངས་པའོ། །རང་ཉིད་ལག་པ་དོར་བྱིལ་དང་བཅས་ལངས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོག་

གི་གཞོན་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། ཞེས་པ་ནས། སུམ་མེད་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེས་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་
བར་མངོན་ཏྲོག་ས་བཞིན་ལ། སྐྱེས་ཚན་པ་བཞི་བཟོན་པའི་ཆེ་རིམ་བཞིན་ཕྱོགས་བཞིར་
གཡས་བསྐྱོར་དུ་སོང་སྟེ་སེ་གཡ་གཏོག་པ་ནི། རྒྱུད་རྒྱུད་སྤང་བཞི་པ་ལས། རྩོམ་སྟོན་
དཔོན་གྱིས་བྲུ་བ། །བགེགས་བསྐྱད་པ་ནི་སྟོན་སོང་བས། །སུམ་མེད་སྐྱེས་དང་ནི་སུམ་མེད་། །ཐོག་
མར་ཨོ་དང་ངོ་མཚར་ཆེ། །རྩྱ་གཉིས་པའ་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན། །ཤར་ཀྱི་སྐྱོ་རུ་དགོན་པར་
བྲུ། །ཨོ་དང་གྲིཾ་གྲིཾ་ཞེས། །རྩྱ་གཉིས་པའ་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སྐྱོ་དང་ལྷན་པས་སྟོ་
རུ་དགོན། །ཨོ་དང་གྲིཾ་པ་ཡ་གཉིས། །རྩྱ་གཉིས་པའ་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན། །བྲུ་བ་རུ་ཡང་
དག་སྟོ་བར་བྲུ། །ཨོ་སྐྱ་ན་ཡ་ཏོ་རྩ་ག །སྐྱ་ན་དང་བེཾ་རྩ་རྩ་དང་། །རྩྱ་གཉིས་དང་ནི་པའ་
མཐའ་དགོན། །དེ་རྩེས་ཡང་ནི་བྲུ་དགོན། །འདི་ཡིས་གདུག་པ་བཀྱག་ནས་ནི། །དེ་
ནས་སྐྱེས་པས་ཕྱར་བྲུ་གདབ། །ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་ཕྱོགས་སོ་སོར་སོང་ནས་བཀའ་བསྐྱོ་
བ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་སྐྱོན་མེད་པར་སེམས། སྐྱེས་དེའི་དོན་ནི། ཨོ་སྐྱར་ལྷན། སུམ་མེད་
པར་འདུལ་བ། ནི་སུམ་མ་ལུས་པ་ངས་པར་འདུལ་བ། (མ་ལ)ཞེས་གཞོན་མཛེས་ལ་བོད་
པ། རྩྱ་གསལ་བར་བྲུད་པ། གྲིཾ་གཉིས་ནི་བྱངས་བྱངས་ཏེ་གཞོན་བྲུད་འབྲོས་པ་ལ་གཟུང་
ཞེས་དང་། གྲིཾ་པ་ཡ་གཉིས་ནི་འཛོན་དུ་ཆུག་གཉིས་ཏེ་འཁོར་ཡང་འཛོན་དུ་ཆུག་ཅིག་
དང་། རྩྱ་ནི་དོན་དེ་ནམས་ལ་སྐྱལ་བར་བྲུད་པ། ལྷ་ན་ཡ་ནི་ཁྱག་ཅིག །ཏོ་ནི་ཀྱེ །རྩ་ག་སྐྱ་
ན་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཏེ། ཀྱེ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཁྱག་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། རི་ལྷར་འགྲུགས་
ཆུལ་ནི། སྐྱོན་གསལ་ལས། རྩོམ་ཞགས་པས་བཅེངས་ལ། རྩོམ་ལྷགས་ཀྱས་སྟོང་ཕྱག་སྟོ་
ཁྱག་ཅིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །འཛོན་རྩ་རྩ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མཛེས་ལ་
དབུགས་འབྱེན་པའམ་བསྐྱེས་ལ། རྩྱ་པའ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བའོ། །

ཕྱར་པ་འདེབས་སྐྱེས་ནི། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་དུ་
མ་ནས་བྱར་མི་འདྲ་ཙམ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཙ་རྒྱུད་དང་སྐྱོན་གསལ་ལྷར་བཀོད་

ཅིང་དེ་ལའང་དཔེ་མི་འབྲ་བ་འགའ་མཆིས། རོན་ནི་ཨོ་སྤར་ལྟར། ཟླ་ཟླ་ཞེས་པ་ནི་ཟླ་ཉ་ཀ་
སྟེ་ཉ་སྔོང་བྱེད་ཅེས་བོད་པ། ཟླ་ཉ་ཡ་སར་དུལྟ་ན། ཞེས་པ་ནི། མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་སེམས་ཅན་པ། བཟ་བཟ་ནི་རོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ། གྲི་ལ་ཡ་གཉིས་ནི་ཕྱར་
ཕྱས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགྲལ་བར་གྱིས་ཞིག་པ། སར་སྤ་པི་ཞེས་པ་སྤིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་
ཐམས་ཅད། བཟ་གཉིས་ནི་དགས་པར་བྱེད་པ། རྩྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
བསྐྱལ་བ། བཟ་གྲི་ལ་ཡ་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་བོད་པ། བཟ་རྩྱ་ར་ཨ་རྩྱ་བ་ཡ་
ཉི་ནི། དོན་རྒྱུ་ཆོག་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག ། གྲི་ལ་ཟླ་ཀ་ཅི་རྩྱ་བཟ་ནི་ཕྱས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་
བགོགས་(༧༧ན)ཀྱི་སྤྱ་གསུམ། རྩྱ་རྩྱ་བཟ་བཟ་ནི་སྤར་ཡང་སྤྱལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐུགས་
འདིའི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །

ཐོ་བས་བརྟུང་བའི་ཐུགས་དོན་ནི། ཨོ་སྤར་ལྟར། བཟ་ཐུད་ག་ར་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆོག་བ། བཟ་
གྲི་ལ་ཡ་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ལ། ཨ་ཀོ་ཏ་ཡ་ནི་རུངས་ཞིག་ཅེས་པའོ། །དེ་དག་གི་ངག་འདོན་ལྟ་
ཐབས་ལྟར་ལ། ཁོན་པ་ནི་འབྲུབ་ཁུང་གི་ནས་པ་ཅན་ཁ་རུབ་ལ་གཏིང་ཡངས་པ་སོགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མངོན་སྟོན་ཀྱི་གཞུང་ནས་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་གསལ་བཏབ་
ཡང་ཆོག་པོ། །དངོས་སུ་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བཅམས་ཏེ་གཡས་སྟོར་
དུ་ཕྱར་བྱ་ནས་འདེབས་ཤིང་སྟོན་དོན་ལ་གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་ཟླ་ཟླའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཕྱར་བྱ་
བསྐྱལ་ནས་གཞོད་མཛེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱར་བྱ་འདེབས་པར་མོས། ཕྱར་གདབ་བྱ་ལུ་
ཀྱི་བགོགས་ནི། སྤྱིར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་ནས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་དུ་
མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གས་སུ་བཀོད་པ་དོན་རྒྱུ་ཆོག་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཞིག་
དང་། ཡང་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡང་། དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་ཞིང་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་
ཐོན་བཅོལ་ཁྱེད་པའི་ལུ་ཞིག་དང་། ཆོས་སྤྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནག་ཕྱོགས་པ་ཞིག་
དང་གསུམ་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་ཡིན་ཞིང་། ལ་ཕ་པ་ལ་སོགས་པས་སྤར་བཀའ་བསྟོན་དུས་

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་(༡༩ན)ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་ཁྱོ་བོའི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུར་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་གདབ་ཀྱི་ཟེས་སུ་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་
བའི་ཁྱོ་བོ་སོགས་འགོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ། ལུ་སྟོན་ཟེས། རིག་པ་མཆོག་གི་
རྒྱུད་ལས་བགེགས་ཀྱི་རིགས་སྤྱ་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མོ་མཆོན་གྱིས་ལུང་བྱ་འདོན་པ་
ཡོད་པས། དེ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའི་
གསུང་རྒྱུན་ལ་ལུང་བྱ་དེ་དག་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོས་བཏབ་པ་ཡིན་པས་བགེགས་ཀྱིས་
འདོན་མི་རུས། རིག་པ་མཆོག་ལས་གསུངས་པ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་
རོལ་མདའ་དང་རལ་གྱི་ལུང་བྱ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་བསྐྱོར་བའི་ལུང་བྱ་རྣམས་སྤྱ་ཆད་མས་
འདོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞེས་བཞེད། འདིར་ནི་དོ་ཟེ་སྤང་བའི་ང་བཞི་
པ་ལས། དེ་ཟེས་བགེགས་ནི་འབྲུག་ལ་སོགས། །བསྐྱེད་དོན་དོ་ཟེ་ཟེའི་རྩ་བ་དང་། །སྤྱིང་དུ་
མདའ་ཡི་བྱ་བ་དང་། །འོག་དུ་སྤྱ་ཆོགས་དོ་ཟེ་དང་། །གཙུག་ཉིང་གཞོད་མཛེས་སྤྲུགས་
གཉིས་ཀྱིས། །ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོ་ག་ཡིས། །ཞེས་དང་། དགྲིལ་ཆོ་ག་ཉི་ལུ་པ་ལས།
དེ་སྤྱིང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བགེགས་རྣམས་བསལ་ནས་སྤྲུགས་རིག་པས། །བདེ་
མཆོག་དཔལ་གསུངས་ཆོ་ག་ཡིས། །སྤར་ཡང་བགེགས་རྣམས་སྤྱང་བར་བྱ། །རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོང་མཛད་པ། །སེམས་ཅན་ཕྱིར་ཡིན་ལས་སྤྱངས་བྱ་ཕྱིར་མིན། །འདི་
ན་བགེགས་ཡོད་མ་ཡིན་བདུད་རྣམས་བསམ། །རྟོག་པས་འཕེལ་མེད་ཁྱིན་རྒྱབས་འབྲུབ་
མེད་ཉིད། །བདག་བདུད་ཉིད་དམ་བརྟན་པ་ཉིད་མི་འགྲོ། །བརྟན་(༡༩བ)པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེས་
སུ་བརྟན་མི་བྱ། །རང་བདེས་ང་སྤྱིང་སྤྱིང་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་གང་། །བྱང་རྒྱུ་མཆོག་རབ་སྤྱིང་
ཕྱིར་བརྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་བ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་གསར་དུ་
སྤྱིས་པའི་བགེགས་བསྐྱེད་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་དོན་ལས། དེ་ནས་གསར་དུ་བགེགས་
འབྲུག་པ་ལས་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསྐྱེད་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ངག་འདོན་ལྟར་ཐབས་ལྟར་དང་། གཙོ་བོ་ནི་བགེགས་ཀྱང་
རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་འབྲེལ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བགེགས་ཞེས་པར་སྒོས་བཀྲགས་པ་ཙམ་ལས་
བགེགས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
སྤྲ་བྱེད་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་ཞེས་པར་བཀྲགས་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་
འདོགས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གང་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་རང་
བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བ་གལ་ཆེན་། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་མི་ལའི་
མགྲར་འབུམ་ལས། རང་རྣམ་རྟོག་འདྲེ་རྩ་མ་ལངས་ན། །ཕྱི་གདོན་བགེགས་ཀྱིས་མི་འདིགས་
པས། །རང་སེམས་རྒྱད་སྟོངས་ཤིག་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡིད་འཁྱེད་ཐིག་མ་བྱེད་བརྟལ་ཞུགས་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བུའི་གདེངས་དང་ལྟན་ན་ཕྱིའི་
བགེགས་ཀྱིས་སྐྱགས་མི་རྟེན་པར་མ་ཟད། བགེགས་གདོན་གྱི་རིགས་གང་ལའང་སྒོ་ཙམ་ཙམ་
དང་བཙོས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ན་བགེགས་འཇུག་སྒྲ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཉམ་
མིང་བའི་སྒོ་བརྟན་པའི་རིགས་ལ་བགེགས་ཀྱི་རིགས་འཇུག་དཀའ་བ་ནི་བོ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས་
ཀྱང་དཔེ་དུ་མ་དང་བཙས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་རེ་དོགས་(༡༩༥)ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་
བྱར་མི་བྱང་ལ། གཞན་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ནས་
ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་
དང་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་གཞོན་པ་ཅི་བྱང་ཡང་
བཟོད་དོ་སྟམ་ནས་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་ཡི་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
བགེགས་བསྐྱོག་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ཀྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེན་པ་ལས།
རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྐབ་པར་དཀའ་
ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་དང་། །རི་
སྐད་སྐྱས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟ་གོན་གྱི་ཆོག་།

གཉིས་པ་སྟ་གོན་གྱི་ཆོག་ནི། སྤྱིར་སྟ་གོན་གྱི་སྐད་དོད་ཉི་ལྔ་ཞེས་པ་དངོས་གཞིའི་
ཆོག་འདི་སྤྱིར་བཤམ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་དོན་གྲུབ་པ་ལས། ས་སྟ་སྟ་གོན་
ལ་རྟོག་འཛིན་མ་ལྟག་པར་གནས་པའི་ཆོག་འདོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ལྱུ་
པ་ལས། བུམ་པ་ལྟག་པར་གནས་པ། སྟོབ་མ་ལྟག་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་སྟ་བུའི་ཐ་སྟད་
ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ལྟག་གནས་གྱི་དོན་རབ་དུ་གནས་པའི་དོན་དུ་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ནི་དཔེར་མཆོན་ནས་སྟོབ་མ་ལ་ནང་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་
དང་སྟོ་གསུམ་གྱིན་བརྒྱབ་སོགས་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་བྱས་པས་སྤར་ལས་རྒྱད་ལྟག་
པཤམ་རབ་དང་མཆོག་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་(༧༩བ)ལ། དེས་གཞན་ནམས་ཀྱང་
མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ།

སྟ་གོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དུས་འཁོར་ལས། སའི་སྟ་མོ་ལྟག་གནས། བུམ་པ་ལྟག་གནས།
ཐེག་སྐྱད་ལྟག་གནས། ཆོན་ལྟག་གནས། རྩི་རྩེ་དང་བེལ་བུ་ལྟག་གནས་གཉིས། སྟོབ་མ་ལྟག་
གནས། མལ་སྟན་ལྟག་གནས། ལྟ་ལྟག་གནས་དང་དབྱར་གསུངས་ལ། འདུས་པ་སོགས་
གྱི་སྐྱབས་འདི་དག་དུ་ཐེག་སྐྱད་ལྟག་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དང་ཆོན་སོགས་ལའང་གྱིན་
བརྒྱབ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྟ་གོན་གྱི་ཀྱངས་ནི། ས་སྟ། ལྟ། བུམ་པ། སྟོབ་མ་སྟ་གོན་བཞིའི་
ཀྱངས་དེས་པ་ཅན་སྟུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཁ་སྤྱོར་དང་མར་མེ་མཛད་
དང་དུ་རི་ཀ་པ་དང་གྲུབ་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་སྟོམ་འབྱུང་དང་དོན་རྩི་
མཁའ་འགྲོ་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་མི་སྤུབ་ཆེ་བ་དཔལ་འཛིན་སོགས་མང་པོས་སྟ་གོན་དེ་དག་
ཅི་རིགས་པ་ཞིག་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཅམ་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་། ས་སྟ་ལའང་སྟ་གོན་

གྱི་ཆེ་ཡོད་ལ་ས་ཆོག་གི་སྐབས་མེད་པ་དཀྱིལ་ཆོག་འདི་དང་ཁ་སྐྱོར་སྐྱོར་བ་མར་མེ་མཛད་
བཟང་པོ་སོགས་དང་། ས་ཆོག་སྐབས་ཡོད་ལ་སྟ་གོན་སྐབས་མེད་པ་རྩོམ་མཁའ་འཁྲོད་དང་
ནག་པོ་སྐྱོད་པའི་གཞུང་སོགས་དང་། སྐབས་དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་སྤེལ་བ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་
རིན་སྤེལ་བའི་ཆེན་རིམ་མཆོ་སོགས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྟ་གོན་དེ་དག་གི་
དགོས་པ་ལ་ས་སྟ་སྟ་གོན་ནི་གཞི་དེར་ཆོག་བྱེད་པའི་གནད་བཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟ་གོན་
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་དོན་དུ་སྟན་གསན་འབེབས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་
སོགས་ཀྱི་སྟ་གོན་ནི་སློབ་མ་ལ་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལས་བྱམ་ནི་སློབ་མ་སོགས་ལ་
བསངས་གཏོར་བྱ་བའི་བྱིར་(༡༠ན)ཡིན་ལ། སློབ་མ་སྟ་གོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་
དང་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟན་དུ་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྟོད་རུང་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟ་གོན་གྱི་ཆོག་བཤད་པ་ལ་ཟླ། ལས་ཀྱི་ཐེག་གདབ་པ། ས་སྟ། ཟླ། བྱམ་པ་
གསུམ་སྟག་གནས་བྱ་བ། ལྟ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ། སློབ་མ་སྟག་གནས་བྱ་ཚུལ། གནས་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ས་ཆོག་དང་སྟ་གོན་གྱི་སྐྱོར་དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པའོ། །

ལས་ཀྱི་ཐེག་འདེབས་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཐེག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་། ཐེག་སྐྱད་འདུ་བྱ་བ། བྱམ་ནས་ཐེག་གདབ་པ།
ཐེག་ཐེབས་ནས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་འདེབས་པ་ལ་ས་ར་ཏ་དང་།
ལྷ་བྱང་དང་། ནག་པོ་སྐྱོད་པ་དང་། ཨ་རྒྱ་ཀར་དང་། བི་བྱ་ཏི་ཙྱ། མི་བྱམ་ཆེ་བ། ལྷ་བ་
ལྷ་བ། དོན་ཡོད་ཞབས། རིན་ཆེན་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཐེག་སྟོན་དུ་བཏབ་ནས་ཡེ་ཐེག་
རྩོམ་སྐྱེའི་འདེབས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཐེག་ནི། ལས་ཐེག་བཏབ་པ་ཐེན་
པ་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་སློབ་བྱེད་ཡིན་པས་ཡེ་ཐེག་སྟོན་དུ་བཏབ་རྩོམ་ལས་ཐེག་བཏབ་ན་སྟོན་

ཡེ་ཤེས་པ་ཕྱོད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམ་ཆོག་པ་གཞུག་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ལས་ཐིག་བཏབ་པ་དེ་ལྟ་སྟ་གོན་གྱི་ཕྱོད་དུ་བྱ་བར་བཤད་རྒྱུ་དོར་ཐེང་དང་སྤྱི་
བྱང་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གནས་ནས་སྤྱི་ལོ། །ཅན་དན་སོགས་པས་བྱ་བཞིར་བྱ། །ཞེས་དང་། མི་
ཐུབ་ཆེ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ནི་བྱི་ལྟ་འཇམ། །ཡང་ན་
གཞན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་། ལ་(༡༠བ)བ་པ། ནག་པོ་སྐྱོད་པ། ལྷནྱེ་པ།
ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞེང་བའི་དུས་སུ་གཙོ་བོ་སོགས་ལྟ་རང་རང་གི་གནས་གང་དུ་འོངས་པ་དེར། དྲིའི་
ཐིག་ལེ་དང་ཆོམ་བྱ་སོགས་བཀོད་ནས་ལྟ་སྟ་གོན་བྱ་བར་གསུངས་པ་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ། དེ་འབྲེལ་སྒྲིལ་གནས་ཆོགས་པ་ལ། ཐིག་མ་བཏབ་ན་རྗེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་
མང་པོར་སྟ་གོན་གྱི་འོག་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ལས་ཐིག་འདེབས་པར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ས་ལ་
རྗེ་ལྟར་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ནས་ཡེ་ཐིག་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྐབས་དེར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལག་ལེན་ལ་སྐབས་དེར་
བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ས་ལྟ་སྟ་གནས་ལས་ཐིག་གདབ་པའི་གོང་
དུ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་བ་འཐེང་བ་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་མོད། འདིར་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པའི་གོ་རིམ་ལྟར། ས་ལྟ་སྟ་གནས་
ཀྱང་ལས་ཐིག་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐིག་སྐྱེད་འདུ་བྱ་བ་ལ། ཐིག་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འཁལ་མཁན། ཁ་དོག་གི་བྱང་པར་
སོགས། ཆད། བསྐྱེད་ཆོག་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། གཙང་ཞིང་མཉམ་པའི་རས་བལ་ལམ་མ་

ཉིད་ན་རས་སྐྱད་སྐྱུ་མ་འབྲེས་པའི་འཇམ་པ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རི་ཀ་པས། མ་ཉམས་རས་
བལ་གཙང་མ་ལ། །ཞེས་དང་། འབྲེང་བ་ལས། (༡༡ན)དཔའ་བོའི་རིན་གྲིས་ཉོས་པའི་སྐྱད་
བ་ལྷ་བ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔའ་བོའི་རིན་གྲིས་ཉོས་པའི་དོན་ནི། བདག་པོས་རིན་
གང་འདོད་པ་མ་ཅིག་པར་བྱིན་ནས་ཉོས་པ་ལ་བྱེད། །

གཉིས་པ་འཁེལ་མཁན་ནི། དཔའ་བོའི་རིན་གྲིས་ཉོས་པའི་སྐྱད་པ་ཡིན་ན་འཁེལ་མཁན་
གཞན་གྲིས་རུང་ཞིང་། དེ་མིན་ན་གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་དགོས་པར་སྤེང་བ་
དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ཇ་ཡ་སེ་ན་རྣམས་གྲིས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ན་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་
གཞན་གྲིས་བཀལ་བས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གདབ་
ཐེག་སྐྱད་ནི། །ཁ་བསྐྱར་གཙང་མ་སྤྲོད་ཤ། །དེ་བཞིན་བྱ་མོ་གཞོན་ནུས་བཀལ། །ཞེས་
དང་། འབྲེང་བ་ལས། གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བའམ་དཔའ་བོའི་རིན་གྲིས་ཉོས་
པའི་སྐྱད་པ་ལྷ་བ་ཞེས་དང་། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་གྲིས་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པས་བཀལ་བ་
ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་སོགས་ནི། སྤེང་བར་རྒྱུད་བྲངས་པ་ལས། དེ་ནས་ཐེག་
སྐྱད་དཀར་བྱས་ནས། །རང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཐོགས་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་། བེ་བྱ་རྒྱའི་བདེ་
མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དང་པོ་རུ་ནི་སྐྱ་ཐེག་སྟེ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ །ཅེས་
གསུངས་པས་ལས་ཐེག་ཁ་དོག་དཀར་པོར་ངེས་ཤིང་། སྐྱད་པའི་གྲངས་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པས།
ཁག་ཆེན་གྲིས་ནི་སྤངས་པ་ཡི། །སུམ་བསྐྱེལ་སྐྱད་པ་ཆད་ལྡན་པ། །བདུད་ཅི་ཙན་དན་
དཀར་པོ་ཡིས། །ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེག་གདབ་བྱ། །ཞེས་ལས་ཐེག་སྐྱད་པ་སུམ་བསྐྱེལ་
བྱ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་
པ་གསུམ་གྱི་(༡༡བ)ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཅ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་ཐེག་སྐྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱད་པ་གསུམ་གྲིས་རོ་རྒྱང་

དབུ་མ་གསུམ་མཚོན་པ་དང་། དེ་གསུམ་བསྐྱེལ་བས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གཉིས་དབུ་མར་གཅིག་
ཏུ་དུས་པ་མཚོན། ཐེག་སྐྱུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པས་ཐེག་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གདབ་པ་ནི། རྒྱུད་
དབུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བ་དེ་མཚོན། ཐེག་སྐྱུད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་ཐམས་ཅད་འདེབས་པ་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་པའི་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མཚོན་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། སྤྲུགས་འདི་དག་
ཏུ་དེ་འབྲའི་གསལ་བ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། གསར་པ་ཤིན་ཏུ་
གཙང་བ་དང་། །མཛེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རན་པ་དང་། །བྲི་ཞིམ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། །ལེགས་
པར་བཀལ་དང་སྤྲ་བ་དང་། །སྟོམ་སྤྲ་ལ་སོགས་བཀལ་ལེགས་དང་། །འཇུར་མདུད་མེད་
པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཐེག་སྐྱུད་མེ་ཏོག་སྟོས་མཚོད་པས། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐེག་གདབ་
བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་དང་ཡང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་
དུ་ལོངས་མ་སྐྱུད་པའང་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བཞི་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། གསར་པ་ནི་གཞན་དུ་
མ་སྐྱུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཆད་ནི། བྲེང་བ་ལས། ཐེག་སྐྱུད་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་
པའི་མཇུབ་མོ་ནས་བརྩམས་ནས་སོར་མོ་བཞིའི་རྒྱབ་ནས་དཀྱིས་ཏེ་དབུས་སུ་བཅུག་ལ།
མཇུབ་མོའི་སྟངས་བཏོན་པ་མཐེ་བོང་གིས་ས་ལ་སྐྱར་ཏེ་མནན་པའི་བར་གྱིས་ལྷག་པ་
མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ལག་པས་བཟུང་བའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཏྲ་བབས་(༡༩ན)སྟོ་
ཆད་གསུམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གོ་དྲུག་དང་། སྟོ་ཆད་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་རེ་
བཞི་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་སྤྱིད་ཀྱི་ཆད་སྤྲ་མ་ལྟར་དང་། སྟོམ་སྤྲའི་ཆད་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་སྟེ་ཆ་
རྒྱུད་གཅིག་གི་ལྔ་ཆ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་
ལས། མཚུར་ནི་འཁོར་ལོ་ཉིས་འགྱུར་ལས། །སྟོམས་སུ་སྟོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ། ཐེག་སྐྱུད་ཆ་རྒྱུད་གོ་དྲུག་པ་ལ་མདའ་ཐེག་ནས་མདའ་ཐེག་གི་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

དང་བཅས་པའི་ཉིས་འགྲུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་སྐྱུད་བསྐྱེད་ཆོག་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་།
ལྷ་མ་རྩ་བ་དང་ཨ་མོ་རྩ་བརྩ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་
ཡང་ལས་ལྷ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་ལ། རྒྱ་མཚོན་དེས་ལས་ཀྱི་ཐེག་
སྐྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་ལས་བྱམ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པས་
སོ། །ཐེག་སྐྱུད་ལ་ངེ་ཞེས་པོའི་རྒྱ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བ་བྱང་ལྷ་ས་བྱགས་ཤིང་། མཐའ་
གཉིས་དང་དབུས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་སོགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། མི་འཆི་
བཅུ་བྱེད་ངེ་བཟང་གིས། །སྤངས་ནས་ཀྱང་ནི་བསྐྱེད་བ་བྱ། །ཡིག་གསུམ་རྒྱུད་པར་རྣལ་
འབྱོར་པས། །ཐེག་འཛིན་པ་དང་བསྐྱིལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དབང་
དོན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟག་མ་པལ་ཆེར་ནི། རྒྱུད་རྫོང་ཐེང་གི་ང་བཞི་པ་ལས། འཇམ་
པ་དང་ནི་སུམ་བསྐྱིལ་གྱིས། །རས་སམ་ཡང་ན་སོ་མ་ཡིས། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་
སྤྱང་། །ཐེག་སྐྱུད་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ནས་མཉམ། །བྱ་བཞི་པར་ནི་(༡༢བ)བྱས་ནས་ཀྱང་། །རྫོ་
རྩེ་ཅན་གྱིས་ཁྱ་གསུམ་གསུམ། །བྱ་བཞི་པར་ནི་བཟུང་བར་བྱ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སྟེ་བའི་
ཆ། །སྤྱི་བ་པའི་སྟོན་ནི་སྤང་པར་བྱ། །སྐྱ་གདུང་དང་ནི་རིན་ཆེན་གཞུག་ལེགས་པར་བསངས་
ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་སྤྲུའི་མཐའ། །པཌ་ཀྱི་དབུས་སུ་ཡང་དག་
སྤྱར། །སྤྲལས་འདི་ཡང་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ། །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷག་བར་གསལ། །ཆངས་
པའི་ཐེག་ནི་བཏབ་ནས་ནི། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་བར་བྱ། །དེ་རྩེས་དེ་ལ་མེ་ཉོག་ཆར། །སྤྲལས་
ནི་བརྫོད་ནས་གཏོར་བར་བྱ། །ཨོ་དང་ཨ་མོ་རྩ་བརྩ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་བྱི་ནས་སུ། །ཁྱ་སུམ་
རི་རྩ་ར་གཉིས། །རྩ་ར་ནི་མཐུལ་ཡི་རྩྱ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲལས་དང་ནི། །ལན་གསུམ་བར་
ཏུ་ཐེག་སྐྱུད་ལ། །ཞབས་བསིལ་རྒྱ་ཡིས་བསང་བར་བྱ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་གདབ་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་གདུང་དང་རིན་ཆེན་གཞུག་པར་གསུངས་

པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྟེགས་བུའི་དབུས་སུ་འབྲུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟགས་བཏབ་ནས་གཞུག་
པར་གསུངས་པ་དང་། མི་ཐུབ་རྒྱ་བ་དུ་རི་ཀ་བ་ཐེང་བ་བི་བྱུ་ཏེ་དོན་ཡོད་ཞབས་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་། སྟན་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ས་གཏོར་འཛུད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་
སྟམ་མོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་ངག་འདོན་ནི་སྟན་ཐབས་ལྟར་བྱ་ཞིང་། བརྗེ་བྱེ་དོན་ཤིང་ལྟ་
བ། མ་ཀ་ས་བོན། བརྗེ་ས་མ་ཡ་སུ་ཏ་སོགས་ཀྱི་སྟགས་དོན། ཨོ་སྤར་ལྟར། བརྗེ་དོན་ཤིང་། ས་
མ་ཡ་དམ་ཆོག །སུ་ཏ་ཐིག་སྐྱད། ཨ་ཏི་བུལ་བྱང་ངམ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་ནས་དབྱེ་དབང་
གིས་མ་ཏེ། ག་མ་གཞོན་པའམ་རིམ་པ་ཞེས་པར་འགྱུར། བུའི་དོན་ཤིང་འབྱུང་བའི་འགྲེལ་པར་
བརྗེ་དོན་ཤིང་སྟེ་སྟོང་ཉིད། ས་མ་ཡ་ནི་ཀུན་རྫོབ། སུ་ཏི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཐིག །མ་
ཏེ་ག་མ་རིམ་པ་ལས་མ་(༡༣ན)འདའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཀུན་རིག་ལྷིག་ཆེན་ལས་
གཞན་དེ་ལྟར་ལ་མ་ཏེ་ག་མ་བདག་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད། སྤྱི་གསལ་
བའི་དོན་དང་། ཨ་མོ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྟགས་དོན་ནི། ཨ་མོ་ལྷ་དོན་ཡོད། ལྷ་སུ་ནོར། ལྷ་རི་
འཛོན་པའམ་བཟུང་བ། མཇུ་ལི་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ཅན་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་རིམ་དུ་འདི་བ་ནི། དོན་ཤིང་གྲུང་གི་
གཉིས་པ་ལས། དོན་ཤིང་ཅན་གྱི་ཁྱ་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱ་བཞི་པ། །ཁྱ་ལྔ་
པ་ནི་སྤང་བྱེད་ལའོ། །གར་དབང་ཐུག་གི་ཁྱ་བྲག་པ། །རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱ་བདུན་པའོ། །ཞེས་
མི་བསྐྱོད་པ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་རིགས་ལྔ་ལ་ཆད་མི་འད་བ་གསུངས་པ་ནི། ལྟའི་སྟོན་ས་
བཞག་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི། སྤྱིན་བདག་གི་འཕྱོར་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཞག་པའི་ཆད་
ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། དགྲིལ་ཆོག་དོན་ཤིང་ཐེང་བར་རྒྱུད་ལུང་བངས་པ་ལས། འཛམ་བུ་སྤྱིང་
གི་དབང་ཐུག་གས། །འཁོར་ལོས་སྤྱིར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཀུན་ནས་དབག་ཆད་མཐའ་
བུ་ནི། །དགྲིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྱི་བར་བྱ། །མཁས་པས་གདུལ་བུའི་སྤྱི་བོ་ཡི། །སེམས་
ནས་ཡང་དག་ལྟས་ནས་ནི། །འདོད་པས་ཆད་ནི་བྱས་ན་ཡང་། །ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་

ཡིན། །རང་གི་འདོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན། །ལག་པའི་མཐེལ་དུ་བྲིས་བྱས་ནས། །བསྟན་
བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་བྱེད་དེ། །ས་སྟངས་སོགས་སུ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་
བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཙ་རྒྱུད་ལས་ཐུགས་སྐྱེ་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟོགས་བཞི་བསྟོམས་པར་ཁྱ་བཙུ་གཉིས་དང་བཙུ་བྱ་དང་ཉི་ཤུར་གསུངས་
བ་ཡང་ལྟའི་(༩༣བ)སྟོན་ས་བཞག་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་ལས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་
མེད་པ་ནི། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཐུགས་པས་སྟོབ་མའི་རུས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་
བསྟན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ། །ཁྱ་གང་བ་ནས་བཙུམས་བྱས་ནས། །ཁྱ་སྟོང་བར་དུ་བྲི་བར་
བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་འཇམ་དོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འང་དེ་དང་འབྲ་
བ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་རིམ་དུ་འབྲི་བར་འདོད་ཀྱང་། དེའི་ཆད་
མི་འབྱུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་ཐིག་གདབ་དགོས་པས། དེ་ལ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་
གདབ་པ་དང་། ཐིག་ལྷག་མ་རྣམས་གདབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་དོན་དང་ལྟན་ཐབས་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། ཚཱ་སྐྱ་སྐྱ་ལོ་རྩ་
ན་རྩྱ་པཎ། ཅེས་པའི་ཐུགས་དོན། སྐྱ་ཐམས་ཅད། སྐྱ་ཡང་དག་པ། ལོ་རྩ་ནི་སྤྱིངས་ཐིག་
ཅེས་པའོ། །ནམ་མཁར་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་
བར་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། དེ་རྗེ་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་།
རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པ་དང་། སྟོབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། དཀྱིལ་
ཆོག་ཉི་ཤུ་བར། ཡ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ། ཐུགས་པ་མི་བསྐྱེད་སྤྱིར་ལྟན་པས། །རྟག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཉེ། རྟག་པ་ནི་རྣམ་སྟངས་གི་མཆོན་ཀྱི་རྣམ་གངས་
ཡིན། ཡང་ལྟེན་པ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་
གང་ཡིན་ཀྱི་ལས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ཁ་པས་སྟོབ་མ་རང་གི་ལྷ་གང་ཡིན་དུ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྐབས་འདིར་དེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་ལས། ཐུགས་ཀྱན་མཉམ་

(༡༩ན)པར་དམིགས་ནས་སྟུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་
ཐེག་གདབ་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི།
ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སློབ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་
པའི་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་སྤྱོད་སའི་ཕྱོགས་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ཁ་བཟུ་ཕྱོགས་ནི་དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སློབ་
དཔོན་ཆུ་ལྟའི་ཕྱོགས་གནས་དང་། །སློབ་མ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །དབང་པོའི་ཕྱོགས་
ན་གནས་པ་ཡིས། །ཆངས་པའི་ཐེག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །སྟགས་རིག་གཤེན་རྗེས་ཕྱོགས་
གནས་པ། །སློབ་མ་ལུས་ངན་ཕྱོགས་གནས་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཆངས་པའི་ཐེག་གཉིས་
པ། །ཡང་དག་པར་ནི་གདབ་པར་བྱ། །སློབ་དཔོན་མེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། །སློབ་མ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །དབང་ལྟན་དུ་ནི་གནས་ཉིད་ཀྱིས། །རྩ་བའི་ཐེག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །དེ་
ཉིད་དུ་གནས་རྗེས་ཅེ་ཅན། །ཐེག་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། །བདེན་བྲལ་ལ་གནས་བྱ་ཡིས་
ནི། །སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ཐེག་གདབ་བྱ། །དེ་ཉིད་དུ་གནས་སློབ་མ་དང་། །རླུང་ལྟར་གནས་པའི་
སྒྲ་མ་ཡིས། །བདེན་བྲལ་རླུང་ལྟ་ལ་གནས་པའི། །ཐེག་ནི་གསུམ་པ་གདབ་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་
དུ་གནས་ནས་འཕྱོར་པ། །ལས་ཤེས་པ་དང་ནི་ཕྱོགས་སྟུ། །གནས་པའི་བྱ་ཡིས་བྱི་ནས་
ནི། །རྩ་ཐེག་བཞི་པ་གདབ་པར་བྱ། །མེ་ལྟར་གནས་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། །རང་གི་ལྟ་ཡི་སྦྱོར་
ལྟར་དང་། །རླུང་ལྟར་གནས་པའི་སྟགས་པ་ཡིས། །མཆོམས་ཀྱི་ཐེག་(༡༩བ)ཀྱང་གདབ་
པར་བྱ། །སྒྲ་མ་དབང་ལྟན་ཕྱོགས་སྟུ་ནི། །གནས་ནས་སློབ་མ་བདེན་བྲལ་དུ། །གནས་པ་
ཡིས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཐེག་གཉིས་པ་ཡང་དག་གདབ་པར་བྱ། །སྦྱུ་མའི་ལུས་ནི་བཞུ་བཞུན་
དུ། །དེ་ནས་སྟོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་བྱུར་ཐེག་གཉིས་པའི་ཁ་བཟུ་
ཕྱོགས་ནི། །ཆག་འགྱུར་དུ། །སྒྲ་མ་བདེན་བྲལ་དུ་སོན་ཏེ། །དབང་ལྟན་ཕྱོགས་སྟུ་གནས་པ་
ཡི། །སློབ་མར་བཅས་པས་ཡང་དག་པར། །མཆོམས་ཐེག་གཉིས་པ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་

དང་། དབུལ་འབྱར་དུའང་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོ་བ་མའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལས་ལྟོག་ཏུ་བསྐྱར་བ་
དེ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྟོ་བྱང་གི་ཆངས་ཐིག་སྟོན་དང་ཤར་བྱབ་གི་ཆངས་
ཐིག་རྗེས་སུ་འདེབས་པའི་ལུགས་དང་། ཆངས་ཐིག་བཏབ་རྗེས་བྱར་ཐིག །དེ་ནས་ཅ་ཐིག་
འདེབས་པའི་ལུགས། ཅ་ཐིག་གི་རིམ་བའང་ཤར་བྱབ་བྱང་སྐྱའི་རིམ་བཞིན་འདེབས་པ་
དང་། ཤར་བྱབ་སྟོ་བྱང་གི་རིམ་བས་འདེབས་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་སྒྲོ་བ་མའི་ཁ་བལྟ་
ཕྱོགས་སོགས་འདིར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ལ། ཆངས་ཐིག་ཐེར་བའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་འཛིག་ཉེན་འདིར་བཅུད་ཆགས་པའི་ཐོག་མར་ཆངས་པ་བྱང་བ་བཞིན་ཐིག་ཐམས་ཅད་
གི་དང་པོར་བྱང་བས་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཐེར་ཡང་གཞུང་ཆེ་བའི་ཁྲངས་མ་མཐོང་ལ། ཐིག་
གཞན་གི་སྒྲ་བཤད་ནི་སྤོ། །

ཐིག་འདེབས་པའི་ཆེ་བསྐྱར་ཕྱོགས་ནི། །བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ཅ་འབྲེལ། ཉེན་མོ་འབྱུང་
གནས། རྩ་རྒྱུ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གཡས་བསྐྱར། ས་ར་ཉ། ཉག་པོ་སྟོད་པ། བེ་བྱུ་ཉི་ལ་
སོགས་པས་གཡོན་བསྐྱར། ཏཱ་རི་ཀ་པས་ཕྱོགས་ཐིག་གཡོན་བསྐྱར་དང་མཚམས་ཐིག་
གཡས་བསྐྱར་བྱས་ནས་འདེབས་པར་གསུངས་པ་སོགས་མང་ཞིང་། མ་རྒྱུད་གི་ཕྱོགས་
ལའང་(༡༥ན)དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་གཡས་བསྐྱར་གིས་ཐིག་གདབ་པར་བཤད་
པ་ཡོད་ཅིང་། དོ་རྗེ་ཐེང་བར་ཡང་གཡས་བསྐྱར་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་པ་
སོགས་ལ་དགོངས་ནས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གི་ཁྲད་པར་གིས་བསྐྱར་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འདྲ་བ་
རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་ཅིང་། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར་བསྐྱར་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མི་གསལ་
ཡང་དབང་དོན་གི་དགོངས་པ་གཡས་བསྐྱར་བྱས་ནས་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་དང་བསྐྱར་ཕྱོགས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀང་བ་གཡོན་པ་སྐྱེལ་ཁྱང་བྱེད་པ་
དང་གཡས་པ་ས་ལ་བཅུགས་ཉེ་བསྟུན། སྒྲོ་བ་མ་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་སྟོད་ཚུལ་རྣམས་ཐིག་
ཆེན་བརྒྱུད་དང་ཕྱི་ཐིག་དང་ནང་ཐིག་གི་སྐབས་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་བྱེད་པར་ཐེང་བ་དང་

ལ་མ་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འབྲུམ། བེག་སྐྱད་འཛིན་ལུགས་དང་པོར་རྗེ་རྗེ་
ཁུ་ཚུར་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་མ་ལ་ཅི་བདེར་བྱས་པས་ཚོག་པ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བྱང་གི་ལུང་སྤང་བྱངས་པ་སོགས་གྱིས་སློབ་དཔོན་སློབ་
མའི་གྲོགས་དང་བཅས་པས་བེག་གདབ་པར་བཤད་པ་དང་། གྲོགས་མེད་ན་ཕུར་པ་ལ་
བེག་སྐྱད་བཏགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་འདེབས་པར་ཆད་ཐུབ་མང་པོས་གསུངས་
པ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་འདེབས་སུ་འཇུག་པའི་དམིགས་བསལ་གཏན་ནས་མེད་པས།
བེག་འདེབས་པ་ལ་ངེས་པར་སླ་མ་རང་ཉིད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ངན་པའི་མཚན་མ་
བཏག་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། བེག་སྐྱད་ཆད་ན་སློབ་དཔོན་འཆི། །དམན་དང་ལྷག་
པས་ནད་འབྱུང་ཞྭ། །ཕྱོགས་ལ་འབྲུལ་ན་སློབ་མ་ཕྱིས། །ཞེས་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ལྷས་
ངན་བྱུང་ན་དངོས་མི་(༡༥)འབྱུག། །ཅེས་དང་། རིང་ཐུང་ཁྲིར་ན་ནད་གྱིས་འདེབས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རིང་ཐུང་ནི་བེག་སྐྱད་ཀྱི་ཆད་སྤར་བཤད་པ་ལས་རིང་ཐུང་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཕྱོགས་ལ་འབྲུལ་པ་ནི་དཔོན་སློབ་ཀྱི་སྤོངས་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་འབྲུགས་པ་དང་། སློབ་
མ་ཕྱིས་པ་ནི་སློབ་མ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འབྲུའི་མཚན་མ་བཏག་པའི་
དུས་ནི་ཤུཌ་པ་དང་ཨ་བླ་ཀ་ར་ཆངས་བེག་གཉིས་འདེབས་པའི་དུས་སུ་བཞེད་ཅིང་། ཉིན་
མོ་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཆངས་བེག་གཉིས་དང་། བེག་ཆེན་བརྒྱད་དང་། བེག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་བས་ཐམས་ཅད་ནན་ཏན་དུ། །མཁས་པས་ངེས་པར་བེག་གདབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བེག་གཉིས་འདེབས་པ་དང་། བེག་སྐྱད་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་
ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱགས་རིམ་དུ་གསུངས་པས་བེག་དང་ཆོན་ལ་སོགས་པ་རྗེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་གཏན་ནས་མ་འགལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་འདས་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་
གི་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བ་ཡིན་པས་བེག་གི་ཆ་རེ་ནོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོང་བ་ནི། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས། བྱེད་ཇོ་བོ་པ་ད་ལྟ་སྟ་ཀ་རའི་ཐེག་གི་ཆོ་
ག་ལ་བཞེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོ་གའམ་ཐེག་གི་ཡན་ལག་རེ་ཅམ་ཆད་དུ་
མ་ཁྱོལ་ན་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་པམ་པ་བཞི་ག་བྱུང་བས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་
བཤད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་ཤེར་བའི་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་དོ། །མཆན་མ་ངན་པ་
བྱུང་ན་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ནི། ལས་སྒྲགས་བསྐྱེད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོལ་བ་སོགས་མི་
ལམ་ངན་པ་བསྐྱོག་ཐབས་ལྟར་བྱའོ། །ཐེག་གི་སྟོང་དབྱེ་བའི་ཆོ་མཉམ་གཉིས་ནི་(༡༤༣)ལས་ཉི་
ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ཁོ་བོའི་ལྟ་བས་བལྟ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། བྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པ་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལྟའི་སྐྱེས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེས་ལྟ་བུར་བལྟས་
ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐར་པའི་སྟོང་བགོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནམས་དབྱི་བར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱི་བཟང་གི་ཚུས་རིམ་བཞིན་ཤར་སྟོ་བྱུང་བའི་གི་
སྟོང་ཅ་ཐེག་དང་ཆངས་ཐེག་སྟང་མཆམས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ནས་ཆ་ཚུང་གཉིས་གཉིས་དབྱེ་བ་
བྱ་ལ། སེམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲགས་པས་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ཀྱི་སྟོས་ཟེན་
དགོས་པ་མཆོན་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གོས་བགོ་བ། འགོ་འདུག། སྟོང་
དབྱེ་བ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་ཀྱི་སྟོང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྟོང་དབྱེ་བའི་མཆམས་ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་ཐེབས་པ་དང་ཐེག་
ཡོངས་རྫོགས་ཐེབས་པའི་འོག་གཉིས་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་སོགས་པ་ཅ་ཐེག་གི་དབུས་སུ་བརྒྱུད་ཆ་ཕྱིས་པ་དེ། སྟོང་དེའི་བཞི་
ཆ་ཆ་ཚུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པའི་ཐེག་ཅ་དང་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། བསྐྱེད་
རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་ཆེན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་རེ་ཞིག་མ་སྟོས་སོ། །བཞི་པ་
ལ་ནི། དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་ལྟར་བྱ་བ་ལས། ཆོག་དོན་འགྲེལ་དགོས་པའི་དཀའ་བའི་
གནད་མ་མཆིས་སོ། །

ས་ལྷ། ལྷ། བུམ་པ་གསུམ་ལྷག་གནས་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་ལྷ་ལྷག་གནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷག་གནས། བུམ་པ་ལྷག་གནས་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ལུ་པ་ལས། བགེགས་ནམས་ཕྱར་པས་བཏབ་བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་རུ་བ་(༡༩བ)ཏ་བ་སོགས། །བསམས་ནས་དོན་མེད་རང་བཞིན་ས། །ཐིག་གདབ་ལྷག་པར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་དུ་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་གསལ་བའི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཞོད་མཛེས་བཀྲལ་སྟེ། སྤྱར་ཡང་བགེགས་ལ་ཕྱར་གདབ་དང་དོན་མེད་རུ་གྱར་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ཡང་དོན་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞིར་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་གནས་བྱ་བའི་བར་གཞུང་བཞིན་བྱས་པའི་མེས་སུ། ས་ལྷ་ལྷག་གནས་དངོས་བྱ་ཚུལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བའི་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་པོར་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་བའི་བཟང་གིས་སྤྲགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བྱ་འགོད་པ་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་པོའ་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་གསུངས། དེ་ནས་ས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྤོམ་འབྱུང་ལས། ས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བྱས་ནས། །རུ་བས་མཚམས་ནི་བཅིང་བར་བྱས། །ལག་པས་དམ་བཅས་བྱག་རྒྱ་ཡི། །ཡི་གེ་བྱ་བྱང་སའི་ལྷ་མོ། །མདོག་སེར་གསེར་གྱི་བུམ་འཛིན་ལ། །བསྐྱོད་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སའི་ལྷ་མོའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ནོར་འཛིན་མའི་སྐད་དོད་སྤྱ་སྟ་རའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ལ། དོན་མེད་མཁའ་འགྲོ་ལས། ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དེ་སའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ནི་ས་བོན་སྤར་ལྟར་མཛད་ཅིང་། སའི་ལྷ་མོའི་མདོན་ཏོགས་ལ་གཡས་པས་སྐབས་སྐྱོན་ནམ་མི་འཛིགས་པ་སྐྱོན་པའི་བྱག་རྒྱ། གཡོན་པ་བུམ་པ་འཛིན་པར་གསུངས་

བ་ནི་རྟོག་སྒྲུབ་སོགས་པལ་ཆེར་དང་མཐུན། རྟོ་རྟེན་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་
བ་འཛིན་པ་དང་། གཤེན་རྟེན་གཤེད་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། གང་ཟག་གཞན་(༡༧ན)ཞིག་
གིས་དབང་སོ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་འདིའི་དབང་སོ་མཛོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་ལག་པ་གཡས་ཀྱིན་དུ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཁས་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲ་བར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཁ་སྐྱོར་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཡང་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་གསུམ་བསྐྱེད་ས་ནས། རྟོ་རྟེན་དང་བཅས་
པའི་སོར་མོའི་ཅེ་མོས་ས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་དང་། སྤྱོད་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་
བས་ས་གཡོས་པའི་གསེབ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་འབྱེན་པ་ནི་སྟོན་བྱུང་དང་མཐུན་པར་མཛད་
བ་སྟེ། རྒྱ་རོལ་ལེའུ་ཉིར་གཅིག་པ་ལས། སྟོན་པས་བདུད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་གཏན་པ་མེད་པའི་
མཆོད་སྐྱེན་གཅིག་གིས་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ངས་ནི་མཆོད་སྐྱེན་གྱེ་བ་
ཁྱེད་ཀྱིས་བཟུ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྐྱེན་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ན། བདུད་ཀྱིས་ངས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁྱོད་དབང་སོར་ཡོད་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
ལ་དབང་སོ་མེད་དོ་བྱས་པས། དེའི་ཆེ་ཕྱག་གཡས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་ཏེ་ས་
ལ་བཅུགས་ནས། ས་འདི་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་སྟོམས་ཏེ་ཉེ་འཁོན་
མེད། །འདི་ནི་བདག་གི་དབང་སྟེ་བདག་རྩུན་མེད། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་དབང་བྱོས་
ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། དེག་མ་ཐག་ཏུ་ས་གཡོས་ནས་སྒྲུབ་རིང་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་
སའི་ལྟ་མོ་བརྟན་མ་འཁོར་གྱེ་བ་ཕྱག་བཟུ་དང་ལྟན་པས་ས་ཐམས་ཅད་གཡོས་པར་བྱས་
ནས། ཏ་ཅང་མི་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་ས་བརྟོན་ཏེ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟན་པ་ལུས་(༡༨བ)
ཕྱེད་བྱུང་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་བདུད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་སོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་བདག་
ལ་མཛོན་སུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་
དང་ཆོད་མ་དམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཐོས་པ་ན། བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་བློས་

པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྐགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ། །

སའི་ལྷ་མོ་ལ་འབྲལ་བའི་མཆོད་པ་བསང་སྤངས་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། འབྲལ་བའི་སྐགས་དོན་ནི། ཨོ་སྤར་ལྟར། སྤི་ཐི་ལྷོ་ས། དེ་ལྷོ་ལྷོ་མོ། ས་པ་རི་སྤར་འཁོར་དང་བཅས་པ། སྤར་བ། བ་ར་མཆོག །ས་ཏ་ཀ་རི་བསྟེན་བཀྱར་བ། ཨཱྀ་མཆོད་ཡོན། མཆོམས་སྟོར་འཕྲལ་ན་སྤྲི་སོ་སོར། ཨཱྀ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་མཆོག་ཏུ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་བཞེས་ཤིག་དང་། ཉེར་སྟོད་འབྲལ་བའི་སྐགས་དོན་ནི། དུཤེ་མེ་ཏོག །སྤུ་ར་མཆོད་པ། མེ་ལྷ་སྟེན་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་དོན། ས་སྤུ་བ་རྒྱ་མཆོ། སྤར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་སྤེ་ཡེ་དམ་ཆོག་དཔལ་ཀྱི་ཆེད་དུ། ཞེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་དོན་གྲང་ཀོ་ས་ལར། དེ་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྟེན་ནོ། །སྟེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ། རྒྱ་མཆོའི་སྤྲས་ནི་གངས་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ནག་པོ་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཅི་བགྱི་བ་བཀའ་སྟོལ་ཞེས་སའི་ལྷ་མོས་གསོལ་བའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་སོགས་ཕུལ་ནས་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར། མགོན་པོ་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འོད་པར་གསུངས་ལ། འདིར་(༡༩ན)ནི་སའི་ལྷ་མོས་བཀའ་འོད་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་ཐོན་པས། མཆོད་པའི་རྗེས་དེར་ལག་པ་གཡས་པ་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པས་སྟོས་ཐོགས་ནས། སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བཟོད་དེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བཅད་དང་པོ་སྟུ་བ་དང་། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་འབྱུང་བ་འཕྲེང་བ་སོགས་དུ་མར་བཀོད། དེའི་ཆོག་དོན་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར། སྟོན་དུས་སྤུ་དཔང་པོ་མཛད་པ་བཞིན། ད་ལྟར་ཡང་བདག་གིས་བརྒྱས་བསྟོམ་རྗེས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་དབང་བ་ལ་དཔང་པོ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཅེ་མོ་གསུང་ངོ་། །

ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པར་སྟོན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུད་ནས་བྱང་

ཚུབ་ཤིང་བྱང་དུ་བདུན་བཅོམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་མཛད་པ་ལ་
ཁྱོད་དབང་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ། ས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དཔང་སོ་མཛོད་ལ་བགལས་
མེད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཚོ་གཤེད་པ་ལ་དཔང་སོ་ཁུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་གསུམ་གསལ་བ་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གནང་བ་བྱིན་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐེམ་སྟེ་ས་དང་ངོ་སོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས། ཐེང་བ་ལས།
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཅིང་བ་ནང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ས་དེ་མནན་ལ། ཨོ་བཟླ་ཟླ་ལྷོ། ཞེས་ལན་
གསུམ་བཛོད་དེ། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་སྟེ་འབར་བ་འཕྲོས་པས་དབང་ཆེན་
ཀྱི་འོག་གི་བར་རྡོ་རྗེར་བསམས་ནས། ཨོ་བཟླ་རྡོ་རྗེ་ཉིལ། ཞེས་ལན་གསུམ་(༡༡བ)བཛོད་
པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སོ། །དེ་ནས་ས་རང་གི་དབང་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་
འདིར་ཡང་བྱ་དགོས་ལ། ཨོ་དང་སྟེ་གི་སྤྲགས་དོན་སྤར་ལྟར། བརྟེ་ཟླ་ལྷོ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཞེས་དང་། བརྟེ་རྡོ་རྗེ་བཏན་པ། ཉིལ་གནས་པ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཇི་ཞིམ་སོགས་ཀྱིས་ས་བྱུགས་ཏེ། །མེ་ཏོག་
སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཟམ་ནས། །ཅན་དན་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་ནས་སུ། །མཁས་པས་མཐུལ་
རབ་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་ཇི་ཞིམ་སོ་ནང་གི་བདུན་ཅི་དང་
བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱམས་པས་བྱུགས་ཤིང་། མེ་ཏོག་གཅུལ་དུ་བཟམ། ཐེང་
བ་ལས། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་ཁྱུས་བྱས་ཤིང་ལུས་ལ་ཇི་བཟང་སོས་བྱུགས་ཏེ། གོས་དམར་སོ་
བཟང་སོ་རྒྱུན་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་ཅན་གྱི་ཞལ་ཇི་བཟང་སོས་བགོས་ལ། དོ་ཤལ་དང་།
ཀང་གཏུབ་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། རྩ་རྒྱན་དང་། ལག་གཏུབ་དང་། འོག་པག་དང་། སོར་
གཏུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། ཨོ་སྟེ་སྤྲུ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཨོ་བཟླ་ལྷོ་ཁ་
སྟེ་པེ། ཅེས་པ་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལན་བདུན་དུ་བསྐྱམས་པའི་རས་དམར་སོ་དང་།

ཅོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པར་འདུག་
པའམ། ཕྱོགས་གཞན་ལ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཞུགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ། ཆས་ཞུགས་
སྐབས་གྱི་ཕྲགས་བཟང་ལྷུ་ཕྱི་ཤ་ནི་དོན་རྗེ་གཙུག་ཏྲར་ཞེས་པ་དང་། རས་དམར་པོ་ཞེས་པ་ནི་
དེ་ལས་བྱས་པའི་ཐོད་འཆིང་(༤༡ན)པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྟོད་སའི་གནས་གཉིས་བཤད་པ་ནི།
རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་སྟོན་གོན་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་
ཆེ་ཤར་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སོགས་སུ་ཐིག་
ལེ་ཆོམ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཞོད་པ་ལ་ཁ་བལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་དང་པོའི་སྒྲིབ་བའམ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་
བཅས་པའི་རྒྱས་པ་གང་རུང་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ནི། ལྷ་གོན་ས་ཆོག་བྱས་པའི་ཉི་
མ་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དགོས་མོད་ཀྱང་། ས་ཆོག་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
ལ་ལྷ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྤར་ས་ཆོག་གི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་རྒྱས་པར་བྱས་ཟིན་
པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་སྟེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཀྲོཾ་དྲི་ཨྲིལ་ཆོག་བདེ་ཆེན་
འདུག་འོགས་ལས། རང་ཉིད་ཉི་མ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་བསྐྱོམས་ཟིན་པའི་རྒྱན་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ན། དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་ལ། མ་ཡིན་ན་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྟོ་ལ་ཕྱོགས་པར་འཁོར་
དེ། སྒྲུབ་ཐབས་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིར་བསྐྱེད་བྱས་ནས།
རང་གཙོ་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་རྗེ་རྗེའི་ཐབས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྗེ་རྗེ་དང་བྲིལ་བྱ་བཟུང་
སྟེ་ལྷ་གོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་གོན་གྱི་བྲིའི་ཐིག་ལེ་སོགས་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་ལས། བདུད་
ཅི་ལྟས་ནི་ཀུན་ཏུ་བྱུགས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ། །ཅན་དན་སོགས་
པས་བྱ་བཞི་བྱ། །པལ་པ་(༡༤བ)ཡི་ནི་གནས་རྣམས་སུ། །སོ་སོར་རྒྱུ་པོར་བྱས་ནས་

ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་གནས་སུ་བྱིའི་མཆོལ་
བྱ་བཞི་པ་རེ་དང་། ལྷ་གཞན་ནམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཐེག་ལེ་རྒྱལ་བོ་རེ་བྱ། ལྷ་བྱང་དང་མར་
མེ་མཛད་བཟང་པོ། དཀྱིལ་ཆོག་དྲོའ་སྤོང་སོགས་ལས་ཐེག་ལེའི་སྤྱང་དུ་མེ་ཏྲོག་གི་ཆོམ་
བྱ་འགོད་པ་མ་གསུངས་པས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། ས་ར་ཏ་དང་དྲ་རི་ཀ་པས་མེ་ཏྲོག་གི་
ཆོམ་བྱ་འགོད་པ་འང་གསུངས་ཤིང་། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་
ཀྱང་། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ཁྱུ་གང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་བོར་བྱས་ནས་ལྷའི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་ཐེག་ལེ་བྱི་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ། མེ་ཏྲོག་རེ་རེ་དབུས་སུ་བཞག་པ་
གདན་དུ་དབུལ་བར་བྱས་ནས། འཁོར་ལེའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་ཆོམ་བྱ་འགོད་
ཅིང་། དེ་ཡང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་གདན་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་ཀྱེ་དྲོའ་ལས་རིམ་ཀྱི་
ཆོ་ག་ལས། ཐེག་ལེ་དེའི་སྤྱང་དུ་མེ་ཏྲོག་བཞག་ལ། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱར་བསམ་མོ། །བསྐྱེད་
སྤྱང་དུ་ཨ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ལ། ཞེས་གདན་ཡིན་པ་སྤྲུལ་དང་འབྲུ་ཡང་
ཆོམ་བྱ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་གདན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཆོམ་བྱ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་
དང་པད་གདན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་གངས་ཀྱི་ཆོམ་བྱ་གདན་ཀྱི་དོན་དུ་
འགོད་ལ། དེ་ཡང་དྲ་རི་ཀ་པས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཀྱིས་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
ཞིང་། བྱིའི་མཆོལ་བྱ་བའི་ཆོ་ཡང་སྤྲུགས་བཞིན་དེ་འབྲུག་དགོས་པ་དབང་དོན་ཀྱི་དགོངས་
པར་གནས་སོ། །

(༤༠ན)དེར་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ལྷ་བ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་། ལ་མ་པ་སོགས་ཀྱིས་
དམ་ཆོག་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་དངས་ནས་མཆོད་བསྐྱེད་སོགས་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤོང་བར། ལྷ་ནམ་མཁའ་བཏེག་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་པལ་པ་ལ་མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཅམ་གསུངས། ཡང་ས་ར་ཏ་དང་། མི་སྤྱུ་རྒྱ་བ། ནག་
པོ་སྤྱོད་པ། དྲ་རི་ཀ་པ། ཨ་རྒྱུ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་

པར་བཤད་ཅིང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་གྲུབ་ཆེན་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའང་འདི་དག་
དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་། ལྷ་མ་རྩ་བས་
ལྷ་འཁོར་ལོ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲེ་རྗེར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར་ས་བོན་ལས་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་དགོང་བསྐྱེད་དང་། མི་
གསལ་ན་ས་བོན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་ལེགས་པས། སྐབས་འདིར་
གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་ས་བོན་ཅམ་མམ། ཡང་ན་ས་བོན་
ལས་ཕྱག་མཆོན། དེ་ལས་སྐྱོ་རྗེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་གང་རུང་བྱས་
རྗེས། སྤར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ནམ་མཁར་བཏེགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྤྱན་དངས་པ་དང་བསྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཟུར་བ་སྤྱན་འདྲན་མེད་ཅིང་། དབང་
བསྐྱར་ཡང་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱན་གྱི་དབང་
བསྐྱར་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲེ། །

མཆོད་པ་ནི། ལྷ་རི་ཀ་པས། མར་མེ་ལ་སོགས་མཆོད་པ་ཀྱན། །ལྷ་ཡི་གངས་བཞིན་
(༥༠བ)ནམ་བོ་དེ། །བཙུ་ལས་དམན་པ་ཉིད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རབ་ལྷ་
གངས་དང་མཉམ་པའམ་དམའ་མཐའ་བཙུ་ལས་མི་ཉུང་བའི་ཉེར་སྐྱོད་བཤམ་ཞིང་། དབང་
དོན་ལྷར་ན་ཚུ་བཞི་ཆར་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་མངོན། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། བོད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་དག །སྤྱ་ཤོན་གྱི་མཆོད་པ་གྲུ་བཞིར་བཤམ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། ཁ་ཅིག་ཅིག་པའི་སྟེང་
ནས་དང་། གཞན་དག་ལྷ་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གྲུ་བཞིར་བྱ་གསུངས་མོད་ཀྱང་སྤྱི་ལྷར་བྱས་
པས་ཆོག་གོ །ཞེས་སྤྱིའི་བཤམ་ཚུལ་པ་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རང་
གི་གཡས་ནས་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་གང་ཡིན་འབྲལ་ཡུལ་
དེའི་གཡས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་བཤམས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་པ་རྒྱད་སྤྱི་ལྷར་བྱ་
ཞིང་། དེ་ལ་བསང་སྐྱངས་བྱེན་བརྒྱབ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །ལྷན་ཐབས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུ་

བཞི་འབུལ་བའི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐ་མལ་བའི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དག་ཅིང་ངི་མ་མེད་པ་ཆོར་བ་སིམ་པར་སྟོང་བས་
ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དོན་དམ་པའི་སྒྲགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་གཟུགས་
སུ་ཤར་བའི་མཆོག་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་འགོང་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཅེས་ཏེ་རྟེན་པ་བྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟོང་། །

ཉིར་སྟོང་འབུལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི། དོན་དམ་པའི་སྣང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
མེ་ཏྲག་གི་གཟུགས་སུ་ཤར་བའོ། ཡང་ན་པལ་བའི་མེ་ཏྲག་མ་ཡིན་པར་ལྷ་ཇས་ཀྱི་མེ་
ཏྲག་དམ་པ་འདི་ཞེས་བཤད་དུ་རུང་ལ་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོང་། །འདོད་ཡོན་འབུལ་
བའི་ཆོག་ས་བཅད་ནི། རྒྱུད་རྡོར་སྤེང་ལུང་དུག་པ་ལས། དུག་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སྟོན་(༩༡ན)པོ་
སོགས། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ། །གཟུགས་རྩི་རྩེ་མ་བཀྲལ་ནས་སུ། །ས་
སྤྱང་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་སྟེ་དང་བརྗོད་བྲལ་དབྱངས། །དེ་བཞིན་སྟེ་ལའང་དབྱེ་
བ་གསུམ། །སྟེ་རྩི་རྩེ་མ་ཡང་དག་དགུག །དུག་ན་རྩི་རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། །ག་བྱར་ཨ་གར་རྩི་
སོགས། །དེ་བཞིན་ངི་ཡང་དབྱེ་བ་གསུམ། །ངི་རྩི་རྩེ་མ་ཡང་དག་དགུག །ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོ་
ལ་ཡང་དབུལ། །འོ་བྱེད་པ་དང་འཛིབ་པ་དང་། །རོ་དུག་དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་གསུམ། །རྩི་རྩེ་རོ་
མ་ཡང་དག་དགུག །འཛིག་ཉེན་དབང་དུག་ལ་ནི་དབུལ། །རྩི་རྩེ་བཟླ་ཡང་དག་སྟོང་། །གོས་
དང་འཁྱུད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། །རེག་བྱ་རྩི་རྩེ་ཡང་དག་དགུག །སྟོང་སེལ་ལ་ནི་དབུལ་
བར་བྱ། །བྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་འདི་དག་ཀྱང་། །བརྟགས་པ་དང་ནི་མ་བརྟགས་པའང་། །ཆོས་
དབྱིངས་རྩི་རྩེ་ཡང་དག་དགུག །འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་
པོ་ལྷ་ཆོག་ལྷུང་བཅོས་ནས་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དུག་རྒྱ་བཟླ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཕྱན་སུམ་ཆོག་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་དང་།
བྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཏྲག་གི་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

ཀྱི་གཞུགས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། བདེ་སྤྱག་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་བར་མ་སྟེ་གསུམ་མམ། མཆོག་དམན་བར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ནམ་པ་གསུམ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞུགས་རྗེ་རྩེ་མ་ལག་པའི་བསྟོ་
(༩༡བ)འཇམ་པས་མེ་ལོང་བཟུང་སྟེ་ཞི་བའི་མིག་གིས་བྱུང་མིག་བལྟ་ཞིང་། ལུ་ཉིག་གི་
ཚུན་པོ་སོགས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་རྒྱ་མ་རྒྱས་ཤིང་འབྱར་ལ་བར་དོག་པ། གོས་ཅུང་ཟད་
གོལ་ཞིང་རོ་སྟོད་མརྩེས་བར་སྟོན་པའི་ནམ་པ་ཅན་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ནམ་པར་བཀྲུག་
ནས་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་དབྱལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་
དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་འཁྱུངས་པར་བསམ་མོ། །སྐྱེས་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་ཤིང་ཐེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱུར་པའི་སྐྱ་ཡང་དག་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེས་
བྱའི་ཚོལ་བའི་སྐྱ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་རོལ་མོའི་སྐྱ་དབྱུངས་ལྟ་བུ་མ་ཐེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་
རྒྱུར་པའི་སྐྱ་དེ་གཉིས་ལའང་སྤར་ལྟར་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནམས་སྤར་རྗེ་རྩེ་མ་སྐྱ་སྟོན་
པ་ལེན་ཅིང་། བི་མི་སོགས་སྟོན་པའི་རོལ་མོ་སྟོག་པས་ནམ་མཁའ་གང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་
དག་པ་དགྲུག་པ་ཞེས་ཉེ་ལྟག་མའི་ཆོག་དོན་གོ་སྟོ། ག་བྱར་ཨ་ག་རུ་རྩེ་ཉིའི་དྲི་ལ་སོགས་
པའི་དྲི་ལའང་སྤར་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྲི་རྗེ་རྩེ་མ་གང་བྱེད་ཅིང་ནོར་
བྱའི་སྟོད་དུ་རྒྱར་ཀྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བ་དང་། མ་སྤྱར་བའི་དྲི་བཟང་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་
འགོང་བར་རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ནམ་པར་དགྲུག་ཅེས་པ་སྟེ་ལྟག་མ་སྤར་
ལྟར། འོ་བྱེད་ཅིང་འཛིབ་པས་བྱུངས་པའི་མ་མཚུའི་སྤར་ཅིའི་རོ་སོགས་རོ་མངར་བ། སྤྱར་
བ། ལན་ཚུ་བ། ཆ་བ། ལ་བ། བསྐྱེད་པ་ནམ་པ་རྒྱག་ལ་སྤར་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་རོ་རྗེ་རྩེ་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ལྟའི་བདུད་ཅི་སོགས་བཟའ་བཏུང་བུན་སུམ་ཆོགས་
པས་གང་བ་བསྐྱེད་པ་ནམ་མཁའ་(༩༡ན)འགོངས་པའི་ནམ་པར་དགྲུག་ནས་འབྱལ་བ་

དང་། རྡོ་རྗེ་དང་པ་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་རེག་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྱུང་པའི་རེག་
བྱ་སོགས་ནང་དང་། གོས་ཀྱི་རེག་བྱ་སོགས་སྤྱིའི་རེག་བྱ་དེ་དག་ལ་འང་སྤར་ལྟར་གསུམ་
དུ་སྤེལ་བ་རྣམས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཁོ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་
མངེས་པ་ཤིང་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ། ལྷོ་བ་ཡངས་ཤིང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ། རོ་སྦྱང་དང་འདྲེས་ས་
སྦྱག་པ། འགོས་དལ་ཞིང་སྒྲིག་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་དགུག་ཅེས་དང་། ལྷག་མ་སྤར་
ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷོ་མོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞིན་འདྲེས་ཞིང་ཆགས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་
བ་དང་། རེ་རེས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲིབ་རི་རོ་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པར་མོས་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གྲུང་ལས། བྱུང་མེད་མཚན་མཐོང་ལས་བདེ་ཞིང་། །སྦྱ་
ཐོས་པས་ཀྱང་ཡང་དག་བདེ། །དྲི་ཞིམ་སྒོམ་ལས་བདེ་བ་ཆེ། །སྦྱེ་གནས་རེག་ལས་ཀྱང་བདེ་
ཆེ། །རོ་མཚན་བདུང་བ་རབ་སྦྱར་བའི། །བདེ་བ་སུས་ཀྱང་བསྒྲོག་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་རྡོར་སྤེང་གི་ཆོག་དོན་སྤར་བའོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དབང་དོན་སོགས་
ལས་རེག་བྱའི་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པར་འོ་དང་འབྱུང་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱུང་བ་ཁྱུངས་
ལ་འབྱུར་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་དོན་ནི། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། བན་པ་དང་གཞོད་པ་དག་གིས་པན་
ཚུན་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་དངོས་
པོར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཛོད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་(༤༩བ)པ་ལྟར། གང་ལ་རེག་སྦྱག་གི་པན་གཞོད་བྱས་པ་སེམས་ཀྱིས་
ཆོར་ནས་བདེ་སྦྱག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་མ་ཟེན་པ་ཞེས་
བྱ་བས་སྤྱིར་སྒྲིབ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་ཆ་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་
དང་གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་ལ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་མ་བསྟུས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་བཞི་

ཉེས་སྐྱོད་འདོད་ཡོན་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པས་མཆོད་ཅིང་། མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ་
ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྡས་གཙོ་བོ་དང་། རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཆོག་
དོན་སྐྱོན་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་བཤམ་པ་དང་བུམ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བུམ་པའི་
རྒྱ་ཚད། ཁ་དོག་། གངས། མཚན་མ་གྱི་ཚུལ། མགུལ་ཆིངས་སོགས་བྱེད་ཚུལ། བུམ་རྩས།
དག་པ། རི་ལྷར་དགོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། གསེར་
དངུལ་ཟངས་འཛིན་པ་གང་རུང་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་
ལུ་པ་ལས། གསེར་གྱི་འམ་ཡང་ན་དངུལ་གྱི་འམ། །ཟངས་སམ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད། །རི་
ལྷར་རྟེན་པ་བཟུང་ནས་ནི། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་བུམ་པ་བཞག་། ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
གཞན་རག་གན་ལ་སོགས་པའང་རུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོད་ནི། དུས་གྱི་
འཁོར་ལོའི་དབང་ལེ་ལས། དེ་བཞིན་ཤེལ་གྱི་བུམ་པ་དང་ནི་དངུལ་མཆོག་རང་བཞིན་དཔལ་
ལྷན་ཐོད་པ་དག་དང་ལྷགས་གྱི་དང་། ཟངས་ཞེས་བྱ་དང་གསེར་གྱི་བུམ་པ་རབ་གསལ་ངེས་
པར་ཤིང་ལས་སྐྱེས་དང་ས་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་པོ་བརྒྱད་གཉིས་(༥༣ན)སོར་དུ་བརྗོད་
དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བས་བཅུ་ཡི་དཔངས་དང་སོར་གཉིས་དག་གི་མཚུ། །དུག་གི་མགིན་
པ་སོར་བརྒྱད་ཁ་སྟེ་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྷར་དཀར་ཞིང་རྒྱས་དག་ལའོ་གཞན་ལ་མིན། །ཞེས་
ཞི་བ་ལ་ཤེལ། རྒྱས་པ་ལ་དངུལ། བསད་པ་ལ་མི་ཐོད། བསྐྱད་དབྱེ་ལ་ལྷགས། དབང་ལ་
གསེར། འགྲུགས་པ་ལ་ཟངས། རངས་པ་ལ་ས། རྫོངས་པ་ལ་ཤིང་གི་བུམ་པ་དང་། དེ་དག་
གི་ཆོད་ནི་ཞི་རྒྱས་གཉིས་སྟོ་བའི་རྒྱར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཐེབ་སོར་བཅུ་དུག །སྟོ་བའི་འོག་
ནས་ཁའི་བར་དུ་སོར་ཉི་ལྷ། ཁའི་མཚམས་ནས་འཕྱང་བའི་མཚུ་ལ་སོར་གཉིས། མགིན་
པའི་དཔངས་སུ་སོར་དུག །མཚུའི་མཐའ་ནས་མཚུའི་མཐའི་བར་གྱི་ཁ་ལ་སོར་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་ཆ་གཉིས་མགུལ་པའི་སྐབས་སྟོང་དང་། ཆ་གཅིག་གཡས་གཡོན་གྱི་མཚུའི་སྟེང་གི་

ཆད་དུ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྩོམ་པ་ལས། དབྱེ་བ་དང་བསྐྱད་པ་དག་གི་ལྟ་བ་
ནི་རྒྱུ་པོ་སོར་བཅུ་གཉིས་སོ། །དབངས་སུ་སོར་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའོ། །སྐྱེ་བ་ཡོན་པོ་སྟེ་སོར་
བརྒྱད་པའོ། །ཁ་ནི་སོར་དྲུག་གོ། །མཚུ་གཉིས་ནི་སོར་རེ་རེའོ། །དབང་དང་དགུག་པ་དག་
གི་བྱམ་པ་ནི། བཟོ་བོས་རི་ལྟར་བྱས་པའོ། །རེངས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཞིང་རྒྱུ་པ་དང་། དབངས་
སུ་སོར་བཅུ་དྲུག་གོ། །མགྱེན་པ་ནི་སོར་བཞིའོ། །ཁ་ནི་སོར་དྲུག་གོ། །མཚུ་ནི་སྟོམ་ཞིང་
སོར་གཉིས་པའོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་བརྗོད་པའི་བྱམ་
པ་རྣམས་བཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གདོང་(༥༣བ)དྲུག་གི་རྒྱད་ལས། ཉག་
པོར་རེ་མེད་པ་ཡི། །བྱམ་པ་ལྟོ་ཆེ་བྱེ་ཆད་པ། །ཞེས་ལྟོ་བ་བྱེའི་ཆད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
ཅམ་ལས་རྒྱད་གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །སྐབས་འདིར་
ནི་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། བྱམ་པ་དེ་དག་ནང་ནས་ནི། །རྣམ་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་ལྡན་པར་
བྱ། །སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆད་ཀྱིས་ནི། །མགྱེན་པ་མཐོ་ཞིང་རྣམ་པར་མཛེས། །ལྟོ་བའི་རྒྱར་
ནི་མཐོ་ལྡོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཆད་ཞན་ན། །ཡོན་བདག་དག་བར་འཇུག་མ་ཡིན། །ནག་པོ་
རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །ཅ་བ་དོར་ཞིང་མ་འབྱོར་བ། །བྱ་ག་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དེ་
བཞིན་གས་པ་མེད་པ་བཟུང་། །ཞེས་ལྟོ་བའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་མཐོ་ལྡོ་གསུངས་པས། ལྟོ་
བའི་ཞིང་སོར་ཉི་ཤུ། མགྱེན་པའི་དབངས་སོར་བརྒྱད། མཚུའི་འབྱང་བྱང་འཇུག་གསལ་
བར་མི་གསལ་ཡང་། དབང་དོན་དུ་སོར་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཁྱད་དུས་འཁོར་ལ་
དགོངས་སམ་སྟམ་ལ། བྱམ་པའི་དབངས་ཆད། དབང་དོན་དུ་མ་བཤད་པས་དུས་འཁོར་
དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་སམ་དབྱུང་ཅིང་། མཚུ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཚུ་མ་ཡིན་པར་
ཁའི་འགྲམ་ནས་འབྱང་བའི་ལེབ་མོ་དེ་ལ་བྱ། ཅ་བ་དོར་ཞིང་མ་འབྱོར་བ་ནི་ཞབས་སྟེགས་
མེད་པ་ལ་བྱའོ། །དེའང་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་ཆད་དང་མི་ལྡན་ན་སྦྱིན་བདག་ལ་མི་གིས་པར་

གསུངས་པས་ཚད་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་། བུམ་པ་གཞན་ལ་དེ་འབྲེའི་ཚད་ངེས་བཟུང་མི་
དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཁ་དོག་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་ན་དེས་ཚོག་ལ། དེ་མེད་ན་འབྲས་
བཏགས་པའམ། མོད་ལེ་ཀོར་རམ། ཅན་དན་ནམ། རྗེ་རྒྱས་དང་ས་དཀར་སོགས་གྱིས་
དཀར་པོར་(༥༥ན)བསྐྱར་ཏེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། ནག་པོ་རྩ་བ་སོགས་སྤངས་
པ། །མགོན་པ་རིང་བ་ལྟ་ཆེ་བ། །རྗེ་རྒྱས་དཀར་བཏགས་རྩ་ཡིས་བྱགས། །ཞེས་དང་།
ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་
འཛེམས་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་མ་འབྱོར་ན། ས་ལས་བུམ་པ་དམར་པོ་ནག་པོ་ར་རི་མེད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། བུམ་པ་བསྐྱར་དམར་པོའི་མདོག་འབྲ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །དེས་ནི་བུམ་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དང་། སྟོབ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བུམ་པའི་ཁ་དོག་དམར་
པོར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གངས་ནི། སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་
ལས། རྩལ་ཚོན་ལ་ནི་ལྟ་གངས་སམ། །ཡང་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་དགྲ། །ཞེས་རབ་གནས་
གྱི་རྒྱུད་ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་བཤད་པ་དང་། ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ལྟ་རྗེ་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དེ་རྣམས་གྱི་བུམ་པའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱུས་པའི་རིམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ། །ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་གཅིག་གོ། །ཡུམ་
རྣམས་གྱི་གཅིག་གོ། །གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གཅིག་གོ། །བྲང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གྱི་གཅིག་གོ། །ཁྲོ་བོ་བརྩའི་གཅིག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲང་པར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ལྟ་གངས་དང་མཚུངས་པའི་སྟུང་ཕུ་སོ་གཉིས། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་དབྱས་
སུ་གཙོ་བོའི་བུམ་པ། དེའི་ཤར་དུ་རྣམ་སྤང་ཞལ་གཙོ་བོ་བུམ་ལ་ཕྱོགས་པ། རྣམ་སྤང་གི་རྒྱབ་
ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ཁྲོ་བོ་དང་སྟེང་གི་ཁྲོ་

ཐོ་བཀོད་པའི་བྱམ་པ་གཅིག །ཤར་ལྷོར་སྤྱན་མ་གཙོ་བྱམ་ལ་(༥༧)ཞལ་གཟིགས་པའི་
རྒྱབ་ཏུ་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་དང་ཤར་ལྷོའི་ཁོ་བོ་བཀོད་པའི་བྱམ་པ་གཅིག །དེས་ལྷ་འགོད་
ཚུལ་རིགས་འགོ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པ་བཞི་དང་། མཚམས་ཀྱི་བྱམ་པ་བཞི་སྟེ་དགུ
།དེའང་མ་འབྱོར་ན་གཙོ་བྱམ་གཅིག་དང་། ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་གཅིག །ལྷོ་
དང་ལྷོ་རྒྱབ་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་གཅིག །སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྔའམ། ཡང་ན་གཙོ་
བོ་དབྱུས་དང་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཞལ་དབྱུས་སུ་
གཟིགས་པའི་བྱམ་པ་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱན་མ་སོགས་གཤེགས་མ་དང་སེམས་དཔའ་དང་
སེམས་མ་དང་ཁོ་བོའི་བྱམ་པ་སྟེ་ལྔ་བྱ་བའམ། དེའང་མ་འབྱོར་ན་གཙོ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས་
བཀོད་པའི་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་དང་། ལས་བྱམ་གཉིས་བྱ་ལ། དེའང་བྱམ་པ་ལྷ་གྲངས་ལྷ་
བྱ་བཤམས་པའི་ཆོ། བྱམ་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་འཛོག་པ་
དང་། རྣམ་རྒྱལ་ནི་གཙོ་བོའི་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་སྟེ། དབང་དོན་ལས། གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་
བྱ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་གིས་བསྐྱུགས་པའི་དུང་ཆོས་སམ། ཐོད་པའམ་རྩ་
ཐོར་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བྲི་བཟང་གི་རྒྱས་བཀའ་བའི་སྟེང་དུ། ཞེས་དུང་ཆོས་འཛོག་
པའི་བྱམ་པ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོར། གཞུང་འདིར་འབྱོར་
པ་ཚུང་ན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བྱམ་གཉིས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བྱ་ཡི། བྱམ་པ་གཞན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྩི་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
དང་། བྱ་བ་མང་བ་བཀོད་ནས། བྱམ་པ་གཞན་ལས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱར་པའི་དོན་དུ་བྱེད་
བཅས་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལས་བྱམ་མ་
འབྱོར་ན་རྣམ་རྒྱལ་(༥༨)བྱམ་པ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་མཚན་མ་བྲིས་ཏེ་བསྐྱེད་ཆོག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བྱམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་ཡང་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། ཐེང་བ་
ལས། བྱམ་པ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་པ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚན་མ་དང་།

དེའི་གཡོན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་མཆན་མ་བྱི་བར་བྱཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་ཏེ།
དེའི་མཆན་མ་ནི་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཤར་
དང་ཤར་སྟེའི་བྱམ་བ་སོགས་བརྒྱད་དུ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་སོགས་རིགས་བཞི་དང་ཡུམ་
བཞི་བསྐྱེད་ཅིང་། མི་བསྐྱོད་པའི་བྱམ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་བྱམ་བ། རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་
བ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་བ། རྒྱལ་བའི་བྱམ་བའི་ཁར་བཞག་པའི་དྲུང་ཆོས་ལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་
པོའི་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ལ་བྱམ་རྩས་ཀྱང་ཆང་བར་གཞུག་ཅིང་། དེར་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་སོ། །

ལྷ་བ་ནི། ལྷ་བྱང་གིས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ས་བོན་ཡང་ན་མཆན་
མའང་རུང་། །གྲར་གྲུམ་ལ་སོགས་མངོན་འདུས་བྱས། །མཁས་པས་བྱམ་པའི་ལོགས་ལ་
བྱི། །ཞེས་མཆན་མ་འདྲི་བར་གསུངས་ལ། མཆན་མ་གང་འདྲི་བ་ནི། བྱམ་བ་སོ་སོ་བ་ཡོད་
ན་ལྷ་དེ་དང་དེའི་མཆན་མ་འདྲི་ཞིང་། རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བྱམ་གཉིས་ཡིན་ན། རྣམ་རྒྱལ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལྷའི་མཆན་མ་དང་། ལས་བྱམ་ལ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་བགེགས་མཐར་
བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་སྤྲོད་ཆོག་པ་དོན་མེད་འདྲི། བྱམ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ན། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་བ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལྷའི་མཆན་མ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་མའི་གཡོན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་
པའི་(༥༥)མཆན་མ་འདྲི་ལ། མཆན་མ་བཞིར་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་འདྲི་བའི་ལུགས་
ཀྱང་བྲེང་བར་བཀོད་དེ། དེང་སང་ཕྱག་ལེན་དུ་མི་མཛད་དོ། །འདྲི་ཚུལ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་
འབྱུང་གི་དབྱུས་སུ་ཕྱག་མཆན་གདན་བཅས་འདྲི་བ་ཤུའི་བ་དང་བྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་།
སྐབས་འདིར་ཆོས་འབྱུང་འདྲི་མི་དགོས་པས་བྱམ་བ་སོ་སོ་བ་ཡོད་ན་རང་རང་གི་གདན་
ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་མཆན་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱི་མཆན་མ་ལྟར་འདྲི་ལ། བྱམ་བ་
གཉིས་ལས་མེད་ན། རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་དོན་མེད་ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་རྣམ་
སྒྲུབ་གི་འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་རིན་འབྱུང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་བ། བསྐྱེད་སྟེང་དུ་

འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་པར། ལྷ་ཚོགས་རྫོ་རྗེའི་སྤྱིང་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རལ་གྱི་རྣམས་སམ། ཡང་
ན་རང་རང་གི་ས་བོན་འདྲི་ལ། སྤྲུགས་རིམ་དུ་བསྒྲུབ་དང་ཉི་མཛུགས་རྒྱུད་གི་སྤྱིང་དུ་འདྲི་བར་
གསུངས། ཁ་དོག་ནི། རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། མཚན་མ་རང་རང་མདོག་ཏུ་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་གང་དུ་འདྲི་བ་ནི། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། རིགས་
ཀྱི་མཚན་མས་མཚན་མ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་བཞི་ཡི་མཚན་མ་ཡིས། །སྤྱོད་པའི་ལོགས་བཞིར་
འདྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱིང་བའི་དགོངས་པའང་དེ་དང་འབྲུའིང་། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་
སྤྱིང་བར། རྩམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་གཅིག་ལ་སྤྲུགས་བཞིར་རིགས་བཞིའི་མཚན་མ་
དང་། གཉི་སྤྲུག་གཞིན་རྗེ་གཞིན་ཀྱི་མཚན་མའི་སྤྱིང་དུ་གཙོ་བོའི་མཚན་མ་བྱུ་ཞིང་། ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་དང་དབང་དོན་མཐུན་པས་རྩམ་པའི་གདོང་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་འོག་
ཏུ་རྣམ་སྒྲུབ་། རྩམ་པའི་སྤྱོད་རིན་འབྱུང་གི་མཚན་མ་སོགས་འདྲི། རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེའི་འཇམ་
རྫོང་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། རྩམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདོང་ལ་དབྱུས་དང་སྤྱིང་
འོག་དང་གཡས་གཡོན་དུ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་བྱན་མོང་(༤༤ན)མ་ཡིན་པའི་བྲག་མཚན་
འདྲི། ཞེས་མཚན་མ་ལྔ་ག་རྩམ་པའི་གདོང་ལ་འདྲི་བར་གསུངས་པས་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་
དོ། །གཙོ་བོའི་མཚན་མ་རྩམ་པའི་ཁར་འདྲི་བའི་ལྷགས་ཀྱང་སྤྱིང་བར་བཤད་ཅིང་། མཚན་
མ་གྲིས་ནས་རྩམ་པར་གདགས་པའང་རྒྱང་ལ་མཚན་མ་འདྲི་བའི་དགོས་པ་ནི། རྩམ་པ་འདྲི་
ལྷ་འདྲིའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚན་པའང་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

བྲག་པ་ནི། ལྷ་བྱང་གིས། གོས་ནི་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྩམ་པའི་མགྱིན་པ་བཅིང་
བར་བྱ། །གོས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྲད་བྱ་དག །དཀར་པོ་ཆོ་ག་མཁས་པས་དགོད། །ཅེས་གོས་
དཀར་པོའི་མགྲུལ་ཆིངས་དཀྱི་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། སྤྱིང་བ་ལས།
རས་ནི་དམར་པོ་འཇམ། སེར་པོ་འཇམ། དཀར་པོ་འཇམ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ལྷ་དང་སྤྱོད་པོ་ཡང་
གསུངས་སོ། །ཞེས་ཁ་དོག་ལྔ་གང་རྒྱུད་གིས་ཚོག་པར་གསུངས་པ་སྐབས་འདྲིར་ཡང་འབྲུ་

ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ལས། མགིན་པར་རས་བྱང་གསང་བས་དགྱི། ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་ཉིས་རིམ་དུ་བྱ། དམ་ཆོག་དོན་རྒྱལ་བྱ་དགྱི་བར་ཡང་གསུངས་པས། རས་ཁོ་
ན་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་ལ། འཆིང་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་གསང་བའི་རྣམ་འཛུལ་གྱི་
འགྲེལ་བར། གཞན་དུ་ཡོངས་མ་སྤྱད་པའི་རས་གཙང་མས་ཐོར་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་
དགྱིའོ། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །རྩྱུ་ལན་བདུན་བརྒྱལ་བའི་སྤང་བྱ་དཀར་པོ་བདུན་གྱིས་བརྩ་ཤེ་
ཁ་རའི་སྤྲུག་ས་བརྩེད་པ་དང་མཉམ་དུ་མཁུལ་ཆིངས་གྱི་སྤྱང་དུ་དགྱི་ཞིང་འཆིང་བ་ནི་ཨ་བླ་
བེ་བླ་ཉི་ལྟ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བར་རྒྱད་གཞན་དུ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
དང་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་ཅན་སྤྲ་ལྟ་རྣམས་གྱི་ཞེས་སྤང་བའི་ཁ་དོག་ཀྱང་དཀར་པོ་གཅིག་ལྟར་
མ་ངེས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆོག་(༥༤བ)ལས། ཁ་དོག་བཙུག་པའི་སྤྱར་
བས་བརྒྱན། ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕྲེང་བར་བྱམ་པའི་མཁུལ་དུ་མེ་ཉོག་གི་
འཕྲེང་བ་འཆིང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་མང་པོས་ཀྱང་བཤད་པ་སྤྲུག་རིམ་ལས་
གསུངས་ལ་དབང་དོན་སོགས་སྤྲ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྤྲུག་དོན་ནི། བརྩ་དོན་རྒྱུ་ ལ་ཁ་ར་ཅེ་
མོ་འམ་གཙུག་ཉོར། ཅུ་བྱ་བཤུ་པོ། མ་ལ་བརྒྱག་པའམ་བཙུག་པ། དེ་ཤི་ཕྱོགས། བརྒྱ་འཆིང་
བ་ལ་འདུག་པོ། དེ་ནས་དུ་རི་ཀ་བས། བསང་བདུག་བགེགས་བསྐྱད་སྤོན་འཕྲོ་བས། །དེ་
ཞེས་བ་ཡི་ཚུས་བཀའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བུལ་གྱིས་བདུག །ལས་སྤྲུག་བརྩེད་
ཅིང་། དེ་བརྒྱལ་བའི་ཡུངས་ཀར་གྱིས་བྱབས་ནས་བགེགས་བསྐྱད། ཏྲ་པོང་སོགས་གྱིས་
མ་བཟོད་ཅིང་སྟོག་ཆགས་མེད་པའི་ཚུ་གཙང་མ་སྤོད་གཞན་ལ་མ་རེག་པར་བྱངས་པ་ལ།
དོན་རྒྱུ་ཆོག་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས། ཅན་ན་དང་ནི་རྒྱ་སྟོས་དང་། །ག་བྱར་དེ་བཞིན་གྱར་གྱུ་
དང་། །ཨ་ཀ་ཅུ་དང་ལྟ་ཡི་ཤིང་། །ཅན་ན་དམར་པོ་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་བྱི་བཟང་
བསྟེས་པས་རན་པར་དགང་། དེའི་ཆད་ངེས་བཟུང་རྒྱུ་ཡབ་སྤྲུག་གྱི་གསུང་རྣམས་ལས་མི་
འབྱུང་ལ། འཕྲོ་མགོན་འཕགས་པས་བྱམ་པ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆ་གཉིས་ཚུས་གང་བ་དང་།

ཆ་གཅིག་སྟོང་པར་འཛོག་ཅིང་། ཆ་གཉིས་བཀའ་བས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་དང་། སྟོང་པའི་
ཆ་གཅིག་གིས་ཆོས་སྐྱུ་མཆོན་པ་ཡིན་གསུངས།

བདུན་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱ་རུ་དདུལ་དང་གསེར་དང་ནི། །བསྐྱ་རྩ་ག་
སྟེ་ཉིག་སྟེ། །རིན་ཆེན་གིས་པ་ལྟ་པོ་རྣམས། །བྱམ་པའི་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་གཞུག་པ་ནས་དང་གོ་
དང་མོན་སྟན་གཉེན། །ཉིལ་དང་དེ་བཞིན་མོན་སྟན་དེའུ། །འབྲུ་ནི་གིས་པ་ལྟ་པོ་རྣམས། །བྱམ་
པའི་ནང་དུ་གཞུག་པར་བྱ། །ཆེན་པོ་ཆེར་མའི་དག་དང་ནི། །ལྷར་བཅས་གཞན་གྱིས་མི་
སྟབ་དང་། །དམ་ལྷུའལ་ཅ་བ་སྟེ། །སྟན་ལྟ་པོ་ནི་གཞུག་(༤༧ན)པར་བྱ། །ཨ་སྟེ་ལྷ་དུམ་ལྟ་
ར་དང་། །སྟེ་དན་ཆེད་དང་ཨ་ཤོ་ག་། །དེ་བཞིན་སྐྱུ་ཤིང་སྐྱེས་ཡལ་ག་། །བྱམ་པའི་ཁ་མཛེས་
ལྟ་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་དདུལ་སྟེ་ཉིག་བྱ་རུ་བསྐྱ་རྩ་ག་ལྟའས། བསྐྱ་
རྩ་ག་མེད་ན་ཟངས་སམ་དུང་། དདུལ་གྱི་དོད་ལ་སྟེ་མེན་ཡང་དུང་། སྟགས་རིམ་ཆེན་མོར་
དདུལ་མ་བགངས་པར་སྟེ་མེན་བཤད། གོ། བས། ཉིལ། མོན་སྟན་གཉེན། མོན་སྟན་དེའུ་སྟེ་
འབྲུ་ལྟ། མོན་སྟན་གཉེན་དང་མོན་སྟན་དེའུ་སྟན་མ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ཞེས་བཞེད། སྟང་བ་ལས།
འབྲུ་ལྟ་ནི། ཉིལ་དང་ནས་དང་མོན་སྟན་དང་། འབྲུས་སོ་བ་དང་། གོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྩོམ་ཁའ་འགོར། ཉིལ་དང་ནས་དང་གོ་དང་ནི། །མོན་སྟན་གཉེན་སྟེ་
ཀར་བཅས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། སྟན་ལྟ་ལ། སྟེ་རྩ་དེ་ནི་སྟག་ཆོར་བ། ཀྲུ་ཀྲུ་རི་ཆོར་མ་
བྱེད་པ། ཉ་ས་དེ་བ་ལྟར་བཅས། ཨ་པ་ར་རྩོ་ཉ་གཞན་གྱིས་མི་སྟབ་པ། དམ་ལ་ནི་དབྱུག་པའི་
ལྷུའལ་ཞེས་པ་སྟེ་དེའི་ཅ་བ་དང་ལྟ། སྟང་བར་ཉ་ས་དེ་བ་མ་བགངས་པར་དབྱུག་པའི་ལྷུའལ་
དཀར་དམར་གཉིས་སྟེ་བྱེད་ཞིང་། དབང་གི་རབ་བྱེད་ལས་དབང་ལག་གཅིག་ཏུ་བགང་ལ། རྩོ་
རྩོམ་ཁའ་འགོར། བྱ་གྱི་སིང་གའི་དབྱུག་པ་ཡི། །ལྷུའལ་དང་གཞན་མི་སྟབ། །ཉ་ས་དེ་བའི་
སྟན་ཆེན་བཅས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱུ་བྱང་གིས་ལྟ་སྟག་གསུམ་དངོས་སྟེ་གསུངས་
ལ། དབང་དོན་དུ་ག་ལྟར་གྱུར་གྱུ་ཅན་དན་དཀར་དམར་སྟེ་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་གསུངས་པ་ནི་དེ་རི་

ཀ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་སྐྱེད་བ་
ཁུངས་སུ་བྱངས་ནས་བདུད་ཅི་ལྟ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་
ཚོག་ཏུ། བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་ཤ་ཆེན་དང་ནི་ཁྲག་། །དེ་ནམས་བདུད་ཅི་
ལྟ་ཞེས་བྲ། །ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བུམ་ཇས་ཀྱི་སྐུ་བས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་ནང་
གི་བདུད་ཅི་ལྟོ། །གཙུག་དགུ་ལས། (༤༧བ)སྟོང་པོ་ལྟ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་དང་།
མཚོ་རྟེན་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ལྟ་བཤད་ལ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དོན་དེའི་རྣམ་འཛུལ་གྱི་
འགྲེལ་པ་ལས། སའི་སྟོང་པོ་ཏིལ་དང་། རྩའི་སྟོང་པོ་ལན་ཚུ་དང་། ཅི་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་མར་
དང་། ཤིང་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་བྱ་རམ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་སྤྲང་ཅིའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྩ་དང་ཅི་ཐོག་དང་མེ་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་གསུམ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལ།
ཤིང་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་ཀ་ར། འབྲའི་སྟོང་པོ་ཏིལ་མར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཀ་ར་དང་བྱ་རམ་
ནི། བྱ་རམ་ཤིང་གཅིག་ཉིད་ལས་འབྱུང་བས་ཤིང་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་འབྲ་ལ། འབྲའི་
སྟོང་པོ་ཏིལ་མར་བཟངས་པ་ནི་ཏིལ་(༡༠༠བ)འབྲའི་གས་སུ་བྱུང་བ་དང་མི་ཚོས་པས་ལེགས་
པར་མཛོན་ཞིང་། མཚོ་རྟེན་ཏེ་དང་ཇ་བ་རི་པས་ཀྱང་བཤད། འགའ་ཞིག་ཏིལ་མར་གྱི་ཚབ་
ལ་སའི་སྟོང་པོ་གསེར་རམ་བཅུད་ཀྱི་སྟོང་པོ་འོ་མ་འདྲེས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཀུན་རིག་རྒྱུ་
ཆེན་དང་བྱ་སྟོན་གྱི་དོན་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གསུངས། དེ་ལྟར་བུམ་ཇས་ལྟ་སྤགས་བྲག་ལྟ་
མེད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ཞིང་། ས་ར་ཏའི་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་ཤ་ལྟ་གཞུག་པར་ཡང་
གསུངས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་ཇས་ཉེར་ལྟ་ལ། གསེར་དུལ་སུ་ཏིག་བྱ་བྱ་མན་ཏེ་རིན་ཆེན་
ལ། རས་འབྲས་མོ་སྤན་མ་ཏིལ་ཏེ་འབྲུ་ལྟ་སྤྲང་ཀ་ར་ཞོ་འོ་མར་ཏེ་བྱའི་བདུད་ཅི་ལྟ་ སྟེ་ཏེས་
ཀམ་ཀ་རི་དབང་ལག་རྒྱ་མཚོའི་ལྟ་བ་བྱ་དག་སྟེ་སྤན་ལ། ཅན་དཀར་དམར་རྩ་ཏིག་བྱར་
བུམ་ཀུམ་སྟེ་བྱི་ལྟ་རྣམས་འདུག་པར་བཅ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གོང་མ་དང་ལྷང་སྟེ་
དེ་འཆང་གིས་གསུངས་ལ། གསང་བ་སྟེ་རྒྱུད་ལས། འབྲས་ཀྱི་སོ་བ་མོན་སྤན་བྱེད། །ནས་

དང་གོ་དང་ཉིལ་དང་ལ། །འབྲུ་ནམས་ཀྱན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །ལས་ནམས་ཀྱན་ལ་འདི་དག་
བཟུང་། །སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་ཀའི་ཀ། །ཉ་ས་ཉ་ས་དེ་བ་སྟེ། །སྟོན་ནམས་ཀྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལ། །ལྷ་
པོ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ། །བྱ་བྱ་གསེར་གྱི་ས་ལེ་སྟུམ། །དུང་དང་སྟུ་ཉིག་ཞོར་བྱ་སྟེ། །རིན་
ཆེན་ཀྱན་ཅེས་(༤༩ན)བྱ་བ་ལ། །ལྷ་པོ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ལྷ་སྟག་གསུམ་དངོས་
སྟུ་གསུངས་པའི་བྲུ་སྟོ་ཀའི་དང་། །སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟེར་མོ། །ཉ་ས་དབང་ལག་ཡིན་ལ།
སྟོན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོས་འཛིན་གསལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་
དཀྱིལ་ཆོག་འགར་བུམ་ཆས་ཉེར་ལྷ་བཤའ་བ་དང་ལྷ་སྟག་གསུམ་ཅེས་བཤའ་བ་སོགས་མང་
ཞིང་། ཀྱན་རིག་སྟེ་ཀའི་ཆེན་དུ་བྱ་བྱ་དང་། གསེར་དང་། དུང་ངམ་སྟུ་མེན་དང་། སྟུ་ཉིག་དང་།
བསྟོ་རྩ་གསྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། བསྟོ་རྩ་གསྟེ་མེད་ན་དུལ་དང་ཟངས་དང་དུང་གང་རུང་། སྟུ་མེན་
མེད་ན་ཞོར་བྱ་ཡང་རུང་ཞེས་དང་། སྟོན་ལྷ་དབང་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དང་། འབྲུ་དང་བྲི་ལྷ་
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་དང་མཚུངས་པའི་ཐོག་སྟེར་པོ་ལྷ་གཞུག་པར་གསུངས་སོ། །

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱགས་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སྟོན་
ཕུང་ལྷ་ནི་ཀའི་ཀའི་ཆ་གཅིག་། ཤིང་མངར་ཆ་གཉིས། མ་བྱའི་གཙུག་ཕུང་ཆ་གསུམ། བྲི་ཉ་
ཏུ་ཆ་བཞི། བྲི་རྩ་རྩ་ཆ་ལྔའོ། །ཆའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྲི་ལྷ་ནི། སྟོ་ཅི། རྩ་ཉི། གྱར་ཀྱམ།
སྟུ་ར། རུ་ཉའོ། །འབྲུ་ལྷ་ནི། སྟོ་ ཉིལ་དཀར་པོ། ཞེ། སྟོན་མ་སྟུད་ག །སྟོན་མའོ། །རིན་
ཆེན་ལྷ་ནི། ཀ་ར་ཁ་མེན། སྟུ་མེན། བྱ་བྱ། སྟུ་ཉིག །ཕྱུ་ལ་མ་ཉེའོ། །ལྷགས་ལྷ་ནི། ཁབ་
ལེན། ལྷགས། ཟངས། དུལ། གསེར་ནམས་སོ། །དེ་དག་ལས་ཆ་གཅིག་པ་ནམས་ནམ་
རྒྱལ། ཆ་གཉིས་པ་ནམས་ཤར་དང་ཤར་ལྟོ། གསུམ་པ་ནམས་ལྟོ་དང་ལྟོ་རུབ། བཞི་པ་
ནམས་བྱང་དང་བྱང་ཤར། ལྷ་པ་ནམས་རུབ་དང་རུབ་བྱང་གི་བུམ་པར་གཞུག་ཅིང་། ཆས་
ཐམས་ཅད་ཆ་རྩོགས་པ་སྟུམ་བྱར་བྱས་ཏེ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དུང་ཆོས་སྟུ་གཞུག་ལ། ཞེས་
རྒྱུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཆེར་བྱང་བའི་བྲི་རྩ་རྩ་ཆ་ནི་བྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ར་མོ་ཤ། །སྟུ་ར་

རྒྱལ་གསུང་བའི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དུས་ནི་རམ་པ་སྟེ། བཟ་ཤེས་པས་ལོ་མ་དང་
བཅས་པ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་མ་བུའི་སྟོ་བདུན་བདུན་གཟག། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བྱམ་པའི་ཁ་
རྒྱན་ལ་འབྲུལ་གཞི་ཆེ་ཡང་། འགྲེལ་པ་དེར་བྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཅན་
ཀྱིས་བྱམ་པའི་ཁ་བརྒྱན་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པས་དུས་སོགས་གཟུག་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེའི་འགྲེལ་པར་མགྲུལ་ཆེངས་ལ་སྟེ་བས་སྒྲན་པའི་སྟེང་དུ་དུས་ཉག་མ་བདུན་
བགོགས་ལ་སོགས་པ་མི་འདུག་པའི་དོན་དུ་གཟུག་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། སྟོབ་དཔོན་
བེ་མ་ལ་མི་ཏུ་དང་བདེ་བའི་སྟུ་གུའི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དུས་བྱམ་པའི་ཁ་རྒྱན་
དུའང་གསུངས། གྲུ་ཤ་བྱམ་པའི་ཁ་རྒྱན་མ་ཡིན་ཡང་བྱམ་པའི་ཁར་གཟུག་པ་ནི། དཀྱིལ་
ཆོག་དོན་རྗེ་སྟེང་བར། སྟོད་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལག་པ་གཡས་པར་བཟུང་བའི་གྲུ་ཤའི་རྒྱན་པོའི་ཅེ་
མོས་སྒྲངས་ཏེ་བཟེད་ཞལ་གྱི་སྟོད་གཉིས་པར་ལན་གསུམ་པ་བསངས་གཏོར་བུའོ། །ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་བྱམ་པའི་རྒྱ་ཡིས་བསངས་གཏོར་བུ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གྲུ་ཤའི་
རྒྱན་(༤༤བ)པོས་བསངས་གཏོར་བུ་བར་གསུངས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །སྟེང་བ་
ལས། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱ་བ་མང་བའི་བྱིར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེང་དུ་རི་
ལྟར་རྟེན་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བྱི་བཟང་གི་རྒྱ། ལོ་བརྒྱ་ཨ་མི་ཏུ་ལུད་ད་ཀ་རྩ་ཉུ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ལན་བདུན་བསྐྱགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བྱས་པ་དོན་རྗེའི་
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་དུང་ཆོས་སམ་བསྟེན་སྟོད་དུ་ཉུ་གིས་བསྐྱགས་པ་
དང་མེ་ཏོག་གི་སྟེང་བ་བཅིངས་པའི་དོན་རྗེ་བཞག་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་
ཉུ་གིས་བསྐྱགས་པའི་དུང་ཆོས་སམ་བསྟེན་སྟོད་དེ་མོད་པ་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བྱི་
བཟང་གི་རྒྱས་བཀའ་བ་བྱམ་པའི་ཁར་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་མ་རྟེན་ན་ཟུང་འདུག་གསལ་
བ་ལས། བྱམ་པར་གནས་པའི་རྩ་པོར་གྱི། །སྟེང་དུ་དོན་རྗེ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩ་
པོར་གྱི་སྟོད་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ནི། ལ་བ་པས། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་

སྒྲིབ་ཀྱི་ཞིམ་པོའི་ཚུ་མེ་ཏྲིག་དཀར་པོ་དང་བཅས་པ་བཞག་སྟེ། དེའི་སྤྱང་དུ་མེ་ཏྲིག་གི་སྤང་བ་བཅིངས་པའི་རྗེ་རྗེ་བཞག་ལ། ཞེས་དང་། མེ་ཏྲིག་དཀར་པོ་དང་བཅས་པའི་མཚོད་ཡོན་བྱམ་པར་བྱལ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤང་བྱམ་པའི་ལྷ་ལ་མཚོད་ཡོན་འབྱལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་མང་པོས་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱིས་ཀྱི་བཏག་གཉིས་འགྲེལ་པ་ལས། རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྷ་སྦྱོར་བས། །སྤང་གསུངས་པ་ཡི་བྱམ་པ་ལས། །ཐམས་ཅད་ཚུ་ལས་ཁམ་པོར་དུ། །ཉུང་ཟད་སྒྲུག་སྟེ་ནམ་རྒྱལ་གྱི། །བྱམ་པ་པི་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །རིན་ཆེན་བྱམ་པའི་སྤྱང་བཞག་བྱ། །དེར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །དམ་ཆོག་བདག་ཉིད་རྫོགས་པ་(༡༠༠ན)དང་། །ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་བྱངས་ཏེ། །ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་རིམ་པས་དབྱལ། །དམ་ཆོག་ལྷན་ཅིག་གཅིག་བྱས་ཏེ། །མཚོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གསུང་གི་དེར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གྲུབ་ཆེན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེར་བྱམ་པའི་བཤད་པའི་སྐབས་སྤྱི་བྱང་དུ་འང་བྱམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་གཞན་མེད་པས་ལུང་དེའི་དོན་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པ་ཁར་བཞག་པའི་བྱམ་པ་དེའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ནས། དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་སྤྲུལ་མེད་གཞན་ལ་དུང་ཆོས་སྤྱི་བྱང་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ནམ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བྱམ་པའི་ཐ་སྟོན་མི་བཞེད་དོ། །སྤང་བ་དང་ལ་བ་པའི་ལུང་སྤང་བྱངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཤུཌྱི་པ་སོགས་མང་པོས་སྒྲོད་དེའི་ཁར་མེ་ཏྲིག་གི་སྤང་བ་བཅིངས་པའི་རྗེ་རྗེ་བཞག་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤང་བསྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡང་མེ་ཏྲིག་གི་སྤང་བའི་སྟེ་ནམ་བཟུང་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གཟུངས་ཐག་གི་སྦྱང་བ་གཞན་དཀྱི་བ་མ་བཤད་ཅིང་དབང་དོན་དུ་འང་མི་གསལ་མོད། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་དུ། དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱང་བ་བཏགས་པས་སྤངས་ལ། ཞེས་བཤད་

བས་དོ་མེ་ལ་གཟུངས་ཐག་དཀྱི་བའི་ཆོ། ཡོ་བཟོ་རྒྱ་ཉི་བཟུངས་པར་བཞེད་ཅིང་། བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་ལས། ཉུ་བཟུང་བཟུངས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་(༡༠༠བ)བའི་བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་གི་ཆོག་ནི། ཉུ་བཟུང་བཟུངས་པའི་སྤང་བྱ་དཀར། །མེ་ཉྱ་ཐེང་བ་ལྷག་པར་
བཅིངས། །ཅན་དན་དཀར་པོའི་བྱི་རྩར་བཟུག་ཐེང་བའི་མགོ་བོ་ལག་བཟུང་ནས། །དོ་མེའི་
དབུས་བཅིངས་སྟེང་བཞག་ལ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདུག་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
ལྟར་དུང་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཁར་མེ་ཉྱ་གི་འཕྲེང་བ་དང་གཟུངས་ཐག་གི་སྤྱད་པ་བཏགས་
བའི་དོ་མེ་འཛོག་ །བྱ་བ་ཆེན་དཔལ་འཛོལ་སོགས་མང་པོས་དུང་ཆོས་སོགས་མ་བཞུགས་
པར་དོ་མེ་ཉིད་བུམ་པའི་ཁར་འཛོག་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

བཟུང་བ་ནི། གེ་དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ལས། སྤྲོ་ལྷ་དང་འབྲུ་ལྷ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
ལ་རིམ་བཞེན་འདི་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཉྱལས་སུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཉྱལས་སུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་དེ་དག་གི་ཉྱལས་སམ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་བུམ་པས་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ཁ་རྒྱན་མགུལ་
ཆིངས་ཀྱིས་ཉ་བབས། གཟུངས་ཐག་གིས་སྤྱགས་མེ། སྤྲོ་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་མེ་དང་
བྱང་སེམས། འབྲས་བུས་ལྷའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ། རིན་པོ་ཆེས་སྤྱིའི་འོད་ཟེར། སྤྱིང་པོ་
ལྷས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས། དེས་རྩལ་ཁྱིམས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཆོན་ཏེ།
བྱ་བ་ཆེན་ཀྱ་ཀྱ་ར་ཇས་མཉམ་སྦྱར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བུམ་པ་ལྷ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཁ་
རྒྱན་མགུལ་ཆིངས་ཉ་བབས་རྒྱ། །གཟུངས་ཐག་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་ཉྱལས། །སྤྲོ་ལྷ་
སྤྱགས་མེ་བྱང་རྩལ་སེམས། །འབྲ་(༡༠༡ན)རྣམས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། །རིན་ཆེན་རྣམ་
ལྷ་སྤྱི་ཡི་འོད། །སྤྱིང་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱགས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྤྱོས་སོགས་རྩལ་ཁྱིམས་ཡོན་ཏན་
རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས། བེ་མ་ལ་མི་འདི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། འབྲུ་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་དག་

པའི་རྟགས། ཁ་རྒྱན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྦྱབ་པའི་རྟགས། བྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་
དང་ལྔན་པའི་རྟགས། སྤྲོད་པོ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྔན་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་
ཤིང་། སྤྱི་ཉིད་རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྤན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཅིའི་དོན་དུ་བྱས་
པར་གཞུག་ཅེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྔ་དང་། རོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་ནས་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། དབང་དོན་ལས། ལྷ་གོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྗེ་རྒྱུ་བའི་ནང་
དུ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་མཆམས་སུ་ཀྱ་ཤའི་གདན་ལ་དགོད་དེ་གཙོ་བོའི་བྱམ་པ་
ནི་དབྱས་སུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ལྷ་གོན་གྱི་ཆེ་དངོས་སུ་བྱིས་པ་མེད་
པས་སྒྲིམ་དོན་གྱི་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱམ་པ་སོ་སོ་བ་ཡོད་ན་གཙོ་བོའི་བྱམ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
དང་གཞན་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྗེ་རྒྱུ་བའི་ནང་དུ་ཤར་ཕྱོགས་སོགས་རང་རང་
གི་གནས་སུ་དགོད་པར་སྟོན་ཤིང་། ལས་བྱམ་གང་དུ་འཛོག་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ལ།
ལྷགས་རིམ་(༡༠༡བ)ཆེན་མོར་དྲ་རི་ཀ་པའི་བཞེད་པས་ཤར་སྒྲིའི་གཡོན་དུ་འཛོག་པ་དང་
དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་དབང་ལྔན་དུ་འཛོག་པར་གསུངས། ལག་ལེན་ལ་སྟེགས་བྱ་
སོགས་ཀྱི་ཁར་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་རང་ལ་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་ཀྱི་གཡོན་དུ་ལས་བྱམ་བཤམ།
དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཀྱ་ཤའི་རྒྱན་པོ་འོག་ཏུ་འདིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱ་
ཤ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་དགོད་ལ། དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་སོགས་བཤམ་པ་ཡིན་ཞིང་།
འགྲུབ་ན་བྱམ་པ་ལའང་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཉིར་སྦྱོད་བཤམ་པར་གསུངས་སོ། །ཐེང་
བར་དབང་ལྔན་གྱི་མཆམས་སུ་ལྷའི་བཞུགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བྱིའི་ཐིག་ལེ་བཏོད་པའི་

སྤྱི་དུ་བྱམ་པ་འཛོག་པའི་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་དགོད་པར་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟོན་གྱི་བསྐྱོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བྱེད་དགོས་པ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིང་། ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས་
སྟུ། ལས་ཐིག་བཏབ་པའི་དོ་རྩའི་ཐིག་གི་ནང་ཅམ་དུ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་བསངས་སྤྱངས་སོགས་གྱི་དོན་མཆོད་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ།
ཁྱིམ་ལས་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཁྱིམ་ལས་སྟོན་ཡིན་ཞིང་བྱམ་པའི་འཛོག་བྱེད་ཆུ་བསྐྱོར་པའི་
དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཆུ་མཆོད་གྱིས་ཡིན། བཟང་སོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། ཡོ་ཏུལྟེ་ཏུལྟེ་
མུ་ཏུལྟེ་སྟུ་ཏུ། གཞུང་ཆུ་འགྲུགས་པའི་སྤྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་སོགས་དུ་མར་ཡང་
དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། སྤྲུགས་དེ་བཞིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྷན་པའི་ལྷའི་(༡༠༩ན)ཆུ་བོ་གཞུང་དངས་ནས་བྱམ་པའི་ཆུ་དང་འབྲེས་པར་མོས། དེ་ཡང་དུ་
རི་ཀ་པ་དང་བྲུ་རྟེན་ཏུ་བྱམ་པ་ཉིད་ལས་གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ནང་
དུ་ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བྱེད་པར་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་
པ་བྱི་བྱམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། གྱི་དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར་སྟོན་ལས་བྱམ་པ་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞུང་
ཡས་ཁང་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་དང་གསུམ་ཡོད་པར་སྤྲུག་ཐང་སྟེ་སེང་གིས་བཞེད་ཀྱང་།
རིན་ཆེན་བྱེད་པར་བྱི་བྱམ་པ་ལ་ནང་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
ཉིད་བྱམ་པ་གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བྱམ་པ་གཞུང་
ཡས་ཁང་དང་མཆོན་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་གྱུར་
པར་བལྟོའི་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་རྒྱུ་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་
གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་བྱི་མ་གྱི་དོར་ལས་རིམ་དང་ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དབང་དོན་འདི་དང་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་སོགས་

སུ་མཛད། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལའང་། བརྩམ་རྟེན་ཏམ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་བ་རུ། །ལྷ་ཡི་
འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་ཡང་། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །གཞན་དུ་འཁོར་ལོའི་
རྗེས་འབྲང་བ། །རིགས་དང་བཅས་པ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར། གྲེ་རྗེར་
ལས་རིམ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྒྱལ་དུ་ལྷ་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། བྱམ་(༡༠༣༡)པ་གཞན་ལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱམ་ཆེན་ཨ་མོ་ལྷ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྗེར་
བྲེང་སོགས་མཐུན་པར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་
འདིར་བྲི་མ་དང་མཐུན། རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བྱམ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་
ནང་དུ་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ལས་བྱམ་དུ་བགེགས་མཐར་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། ཚོ་ག་གསུམ་
སྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཡོད་ཞབས་དང་རྩ་ལ་སེ་ན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ག་
པར་མོས་པའམ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའང་འབྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་ས་བོན་
ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པའང་རུང་ངོ་། །བྱམ་པའི་མཆན་མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་རང་རང་དུ་སྐྱེད་དགོས་
ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། བྱམ་རྒྱ་གང་དང་གང་བཀོད་པ། །དེ་ནི་དེ་དང་དེ་བཟླ་
བྱ། །དེ་རྣམས་བྱམ་རྒྱ་དམ་པར་བཤད། །དབང་བསྐྱར་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །ལྷ་དེ་
རྣམས་ནི་ཡིད་དུ་འོང། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིར། དེ་ལྟར་ས་བོན་ལས་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པའི་
དགོས་པ་ནི་མ་དག་པའི་བཅུད་མ་དག་པའི་སྣོད་ལ་བཞེན་པ་ལྟར། དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་སྣོད་ལ་བཞེན་དགོས་ཀྱི། མ་དག་པའི་སྣོད་ལ་བཞེན་མི་རུང་བས་ན།
མ་དག་པའི་བྱམ་པ་དེ་བསངས་ཤིང་སྐྱངས་ནས་ས་བོན་ལས་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་བྱམ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དག་པའི་སྣོད་དུ་བྱས་པ་དང་། དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་བཞེན་པ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། མཆན་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པའང་།
དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་དེའི་ལོགས་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་
རྣམས་ཀྱང་མ་(༡༠༣༢)དག་པའི་རྣམ་པ་སྣོད་ངོར་ཤར་དུ་མི་རུང་བས་ན་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་

དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ལྷ་ལ་མཚན་མའི་ནམ་པ་ཅན་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ། །ཁྱི་ནང་གི་ལྷ་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་སོགས་བྱེད་
བ་སྤེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཚོད་བསྟོད་བྱ་བའང་སྤེང་བ་སོགས་ཆད་སྤྱབ་དུ་མས་
བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་པད་ཀོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྩོམ་ཞེ་རྩེ་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཉླ་གི་
སྤེང་བའམ། གཞུངས་ཐག་གི་སྐྱེད་པའི་སྤེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་བཟུང་། གཡས་པས་
སྤེང་བ་འཛིན་པར་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། མཚོད་ཡོན་གྱི་
རྒྱ་སྤེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨོ་བཟླ་ཨ་མི་ཏ་ཨུད་ད་ཀ་ཏྲཱི། ཞེས་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་
ལན་བདུན་བདུན་བརྩོད་པས་དུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་རྩལ་ལྷ་རབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཞེ་རྩེ་རང་བཞིན་དུ་མོས་པས་བསྐྱབས། ལྷ་བ་ལྷ་ཏུས་སྟོབ་མས་རྩོམ་
བྱམ་པའི་ཁར་བཟུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཉླ་གི་སྤེང་བའི་སྤེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་
ནས་ཏྲཱི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞེ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་
སྤེང་བ་གཞུངས་ཐག་ལ་འབྲེལ་ཏེ་སོང་བ་བྱམ་པའི་ལྷའི་སྤྱགས་ཀ་ལ་ཤོག །སྤྱགས་རྒྱུད་
བསྐྱལ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱེ་སོགས་ལྷན་ཐབས་
ལྟར་དང་། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་
རྒྱ་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་(༡༠༣བ)བབས་ཏེ་བྱམ་པའི་རྒྱ་དང་འདྲེས་པའི་མོས་པའང་བྱས་
ཏེ་གཙོ་བོའི་སྟོང་པོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱམ་རྒྱ་
ལ་ཨོ་བཟླ་ཨུད་ད་ཀ་ཏྲཱི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤེང་སྤྱགས་སམ་སྟོང་པོ་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་དམ་ཉེར་གཅིག་རེ། གཞུངས་ཐག་ལས་བྱམ་གྱི་ཁར་སྟོས་ནས་བགོགས་མཐར་བྱེད་
ཀྱི་སྤེང་སྤྱགས་བདུན། སྟོང་པོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞེ། དེ་ནས་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་མོང་
དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱ་ཅ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བཞེ། ཟུང་འདུག་གསལ་བར། སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། གཞུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་

བའམ། །ཡང་ན་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་ཡང་རུང་། །དགེ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས། །ཁྱེས་ཀྱི་
དོན་དུ་མངོན་པར་བསྤྲུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྱངས་ནས་གཙུག་ཏྲར་ནམ་རྒྱལ་
མ་དང་ཕྱིར་བསྐྱོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་གསུངས། གཙུག་པོའི་སྤྲུགས་
དང་། རྩྱུ་ལན་བདུན་བསྐྱེད་ནས་བྱམ་པ་ནམས་སུ་དུང་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ། ལས་
སྤྲུགས་བསྐྱེད་ནས་མེ་ཏྲོག་དཀར་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡང་གཞུག། །དེ་དག་ནི་རྒྱུད་རྗེས་སྤོང་
གི་ང་བཞི་པ་ལས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤོང་སྤྲུགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། སྤྲུགས་འདི་
ལན་བདུན་བར་དུ་ནི། །ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིང་པོའི་སྤྲུགས་ནི་བསྐྱེད་བྱས་
ལ། །རིགས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མཆོད་པར་བྱ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནི། །ལན་བདུན་
བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད་རིམ་པ་ཡིས། །ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་
ནི། །དེ་ནས་རང་(༡༠༩)ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས། །མཆོད་ཡོན་སྤྱོད་དུ་མཆོད་པར་བྱ། །དེ་
ནས་དུ་ཀྱུ་ལ་རས་ནི། །ག་བྱར་ཨ་ག་བྱས་བདུགས་པ། །བཀའ་ནས་རང་རང་སྤྲུགས་དང་
ནི། །དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྤྲུག་གནས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
མཆོད་ཡོན་སྤྲུག་ཏེ་ཡང་དག་མཆོད། །མེ་ཏྲོག་དཀར་པོ་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་པར་ལྟེན་པས། མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་པའི་ཆེ། གཙུག་པོའི་སྤྲུགས་དང་རྩྱུ་བདུན་བསྐྱེད་
བར་གསུངས་པ་དང་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ནམས་ནི་སྤོང་བའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་གཙུག་པོའི་བྱམ་པ་ལ་སྤྱིང་པོའི་སྤྲུགས་སམ་མུ་ད་ཀ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་གཙུག་པོ་ལ་རང་སྤྲུགས་སྤོང་དང་བརྒྱ་མུ་ད་ཀ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པར་གསུངས། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་མེ་ཏྲོག་གཞུག་པ་དང་བདུག་
སྤོང་ཀྱི་བདུགས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཉེར་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི་སྤོང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ས་ར་ཉའི་
ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། ཐོད་པའི་མཆོད་ཡོན་སྤྱོད་འགྲོ་བས། །སྤོང་སོགས་ལྟ་

བཞོས་དག་གི་བར། །བུམ་པའི་གངས་དང་མཉམ་པ་དབུལ། །ནང་དང་གསང་བར་བཅས་
པས་ཀྱང་། །བུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན། རྒྱལ་ཆ་བ་
རྗེའི་འཇམ་དྲོལ་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་མཆོད་པས་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་སོགས་བུམ་
ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྒྲགས་རིམ་སོགས་ལས་ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་
བ་འབྲུལ་བ་དངོས་(༡༠༧)ཟུ་མ་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་ཐབས་མང་པོར་མི་འབྲུལ་བའི་
ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས་བུམ་པ་ལ་ལས་བུམ་གྱི་རྩ་ཁ་རྒྱན་གྱིས་སྦངས་པས་བསངས་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མ་རྩོགས་གྱི་བར་དུ་བགལས་བསྒྲིག་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།
རྩས་བུམ་པ་གང་ལ་བསང་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་དང་གྱེད་དྲོལ་
ཆོག་བདེ་ཆེན་འབྲུག་རོགས་གཉིས་ཟུ་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཐོར་བར་གསུངས་ཤིང་།
སྒྲགས་རིམ་སོགས་ལས་ཆོག་གིས་དངོས་ཟུ་མ་བེན་ཀྱང་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་
འབྲ་སྒྲུལ་ལ། བགལས་བསྒྲིག་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ལས་བུམ་གྱི་རྩས་བུམ་པ་རྣམས་
ལ་བསང་སྟེ་བསྐྱང་བ་བུམ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལས་ལྷ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མ་བེན་པར་
བུམ་པ་རྣམས་བསྐྱང་སྟེ་བགལས་མེད་པར་མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་ལག་པས་རེག་པའམ་རེག་པར་མོས་ནས་བསྟོད་པ་
དང་བྲིལ་བྱ་གསེལ་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་དྲོལ་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བུམ་པའི་ལྷ་
རྣམས་པན་རྩྭ་རྗེས་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱན་གྱིས་བྱང་རྩལ་སེམས་གྱི་རོ་བོར་མེར་གྱིས་ཞུ་
ནས་བུམ་པའི་རྩ་དང་འབྲེས་པ་དང་མཆོན་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཞུ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་བྱ་ག་
མཆོན་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་མོས། འདིར་ལྷན་ཐབས་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
སྤང་བར་བསྐྱས་པའི་གོང་དུ་ལྷ་བཞུ་བ་དང་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་
འོག་དུང་ཆོས་གྱི་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་བའི་སྟོན་དེར་ལྷ་(༡༠༥)ན་བཞུས་ནས་མཆོད་བསྟོད་

བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱམ་ཆུང་ནམ་པར་བཞུས་པ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་ལྟ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
པ་དང་མཆོད་གཏོར་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱས་པས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བ་དང་མཉེས་ཤིང་ཆེས་པའི་
མོས་པ་བྱས་ཆོག་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་བྱེད་མ་བདེན་ལྟན་ཐབས་ལྟར་བྱས་པས་
ཀྱང་ཆོག་སྟེ། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོར་གཞན་ནམས་ཀྱི་མཆོད་བསྐྱོད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བཞུ་
བར་གསུངས་སོ། །བྱམ་པའི་ཆུ་ཉིད་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱས་ནས་གཏོར་མ་འབྲུལ་
བ་དང་། བསྐྱོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་མི་བདེན་གཞན་ནམས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ་ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ལས་བྱམ་གྱི་ལྟ་མི་བཞུ་བར་གསུངས་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས། སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟ་བུ་བ་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟ་
མི་བཞུ་བར་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་རིག་ལྷེ་ཀ་ཆེན་ལས། འདིར་ནལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཆེན་ལ་བྱམ་པའི་ལྟ་བུ་བར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་ནམ་ལས་
ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་བྱམ་ལྟ་མ་བཞུ་
བའི་ངེས་བཟང་མི་བཞད་དེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་
བྱིས་ལན་དུ། རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་ལའང་རྗེར་དབྱིངས་དཔལ་མཆོག་ཅེ་མོ་ཀྱན་རིག་སོགས་དུ་
མ་ཞིག་ལ་ནི་བྱམ་ལྟ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཀོལ་གྱི་བར་
བཞུར་མི་རུང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཀོལ་ནས་གཤེགས་གསོལ་ཆར་བ་ན་བཞུ་རྒྱ་མེད་པས་མི་བཞུ་
བ་ཡིན། རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་པ་ལ་(༡༠༥)ཞེ་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་འང་འཇམ་དཔལ་གསང་
ལྟ་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཇོད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་བ་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་
ལྟ་བུ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རྒྱུད་སོགས་ལའང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྤེ་འོག་མའི་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམ་ལྟ་མི་བཞུ་བའི་ངེས་པ་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་
ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱམ་སྐྱབ་ཟིན་ནས་རྒྱུད་རྗེར་ཐེང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱམ་
པ་གཞན་ནམས་ལ་ག་བྱར་དང་ཨ་ག་རུ་ལ་སོགས་པས་བདུགས་པའི་རས་ཀྱིས་བཀབ་ཅིང་

དཔེན་པའི་གནས་སུ་མི་མངོན་པར་སྤྲ། ལས་བྱམ་ཀྱི་ཤེས་ཆུན་པོ་དང་བཅས་པ་སློབ་མ་ལ་
བསངས་གཏོར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤར་སློའི་བྱང་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱག་
ལེན་ལ་སློབ་མ་རང་གི་ཉེ་ལོགས་སུ་འཛོག་ཅིང་བྱམ་པ་རྣམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་
མ་ཟིན་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྐྱོར་བ་དང་མཚོད་པ་སོགས་སྤྱན་གསུམ་དུ་བྱ་བ་གསང་བ་སྤྱི་
རྒྱད་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཅ་འགྲེལ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་བ་འཕམ།
ཉིན་རེ་བསྐྱོར་བ་དང་མཚོད་བསྟོད་སྤྱན་རེ་མ་ཆག་པར་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་
རྫོང་སྤང་ལས། བདག་ཉིད་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བསངས་གཏོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱམ་པ་དེ་
རྣམས་ལས་ཆུ་ཉུང་ཟད་སྤངས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཤར་སློའི་བྱང་གི་ཆར་མརྩི་ལ་
གནས་པའི་དུང་ཆོས་ལ་སོགས་པར་སྤྲུག་གོ། །གཞན་དུ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་བྱམ་པ་
ཀྱི་ཤེས་ཆུན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་དོན་དུ་དེར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱམ་པ་རྣམས་
ལ་མངོན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཚོད་(༡༠༩)པ་ཉི་མ་སོ་སོར་སྤྱན་གསུམ་མཐ་གཅིག་
དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ།

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྤྱན་ཐབས་སུ་སློབ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱན་བཟུང་གཉིས་ལས་ང་རྒྱལ་
འཛོན་པ་མ་བྱང་ཡང་། ཉི་ཤུ་པར་འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་བཞིན་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་བཞིན། དབང་དོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་སློབ་བསྐྱེད་
པ་དང་། སྤྱན་བཟུང་པ་དང་། ང་རྒྱལ་འཛོན་པ་རྣམས་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
དགོས་ཤིང་། མཚོད་པ་འབྲམ་བ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་དབང་དོན་དུ་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་།
སྤྱན་ཐབས་སུ་བཞོད་པ་དེ་སྤར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སྤྱན་བཟུང་པའི་གོང་དེར་མཚོད་ཡོན་

དང་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་འདྲིའི་ཡང་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་
གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། སྤར་ཡང་འཁོར་ལོ་མཆོད་བྱས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་
གསོལ་བཏབ་ཀྱི་སྐབས་འདྲིའི་ཡང་སྟོན་གྱི་ལྟ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་
མོར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཉི་ཤུ་པར་ཡང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ། །བཏུང་
དེ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་ནས་ནི། །སློང་དང་ལྷན་པས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་དེ་འདི་སྐད་
བཟླ་། །ཅེས་སྐབས་འདྲིའི་མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །སྟོན་གྱི་ལྟ་དང་བར་སྤང་ལ་
རིགས་ལྷའི་ལྟ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དམིགས་པ་ལ་ལག་པ་གཡས་པ་སྤྲོས་པོར་ཐོགས་
ཤིང་། གཡོན་པ་བྲིལ་བྱ་འཁོལ་བ་དང་བཅས། ལྷེ་རྒྱུ་ལས་རྗེ་རྗེ་བསྐྱོད་ནས། ལྷས་མོ་
གཡས་ས་ལ་བཙུགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས། ལྷགས་(༡༠༩)རྗེ་ཡི་ནི་བདག་ཅན་བདག་། ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་སྤྲོབ་མ་སོགས་ཀྱི་དོན་
དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བར་གནང་བ་ལྷ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པའི་དོན་དུ་སྟོན་གསན་འབེབས་
པ་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་སྤར་གསོལ་བས་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་
བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་མོས། དེ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
སངས་རྒྱས་ལྷའི། །རིགས་འབྱུང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། །དེ་དག་བར་སྤང་གནས་
བསམ་ནས། །འདི་སྐད་བཟླ་དེ་ཅིང་བསྐྱུལ་བར་བྱ། །ལྷགས་རྗེ་ཡི་ནི་བདག་ཅན་བདག་། ཅེས་
པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་པར་འོས། །གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་
དང་། རྗེ་རྗེ་སྤང་བར། ལྷས་མོ་གཡས་པ་ས་ལ་བཙུགས་ཤིང་། ལྷེ་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པའི་རྗེ་
རྗེ་ཅེ་གཅིག་པར་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་བཞེད་དེ། ལག་པ་གཡས་པར་སྤྲོས་པོར་ཐོགས་ཏེ། གཡོན་
པས་བྲིལ་བྱ་དཀྱིལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྤར་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་
ནི་གོ་སྤོའོ། །འདྲིའི་བུམ་བསྐྱོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྟོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་བཞིན་
རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ཅ་འགྲེལ། འབྲེང་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་།

ས་ར་ཏ་དུ་རི་ཀ་པ་ལ་བ་བ་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་དང་
བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་སོགས་ཆུ་བོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་གསོལ་འདེབས་ལྷ་སྟོན་
ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་སྤྱེལ་ནས་མཛད་ཅིང་ཆོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་ལ་ལན་གསུམ་བྱ་བ་དོ་
ཐེ་མཁའ་འགོ་དང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་ཚུལ།

བཞི་པ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་(༡༠༧ན)ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་དོ་ཐེ་ལྷག་གནས་བྱ་ཚུལ།
སློབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ། སློབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སོ། །དང་
པོ་ནི། རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལས་དང་། དབང་ཚུལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་
ལས་ཀྱི་དོ་ཐེ་ནི་སྤར་རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་བྱས་ཐེན་པའམ། མིན་ན་སྐབས་འདིར་
སྤགས་སྤོམ་སོགས་བྱེན་བ་སྤོན་དུ་འགོ་བའི་སློན་སྤྱོད་ལྷག་གནས་བྱས་ཏེ་རང་གི་སློབ་མ་
ཡིན་པ་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤོན་དུ་གསུངས་ཏེ། མི་སྤུང་སྤྱི་
བས། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་འཛིག་པའི་བྱིར། །སློབ་མ་མིན་པ་གཞུག་མི་བྱ། །མེད་ན་
གཉིས་སམ་གསུམ་བཟུང་བྱ། །ཐ་མར་ཡང་ན་གཅིག་འདོད་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤགས་རིམ་
ཆེན་མོར། མདོར་ན་རང་གི་སྤྱོད་གྲོགས་བྱེད་པའི་སློབ་སྤོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོ་ཐེ་ནི་
རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་མིན་པ་བཅུག་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གསུངས་པས་དེ་
འདྲ་བའི་སློབ་མ་མིན་པའི་དབང་ལྷན་བལྟ་བ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷར་ཡིན་
ལ། སློབ་སྤོན་དཔོན་ནི་སློན་སྤྱོད་གསོལ་འདེབས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དོ་
ཐེ་ལྷར་སློབ་མ་དམ་ཆོག་ཅན་དགོས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་དོ་ཐེ་ལྷར་པ་མེད་ན་སློབ་སྤོན་
ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་འབྲེང་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་དགྲུལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ཙམ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སློབ་མ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་སོགས་མཆན་ཉིད་དང་མི་
ལྡན་པའང་རུང་བ་དང་གངས་ཀྱི་ངེས་པའང་(༡༠༧)མེད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས།
དགྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་གཞུག་པ་ལ་སློབ་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤང་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་དགྲུལ་
འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིར་ནི་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་འཇུག་ཏུ་རུང་ངོ་། །སློབ་དང་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་མི་བྱ་སྟེ་གཞུག་
པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་མོད་ལ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །དད་པ་མེད་པ་དང་།
དགེ་བའི་ཅུ་བ་མ་བསགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པ་དང་། མོས་པ་མེད་པ་མང་དུ་
ཟིན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སློབ་མིན་ན། །དེ་ལ་
གཞུག་པ་སློན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞུག་པ་ཙམ་ཞིག་སློན་བྱ་ཡི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་
བ་མིན། །ཞེས་སློབ་དུ་མི་རུང་ཡང་། དགྲུལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་
བསྐྱུན་པ་དང་། སྤྱིག་པ་འདག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སློབ་མིན་ཡང་གཞུག་པར་
གསུངས་པའི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་རྣམས་འཁྱོར་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། སློབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་
ཀྱང་། གསང་བ་པའི་བདག་པོ། གང་དག་གིས་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྱགས་སྤྱད་པའི་
ཆུལ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གངས་ཀྱི་ཆད་འདི་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱལ་བར་ཡི་དམ་བཅའ་བ་དེ་
ཁོ་ནར་(༡༠༩)བྱ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་
ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱུད་དེར་བཙུ་མན་ཆད་གངས་

ངེས་བཟུང་མཇད་པ་ནི། སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲ་བར་
དགོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། གཞུག་པ་ཙམ་ལ་གངས་ཀྱི་ཆད་ངེས་བཟུང་མེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་བཅུད་ན་
སློབ་དཔོན་ནམ་སྐབ་པ་པོར་མི་འགྱུར་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ས་པོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆད་དང་གངས་ཆད་པ་མེད་པ་བཟང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་འབྲ་བ་སློབ་དཔོན་དེ་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་
སྣང་གི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་བཤད་ཆུལ་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་། སླ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འང་
དེ་དག་དང་འབྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཤུའི་པའི་དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སློན་མར། དེ་ཉིད་
བསྐྱུས་པའི་ལུང་བྲངས་ནས། སློག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་ན་གཞུག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། མི་
ལྡོག་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པའམ་ནན་ཏུར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་
པ་གང་ཞིག །སློག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སློབ་མ་ལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཆང་བར་དགོས་ཤིང་། གངས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ངེས་བཟུང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ།
གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། །ལྷའམ་ཡང་ན་བདུན་
དག་གམ། །ཉི་ཤུ་(༡༠༩)ཙམ་གྱི་ལྷ་ཡི་བར། །བྱང་དུ་མ་གྱུར་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །དེ་ལས་
ལྟག་པའི་སློབ་མ་དག །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཉི་ཤུ་ཙམ་མན་ཆད་བྱང་དུ་
མ་གྱུར་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རི་ཀ་པའང་བཞེད་ལ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས།
བཅུ་འམ་བརྒྱད་དམ་བདུན་ནམ་ལ། །གཅིག་གཉིས་བཞི་ལས་ལྟག་ཀྱང་རུང་། །དབྱེད་མི་
དགོས་པར་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལས་ཀྱང་། མེ་ཏོག་དང་
བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྷ་ཡང་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ལ་བྱང་དུ་གྱུར་པའང་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་

ཐེང་བར། སློབ་མ་གཅིག་གས་གཉིས་སམ་མང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་བྱུང་
བར་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་རིགས་ལྡན་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བྱང་སྲོང་ཉི་མའི་
ཤིང་རྩ་སོགས་བྱེ་བ་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་སློབ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་གྱང་ཡོད་མོད། སྤྱིར་
བཏང་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟ་ནའང་བོད་ཀྱི་སློབ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་ལེན་ལ་
སྤྱི་རྒྱུད་ལྟར་མཛད་པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མདོར་ན་སློབ་མ་མན་ཚུན་
དུ། ཁར་གི་གཤེན་པ་མི་བཟུང་ངོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་སེམས་བཟང་ཞིང་། ཁྱི་དུལ་སློབ་
མ་ལ་མན་པ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་
ལ། སྤྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་སྤྱོད་(༡༠༩ན)རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ལ་གངས་ངེས་
མེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་གཞན་ལ་གངས་ངེས་བཟུང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་དུ་མར་དེ་སློར་ལ་དབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འབྱུང་མོད་གྱང་འདྲིར་མ་སློབ་སོ། །སློབ་མ་
ལྷག་གནས་དེ་སྐབས་གང་དུ་བྱ་བ་ལ། སྤྲོམ་འབྱུང་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ཐིག་ཆོན་གྱིས་
བྲིས་བྲིན་པའི་འོག་ཏུ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་བཤད་པའི་རིམ་
པ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ལག་ལེན་ལ་སྐབས་འདྲིར་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྱུ་བྱང་གིས་
གསུངས་པ་བཞིན། དགྲིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་གཞན་
ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་བྱ་བའི་ཆོ་ག ཁ་བར་བྱ་བའི་ཆོ་ག ཐ་མར་བྱ་བའི་
ཆོ་གའོ། ཁ་བར་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཁྱུས་བྱས་ཤིང་གོས་གཙང་
མ་གསར་པ་བཞོ་སྟེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་ཁྱུས་བྱས་ཏེ། གཙང་
མའི་གོས་ནི་བཞོས་པ་ཡིས། ཁེ་ཏོག་སྟེམ་ཐོགས་བྱག་འཆལ་ནས། ཁྲ་མ་ལ་ནི་གསོལ་

གདབ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བློང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལག་ན་མེ་ཏོག་གི་བློང་བ་ཐོགས་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་ལས་བྱམ་གྱི་ཁྱུས་ཚུ་འབྲིམ་ཞིང་། མེ་ཏོག་བཟུང་བ་སྐྱོང་
མཛད། སྒོམ་དོན་ལ་སྒོམ་མ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་སྤྲོ་ཆོགས་དོན་མེད་
དབུས་རྒྱུ་ཐད་ཅམ་དུ་གནས་པར་མོས་ཤིང་། དངོས་སུ་སྤྲོ་སྤྲོ་གོན་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་
སོགས་ཡོལ་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱབས་ཏེ་མི་མཐོང་(༡༠༩བ)བར་བྱས་པའི་གནས་སུ་སྤྱིང་གར་
མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྐྱར། དུས་མོས་ལ་བཅུགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་དུ་
བཅུག་པ་ལ་ཨོ་ལུ་མཛུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་བཞགས་པའི་ལས་བྱམ་གྱི་སྤྲལས་ཚུས་ལན་བཟུང་གཏོར་
ལ་ལས་གྱི་སྤྱིབ་བ་སྐྱར་བ་ནི། རྒྱུད་དོར་བློང་གི་ང་བཞི་བ་ལས། སྒོམ་མ་ལྷག་པར་གནས་
པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ། །ཅན་དན་ག་བྱར་སྒྲ་ཅི་ཡི། །ཚུ་ཡིས་ཀྱང་
ནི་ཁྱུས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རས་གྱི་ཡོལ་བ་ཀྱན་ནས་བྲེས། །ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཡང་དག་
ལྷན། །དོན་ཅན་གྱི་སྤྲལས་ཚུ་ནི། །ལན་བཟུང་གཏོར་ལ་གཏོར་བ་ཡིས། །ལས་སྐྱེས་བྲི་མ་
སྤྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་ལ་སྤྲོ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཁྱུ་བའི་ཆེད་དུ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་སྤྲལས་གཅིག་ཏུ་
སྤྱངས་པའི་མཐུལ་འབྲལ་དུ་བཅུག་ནས། སྒོམ་དཔོན་ཁྱོད་ནི་དགོངས་སུ་གསོལ། །དགའ་
ཆེན་ཁྱོད་བདག་སྟོན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། མགོན་པོས་བདག་ནི་གཞུག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་
པའི་བར་ཆོག་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་སུ་
གཞུག། །ཆོག་འདི་དག་པལ་ཆེར་རྒྱུད་དོར་བློང་དང་། ཅི་མོ། སྒོམ་འབྱུང་སོགས་ལས་ཅི་
རིགས་འབྱུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་ཡང་འབྱུང་ངོ། །

དོན་ནི། རྒྱུད་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྒོམ་དཔོན་ཁྱོད་
ནི་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་ཅེ་འཆང་(༡༡༠ན)གི་མཚན་གྱི་རྣམ་

གངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་དུས་ནས་དུ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
ལ། ལྷ་མ་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་དང་འབྲ་བར་མ་ཟད། སྐབས་འདིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
དང་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པར་མོས་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། དེ་འབྲ་
བ་ཁྱེད་བདག་གི་ཉེ་ལམ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་སོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྒྱལ་ཞེས་པ་དོན་བརྒྱད་ལ་
འབྲུག་ཀྱང་འདིར་ནི་ཆེ་མོ་ལས། རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཅི་ཡིན། །ན་ནི་དགག་པའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། །དངོས་མེད་དངོས་སོ་མེད་མིན་པས། །གང་དུ་བྲི་མ་མེད་ཀྱང་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རྒྱལ་དུ་
བརྗོད། །ཅེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས་བྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་བཤད་པ་
བཞིན་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་
ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་རྗེ་གསུང་པའམ་རྒྱལ་པའི་སྤྲ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤངས་པ་དང་རྗོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཏེ་ལམ་དང་བརྟན་
པའི་དོན་གཞན་གྱིས་མི་ཤིགས་པར་ལྟོ་པས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤྲ་མེད་
ཀྱི་ཉེ་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་བྱང་རྒྱལ་ཆེ་གཅིག་ལ་ངེས་པར་ཐོབ་ཀྱས་པ་དེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་དོན་ཡིན། དེ་འབྲའི་ལམ་དེ་མགོན་སོ་ཆེན་སོ་ཞེས་སྤྲ་མ་ལ་སོས་
ནས་བདག་འཆལ་བ་སྟེ་འདོད་དོ། །

དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་ནི། སྤགས་དང་རྒྱད་དང་བྱུག་རྒྱལ་སོགས་པ་ནམས་ཏེ། དམ་ཆོག་
(༡༡༠བ)གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་འདར་མི་རུང་བ་ལ་འབྲུག་པས་སྤགས་ལ་སོགས་པ་
དེ་ནམས་འདའ་བ་སྟེ་འདོར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་དེ་ནམས་བདག་ལ་སྦྱལ་
ཏུ་གསོལ་ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱང་བདག་ལ་སྦྱོལ། །ཞེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
ནི་སྟོན་སེམས་དང་། དེས་མཆོན་ནས་བྱང་སྟོན་དང་། སྤགས་སྟོན་ནམས་ཀྱང་བདག་ལ་
སྦྱོལ། །ཞེས་ལྷགས་ལ་ཐོན་པས་རྗེར་སྤྲོད་དང་ཆེ་མོར་ཆོག་འདིའི་ཆབ། སྟོན་པ་དག་ཀྱང་

བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་པ་འབྱུང་བ་གཉིས་དོན་འབྲེལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་འགའ་ཞིག་
ཏུ་སྒྲགས་སྟོམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལོགས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་མེད་
པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་སྐབས་འདིའི་དོན་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་གཉིས་གྱི་
ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བཅའ་འཁོར་པ་ངས་པར་དགོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་
འདུན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་དང་། བྱུང་པར་གསང་སྒྲགས་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱབས་འགྲེལ་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་གྱི་
དོན་ནི་ཐར་པ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་
གྱི་གྲོང་མཆོག་གམ་མོ་བྱང་དུ་བདག་འཇུག་པར་མཛོད་ཅེས་བའམ། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྟུལ་
གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དབྱགས་ཕྱིན་པས་ཐར་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་དང་
འབྲེལ་བའི་གྲོང་མཆོག་དེར་འཇུག་པའི་སྤྱད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་ལ། ཀུན་(༡༡༡ན)སྟོང་འཆོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐྱར་བ། སྒྲགས་ལ་མོས་
པ་བརྟན་པོ་འཛིན་དུ་གཞུག་ལ། སྟོམ་པ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལ། མོ་ཤིང་དོར་ཏེ་
ཁྱོར་ཚུ་སོགས་སྤྱོད་ལ། ཆོས་བཤད་དེ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་
སྤང་བར། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་བྱི་མའི་མདོན་པར་མཐོ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆེད་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི། མདོན་མཐོ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྒྲགས་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཙམ་འགྲེལ་སོགས་
དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར། །ལ་ལ་གསང་སྒྲགས་སྤྱི་དོན་གཉེར། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་
བཅད་གྱིས་ཀུན་སྟོང་འཆོས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་
ལས་འབྱུང་། དོན་ནི། གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ལ་གསང་སྒྲགས་གྱི་སྟོན་མཆོའདིའི་ནད་

གདོན་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྟེན་བཀུར་སྟན་ཐགས་སོགས་སྐྱབ་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་འདི་ན་སྟེ། ཆེ་འདིའི་ཀུན་སྒྲོང་འབའ་ཞིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་
སོགས་ཀྱི་རྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག་པར་འདོད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་
ཡོད། གང་ཟག་གི་རིགས་དབང་པོ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གཞན་དག་
འགའ་ཞིག་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་གཞན་པ་སྟེ། དེ་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་
དོན་དུ་གཉེར་(༡༡༡བ)ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་
ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་པ་རོལ་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལ་འདོད་པའི་དད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷགས་
དག་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡི་སྒོ་ལྡན་ནམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཡི། འདི་དང་ཕྱི་མ་
སོགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱགས་སུ་པན་
པར་མི་འགྱུར་བའི་མཛོག་རྒྱུད་བས་ན་ཆེ་འདིའི་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
འབྲའི་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་གྱུར་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
ལས་པ་རོལ་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ལས་པ་རོལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེས་ན། འཛིག་རྟེན་འདིའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཞར་
ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་སྒྲོང་གསུམ་ལས་ཐ་
མ་ངོས་བཟུང་ནས། ཀྱང་པ་ལྟག་མ་བཞིས་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་
པས་སྐྱབ་པར་ལྟོད་པས་བཞི་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མ་ཉི་ཚུན་
ཆད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་མི་ལས་རྒྱབས་ཆེ་བ་དུད་འགོ་
ལའང་ཡོད་པས་ན། བསམ་པ་དེ་འབྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུད་དུ་པལ་བ་
དུད་འགོ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐ་ཆད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་པན་ཆོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་དོན་དུ་

གཉེར་ནས་དེའི་རྒྱུར་སྤྲིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བཙུན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྦྱེས་བྱ་
རྒྱུ་དང་། འཁོར་བ་(༡༡༩ན)མཐའ་དག་དུག་སྦྱལ་གྱི་ཆང་དང་མེ་འབར་བའི་འོབས་ལྷར་
མཐོང་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལས་ཐར་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་
ཐར་ལམ་ལ་བཙུན་པའི་སློ་ཅན་ནི་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་གྱི་སློ་
དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་ཟེར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བ་
ལ། རང་གི་སློ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སློ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་བསམ་པ་སྦྱེས་བྱ་
རྒྱུ་དུ་པལ་བའི་སློ་ཆོད་ལས་མ་འདས་པ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན་བཤད་སྦྱབ་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་
ཐེག་ཆེན་པ་ལྟ་ཞོག་སྦྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ལས་སྤེལ་མ་བྱེད་པས་ན། བཀའ་གདམས་གྱི་དམ་
པ་གོང་མ་མང་པོའི་གསུང་བཀྲོས་ལས། ཆེ་འདིའི་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་
བ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བ་ལྟར་སྤང་ལས་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དེ་འདྲའི་དགེ་བ་ནམས་སྦྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་མཚོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པས་མ་བྱེད་
པར་རྒྱ་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་སྤེད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་
ཆོས་བརྒྱད་དང་འབྲེས་པས་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་རྣམས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་
བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེས་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་
ལྟར་འཁོར་བ་ལ་ནམ་གངས་དུ་མར་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བའི་
སྤྱན་ཚོགས་ལ་སྤེད་པ་སྤྱན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་རྟེན། བདག་(༡༡༩བ)མེད་པའི་
དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡང་མ་དབྱེད། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ནམས་ནི། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་
འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་རང་ག་བར་འགོ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གསུང་འདི་རྣམས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་པ་ལ་དང་

སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
གཤམ་མ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་འབྲུག་པའི་ཞར་ལ་གནས་སྐབས་སུང་ཆོས་
བཞིན་དུ་སྦྱོང་བས་སེམས་ལ་གདུང་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་
གྱི་སྤང་མ་རྣམས་གྱིས་རྟག་དུ་བསྤང་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བུ་གཅིག་ལྟར་
དགོངས་པའི་མཐུས་བགལས་ལ་སོགས་པས་སྒྲགས་མི་རྙེད་པས་ནད་སོགས་གྱི་འཆེ་
བ་ཅུང་བ་དང་། སྙན་པའི་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་
འདོད་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྲུག་པར་འགྱུར་བ་ནི། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད་
ལས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ལས་འབྲས་བུའི་ཕྱིར། །ས་ལུ་བསྐྱེད་གྱི་སོག་(༡༡༣བ)མའི་
ཕྱིར་མིན་ཡང་། །ས་ལུ་རྙེད་ནས་བསྐྱིམ་པ་མེད་པར་ནི། སོག་མའི་ཕྱང་པོ་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་
བཞིན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །བསོད་ནམས་སྐྱབ་གྱི་ལོངས་སྦྱོང་
ཕྱིར་མིན་ཡང་། །སོག་མའི་ཕྱང་པོ་དག་དང་མཚུངས་པར་ནི། །མ་བསྐྱིམ་བཞིན་དུ་མི་ཡི་
ལོངས་སྦྱོང་འབྲུག། །ཆེ་རིང་བ་ནི་ལེགས་པ་འཛོལ་བ་དང་། །ཆོས་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དག་
རྙེད་པའམ། །སྦྱོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་འགོ་བ་ཡི། །བསམ་པ་རྣམས་ནི་རྟག་དུ་རྫོགས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པའི་འཐད་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་
དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྲགས་སྒྲོམ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། སྤྲགས་སྒྲོམ་འཛིན་པ་
དང་རིགས་ལྗེའི་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་ལའང་བྱང་སྒྲོམ་བཟུང་བ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། བྱང་
སྒྲོམ་དེ་སྦྱེ་བ་ལ། བྱང་སར། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་པའམ། ཞེས་བར་ཆད་གཉིས་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པའི་སྒྲོན་དུ་འབྲི་བར་གསུངས་པའི་དོན་
རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱས་པ་ལེགས་པར་སད་པ་དང་སྒྲོན་སེམས་བརྟན་པ་
ལ་བྱ་ལ། སྒྲོན་སེམས་བརྟན་པའི་ཆད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་རྩིས་བཅས་གྱི་ཕྱོད་བ་སྒྲ་
ཟེན་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་དཔའ་མཐར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཅུང་
ཟད་ཆེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སློན་སེམས་ལེན་པའི་ཉེན་ལའང་བྱང་སེམས་ལ་
ཡིད་འགྱུར་བའི་སྦྱོང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོན་དགོས་(༡༡༤ན)པར་གསུངས་ན། བྱང་སློན་ལེན་པ་
ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟ་ཅི་སློས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་
ཤུགས་དྲག་པོའི་སློའི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་སླེ་
བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ། གཞན་དུ་ན་མཁས་བྱུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་ལ་སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་དུ་སློ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་གྱི། སློ་མ་སྦྱངས་པར་དབང་
བསྐྱར་སོགས་གྱི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་གཟུང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་
རྗེས་སློས་ཅམ་གྱིས་སེམས་དེ་སླེ་ན་ལམ་གཞན་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བས། ཉི་མ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཉིན་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་
རྒྱ་མེད་རང་འབྱུངས་སུ་འོང་བ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་
སློ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཤུགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་དང་། ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་དེས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ཆ་ལྟ་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་རང་རིགས་གྱི་སྲས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་འབྲ་བར་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་
གྱི་ཆོས་གྱི་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཆ་ལྟ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རང་གི་རིགས་སུ་
བསྐྱུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ནང་དབང་གིས་སློབ་མ་རང་གི་རིགས་སྲས་སུ་(༡༡༤བ)
སྦྱན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱན་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བྱུ་ཆེན་མི་འདི་དགྲིལ་
ཆོག་ཏུ། ནང་དབང་ལ་སློབ་མ་བྱར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ལ། བདེ་
མཆོག་ཙ་རྒྱད་ལས། བྱ་མཛེས་དེ་ནམས་གདོང་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་སྐས་དོན་ཀུན་

གསལ་དུ། ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བས་ན་བྱ་སྟེ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོལ་བའི་
 བྱ་རོལ་དུ་འཁོད་པ་དེ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁུངས་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ནང་
 དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་སྟོས་ཏེ། སྟོབ་
 མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བྱངས། རང་གི་ཁ་ནས་བཅུག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་ཐོན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་
 བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཤུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་དབང་དོན་
 སྤྱགས་རིམ་སོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། བཤུ་ཆན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོབ་བཟང་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་སྦྱིད་འོད་པའི་འཛིགས་བྱེད་དབང་ལྷིག་སོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ། སྐྱར་ཡང་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་
 ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དབལ་དུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྱངས། རང་གི་ཞལ་ནས་ལྷགས། དེ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བའི་ཆུ་རྒྱན་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་བབས་
 པས་སྟོབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གནས་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར། (༡༡༥)སྟོབ་མ་
 ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གསུངས་ཏེ་རང་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱོར་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ་
 ཞིང་། དམིགས་པ་དེ་དག་སྟོབ་མ་ལ་དཔོན་བསྟོམ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས་པས།
 རྩ་མ་རང་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་བྱ་བ་གལ་ཆེན། །རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
 བྱང་དབང་བསྐྱར་བ་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་མ་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་
 ཤུག་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་བྱུབ་ཆེན་ལ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
 སྟོབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གསུངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དོར་ལྷགས་
 པ་སོགས་རང་རང་གི་དབང་གྲལ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ཤར་སྐྱོར་གསུངས་
 པ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་དོན་རྗེ་སྤངས་པར་ཁ་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་སྟེ། དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་ཐོན་

ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གནས་པ་ནས་ལ་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲུག་
པའི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁ་ནས་ཞུགས་ཤིང་ཞུ་བར་གྱུར་པ་
ནས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་བསྐྱོམས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱོར་བཞག་སྟེ་ཞེས་
པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤར་སྐྱོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གསལ་མེད་པའི་རིགས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆང་
རྒྱ་བ་ལ་ངེས་པར་སྤྲུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་
པའི་དོགས་པའི་གནས་གཞན་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། པར་ཕྱན་ཐེག་པར་(༡༡༥བ)རིགས་
ངེས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མཐར་ངེས་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་
ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། བརྟེན་གཉིས་ལས། འབར་བའི་སྤྱིང་བ་འཇུགས་པ་ཡི། །དགྲིལ་
འཁོར་རབ་དུ་བཞེངས་ནས་ནི། །རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་དབང་སྤྱིན་ཕྱིར། །ཐེག་ལེ་མཆོག་ནི་བཀྲུག་
པ་ཉིད། །ཅེས་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་པ་ལ་པར་ཕྱན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐེག་ལེ་མཆོག་
མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྤྲུགས་ལམ་དུ་
འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྡོམས་ཀྱང་། དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས།
ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་འདི་བཞེད་ནས། །སྤྱིང་པ་ཆེན་པོས་
སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མདོན་པར་དགོངས། །ནེ་རྩུ་ནའི་རྒྱ་འགྲམ་དུ། །མི་
གཡོའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། །ཞེས་པར་ཕྱན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་སྤིད་པ་ཐ་མ་པ་
དེ་ནེ་རྩུ་ནའི་རྒྱ་འགྲམ་དུ་རང་ལམ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་གནས་པ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྗེ་རྗེ། །ཉིལ་གྱི་
གང་བྱ་གང་བཞིན་བཞུགས། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་
གསུངས་པ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་

རང་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་རུས་པར་བསྟན་ནས།
འོ་ན་རིམ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཉམས་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ། འོད་
གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཞིག ། ཅེས་སྟགས་(༡༡༤ན)ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །རབ་དགའི་
གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་གཟུགས་སུ་ལུས་འགྱུབ་
པས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཆེ་རབ་དགའ་དོ་རྗེའི་སྐྱ། །ཀྱན་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་ལས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་འགྱུབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམས་ཤིང་། དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེས་གདམས་དོན་ལྟར་སྟགས་ལམ་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྐྱ་དེ་གསུན་པ་དང་། །དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་
བཅང་། །འདི་ལྟར་ནམ་བྱེད་དུས་སུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་དང་།
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟངས་ཆེ། །དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་འིན་
གྱིས་ནི། །དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་གྱུར། །ཅེས་དང་། དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །སྐྱ་
རངས་འཆང་བའི་དུས་སུ་ནི། །ཚུ་ཆེ་དང་ནི་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས། །སྐྱ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
གྱིས་བརྒྱན། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་བཞུགས་ནས་ནི། །དེ་ནས་བདུད་རྣམས་འཛོམས་པར་
མཛད། །ཤུགས་མགོན་པོས་ཡང་དག་པའི། །ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས། །འགྲོ་བ་
སྐྱོབ་ཅིང་པན་པའི་བྱིར། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། མན་ངག་སྟེ་
མ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ན་འང་ངེས་པར་ཐབས་འདི་ལ་བལྟས་སོ་ཞེས་བཟྃ་
པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྫོགས་(༡༡༤བ)པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
གནང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ལས། ཤུགས་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་བཞུགས་
པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཆོན་བྱེད་ན་བལྟས་པ་བཞིན་དང་། རིམ་བུར་ཡང་བཙུམ་ལྷན་
འདས་འདི་ཁོ་ནས་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་ལ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལས་དབང་བསྐྱར་བ་སྐྱིན་པ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཚོག་སྟེ་མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱད་པར་འདི་ཡོངས་
སྤྱ་གསལ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་
ཀྱང་དེ་དག་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲལས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་སྟོན་བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེན། འཇམ་བུའི་
སྤྱིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། སྤར་རིམ་ལྟ་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་
ཚུལ་བསྟན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་གསར་དུ་
འཁོར་རྒྱ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འཁོར་རྒྱ་བ་ངེས་པར་སྤྲལས་ལ་རག་ལས་པ་
ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོར་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ཅན་
ཀྱི་བྱང་སེམས་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་བར་དུ་བསྐྱོད་པའི་མཐར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱལ་ནས་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། མངོན་བྱང་ལྟའི་དོན་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་ནས་སངས་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་ནི་ཚུལ་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བཟླ་གཉིས་ལས། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་
པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་(༡༡༡ན)པ་སོགས་གསང་
སྤྲལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་དེ་འབྲ་བའི་བཤད་ཁྱདས་མང་ངོ་། །

གསང་སྤྲལས་ཀྱི་རང་གཞུང་ལས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་སྤྲལས་
ལམ་གྱི་བསྟོན་པ་ངེས་པར་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་དེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཙམ་
མ་གཏོགས་དོན་ལ་མི་གནས་ཏེ་པར་བྱིན་ཐེག་པར་རང་ལམ་ཁོ་ནས་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་མ་
གཏོགས་དེའི་མཐར་ལམ་གཞན་བསྟོན་དགོས་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་
ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ལས། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་ནས་མཐར་ངེས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྟེ་སྟོན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་དེ་ཐེག་དམན་ལས་མ་གསུངས་པའི་

རྒྱ་མཚོན་གྱིས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ངེས་པར་
སྡོན་དུ་འབྱོར་གོས་པ་རིག་པས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྤྲུགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོབ་ལམ་དུ་རང་དང་མཐུན་
པའི་ལམ་བསྟོན་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་
པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྲུགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མེད་ན། སྤྲུགས་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་
གཉིས་(༡༡༥)སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེན་
བཅུ་བདུན་པ་ལས། གཞུང་གི་བྱེ་མ་དུ་མ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་འབད་ཅིང་བཅའ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འབྱེའོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། དཔལ་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལམ་གཞན་དག་གིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མི་ཏ་ཀ་མ་ལའི་རྒྱལ་གསུམ་སྟོན་མེ་ལས། རོན་
གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལམ་གྱི་བྱུང་ལས་ཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བྱ་རོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ་བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོབ་ལམ་དུ་དེ་དག་
གི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ལམ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཅེ་སྦྱར། དེ་འདྲའི་ལམ་ལ་བརྟན་
པ་ཐོབ་བྱེད་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་མ་

འཆོལ་བར་བསྐྱོམ་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་བའི་བར་དེམ་གྱིས་སྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་
པས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མེད་པའི་སྤངས་(༡༡༩ན)ཏོགས་ནས་སྐྱོབ་ལམ་རང་དང་
རིགས་མཐུན་གྱིས་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། སྤགས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནས་ལ་དེ་
ལྟར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤགས་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་
དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་དེ་འདྲའི་
ལམ་མ་བཤད་པས་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤགས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཐབ་པ་དང་། སྤགས་
ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ལས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་
དུས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྔ་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་དེ་གཉིས་ཀའི་
ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་འདྲ་ཞིང་། སྤགས་ལམ་པས་དེ་དག་དང་ནམ་པ་འདྲ་བའི་
ལམ་ཆེ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་
དེ་འདྲའི་ལམ་མ་བསྐྱོམས་པར་འབྲས་བྱ་དེ་དག་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་པར་ཕྱིན་
ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལོངས་སྐྱ་དེ་ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྔ་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་
ན། སྤགས་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལས་དམན་པར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཞུགས་སྐྱ་
དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་བ་མ་བསྐྱར་ཞིང་། གོལ་བྱེད་སློབ་ལམ་གྱི་དབང་བཞི་བ་ཉམས་
སྤུ་མ་སྤངས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་
ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་(༡༡༩བ)པ་ནས་བཤད་པའི་ལོངས་སྐྱས་གསང་སྤགས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རམ་མི་བསྐྱོར། མི་བསྐྱོར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་པོ་
ནས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་སྤགས་སྤྲེལ་
མེད་ལ་རྗེགས་པར་ལོངས་མི་སྐྱོད་པའི་ལོངས་སྐྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོར་ན་
རྒྱད་དོན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱོར་རམ་མ་གྱུར་པར་བསྐྱོར། ཕྱི་མ་ལྟར་

ན་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། སྤེལ་ལྟར་ན་རིགས་མཐུན་
ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་གི་དབྱེད་པ་བྱེད་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པས་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་
དགོས་ན། སྤགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུའི་གཞུགས་
སྐྱེ་དང་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཆང་བ་སྟོན་དུ་སྐྱབ་དགོས་
པ་ལ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཅམ་ཀྱིས་གཞུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་
རྒྱུང་སྐྱབ་མི་རུས། ཆོས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་
སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་(༡༡༥ན)ལ་མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་
སྟོབ་ལམ་ནས་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་
བའི་ཡིད་ལུས་དེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱུར་འགྱུར་
བ་ཅམ་འདོད་ཀྱང་། དེས་གཞུགས་སྐྱེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སྐྱེ་ནི་རང་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལའང་འདྲ་ལ། དེ་འབྲའི་
ཡིད་ལུས་དེ་ཤེས་སྐྱོབ་ལས་གོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོགས་པ་གཅིག་
པར་འགྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡིད་ལུས་དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཤེས་སྐྱོབ་ལས་བྱུང་
བས་རྒྱ་མ་དག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་དེ་དང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གོལ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་འགོ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན་ལྷགས་དང་གསེར་རི་ཅམ་འབྲེས་ཀྱང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་པས་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེ་རྒྱ་མེད་མི་རུས་པར་མ་ཟད།
པར་སྤྱན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་དང་སྤྲགས་རང་ལམ་གཉིས་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་
ན་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡང་འཐད་དེ་སྤྲ་མ་ལ་ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་(༡༡༤བ)ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་དེ་ཅམ་གྱིས་
གཟུགས་སྐྱ་འབྲུབ་མི་རུས་པས། གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱར་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
འགོག་ལས་སྦྱོང་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་འབྲུབ་
ལ། སྤྲགས་ལམ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སྤེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ནས་བདེ་སྦྱང་གི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཆེག་དེལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱ་གཟུགས་བཞེང་བ།
ཕྱག་བསྐྱོར་བ་བརྒྱས་བརྗོད་སོགས་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཆེད་
དུ་གཉེར་ནས་བཀག་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སྦྱང་པ་སྦྱིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
ཞེས་རབ་དུ་བརྗོད། །སྤྲགས་ཀྱི་བརྒྱས་མེད་དཀའ་ཐུབ་མེད་དང་སྦྱིན་སྲེག་མེད། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཅན་ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་མེད། །དེ་ནི་སྤྲགས་བརྒྱས་དེ་དཀའ་ཐུབ་
དང་དེ་སྦྱིན་སྲེག་ །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །མདོར་བསྡུས་ན་
ནི་སེམས་དེ་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིད་སྦྱོབ་
པས་ངེས་དོན་ཀྱི་སྤྲགས་དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉེས་སྦྱོད་འགོག་པས་དཀའ་
ཐུབ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཡུང་པོའི་ཡམ་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྲེག་པས་སྦྱིན་(༡༡༥ན)སྲེག་

དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལེན་པས་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འདིར་འདུས་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲལས་བཞུས་སོགས་མི་དགོས་པར་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པར་གསུངས་ལ། མཉམ་གཞག་དེའི་སྒྲིང་ན་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་འབྲ་བར་སྐྱར་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་དགོས་རྒྱུ་ལ་དེ་བཞག་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོད་མཉམ་གཞག་དེ་བསྐྱངས་པ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པར་གསུངས་པས་ན་སྤྲལས་ལམ་ལ་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་ནམ་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པའང་ཡིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་རུས་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ནམས་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཅམ་ལས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྒྲིང་ཉིད་(༡༣༠བ)རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་རགས་ནམས་ཐེམ་ནས་གཉུག་སེམས་དེ་ཉིད་ཡུལ་འཇལ་རུང་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བར་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་གྱིས་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་མཐུས་རགས་པའི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་ལྷུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ལ་དངོས་སུ་བཞེན་པའམ་དེ་ལ་བྱང་བ་གང་རུང་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ལ་ཐབས་དེ་དག་མ་

ཆང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་མ་གཏོགས་
སེམས་གཞན་གྱིས་ཆོས་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུས་
པའང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སེམས་རགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ནི་གཉུག་མ་ལྟན་
སྤྱེས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྤྲ་མི་ལྡང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས་གཉུག་མ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱར་རགས་པ་སྤྱོད་བའི་སེམས་རྣམས་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་དེ་རྣམས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གོང་དུ་སྤྲ་
སྤྱེ་མི་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འགག་དགོས་ཤིང་། དེ་འགགས་ནས་གཉུག་མ་འོད་གསལ་དེ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྤྱིར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་(༡༢༡ན)ལས།
བསྐྱལ་བ་མཐའ་ལས་རྣམས་སུ་ཡང་། །མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་ཁྱིན་པས། །སྤང་བ་རྣམ་
པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ལས་བསྐྱལ་བ་རྣམས་སུ་
ཡང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་
ཆུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །སྤང་བ་གསུམ་སོ་དག་པས་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་
ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཤེས་སྤྱོད་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་པར་ཁྱིན་ཐེག་པའི་
སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས། ཡིད་ཤེས་རགས་པ་
ལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲལ་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་རུས་པར་
འདོད་མོད་ཀྱང་། རང་ལམ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལས་སྤྲ་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་

གཉིས་སྒྲིབ་འབྲམ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ནམས་སྦྱང་མི་རྒྱས་པས། ཐོག་མར་ལུས་ལ་གནད་
དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པས་རྒྱང་དང་ཤེས་པ་རགས་པ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྤྲ་བ་དེ་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་
གྱི་ངོ་བོར་(༡༣༡བ)བསྐྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐར་ཁུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་མ་ལུས་པའང་
འཆི་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྐྱུ་
མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་མ་དག་
པས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐར་
ཡུལ་ཅན་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་རྒྱང་
སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པར་འབྲའང་། བསྐྱུབ་གཞིའི་སེམས་ཉོན་སྤྱིབ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
ལམ་གྱི་རྒྱས་པས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་
ནས་སྐྱུ་དེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་རྩི་རྩིས་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཐུགས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་ལྡང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱན་མ་གྲུབ་པ་ནི། ད་དུང་
བདེན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོས་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་དེ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་
ལྟན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་མཐར་གཉིས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མི་
རུང་དུ་དག་ནས་འོད་གསལ་ལས་ནམ་དུའང་མི་གཡོ་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཞད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱབ་པའི་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་
(༡༣༣ན)མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་དག་པའི་
སྐྱུ་ལུས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་

པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནམས་ལ་སྤྲ་རགས་དང་དག་མ་དག་གི་མཚོག་དམན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པར་
བཤད་པས། དེ་ནམས་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ཏེ་འཆིང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྲགས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་
ངེས་པར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་ནམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆིང་རྒྱ་བ་ལ་ངེས་པར་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱོས་དགོས་ཤིང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ན་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ལུས་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ནམས་ཀྱིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་
གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་རིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་དོད་ཐུབ་ནས།
སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལའང་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པའི་
མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ཉི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་དེ། དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་
མདུང་སྤང་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐུ་ཆེན་པོའི་མཐུས་བསྐྱལ་བ་
དགྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་འདུམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡུན་སྤང་དུར་
འདུམས་པ་མི་སྤིང་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། སུ་བཙོན་འབྲས་ཚོམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་
པོས་སྤྱོར་བ་དེའི་ནང་ན། ལ་ལ་ནི་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ཞིག་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། །ལ་
ལ་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་ཀྱི། གངས་མེད་པར་འདུམས་པར་
(༡༩༩བ)བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན་
སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་ནི་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རྒྱང་པས་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི།
སྤྲགས་ལམ་ཀྱིས་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་
ལའང་གངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་འདུམས་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དེ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ནི་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱ་བར་ཡང་
འགྱུར། འདོད་ན་བསྐྱལ་བས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱ་བར་འགྱུར།
འདོད་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱ་བར་འགྱུར། འདོད་

ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར། འདོད་
ན་བསྐྱལ་བ་འབུམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ལེན་ཅིང་འགོ་བར་ཡང་བྱེད་དེ། ཞེས་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྦྲེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཞག་བདུན་ལའང་འཆང་རྒྱ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ལ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་མེད་གཅིག་གི་རིང་གསོག་དགོས་པའི་ཆོག་ན་རྣམས་
འདུམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་འཕྲོས་བེ་བྱས་སྡོན་པོ་ཙ་འགྲེལ་ལས།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུ་(༡༣༣ན)དང་པོར་ནམ་མཁའ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་
ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོས་པའི་ཆོ་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྦྲེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་མཐོང་ལམ་སོགས་
བཟོད་ཚུལ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ཀྱི་ཁྱད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་
གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་ཡང་བཙོན་འགྱུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གསང་
སྟགས་ལ་མ་བརྟེན་ཡང་གསང་སྟགས་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱར་དུ་འཆང་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཞེད་ཀྱང་།
བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་ཆོ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་
ཆོག་གསོག་དགོས་པ་དང་འགའ་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པས་དགོངས་པ་རི་ལྟར་
ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །འོ་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ནས་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
ས་མཚམས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ས་དང་པོ་ནས་བརྩ་
བའི་བར་དུ་གནས་སྐབས་པར་བྱིན་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་པས། སྟགས་ལམ་དུ་
མི་འཇུག་པ་རྗེའི་དགོངས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བལ་བས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་(༡༣༣བ)ལྟ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲགས་
གྱི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་རྟོག་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི་ས་
དང་པོ་སོགས་ནས་ཀྱང་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞིན་དེ། དེ་ལ་ཡང་རིག་པས་
སྒྲུབ་པ་དང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐའ་དང་ཟུ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་མི་སྲིད་
པར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་ལ། སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ན་སྒྲགས་ལམ་གྱི་ཟུར་བྱེད་དང་།
ངེས་པར་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་སོགས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ངེས་
པར་སྒྲགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅིས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་རིགས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་གྱི་རིགས་གསུམ་ངེས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་ཁྲ་མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་། ས་བཅུ་པ་ཚུན་ཆོད་དུ་
རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
པར་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟོག་པའི་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡོད་པ་(༡༣༤ན)ལྟར། པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་རང་ལམ་གྱི་
བསྟོད་པ་མཐར་མ་བྱིན་པར་དུ་སྒྲགས་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་
ཁོ་ནར་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་སྲིད་མཐར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་འདྲའི་བྱུང་
པ་མི་བཞེད་པ་ནི་ལུང་དེ་ལས་གསལ་བར་འགྲུབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་

ལས། འདོད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀྲུ་ལྷ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྷ་བྱའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ལ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་དང་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་འཕགས་སྲགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ན། དེ་འབྲའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནས་བྱབ་པས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས། སྐྱབ་གཅིག་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཞན་ནས་ཀྱང་སྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འབྲུབ་ཅེས་བཞེད། དཔེའི་སྐབས་སྲུ་ཡང་གནས་སྐབས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སོགས་ལ་རང་པམ་ཀྱི་སྒོ་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་(༡༩༩བ)ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྲུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་ནས་དང་། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གནས་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་དེ་དམན་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སྲུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐེག་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་ནི། བདེན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དོན་མཐོང་བའང་། འདོད་པ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའོ། །དོན་མཐོང་

བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྤོན་ལས། དེ་ལ་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་མཐར་སྒྲགས་ལ་འཇུག་མཆོམས་ནི་ས་བཅུ་བ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་། སྐྱེ་
བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྤིད་པ་ཐ་མ་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
(༡༩༥ན)པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ནི། སྒྲགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོམས་གཅིག་
ལུ་དེར་དེས་བཟུང་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་པ་མཐའ་
དག་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས་དེའི་ལམ་གྱི་མཐའ་ངོས་བཟུང་
བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གཞན་ནས་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་
གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་། སྤྱིང་བསྐྱུས་སོགས་ལས་གསལ་བར་མ་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཀྱང་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སྤོན་
མེར་གསུངས་ཏེ། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དབྱུང་ཚུལ་མ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་ཚུར་ཤོག་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་རྣམ་
སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་ཡང་བཀོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་
སྤྱང་མངོན་བྱང་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་
འདས་དང་། །དེ་བཞིན་གང་དག་མ་བྱོན་དང་། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མགོན་པོ་རྣམས། །འགོ་
ལ་པན་ཕྱིར་བཞུགས་པ་དག །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི། །ཆོ་ག་མཆོག་བཟང་
འདི་མཐུན་ནས། །དཔའ་བོས་བྱང་ཚུབ་ཤིང་བྱུང་དུ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཆོན་མེད་
བརྟེས། །ཞེས་དཀྱིལ་ཚོག་འདིར་བྱངས་པ་དང་འགྱུར་མི་འབྲ་ཙམ་འབྱུང་ངོ། །འདིའི་དོན་ནི།
སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། གསང་(༡༩༥བ)
སྒྲགས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པར་མ་བཟད། རང་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་རང་
རིགས་ཀྱི་སྤྱས་སུ་བསྐྱུན་པས་ན་བྱ་ཞེས་སྒྲོ་བ་མ་ལ་འབོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྲོ་མས་རང་

ལ་ལྷག་པར་གུས་ཤིང་ཡིད་དུ་ཆེས་འཐད་པ་གཅིག་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་
འབོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་ལ་སྒྲ་མས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བོས་བྱང་
སྐྱེས་དུ་མོས་པ་བྱས་ན། སྒྲར་སྒྲས་ཀྱི་བྱ་བོར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲིག་
རྒྱ་ཡོད་ཅེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་གུས་བཤེས་
གཉེན་ཤེས་ནས་ནི། །སློབ་མ་གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་ནི། །དམིགས་བཅས་ཆོག་འདི་བརྗོད་པར་
བྱ། །ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་སྣོད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་ཤུ་རྩེ་པས། རབ་
གུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེ་ས་དང་བཅས་པའོ། །མཉེན་གཤེན་པ་ནི་སྤྱིར་དུ་སྤྱུག་པ་དང་བཅས་
པའོ། །གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་ནི་དམིགས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་སློ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་
བའོ། །ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཆེན་པའོ། །མཐུ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲས་པ་དང་བསྒྲོམས་
པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པའོ། །འདི་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་གཞིལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བྱ་ཞེས་བོས་ནས་རྒྱར་ཤོག་ཅིག །འོངས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན། ཐེག་པ་ནི་བཟོད་
བའམ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་འདིར་འགོ་བ་འབྲས་བྱ་དང་འདིས་འགོ་བ་ལམ་གཉིས་ཏེ།
འགོ་ས་མཐར་(༡༩༩༦)ཟུག་གི་འབྲས་བྱ་དེར་བཟོད་བྱེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་ཀྱི་
སྣོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲབ་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་སྟེ་ཐབས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་
བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་ཏེ་ལམ་མཆོག་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གསང་
སྤགས་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །འོ་ན་སྤགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་དང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་རིགས་དུག་ཏུ་འདུ་ཞིང་དེའི་ཡང་རྣམ་སྤྱང་དང་རིན་འབྱུང་སྐྱེ་རྗེ་རྗེ་དང་། འོད་དཔག་
མེད་དང་དོན་གྲུབ་གསུང་རྗེ་རྗེ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིགས་དུག་པ་གཉིས་ཟུགས་ཀྱི་རྗེ་
རྗེར་འདུ་བས། སྐྱ་གསུང་ཟུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཅན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་དུས་གསུམ་

གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སམ། ཡང་ན་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གསུམ་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་པའི་རིགས་བྱུག་པ་དོན་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ་ཟེན་པ་དང། རྒྱ་བཞིན་པ་
དང། རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་དོན་རྩེ་ཐེག་པ་གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་
ཡང་དག་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་རྩེ་ཐེག་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་མ་པའི་མ་ཉོག་ལས། དོན་རྩེ་ཐེག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ཡིན་ལ་དེ་
ནམས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་(༡༣༤བ)ཏེ། དེའང་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་
ཉིད་ནི་དོན་རྩེ་ཡིན་ནོ། །དོན་རྩེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པའང་ཡིན་པས་ན་དོན་རྩེ་ཐེག་པ་སྤྱི་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་སྣའི་སྤྱོད་དང། ཤེས་རབ་
སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་སྒོ་ངོར་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དོན་
རྩེ་སྤྲུལ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པའང་ཡིན་པས་དོན་རྩེ་ཐེག་པ་ཞེས་རྒྱུད་སྤྱི་བཞི་གའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་བཤད་ཚུལ་ལས། སྤྱོད་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་མདོར་བསྟན་
ལས། སྤྱོད་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བྱ་སྤྱོད་རྩེ་མི་འགྱུར་འཛིན། །སྤྱོད་ཉིད་
སྤྱོད་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་ནས་ཀུན་མཆོག་ལྷན་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་དོན་
རྩེ་སྤྲུལ་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་རྩེ་དང་དེ་ཉིད་ཐེག་པའང་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ནི། གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་ནམས་ཀྱི། །རྒྱུན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་
ཡིད། །ཡིད་དེ་མན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཏུ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དོན། །ཅེས་སྤྲུགས་ཀྱི་
རྟེན་དང་མཐུ་ཞེས་པའི་མན་ཡིད། ཏུ་ཡ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། དེའང་དབང་པོ་དང་
ཡུལ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་དང་ཞེན་པ་འགྱུར་བའི་ཡིད་དེ་དག་པའི་སྤྱང་

ཞེན་གྱིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲགས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྷན་གྱིས་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནམ་སྤང་ལ་(༡༣༧ན)སོགས་པ་རིགས་ཉི་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་ནམས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རིགས་ལྷན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྐྱུར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་ལ་རིགས་ལྷན་པ་ཁོ་ནས་བྱུང་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱང་རིགས་ལྷན་པའི་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་དགོས་སོ། །འོ་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཤུག་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་ཡིན་ཏེ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སྟེ་ཐབས་མཁས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གཞན་གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པ་གང་གི་མཐུས་སྟོན་པ་ཤུག་སེང་གེ་སོགས་སྐབས་མཆོག་ནམས་ཀྱིས་ནི་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་སྟེ་གཉིས་སྤང་སྤྲ་མོའི་བར་ཆད་ལམ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་ལྷན་པས་མི་བཟང་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཅན་ནམས་བཅོམས་ནས་འཛིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ནམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ལམ་དེའི་རྩེས་སུ་འཇུག་དགོས་པར་རྟོགས་པ་འཇུག། ཡང་ན་འཛིན་ཏེན་ནམས་རང་གི་རྩེས་སུ་འཇུག་ལྷན་པའི་སྐྱལ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་རྒྱར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཅིང་། ཡང་ན་དབྱེན་གྱི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྷན་(༡༣༧བ)འདས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དུས་སུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་ཅན་གངས་མེད་པ་བདུད་ཀྱི་དམག་ནམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐབས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་བདུད་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་སྐུགས་ལས་ཁྱོ་བོ་

གཤེན་རྗེས་དག་ལྟར་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤུག་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
ཀྱིས་སྟོད་ལ་བདུད་ཀྱི་དམག་དབུང་ལྷགས་པ་ནམས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྤྱར་བཞེངས་ནས་
བསྐྱོག་པར་མཛད་པ་ལའང་བཤད་དུ་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ངེས་
པར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། ཀུན་མཁེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱར་བྱ་ཡིས་
སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོའི་སྟོ་གྲོས་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་ཀྱིས་
ཤེག་ །ཅེས་སྟོབ་མ་དེ་ནམས་སྤགས་ལ་དད་པ་ཅམ་སྤྱོ་མོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་སྤགས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་ནས་འདི་ལས་ཡིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་
དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལ་བ་པ། ཤུཌི་པ། ཨ་བླུ་ཀ་ར། རྩ་རྩི་ཏ། ཏག་པའི་རྗེ་
རྗེ། བེལུ་ཏྲེ་ལ་སོགས་པས་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་གཉིས་འཛིན་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱན་མོང་བ་བྱང་སྟོམ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤགས་སྟོམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སྟོམ་དེ་རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་གའི་དབང་གང་ལྷའང་བཟུང་དགོས་
པས་(༡༢༤)རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་ག་དང་སྤྱན་མོང་ཡིན་ལ། སྤགས་སྟོམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་
རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གཉིས་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་སྟོད་གཉིས་ལ་མེད་པས་ན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱང་སྟོམ་དེ་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་དབང་གང་ལྷའང་བཟུང་
དགོས་པས་ན་སྤྱན་མོང་དང་། སྤགས་སྟོམ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ལྷ་བ་ཁོ་ནར་སྟེར་བས་
ན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱང་སྟོམ་དེ་ལེན་ཚུལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱས་པ་པར་བྱིན་ཀྱི་སྟོད་ལས་གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
པས་སྤྱན་མོང་བ་དང་སྤགས་སྟོམ་དེ་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པར་འཛིན་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ནས་བྱ་བའི་
རྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱན་མོང་གི་སྟོམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱད་སྒྲ་མེད་པའི་པས་

པམ་པ་བཅུ་བཞི་དང། སྒྲིམ་པོ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་དཔོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང། སྤྲུགས་སྒྲིམ་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པ་ནི། རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་ཅེ་མོ་
ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པམ་པ་བཅུ་
བཞིའི་བཅས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པ་དང་། དེགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་བཟུང་གི་
ཆོག་རྣམས་ཅེ་མོ་སོགས་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བས་འབྲུག་པོ། །འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་
དཔོན་ལྟེ་པས། དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་སྒྲོབ་དཔོན་(༡༢༡བ)ཏུ་མི་བྱེད་ཀྱང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིའི་
ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་སྤར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཏུ་བྱེད་པར་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
སྒྲིམ་པ་སྟེ་དེགས་ལྡེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛོག་ཚུལ་གསུམ་
པ་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ལས། ཡང་སྒྲིམ་པ་དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་
དང་པར་བྱིན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བྱང་
སྒྲིམ་འཛིན་པ་མི་གསལ་ཡང་། སྤར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་སྤྲུགས་
སྒྲིམ་འཛིན་པའི་སྒྲོན་འགོར་བྱང་སྒྲིམ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་པས་དེ་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །བྱང་
སར། གསོལ་བ་གདབ་པ། ཆོགས་བསྐྱབ་པ། སྒྲིམ་པ་སྤྱར་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སྒྲོབ་བསྐྱེད་པ།
བར་ཆད་ཇི་བའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི། ལྷ་མས་དེགས་ཀྱི་བྱ་མིང་
འདི་ཞེས་བྱ་བ། ཁྱོད་འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་
ཀྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ཀྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་
སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལས་ནོད་དམ་ཞེས་ལན་གསུམ་ཏུ་འདི་ཞིང་། ནོད་པ་པོས་ནོད་ལགས་
ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་བཟོད་པས་བྱང་སྒྲིམ་དངོས་གཞི་བཟུང་ནས། མཇུག་ཆོག་(༡༢༤ན)ལ།

སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་པ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ལ་མཁུན་པར་གསོལ་བ་
དང་། བན་ཡོན་གྱིས་གཞུངས་བསྐྱོད་པ་དང་། གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་དང་སྤྲོམ་པ་གྲུ་ཆོམས་
སུ་མི་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་དང་བཞི་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱོད་དཔོན་ཅན་གོ་མིའི་སྤྲོམ་
པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་སྤྲོམ་དང་བཅས་ནམས་ལ། །གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ཅི་རུས་
མཆོད། །སྤྱོད་པ་དུས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་
ཁྲིམས། །བསོད་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །སྤྲོམ་
སྤྲོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་ལས་སྤང་བར་བྱ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་དག་པའི་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱལ་སྤྲོམ་དང་བཅས་ནམས་ཀྱིས། །དགོ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཉག་པར་ཡང་། །བྱ་
སྤྱག་འདྲ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། སྤྲོམ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མེད་
པའམ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྤྱོད་དང་ཆོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་མི་རུས་ན་
རང་གིས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ལ།
ཡང་བསྐྱབ་བཅུས་སུ་རྒྱལ་སྤྲོམ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་གང་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོམ་
ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དཀའ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་
པོ་མ་ལུས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྤྱོད་པར་ཁུར་བྱེད་བར་སྤྱོད་པ་དེས་ནི། བྱག་བྱ་བ་དང་།
མཆོད་པ་དང་། སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་དང་བསོད་(༡༢༤བ)ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་།
སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྤོབ་བྱས་ལ། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེའི་ཆོག་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་སྤོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཞེས་
སྤོབ་ལ། རི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤོབ་ཀྱི་ཆེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། སྤྱོད་
པ་དང་ལྡན་པར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་གྱི་མདོ་ལས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྤྱིའི་དབྱངས་
གྱི་སྐུན་སྒར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོགས་བཅད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་སྒྲོམ་
འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ལས། མགོན་པོ་ནམས་གྱི་སྐུན་སྒར་རྒྱ། རྩོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར། །དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་
སྒྲོལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་
བྱ། །ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་
ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་དུ་བྱངས་ནས་སྒྲ་མ་ཡོད་ན་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྒྲ་མ་མེད་ན་
ཆོག་འདི་ཉིད་གྱིས་ལེན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པ་(༡༣༠ན)ཅམ་ལས།
སྒྲ་མའི་སྐུན་སྒར་ཡང་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གིས་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་བསྐྱབ་བརྟུས་གྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བོད་གྱི་མཁས་པ་སྒྲ་མ་མང་པོས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་སེམས་ཅམ་
ལུགས་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་དབུ་མ་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་
མི་འབྲ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྱང་སེམས་གྱི་ཙྰ་ལྷུང་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་
བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་སྟོང་གི་མདོ་ནས་བཤད་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་
ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
བཟང་པོ་དང་ཨ་བློ་ཀ་རས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱི་ལུགས་བསྐྱེས་ནས་མཛད་པ་དང་། རྩོ་
པོ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲོན་དུ་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བརྟུས་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་
སྤངས་ཀྱང་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་པས། ལེན་ཆོག་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་
ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མང་ཉུང་དང་བསྐྱང་དགོས་མི་དགོས་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གང་ཡང་མེད་
པ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་སྒྲ་མ་མེད་པའོ། །དབང་
གི་སྐྱབས་འདིར་ནི། དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་

མྱང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བགྲི་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་
འབྲུལ་གྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་རབ་ཏུ་གཟུང་(༡༣༠བ)དུ་གསོལ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་མཛད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། ལས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བདག་ཕུལ་བའི་སློན་སྒྲུབ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་
དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། སྤར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུག་པོ་དེས། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆེ་ཞེས་སོགས་ཀླང་བ་བཞེས་བྱང་སྒྲུབ་འཛིན་པར་
གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་ཞེས་པའི་ཀླང་བ་བཞེས་པ་ལ། སྐྱེག་
པའི་རྗེ་རྗེ་དང་། འུ་རྩི་པའི་གཞུང་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཅེས་འབྲུང་།
ཆོག་དེ་སྦྱར་བའི་གཉིས་པ་དང་། ལྷུང་གྱི་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་འབྲུང་ཞིང་། ལྷུང་དུ་ཆོག་དེའི་
འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་སུ་འདི་བགྲི་སྟེ། །བདག་དང་གཞན་དོན་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བདག་གིས་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་སེམས་བསྐྱེད། །ཞེ་མའོ་སེམས་ཅན་ཀུན་མགྲོན་གཉིར། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་མཆོག་
མཛད་བཞིན་སྦྱོང། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་འབྲུང་བས། ཆོག་དེ་ཡོངས་
རྗོགས་བརྗོད་པའི་སློན་སྒྲུབ་པ་བཟུང་བ་དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བྱང་
ས་(༡༣༡ན)དང་བསྐྱབ་བཏུས་ལྟར་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་
གསལ་བར་ཐོན་ན་ཡང་། ཀླང་བ་དང་པོ་བཞེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ལ་
བསྐྱབ་འདོད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསལ་བར་མ་ཐོན་པས་སྒྲུ་མས་དེ་འདྲ་

བའི་དམིགས་ནམ་བསྐྱེད་ལྷགས་བརྟེན་འཕྲོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་དེའང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
མི་བཏང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་བཟུང་ཡང་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་དུ་
འགོ་བས། སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཕྱིན་དུག་གམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་
འཕེན་པ་ལྷགས་དག་པོ་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་
ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་པ་ཞིག་མ་ཆང་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པ་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བའོ། བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱམས་པ་
མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་
གོ་རུས་ཤིང་། སྤར་བྱངས་པའི་བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཀྱང་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོ། སྟོད་པ་དང་
ལྷན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་(༡༣༡བ)ཐ་མི་དད་པ་ལ་ལྷགས་དག་པོའི་དད་པ་དང་། མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱང་སྤང་མའི་
ཆོ་གས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་གང་བར་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་
སྤྱན་སྤར། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སྟོན་པ་པོ། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་རང་གཞན་རྣམས་ཤེས་སྤྱོད་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་
སྐབས་དངོས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་
བསྐྱབ་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོབ་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་གོགས་ཞུ་སྤྲུལ་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་
སྐབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པ་ལེན་ཅིང་། དེས་བྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་

པར་གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲ། བྱང་སྒྲིམ་སྦྱེ་བ་ལ། དཔེར་ན་ས་གཞི་ཚུ་སྒྲོ་ཅན་སོགས་
སྦྱོན་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱུན་ཆོགས་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན། རྒྱུད་སྤྲིག་པ་སྦྱོབས་ཆེན་གྱིས་
མ་དག་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྦྱེར་མི་རུང་བས་སྤར་བསགས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ནམས་ལ་འབྲས་
བུ་རན་སོང་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་པར་ཤེས་ནས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་
འགྲོད་སེམས་དང་ཕྱིན་ཆད་སྒོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྤྲོམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་དང་བཅས་
སྤྲིག་ལུང་ནམས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུད་
ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲོམ་པ་སྦྱེ་བ་པར་ཞོག །དེ་དག་གི་ཆོག་ཙམ་ཡང་ན་ལམ་
(༡༣༣ན)དུ་གྲག་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་དགོས་
པ་ལ། གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པས། དགོ་བ་གསོག་པ་པོའི་
གང་ཟག་དར་རྒྱུད་ཆོད་མཉམ་ན་ཡི་རང་གིས་ཀྱང་དགོ་བ་དེ་དང་འབྲ་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་
པར་འདོད་པའང་ཡོད་ཅིང་། རང་གིས་བསགས་པའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བསྒྲོམ་ན་དེ་དག་
ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དགོ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱལ་པོས་གཏེར་རྟེན་
པ་ལྟ་བུའི་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱང་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། བདག་
གིས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་
ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྲོམ་པའི་ལེན་འདོད་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་འདོད་ལྷགས་དག་པོ་བསྐྱེད་
ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའི་ཆོག་དོན་
ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱ་ཞིང་། འཕོགས་ཆོག་ལན་གསུམ་
པའི་མཐར་བྱང་སྒྲོམ་སྦྱེ་བ་བྱང་ས་བསྐྱབ་བཏུས་སྐབས་འདི་གསུམ་ག་འདྲ་བས། དེའི་ཆོ་

བྱང་སྡོམ་སྦྱེས་བྱང་སྦྱུམ་དུ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པའི་སྡོམ་ནས་དགའ་བ་བྱང་པར་ཅན་བསྡོམ་པར་
བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་(༡༣༣བ)ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆད་མེད་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་པན་ཡོན་ལྷག་སོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། རི་ལྷར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱལ་པའི་སྡོམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྷར་སྦྱོད་
དོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་རྒྱ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། གང་
འདི་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་
བསྐྱལ་པའི་གནས་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསྐྱལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་
ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་
ནམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་དེའི་
བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །སྟོང་གི་ཆ་དང་གངས་དང་ཆ་དང་བགང་བ་དང་དཔེ་
དང་རྒྱར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བ་འདི་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་བྱང་པར་བཞིས་བྱང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ནི་ཆེས་གོང་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་
སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱུས་པས་ན་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕྱང་སོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ལྷག་
པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་(༡༣༣ན)བསམ་པ་མཆོག་རྒྱ་དགེ་བས་བསྐྱེད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡོམ་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
སོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བྱང་སྡོམ་སྒྲངས་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལས་པན་ཡོན་
དང་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རིག་པས་ཀྱང་འབྲལ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་

གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ལ་པན་བདེ་
སྐྱབ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེན་པ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་
ལྷངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སྡོམ་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དོར་ནས་སེམས་ཙན་
ཐམས་ཙད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཙད་སེལ་ཅིང་བདེ་བ་ཐམས་ཙད་བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་
པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤོང་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
འདོད་ཁོ་ནས་ཀྱང་ནས་བསྐྱང་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་སྤོང་བ་དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་
བྱད་པར་བ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་སེམས་ཙན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆད་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཙན་གཅིག་གི་ལྷན་ནད་ཙམ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལའང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་མཇུག་པོའི་བྱ་
མའི་གཏམ་རྒྱད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སེམས་ཙན་རེ་རེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཙད་ལས་བསྐྱེད་
འདོད་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཙད་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་
འོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་འཇུག་ལས། སེམས་ཙན་ནམས་ཀྱི་ལྷན་ནད་
ཙམ། །བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་བསམ་ན་(༡༣ ནབ)ཡང་། །པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྷན་
ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྷན་གྱུར་ན། །སེམས་ཙན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་
མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟོས་
ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤང་། །སེམས་
ཙན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །པན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྷངས་ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ལ་པན་བདེ་སྐྱབ་པར་ཁས་
ལྷངས་ནས་སྤྱིད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་ན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་བསྐྱས་པ་དང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཙད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་དབུ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་
མེད་དེ། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་

པོ་ལས་ཀྱིས་པོ་ལོ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་པོས་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་བའི་ཐམས་ཅད་ལ་ཟན་སྒྲིལ་ནི་ཞེས་མགོན་
དུ་བོས་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་སྦྱར་ན་དེས་སྒྲིལ་བའི་ཆོག་མཆོག་དེ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་སྦྱར་བས་འབྲུ་ཞིང་སྦྱར་འདོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བའི་བྱ་བ་སྒྲིལ་བའི་ཐམས་ཅད་ལ་ཟན་སྒྲིལ་བ་དང་།
མ་གོལ་བ་དགོལ་བ་དང་། དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་
ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་
སྦྱང་ལ། མང་དུ་བོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་བྱ་བ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བའི་ཆོག་མཆོག་ཐམས་
ལའང་བཙོན་པར་མི་བྱེད་(༡༣༥ན)ན་བྱ་བ་སྒྲིལ་བའི་དེ་ནི་རྒྱ་སྒྲིལ་བའི་བཞིན་
དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲིལ་
སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་ན་འབྲུ་ཞིང་གཞོགས་འབྲུས་བྱེད་ལ་རྒྱལ་བར་
སྒྲིལ་དེ་གང་དག་མཆོད་སྒྲིལ་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་
སྒྲིལ་གྱི་བདག་པོ་དེ་དག་ནི་དགོན་ནོ། །སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བའི་ཆོག་གང་གིས་ལྷ་དང་
མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སྒྲིལ་
སེམས་དཔས་སྦྱར་བར་མི་བྱེད། །ཞེས་དང་། སྒྲིལ་འབྲུག་ལས། དངོས་པོ་པལ་པ་ཅུང་ཟད་
ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་བར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྒྲིལ་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་
དུགས་རྒྱུར་གསུངས་ན། །སྒྲིལ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེན་
ནས། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བྱས་ན། །བདེ་འགོར་ཅི་ག་འགོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། བསྐྱེད་བྱ་རིམ་བྱ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིལ་བའི་ཆོག་
སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་པར་སྒྲིལ་ཐེག་པའི་སྒྲིལ་ལས་བཤད་པ་དང་ཆོག་མི་འདྲ་
བ་མ་གཉོགས་སྒྲིལ་པའི་རོ་བོ་དང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གཏན་
ནས་མེད་པས་བྱང་ས་བསྐྱེད་བརྟུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་གསུམ་ལ་

བསྐྱབ་ཚུལ། ཅ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
རྣམས་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་གསལ། དེ་ཙམ་སྒྲོས་མ་སྒྲུགས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཉེ་རྣམ་བཤད་
(༡༣༧)དམ་མཁས་བྱུང་ནོར་བཟང་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ་ལྷ་བྱའམ།
དམའ་མཐའ་འང་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོམ་ཆོག་ཙམ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་སྤྲགས་པ་དག་གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་
བཅོན་འབྲས་ལྷག་དང་བཅས་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་དགོས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་སྒྲོམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ས་ར་ཏ་དང་། ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་
ལ་སོགས་པས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ལུ་པ་དང་།
མི་བྱབ་ཆེ་བ། དྲ་རི་ཀ་བ། ཨ་ཆུ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་སྤྲ་གོན་ཀྱི་སྐབས་དང་། བྱུང་ཆེན་མར་
མེ་མཛད་ཀྱིས་མི་ལམ་ངེས་པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་འཇམ་རྟེན་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་སྒྲོར་
བྱུག་གི་འོག་དམ་བཞག་གི་གོང་དེར་སྒྲོམ་པ་གཉིས་འཛིན་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་
མང་ཞིང་། དེ་དག་གང་གི་སྐབས་སུ་ལྷངས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་སྤྱེ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ལྷ་བྱང་གི་
དགོངས་པ་ལྟར་སྤྲ་གོན་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྤྲགས་སྒྲོམ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། རིགས་
ལྷའི་སྒྲོམ་བཟུང་གི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཟུང་བ་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་འབྱུང་
ངོ་། །རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། སྒྲོམ་པ་བསྐྱག་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལ་མ་པ་དང་།
ལྷ་ཉི་པ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱག་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་
སྒྲོམ་བཟུང་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ཉི་པས། སྒྲོམ་པ་བསྐྱག་པའི་
གོང་དེར། གསང་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་དག་པའི། །གསང་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་ནི། །བདག་
ཉིད་ཆེན་(༡༣༥)པོ་ཁྱོད་འདོད་དམ། །དེས་ཀྱང་འཆལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོམ་
པ་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་འདི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་ཡང་འབྱུང་བ་
ནི་ཅེ་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ནི། ཅ་ལྷུང་རྣམ་

བཤད་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་པའི་འགྲེལ་པར་ ལྷོ་ཉི་པས། དམ་ཚིག་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྲིལ་བ་ནི། བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱ་རྒྱ་བྱེད་ པ་འགོག་ཅིང་སྒྲིལ་བ་དང་། རི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་འདའ་བར་མི་བྱ་བར་ཉམས་སྲུ་བླངས་ པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར། དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྩེ་བྱེད་པ་དང་། དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་ བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་པའི་སྤང་ཞེན་དང་མ་ བྲལ་བ་སོགས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པ་རྣམས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅ་ལྟར་བཙུ་བཞི་སོགས་ རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལས་སྒྲོག་ཅིང་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་ནི་སྤྲུགས་ སྒྲིལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོ་རྩེ་འཁར་གིས་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་ཉམས་ སྲུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤྲུག་ ཚོས་མི་འབྲ་བར་འཛོག་པ་ཅམ་མོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་སྒྲིལ་ཡིན་ན། སྒྲིལ་བ་དམ་ཚིག་གཉིས་ ཀ་ཡིན་པས་བྲལ་ཅིང་། དམ་ཚིག་ཡིན་ན་སྒྲིལ་བ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་སྟེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ དམ་ཚིག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་སྒྲིལ་བ་མ་ཡིན་(༡༣༥)པའི་བྱིར་དང་། སྤྲུགས་སྒྲིལ་ ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དམ་ཚིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུགས་ རིམ་ཆེན་མོར། སྒྲོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ལྗེའི་དམ་ཚིག་རགས་རིམ་ཅིག་གོ་བར་ བྱས་ལ་རིགས་ལྗ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཟུང་སྟམ་པའི་སྒོ་སྒོབ་མ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་ སྒྲིལ་བ་བཟུང་དགོས་ཏེ། སྒྲིལ་བ་ལ་དམིགས་སྤྲུག་པའི་ལེན་འདོད་དང་དམ་ཚིག་རྣམས་ ལ་རིས་གཅོད་མེད་པར་མཐའ་དག་བཟུང་འདོད་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲིལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མེད་དཀའ་ མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མས་ཅེ་མོ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲིལ་ པ་བསྐྱུག་པའི་ཚོགས་བཅད་རྣམས་ཐོན་མི་ཐོན་རི་ལྟར་བྱང་། ཅ་ལྟར་བཙུ་བཞི་ལ་སོགས་

བ་སྤྱི་དང་རིགས་ལཱའི་དམ་ཚིག་སོགས་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཚིག་རགས་རིམ་ཞིག་བཤད་ནས།
སྤྱི་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་ཐ་མི་དད་བ་ལ་དད་བ་དང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱི་མ་ཡི་
དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྤྱོད་སྤྱང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་
བ་སྤྱིན་འཁྲིགས་བ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པར་མོས་པའི་སྤྱན་སྤར། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དུས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་
ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲོམ་བ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་བསྐྱང། འགའ་ཞིག་མི་བསྐྱང་སྤྲོམ་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་བསྐྱང་སྤྲོམ་(༡༣༩)པའི་འདུན་
བ་ཤུགས་བྲག་པོ་དང་བཅས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བཀྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་པོ་
ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་བ་ནས། སེམས་ཅན་ལྟ་
ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་རྣམས་སྤྱི་མའི་ཚོག་གི་སྤྱིན་དང་དུས་མཉམ་དུ་བརྗོད་
བ་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་མའི་ཚོག་རྗེ་གསལ་བ་དང་རྗེས་སྤྱོད་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བྱ་བ་གལ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཆོ་ག་འདི་ལན་གསུམ་བྱེད་པར་སྤེང་བ་ལས་གསུངས་
བ་བཞིན་དུ། སྤྱི་བྱང་དང་། མི་སྤྱབ་སྤྱི་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་། ཉིན་མོ་འབྱུང་
གནས་དང་། རྩ་རྩི་ཏ་དང་། བེ་བྱུ་ཏྲི་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེ་སྟེ། སྤྲོམ་བ་གང་ལ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་མ་ཆད་པ་སྤྲོམ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་
པ་ནི་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

དགོངས་གསོལ་གྱི་ཚོག་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ།
གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚོག་རྒྱ་དུ་བཅད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །བཟུང་བའི་ཚོགས་
བཅད་རྣམས་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། སྤྱི་ཏ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་

དཀྱིལ་ཚོག་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་བཀོད་པ་ལ་ཚོག་ཟུར་འབྲ་མིན་སྤྱོད་ཚོགས་ཞིག་འབྱུང་ཡང་།
འབྱུར་བདེ་བ་ཞིག་དབང་གི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲངས་ཚོག་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་(༡༣༤བ)ཚོག་གི་དོན་བཤད་ན། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འཆིང་
བ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་སྒོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པས་སམ། གཞན་དོན་
དུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སེམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷ་བ་ལྷ་འདྲེ་རྩེ་རྩེ་
མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་ལྷ་འདྲེ་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རང་གི་སེམས་སུ་
ཤེས་ནས་ལྷ་འདྲེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་ངོར་ལྷ་འདྲེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྒྱུད་སེམས་
ལས་དངོས་གནས་ལ་ལྷ་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་འདྲ་བས་སྤྲུགས་ལམ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པས་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་བྲག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་
ལ། ལྷ་མ་ལྷ་འདྲེ། རྩེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡི་རང་བ་དང་བཅས་པས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ཅིང་བདག་
གི་བར་མཛོད། ཅེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། བདག་གི་མིང་སྟོས་པ་ནི། བདག་གིས་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལལ་བར་མི་འདོར་བའི་དོན་དུ་སྒྲོལ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀ་རས་བཤད་དོ། །

བྱང་སྟོམ་དང་སྤྲུགས་སྟོམ་ནི། རང་རང་གི་ཅ་ལྟུང་བྱང་ན་མ་གཏོགས་ཤི་འཕོས་པས་
མི་གཏོང་བར་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པས། ལེན་པའི་ཆོ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་སྟོམ་པ་སྒྲངས་པའི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩེ་སྤིད་སྤིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི། བྱང་(༡༣༥ན)ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོའམ་དམ་པ་ཡིན་པས།
དེར་མཆིས་པ་སྟེ་སོན་པའམ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་
ལྷ་འདྲེ་བཟུང་བའི་དོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱུར་བྱས་པ་

ནས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། གང་ཁས་ལེན་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་པ།
སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དངོས། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟེ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་
ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་
རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོན་སེམས་དང་། བྱང་
ཆུབ་དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་པར་དམ་བཅས་ནས་དོན་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་འཇུག་སེམས་
གཉིས་ངེས་པར་ཏེ་ཅེ་གཅིག་པས་ལམ་གྱི་སྒོག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་
དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའམ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་སེམས་གཉིས་པོ་དེ། བདག་གིས་རྒྱུད་ལ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བཀྱིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤང་གི་དོ་སྐྱལ་གྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་
བཅུ་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཉིས་སྟེང་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་(༡༣༧)བསྐྱབ་
པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞུགས་ནས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱུད་པར་བྱེད་པའི་
དགེ་བ་ཆོས་སྐྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོན་སེམས་ཅན་ལ་གང་པན་པའི་དོན་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
བསྐྱབ་པ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་སེམས་གཡེང་བ་
མེད་པར་ནང་དུ་གནས་པ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་
པ་དང་། གསུམ་པས་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོར་ནི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་
ནས་ཡང་ཡང་ལ་འཇུག་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱར་མི་ལྟོག་པའི་བརྟན་པོར་བདག་གིས་

ཉེ་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཀྱི་དཔལ་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་
བར་བཀྱིའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བྱང་ས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་
མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་སྒོ་གསུམ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྱང་ཞེན་ལས་སྒོག་པའི་ཉེས་སྒྱུད་སྒོམ་པ།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། གཞན་དོན་དུ་ལས་
བཞིའི་འཕྲིན་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐེག་
པ་འོག་མ་ལ་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། ཅ་ལྷུང་རྣམ་བཤད་
དུ་འདི་ལ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཀྱི་
སྒོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་དབང་བསྐྱར་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་
གསུམ་ཀྱི་སྒོམ་པ་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་བྱུང་པར་
ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་(༡༣༤ན)རྩི་བའི་ལས། རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་
རིགས་ལྡན་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དོན་གྱིས་གནས་སོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་གི་
མཆོད་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཉེ་ལུང་རྟོགས་དང་དགེ་བ་ལ་འདུན་པའམ་འདུས་པས་ན་
འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། སྐབས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཁོར་བུ་
ལྟར་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་
འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེས་ཅན་ཁ་དག་པོ་ལ་སྐྱབས་འཆའ་བ་ལྟར་ཉེན་ཀྱི་སྒོས་
སྐབས་སུ་འགོ་ཞིང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱར་འབྱུང་རྒྱུའི་འབྲས་སྐབས་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་
བྱུང་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་ན་དེའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒོམ་པར་
བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་དུག་དེར་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
བདག་གིས་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །

གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་དོན་མེད་སྟེ་ཐུགས་དོན་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་
པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རིགས་གཞན་ལས་མཆོག་
དང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་རོ་སྤལ་གྱི་དམ་ཆོག་གཙོ་བོར་བསྐྱུང་རྒྱ་ནི་དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་
ཆེན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དོན་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཆ་ཆད་དང་(༡༣༤བ)ལྡན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་དོན་མེད་འཛིན་པ་དོན་མེད་དམ་ཆོག་
དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་བྲིལ་བུ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེ་ཏྲགས་པའི་ཤེས་རབ་བླན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཆ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་བྲིལ་བུས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱག་པར་
མོས་ནས་འཛིན་པ་བྲིལ་བུའི་དམ་ཆོག་དང་། དཔལ་མཆོག་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་མེད་
བཟུང་། ཆོས་ཀྱི་བྲིལ་བུ་དཀྱོལ་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་གི་ནི་ཐུག་རྒྱ་ཆེར། །བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་
ནས་སྤྱང་པོ་བརྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ནས་
འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། འདིར་མི་རུང་བས་ན་ཐུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་སྟེ།
རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་སྤར་བཟུང་བ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་འདི་གསུམ་ཡང་། ཡང་དག་
ཉིད་དུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟུང་བར་བཞུགས། །གསུམ་པ་དེར་མ་ཟད། དོན་མེད་སྟོབ་དཔོན་
དངོས་བྱུང་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ས། སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་ཆུལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་པའི་དམ་ཆོག་ཀྱང་བཟུང་བར་བཞུགས། །

གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ནི། རིན་ཆེན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡང་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི། དེའི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོའི་
སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡི་དམ་ཆོག་སྟེན་པ་གཏོང་ཡུལ་
རྣམས་ལ་ཆོམ་པའི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཉིན་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་།
ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་བྱུག་དུ། ཅེ་མོ་ལས། ཟང་ཟིང་མི་འཛིགས་ཆོས་

དང་བྱམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཏོང་བ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱན་
པ་དང་། མ་(༡༣༤ན)ནོར་བའི་གདམས་ངག་སོགས་འདོམས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་དང་། ཅེ་
མོ་ལས། དག་དང་གོགས་དང་བར་མ་ལ། །སེམས་སྟོམས་མི་འཇིགས་རབ་ཏུ་སྤྱན། །སྟན་
ཞིང་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་ཡིས། །ཞེ་སྤང་འཛོམས་བྱེད་བྱམས་པ་བསྟོམ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐམས་
ཅད་ལ་དགའ་མི་དགའི་ཉི་རིང་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་མི་འཇིགས་པའི་
སྤྱན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བལྟས་ནས་བདེ་བ་དང་འབྲུད་འདོད་ཀྱི་
བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་བྱམས་པའི་སྤྱན་པ་སྟེ་སྤྱན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྟག་ཏུ་སྤྱན་པར་བྱའོ། །

སྤྱན་པ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ། གསེར་ལ་སོགས་པའི་ནོར་དང་། བཟན་ལ་སོགས་པའི་
ནོར་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། ཀླང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མགོ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་
ཡན་ལག་གི་སྟོང་པོ་བཞི་སྤྱན་པ་ལ་བཞད་པའང་ཡོད་ཅིང་། མན་སྟོར་བྱམས་པའི་དོད་ལ་
སྟན་པར་སྤྲོ་བ་བྱངས་སོ། །ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་བྱ་ཡུལ་དངོས་སུ་མེད་པ་སོགས་
ཀྱི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཇི་སྟར་སྤྲོ་བ་ལུགས་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་
དང་། རང་གིས་བསགས་པའི་དགོ་ཅའི་ཆོས་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་གཏོང་བའི་བསམ་པ་
སྤང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྤྱོད་པོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྤྱན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་
ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གཏོང་སེམས་སྤང་བ་ཉིད་སྤྱན་པའི་ཉམས་ལེན་
ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འབྲས་བའི་བྱིར་དོ། །

བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱན་པར་འཛོག་(༡༣༤བ)པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། རང་གི་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བའི་དག་སོགས་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་རྣམས་བཏང་སྟོམས་
དེས་བཀག་ནས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འབྲའོ། །སྤྱན་པ་བཞི་ཏུས་བྱག་ཏུ་བྱ་བར་

གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རིགས་ལྗེའི་དམ་ཆོག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དུས་
དུག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤོ་ཕྱོམ་པ་སྤང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉི་ཕྱེད་དང་
མཆོམས་སུ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ཞོར་བྱ་དང་། །བསྐྱེད་
བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་
བྱང་ཚུལ། །ཉིན་དང་མཆོན་ལ་རྣམ་པ་དུག། །རྗེ་རྗེ་བྱེད་ཆོགས་སྟོབ་དཔོན། །རྗེ་རྗེ་ཅན་
རྣམས་དེ་བཞིན་དུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། སྟོང་ཉིད་སོགས་རི་ལྗོངས་སྟེང་གི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་
བྱུང་བ་བསྐྱེད་རིགས་ཆེན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་མངོན་
ཞེན་གྱིས་དག་པ་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དམ་ཆོག་ལ་
ཁྱས་དང་གཙང་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། གྲིས་སྐྱ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་པས་
བྱེད་བྱེད་བྱ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་བྱེད་བྱེད་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་དུ་
སྦྱོད་པའི་སྦྱོད་རྒྱུད་གཉིས་བྱེད་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མ་རྒྱུད་རྣམས་ནང་གི་
རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་(༡༩༠ན)གྱུར་པས་གསང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆོས་དེ་མཐའ་
དག་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་སྟོང་བར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་
བྱིར་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བྱུང་བར་བྱེད་ཏེ། །བསྐྱེད་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། །ཞེས་པ་
ལ། མན་སྟེར། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དག་གི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་དག་པའོ། །དེས་ན། འདི་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་སུ་ནཱེ་ལྷ་ཏུས། ཉན་རང་གཉིས་དང་། བར་

ཕྱིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བྱི་དང་། བྱ་སྟོང་ནལ་འབྱོར་གསུམ་ལ་གསང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་སོགས་སྐྱབས་གནས་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པས་བྱི་པར་འཛོག་པར་མི་འཐད། ཅེས་སུ་སྙམ་སྤང་ནས། རང་ལུགས་
རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་པའི་ཆོས་དང་། ཉན་རང་དང་། ཐེག་ཆེན་གསུམ་ལ་གསང་
བའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཆོག་ཟུར་བཅོས་ནས་བཞད་དོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
བཅུ་གཉིས་པ་ལས། བསྐྱེད་སྤང་བའི་རིགས་དག་ལ། །བྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་ཡི། །དམ་
ཆོག་རབ་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིས། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གྲང་གསུངས། འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཆུལ་ནི་དངོས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབས་རུས་པ་ནམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། དངོས་(༡༩༠བ)སུ་སྟོབ་མི་
རུས་པ་ནམས་ཀྱང་བདག་གིས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །སྟོབ་རུས་པར་བྱུང་ཅིག་
སྙམ་དུ་འདུན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་
ཡུལ་ལས། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་
ལ། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་
ལས་ཡིད་ལྷུང་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་
རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སྤང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིའི་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟོམ་པའི་
གཞི་ཤེས་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆུལ་གྱིས་བསྟོམས་ནས་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་ཡུལ་མི་རྟག་སོགས་ལ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་རང་གི་སྤྱིང་བས་དེ་
དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་ལའང་སྟོ་འདོགས་ཆོད་རུས་པར་གསུངས་

བ་སོགས་དང་ཚུལ་འདྲ་ལ། །གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་
ནས་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་
ཀྱི་དམ་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྗེ་དོ་ལས་སྤྱང་རོ་། །དེ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་
སྟོན་པ་ནི། །རྗེ་རྗེ་འཇིག་ཆོག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །སེམས་ཅན་བཟུང་བའི་རང་ཚུལ་ཏེ། །དམ་ཆོག་
མཆོག་ཏུ་རྟག་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་(༡༩༡ན)ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་པོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་
ལས་སྤྱང་རོ། །དགོ་བ་བཅུ་ཡི་ལས་ཀྱི་ལམ། །བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་རྣམས། །དམན་
པར་མོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་། །སྐྱེ་
རྗེ་རྗེ་ཆངས་པའི་དམ་ཆོག་། །གསུང་རྗེ་རྗེ་དབང་ཕྱག་གི་དམ་ཆོག་། །ཐུགས་རྗེ་རྗེ་བྱུང་འཇུག་
གི་དམ་ཆོག་། །གནོད་སྦྱིན་མོ་དང་། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཀྱི་བྱ་མོ་དང་། །རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་
ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆོག་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྐྱག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་སོགས་དང་། །མཆན་བྱ་ལས། །ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་
ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡུམ་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་ནོ། །

ལྷ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། །སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་
སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་སྟོས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་
པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་ནི་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་མི་འདའ་བས་
ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཟུང་བར་བགྱི། །གཞན་ཡང་ཉེར་སྟོན་ལ་
སོགས་པ་ཕྱི་དང་། །ཁམས་དཀར་དམར་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་མཆོད་པ་ནང་དང་།

སྟོམས་པར་ཁྱགས་ནས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པ་གསང་བ་དང་། བདེ་བས་སྟོང་
(༡༩༡༧)པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་
མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པའི་ལས་ནི་རང་གི་འགྱུར་པ་དང་སྒྲིའི་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
ཅི་རྒྱས་བཞིན་དུ་འབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྩི་རྩི་སྟོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་
པ་ལས། རྩ་སྐྱལ་ཀྱི་རིགས་མང་པོ། །དམ་ཆོག་དང་ནི་སྟོམ་པར་ལྟན། །བསྐྱེན་བཀྱར་
མཆོད་པ་སེམས་ཅན་དོན། །བྱས་པས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་
ལྷ་འདི་འགྲེལ་བ་དང་། མན་སྟེ་ལྟར་ན། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་དམ་ཆོག་ལོགས་སུ་མ་བྲངས་པར་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་དགོས་པའི་དམ་ཆོག་
གཅིག་གི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མཆོད་པ་ཡང་མན་སྟེ། ཉེར་སྟོད་ལྷ་ཕྱིའི་མཆོད་པ། ས་བོན་
ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པས་དགའ་བཞིའི་རིམ་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དག་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་མངོན་བརྟེན་
སྒྲ་མ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་གོམས་པས། །ལྷ་ཡི་སྟོང་པོ་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་
མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ལྷའི་རི་བོའི་རྩིས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྟོམས་པས་མཆོད་པ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བཞི་
པ་འདི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འགྱུར་ལ་བྱེད་པ་འདྲོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་ཅིང་ཕུལ་དུ་
བྱང་བའི་དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་(༡༩༩ན)སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བསྐྱུ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་རིགས་ལྷའི་དམ་ཆོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོམ་པ་མ་ལུས་པ་

བཟུང་བར་བགྱེད། །ཞེས་རིགས་ལྟའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས། དེ་ལྟར་ཁས་
སྤངས་ནས་དོན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་སྟེ་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་
དེ་ལས་པ་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བགྱེད། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་པས་བཅིངས་པ་ལས་མ་གྲོལ་
བའི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ནས། སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་བར་རྣམས་འཆིང་
བ་དེ་ལས་བདག་གིས་དགྲོལ་བར་བགྱེད། །དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་ཀྱི་སྟུག་
བསྐྱལ་གྱིས་གཏུངས་པས་བདེ་བར་དབུགས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་བདག་གིས་བདེ་བ་སྦྱིན་ཏེ་
དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་
ལ་བདག་གིས་འགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་བསྟུས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཅ་ལྟར་རྣམས་
བཤད་ཏུ་བྱངས་པར། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱེད། །མ་བཞུལ་བ་ནི་བསྐྱལ་བར་
བགྱེད། །ཞེས་ཀྱང་བ་གཉིས་སྟེ་མའི་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྟོག་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱི་བ་ལས་
བཞུལ་མ་བཞུལ་ཀྱི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཞིན་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤང་
གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དུག །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་བཞི།
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གསུམ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་
(༡༩༣བ)སྟུགས་ཀྱི་སྟོམ་ལྟན་མཐའ་དག་གིས་སྤང་དགོས་ཀྱང་། རང་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་
པོས་རིགས་དཔའི་དམ་ཚིག་རྣམས་དམ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་དུ་ཉམས་སྟེ་ལེན་
དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན། བདེ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་གཏོར་སོགས་
བྱ་དགོས་ཀྱང་། ཡར་མར་ཀྱི་ཆེས་བཅུ་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། ཨེ་བ་ཏ་ར་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་རིགས་ལ་རང་གི་ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་
པས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་དམ་ཚིག་གི་བྱེ་བྲག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཅི་ལྟས་པར་རྗེས་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །མཉེས་པར་བྱ་བ་རང་གི་ལྷའི་རྗེས་སྟེ་མཐུན་

པའི་དམ་ཚིག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་པར་ནི་
དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུགས་སྤྲོམ་ལན་པ་འདི་དབང་ཉོན་པ་དང་འབྲེལ་
དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་མཚམས་ནི་འཛོག་ཚིག་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་
ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤྲོམ་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་
བྱ། །ཞེས་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ལ་བཀོད་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
དཔེར་ན། དགེ་སློང་གི་སྤྲོམ་པ་འཛོག་པའི་ཆེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆང་དགོས་ཀྱང་། སྤྲོམ་
པ་ནི། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ། །དེས་
ན་ལན་གསུམ་པ་ཆང་བ་དང་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་དགའ་བ་ལྟར་ལྟར་བ་
ཡང་བསྟོམ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སྤྲོམ་སྤངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་ལས་
ཀྱང་པན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། བོང་ནས་བོང་གི་སྤྲོམ་པ་
ནི། །བུ་ཁྱོད་(༡༥༣ན)ཀྱིས་ནི་བསྐྱུང་བྱ་སྟེ། །ཁྱོལ་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལས་གཞན། །ཐབས་ནི་ཅི་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཚིག་མང་པོར་གསུངས་པའི་དོན། སོ་ཐར་གྱི་
སྤྲོམ་པའི་བོང་མ་བྱང་སྤྲོམ་དང་། དེའི་ཡང་བོང་མ་སྤྲུགས་སྤྲོམ་སྤངས་ནས་བསྐྱུངས་པ་ལས་
ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་
དགའ་འབྲེལ་དུ་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྟེན་ལྟན་
ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྟོམ་པར་ཡང་
དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ། །གང་ལ་སྟོམ་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྤྲོམ་ལ་གནས། །སྐྱེ་
འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ། །རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་
ཉམས་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟེན་པར་དགའ། །ཞེས་སྤྲུགས་
ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཆུལ་བཞིན་དུ་སྤངས་ན་ཆེ་འདིར་འབད་པ་ཆེན་པོས་མ་བསྟོམས་ཀྱང་ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་ལམ་བསྟོམ་པའི་བཙོན་པ་དང་བཅས་ན་སྐྱེ་བ་བདུན་ཆུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་སངས་

རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ལྷ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་
ལ་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། བེ་བྱ་ཏེ་ཅི་རྒྱས། མ་བསྐྱོམ་ཀྱང་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་བཙོན་པ་དེ་ཅམ་མེད་ཀྱང་། རྣོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱང་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་སྣོམ་ལ་ལྷུང་
པའི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པར་སྐྱངས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱར་མཐའ་དེ་ཚུན་ཆད་
ལ་འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་(༡༤༣ན)སྣོམ་བྱང་སྣོམ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་བྱང་སྣོམ་གྱི་ཆེ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དོར་ནས་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱར་བའི་
བསམ་པ་བཟང་པོས་སྐྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་། མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་
དང་མ་བྲལ་བས་ཚོགས་སྤྱར་དུ་རྗེགས་པའི་ཐབས་མཁས་མེད་ལ། ལྷགས་སྣོམ་སྤངས་
ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའི་ནལ་འབྱོར་པ་མཚན་ཉིད་པས་ནི་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་
དག་པའི་སྤང་ཞེན་མེད་པར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྐྱོད་མཛད་པ་
བཞིའི་སྤང་ཞེན་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བས་ན། བཟའ་གཏུང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཅམ་
ཡང་ཐབས་མཁས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྣོན་ས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དང་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་དུ་རྗེགས་ལ། གནས་ལུགས་
གྱི་ལྷ་བ་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་བཅས་པ་ལྷགས་ལ་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཚོགས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་དུ་རྗེགས་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་ཏེ། རྣོན་སྤྱིའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར།
དེ་ཡང་ལྷགས་པ་དག་གིས་ལུགས་ལ་སྤྱོར་བ་ནི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྤྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བ་དང་མི་འབྲལ་བས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
རི་སྐད་དུ། མང་དུ་སྤྱོད་པ་འདིར་ཅི་དགོས། །རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་དེ་ཉིད་ནི། །ནལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
གང་གང་དམིགས། །དེ་དང་དེ་ནི་སྤྱུ་མར་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣོམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུ་མ་

དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོག་མེད་པར་སྤོང་བ་དང་དགེ་བ་
ལ་རྣམས་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདོར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འཛིག་རྟེན་(༡༩༩ན)ལས་འདས་
པའི་སྤུན་སྐྱེད་ཆོག་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པས་ན། སྤྱགས་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སྤྱགས་པས་རྟག་ཏུ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཅི་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པར་
གསུངས་ནས། འོ་ན་པར་སྤྱན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སྤོང་བའི་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་རྒྱུན་དུ་སྤོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དགོས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་ནའང་
སྤོང་བའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ལ། སྤྱགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་ས་
ན། སྤོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། སྤར་གྱི་ལུང་
དེའི་འཕྲོ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་དེ། བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་
པའམ་ལངས་ཞེས་རྣམས་སེམས་མེད། །ཅེས་པ་དང་། རི་ལྟར་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཁ་ཟས་
བཟང་བ་བ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་
དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལམ་དེར་ནི་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་ན་སྤོང་བ་ཉིད་ཉམས་པ་ཞེས་མ་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལོན་ཏུ་
གཡེལ་བས། རྒྱ་ལམ་ན་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། ལམ་འདིར་ནི་སྦྱོར་གསུང་
སྤྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལས་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ན། སྤྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་
པར་བཞག་པས་ན། དེས་འཛིགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་
(༡༩༩བ)བྱེད་ཅིང་། བྲལ་བར་སྤྱད་ན་ཡང་བག་ཡོད་པས་སྤོང་ཞིང་འཆགས་ལ་ཡང་སྦྱོར་
བས་ན་རྟག་ཏུ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་ལས་རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ལྟར། སྤྱགས་པའི་ཤེས་པའང་རྟག་ཏུ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་

ལས་གྲོལ་ཞིང་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་མི་བྱེད་པས་འདི་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐེག་
པ་ཞེས་བྲ་ལ། ལམ་གཞན་པས་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དབང་
པོ་རྣམས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གནད་ཀྱི་དོན་
རྣམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་སྤྲུག་གོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་ཙམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱར་དགོས་ཏེ། སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྲ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་
པ་ལས་རྣམས་སྤོང་སྤྱོད་བས་འདི་དང་བྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས།
གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་པོ་རྒྱན་
ལས། དེ་ལ་སྤྲུགས་པས་ཡོངས་འདས་ན། །དེས་པར་བདུད་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ནད་
དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །བསྐྱར་མེད་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །སྒྲོམ་པོ་ལྟར་
བྱེད་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། །དེ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཆོག་
ཉམས་པས་བྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པར་མ་ཟད། །སྤྱི་བ་འདི་ལ་སོགས་པར་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་(༡༥༥)གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
དང་པོ་ལས། ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྐྱབ་པ་པོས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱར་བར་བྱ། །དམ་
ཆོག་ཉམས་པས་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྐྱུ་མ་བདེ་མཆོག་གི་
བརྟག་པ་བདུན་པ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤང་བ་
དང་། །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས། །སྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་། ཅེ་
མོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྤྲུག་དག་ཏུ་ནི། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་། །གང་

ཟག་བཞིན་འཛིག་ཉེན་དུ། །བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྲུར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་
སྐྱེས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྦྱོད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་
འགྲུབ་མི་འགྲུར། །ཞེས་དང་། །སྐྱུ་ཁར་སྣོད་མིན་ལ་གསང་ཇུས་བསྟན་པའི་ཉེས་པས་སྐྱེ་
བ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྤྲལས་སྡོམ་
དུ་མ་ཟད། །སྡོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་
སོགས་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མ་ཟད། །གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལའང་བར་དུ་
གཅོད་པ་ནི། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་ལ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན། །བྱང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
བའི་སྐྱལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ་ཐར་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན། །ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་རུས་པར་གསུངས་(༡༤༥ན)པ་དང་། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པའི་
མདོ་ལས། །ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལོ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་
ཉིན་རེ་བཞིན་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པས་བྱི་མ་ངན་སོང་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་ཆ་འདག་བྱུབ་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྩི་ཅན་སྤྱར་ཡང་
བསྐྱལ་བ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། །བྱང་ས་ལས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ན།
ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤིད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། །བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱེད་པའི་ཆ་སྦྱོང་རུས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་
ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་སྦྱོང་མི་རུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། །དང་པོ་ནས་ལྷུང་བའི་ཉེས་
པས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་སྟེ། །བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་
འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་ན་སྤར་སྤོས་པའི་རིགས་ལྟ་སོ་སོར་དམ་ཆོག་དང་། །རིགས་ལྟ་སྤྱིའི་
ཅ་བའི་དམ་ཆོག་པམ་པ་བཅུ་བཞི་བསྐྱང་བ་དང་། །སྦྱོང་བའི་དམ་ཆོག །བསྟན་པའི་དམ་

ཆོག །སྤྱོད་བའི་དམ་ཆོག་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་། གཞན་ཡང་སྒོམ་
པོ་བརྒྱད་དང་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅ་ལྟར་རྣམས་བཤད་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ།
མཁས་བྱ་བ། མཁས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས་
པའམ། དམའ་མཐའ་ཡང་དེ་དག་གི་སྤྱོམ་ཆོག་ཅམ་བཟུང་ནས་སྤང་སྤང་གི་མཆོམས་གང་
ཡིན་ངེས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་རང་རྒྱད་
ལ་ཉོན་མོས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་བརྟགས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་(༡༩༩༦)
འབྱུང་འཛུམས་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བར་བྱ། བག་མེད་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་
བའི་སྒོ་ཡིན་ཏེ་ལེ་ལོ་དང་སྟོམས་ལས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲུགས་
ལ་སེམས་མི་སྤང་ན། རྣམ་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་
ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ལེ་ལོ་སོགས་སྤངས་ནས་བཙོན་འགྲུས་དང་བཅས་ཏེ་སྤང་དོར་
ཀྱི་གནས་རྣམས་མ་བརྗེད་པའི་རྣམ་པ་བསྟེན་ནས་འབྲལ་འབྲལ་དུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་
བ་ལ་དམ་སྤྱོམ་དང་འགལ་མ་འགལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ནའང་
སྟོན་དུ་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་བྱ་རས་རུང་མི་རུང་རྟོག་པ་དང་། བདག་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོམ་ལྡན་ཡིན་
པས་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མི་རུང་ངོ་སྟོམ་དུ་རང་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་འཛུམ་པའི་ངོ་
ཆ་དང་། བདག་གིས་ཉེས་སྤྱོད་འདི་ལ་ཞུགས་ན་གཞན་ཀྱིས་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱོམ་ལི་
དམ་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཁྲིལ་བར་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་སྟོམ་དུ་གཞན་
རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་འཛུམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་ལ་འཛིགས་ནས་
བག་འཁུམས་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །མ་གྲུས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས།
སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟེན་པའི་ཆོས་དང་། ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུགས་པའི་སྤྲུགས་པོ་རྣམས་
ལ་གྲུས་པ་དང་། བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྤང་མེད་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་ནས་

གོང་དུ་གསལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད། དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་(༡༤༤)ནམས་ལ་
ལྟང་བའི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་དཀའ་བས། ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན་
དུས་བྱུག་ཏུ་ལྟང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་བསྟོ་བབྱང་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྤྲུགས་པ་ལ་སྟོམ་
པོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་
ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཙ་བའི་ལྟང་བ་ཞེས་བཤད་དེ། །ཉིན་དང་
མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ། །གང་ཆེ་ཉམས་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་
བ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྟོམ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱ་བ་ཆེན་ས་ར་ཏུས། སེམས་དག་ཐོ་རེངས་
དུས་ལངས་ཏེ། །བཟའ་དང་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྟོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྐྱུང་
ངོ། །ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་བཟོས་པར། །དམ་ཚིག་དང་ནི་སྟོམ་པ་སྤང་། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་
ལན་གསུམ་དུ། །རྟག་ཏུ་བརྒྱས་ལ་གཞོལ་བར་བྱོས། །གང་ཆེ་ཉམས་ན་ནལ་འབྱོར་བ། །ཁ་
ན་མ་ཐོ་སྟོམ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་
ནས་ལྟང་བ་བྱུང་བ་ནམས་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་བཞིན་དུ་
བཤགས་པས་དག་པར་བྱ་སྟེ། ཆེ་ལ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་ལྟང་བ་དང་བཅས་པར་
དེ་མ་ཐག་ཤི་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཆེ་ཆད་དང་མཉམ་པའི་
དཔྱལ་བར་སྟེ། བར་མདོ་ལས་གསུངས་ན་དེ་ལས་ལྷི་བའི་ལྟང་བས་ལྷ་སྟོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ལ།
གཞན་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ལང་བ་དང་། རེངས་སྟུ་མི་འབྱུག་པར་ཆར་གཙོད་པའི་དགོས་
པ་དང་། ལྟང་བ་དང་ཞག་ཏུ་འགྲོགས་ན་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་དུ་མར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་
དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་(༡༤༥)པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཕྲལ་
འཕྲལ་དུ་བཤགས་སྟོམ་བྱ་དགོས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལེགས་བྱ་བ་ཀྱི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་
རིམ་པར་བྱེ་བ་ལས། ཉིན་པར་བག་མེད་བྱས་པ་དག །མཚན་མོ་སོ་སོར་བཤགས་པར་
བྱ། །བྱ་བ་མོ་བྱས་པའང་ནང་པར་བཤགས། །ལེགས་པ་བྱས་ལ་མདོན་དགར་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྗེ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་བཞིན་དུ་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱང་བ་ཐུགས་དམ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་རང་རྒྱུད་དག་ཅིང་གཙང་བའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་སྐབས་འདིར་མི་གསལ་ཡང་། འབྲེང་
བ་སོགས་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་དགྲིལ་ཆོག་མང་པོར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འབྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་བདུད་རྩི་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་ག་དང་།
མགྲིན་པ་དང་། མགོ་བོ་རྣམས་ལ་རྗེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་དང་འཁོར་ལོའི་སྤྲིང་དུ་ཉི་མ་དང་ཉི་མ་
དང་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའམ། ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་དང་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཡི་གེ་རྩ་ལྷོ་ལྷོ་ནག་
པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་བསམས་ནས་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྲིང་ག་དང་མགྲིན་པ་
དང་མགོ་བོ་རྣམས་ལ་དེའི་རྩ་རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཁུ་ཚུར་གཡས་པས་བྱུགས་ཏེ་མགོ་བོ་ལ་
མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་དང་མར་མེ་དང་། སྤྲིང་གར་སྤྲར་ཡང་དེ་སྤྲིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དང་པོར་སྤོབ་མ་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལས་
བྱམ་གྱི་རྩུས་འཛོར་བའི་ཆོ་དམིགས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྐྱང་བ་བྱ་བ་ནི་མི་
ཐུབ་ཆེ་(༡༩༩༩)བའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་། དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེས། སྤོབ་མའི་མགོ་བོར་ལག་
པ་བཞག་སྟེ་འབྲེལ་བ་ལན་བདུན་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱང་བ་བྱ་བར་བཤད། སྤོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲིང་གར་རྗེ་རྗེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེན་དུ་འབྲེང་བའི་ལྟེ་བ་ལ་རྩ་སྤོན་པོ་འཕྲུག་པོ། མགྲིན་
པར་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ལེབ་མོར་གནས་པའི་ལྟེ་བར་ལྷོ་དམར་པོ། སྤྲི་བོར་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅི་བས་བརྒྱུད་པ་ལེབ་མོར་གནས་པའི་ལྟེ་བར་ལྷོ་དཀར་པོ། ཡི་གེ་གསུམ་
པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་སྤོབ་མའི་ཡིད་དང་དག་དང་ལུས་གསུམ་རྣམ་པ་ཡེ་གར་ཤར་ཞིང་།
དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གསུང་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། སྤོན་
ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་སྤྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སྤོན་པ་དང་

དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཕོག། དེ་དག་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་མཐ་འོད་ཟེར་རམ་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་སྐྱེན་བྲངས་སྟོབ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐེམ། དེ་དག་ལས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་བབས། སྟོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཀྱིས་སྤྱངས། སྟོབ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སོང་སྐམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་བོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ནི། དབང་དོན་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ངི་མ་མེད་པར་བལྟས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དེའི་དགོས་པ་ནི་སྟོབ་མའི་སྟོ་གསུམ་ལ་ཐ་མཐ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤྱོད་བ་དང་། རྟོ་རྟེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་(༡༤༠)ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ངི་ཆུ་དང་བཅས་པའི་རྟོ་རྟེན་སྟོབ་མའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་རེག་ནས། ཚི་ལྷུང་ཞེས་བརྟེན་ནས་ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབས། འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ས་བོན་གསུམ་ལ་གདན་འགོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། གོ་རིམ་ཡང་འདི་ལས་གཞན་བསྟོམ་པ་དང་། རེག་པ་དང་། བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་མས་རིམ་ནས་བྱེད་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་ལས་མཚན་མ་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཞེད་ཅིང་། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་རིམ་ནས་བྱེད་པར་བཤད། བརྒྱ་རྟེན་ཉམས། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་བསྟོམ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་འཇམ་རྟོག་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། སྟོབ་མའི་སྤྱོད་གར་ལག་པ་གཡས་རྟོ་རྟེན་ཆུ་དང་བཅས་རེག་ཅིང་ལྷུང་ཞེས་བརྟེན་པས་རྟོ་རྟེན་ལྟེ་བར་སྤྱི་གིས་མཚན་འབྲུང་བ་མོས་པ་སོགས་མས་རིམ་ནས་བྱས་རྗེས། ཡང་ལས་ནས་མར་རེག་ཅིང་བརྟེན་པས་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོ་

རྗེ་གསུམ་སྤྱན་དངས། དེ་གསུམ་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཡང། མས་ནས་ཡར་རེག་ཅིང་བརྗོད་
པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་
མེད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཞེས་བཤད་དོ། །དྲ་རི་ཀ་པ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་མང་པོར། དུས་
འདི་ནས་ནི་བཟུང་ནས་སྟ། །འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་བར། །མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པས། །དུས་ཀུན་དུ་ནི་བདེ་བར་མགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་(༡༧)ལྟར། སློབ་
མ་གཙུག་པོར་གསལ་ཞིང་སློབ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་མཆོད་
པའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ལ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་
སྟེན་པས་ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་
པར་མ་ཆགས་མ་ཞེན་པའི་སློབ་ནས་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་ཡོངས་
སྟོང་དགོས་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བོར་མེ་རྟོག་གི་སྟེང་བ། མདུན་ནམ་འངས་ལ་བདུག་
སློས། མདུན་ནམ་སྤྱན་ལ་མར་མེ། སྟོང་གར་བྱིའི་བྲུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། སྤྲགས་
དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་
སྤྲགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་དང་། རྩ་རྒྱུ་ཉམ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྤྲགས་ཀྱིས་སྟེར་
བར་གསུངས་པས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ། ས་ར་ཉ་ལ་སོགས་པས་ཞལ་ཟས་དང་སྤྱོད་སྟོན་
འབྲུལ་བའང་གསུང་དོ། །

བཞི་པ་ལ། དང་པོ་སོ་ཤིང་འདོར་བ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། སོ་ཤིང་ལ་སོགས་
སྤྱིན་པར་བྱ། །སྟེན་དུ་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། །འོ་མའི་ཤིང་ལས་བྱང་ཤིང་གསར། །མ་གས་
ཅེ་མོར་མེ་རྟོག་བཅས། །གསང་སྤྲགས་འདི་ཡིས་འཆའ་དུ་གཞུག། །ཞི་བཟོ་རྩ་ས་ཉ། །འར་
དང་བྱང་དུ་སྤྲོགས་གནས་ནས། །བཅས་ཉེ་དེ་ནི་འདོར་དུ་གཞུག། །དེ་ནས་སྤྱོད་མས་སྤྲོགས་
ཀྱི་ནི། །རྣམ་དབྱེས་ཞི་སོགས་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོ་ཤིང་གི་རྒྱུ་ལ། བཞི་
བརྒྱུ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། །ཨ་ཤུང་ལྷ་དུམ་ལྷ་ར་ལ། །སོ་ཤིང་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། །མ་ཡོ་མ་

གས་སྟོག་ཆགས་མེད། །ཅེ་མོར་མེ་ཏྟག་བཅས་པ་སྤྱོད། །ཞེས་ཨ་ཤུག་ལ་(༡༧༩)སོགས་
བ་བཤད་པ་རྣམས་མི་རྟེན་པས་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱོད་སྟོང་མས་ཤིང་
སྤྱིད་ཀྱི་ཆོད་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བྱང་ཞིང་ཆོགས་མེད་པ། རྩ་དང་གས་མེད་པ་སྟོད་སྟོད་ལ་
སྤྱོད་མེད་པས་མགོ་མཇུག་མཉམ་པ། རྩའི་རྒྱུ་ལེགས་པར་བཟུས་ཤིང་བདུག་པས་
བདུགས་པ། ཅེ་མོར་མེ་ཏྟག་བཅིངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱུང་པར་དཀྱིལ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་བ་རྣམས་ནི། བྱང་བ་ལས། ཨ་ཤུག་ལ་སོགས་པའི་སོ་ཤིང་སོར་བཅུ་
གཉིས་བྱང་ཞིང་སྟོག་ཆགས་མེད་པ་མ་གས་པ་རྩ་མེད་པ་དེ་བཟང་གི་རྒྱུ་བཟུས་པ་ཅེ་མོར་
མེ་ཏྟག་བཅིངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཁས་བྱུང་རྩའི་དུས་
འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་སྤྲུགས་པ་དང་ཤུན་པ་མ་ཉམས་པའང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སོགས་པས་
སོ་ཤིང་ལ་མཆོད་པར་གསུངས། སོ་ཤིང་གང་དུ་འདོར་བའི་ས་གཞིར་བགེགས་མཐར་བྱེད་
ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ། དེ་བཟང་དང་བ་བྱུང་བསྐྱེས་པས་བའི་གོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུབ་འབྲུག་ཁྱུ་
གང་བྱུ་བཞི་པར་བྱུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུ་བ་ནི། འབྲེང་བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱུ་
གང་བྱུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མྱི་བས་བྱུགས་པར་ཞེས་དང་། རྒྱུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
ས་ལ་བགེགས་དབྱས་མངོན་བསྤྲུགས་ནས། །བ་ལང་གོ་སྤྲུགས་ཅན་བྱུགས་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སྤྲན་ཞབས་ཀྱི་འང་དགོངས་པ་ཡིན། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་སོ་ཤིང་ལ་
བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བཞེད་པ་དང་། མི་སྤྲུབ་ཆེ་བས། ཨོ་ལྷ་མྱོ་ཏུ་སྤྲུབ་པ་ར་ཏུ་ནི་
མྱོ་པའ། ཅེས་ལན་བདུན་བཞེད་པར་བཤད་ལ། བཞུ་གྱིས། སོ་(༡༧༩)ཤིང་སྟོང་པར་བྱས་
ནས། མྱོ་མཐོང་ནག་ལས་སོ་ཤིང་འོད་འབར་བ་བསྐྱོང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཁུངས་སྤྲུབ་གཞན་
ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྐབས་འདིར་འབྲུ་གསུམ་བཞེད་ནས་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་བར་གསུངས།
དེ་ལང་སྟོབ་དཔོན་ཁ་བྱང་དུ་སྟོགས་པས་སྟོབ་མ་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྲར་བའི་བར་དུ་
སྟེར་ལ། སྟོབ་མ་ཁ་ཤར་རམ་བྱང་དུ་སྟོགས་པས། ཨོ་བཟོ་ཏུ་ས་ཏུ་ཞེས་བཟོད་ནས་སོ་

ཤིང་གི་ཅེ་མོ་ལས་ཅུང་ཟད་འཆོས། དེའི་ཆེ་སྒྲུགས་སྤྲོན་བྲངས་པ་ལྟར་སྐྱོན་དག་པར་བསམ་
ཞེས་ཀྱན་མཁེན་ལྷ་པས་བྲིལ་བྱ་སྤྲོ་ལྷའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་གསུངས། སྤར་ཡང་སློབ་མས། ཨྱི་
བཅྱི་བརྗོད་ས་མ་ཡ་ཨྱི་ཤུ་རི་ཨྱུ་སྤྲོ་ཞེས་པའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་མིག་སྟེང་དུ་
བལྟས་ཏེ་བལྟས་པ་མེད་པར་མཐུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འདོར་བར་བྱའོ། །

སྒྲུགས་དེ་དང་འབྲུ་གསུམ་བརྒྱ་བ་རྒྱུད་དོར་འབྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆོག་
ཟེན་ལ། སོ་ཤིང་བྱར་གསུམ་པའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ང་བཞི་པ་ལས། དེ་ནས་རྗེ་
རྗེ་འཆང་གིས་ནི། །སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་གཞལ་བ་ཡི། །བྱར་ནི་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བྱ། །ཡི་
གོ་གསུམ་གྱིས་བྱེན་བརྒྱབ་སྒྲོམས། །སློབ་མའི་ལག་ཏུ་གཏད་པར་བྱ། །ཨྱི་དང་བྲ་ཏི་བརྩ་
དང་། །སམ་རྩ་དང་ཨྱི་ཤུ་རི། །ཨྱུ་སྤྲོ་སྤྲོའི་མཐའ་ཅན་སྒྲུགས། །བརྒྱས་ནས་སློབ་མས་
དར་བར་བྱ། །སར་བབས་པ་ཡི་ཕུར་བྱ་སྟེ། །ཕྱོགས་ནི་གང་དུ་བལྟ་བ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་
དང་ནི་སློབ་མ་ཡིས། །དེ་ཡི་ཕྱོགས་བལྟས་ཉལ་བར་བྱ། །ནམ་ལངས་ཡང་དག་སྒྲ་མ་ལ།
རི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་ཀྱན་ཞུ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུགས་སྤྲོ་མའི་དོན་ནི། རྗེ་རྗེ་བཞད་པ་
ཞེས་དང་། བྱི་མའི་དོན་ནི་བྲ་ཏི་སོ་སོར་སོགས་དོན་མང་(༡༥༠ན)སོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། བརྗོད་
ས་མ་ཡ་ནི་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ །ཨྱི་ཤུ་རི་དབང་ཕྱག་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་སྤར་
བཤད་པ་དེ་ནི་སྟེང་བ་སོགས་མང་སོ་དང་མཐུན་ཞིང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་མ་
ཁ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་སྤྱིན་ཞིང་། དེས་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་འདོར་བར་ཡང་གསུངས། སོ་
ཤིང་གི་ཅེ་མོ་སྟེང་དུ་བལྟས་ན་རིག་འཛིན། སྤར་མ་ལ་བལྟས་ན་མཆོག་ །ཕུར་དུ་བལྟས་ན་
ས་འོག་ །ཤར་བྱང་རྒྱབ་སྟོར་བལྟས་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་
འབྲུབ་ལ། བྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུང་ན་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འབྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། འབྲེང་བ་
སོགས་མང་སོ་དང་མཐུན་ལ། །ཤེད་པས། དེ་ལ་བྱང་དང་ཤར་དང་སྟོང་དང་རྒྱབ་ཏུ་ལྷུང་བ་
ལས་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་མཐོན་སྐྱོད་དང་དབང་འབྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྟེང་དུ་བལྟས་ཏེ་ལྷུང་

ན་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་སོ། །འོག་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ལྷུང་ན་ནི། ས་འོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་སོ། །ཞེས་དང་པོ་གཉིས་ཐེང་བ་སོགས་དང་མི་འབྲ་བར་གསུངས་ལ།
སྤྲོད་ཞབས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན། སློབ་དཔོན་ལ་ཨ་པས། མཚམས་སུ་བལྟས་ན་འཛིག་ཏེན་
པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བཤད་ལ། རྩོགས་དེ་དག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྩོགས་སམ་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྩོགས་ལ་བྱེད་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་འདུག་ཅིང་རྩོགས་དེ་གཉིས་གང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཁ་བལྟ་རྩོགས་བཤད་ཆོད་བཞིན་མ་བདེ་ན་དེར་བལྟ་བར་
མོས་པ་བྱས་པས་ཀྱང་རུང་བ་སྟེ། སྤྲོད་སྟེག་འོད་སྟེ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་རྩོགས་དང་རྩོགས་
བྲལ་གང་དུ་རྩོགས་པ་དེའི་ཐད་ཀར་རྩོགས་དང་རྩོགས་བྲལ་(༡༥༠བ)གཞན་དུ་གནས་པས་
སོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པར་རྩོགས་རང་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ནམ་པར་གནས་པ་
ཁོ་ནས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་ཞུགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིག་པ་སྤྱར་དུ་རུང་བར་སེམས་སོ། །

སོ་ཤིང་དོར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་གང་འབྲུབ་བཟླ་བ་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་
ལས། སོ་ཤིང་སྟེར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཁ་བི་ཤུག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་དོན་ལྟར་
སོ་ཤིང་གིས་ཁའི་ངེ་མ་རགས་པ་སྤྱོད་བ་དང་ཁྱོར་ཆུས་ཁའི་ངེ་མ་སྤྱོད་ཞེས་བཤད་
པ་ཡོད་དོ། །ཁྱོར་ཆུ་སྤྲོད་པ་ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར། གྲུ་ཤ་དང་སྤྱང་སྤྱང་གྱི་འོག་ཏུ།
དེ་ནས་སྤྲོད་མས་དེའི་སྤྱིང་ག། རྒྱུ་མ་སྤྱི་པོར་རིམ་བཞིན་དུ། རྩོད་རྩོད་བཞིན་པར་འཁོར་
ལོ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྤྱལ་བར་བསམ། ཞེས་སྒྲོགས་ཀྱིན་བརྒྱབ་དང་། དེ་རྗེས།
སྤྱར་ཡང་ངེ་ཆུ་ཡིག་གསུམ་གྱིས། །བརྒྱས་ཤིང་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པ། །དེ་ཉིད་རིག་
པས་གསང་ཐུགས་འདིས། །སྤྲོད་པ་སྤྱང་ཞིང་འཕྱང་དུ་གཞུག། །ཨོ་ཤུག་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྱི་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱོར་ཆུ་སྟེར་ཆུ་བཤད་པ་ལས་བར་འདིར་མ་བྱང་ཡང་། དབང་དོན་
ལས་སྐབས་འདིར་མཛད་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པར། འཕྱོང་འཕྱང་ཁྱོར་ཆུ་ལན་གསུམ་

ཐུང་། །ཕྱི་རོལ་རྩ་ནི་ངེས་བཞག་སྟེ། །སྟན་དང་སྤྲུལ་སྤྱིར་ཀྱང་ཤིག་། །དབུང་པར་སྤྱང་
པས་བསྐྱང་བར་བྱ། །ཞེས་བ་དང་། །འཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་
ནི། བེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱི་བཟང་གི་ཚུ་ལ་འབྱུ་གསུམ་བཞུས་ཏེ་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་བདུད་ཅིའི་ཚུའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་ནས། ཨོ་ཕྱི་སྤྱི་བེ་ཤུ་རྣམ་
ཞེས་སོགས་(༡༥༡ན)ཀྱི་སྤྲུགས་བརྗོད་བ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མའི་ཁྱོར་བར་སྤྲུག་ནས་ལན་
གསུམ་འཕུང་དུ་བཅུག་པས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བས་སྟོ་
གསུམ་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྱིབ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བཀྱས་ཏེ་དག་པའི་མོས་བ་བྱེད་དུ་
གཞུག། །སྤྲུག་དོན་ནི། ཕྱི་ཤེས་སྤྱིན་བསྐྱེད་རིགས་ཏེ་གསུང་རྗེ་རྟེན་སེམས་སོགས། སྤྱི་ཤིན་རྩ་
བེ་རྣམ་པར། ཤུ་རྣམ་དག་པར། རྣམ་ཚོས། སུ་བ་སྤྱི་བེ་ཐམས་ཅད། བེ་རྩ་ལུང་སོ། ཨ་
སྤྱི་འདིའི་བེ་ཤོ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་སེམས་ཤིག །སུ་བེ་ཀུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད།
ཨ་བ་ན་ལ་བསལ་བར་མཛོད། ཅེས་བ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་རྩ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
པས་ལུང་སོའི་འདིའི་སྤྲུག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱོད་སེམས་ཤིག །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
སོལ་ཞིག །ཅེས་སྤྲུག་སྤྱིབ་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་སྟོ་ལུང་དུ་རྩ་རྩེན་ཚོགས་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སེམས་
དང་འབྲལ་རུང་བས་ན། གསང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་བ་གཉིན་སོའི་རྩ་རྩེན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་
མཐུས་དེ་དག་སྤྱོད་རུས་པའི་དོན་ནོ། །འཕྲེང་བར་སྟོན་དུ་ཁ་བཤམ་པའི་ཚུས་བཀྱས་ནས་
དེ་རྟེན་ལས་ཐམས་ཅད་བ་བཞུས་པའི་ཁྱོར་ཚུ་སྟེར་བར་ཡང་བཤམ་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
ནས་བེ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཚུ་དེ་བཞུས་བ་ཁ་བཀྱས་པའི་ཕྱིར་བྱིན་ནས། །འབྲེལ་བ་ལན་བདུན་
བཞུས་པས་བྱི་ཞིམ་སོའི་ཚུ་ཁྱོར་བ་གསུམ་ཞེས་སོ། །

ཁྱོར་བ་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། བོད་ཁ་ཅིག་གཡས་པའི་ཁྱོར་བར་འདོད་ལ།
འདིགས་བྱེད་ལྟས། གཡོན་པའི་ཁྱོར་བར་བཤམ་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་(༡༥༡བ)

ཡིན་ལ། དགོས་པའི་གཙོ་བོའང་དེ་ཉིད་ལས། བོད་ཁ་ཅིག་མི་ལམ་གསལ་པོ་འོང་བའི་དོན་
དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་། ལྷ་བྱང་དང་། དུ་རི་ཀ་པས་ངག་གི་ཉེས་པ་སྦྱང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཀྱུ་ཤིང་སྤྱོད་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ཀྱུ་ཤིང་རྩེ་
བཅས་ཤིང་། །སྤྱོད་སྦྱངས་པ་ནམས་སྦྱངས་ནས་ནི། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ལ། །སྤྱོད་སྤྱོད་
འདི་ཡིས་ནི་འདོང་དུ་གཞུག། །ཨོ་བཟླ་རྒྱུ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱུ་ཤིང་རྩེ་བཅས་
མ་ཉམས་པ་མང་བ་དག་རྩྱུ་ལས་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་པ་མི་ལམ་གསལ་ཞིང་། མི་འབྱུང་
བ་སོགས་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཀྱུ་ཤིང་གྱུར་པར་མོས་ནས། རྩྱུ་མི་ལས་ཐམས་
ཅད་པ་བཞས་པ་སྤྱོད་གྱི་དོན་དང་། ཀྱུ་ཤིང་བ་རྩྱུ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་པ་
ལ་རྩྱུ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་བཞས་པ་སྤྱོད་གྱི་དོན་དུ་ཨོ་བཟླ་རྒྱུ་པ། ཞེས་པས། སྤྱོད་
མའི་ལག་པ་གཡོན་ནས་ཐལ་མོ་གཉིས་སྦྱང་བའི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཕྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་དེ་ནམས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞག་ལ། རྩྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་བཞས་པའམ་འབྲེལ་
པ་བཞས་པའི་ཀྱུ་ཤིང་པོ་ཅེ་མོ་མ་ཉམས་པ་སྤྱོད་དུ་བཏིང་བའི་དོན་དུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་གྱི་དོན་དུ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་སྤྱོད་ཤིང་། རྩྱུ་དང་འབྲེལ་པ་བཞས་པའི་ཀྱུ་ཤིང་གཅིག་ །ཨོ་
བཟླ་རྒྱུ་པ། ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱོད་འབྱུང་
ལས་ནི། རྩྱུ་ཡིག་གི་ནི་སྤྱོད་པ་བཞས་པའི། ཀྱུ་ཤིང་དེ་ལ་རབ་དུ་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། མི་ཐུབ་
ཆེ་བས། ཀྱུ་ཤིང་གཉིས་ཀ་རྩྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའང་བཞེད་ལ། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོང་མ་དག་ཆེ་བ་
གཡས་དང་། རྩྱུང་བ་གཡོན་དུ་སྤྱོད་(༡༥༩ན)བར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་དོ་རྩེས་ལག་
པ་གཡོན་དུ་སྤྱོད་བར་བཞེད་པ་ལྟར་རེ། སྤྱོད་འབྱུང་བ་པ་ལས། ལག་མཐེལ་སོ་ཤིང་ཀྱུ་
ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱང་བའི་བར་དུ་སྤྱོད་བཞེད་བྱུང་
བྱ་ལ། སྤྱོད་པ་རིམ་ཆེན་མོར་ཕྱི་མ་ལྟར་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་དོན་ནི། བཟླ་རྒྱུ་པ་དོ་རྩེ་
ནོན་པོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྩྱུ་འབྱུང་རྒྱུ་དུ་དོ་རྩེ་ནོན་པོའི་མཆོན་གྱི་ནམ་གྲངས་ལ་འཇམ་

དཔལ་དང་རྗེ་རྗེ་སོགས་དང་ཕྱག་མཚན་ཡང་སྤྲེགས་བཅ་རལ་གྱི་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
དང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། སྤགས་དང་ས་བོན་དེ་ལྟར་བས་སྤོབ་
མའི་སྤོ་གསལ་བས་མི་ལམ་གསལ་པོ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་གསུང་
ལ། གུ་ཤ་སྟེར་བའི་དགོས་པའང་བཟ་ཤེས་པའི་མི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་བེད་
སྤྲེགས་བཤད་པ་ནི། གུ་ཤ་འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གུ་ཤ་གཙང་བྱེད་
ཀྱི་རྩས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

སྤྲེགས་སྤྲེད་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་ལས། བུ་མོས་སྤྲེད་པ་གསུམ་བསྐྱེལ་བ། མདུད་
གསུམ་མངོན་པར་ལེགས་བསྟགས་པའི། །གསང་སྤགས་འདི་ཡིས་རང་ཉིད་ཀྱིས། །དབྱང་
བ་གཡས་ལ་བཅིང་བར་བྱ། །ཨོ་བུ་རྒྱ་མི་ཉི་རྟམ་རྟམ་སྒྲ་བྱ་སྒྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཞོན་རུ་མས་བཀལ་བའི་སྤྲེད་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་སྤོབ་མའི་ལུས་ཆད་གསུམ་བལྟ་བུ་
བས་པ་ལ་ཁྱ་གང་སོར་བཞི་འོང་བས་དེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲེད་བུ་དམར་པོར་བསྐྱེད་ནས་
ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་རྒྱས་བསངས། རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་
བོའི་མདུད་པ་(༡༥༩བ)གསུམ་བརྒྱབ་སྟེ། སྤོབ་མའི་དབྱང་བ་གཡས་བཅས་གཡོན་བ་ལ་
བུ་རྒྱ་མི་ཉིདེ་སྤགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱིན་ནས་སྟོར་གསུམ་དགྲིས་པའི་རྗེས་སུ་ཨོ་
ལོ་རྒྱ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་མེ་ཉོག་འཛོར། དེ་དག་གི་རྗོར་
འབྲེང་གི་ང་བཞི་བ་ལས། ཁྱ་གང་བ་ལ་སོར་བཞི་པའི། །སྤྲེད་པ་ཞགས་པ་འད་བ་ལ། །ཡི་
གེ་བརྒྱ་པའི་སྤགས་ལན་གསུམ། །བརྒྱས་ནས་ཞབས་བསིལ་རྒྱས་བསངས་བྱ། །སྤྲེད་པ་ལན་
གསུམ་དགྲིས་པ་ནི། །རྗེ་རྗེ་གསུམ་ནི་མདུད་པར་ལྟན། །དབྱང་བ་གཡོན་པར་བཅིངས་པ་
ནི། །སྤགས་འདི་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨོ་དང་ལོ་རྒྱ་ནི་ཡི་སྤྱ། །ཡ་ཐ་ཉ་ཉ་སི་བ་ཉི།
མི་རྟེ་བེ་བུ་ཡི་སྤྱ། །རྩ་དང་རྒྱ་ཏ་ཡ་ཡ། །སི་རྟེ་ན་ནི་ད་དན་དང་། །ཡ་སྤྲེད་ཡི་སྤགས་
འདི་ནི། །ཐེག་པ་སྤྱ་མེད་ལན་བདུན་བརྒྱས། །སྤོབ་མ་ལ་ནི་མེ་ཉོག་གཉོར། །ཞེས་གསུངས་

བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འཕྲེང་བར། འབྲིལ་བ་ལན་བཅུན་བཞུས་ལ་མདུད་བ་ལན་གསུམ་མཐ་
བྱུག་བྱས་བ་དེ་ནམས་དབྱང་བ་གཡས་བའམ་གཡོན་པར་རྒྱུད་གཞན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་བ་སྤྲུལ་མང་པོ་བ་རྒྱུད་ལ་གཡས། མ་རྒྱུད་ལ་གཡོན། ཡང་
སྤྲེས་བ་ལ་གཡས། བྱད་མེད་ལ་གཡོན་དུ་འཆིང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་།
སྤྲུ་བ། སྤྲུ་བྱང་། ལ་མ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག །མི་སྤྲུབ་ཆེ་བའི་ཀྱེ་རྡོར་ཀྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་སོགས་ལས་གཡས་སྤྱུ་འཆིང་བ་དང་། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་དང་ནམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས་
གཡོན་དུ་འཆིང་བའང་གསུངས་པས་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྲུགས་དོན་ནི། བུ་རྩེ་མི་ཉི་མངས་རྒྱས་བྱམས་པ། རྟ་གཉིས་ནི་སྤྲངས་ཤིག་གཉིས།
སརྩ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་(༡༥ ནྟ)ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་
སངས་རྒྱས་བྱམས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲང་ཞེས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པས་ཞེས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་ཕྱོན་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་
བཤད་ཚུལ་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད་འདུག །སྤྱིད་ཡོད་པས་འཛིགས་བྱེད་དབང་རྒྱུ་ཏུ་སྤྲང་སྤྱད་
མདུད་མཆོམས་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲ་ཆོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྷེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཀྱི་བྱམས་པའི་རོ་བོ་བྱམས་མགོན་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་བ་དྲངས་
གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱུ་ལས་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུན་ཅི་འོད་
ཟེར་དང་བཅས་པ་འཕྲོས། ལྷས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་
ཏེ་དག་པར་བྱས་ནས། བདུད་བགེགས་གང་གིས་ཀྱང་བརྩེ་བར་མི་རུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་མོས་བ་མཛོད། ཅེས་བརྗོད་པར་གསུངས་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱང་ལ། མ་བྱས་
ཀྱང་ཆད་པའི་སྤྱོན་མེད་དེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས་མདུད་མཆོམས་སྤྱུ་རིམ་ལྟར་བ་སོགས་བོད་
ནམས་བྱེད་པ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ནམས་ལ་མི་སྤྲང་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྤྲུགས་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། ལོ་རྩེ་ནི་སྤྲན་ནམ་བལྟ་བ། ཡ་སྤྲ་རིམ་ལྟར། ༡༡་ཏྲི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད།

སི་བྱ་ཏ་བརྒྱལ་ཞུགས། རྒྱ་ཏ་ཡ་ཡ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ། སི་རྒྱུ་དངོས་བྱུག་
དཀྱིལ་མཐོང་བར་མཛོད། ཅེས་བ་ལ་འདུག་གས་སྒྲུལ་ཞེས་སྤང་བར་སྤྱོད་སེང་གིས་གསུངས།
སྤང་བུ་ཁ་དོག་དམར་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱུགས་བཅེ་བས་སློབ་
མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའམ་ཆགས་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་ལྷ་པས་གསུངས་ལ།
(༡༥ ན་བ)དེ་དག་གི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མི་ལམ་ལ་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་སྤང་ཡང་སློབ་མའི་སྤྱིང་གར་དོན་མེད་ཅེ་ལྷ་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་སྤྱོད་གསུང་བྱུགས་བྱིན་
བཞུག་གི་སློམ་རེག་བཅོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་སྤྱང་བྱས་ནས་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་
པ་དང་། ཁྱོར་ཚུ་ཡང་སྤང་སྤྱང་སྤྱིང་བ་ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་མི་
འབྱུང་ཡང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྤང་བྱངས་པ་སྤྱང་དང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བར་ཡང་
སྤྱོད་གསུང་བྱུགས་བྱིན་བཞུག་དང་ཁྱོར་ཚུ་སྤང་བཤད་ནས། སྤྱོད་སེང་ཡང་། དེ་ནས་དེ་
ཡི་སྤྱིང་ག་མགྱིན། །མགོ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲུལ་ཡིས། །དོན་མེད་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་ནམས། །ཡི་
གོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱོམ། །སྤང་ཡང་ཡི་གོ་གསུམ་བཞུག་པའི། །དེ་ཡི་ཚུ་ནི་ལེགས་
སྤངས་ལ། །དེ་ཉིད་རིམ་པས་སྤྱགས་འདི་ཡིས། །སྤྱིབ་པ་སྤྱིང་བྱིང་བྱུང་བར་བྱ། །ཨོ་ལྷོ་སུ་
བེ་ཤུ་རྒྱུ་སྤང་སྤང་བེ་ལི་རྒྱ་སྤང་བེ་ཀུ་ན་ཨ་པ་ན་ཡ་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་དུ། དེ་ནས་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་སོགས། །མིག་ལ་སོགས་ལ་
ནམ་པ་དགོད། །སོར་མོ་དབུ་མ་གཉིས་གྱིས་ནི། །དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་རེག་པས། །སྤྱགས་
བཅོད་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བཞུག། །ཅེས་པ་ནས། མཐེ་བོའི་བྱུག་རྒྱས་རེག་པར་བྱ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་སློབ་མའི་སྤྱོད་མཆེད་ནམས་ལ་ས་སྤྱིང་སོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཨོ་བྱ་ཏི་ཙྰ་
ས་མཚན་ཙྰ་མི་ཏི་སཏྱ་ལོ་རྒྱ་ནི་སྤང་ཨ་རྒྱ་སྤང་ནི་སྤྱོད། །ཞེས་པའི་སྤྱགས་བཅོད་པ་དང་སྤྱོད་
མའི་སོར་མོས་རེག་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་མའི་སྤྱོད་
གསུམ་དོན་མེད་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བཞུག་ཚུལ་འདིར་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་

ཡང་(༡༥༩ན)རྒྱས་པ་དེའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་སྐྱབ་རྒྱས་པས་གཉིས་སོ་གང་བྱས་
ཀྱང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐུ་བ་ནི། དཀྱིལ་ཚྲི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་དེ་ཉིད་ནི། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་དེ་
ཉིད་དོན། །འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་རྣམ་གཡེང་བ། །ཞི་བར་བྱ་བྱིར་དམ་ཚེས་བསྟན། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་བསྟན་པ། ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་བསྟེན་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དཀྱིལ་
འཁོར་དམ་པ་མཐོང་ནས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་སུ། །སློབ་ཆད་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་
པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། དེ་ནས་
དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་འབྲུག་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཞི་བའི་ཕྱིར། །སློབ་
མ་ལ་ནི་དམ་ཚེས་བཤད། །འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དག །ཅེས་པ་ནས། ཟག་མེད་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འོག་ཏུ། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར། རང་བྱུང་བསྐྱལ་བ་ཆེན་སོ་པ། །འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་མེད་པ་མ་གཏོགས། དབང་དོན་དུ་
བཀོད་པ་ལྟར་འབྱུང་བས། འདིར་དེ་གཉིས་ཅི་རིགས་པ་ནས་བསྐྱིག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དག །ཅེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གཉིས་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
དུ་མ་རུ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་ལས་འབྱུང་བེད། དཀྱིལ་ཚྲི་ཆད་ལྟན་
མང་སོར་ཡང་བཀོད་པ་ལ་འགྱུར་དང་ཆོག་རྟེན་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྒྲུང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་བསྟན་པ། །(༡༥༩བ)ཞེས་སོགས་ནི། དཀྱིལ་ཚྲི་གཞན་པལ་སོ་
ཆེར་མི་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་དག་འབྱུང་བ་
ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་དུམ་སྒྲ་རའི་མེ་རྟོག་དཀོན་པ་ལྟར་བརྒྱལ་མ་ན་ནི་སྟེ་སྤྲོད་
མཐའ་ཅམ་དུ་རེས་འགའ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། པལ་ཆེ་བ་ཡང་ནི་འབྱུང་བར་མི་

འགྲུར་རོ། །ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏོག་དགོན་པ་དང་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་དགོན་པའི་ཚུལ་
རིམ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་པོ་འདི་
ལྷ་སྟེ་ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་སངས་རྒྱལ་སྟེ་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་ཏེ་ཁ་དོག་དང་
ལྷན་ཞིང་གསལ་ཏེ་འོད་བཟང་ལ་རྩིས་དཔག་ཆད་གཅིག་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱལ་བར་བྱེད་
དོ། །མེ་ཏོག་དེས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པར་བྱེད། གན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད། གད་ཀྱང་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། རྩིང་བ་ཡང་སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད། རྩི་ཞིམ་པོ་ཡང་འབྲིན་ཏོ། །རྩི་
དེས་ཁམས་བཞི་དང་བར་འགྲུར་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་
མི་འབྲུང་ན། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་
པའི་མེ་ཏོག་འབྲུང་བར་ལྷ་ག་ལ་འགྲུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མེ་ཏོག་དེའི་ཁྲད་པར་གཞན་
ཡང་། ཏོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། མཆོ་ཆེན་པོ་མ་རྩོས་པ་འདས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་རི་ཅེ་ལྷ་
ཞེས་བྱ་བ་དེའི་པ་རོལ་ན། ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་ཆལ་ཡོད་དེ། རྣམ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དག་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་རིགས་ནས་བབས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ་ཆལ་དེ་
ཁ་འབྲུ་བར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་ནས་བལྟམས་པའི་ཆོ་ཆལ་དེ་ཁ་འབྲེ་(༡༥༥ན)
བར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱལ་པ་དེའི་ཆོ་ཆལ་དེའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་ཆའི་འདུ་བྱེད་
པོར་བ་དེའི་ཆོ་རྣངས་པར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཆོ་ཆལ་དེའི་
ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འདབ་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཡང་ལྷགས་པར་འགྲུར་རོ། །ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་
ཏོག་དེའི་ཆད་ནི། ཤིང་རྩའི་འཕང་ལོ་ཅམ་མོ། །རྣམ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་རྒྱལ་
རིགས་གྱི་ནང་དུ་འབྲུང་བ་དེའི་ཆོ་མེ་ཏོག་དེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་འགྲུར་རོ། །རྣམ་བྲམ་
ཟེའི་རིགས་གྱི་ནང་དུ་འབྲུང་བའི་ཆོ་མེ་ཏོག་དེ་དཀར་པོར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱི་
མ་འདི་ལ། དཔེ་དག་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དམར་པོར་འགྲུར་རོ་ཞེས་འབྲུང་རོ། །

དཔེ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས།
བསྐྱལ་བ་འདིའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་མེད་པའི་བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྐྱལ་
བ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་ཁྲིར་སངས་རྒྱལ་
མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་
ཡང་། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ནི་རབ་དགོན་ན། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་མཚོག། །མཐོང་
བར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཆོས་ཀྱན་རྟོགས་པར་བྱགས་ཆུད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་
གྱི་བསོད་ནམས་སྟེགས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྦྱོང་བ། །འཛིག་རྟེན་སྟོན་མེ་མཐོང་
བ་ལེགས། །ཞེས་དང་། དགའ་བོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དང་
ནི། །བརྒྱ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ཏུ་ཡང་། །(༡༥༥བ)སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ནི་མི་ཐོས་ན། །སངས་རྒྱལ་
མཐོང་བ་ག་ལ་ཞིག །ཟུ་དུམ་སྒྲ་རའི་མེ་རྟོག་ནི། །ཤིང་ལས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །དེ་
བཞིན་སངས་རྒྱལ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ནི་རྙེད་གྱུར་ན། །དགའ་བོ་ཁྱོད་ནི་རབ་ཏུ་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་དགོན་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འཛིག་རྟེན་དུ་འཕྱོན་པ་ནི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་
འགོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་དང་མཇལ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་
གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་ཞོག །སྐྱེ་དངོས་མཇལ་བ་ཙམ་ལའང་རྒྱ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཞིག་གསོག་དགོས་ཤིང་། རྒྱའི་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་བསགས་པའི་སྐྱལ་ལྡན་གྱི་
གདུལ་བྱ་དགོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། རི་ལྷར་མཆོན་མོ་
སུན་ནག་སྟོན་རུམ་ན། །སྟོག་འགྱུ་སྐྱད་ཅིག་རབ་སྒྲུང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་
མཐུ་ཡིས་བརྒྱལ་མ་ན། །འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྟོན་པོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །དེ་ལྟས་དགོ་
བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྟོག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སལ་མོ་ཆེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་གཞི་བཟུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུ་མ་ངམ་ངམ་ཤྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲ་ཚོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟན་པས་སྲོག་ཆགས་སྲོག་སྦྱར་ཚུན་ཆོད་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགེ་བའི་སྦྱོད་པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་རང་ཤྲགས་ཀྱིས་(༡༥༩)འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་སྟེག་པའི་ལས་ནི་མཆོན་མའི་སྤུན་ནག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ། དགེ་བ་གསོག་པའི་སློ་ལ་རང་རེ་ཐོག་མེད་ནས་མ་གོམས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུས་སློ་གསར་དུ་བཅོས་ཏེ་འཇུག་དགོས་པས་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་སྐྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤུར་དུ་འབབ་པའི་རྒྱན་གྱིན་དུ་སྟོག་པ་དཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དགེ་བ་གསོག་པ་ནི་མཆོན་མའི་སྤུག་རུམ་ན་སྟོག་འཇུག་པའི་སྤང་བ་རེས་འགའ་ཅམ་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་གསོག་པར་སྒྲོམ་པ་སལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཆེ་འདྲིའི་འདོད་པ་འབབ་ཞིག་གི་དབང་དུ་སོང་བས་བྱི་མ་མའོན་མཐོ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུར་པ་སྤིད་མཐར་སྤང་བས་སངས་རྒྱས་དང་མཇུག་པའི་ཆོས་ལུན་གྱི་རྟེན་ལྟ་ཞིག །བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཐོབ་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱ་དེ་བས། བམ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་སྟོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །སལ་ཆེར་རེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནི་གསང་སྤྲགས་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ཏེ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དེ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་མཇུག་ཡང་སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་དགོན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསང་སྤྲགས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཡོན་

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་དབང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་(༡༥༤བ)ནི་བ་
ཞིག་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་དགོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུ་
ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྱུང་བ་
ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་
སྤྱ་བ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བ་ཡང་འདས་ནས་གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་འདས་པ་ནས། ཐུབ་
བ་ཆེན་པོ་འོད་སྤངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱིས་ཀྱང་མ་གསུངས་
སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དེ།
དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མང་པོས་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་མི་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པ་ཡང་།
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
གསང་སྤྲགས་མི་དར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་གསང་
སྤྲགས་མི་གསང་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་འོད་ལས། འདིར་འདུས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མར་མེ་མཛད་ནས་ལྟ་ཐུབ་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན། ཞེས་པ་སྟེ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་ན་རིགས་བཞིའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་ཞིང་
སྐྱལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཁོར་
(༡༥༥ན)རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏེ། དུས་གཞན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
འཁོར་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་

དུ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་རྗེས་ཐེག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ལས། འདས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་རྗོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་གང་། །རྒྱུད་ཆེན་སྐུ་འབྱུང་བ་
བ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསང་སྤྲགས་འབྱུང་བ་དགོན་པ་བསྟན་ཅིང་། དཀྱིལ་ཚྭ་ཏུ་དགོན་
པ་སྟེ་ཞེས་ལྷག་མ་འདྲན་པའི་ཚྭ་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཚྭ་ལྷག་མ་གཉིས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་
བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་ཞེག་འདུག་པས་གསང་སྤྲགས་དེ་ལྟར་དུ་དགོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་
ན། གསང་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་གང་གི་མཐུས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་
མཉམ་པ་མེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འང་རྗེ་རྗེས་སྐུ་
བསྐྱབས་ནས་ཕྱི་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱས་
ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ཀྱས་པའི་གང་ཟག་ལ། དབང་པོ་(༡༥༧བ)ཡང་རབ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
གདུལ་བྱའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་ན་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གཅིག་དགོས་པ་ལ།
དེ་འདྲའི་ཆོས་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཆོག་ལ།
ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྲ་མའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་མ་སྤྱར་བར་སྤྱིར་སྤྲགས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བ་ལ་བྱས་ཀྱང་
ཆོག་གོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་
ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་སོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་ཉེན་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ་ཐ་སྙད་པ་འཇམ་བའི་ཆད་
མ་སྒྲུང་ཕྱོགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེའི་རོར་བདེན་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་
སྒྲུ་ལུས་དང་། རོན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པའང་དེ་ཡིན་པས་ན་རོན་དམ་པའོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་
ལ་རོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། །སྟོང་ཉིད་དེ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རོན་གྱི་འོད་གསལ་
ནི་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རོན་དམ་པ་ཡིན་པས་ན་དམ་པའི་རོན་ཉེ་རོན་དམ་ཡིན་
ལ། སྒྲོ་དེ་ལ་ཡུལ་རིམ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་མི་བསྐྱེད་པས་ན་བདེན་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་མ་
འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་རོན་ཀྱང་
ཡིན། དེ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པ་དེ་རོན་དམ་བདེན་པའི་འཛིག་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྟེན་རོན་
ཀྱང་ཡིན། དེ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་(༡༥༩ན)མར་སོང་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛིག་བྱེད་དུ་བྲས་ནས། གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སོ་
དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་རང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
ལ་རིམ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་རང་གི་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་ན་རྒྱན་པའམ་བསྐྱེད་པ་
ཞེས་བྲ་བ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་ལ། རིམ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་། རང་གི་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་མི་
བསྐྱེད་པའམ་བདེན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་འདུས་བྲས་ལོག་པར་སྒྲུང་ནས་བྲིས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ་མྱང་འདས་རོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་ནས་མི་བསྐྱེད་པས་མྱང་འདས་བདེན་པ་དང་།
གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པར་བཤད་པས། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སྟེ་བྲ་བ་ནི།
བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་རོན་ཡིན་པར་གཤོན་མི་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

ལ། འཛིག་ཚུལ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་
ཁྱབ་སྟེ། འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དག་སྟོང་དག་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་
འདི་ནི་གཅིག་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་བའི་ཆོས་ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ནི་རྩལ་པ་བསྐྱོད་བའི་ཆོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་
ཉེར་བཞི་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་པའི་
ཐད་ཀྱི་ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། དོན་(༡༥༤)ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་
ལོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་མི་བསྐྱོད་བས་བདེན་པའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

རྒྱ་མཆན་དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་
སྤྲུགས་ལུགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ནི། དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ལུལ་
དང་ལུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེམ་ལྷ་སོགས་
ཀྱི་སྐྱབས་འདིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་
ནི་གོང་དུ་ཆོག་འགྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྤྲུ་ལུས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
འཛིག་པ་ཡང་། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅས་མ་བདེན་
པར་སྤང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་
འཛིན་གྱི་དོ་བོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱིའི་སྤྱ་བཤད་ཀྱི་
སྟེང་ནས་བཤད་དུ་བྱང་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་འདིའི་གོ་བ་མི་རྫོགས་པས་འདིར་
ནི་སྤར་གྱི་འབྲུ་བསྟོན་ལྟར་བཤད་དགོས་སམ་སྟུམ་ལོ། །

གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ལྟལ་འཁྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་ལས་སྟོང་ཕྱོགས་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་
དང། སྟོང་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོས་པ་མེད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་ཏེ་གཉིས་(༡༥༤ན)སྟོང་གི་
སྟོས་པའང་རྒྱབ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་སམ། མཐར་ཐུག་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཏིང་ཕྱིན་
པར་རྟོགས་པས་ན་ཟབ་པ་སྟེ་ཟབ་མོའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ནི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་ལུས་ཀྱན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་
ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱ་ལུས་དང་ནི། དེའི་འོག་དུ་དམ་པའི་
དོན་གྱི་བདེན་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཕྱེ་བ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་སྐྱ་ཕྱི་སོ་
སོར་ངེས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟ། དེའི་རྗེས་དེ་ནས་
ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱ་དང་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་དུའམ་
དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བྱས་པའི་བྱང་འདུག་དེའི་རྒྱན་ནམ་དུའང་མི་ལྟོག་པས་ན། ཟད་
པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་དེ་ནི་སྤང་བྱ་
རྣམས་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དང་། སྤང་བྱའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་
དུས་ཀྱན་དུ་སྤང་བྱ་ཀྱན་ལས་མཐུན་པའི་ཆ་ཙམ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་མཐུན་པ་དང་། དེ་
དང་དབྱེར་མེད་པའི་གཞུགས་སྐྱའི་ཆ་ཀྱན་ཀྱང་གྲོལ་ཞིང་། ཐབས་(༡༥༤བ)ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་

གི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་སྟེ་ནས་དུའང་འགྱུར་
བ་མེད་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རང་ཉིད་དེ་བདག་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྗེ་གསལ་པའི་སྐྱ་
ཡིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ནས་སྤང་ལ་སོགས་སྐྱལ་སྐྱའི་སངས་རྒྱས་རང་དང་དངོས་རྒྱ་
ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་རང་བཞིན་དུ་འཇུག་ཏེ་བོར་གྲུབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་
སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་ཅིམ་གྱི་ནས་འཕྲུལ་ལས་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བས་ན། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱུས་ཀྱང་ནོར་ལག་
ཏུ་གཏོད་པ་ལྟར་རང་ལ་སྦྱོར་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ནི་
གཞན་སྐྱུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བརྒྱུད་བ་སྟེ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གཉུག་མའི་
ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་དེའི་སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཡོངས་
སྐྱ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ལས་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་དེ་ཉིད་སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་
གནས་སྐྱབས་ན་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། བྱི་རོལ་གཞན་ནས་སངས་
རྒྱས་འཚོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ལེན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། བརྟན་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྒོ་བྱར་བྱི་
མས་བསྐྱབས། །དེ་ཉིད་བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། སེམས་
གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས། །འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ། །སེམས་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ། །བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །(༡༩༠ན)ཞེས་གསུངས་
སོ། །འོ་ན་དོན་དེ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏམ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་མ་བསྟན་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་འབད་པས་སྤྱས་ནས་ཏེ་ཅུང་
ཟད་ཅིམ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་བྱངས། གང་ན་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྤང་པོ་ཡི་

བཅས་ཏོག་ཏུ་བཞག་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ནིའོ། །སྤ་
ཡིས་ན། ཡང་དག་མགོན་པོ་རྣེ་འཁང་གིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། སེམས་ཅན་
ཀྱི་རིགས་ཁ་ཅིག་ཆེ་གཅིག་ལ་འཁང་རྒྱ་བའི་ལྷ་ལས་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་བག་
ལ་ཉལ་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་སོ། །

ཆོག་ས་བཅད་འདི་དང་འབྲ་བ་འགའ་ཞིག་གི་དོན། དག་མ་དག་གི་རྒྱ་ལུས་པས་རགས་
པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་བཟུང་བ་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། རྣེ་རྣེའི་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་མི་འབྲ་བ་སྤ་
ཆོག་ས་ཡོད་པས་གང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འོ་ན་ནམ་སྤང་མདོན་བྱང་ལས། བྱང་ཚུབ་ནི་
རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས།
སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་
ཀྱང་གཉིད་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུབ་པའི་སྤ་མེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འབྲ་བ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་
སངས་རྒྱས་འབྱུབ་ཚུལ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་མན་ཆད་དུ་བྱུང་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་སེམས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འབྱུང་བའི་(༡༩༠བ)དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞེན་
དུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་སོགས་སྤ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞེན་འོད་གསལ་བར་གསུངས་པའང་ཡུལ་
ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དང་སེམས་གསལ་རིག་གི་རོ་བོ་ཅམ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འོད་གསལ་
གང་རུང་ལ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཐམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་
འོད་གསལ་མ་བཤད་པས་འོད་གསལ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་འབྲ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཆེའོ། །སྤས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱད་དོན་གདམས་རག་གི་སྟིང་པོ་རོ་སྟོད་པར་བྱས་
པའི་སྤ་མའི་ཞབས་ཀྱི་ནི་བཀའ་རིན་ཀྱིས་དང་པོར་ཐོས་པ་དང་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམས་
པས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དོན་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་

འབད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་གསལ་བར་
གྱུར་པས་དེ་ནས་དེ་ལ་སོགས་འབྱེན་པའི་སྐྱོད་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་བཙམ་པར་བྱའོ། །

སྐྱོད་པ་གསུམ་སོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ལ་ནི། འག་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པས་གཙང་སྤྱོད་དང་བཙོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད། སྤངས་པའི་ཡོན་
ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་དམ་ལྷངས་ནས་ངེས་པར་སྡོམ་པའང་མེད། གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱབ་པ་
སོགས་ལུས་ངལ་དུབ་ཀྱིས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་མེད་ཅིང་། མེར་འདུག་པའི་བརྟུ་
ཞུགས་ལྷངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་པའི་དཀའ་སྤྱད་མེད་ལ། མགོ་རྒྱུ་ལག་གཏོང་བ་སོགས་
པར་བྱེན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱང་མེད་ཅིང་མི་དགོས་པས། འདོད་པའི་
ལོངས་སྐྱོད་དབང་སོ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ལ་སྤྱོགས་དང་རིས་སུ་བཅད་པའི་ངེས་པ་མེད་
པར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གིས་རྗེ་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་བསྟེན་པས་
ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་(༡༩༡ན)གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྷར་
ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །རྗེ་ལྷར་འདོད་པར་
བསྟེན་ན་ནི། །འདི་ལྷ་བྱ་ཡི་སྦྱར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་
པའི་ལོངས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ནི། །རྗེ་ལྷར་འདོད་པར་བསྟེན་བྱ་སྟེ། །རང་གི་ལྷ་ཡི་སྦྱར་བ་
ཡིས། །བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟེན་
ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྟེན་ན་སྤྱར་དུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་ལས། འདི་ལ་ཁྱུས་དང་བསྐྱམ་མི་
དགོས། །དཀའ་ཐུབ་དཀའ་བ་སྤྱད་མི་དགོས། །དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མེད་པ་དང་། །བདེ་བ་
དང་ནི་དགའ་བས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་སྡོན་
ཆད་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས། རང་གི་གོ་ཆོད་ཙམ་གཡལ་ཁྲལ་དུ་བཤད་

པ་ཀུན་ནས་དབྱེར་མེད་པ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་
གི་ངོ་བོ་ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྗེ་གསུམ་གྱི་(༡༩༡ན)ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་
སུ་སྒྲངས་པོ་ལྟ་ཞོག །སྤྲུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཅམ་ལའང་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ་བསལ་གསུམ་པའི་སྟོན་དུ་སྟེ་སྟོན་ཆད་སྤྲིག་པ་
བྱས་པ་རྣམས་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་གཏན་ནས་ཕྱང་མ་ཐེན་པ་ལམ། ཕྱང་བའི་འཕྲོ་ཡོད་པ་གང་
དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པ་འདི་འདྲ་བ་མཐོང་མ་ཐག་སྤྲིག་པ་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་རྣམ་
སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་
འདྲའི་རྣམ་པ་ཆུང་དུར་བྱས་པའི་སྟོན་མཐས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་
དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །གཙང་མའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཚམས་མེད་པ་དང་སྤྲིག་ཅན་ཡང་། །རས་བྱིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
ནི། །སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོའི་ལུང་སྤར་བྲངས་པ་སོགས་དུ་
མ་ནས་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞུགས་མཐོང་བ་ཅམ་ལའང་
པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་པན་ཡོན་དེ་བཞིན་དུ་
ཐོབ་པ་ལ་ནི་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྦྱར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྤྲིག་པ་བཤགས་ཤིང་སྐབས་འཕྲོ་དང་བྱང་སྟོན་བཟུང་བ། ཙ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་
པའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མཐོང་ནས་དང་བསྐྱེད་པ། གསུམ་
པ་ཆོས་མི་སྟོང་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཞུང་བ་སྟེ་གསུམ་
པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་སྤྲུགས་སྟོན་པའི། །ཚུལ་ལ་
གནས་ན་སྟོས་ཅི་དགོས། །(༡༩༡བ)ཞེས་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེས་བསྟོམ་མཐུ་ཆེ་བར་སྟོན་
པའི་རྟེན་པ་བཞི་འདིར་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྤྲུགས་ལ་དད་པ་མཐུ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། གདུལ་

བྱ་གང་ཞིག་གིས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བྱི་མ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་གསང་སྔགས་འདི་ལ་སློ་བོས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་དད་ཅིང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་དྲི་མེད་ཀྱི་ཆབ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ལྟོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། སྤྱག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་ཡི་གནས་ངན་འགྱུར་སྐྱེ་བའི་སློ་དེ་ཡིས་གཅོད་པར་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་སྒྲུབ་ཀྱས་པའི་པན་ཡོན་དང་ལྷན་པའོ། །

དེས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ཀྱས་པའི་ནོར་བུ་ཞིག་ལག་ཏུ་ལོན་ན་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བཅི་བ་ལ། དེ་ནི་ཆེ་འདྲིའི་ཕུན་ཆོགས་རྒྱུ་དུ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟོན་པར་དགའ་ཞིང་རྟོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་ཀྱས་པའི་རྟོན་པ་སློ་ན་མེད་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་དང་མཇལ་བ་དེ་རིང་རྟོན་པ་ནི་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྟོན་པ་སློ་ན་མེད་པའོ་སྟུང་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚོ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱིད་རྣམས་ཀྱན་ཞུགས་པས་རྒྱལ་བ་སྐལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་རྩེས་(༡༩༣ན)སུ་བཟུང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱིད་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྔགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སམ་སྐས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པའམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་དེ་རིང་གནས་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱིད་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྔགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐས་མ་རིགས་སུ་སོང་ན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་སྟོམ་པ་ནི་ཤུ་བ་ལས། དེ་ཆོ་དེ་

ལ་དགེ་བའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དང་བཅས་ནམས་ཀྱིས། །དགེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཏྲུག་
པར་ཡང་། །བྱ་སྤྱུག་འབྲུག་བར་དགོངས་པར་འབྱུར། །ཞེས་བ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་
རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་སྡོམ་སྤངས་
པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་ནི། སྤྲེའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་ན་ཆེར་འབྱུང་བའམ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་
རྒྱུད་ནས་མཆོག་ཏུ་ཆེར་འབྱུང་བ་མངའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལྷན་
པས་ཆེར་འབྱུང་བ་འདི་ཆེན་པོ་ནམས་འབྱུང་བ་སྟེ་གང་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་
འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་འདི་ནི་འབྲས་བུ་
སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དཔལ་དང་ཕྲན་བ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ནམས་ལམ་དེར་ནི་དད་པ་སྟེ་ཞུགས་
པས་ན་རང་བྱུང་ཆོས་སྤྲུལ་ཡང་ན་རིགས་གཞན་ནམས་སྤྱོད་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ལོངས་
སྤྱོད་ཅོགས་སྤྱོད་དེ་རང་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པས་ན་རང་བྱུང་ཞེས་བཤད་
ཀྱང་ཆོག་ལ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་བཅོམ་ཕྱན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་ན་ག་སྟེ་
ན་ཞེས་བ་སྐལ་བ་དང་ཕྲན་པར་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་སྤྱུར་ལས། དབང་སྤྱུག་དང་ནི་གཟུགས་
བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙོན་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
སྟེ། །དུག་པོ་ནམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
ནས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་ན་དབང་སྤྱུག་དང་། མཆོན་དཔེ་གསལ་ཅོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་
པས་ན་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱ་
ཡིན་པས་ན་དཔལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ས་གསུམ་དུ་སྤྲན་པས་

ཁྱབ་པས་ན་གྲགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པར་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་དུའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མ་གཡོས་པའི་བཙོན་
འབྲུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ན་སྐལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། དབང་དོན་པར་
གསར་དུ་བས་འབྲུལ་ས་བསྐྱལ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་བར་ཚད་པའམ་རྒྱང་རིང་བའི་བསྐྱལ་དོན་
ཡིན་པས་རང་བྱུང་གི་གོ་འཕང་དེ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲིབ་དགོས་
པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་སེམས། དེ་ལྟ་བུའི་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡི་སངས་
རྒྱུ་ནི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱོ་རོ་གཅིག་པར་པར་གཤེགས་
པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་གཟུགས་སྐྱུའི་(༡༩༩༣)ནམ་
པར་བཞེངས་ཏེ་ཚུར་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འབྲ་བ་རྣམས་སུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་བསྟན་པས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གསང་བ་ཟབ་མོ་རྣམས་རྒྱུ་པར་བསྟན་འདུག་པས་སྐབས་འདིར་སྟོབ་
མ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་མ་ཟེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གསལ་བར་
བཤད་ན་གསང་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངམ། ཡང་ན་དབང་གི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆེ་ཡོ་
བྱད་མ་འབྱོར་རིགས་ལ་ལྟའི་བསྟོམ་བསྐྱེད་སྟེར་བ་དང་སྟོབ་ཀོན་གྱི་སྟོར་སོགས་ལ་དམིགས་
བསལ་ཀྱིས་ཉེས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་དག་རྒྱུ་པར་བཤད་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། དེ་སྐད་ཡང་དག་བསྟན་བྱས་ནས། །ཀྱུ་ཤ་
བཏིང་བར་ཉལ་དུ་གཞུག། །མཚན་མོ་མཐོང་བ་གང་དེ་ཀྱན། །བདག་ལ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་
བསྟན་བྱ། ཞེས་པ་ཅམ་འབྱུང་ཞིང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པར། དོན་བཤད་བསྐྱུང་བ་བྱས་
ནས་ནི། །ཀྱུ་ཤའི་སྟན་ཉལ་དུ་གཞུག། །མི་ལམ་གང་དག་ཅི་མཐོང་བ། །དེ་ཀྱན་ནང་པར་ང་

ལ་ལྗོས། །བསྐྱུང་དང་བྱིན་ཆུབས་སོགས་གང་དག །དེར་ནི་ལས་ཀྱིན་བྱེད་པ་བཟླ། །རིགས་
ལྔ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནི། །ལས་ཀྱིན་བྱེད་པ་ཐབས་སྦྱར་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྲེང་བ་སོགས་
ནས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། སློབ་མ་རྣམས་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བྲེང་
སྒྲགས་སམ་སྟོང་པོ་གང་རུང་བཟླས་ནས་བསྐྱུང་བ་བྱ་ཞིང་། སློབ་མ་ལའང་བསྐྱུང་བའི་དོན་
དུ་(༡༩༩བ)སྒྲགས་དེ་གཉིས་གང་རུང་རུབ་མོ་ཉལ་ཁ་སོགས་སུ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་ལ།
འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། དང་པོའི་ཐུན་གྱི་མི་ལམ་གང་། །བད་ཀན་ལས་བྱུང་ཤེས་པར་
བྱ། །གཉིས་པར་གང་བྱུང་མཁྲིས་པ་སྟེ། །འདྲིག་རྟེན་ལ་ཡོད་སྟངས་ཡིན། །གསུམ་པ་རྒྱུང་
བྱུང་ཤེས་པར་བྱ། །བཞི་པ་བདེན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་གྱི་ཆ་
ལ་ཐུན་བཞིར་བྱས་པའི་ཐ་མ་ཐོ་རེངས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་ལམ་ལ་རྟོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་གང་
མིས་པ་རྣམས་ནང་པར་མ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ང་ལ་སློས་ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་
ལེགས་པར་སློད་པར་བྱ་ལ། ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། ཀྱ་ཤའི་སྟན་ལ་ཁྱོད་ཉལ་
ལ། །ནང་པར་བཞེན་བཟང་རྣམས་ལོངས་ཤིག །སང་ནི་ནང་པར་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །དཔལ་
ལྷན་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཐོང་ཞེས་བརྟེན། །ཅེས་པ་ལ་སྒྲགས་
རིམ་ཆེན་མའི་དགོངས་པ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
མཐོང་བར་འགྱུར། །ཅེས་བྱུང་བཅོས་ནས་བརྟེན་དམ། དབང་དོན་དུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བས་
མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །

སློབ་མ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཁང་པའམ་གནས་གཞན་དུའང་ཉལ་རུང་
བ་ཡིན་པས་དེར་ཀྱ་ཤ་ཆེ་བ་སྟན་དང་རྒྱང་བ་སྤྲས་སུ་བཅུག །ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོ་སྟོན་ཕྱོགས་ནི།
འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་བཏིང་ལ།
ཀྱ་ཤའི་ཁེས་ཀྱི་སྤྲས་བྱས་ཏེ་མགོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ལ་རས་རིས་ཀྱི་མདུན་ནས་ཏ་ཅང་
ཡང་མི་རིང་། ཏ་ཅང་ཡང་མི་ཉེ་བར་ཉལ་བར་བྱའོ། །ཐུན་དང་པོ་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྦྱར་བས་

ཇེས་སུ་བཙོན་པར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་(༡༩༥༩)ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
ཕྱག་བྱས་ནས་སྤྲིག་པ་རྣམས་སོ་སོར་བཤགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་
ཕུལ་ལ། དེ་ནས་རི་ལྷོ་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྟན་
དེར་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་པབ། ལག་པ་གཡས་འགྲམ་པ་ལ་བསྟེན། བྱིན་པ་གཡས་
པའི་སྟེང་གཡོན་པ་བཞག །ལག་པ་གཡོན་པ་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཀབ་པའི་སེང་གའི་
ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་ཉལ་བ་ནི། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་རབ་ཏུ་
བརྟགས། །ཞེས་དང་། གྲེ་རྩོམ་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར། སྟོབ་མ་རྣམས་ནི་སྟོག་གི་གནས་
དེ་ཉིད་དུ་ཀྱ་ཤེས་སྟན་ལ་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་སུ་འདུག་ལ་མི་ལམ་གྱི་མཚན་མ་བཟླ་བའི་
ཕྱིར་མི་སྦྲ་བར། གྲེ་རྩོམ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དང་ལས་རིམ་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ལྟར་ཉལ་ཁ་
སོགས་སུ་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་དང་གསོལ་འདེབས་བཤགས་པ་སོགས་ལ་འབད་
ནས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པས་ཉལ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མི་
ལམ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་བྲག་གཏོང་བའང་གལ་ཆེ་ལ། མགོ་ཤར་
ཕྱོགས་དང་སོ་ཤིང་གང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་གདམ་ངར་གསུངས་པའི་སྒྲ་མ་ནི།
སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཀྱ་ཤེས་བཏིང་བའི་ས་གཞི་ལ། །ཤར་ཕྱོགས་སྤུས་གཏད་ཉལ་དུ་གཞུག། ཅེས་
པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྩོམ་ཐེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་མ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་
དེར་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བར་བཤགས་པའང་ཡོད་དོ། །

སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་(༡༩༥༩)ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲགས་བརྒྱ་བཞིན་དུ་སེང་
གའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་ཉལ་བ་ནི། ཐེང་བ་ལས། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་
ནས་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་འབྱེལ་པའི་སྤྲགས་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་པས། བདག་
ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོན་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་སུ་

ཉལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་མ་ཡང་སློབ་མས་སོ་ཤིང་དོར་བའི་མགོ་གང་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བ་ནི། ཕྱོགས་ནི་གང་དུ་བལྟ་བ་ཉིད། །སློབ་
དཔོན་དང་ནི་སློབ་མ་ཡིས། དེ་ཡི་ཕྱོགས་ལྟས་ཉལ་བར་བྱ། །ཞེས་རྒྱད་དོར་སྤང་སྤང་
བྲངས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེ་ནས། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་པར་དགའ་མི་དགའ་སྤོང་
ནས། །དགའ་བ་སྤྲང་ཡང་སྤེལ་བར་བྱ། །མི་དགའ་དག་ནི་མི་ལམ་བདག །མེད་པའི་གཏམ་
གྲིས་རྣམ་པར་སྤྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་པར་སྤྲ་བར་ལངས་ནས་གཏོར་མ་ལ་
སོགས་པ་བཏང་ནས་སློབ་མ་ལ་མི་ལམ་འདྲི་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བཙུ་ལ་པ་ལས།
བྲང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་པས། །སངས་རྒྱས་འདི་ནི་བཟང་པོར་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་
རྗེ་གསལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡི། །སྤྲང་ཡང་བདག་ཉིད་སྤྲང་དུ་མཐོང་། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁམས་
གསུམ་པས། །མཆོད་པ་བྱེད་པར་དེས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་རྗེ་གསལ་པའི། །ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་ཡིད་འོང་དང་། །སྤྱུང་དང་བྱ་མོ་དག་མཐོང་ན། །དེ་ནི་
དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་སྤྱོད་མོས་ཆལ། །ལྟ་ཡི་
བྱ་མོ་སོགས་པས་བརྒྱན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྲིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །བསམ་གཏན་དམ་
(༡༩༩)ཆོག་ཅན་གྲིས་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་མི་ལམ་གྱི་མཆོན་མ་བཟང་བར་གསུངས་པ་
རྣམས་ནི། གཙོ་བོར་སྤྱུ་ལུས་ལ་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་སྤྲང་དུ་འབྱུང་པའི་མཆོན་མ་
ཡིན་ཡང་། མཆོན་བྱ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡང་མི་ལྟས་དང་མི་འདོད་པའི་མི་ལྟས་ཀྱང་
སྟོན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མི་ལྟས་སྟོན་པར་གསུངས་པའང་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྟོ་
གོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་འདྲ་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་ན་བཟང་བ་ཡིན་ཞིང་། ངན་པའི་མཆོན་མ་
ནི། སྟོན་གསལ་ལས། གདོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་མི་ལམ་
ངན་པ་མཐོང་བ་ནི་གདོལ་པ་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྲང་ཏེ། སོགས་པའི་སྤྱུས་ནི་
སྤྱུང་དང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་དེ་དག་དང་

སྤྱིར་བ་མིས་པ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་ལས། གལ་ཏེ་
མི་ལམ་དག་ཏུ་ནི། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཀུན་དགའ་བཟང་། །ཁང་པ་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་
དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡང་ཐོག་དང་། །རལ་གྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། །གདུགས་དང་མེ་
ཏོག་སྣ་ཚོགས་དང་། །བྱད་མེད་བཟང་མོ་གོས་དཀར་ཅན། །སྤྱག་པའི་གཉིན་དང་བྱ་དག་
དང་། །སྤྲེགས་བམ་དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས། །དེ་བཞིན་
རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པ་དང་། །མཚོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལས། །བག་
ཤེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆོག །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་གྲག །དེ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལམ་
ནི། །བཟང་(༡༩༩༧)པོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྟག །མཁའ་པས་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ཡི། །མི་ལམ་
ངན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མི་ལམ་བཟང་བའི་མཚན་མ་བྱུང་ན་སྒྲོ་
བ་བསྐྱེད་ནས་དགའ་བ་སྤེལ་བར་བྱ་བ་ནི། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དག་བར་གྱུར་ན་
དགའ་བ་སྤེལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་མི་ལམ་ངན་པའི་མཚན་མ་སྒྲོབ་
མ་ལ་བྱུང་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་བཤད་ནས་བསྒྲོག་པ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲེགས་
བརྒྱས་ནས་བསྒྲོག་པ་དང་། ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ཏེ་བསྒྲོག་པ་
གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ཤུ་ཉི་ཤེས་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་དང་དྲ་རི་ཀ་པ་དང་འཕྲེང་བ་
ལས་བཤད། གསུམ་པ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་དོར་སྤོང་གི་དགོངས་པ་ཡིན།
ཀྱི་དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཚོ་ག་ལས། ངན་པ་མཐོང་ན་བ་བྱུང་ནམ་པ་ལྷ་འབྱུང་བཅུག་སྟེ་དག་
པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ན་དེས་རྟག་པ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས། ལྷ་མ་ལ་མི་ལམ་
ངན་པ་བྱུང་ན། དྲ་རི་ཀ་པས། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་མི་དག་པའི། །ལྟས་དག་མཐོང་ན་སྤངས་
ནས་ནི། །ཞིང་སྦྱོང་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ། །གཏོར་མ་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བྱིན། །ཡི་གེ་བརྒྱ་

པས་བརྟན་བྱས་ཤིང་། །བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད། །དཔའ་བོའི་ཞལ་གྱི་སྤྲལས་ལ་
སོགས། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བསྐྱེས་བྱ་སྟེ། །གོ་ཆས་བདག་ཉིད་བསྐྱུང་བ་དང་། །དཔའ་བོ་
ནས་འབྱོར་མ་ནམས་ལ། །གསོལ་གདབ་རྒྱ་སོགས་ང་རྒྱལ་སྤང་། །མེ་ཡི་ལས་ལ་ཀུན་
བཅོན་པས། །བགེགས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ། །(༡༩༦ན)ཞེས་གཏོར་མ་དང་། སྤང་
འཁོར་དང་། བསྐྱེས་པ་དང་། གོ་ཆའི་ལྷ་འགོད་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། རྒྱ་བྱག་
བགོས་ནས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་དང་། སྤྱིན་སྟེགས་སྟེ་བསྐྱོག་ཐབས་བདུན་བདེ་མཆོག་གི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། གཞན་ལའང་འདྲ་བས་དེ་དག་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་གི་སྟོན་
བསྐྱོག་པར་བྱ་ལ། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་མི་ལྷས་ངན་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་
བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ་བསྐྱོག་ཐབས་ཀྱང་རྒྱས་པར་སྤང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས་རྩྱ་བཟོ་
ལྷ་ཉིལ་ཞེས་སོགས་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྲལས་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་ནས་མཁའ་ལ་འདེགས་
པར་བྱ། དབང་དོན་ལས། སྟོབ་མ་སྟོན་བྱས་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནང་པར་འདེགས་པར་གསུངས་
པ་འདི་ནི་དེ་རིམ་པ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ལ། ཡང་སྤང་བ་ལས་སྟོབ་མ་སྟོན་
བྱས་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་འདེགས་པ་དང་། ལ་ཕ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་གྱི་གསོལ་བཏབ་
ཟིན་མ་ཐག་འདེགས་པར་གསུངས་པས་འདེགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་།
དགྲིལ་འཁོར་མི་འདེགས་པའི་ཕྱོགས་ལའང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་
བ་དང་། ས་ར་ཉས་སྤྱིང་གར་བསྐྱུ་བ་གསུངས་པ་སོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ལྷན་ཐབས་ནི་
སྟོན་ཟིན་མ་ཐག་འདེགས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་རུང་བས་དེ་
ལྟར་བྱེད་ན་སྟོབ་མ་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱས་ནས་
སྤྲལས་རྒྱས་ནས་མཁའ་འདེགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རུབ་མོ་དགྲིལ་འཁོར་ནས་མཁའ་
བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་(༡༩༦བ)མ་ཆད་པ་བྱས་ནས་ནང་པར་མཆོད་པ་ནམས་བསྐྱུ་བ་

དང་། ཆོས་བྱ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་ཏེ་མི་འགོམ་པའི་སར་བཞག་ཅེས་
དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གནས་དང་དགྲིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ས་ཆོག་དང་ སྟོ་གོན་གྱི་སྒྲོར་དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པ།

ལྷ་པ་ནི། ལྷར་ས་ཆོག་ཏུ་ས་བརྟག་བསྐྱེད་སོགས་བཤའ་བ་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་གྲོང་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་རོལ་ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤས་ཆེ་
བས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་རྙིང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞན་དུ་
རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཞེང་བ་ལ་ས་ཆོག་གི་སྒྲོར་དེ་རྣམས་དང་། རས་བྲིས། ལུས་
དགྲིལ། བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་ལའང་ས་ཆོག་དང་སྟོ་གོན་གྱི་རིམ་པ་དེ་
རྣམས་དགོས་སམ་ཁེ་ན། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དང་སྤོང་གནས་དང་བ་ལང་ལྷས། །ཕུག་དང་རི་
ཡི་ཅེ་མོ་དང་། །ས་གཞི་གང་ན་འཐས་པ་དང་། །ཁང་སྟོང་དང་ནི་རྩོལ་བ་དང་། །མཆོད་རྟེན་
བྱུང་དང་འབབ་ཆུའི་སྤྲིང་། །མཆོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འགོམ་དག་ཏུ། །ས་གཞི་སྤྱང་དང་བརྟག་པ་
དང་། །ནན་ཏན་དུ་ནི་བྱ་མི་དགོས། །འཐས་པར་བཅག་ཀྱང་དེར་མི་དགོས། །མཐོ་དམན་
ལ་སོགས་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱང་། །དེར་ནི་དོགས་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པར་ས་བརྟག་པའང་མི་དགོས་ཤིང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་
པ་སྤར་བཤའ་པའི་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་བྱུང་བས་ཉེས་པའང་མི་སྐྱེད་ལ། ས་བཞོས་ནས་སྤྱིང་
བའི་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གནས་པའི་ས་གཞི་ལ། །བྱི་
དོར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་སྤྱ། །ལག་པས་བྲིམ་ཞིང་གསང་སྤགས་བཟླས། །དེ་ཡི་སྤྱང་བ་
དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་མཁའ་འགྲོར་ཡང་ད་ལྟར་གསུངས་ལ། རྩོམ་འབྱུང་གི་བཙུ་

བརྒྱད་པ་ལས། རྩོན་དུ་ལས་བྱས་ས་ཡི་(༡༩༤)ཆར། །བརྟོ་བ་ལ་སོགས་མི་བྱའོ། །ལག་
པས་རེག་སྟེ་རྩྱ་ཡིག་ནི། །བརྒྱས་བྱ་སྒྲགས་ཀྱིས་ས་སྤྱོད་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
རྩས་སྒྲགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱོད་བར་
ཡང་གསུངས་པས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་རྩིང་པ་སོགས་སུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
བཞེངས་ན་མི་མངོན་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་སྐོར་དང་། སྤྱད་བའི་སྐོར་དང་། ས་བཟུང་བའི་སྐོར་
ནམས་ཐམས་ཅད་དགོས་སོ། །

རས་བྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རས་
བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་རྒྱར་བ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་
དབང་བྱེད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་དང་། དག་དབང་ཐུགས་
པ་དང་། ཉག་པའི་རྗེ་རྩས་མཛད་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རོན་ཐོབ་ལ་དབྱད་ནའང་མི་དགོས་
པར་སྤང་བས། ས་བརྟག་པ་དང་བསྐྱང་བ་དང་སྤྱད་བ་ནམས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལའང་དེ་དང་འབྲེལ། ས་བཟུང་
བ་དང་བསྐྱང་བའི་སྐོར་ནི་རས་བྲིས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་
ཏེ། སྤྱོད་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་། སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་གནས་དང་། སྐོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་གཤེགས་
སུ་གསོལ་བ་དང་། ཞི་བའི་སྦྱོན་སྟེག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་བྱའོ། །ཞེས་
བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ། ས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་
དགོས་པར་གསུངས་པ་རས་བྲིས་ལའང་(༡༩༤)འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དབང་རོན་དེ་ཉིད་རབ་
གསལ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་འདུག་ནས་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་
འདི་ནམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོག་ལ་ཡང་བྱ་བར་སྤྱོད་བ་ལས་བཤད་པས་རས་བྲིས་ཀྱི་ཆོ་
ག་ལ་ཡང་འདི་ནམས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ལུས་དཀྱིལ་ལ་ས་བཟུང་བ་དང་བསྐྱར་བ་སོགས་དགོས་མི་དགོས་ནི། ལྷགས་རིམ་
ཆེན་མོར། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། ས་ཆོག་དགོས་མི་དགོས་ཆུ་གཞུང་
ནམས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་ས་ཆོག་གི་སྒྲོར་ནམས་མི་དགོས་པར་
བཞེད་པ་བཞེན་ནམ། ཡང་ན་ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསུངས་པའི་རིག་པ་སྦྱར་ནའང་
རུང་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རས་བྱིས་སོགས་ལ་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་གང་དགོས་
པའང་། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས་ས་སྟོན་བྱམ་པ་སྟོན་གསུམ་བཤད་ཟེན་
པའི་འོག་དུ། ཐེག་གདབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་གནས་ནམས་ནི་རས་བྱིས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་
ཡང་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག་ནི་རས་བྱིས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ཡང་
འབྲས་ལྟ། ཐེག་མ་གཏོགས་པ་སྤོང་བར་བཤད་པའི་ས་བཟུང་བ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་
ག་ལ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རས་བྱིས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་སྟོན་བཞེན་གོ་རིམ་ལྟར་བྱའོ། །

འོ་ན་དེ་དག་རྩལ་ཆོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བྱའམ་འབྱེན་འབྲུག་གི་
ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རེའི་དམ་པ་མང་པོའི་བྱུག་ལེན་ལ། མ་ལུས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་
པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ས་བཟུང་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། སྒྲོ་
བཞེད་(༡༩༩ན)གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། ས་སྟོན་དང་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་
འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ནམས་དོར་ནས་གཞན་མ་དགུས་ལྟར་མངོན་པའི་བྱུག་སྒོལ་
ཡང་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ལྷང་སྐྱོད་རྩི་འཆང་གིས་དོར་སྤོང་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱབ་
པ་སོགས་ཀྱི་ངག་འདོན་སྐབས་ཆོགས་བཅད་ནམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བར་བྱ་ཞེས་པ་
ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བསྐྱར་བ་སྟོན་བྱས་མཆོན། བྱི་ཞེས་པ་གང་ཡོད་ལ་བསྐྱབ་ཅེས་
ཆོག་ཟུར་བསྐྱར་ནས་རྩལ་ཆོན་རིམ་པ་བཞེན་དུ་འདོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་
ལས་བྱི་མ་བྱུག་ལེན་དངོས་གཅིང་བར་མངོན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་

དེ་དང་འབྲེལ། །འོ་ན་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤར་
བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་ལས། རག་དབང་གྲགས་པས། ལྷ་གོན་གང་ཡང་མ་བཤད་
པར་དངོས་གཞི་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བྱམ་པ་དང་
སློབ་མ་ལྷ་གོན་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་སྤར་བྱེད་པའི་ལུང་བྲངས་ཟིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
ལུས་དཀྱིལ་ལ་རྒྱ་གཞུང་ནས་ལྷ་གོན་དགོས་མི་དགོས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་
ཟླ་མ་ནམས་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་རམ། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོས་
པའི་རིག་པ་སྤར་ཡང་བྱུང་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་བྱམ་པ་དང་སློབ་མ་ལྷ་གོན་གཉིས་ལས་མི་
གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་མ་ལ་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བྱམ་པ་ལྷ་གོན་དང་།
སློབ་མའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་སློབ་མ་ལྷ་གོན་སྤྲོན་བྱ་མ་སོང་ན། དགོས་པ་དེ་གཉིས་
(༡༩༩༧)སྤྱབ་མི་རྒྱས་པས་ངེས་པར་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། ས་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷ་གོན་གཉིས་ལ་
རས་བྲིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཅམ་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱབ་རྒྱ་མེད་པས་མ་བྱས་ཀྱང་
ཆད་པའི་སྤྲོན་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ལ། མཁས་བྱུང་སྤྱབ་པའི་ཉི་མའི་རྒྱུད་
སྤེ་སྤྱི་ནས་ལས་ནི། སྤར་ས་ཆོག་ལན་མང་པོ་བྱས་པའི་འཕྲོ་ནར་རེ་བ་ཡིན་ན་ནི། རས་བྲིས་
དང་རྩལ་ཆོན་གཉིས་ཀ་ལ་ས་ཆོག་མི་དགོས་པར་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། རས་བྲིས་ལ་ས་
ཆོག་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བཞོས་ནས་སྤང་བ་མི་དགོས་པར་རྩས་སྤྲུགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་
ཀྱིས་སྤངས་པས་ཆོག་ལ། བརྟག་པ་དང་བསྐྱང་བ་ཡང་མི་དགོས་སོ། །བཟུང་བ་དང་བསྐྱང་
ཞིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་ཆོ་ག་རྩལ་ཆོན་དང་འབྲུག་བྱེད་དགོས་ཏེ། ས་སྤྲོགས་བྱིན་གྱིས་
སློབ་པ་དང་། བགེགས་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །རྩས་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་མིན་པས་བྱས་ཀྱང་བྱུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ས་ལྷ་

སྟོན་དང་ལྷ་སྟོན་གཉིས་བྱེད་པར་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སའི་
ལྷ་མོ་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དེར་དགྲིལ་འཁོར་བྱི་བའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་
བྱིར་དུ་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་མི་འདྲིན་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་སྟོན་གྱི་དུས་
སྤྱིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏྲག་གི་ཆོམ་བུ་འགོད་པ་ནི། འདྲི་བ་ཡིན་ན་ལྷ་མཆོན་མི་འཆུགས་
པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ལ། སྟོན་གྱི་སྦྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སང་འདྲི་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པའི་དོན་དུ་སྟོན་གསལ་འབེབས་པའི་བྱིར་ཡིན་པས་མི་
(༡༧༠ན)འདྲིན་དེ་ལྷར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷ་སྟོན་བྱེད་ན། རས་བྲིས་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་གྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཐིག་དང་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་འདེབས་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ལུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་
བང་མཛོད་དུ། ས་ཆོག་དང་། ས་ལྷ་དང་། ལྷ་སྟོན་ནམས་བྱེད་མི་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་
དང་བཅས་གསུངས་སོ། །

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག །

གསུམ་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ། ཡེ་ཐིག་གདབ་ཅིང་ཆོན་བཀྲེ་བ། ལུས་པ་
དགོད་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ། བསྦྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱུར་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་པས། གྲྭ་བུ་འདིར་ཡང་སྒྱུད་པ་ལྷ་ཚོན་རེ་དཀར་པོ་སོགས་
ཤིས་ཁ་བརྒྱུར་བར་བྱ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནམས་ནི་
མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་རང་བཞིན་ནོ། །

མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི། རེ་རེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱར་དང་། ས་བོན་རེ་རེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་སྟོན་ཤིང་སྤྱད་པའི་བྱར་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་བྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སྟོན་འབྱུང་གི་འང་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། སྤྱད་པ་དཀར་པོས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སེར་པོས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་སོགས་ཡིན་ཞིང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་རེ་རེ་ལ་སྟོན་ཆས་ཡེ་ཤེས་གཞན་བཞི་འང་དབྱེར་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་རིགས་གཞན་བཞི་སྟོ་བསྟུ་བྱེད་པ་མཆོན་པའི་བྱར། དཀར་པོ་ལའང་ལྟར་བྲེ་བ་(༡༧༡ན)སོགས་ཡིན་ལ། ལྱང་དེ་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཡང་མཐར་ལྟ་ཆོན་ལྟ་གཤམ་གཤམ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་རིགས་ལྟ་དོ་པོ་གཤམ་པའང་མཆོན་བྱས། རྒྱ་མཆོན་དེས་ཐིག་སྤྱད་དོ་པོ་རིགས་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་སྤྱད་བྱར་ཤར་བར་མོས་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ཅེས་པའི་སྟུ་བཤའ་དྲུང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐིག་སྤྱད་ནག་པོ་དཀར་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་ལྟར་གྲུ་རྣམས་ཚུ་ཨོ་སྟུ་ལྟ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན། མི་བསྐྱོད་པ། རྣམ་སྤང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དབག་མེད། དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་དོ་ཐོར་བསྐྱོམས། རིགས་ལྟའི་ས་བོན་ལ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལོ་ཚུ་དང་། རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལོ་ཚུ་འགོད་པའི་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་འབྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་རིགས་ལྟའི་ས་བོན་ལ་ཨོ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལོ་ཚུ་ལྟར་བཤའ་དྲུང་སོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

ལྷན་ཐབས་སུ་ཐིག་སྐྱད་གྱི་དབུས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་
གསུངས་པ་དབང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། ཡིག་
གསུམ་ཆུད་པར་ནལ་འཁྱོར་པས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། གྱེ་རྫོང་ལས་རིམ་ལས། ཡོ་

ལྷ་མི་གསུམ་མཐའ་གཉིས་དང་དབུས་སུ་བཀོད་ལ། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་དང་སློབ་
མ་བསྐྱོད་ཆོག་སྤར་གྱི་ལས་ཐིག་ལྟར་བྱས་ནས། ལྷ་མས་ས་བོན་ལྷ་བརྗོད་བ་དང་མཉམ་
དུ་སྐྱོད་སྟེ་སློབ་མ་ལ་གཏད་ཅིང་། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་སྤངས་ནས་ལག་
བ་གཡོན་པའི་མཐའ་ཆུང་ནས་མཐའ་བོང་གི་བར་དུ་སྐྱོད་བ་ནམས་འགོད། འཕྲེང་བར་ནི་
ལག་བ་ལ་བཀོད་ཅིན་པའི་རྗེས་སུ་ཐིག་སྐྱོད་བསྐྱོད་ཆོག་(༡༧༡བ)མཛད་དོ། །ཨོ་ཨཱོ་མུ་
ཞེས་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་ནི། སྤར་སྟོན་གྱི་སྟེ་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་
རིགས་ལྗེ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ལ་རིགས་ལྗེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་མོས་བ་
ལ་ཡིན་ཞིང་། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐིག་སྐྱོད་དམ་ཆོག་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཐིག་སྐྱོད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན།

སྤགས་དོན་ནི། ཨཱོ་མུ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། བརྩ་སུ་ཏ་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐིག་ཁེ་ནི་བདག་ཁྱ་
ཡུལ་ནི་སྟེ་ལ་ཞིག་ཁྱ་མཁྲ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ། སུ་ཏ་ན་ལ་མི་ནི་ཐིག་གདབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་ཞེས་བ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཐིག་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
རྗེ་རྗེ་ཐིག་བདག་ལ་སྟེ་ལ་ཞིག་ཅེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཨཱོ་མུ་འུ་གནས་སུ་ཤུ་ཤུ་ཏ་སོགས་བཅུག་ནས་རིགས་གཞན་ནམས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུ་ཤུ་ཏ་ནི་ཏག་བ་སྟེ་ནམ་སྤང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཕ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལྟ། ཨ་མི་ཏུ་སྤྱོད་ཕ་ནི་འོད་དཔག་མེད་དེ། ཨ་མི་ཏུ་དཔག་མེད་མཆམས་སྤྱོད་པལ་བས་ཨ་
སྤྱོད་ཕ་འོད། ཨ་མོ་སྤྱོད་མི་དེ་ནི་དོན་ཡོད་བྱུང་བའོ། །དབང་དོན་བར་མར་ཨཱོ་མུ་འུ་ལྷ་
བཅད་ཅན་ལས་ཨ་གཞན་མ་བྱུང་ཞིང་། སྤགས་རིམ་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་སོགས་ལས་
ཨོ་ཨཱོ་ཨཱོ་མུ། ཨོ་ཨཱོ་ཤུ་ཤུ་ཏ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཨཱོ་ས་བོན་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་
དང་འབྲ་བ་དགོས་སམ་སྟེ་དཔྱད། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རང་གི་ཐིག་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་ཡི་གེ་རྩ་མེད་པོ་ལས་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་བསྐྱོད་ལ། ཨོ་དྲི་སྤྱོད་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་མིག་གི་རྩི་མ་བདེ་བ་པའི་ལྷ་སྐྱེས་དང་། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་(༡༧༢ན)པས། རྣམ་མཁའི་རིགས་ལྟའི་བྱགས་ཀ་ནས་ངོ་བོ་ཡེ་
ཤེས་ལ་རྣམ་པ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཐིག་སྐྱད་བཏང་བ་ལག་པའི་ཐིག་
སྐྱད་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

སྒྲགས་དོན་ནི། དྲིལ་འབར་བ། དྲིལ་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་ཨི་ཀྱ་ཤ་ལྷགས་ཀྱི་རྩི་མའི་འགྲུགས་པའི་
དོན་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་པ་འདི་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བྱག་པའི།
སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་རྣམས་ནི། རྩོམ་འདི་ཐིག་སྐྱད་དག་ལ་དགོད། ཁེས་པའི་ཐང་གི་སྐྱོན་
གསལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་མར་མེ་མཛད་ལ་ཁ་བ་འཕྲེང་བ་སོགས་
ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐིག་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྐྱེམ་པ་དང་། ས་ར་ཏ་དང་ནག་སོ་སྐྱོད་པས་ལྷ་སྐྱེས་
བངས་ནས་འབྱུག་པ་ཡང་མཛད་དོ། རྟེན་ས། ཨོ་ཨུམ་ཨ་ཁྱེ་ཁྱེ་ཨ་ཁྱེ་ག་ཁྱེ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་
པ་དང་མཉམ་དུ་དང་བོར་ལྷ་ཆེན་ལྷ་སོ་སོར་བསྐྱེལ། དེ་ནས་ལྷ་སོ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལ་སྐར་
ལས་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བཞད་པ་ལྟར་ལས། ཐིག་སྐྱད་བསྐྱེད་ཆོག་དོར་ཏེ་མཆོད་བསྐྱོད་ནས་
ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་པའི་བར་རྣམས་བྱ་བར་ལྷན་ཐབས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དབང་དོན་གྱི་དགོངས་
པ་ནི་ཨ་མོ་སྟའི་སྒྲགས་དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བ་སོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །

སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨ་ཁྱེ་ཁྱེ་པན་ཚུན། ཨ་ཁྱེ་ཁྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ག་ཁྱེ་སོན་བ། སམ་རྒྱལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩིས་སུ་སོན་པ་ཞེས་དང་། སྐར་སྐར་པན་ཚུན།
ཨ་ཁྱེ་སྐར་ལྟར། བེའུ་ཞུགས་པ། སམ་རྒྱལ་སྐར་ལྟར། ཡང་། ཨ་ཁྱེ་ཏ་ཤིན་དུ་ཞེས་པ།
གཞན་སྐར་བཞིན་ནོ། །སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྲགས་(༡༧༢བ)དང་པོའི་དོན་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩིས་སུ་སོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་གནས་པའོ། །གཉིས་པའི་
དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེས་པའོ། །གསུམ་
པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་དབྱེར་མེད་དུ་

འདྲེས་པའོ། །སྤྲོམ་འབྱུང་ལས། ཆོས་ཀྱན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སྤང་བྱ་པན་ཚུན་བསྐྱེལ་བར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་གདགས་གཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཆ་ཤས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཤས་མེད་པར་
དེ་ཀྱན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཁ་ཅིག་གིས། པན་ཚུན་རྗེས་སུ་
རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱན་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མཐའ། ཆོས་
ཀྱན་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད། །ཅེས་པར་བསྐྱར་བའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ལངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ། །འཁོར་
ལོས་སྐྱར་སྐྱེག་ལྡན་སྟོབ་མར། །བཅས་པས་འཁོར་ལོ་མཆོད་པའི་མཐར། །སྤར་ཡང་
མཁའ་ལ་ཐིག་གདབ་བྱ། །སྟོབ་དཔོན་རང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ངོ་། །མིག་ནི་ཉི་ཟླའི་མིག་ཅན་
བྱུར། །ངོ་ཡིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་ནི། །ལྟེ་གནས་ཐིག་སྐྱད་བྲངས་བྱས་ཏེ། །ཁུ་ཚུར་
གཡོན་པས་བཟུང་བྱས་ནས། །སྤྲགས་འདིས་སྤར་བཞིན་ཆངས་སྐྱད་སོགས། །དེ་ནི་རིས་
བཞིན་མཁའ་ལ་གདབ། །ཅེས་དང་། བྲངས་ནས་སྤྲགས་པ་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ནི། །སྟོབ་བཅས་
རྗེ་རྒྱལ་ཆོག་གིས་འགོ་སྤྲོས་དལ་བ། །བྱས་པས་མཁར་གནས་ཐིག་ནི་རི་ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་ས་
ལ་གནས་པ་གདབ་པར་བྱ། །(༡༧༣ན)ཟུར་བཞི་པ་ལ་སྟོབ་ཞི་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཡེ་ཐིག་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གི་ས་གཞིར་ཨོ་སར་སེ་ཤོ་རྟ་ནི་རྩྱ་པར།
ཅེས་པའི་སྤྲགས་དང་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུས་བསངས། དེས་བྱུགས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེ་
རྟོག་གཅེལ་དུ་བཟུམ་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དང་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་ས་གཞི་
ལ། །བ་ཡི་གཅིན་དང་བསྐྱེས་པ་ཡི། །བ་ཡི་སྤྱི་བ་བསྐྱེབ་བྱ་ཞིང་། །དེ་ནས་སྟོས་ཚུས་བསང་
གཏོར་བྱ། །ས་གཞི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །ཆག་ཆག་གདབ་ཅིང་བྱག་བདར་བྱ། །ཡིད་ནི་མོས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མེ་རྟོག་སིལ་མས་གཏོར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲེང་བ་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དབང་དོན་དུ། རྣམ་མཁའ་ལ་གྲི་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞུགས་

པར་དམིགས་པ་ལ་མཚོད་བསྟོད་བྱ་བར་ལས་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་ནས་འདིར་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གསར་དུ་སྐྱེན་བྲངས་པ་དང་།
ནམ་མཁར་བཏེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་མི་གསལ་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་ནམ་མཁར་
དཀྱིལ་འཁོར་གསར་དུ་སྐྱེན་བྲངས་པ་ནམས་ལ་མཚོད་བསྟོད་བྱ་བར་བཤད། ཐིག་སྐྱད་
གཏོད་པ་དང་། སྒྲོར་ཕྱོགས་སོགས་སྤར་གྱི་ལས་ཐིག་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱད་པར་ནི་གཉིས་
ཀའི་སྟེ་བའི་ཐད་ཀའི་བར་སྤར་ལ་ལག་པ་གཡོན་པས་ཐིག་སྐྱད་བརྒྱུད་ལག་པ་གཡས་གྱི་
མཐེབ་མཐུབ་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ། ཚོ་བཟོ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་
དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཆངས་ཐིག་དང་པོ་གདབ་ཅིང་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱ་བྱ། (༡༧༣བ)དེའི་ཆེ་ཐིག་གི་
སྐྱས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱེད་ནམས་ཀྱི། །དུས་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འདིར་སྤྱོན་ཞིག །ཅེས་པའི་སྐྱ་
བྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱལ་བས་ནམ་མཁའ་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་
ཕྱོན་ནས་ཐིག་སྐྱད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དེ་ནི་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ། ལ་མ་བ་ནག་པོ་སྤྱོད་
པ་ས་ར་ཏ་འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཐིག་སྐྱད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ལ་ལས་ཐིག་གི་ཆངས་ཐིག་དང་པོའི་སྟེང་དུ་
གདབ། དེའི་ཆེ་འང་ཐིག་གི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་ནམས་བསྐྱལ་ཏེ་ཕྱོན་ནས་ཐིག་སྐྱད་ལ་ཐིམ་
ཞིང་། ཐིག་སྐྱད་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་པ་སྤད་བྱ་ཁ་དོག་ལྷ་པར་གསལ་བའི་ཐིག་
སྐྱད་རེ་ཆད་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཐིམ་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒྲོར་ཕྱོགས་
སྤར་བཞིན་བྱས་ནས། །ནམ་མཁའ་ལ་ཆངས་ཐིག་གཉིས་པ་དང་ས་ལའང་ཆངས་ཐིག་གཉིས་
པ་གདབ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་གདབ་པ་དོར་ནས་སྒྲོར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སྤུ་མ་
བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཐིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཐིག་གི་ཐིག་རྫོགས་པར་གདབ་པར་
བྱ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འང་ཐིག་གི་སྐྱས་ནམ་མཁའ་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱལ་ཏེ་
ཐིག་སྐྱད་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་པ་བྲེང་བ་དང་སྤྱོམ་འབྱུང་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།

ཡེ་ཐིག་ལས་ཐིག་སྐྱད་རེ་ཆད་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་པ་ཡང་། མཁས་པ་
རིན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་དང་། རྩ་ཡ་སེན། ལ་ཕ་བ། ཨ་བླ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་
པ་ནམས་མ་ཆད་པར་བྱ། དེའི་སྐབས་སུ་ཐིག་སྐྱད་འཛིན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་། ཐིག་
གི་ལྟས་བཟླ་ག་ལུགས་ཀྱང་ལས་ཐིག་དང་(༡༧༩ན)འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། ཤར་དུ་སྤྱད་བྱ་བ་ནི། །ལྟེ་བའི་ཐད་ཀར་བཟུང་ནས་
ནི། །བར་སྤང་ལ་ནི་བཟུང་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྟོ་ཕྱགས་སོང་ནས་སུ། །བྱང་ཕྱགས་སུ་ནི་བྱི་
བར་བྱ། །དེ་ནས་སྤྱད་བྱ་གཉིས་པ་ནི། །རང་གིས་སྤངས་ནས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཚིག་འགྲེལ་
སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། དེ་ནས་སྤྱད་བྱ་བྱི་མ་དེ། །རང་གིས་སྤངས། །ཞེས་
པ་ནི། སྤྱད་བྱ་སྤྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲ་མའི་དམན་མས་བྱིར་མི་རུང་བས་ན་ཆོན་སྤྲ་ལྷ་པའི་
སྐྱད་པ་གཞན་ཞིག་སྤངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་མ་བྱི་བའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་
བཟུང་བའི་སྐྱད་པ་དེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་རྟིང་པ་ཡིན་པས་ས་ལ་
དེས་གདབ་མི་རུང་བར་ཆོན་སྤྲ་ལྷ་པའི་ཐིག་སྐྱད་གཞན་ཞིག་གིས་འདེབས་པར་བཞེད་པས།
དེའི་ལུགས་ལ་ནི་ལས་ཐིག་ །ནམ་མཁའ་ལ་གདབ་པའི་ཐིག་སྐྱད། ས་ལ་གདབ་པའི་ཐིག་སྐྱད་
གསུམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀ་སྤྲ་ལྷ་པར་བཞེད་དེ་སྤྱི་རྒྱུད་རང་གི་དགོངས་པའོ། །འགྲེལ་པ་
དེའི་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་ཐིག་འདེབས་པ་ན་འདྲི་འགྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་
རུང་བར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ཐིག་སྐྱད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ལོངས་
སྟོང་པའི་རྟིང་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ཐོར་བུའི་འཇམ་རྫོང་
སྐབ་དཀྱིལ་གྱི་དྲིས་ལན་ལས་གསུངས་ལ། སྤྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་ཐིག་གདབ་
པ་ན་འདྲི་འགྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རུང་བར་མོས་པ་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང་།
དཀྱིལ་(༡༧༩བ)ཚོག་ཁྲུངས་བྱབ་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས་མི་དགོས་ཞེས་དྲིས་
ལན་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་སྤྲ་གས་རིམ་གྱི་འདྲ་དགོངས་པའོ། །

སངས་རྒྱལ་གསང་བའི་ལུགས་དེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་བཤའ་སློལ་གཞན་ཡིན་པས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མེ་ཆེར་ཐེག་སྐྱུད་གཉིས་ཁོ་ནར་གསུངས་པས་
རང་ལུགས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་མཁའི་ཐེག་ཀྱང་ཆོངས་ཐེག་གཉིས་ཅན་མ་གཏོགས་
གཞན་མི་གདབ་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཐུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་བརྒྱ་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་དོར་
ཀྱི་སྐབས་ཐེག་སྐྱུད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་། དཔལ་བོ་དོ་རྩེས་བྱས་ཐེར་བའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་བཅུ་དྲུག་གདབ་པ་ལ་ཡེ་ཐེག་། རྩར་དུ་བལྟས་ནས་
བཅུ་དྲུག་གདབ་པ་ལ་གནམ་ཐེག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤའ་པ་ཆོད་ཐུབ་གཞན་
སུས་ཀྱང་མ་བཤའ་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ཞེས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཐེག་རྩོགས་པར་ཐེབས་ཐེན་ནས་ཐེག་སྐྱུད་སྟོད་གཅོང་མར་བཞག་པའི་མདུན་
དུ་ཐུག་ཉིས་ཉེར་སྤྱོད་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཤམས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས།
ཨོ་ཨུཾ་བཟླ་ཆོ་ག་ཏུ། རོ་ན་རོ་ག་ཨོ། རལྟ་ཆོ་ག་སྒྲ། ཨ་རོ་མི་ག་ཨུ། བརྒྱ་ཆོ་ག་ཏུ་ལ། སྐྱ་
དུལྱན་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་བཏགས་པས་གཏོར་མ་དང་། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨལྟ་སོགས་
ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་ནང་མཆོད། མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་
བར་ལྟན་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་ཐེག་སྐྱུད་རྣམ་པ་ཐེག་སྐྱུད་ཡིན་ཡང་། རོ་
བོ་རིགས་ལྷའི་ལྷ་ཡིན་པས་མཆོད་གཏོར་སོགས་(༡༧༥ན)ལྷལ་བས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པའི་
མོས་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་ལ་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྟོལ་ལགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་སྐྱུད་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་སྟོ་བོན་ཀྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ཆོན་སྒྲ་
ལྷ་པའི་ཐེག་སྐྱུད་ནི་གཅོང་མའི་གནས་ཅི་བདེ་བར་བཞག་གོ། །ཡེ་ཐེག་ཐེབས་ཐེན་ནས་ཐེག་
ལ་འགོམ་དགོས་པ་དང་། ཆོན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་ཆོ། ཨོ་བཟླ་བེ་ག་
ཨ་ག་མ་ཏུ་ཞེས་པའི་ཐུགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ། འགོམ་བྱ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་

འོག་རྩ་འཇུག་བར་བསམ་བསམ་འགོམས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་
བུ་གཉིས་པ་ལས། དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཨོ་བཟླ་བེ་གྲ་མ་རྩུ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་དགྲིངས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་།
སྤང་བུ་ལ་བཀལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་འདིའི་སྒྲིང་པོ་བཤད་དོ། །ཡིད་
གྱིས་རིམ་བཏེག་ནས་ནི། །རྗེ་རྗེ་སྤང་བུ་འམ་གཞན་ཡང་རུང་། །ཕྱིར་བྱུང་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་
ནི། །དམ་ཆོག་འགལ་བར་དེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
གསང་བས་ཨ་ཁ་ཏ་ར་ལས། ལྟའི་གྲིབ་མ་དང་དམན་མ་སོགས་ལ་འགོམ་དགོས་པ་གཞན་
ཀྱི་ཆེའང་། དེ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདུལ་བ་ལས། མཆོད་
རྟེན་ལ་འཛེག་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲིབ་མ་སོགས་ལ་འགོམ་དགོས་
པའི་ཆེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གང་ཡང་རུང་བ་འདོན་དགོས་པའི་བཅས་པ་
མཛད་པ་དང་འབྲུ་བས་སྤྲུགས་པ་(༡༢༥བ)དག་གིས་འདི་འབྲུ་བའི་བཅས་པའི་གནས་སྤོ་
ཚུན་ཆོད་ལའང་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྤང་དགོས་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། དེ་ནས་རིག་པའི་བརྒྱུ་
ཞུགས་སྤངས། །སྒྲོམ་པའང་དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རྩལ་ཅམ་ལའང་། །འགྱོད་པ་
རུ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཐེག་ནམ་མཁའ་ལ་འདེགས་པའི་
མོས་པ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤང་ཡང་སྤང་གི་ལས་ཐེག་ལ་བསྐྱེམ་པའི་མོས་པ་བྱ་བ་
ནི། ར་ཡ་སེ་ནས། ཆོན་ཅི་འགྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། །རྩ་བའི་
སྤྲུགས་བཛྲོད་ནས་བཏེག་སྟེ། །བྲི་བ་ཐེན་ནས་པབ་ལ་བསྐྱེམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོན་ཅི་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཆོན་གྱིས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
བྲི་བ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར། དེ་ནས་ཆོན་ཅི་ཁ་
དོག་ལ། །ལེགས་པར་འདུས་བྱས་སྤངས་ནས་ནི། །རྩ་ཡིག་ལས་ནི་རྗེ་རྗེ་ཡི། །ལྟ་བས་དེ་
རྗེས་སྤང་བར་བྱ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་སོ་སོར་ནི། །རིམ་བཞིན་དཀར་ལ་སོགས་མདོག་

ཅན། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྣམས། །བལྟས་ནས་རང་ཡིག་གིས་བསྐྱགས་ཏེ། །ཆོ་ག་
ཤེས་པས་གསང་སྤྲུགས་ནི། །འདི་ཡིས་སྤྲར་ཡང་མངོན་བསྐྱགས་ནས། །དེ་དང་མེ་ཏོག་
སོགས་མཚོད་དེ། །སྟོད་ནི་གསར་པར་བཞག་པར་བྱ། །ཨོ་བཟླ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་རྩྱ། ཆོན་
སྣ་ལྡེ་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་རྩལ་ཆོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འབྱོར་བ་ཆེན་དཀར་སེར་
དམར་ལྗང་སྟོ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོ་ཤེས་དང་། སྤྲུག་དང་སྤྲུ་རྩ་ག་དང་མཁྱའ་དང་ཨིན་
རྩེ་ལའམ། ཡང་ན་ཕྱ་ཏིག་། གསེར་། རྩུ་རྩ། ཕྱ་མེན་རྣམས་ལས་བཅས་པའམ། དེ་དག་བསྐྱེས་
བའི་ཕྱེ་མ་དང་། འབྱོར་བ་ཚུང་ན་ཁམས། འབྲས། མེ་ཏོག་། སོ་བཟག་གི་ཕྱེ་(༡༥༤)མ། སོལ་
བ། རུས་པའི་ཕྱེ་མ་སོགས་ལས་ཀྱང་བྱ་བར་འབྲང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་འབྲངས་དང་
བཅས་པས་ཆོན་བྱིན་བརྒྱབ་གྱི་སྟོན་འབྱོར་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཆོན་སྣ་ལྡེ་པོ་སྟོད་སོ་སེར་བཞག་པ་ལ་ས་བོན་ལྡེ་འདྲི་བ་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་
ལྷན་ཐབས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། དབྱས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཆོན་རྣམས་
སྐབས་སུ་གང་བབས་པའི་ལྡེ་རིམ་པ་བཞིན་བཞག་། ཡི་གེ་ལྡེ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བྲིས་ལ།
ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཆོན་རྣམས་ལ་བསངས་སྤྲངས་བྱ་བ་དག་འདོན་ལས་དངོས་སུ་མ་
ཐོན་ཡང་དབང་དོན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་སྟོན་པོ་རྩྱ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ། དཀར་པོ་
ཨོ་ལས་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་སོགས་རིགས་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ངོ་བོར་
བསྐྱེད་པ་ནི། ངོ་བོ་ལྷ་དེ་ལ་རྣམ་པ་རྩལ་ཆོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ལ། གཞན་
དུ་ས་བོན་ཅམ་མམ་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་རིགས་ལྡེ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་དེ་རྒྱས་
བསྐྱེས་ཅམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །སྤྲུགས་རིམ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཐང་སོགས་ལས་རྩལ་
ཆོན་རེ་རེ་རིགས་རེ་རེར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་འབྲང་བ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། འདི་གའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དབང་དོན་དུ་ཆོན་རེ་རེ་ཡང་རིགས་
ལྡེ་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔར་ནི།

ཚོན་ཅི་དག་ཀྱང་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་བ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བོན་པའི་དགོངས་
བ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་དམིགས་བ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རིགས་ལྗེའི་སྤྲུགས་ཀར་
རང་རང་གི་ས་བོན་(༡༧༤བ)ལས་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་བའི་གཞུགས་
ཅན་གནས་བ་ནམས་བཀུག་ནས་མདུན་ཀྱི་ཚོན་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་
བ་བཞུག་ནས་ཚོན་ནམས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །རིགས་ལྗེའི་ས་བོན་དང་
ཨོ་བཟླ་ཅི་ཏུ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བརྒྱ་བར་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་དོན་ནི། ལུ་
སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། བཟླ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་སྟུ་ནི་རྗེ་རྗེའི་རི་མོའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྗེ་རྗེ་ནི་སྟོང་བ།
དེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རི་མོ་སྟེ་ཚོན་ཅི། དམ་ཚིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་རི་མོའི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་བ་ལྷར་རོ། །རང་གི་མིག་གཉིས་ཉི་ཟླར་
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་སྟུ་ཡིག་བྱུང་ཞིང་། དབང་དོན་དུ་སྤར་བཞིན་བསྐྱེད་
ནས་ཞེས་གསུངས་བ་དང་ཉི་ལུ་པའི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་བ་ལས་ན། ར་ཡིག་ལ་བྱེད་དགོས་
སམ་སྟམ་ཞིང་། དེ་ལྷར་མིག་གཉིས་ཉི་ཟླར་བསྐྱེད་ནས་རྩལ་ཚོན་ལ་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་
ཀྱི་བལྟ་བས་གཟེ་བཟེད་བསྐྱེད་ཅིང་། ཚོན་ནམས་ལ་སྟེ་ཡིག་བཀོད་ནས་བདེན་པའི་བྱིན་
བརྒྱབ་བྱ་བ་ནི། རྩལ་ཚོན་ནམས་འབར་བ་སྟེ་མང་པོར་སྟེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འཕྲེང་བ་
ལས། ལྷ་བསྐྱོམ་བ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་ནི་འབར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་
ཆེན་རྩལ་ཚོན་མང་པོར་སྟེལ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་སོ། །རྩལ་ཚོན་ལ་
དེ་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད། དེ་དག་ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་དགྲིལ་ཚོག་པལ་ཆེ་བ་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་སྟེང་བར་རྩལ་ཚོན་ལ་སྟེ་ཡིག་བཀོད་ནས་བདེན་
པའི་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བ་ལས་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་བལྟ་བར་མ་གསུངས་ལ། མཆོད་པ་
ནི། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་དེ་(༡༧༧ན)དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ཅེས་བ་

ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། མཁས་བྱུང་ཟེའི་ཤེས་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། དེ་ནས་རྒྱལ་ཆོན་ལ་སྤར་
ཡེ་ཐེག་གི་སྐབས་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཐེག་ལ་ཆུ་གཉིས་ནས་
རོལ་མོའི་བར་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ནང་པར་དུས་སུ་ནི། །རང་གི་ལྟ་
ཡི་སྒྱུར་ལྟར་དང་། །དོན་ཅན་གྱིས་དབང་ལྟར་སྒྲིགས། །བཅམས་ནས་ཁུ་ཚུར་གཡོན་པ་
ཡིས། །རི་མོ་སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུའི་ཆ། །དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དང་དམར། །ལྗང་དང་དེ་བཞིན་
སྟོན་པོ་ནི། །སྟོམས་པར་ཡང་དག་དགེ་བར་བྱ། །ཤར་སྒྲིགས་རེུ་མིག་དཀར་པོ་སྟེ། །ཞེས་
པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་འབྱུང་པར་འབྱུང། །ཆོན་དགེད་པའི་ཆོག་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་བཞིན་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྟར་འདྲི་བ་ལ། །སྤར་སྒྲོར་ཐེག་འདེབས་པའི་ཆོད་དུས་སུ་
ཕུར་བུ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་ཐེག་གི་སྟེ་མོ་བཏགས་ཏེ་བསྒྲོར་བ་ཡིན་ན། ཕུར་བུ་ཕྱུང་ནས་དེའི་
ཤུལ་ཆོན་སྒྲ་ལྟས་དགང་ལ། བསམ་གཏན་གྱིས་བཏབ་པར་མོས་པ་ཡིན་ན་ཆོན་གྱིས་དགང་
བར་མོས། དེ་ནས་དེའི་བུ་གསེལ་ཞིང་དག་ནས། །འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་དོན་ཟུང་བཟུང་ཅིང་། སེམས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བྲན་པར་བྱ་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། །དཔེར་ན་ས་བསྐྱུང་བའི་སྐབས་
སྤར་བགོགས་གསར་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་ཟུང་སོགས་བསྒྲོམས་ནས་བསྐྱུང་
བ་ལྟར་སྤར་ཆོན་བཤེ་ཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མཆོན་མ་ངན་པ་འབྱུང་རྒྱ་ནམས་ད་
ལྟ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུང་བའི་སྒྲོན་ས་འགོགས་(༡༢༡བ)པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་འཕྲིང་བ་ལས། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེ་བ་ན་གནས་པའི་ཕུར་བུ་འཆད་
པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་པའི་སྒྲགས་གྱིས་བཏོན་ནས་རང་གི་ལག་པའི་དོན་ཟུང་བསྐྱེད་ལ།
ཕུར་བུའི་ཁུང་བུ་ཆོན་སྒྲ་ལྟས་བཀང་ནས་མཉམ་པོར་བྱས་ཏེ་དེའི་བུའི་སྒྲ་དང་དོན་ཟུང་སྐྱེས་
མཆོན་མ་ངན་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རྗེའི་སྤྱ་དེ་ལ། འཕྲེང་བར་རྒྱུ་བ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི་གྲུར་གྱི་བརྒྱུད་བ་
ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན། དབང་དོན་འདིར་རྒྱུ་བ་བཞི་ལྷན་པར་ཆོག་ཟུར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལས་
བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པར་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་ལ། ལུར་བྱ་འདོན་པའི་ཆེ་སྤྲུགས་བརྒྱ་བར་ཡང་མ་
གསུངས། དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བར། རང་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་
ལག་པས་རྒྱལ་པའི་ཕྱག་རྒྱས། ཨོྲ་ཀྲི་ལ་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་བརྗོད་ནས་
འདོན་པར་གསུངས། ལྷ་རི་ཀ་པས། ཅིག་པའི་ཆོན་དཀར་པོ་བཀྲེ་བ་དང་མཉམ་དུ། འདི་ནི་
མེ་ལོང་དག་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་བརྗོད་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་པའི་ཆོན་གཞན་བཞི་ལའང་། འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་
བ་ལྟར་བྱུར་ཆོག་བསྐྱུར་ནས་ལན་ལྷ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་
ཆོག་རྒྱུག་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པའང་སྤར་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གནས་ནས་བཀྲེ་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ནང་དུ་འདུག་སྟེ་ལག་པ་གཡས་པས་རྗེ་རྗེ་བཟུང་ཞིང་གཡོན་
པའི་རྗེ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན། དཀར། སེར།
དམར། (༡༧༥ན)ལྷང་། སྤྱོད་པའི་ཅིག་པ་ཞིང་ཆད་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་དབངས་མཐེལ་ཚུང་གི་ཆད་
སྤིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་ཨོྲ་ལྷ་རྒྱུ། ཨོྲ་བརྒྱ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་
རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོན་བཀྲེ་བར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། ཅིག་ཆོན་ཕྱི་ནས་རིམ་བཞིན་བཀྲེ་བ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ངས་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་ལ། ལྷ་མས་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འདྲི་བ་ཡང་འཕྲེང་བ་དང་ལྷ་
རི་ཀ་པ་གྲེ་རྗོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ནམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕྲེང་བར། ཆོན་
གྱི་རེ་ཁུ་ནམས་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་བྱར་མ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་དོན་དུ་འདྲེང་གསུངས། སློབ་དཔོན་

གྲིས་དེ་ཙམ་གྲིས་ནས། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དེ་ནས་སློབ་མས་ཅི་དགར་བཤེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟག་མ་རྣམས་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས་པས་ཅི་བདེར་བཤེ་བས་ཆོག་ལ། ལྟག་མ་རིམ་ཆེན་མོར། ལག་པ་གཡོན་པའི་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་འདྲི་བར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཐེག་སྐྱད་བཟུང་བ་ལ་དང་པོར་རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་བཟུང་ནས་ཕྱིས་ཅི་བདེར་བྱས་པས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལའང་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་རེ་ཁྲ་ཤིན་ཏུ་འདྲོངས་པ་འདྲི་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱི་རྒྱད་ལས་ནི། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་སྒྲོར་བའོ། །ཡང་ན་ལྟག་མ་གྱུ་འེ་ཕྱག་རྒྱའོ། །ལྟར་བཟེད་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོར་བའོ། །ཡང་ན་རིག་བྱེད་ལག་པས་གྲི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མེད་དུ་ནི་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་འབྱུང་དོ། །ཞེས་དང་། དབང་དོན་དུའང་། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་འདྲི་མ་རྣམས་ན་སྒྲར་ཐེག་སྐྱད་ལ་གསུངས་པའི་རིག་(༡༧༤བ)འགྲོས་སྒྲར་བྱུང་བར་གསུངས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོན་རྣམས་འབད་བ་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིམས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་མ་འགལ་བར་འདྲི་དགོས་ཏེ། མཆན་ཉིད་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་འགྲོ་ལས། ཆོན་ཅི་རེ་རེའི་ཞིང་དུ་ནི། །སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ་ཡི་ཆད། །གལ་ཏེ་ཆོན་ཅི་མི་སྤྲིམས་ཤིང་། །ཡོ་དང་དམའ་བར་གྱུར་ན་ནི། །རི་མོ་དམའ་བས་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཡོན་པོ་གཏུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་པས། །དཔངས་ནི་མཐེལ་ཚུང་ཆད་ཙམ་དུ། །མཐོ་ཞིང་བྱང་བར་གྲི་བར་བྱ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་ན་ནད་འབྱུང་སྟེ། །དམའ་ན་ནོར་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །ཡོན་པོས་པན་ཚུན་སྒྲར་འགྱུར་ཏེ། །ཆད་ན་སྒྲ་མ་སྒྲོབ་མ་དག་གཉིས་ཀ་འཆི་བར་ཤེས་པར་བྱ། །གཡས་སྒྲོར་མ་ཡིན་གྲིས་ན་ནི། །རྩལ་ཆོན་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རྩལ་ཆོན་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པའི་དོན། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཕྲེང་བར་བཞག་དེ་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཉམས་པའི་དོན་ཡིན་པ་འདྲ། །བྱུ་བ་སྒྲོ་ལྟན་དང་བི་བྱུ་རྒྱུས་བདེ་མཆོག་

ལ་གཡོན་སྐྱོར་མིན་པར་བཤེན་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བུ་
གིས་ཀྱང་། དཔལ་པ་ཡིས་ནི་མུ་གེ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཆད་པས་ཆེ་བད་པའོ། །ཡོན་པོས་ཡུལ་
ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་སློམ་པས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་། དེ་
ལ་རེ་ཁུ་སློམ་པས་ནི་སྦྱོན་བདག་གམ་སློབ་དཔོན་ལ་ནད་དག་བྱེད་ཅིང་། དཔ་དང་རེ་ཁུ་ངན་
པས་རྩས་ནི་ཉམས་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཆད་པས་འཆི་བ་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད་དོ། །འཁྱོག་པོས་མི་ཡི་བདག་པོ་དང་བཅས་གྲོང་བཅའ་དེ་གཞན་ཉིད་དུ་སྐྱོད་
(༡༧༤ན)པར་བྱེད་དོ། །མཚན་མཐའ་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་གདན་ཆད་པར་གྱུར་ན་སྤྲུགས་པ་
རྣམས་ལ་སྤྱི་དཔའི་འཛིགས་པ་འཛོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །པན་ཚུན་
རྩལ་ཚོན་རྣམས་པར་འབྲེས་པས་སྦྱོན་བདག་གི་རྒྱུད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རིགས་རྒྱུད་
ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བ་མ་འདི་བྲེང་བར་ཡང་བཤད། སྦྱོན་དེ་དག་
པལ་ཆེ་བ་རྟོག་པའི་དུས་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ལས། སྦྱོན་དེ་དག་ཀྱང་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་པོ་འབྲི་བ་ལ་
གསུངས་ཀྱི་རྩལ་ཚོན་གཞན་ལ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་དགྲིལ་ཚོག་རྣམས་ལས་མ་བཤད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཉེས་པ་དེ་དག་བསྐྱོད་པ་ཡང་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་ནས་མཚན་མ་བཟང་ངན་སོགས་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པའི་བསམ་སྦྱོར་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས།
དེ་ཉིད་བསམ་མིན་སྦྱོར་ལྡན་ལ། །ཚོན་ཅི་འབྱེད་པའི་སྦྱོན་གང་དག །དེ་ཉིད་བཟང་བསམ་
སྦྱོར་ལྡན་ལ། །ནམ་ཡང་གོགས་བྱེད་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲེང་བར་ཡང་
བཤད་དོ། །བརྒྱ་གྲིས། མཐོ་གང་ཅམ་དུ་བྲིས་པའི་ཆོ། གསེར་གཞིང་སོགས་བཀའ་ནས་
མེ་རྟོག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་ལ་བཞག །དེ་ནས་བྲ་བཟང་ན་ཨེ་མའོ་ཞེས་བརྗོད། ངན་ན་རྩལ་
ཚོན་ལ་བགོགས་བསྦྱིམ་ལ་ཕྱར་བྱས་གདབ། ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཆད་ལྡན་གཞན་གང་གིས་

ཀྲང་མ་བཤད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་བཞེད་ལ། གྲེདོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟེ་ངོ་མོའི་ཅིག་པའི་རེ་ལྟ་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་ལ་མེ་ཏོག་སེལ་མ་སོགས་གཏོར་ནས་མཆོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དམ་ཆོག་དོ་རྗེ་དང་། བིལྱ་སྤྱ་(༡༧༤བ)དཔམ་སྤྱན་ཞབས་གྱིས་ཀྲང་གསུངས་ཤིང་། མེ་ཏོག་གཏོར་བས་རྩལ་ཆོན་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེད་བའི་བྱིར་ཁམ་ཐོར་ལ་སོགས་པ་འགོགས་པར་ཡང་གསུངས་མོད། མ་བྱས་ཀྲང་ཆད་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །གཞན་མ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཆོན་ས་དང་། དེ་དག་ལ་དོགས་པའི་གནས་སྤོང་བ་སོགས་ནི་དབང་དོན་དང་སྤྲུགས་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཀའ་བའི་གནད་བཤད་དགོས་པ་མ་མཆིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཏེན་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་བྱིས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ། ལྟ་གནས་རྣམས་སུ་སྤྱན་མོང་གི་གདན་སྤྱོད་ཆོགས་པསྒྲེ་རེ་འདྲི་བའི་མདོག་ནི། འབྲེང་བ་ལས། བདེན་བྲལ་ལྟར་དང་དབང་ལྟན་ནག །མེ་དང་རྒྱུད་གི་མཆོམས་ནི་སེར། །སྤྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དམར་པོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་ནི། གཙོ་བོ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕྱོར་དག་རིམ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱི་ཞིང་། རྒྱུད་རྩོར་ཐེང་གི་ང་བཞི་པ་ལས། ཐོ་བྲང་དབྱས་མའི་སྤྱ་དགྲུ་ལ་རྒྱ་གདན་བདུན་དང་ཉི་གདན་གཉིས་བཤད་པ་སོགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་འགོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་གསུངས། བཏེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་འགོད་ཚུལ་ལ། ལེབ་བཞི་པའི་སྦྱོན་གསལ་ལས། དུག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་དང་། མཆོན་མའི་དུག་རྒྱ་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དུག་རྒྱའོ། །རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོན་མའི་དུག་རྒྱའོ། །མི་བསྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་འཁོར་ལོ་ནི་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྦྱོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་དུག་རྒྱ་དགོད་པ་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་འགོད་ན། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནས་ཀུན་བཟང་གི་བར་ལ་

གྲི། །རྒྱུད་དུ་རལ་གྱི་གྲི་བར་བྱ། །དབང་ལྡན་དུ་ནི་རལ་གྱི་གྲི། །སྤྱིང་དུ་གཙུག་ཏོར་མཆོན་
མ་གྲི། །དྲིས་ནས་འོག་དུ་ཞགས་པ་གྲི། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཆག་འགྱུར་ལས། བདེན་བྲལ་
གྱི་ཁྲི་པོའི་མཆོན་མར་ལྷགས་ཀྱ། །རྒྱུད་དང་དབང་ལྡན་གཉིས་ལ་དབྱུག་པ་གཞོད་མཛེས་
ལ་ལྷགས་ཀྱ་གྲི་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དབང་དོན་འགྱུར་སྤྱ་མ་དང་མཐུན། ཉི་ཤུ་པར། དེག་བྱ་
དོ་རྩེ་མའི་མཆོན་མ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་། འབྱེང་བ་ལས། དབྱས་སུ་ཉི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་
པའི་དོ་རྩེ་ཁ་གྲས་པ་ཅེ་ལྷ་པ་ཞིང་ཕྱི་ལ་ལྷ་བྱ་དང་། དེག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་སྤྱ་ཆོགས་པའི་གོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། མེ་ལོང་བི་མི་དུང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་
སྐྱོད་དང་སྤྱ་ཆོགས་རས། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །

དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་གསལ་བར་མ་
གསུངས་པའི་དེགས་ནམ་སྤང་གི་མཆོན་མའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པར་བྱེད་
པ་སོགས་ནི། འབྱེང་བ་ལས། ཤར་དུ་རྒྱ་བ་ལ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་འཁོར་ལོ་དཀར་
པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའོ། །ལྟོར་ཉི་མ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷང་གྲུ་ཆ་དགྲུ་
པའོ། །རྩལ་དུ་ཉི་མ་ལ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་བསྐྱེད་མར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའོ། །(༡༩༡ན)བྱང་
དུ་ཉི་མ་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རལ་གྱི་ལྷང་གྲུའོ། །མེར་རླབ་པ་ལ་སྤྱན་མའི་མིག་འབྲས་ནག་
པོ་ཅན་གྱི་མིག་དཀར་པོ་གཉིས་སྤྱན་ལ་གནས་པའོ། །སྤྱ་མ་གྱི་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་སྟེ་
རྒྱུད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་དཀར་མའི་བསྐྱེད་མར་པོ་ཁ་བྱེ་བ་ཡུ་བ་ཅ་བ་དང་
བཅས་པའོ། །སྐྱོལ་མའི་ལྷན་ལ་མདོག་སྤྱོད་སེར་རོ་ཞེས་དང་། དེམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱོའི་འགམ་
གྱི་སྤྱམ་བྱ་ལ་ཆངས་པའི་ཐེག་ནས་ཆ་རྒྱུད་བཞི་དོར་བར་གཡས་སུ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཤིང་གི་
མེ་ཏོག་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའོ། །གཡོན་དུ་སའི་སྤྱིང་པོའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དཀར་
པོའོ། །ཞེས་དང་། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ནི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་
མགོ་བསྟན་པའོ། །འཁོར་ལོའི་དབང་ལྷག་གི་ནི་མགོ་རྩལ་དུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལྷར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཚན་མ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
མཚན་མའི་ཕྱི། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་མཚན་མ་རྟ་མགིན་ཀྱི་མཚན་མའི་ཕྱིར་འགོད་བའང་དེ་ལས་
དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གདན་དང་ཕྱག་མཚན་འགའ་ཞིག་དང་།
འདོད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོ་འགའི་མཚན་མ་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད།
གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་ནི། འདོད་རྒྱལ་དབྱུག་སྟོན་སྟོབས་མི་གཡོ། །ལྷགས་
རྒྱ་དབྱུག་པ་ཅེ་གསུམ་དང་། །རལ་གྱི་མཚམས་སུ་རྣམ་པར་དགོད། །ཅེས་མི་གཡོ་བ་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་མཚན་མ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འདྲ་བའང་གསུངས་སོ། །

(༡༩༡བ)དབང་དོན་ལས་རྣམ་སྤང་གི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་
གདམ་ངར་གསུངས་པ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བདུད་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། བྱང་སྒྲིའི་མཚན་མ་སྤྲ་ཚོགས་
རྗེ་རྗེ་འདྲི་བའང་། དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་རྗེ་ནི་སྤྲ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའོ། །འབྲིལ་པ་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་
བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ནོ། །རིན་འབྱུང་གི་རིན་
ཚན་ཆ་དགུ་པ་ནི། །ཤུའི་པའི་གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་སྟེ་མ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ནི་
རྒྱུ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ལ་ཟུར་དགུ་པ་སྟེ་གཅིག་ནི་སྟངས་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནི་ངོས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷར་དང་། གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཚན་མ་ནི་ལག་པས་གཙུག་
རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་པའི་ཚུལ་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། རྗེ་གསལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིང་བ་
ལས། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བརྒྱང་བའི་སྟོན་ལག་གཉིས་ཀྱི་སེན་
མའི་སྟངས་དུ་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོས་མནན་ཏེ་མཐེུ་ཚུང་གཉིས་བརྒྱང་ངོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གུང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོ་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་ཅེ་སྤྲད་ལ་མཚུབ་མོ་གཉིས་དབུས་སུ་
རུའི་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་བཞེས་བྱ་བ་གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །འགའ་
ཞིག་ཏུ་ནི་གཞན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷར་དང་། སེམས་མ་བཞིའི་མཚན་མའི་ཁ་དོག་མེ་ལོང་དམར་

པོ། བེ་མི་སྒྲིན་པོ། བྱིའི་དྲུང་ཆོས་སེར་པོ། རོའི་སྒྲོན་དམར་པོར་གསུངས་པའང་རྫོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེང་བའི་དགོངས་པའོ། །མཆན་མའི་ཁ་དོག་གཞུང་བྲངས་པ་དེ་དག་ཏུ་མི་
གསལ་བ་རྣམས་ནི་ལྷ་རང་རང་(༡༩༣)གི་མདོག་བཞིན་དུ་བྱ། མཆན་མ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ་ནི་འོད་
ཟེར་ལྷ་སྟེ་དེས་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་དང་། རལ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱང་སྟོགས་
སྟུ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོད་ཟེར་ནི་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་
ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རེ་རེའང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྟན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
དང་། ལྷ་རེ་རེའང་རིགས་ལྷ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགོད་པ་ནི། སྐྱེ་བྱང་གིས། རི་ལྟར་རུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ས་
བོན་འགོད་བྱ་ཡང་ན་ནི། །མཆན་མའམ་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཉིད་དེ། །ཐུགས་མའམ་འདུས་བྱས་
འགོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷའི་སྐྱེ་ཐུགས་མ་དང་བརྟེན་མ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲུང་དང་གིས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྷའི་གནས་སོ་སོར་འཛོག་པའོ། །དེ་དག་ལ་བྱུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཀྱན་རིག་རྟེན་ཆེན་ལས། སྐྱའི་གསང་བ་བྱུག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཆན་མ་ལྷའི་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་སྟེ། རྒྱུད་ལ་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་ལྷ་དེ་བན་པའི་རྒྱུ་ཆེ་བས་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་
དང་། གསུང་གི་གསང་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་གཞན་ལ་པན་པར་སྟོན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་སྟེ། དེ་སྟོན་པའི་མཆན་མ་ཡི་(༡༩༤)གི་ལ་སོགས་
པའང་ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི། དེས་
ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའམ།
མི་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་དམ་ཆོག་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྫོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་

མཚན་དང་། ཞེས་བྲག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་བྲག་ཚན་གྱི་དོན་
ཡོངས་སུ་རྗེ་གསལ་བ་སྐབས་འདིར་མི་ཚང་ཡང་བྲག་རྒྱ་གཞན་བཞེད་པ་ལས་ལྷའི་སྐྱེ་བཞེད་
པ་དེ་ལྷ་བླ་པ་དང་མཚན་སྤུལ་ཆེ་བས་བྲག་ཚན་དང་། ཚོས་དང་དམ་ཆོག་གི་བྲག་རྒྱའི་
དོན་ནི་ལུང་དེ་ལས་གསལ་བ་ལྟར་དང་། མཚན་མའི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་གོ་སྤོའོ། །མདོན་
བརྗོད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལས། ཡི་གེའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་མཚན་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཡིན། །ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་གསུམ་པ་སྟེ། །གཟུགས་བརྟན་དགོད་པ་བཞི་པའོ། །མེ་
ཏོག་བཟམ་པ་ལྷ་པ་སྟེ། །བྲག་པ་ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་སྤར་བཤད་པ་གསུམ་
ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་རང་རང་གི་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འགོད་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བྱ་འགོད་པ་དང་།
ལྷའི་གནས་སུ་ནལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་ལྷའི་ཆ་བྱད་ཅན་བཞེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་
བྲག་གསུངས་པའི་བྱི་མ་འདི་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྲེར་དུ་འང་གསུངས་པ་ལྟར། དེམ་ལྷ་གསལ་
སྟོན་དུ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་པའི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་རྗེ་གསལ་པར་གྲིས་
ན་དུས་ལུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་སོགས་བྱུང་ན་དངོས་བྱུང་མི་
འབྱུང་(༡༩༩ན)བས་བྲག་མཚན་གྱི་བ་བསྐྱབས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱད་ལས། རྗེ་དང་ལྷན་པས་མ་
བསྐྱབས་པར། །བྲག་རྒྱ་ནམས་སུ་འགོད་པར་བྱ། །བསྐྱབས་པས་ཀྱང་ནི་བྱི་མ་ཡི། །ཡན་
ལག་རྗེ་གསལ་པར་རབ་ཏུ་དཀའ། །ཡན་ལག་རྗེ་གསལ་ཤིང་རྒྱས་བྱ་ནི། །ཚོ་གའི་ལས་ལ་
རིང་དུ་ཐོགས། །གཟུགས་ནམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན་ནི། །མང་པོ་ནམས་ནི་ཐིན་མི་
འགྱུར། །ཡན་ལག་ཉམས་ན་བྱིན་མི་རྫོབ། །དངོས་མི་འགྱུར་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་ལྷ་
བས་ན་མཁས་པ་ཡིས། །བྲག་རྒྱའི་གཟུགས་སུ་ལྷ་ནམས་དགོད། །ཅེས་གསུངས་ལ།
རྒྱད་དེ་ལས། ལྷ་སྐྱེ་དང་། བྲག་མཚན་དང་། ལྷན་དང་གནས་འགོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་ནམས་ཐམས་ཅད་དགོད་པ་ནི། །ནམ་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་བཤད། །དང་པོ་

གཟུགས་སུ་བྱི་བར་བཤད། །གཉིས་པ་དག་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བྱི། །གསུམ་པ་སྟོན་དང་གནས་དག་
 ཏུ། །བྱི་བའི་ཆོ་གར་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་རོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། ལྷ་
 རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ཐིག་ལེ་གནས་སུ་དགོད་པ་རུང་བའང་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། མིང་དང་བརྟུམ་ཡང་ན་ནི། །ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱང་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
 དབང་དོན་ལས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཅིག་པ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་དང་ལྷག་མ་གློས་སྤྱུལ་
 རས་འགོད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་འགོད་པའི་གོང་དེར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་སྟོན་རྗེས་
 འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་ཆར་འབེབས་ལས། རུལ་ཆོན་གྱི་བྱ་
 བ་(༡༩༣བ)རྣམས་རྫོགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པ་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་པལ་མོ་ཆེ་ནས་
 གསུངས་མོད་ནའང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་
 དང་ལྷག་མ་གློས་སྤྱུལ་ནས་འགོད་དེ་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་འགོད་ཚུལ་གསུངས་
 པ་དེ་ལ་དགོངས་པར་སྟུང་ངོ། །

དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གྱིས་ཟིན་རྗེས་ཆད་ལྷག་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་
བརྟགས་ཏེ་སྒྲོན་གྱི་རིགས་རྣམས་བསལ་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
པར་གྱིས་ནས་ནི། །ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཉམ་བཞག་ནས། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མང་བརྟགས་
ཏེ། །བརྒྱལ་འགའ་ཞིག་མ་ལེགས་ན། །དེ་ནི་སྤྱིར་ཡང་བཙུངས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཆོན་འཁོར་བ་རྣམས་རས་ལ་སོགས་པས་དབྱེ་བར་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། སྤྱི་དང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བརྒྱས་པའི་བདུད་རྩི་དང་བྱི་བཟང་གི་
རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིར་སྒྲུགས་པ་ནས་རྩལ་ཆོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་བྱས་
ཏེ་ལྷག་མ་དབེན་པར་བཞག་པའི་བར་ནི་སྤང་བ་ལས་བཤད་ལ། ཆོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་
མཆོད་གཏོར་བྱ་བ་འབྲེང་བར་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཡང་། ཡེ་ཐེག་གི་སྐུ་བས་སུ་གསུངས་པའི་
རིགས་འགྲེས་འདིར་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་ཆོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པའི་པན་ཡོན་

དང་། དེས་ལས་སྒྲིབ་འདག་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤང་བའི་ལུང་སྤང་བྱངས་པ་བཞིན་ཡིན་
པས། བན་ཡོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོབ་མས་
སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགྲའ་འཁོར་(༡༩༩ན)ཆོན་གྱིས་བྲི་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་དེར་
དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་མེད་པར་སྤྱོད་པར་འཛིན་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཁྱས་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་པའི་ཆོ། །དགྲའ་འཁོར་མཐོང་བ་གཞན་བཞག་སྟེ། །དགྲའ་འཁོར་བྲི་བའི་ཆོ་ན་ནི།
ནམ་ཡང་སྤྱོད་པར་མི་བཞག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བྱག་པ་ལས། སྤྲགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་
ཡང་། །རྗེ་རྗེ་སྤྱི་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །སྤྱི་དང་གསུང་དང་དམ་ཆོག་མཆོག་། །གནས་ལྷ་དག་ཏུ་
བསྒྲོམ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཉག་ཏུ་བྱས་ན་ནི། །རྗེ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་ལས་སྤྱེས། །རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྒོ་ལྷན་པ། །འཛིགས་ཤིང་སྤྲག་ནས་བྲིན་སྒྲོབ་མཛད། །ཅེས་དང་། སྒོན་གསལ་ལས།
དེ་ལ་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྲག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སའི་གཞོད་པའོ། །ཆུ་རྒྱུས་གཡོ་
བ་དང་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་བ་ནི་ཆུ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་པའོ། །ཐ་མལ་པའི་
མེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེའི་འོ། །རྒྱང་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱང་གི་འོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་པས་ན་
ནམ་མཁའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་སྟེ་གནས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཏུ་རྗེ་རྗེ་སྤྱི་མཛད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དགྲའ་འཁོར་འདྲི་བའི་ཆོ་རྒྱང་དང་ཆར་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་
བ་ལས་བྱུང་བའོ། །མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་བར་ཆད་གྱི་རིགས་བྱུང་ན་དེ་
བསྒྲོག་ཐབས་ནི། རང་གཤེན་རྗེ་གཤེན་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པའི་(༡༩༩བ)སྤྱི་རྣམ་འབྱུལ་གཡས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་
སྤངས་སྤྲུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བགོགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཀྱིས་
པ། །གསུང་གི་རྣམ་འབྱུལ་འཛིན་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷ་བྱའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ནམ་མཁའ་བྱུང་བ་ཙམ་
དུ་བསྒྲག་པ། སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་བགོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤོང་གི་རོ་བོར་རྗེ་གསུམ་པའི་

ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་དམིགས་ནས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྤངས་སྒྲ་བྲག་པོའི་ངར་རྒྱ་
དང་བཅས་བཏོན་ནས་བཞགས་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་པར་བསམ་མོ། །དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་
འཕྲེང་བར་ནི། དེ་འདྲ་བའི་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་འཁོར་ལོའི་ལྷ་བའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་
ཚུད་ནས་བསྐྱེད་བའི་མོས་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་
གཞན་བསྐྱེད་བའི་སྐབས་སུ་འདོན་པ་སྤྲོས་པས་ཆོག་ལ། རྒྱས་པ་ནི་མན་ངག་སྟེ་མ་
ལས། གནོད་པ་སོ་སོ་ལ་རྟ་མགིན་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་སྐྱོག་ཐབས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱམ་པ་དགོད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱ་
རྒྱུ་ཉལ། བྱམ་པ་མཆོད་རྗེས་ལ་སོགས་པ། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་རོལ་མོ་དང་། །སེལ་
སྤྱན་སྒྲ་ཡིས་སྤྱན་བྲངས་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གྱེ་དོར་
ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ལས། དེ་ནས་བྱམ་པ་རྣམས་ཐོགས་ལ་སྤྲོས་ཀྱིས་སྤྱ་བྲངས་ཏེ་རོལ་མོའི་
ཆ་བྱད་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཐོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
(༡༥༥)དགོད། །ལས་ཐམས་ཅད་པ་བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་དགོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྤྱན་རྒྱག་གནས་བྱས་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཀྱིས་སྤྱ་བྲངས། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་
དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སྤྲོ་ཆོགས་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ལན་གསུམ་
དུ་བསྐྱོར་ནས་གྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོ་རྗེ་རྩ་བའི་ནང་དུ་འགོད་པ་ནི། དུ་རི་ཀ་པས།
དོ་རྗེ་རྩ་བའི་བྱི་རོལ་ཏུ། །བཞགས་སྐྱེར་འབྱུང་བས་མི་དགོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཡང་ཁ་ནང་བལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤར་སྒྲིའི་ཐད་ཀ་ལས་ཅུང་ཟད་གཡས་སུ་གཙོ་བུམ། དེའི་གཡས་སུ་བྱམས་པ། གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ། གཤེན་རྗེ་གཤེན། གཙུག་རྟེན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་བྱམ་པ། ཤར་སྒྲིའི་གཡོན་དུ་རྣམ་སྤང་དང་། སྐྱབ་མ། སའི་སྤྱིང་པོ་དང་། ལས་བྱམ་རྣམས་རིམ་བཤར་གཡས་སྒྲོར་དུ་འགོད་བ་སོགས་ནི་འབྲང་བ་ལས་བཤད་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་འོད་འབྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོད་བ་དང་། བི་བྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ཏས། དུར་ཁོད་ཡོད་ན་དེའི་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོད་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་། འབྲང་བ་ལས། གྲའི་བྱམ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་དང་བཅས་པའི་མདའ་བཞི་སྟེ་ཨོ་བཟླ་ཡཤྲ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དགོད་དོ། །ཞེས་གྲའི་བྱམ་བ་བཞི་ལ་བྱ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་མདའ་བཞི་གཟུག་པར་བཤད་བ་ནི། སྒྲོམ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། བྱམ་བ་ཅུང་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲང་བ་ལས། གཟུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་རྣམས་དང་། ཏྲ་བབས་དང་། གོས་(༡༩༥བ)བཟང་པོ་དང་། རིལ་བུ་དང་བཅས་པའི་རྩ་ཡབ་དང་། བྱམ་བ་གང་བ་དང་། ལོ་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཤིང་གི་སྤྱོད་པའི་ཀ་བ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཞས་པ། ཨོ་བཟླ་སྤྲ་ར་ཏེ་ཞེས་པས་བུལ་ཏེ་གནས་རིམ་བཤར་བཞིན་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཀྱི་མཆོད་རྩས་བཤམ་ཞིང་བྱམ་བ་གང་བ་ནི། ནང་བཅུད་ཀྱིས་གཏམས་པའི་བྱམ་བ་མཆོད་པའི་དོན་དུ་འགོད་བ་གང་བྱམ་དུ་གཤགས་པའོ། །འབྲང་བ་ལས། ག་བུར་དང་ཨ་ག་བུ་དང་དུ་བུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པོར་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་རྒྱད་ལས་སྒྲོས་པོར་བཅུ་ལ། མ་འབྱོར་ན་གཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཤར་སྒྲོར་བཞག་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་སྤྱོད་རྒྱད་ལས། དེ་ནས་མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཁྲ་བྲེ་རྒྱལ་མཆོན་ལྷ་བལྟ་བ་དང་། །གཟུགས་དང་རྩ་ཡབ་ལྷ་ལྷེ་དང་། །འཕན་དང་སྤྱ་ཆོགས་ན་བཟས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ན་བཟའ་ནི། སྤྱི་རྒྱད་ལས། འབྱོར་ན་ལྷ་རེ་རེ་ལ་རས་བྱང་རེ་

རེ་དང་། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམས་དང་། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རས་ཟུང་གཅིག་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལ་ཕུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས།
གཞན་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མེ་ཉོག་ཐེངས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཏྲ་བབས་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པས་
བཞིར་བྱ། །ནས་དང་གོ་དང་འབྲུ་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱ་བྱ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་དགོད། །དེལ་
བྱ་གདུགས་དང་རྩ་ཡབ་དང་། །སྤང་བྱ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པས་བཞིར་ནི། །མཛེས་པར་བྱ་བྱིར་
མཁས་པས་གདགས། །ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གྲགས་པ་ཡི། །བག་ཤེས་
ལ་སོགས་གང་ཡིན་རྣམས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་བྱི་རོལ་དུ། །སྤྱོད་པས་བཞི་དག་དུ་མཁས་
(༡༩༦ན)པས་དགོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་འབྱོར་པ་རྣམས་དངོས་
སུ་བཤམས་ཤིང་། མ་འབྱོར་ན། ཨ་བ་ཏྲ་ར་ལས། བདུག་སྤོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མ་
འབྱོར་ན། དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལའང་སྤྲ་མ་བཞིན་མཛོད་པར་བསྐྱགས་ཏེ་དབུལ་ལོ། །ཕྱིའི་
མཆོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་འབྱོར་ནའང་། རྟོ་རྩེ་བདུག་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་
ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་བཅེངས་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་པོ་སྤྲར་བཤད་པ་བརྟོན་ལ་རབ་དུ་བྱི་
ཞེས་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱ་བ་སྤོས་ལ་སོགས་པའི་ཆར་གྱིས་ནམ་མཁའི་
ནང་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །འབྱོར་ན་
མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པར་འདི་དག་གམ་འདི་དག་ལས་ལྷག་པའང་ངེས་པར་དབུལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོད་རྩལ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཀོད་པས་མཛེས་པར་
བཤམ་པའང་རུང་ངོ་། །

ས་ར་ཏྲ་ས། དེ་ནས་མེ་ཉོག་སྤོས་ལ་སོགས། །ལྷ་ཡི་གངས་དང་མཉམ་པར་
དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་བཤམ་
ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩྱུ་དང་གཙོ་བོའི་སྤྱགས་བཞུས་ནས། བརྩ་སྤྲ་ར་ཏྲ་ཁྱི་ཞེས་བརྟོན་ནས་
འགོད་ལ། སྤྱགས་དོན་ནི། བརྩ་སྤྲ་ར་ཏྲ་རྟོ་རྩེ་འཕྲོ་བ། ཁྱི་ནི་ནམ་མཁའི་ས་བོན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་

བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོའི་མཆོད་རྩིས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་སྟོབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
དུ་མོས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ལ་ལ་ལ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སེམས་པའམ། ཅ་རྒྱུད་ལས། ལ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་(༡༩༤བ)མེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བསྟོམ། །ཞེས་
པའི་འགྲེལ་པར་ཟན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཙུག་ནས།
དེ་དག་རང་གར་ཤི་བའི་ལཱ་བསམ་སྟེ་བཤེགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་
མན་ངག་གི་གནད་དང་ལྡན་པས་བཙུག་ཤིང་། རྩིས་རྣམས་ཆོགས་པའི་གཏོར་མ་ཕྱི་ནང་
དུ་འབྱུང་བ་རྒྱ་རྣམས་དང་ནང་མཆོད་ཀྱང་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་བཤམ། འགྲུབ་ན། སྤྱི་
རྒྱུད་ལས། དེ་ལ་ལར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཞག །བྱང་གི་ཕྱོགས་
སུ་བཞག་པ་ནི། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྟེ་ཡིན། །རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་ནི། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པོ་བཞོད། །སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་
བཞག་ནས་སུ། །གྲུས་པས་དེ་དག་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསང་བའི་མདོ་
ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མདོ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་
ཀྱང་། །ཆོས་སྟོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ནི། །བསྐྱར་བ་
རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་འབྱུང་བའང་དེ་དང་མཚུངས། བེ་བྱ་ཁྲིས།
སྟོ་ནས་བྱང་གི་བར་དུ་ལང་གཤེགས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། སྟོང་པོ་བཞོད་པ་རྣམས་འདོན་
པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པོ་གང་རུང་བྱ་ཞིང་། འཕྲེང་བར་བཞེ་པོ་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་
མ་མཛད་ལ། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་དུ་སྟོར་ཤིང་ཕྱིན། རྒྱབ་ཏུ་ཆོ་བ་སྟོན་མ། བྱང་དུ་སྟོང་
རྒྱ། ལར་དུ་གསེར་འོད་རྣམས་སྟོན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་(༡༩༥ན)ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
བརྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་དང་དེའི་རིགས་ཅན་བཞི་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་
མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་འགོད་པར་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱངས་གྱིས་བ་

དན་བརྒྱད་དེ་ལྟར་འགོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་གདམ་ང་ཡིན་ལ། རྩོགས་སྦྱོང་ནམས་
མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བ་དན་བཙུ་ལྷ་རང་རང་གི་རྩོགས་སུ་
གཟུག་པ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་ཆོང་བར་མ་རྟེན་ན་རྒྱལ་མཆོན་ཐལ་དཀར་གཅིག་དབུལ་བ་
དང་། མང་པོ་ཡོད་ན་ལྟར་རྩོགས་སུ་གཟུག་པ་དང་དེ་དག་གི་ཉོག་གི་བྱང་པར་སོགས་སྤྱི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུག་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའང་བྱའོ། །

བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ།

གསུམ་པ་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ།
དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ། དབང་བསྐྱར་བའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ།

དང་པོ་ལ། དབང་དོན་དུ་ས་བཅད་གཉིས་བྱང་བ་ནི་འདིར་རྩོགས་གཅིག་དུ་བཤད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོད་དུ་བདག་བསྐྱེད་དི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་
དང་དམ་ཆོག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ཚུལ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ནག་པོ་པའི་འཕགས་
ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མི་གསལ་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་
ཀྱི་སྒོར་གང་ཡང་མ་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྒོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་
མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསྐྱབས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱང་བའི་རིམ་གྱིས་ནལ་འབྱོར་
དང་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་དང་རང་གི་བྲག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ལུ་མའི་དབུས་ཞེས་(༡༩༥༧)བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུང་དབང་

བསྐྱར་བའི་ཕྱོད་དུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ནས་འཁྱོར་དང་པོ་
གསུམ་དང་། བྱལ་བྱ་འདུས་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མཆོད་པ་དང་བཅས་པའི་
བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ། སྐྱབ་པ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་བྱམ་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན་སྤྱིར་གསང་དབང་ཅམ་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་དབང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་རྩལ་
ཆོན་སོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོད་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་
ལ་རྩལ་འཁྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྩལ་འཁྱོར་དང་ཤིན་ཏུ་རྩལ་འཁྱོར་དང་རྩལ་འཁྱོར་ཆེན་པོ་བཞི་
རྗེགས་པའི་དང་པོ་སྤྱིར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གྲང་སྒྲོམ་དགོས་པ་སྤྱོད་གསལ་
གྱི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཞིག །སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་རྒྱས་པའི་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་
པ་མ་ཡིན་པས་བདག་མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མིན་ལ། བྱམ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར།
གཤེན་རྗེ་གཤེད་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་
པའི་ཕྱོད་དུ་བདག་བསྐྱེད་གཞན་མི་གཏོང་བར། དང་པོ་ཉིད་ནས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སོགས་བསངས་སྤངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་བདག་མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་དང་
མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀའི་ལོ་གཅིག་(༡༩༩༣)པོ་དེས་བཅད་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་
རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐ་སྙད་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཀྱི། བདག་མདུན་སོ་སོ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་མདུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། བདག་མདུན་ཐ་མི་
དད་འཇུག་པ་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་བདག་བསྐྱེད་ཕྱོད་

དུ་བཏང་ནས་སྒྲར་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་དུ་
བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འཇུག་པ་ཐ་དད་དང་། བདག་བསྐྱེད་ལོགས་
སུ་བཏང་བར་མ་ཟད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཡང་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པའང་ཐ་
དད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ན། དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྡོན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་དུ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་དགོས་ལ། ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་
ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སོ་སོ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་བཏང་བདག་མདུན་ཐ་
མི་དད་དུ་བསྐྱེད་བྱིན་བདག་བསྐྱེད་ཟུར་པ་ངེས་པར་སྡོན་དུ་གཏོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྡོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་འབྲང་བ་ལས། དེ་ནས་ཁྱས་བྱས་ཏེ་དེ་ཞེས་པའི་ལུས་སྟོད་གཡོགས་དང་།
གཙུག་ཏོར་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡིས་འབྲིལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆུས་དཀྱིལ་འཁོར་བསངས་
ཏེ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། འབྲིལ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་དོ་རྩེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་ཤར་
ཀྱི་སྟོ་དང་ཉེ་བར་རུབ་ཏུ་(༡༩༩༧)ཁ་ལྟས་ཏེ་འདུག་ལ། འཁོར་ལོའི་དབང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་ལྡན་པས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་ལ་བསྐྱེད་པའི་
འཁོར་ལོ་དང་། བགེགས་ལ་སྤར་བྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་འཁོར་དང་བཅས་པས་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བརྟགས་ནས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གྱི་ཆས་འཇུག་སོགས་བྱས་ནས། བདག་བསྐྱེད་ཇོགས་པ་ཉེར་བསྐྱེད་བར་གཏང་།
མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུ་འཛོར་བ་དང་མཉམ་དུ་ལས་སྤྲུགས་
ཀྱིས་བསངས་། རྩ་བུ་ཏུའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟོང་པར་
སྐྱེད་སྤྱངས་། སྟོང་པའི་རང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་རུ་གྱུར་སོགས་ཐུན་མོང་པའི་སྤར་
འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བྲིས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་གཞལ་ཡས་

ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། དེའི་དབུས་སུ་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་བཅུ་
དྲུག་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའང་གི། །སྐྱེ་དང་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མཆོག་། གྲ་
ནམས་ཀྱན་ཏུ་དགོད་པར་བྱ། །སྟོབས་ཆེན་པ་རོལ་གཞོན་པ་ཡི། །ཁྲོ་བོ་ནམས་ཀྱང་སྟོར་
གིའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྩ་ཐུག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་གི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་དེའི་སྐབས་གཞན་དུ་གི་བ་ལ། ལག་པས་
གི་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་གནས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་གི་བ་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་ཡོད་པ་བཞིན་
རྒྱུ་ལུང་དེ་དག་གི་གི་བ་ལའང་གཉིས་(༡༩༤ན)ཡོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གི་བ་ནི། དམ་ཆོག་པའི་
ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུ་རྗེར་ཐེང་དང་སྐྱ་བྱང་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ཞལ་གསུམ་
ཐུག་དྲུག་ནམ་པ་ཅན། །སྤྱིན་བལ་ནམ་མཁའི་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལྷ་བྱ་ཡི་སྐྱེ་མདོག་ཐུག་།རང་སྤང་
བ་ཡི་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་། །ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་ལས་བྱང་། །སྤྱོད་ཆོགས་པསྒྲའི་གདན་ལ་བཞུགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་བདེ་མཆོག་ལྷ་བྱ་ལ་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་དབྱངས་
གསལ་ཡོངས་རྗེགས་བཀོད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ལྷ་
ཡི་ཀླ་ཡིའི་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
པས། གདན་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གིས་པའི་ལྷ་མཆོན་ནམས་ཤོང་དུ་བརྟེན་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྟོང་
སྐྱངས་བྱས་ཐེན་པ་ལྷར་མི་དམིགས་པའི་རང་ནས་མཆོན་མ་ནམས་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་
ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནམས་ཡོངས་
སུ་རྒྱུར་པ་ལས། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུག་མཆོན། དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་རྗེགས་པ་སྟེ་ཆོ་
ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྐྱེད། དེ་ནས། ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། བྱད་མེད་རབ་ཏུ་
མདངས་བཟང་བ། །ལོ་གངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ནི། །བྱི་དང་མེ་ཏོག་ཐེང་བརྒྱན་ཏེ། །ཡོན་

ཏན་སྐྱ་རགས་སྒྲ་མ་(༡༩༩བ)ཀྱིར། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ལ། །དེ་ཡི་དབུས་
སུ་མཉེས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྟོན་པས། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་
བརྒྱན། །ཅེས་པའི་དོན་འཕྲུང་བར་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་དགའ་བའི་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལ་ཞབས་བསིལ་དང་མཆོད་ཡོན་
འབུལ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། །རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག། །བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་ཞུ་བ། །རྩོ་
རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱར་བྱུང་བ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་གྱུར་བ་ནམས་སྐྱེས་ནས་དམ་ཆོག་གི་
ལྷ་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་མཇོད་ལ། །སྟོན་གསལ་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པའི་ཆོ་
རང་རིགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ནང་གི་མཆོད་པ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་ནི། །རྩོ་རྩེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལའང་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཟས་ཅད་ལ། །སྐབས་
འདིར་ནི། །སྟོབ་དཔོན་སྐུ་བྲང་གིས། །ལུང་དེ་བྲངས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། །མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་
དེ་བཞིན་གཤེགས། །བྲང་ཚུབ་སེམས་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི། །ཐུགས་རྩེའི་བདག་གིས་སྤང་
ཆོངས་སོགས། །སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་གཟེགས་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྩུ་འབུལ་སྐྱ་རགས་
ཅན། །མཇོད་དེ་ཆོས་འཁོར་རབ་བསྐྱོར་ནས། །ཉིང་རེ་འཛིན་དེས་དེ་དག་གི་ །ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྐུ་མངའ་ནམས། །རང་རང་ཞིང་དུ་གཤེགས་
ནས་ནི། །སྤར་ཡང་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ནམས། །རི་ལྷར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །དེ་
ནས་རང་བཞིན་ཤེས་ནལ་འབྱོར། །བ་ཡིས་སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་(༡༩༠ན)ཕྱིར། །ཀྱས་
པས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱང། །སྤར་བྱོན་ཆེད་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་རང་དང་རང་
རིགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སྟོས།
སྐྱེ་སྟོན་ཀྱི་མཇོད་པ་མཇོད། །རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་སྤར་བཀྱག་ནས་སྤར་
བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་པས། །དེ་དག་གི་
ཚུལ་ནི། །རྩ་རྒྱུད་ལུ་བཙུ་བཙུ་པ་ལས། །མེ་ཤ་ཅན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །བྱ་མོ་ལོ་བྲངས་བཅུ་

གཉིས་པ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་ཁྱད་པར་དུ། །སྐྱབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱབས། །ཞེས་པ་
ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཤ་ཅན་ཏེ་གདོལ་བའམ་རིགས་ངན་གྱི་བྱ་མོ། གཞན་ཡང་
རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་སྤེང་རྒྱུད་མཁན་
གྱི་བྱ་མོ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་གར་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་བཟོ་བྱེད་
མཁན་གྱི་བྱ་མོ་གསུངས་པ་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་། དེ་ལྟར་མོས་དགོས་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སེམས་ནས་རང་
གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྟོ་བའམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བར་གསལ་བའི་སྤྲིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཟུགས་དང་། ལང་
ཚོ་དང་། དད་པ། ཤེས་རབ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟོ་བ་ནི།
ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྲིང་གར་གནས་པའི་ལྟ་མོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་
འབེབས་བྱེད་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་(༡༩༠བ)ཀྱི་སྟོར་སྐྱེད་མ། །རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
མོར་གྲགས། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་སྤུལ་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་སྤངས་ནས་ལྷ་མ་གྱིར་བསྐྱེད་པ་ཅ་རྒྱུད་དངོས་
ཟེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མཚོན་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པས། སྐྱབ་པའི་དུས་འདིར་ནི་རིག་བྱ་
རྗེ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་ནས་བཟུང་མཁའ་གསང་བྱིན་བཅའ།
ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྟ་བསྐྱེད་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་འབྱིན་སྒྲགས་ཀྱིས་ལྷུང་ཕྱོགས་བཅུར་
སྟོས། སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པའི་སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་
དང་། སྤུལ་པ་སྟོས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས། རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་
ཏེ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་དགུས་པ་ཆེན་
པོས་སྐྱར་ཡང་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་སྟོ་ནས་བཞུགས་པར་མོས་པ་ནི་སྤྱི་བྱང་གི་དགོངས་པ་
སྟེ་སྐྱར་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་པ་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རེ་
དང་། དེའི་སྤྱགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ས་པོན་རེ་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ལྷ་ཡི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རྫོང་མོ་བསྐྱོམ་
བྱས་ནས། །སྤྱར་ཡང་དེ་ཡི་སྤྱགས་ཀར་ནི། ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །བདག་
ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིས། །སེམས་དཔའ་
གསུམ་པོ་བཀྱག་ནས་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་རང་དང་(༡༩༡ན)རང་འབྲའི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྩེ་
འབྲཞིག་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྫོང་མོ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པ་ལས།
དེའི་སྤྱིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱག་གཉིས་པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས་
ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་བསམ་ནས། ཞེས་དང་། རྟ་བུ་གཉི་དང་ཨ་བླ་ཡའི་
མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་དོར་བྲིལ་འཛིན་བས་
རང་འབྲའི་ཡེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ། བད་ཆེའི་གདན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་
ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། རྣམ་འབྱོར་རྫོགས་སྤང་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་བྱག་གཉིས་པ་དམར་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པའོ། །དེའི་སྤྱགས་ཀར་ཉིང་འཛིན་
སེམས་དཔའ་རྩྱ་ནག་པོའོ། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཨོ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་སྤྱི་
བ་མཐའ་ལས་ཀྱི་ཞུ་ཞེས་པ་ནས། ཁོ་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩྱ་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
དག་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །བཀོད་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་རྩྱི། །རང་གི་གཟུགས་སུ་
རབ་དུ་བཞག །རྫོང་མོ་འོད་ཟེར་ཆེར་འབར་བ། །རྣམ་པར་འཕྱོ་བར་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ། རྩྱ་ཡིག་རྫོང་མོ་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པའང་རྒྱུད་ལས་དངོས་
སུ་གསལ་ལོ། །དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་

བསྐྱོམ་པའང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། སྤྱིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྱ་མོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་
རྣམས་ནི་བསམ་པར་(༡༩༡བ)བྱ། །ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག་།དེ་ཡི་དབུས་སུ་བསམ་
པར་བྱ། །དོན་ཆེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ། །ཏྲ་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱོར་
གསལ་མཆོན་དང་བཅས་པ་ལས། བསྐྱོར་ཚུལ་འདིས་ནི་དམ་ཆོག་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་གྲགས་པའི་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་ཆེ་སྟེ། དེ་
གསུམ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་བསམས་ཤིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་དོན་ནི། དམ་ཆོག་གི་སྐྱད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ངས་ཆོག་གི་
བཤད་པས་ས་མ་ཉི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ། ཉི་ལ་ཉི་འདུ་བ་ལ་འབྱུག་པས་རང་ཉིད་ལྟའི་
སྤང་ཞེན་དང་ལྟན་པའི་སྦྱུ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་
དམ་ཆོག་།སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྟའི་སྤང་ཞེན་དང་ལྟན་པས་ན་སེམས་དཔའ་
སྟེ། མན་སྟེ་ལས། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲོའོ། །འདུའོ། །ཞེས་པ་དམ་ཆོག་གོ་ཞེས་
དང་། སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཕྱ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཉིས་
ཀ་ངོ་བོ་བདེ་སྦྱང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞིན་ལག་ཅན་གྱི་ལྟ་སྦྱར་ཤར་བར་མོས་གོས་པ་
འདྲའང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཤིན་ཏུ་(༡༩༡ན)ཕྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཉིད་
ལྟ་སྦྱར་ཤར་བར་དམིགས་ཕྱག་ནས་སྦོ་ངོར་མོས་དགོས་པས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་སྐྱོདོན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ།
སྐྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབྱུང་སྤྱུ་ཆུད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲ་བར་ཆུད་
བ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ཡི་གེ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་མི་ཤིགས་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ནི་ཡི་གེ་རྩྱུ་མོ། །དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྷ་
བ། །ཉག་ཏུ་སྐྱར་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བས་ཞེས་སྐྱབ་པ་པོ་ངེས་པར་
ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་བ་ལྷར་
ཏེ། སེམས་དཔའི་སྐྱོདོན་ནི་གསུམ་ག་འདྲའོ། །རང་དང་འཁོར་དམ་ཆོག་པ་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་འཛོམས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་པས་སྒོ་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཕྱིར་དུ་འབྱོན་པར་བསྐྱེད་པ་མོས་པ་ནི། ཅ་ཆུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། དོ་རྩེ་ཀྱི་བའི་སྦྱོར་བ་
ཡིས། །དོ་རྩེ་གསུམ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་སྦྱོང་གར་གདབ་བྱས་ཏེ། །ལྷ་རྣམས་
ངེ་སྟེད་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཛོམས། གཞོད་(༡༩༣བ)
མཛེས་བཀྲུག་ནས་མདུན་དུ་བཀའ་འོད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་འབྱོན་པར་བསྐྱེད་ཞིག་ཅེས་
བཀའ་བསྐྱོས་པས་དེས་རང་འདྲ་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་སྦྱོས་ནས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་
བ་རྣམས་སྐྱར་བྱངས། དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་
ཡང་། བཅུ་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། དོ་རྩེ་ལུགས་ཀྱས་གདབ་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དགོངས་
པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་བོ་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཀའ་ལྷུང་འོད་པར་

བསམས་ལ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྤྱན་པར་བསྐྱེལ་
ཅིག ། ཅེས་ལུང་བསྐྱོད། ། ཞེས་དང་། མཆན་བྱ་ལས། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱོན་
ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་དུ་
འབྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་ལ་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པར་མཛོད་ཅིག ། ཅེས་བསྐྱེལ་བ་དང་།
ཐུགས་ཀར་ལྷགས་ཀྱིས་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསྐྱེལ་བ་བྱངས་ཏེ་རང་ལ་བཅུག་
པར་བསམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་།
གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་སྤྱན་འབྲེན་ལུགས་སོགས་པལ་ཆེར་འབྲ་བར་མ་བཟད། ལེའུ་བཅུ་བྲག་
པ་ལས། སྤགས་ཀྱི་སེམས་པས་བྱ་བ་ནི། ། རྗེ་རྗེ་གསང་བ་མད་པོ་ཆེ། ། ཁྱོ་བའི་རྒྱལ་པོས་
བཀྱག་ནས་ནི། ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱིས་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡེ་
ཤེས་པ་སྤྱན་བྱངས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བ་ལས་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་བྲག་པོར་
གནས་བསྐྱར་བ་ནི། ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། སྤགས་པས་དེ་ཡི་
སྤྱིང་ག་རུ། ། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྐྱོམས་པས། ། སྤྱ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྲུང་
ནས། ། ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེའི་གནས་(༡༩༣ན)ལ་ཞུགས། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་། ཨེ་ཅེ་ཉི་ཟླ་ག་སྤྱ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་ལན་གསུམ་བཛོད་པ་
དང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་འོག་མིན་ནས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་
བྱངས། མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལྷས་མཆོད། མ་ལུས་འགྲོ་བའི་
རང་བཞིན་མཛོད་དུ་མཛད། ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བ་གདབ་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་བསྐྱེལ་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་ཨོ་བཟླ་ས་སྤྱ་རོའ་རོའ་རོའ་རོའ་ཞེས་པའི་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ནས་སྤྱན་བྱངས་པ་
རྣམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་ཤིང་། ལྷན་ཐབས་སུ་རོའ་རྩྱ་བོ་རོའ་བཞི་
བཛོད་པར་ཡང་གསུངས། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཐུགས་ནི་བསྐྱེལ་

བྱས་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་བྱངས་བྱས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་གནས་བྱས་
ནས། །ཆོགས་བཅད་འདིས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །ཁམས་ཀྱི་སྤྲོང་པོ་གཅིག་པོ་མ་རྩངས་
བདུད། །རབ་ཏུ་བཅོམས་ཤིང་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་མངོན་སུམ་མཛད་པ་
རང་བཞིན་ནི། །འགོ་བ་མཐའ་ཡས་རང་བཞིན་ཀུན་གཤེགས་ཤིག །དེ་ནས་སེ་གོལ་རྩོ་
རྩེ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་རྣམས། །གསང་སྤྱགས་འདི་ཡིས་བཀྱག་ནས་
ནི། །ཞི་བཟང་ས་མ་ཡ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་དམ་ཆོག་ལྷགས་ཀྱས་བསྐྱལ་བྱུང་པའི། །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་བྱོན་ནས་ནི། །སེམས་ཅན་དབང་རྣམས་བསྐྱར་སྤྲད་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་
བཞུགས་པར་བྱར། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་དགའ་བས། །དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
མཐོང་ནས། །རྒྱས་བཏབ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་མཆོད་དེ། །དེལ་བྱར་བཅས་པས་བསྟོད་པར་བྱ།
ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཅ་(༡༩༣བ)རྒྱུད་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་
གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །ཡོངས་སུ་གང་བར་རབ་ཏུ་བསྟོམ། །རྩོམ་ཅིགས་ནི་འཛིན་པ་
ཡིས། །སེམས་སྟན་དེ་ཡི་སྤྲིན་རྣམས་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
སྟོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་པ་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། །རྩོམ་ཅིགས་མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩོམ་ཅིགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ།
དེས་སེམས་སྟན་ཏེ་སྤྲུལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡས། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་
བསྟོམས་ལ། བདག་ཉིད་གྱིས་བྲིས་པའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞིང་།
རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་རྩོར་བྲེང་ལས་ཀྱང་།
གཞལ་ཡས་ཁང་དབུས་ཉམས་དགའ་བའི། །འོག་མིན་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི། །དཀྱིལ་
འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡི་ཅོད་པན་ཅན། །བསྟོམས་ནས་དེ་ལས་
འོད་ཟེར་སྟོ། །ཁ་དོག་ལྟ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཡི། །དེ་ཡིས་སྤྲོད་བྱངས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །སྤྱགས་

བརྗོད་ནས་ནི་སྤྱན་དང་བྲ། །ཨེ་ཅེ་ཉི་དང་ཟླ་ག་ལྷ་ན། །ས་མ་ཡ་མ་རུ་སྤྱ་ར། །ཉིལ་གཉིས་
དང་ས་མ་ཡ། །དེ་ལ་ཨ་རུ་སྤྱ་ར་གཉིས། །སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་། །སྤྱ་རྒྱའི་མཐའ་
ཅན་ལན་གསུམ་བརྗོད། །འཇམ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་སྤྱན་དང་བྲ། །དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་ཡང་དག་
ལྷ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་སྤྱན་དང་བྲ། །རང་གི་གདན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། །བཞུགས་ཤིང་
ཡང་དག་མཆོད་པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡང་དགོངས་པའོ། །

སྤྱགས་དེའི་(༡༩༤ན)དོན་ནི། མཆམས་སྤྱར་ཕལ་ན་ཨེ་ཉི་ཨེ་ཉི་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན།
ཟླ་ག་ལྷ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཨ་རུ་རྗེས་སུ། སྤྱ་ར་དན་པར་མཛད་པ།
ཉིལ་གཉིས་བཞུགས་ཤིག་ཨ་རུ་སྤྱ་ར་སྤྱ་ར་རྗེས་སུ་དན་པ་དན་པ། ཞེས་བ་སྟེ། ཚུར་བྱོན་
ཚུར་བྱོན་བཅོམ་ལྷན་འདས། །དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་དན་པར་མཛད་ནས། །བཞུགས་ཤིག་བཞུགས་
ཤིག་དམ་ཆོག་ནི། །རྗེས་དན་རྗེས་སུ་དན་པར་མཛོད། །ཅེས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་ནི་དཀྱིལ་
ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་བ་ཆབ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དབང་དོན་དུ་བཀོད་པ་གཉིས་འགྱུར་མི་འབྲ་
བ་ཆེ་ཞིང་ཆག་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འབྲ་མོད། དོན་འབྲ་བས་འདིར་དབང་དོན་
དུ་དངས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། རྒྱུད་ལྷ་མར། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །ཞེས་པའི་
ཐོགས་འགྲེལ་ལས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པར། དུས་
འཁོར་སྤྱབ་ལེ་ལས། སྟོང་པ་དངོས་པོའི་དོ་བོའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་དངོས་
པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡང་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པར་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་
བར་གསུངས་པ་བཞིན་མ་ལུས་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས། ཆོས་ཉིད་
ལ་སྤྱར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོད་དུ་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཤར་རུབ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ནང་གི་
ཁོང་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཕྱིའི་བྱམ་པ་མི་འབྲ་བ་ལས་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཐོགས་རེག་
བཀག་ཅམ་གྱི་དོ་བོར་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་(༡༩༤བ)པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གཉིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་འབྲ་བ་ལས།
བདེན་གྲུབ་བཀའ་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་ངོ་ཐོ་གཅིག་པས་དེ་འབྲའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཆོས་སྐྱོ་མངོན་དུ་མཛད་
ཅིང་། དེའི་མཐུས་མི་བཟང་བདུད་ཀྱི་དབྱང་སྟེ་འཛོམས་པར་དཀའ་བའི་བྱ་ནང་གི་བདུད་རྣམས་
ཀྱིས་བྱུག་བྱས་བ་སྟེ། དེ་དག་པམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས།
བྱ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོས་པ། །སེམས་ཅན་
ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར།
རང་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བཅོས་པར་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་གསུམ་
ནི་མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཀུན་ཏོག་གི་རྩ་བ་
ཡིན་ཞིང་། སྤང་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་དེ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲང་པོར་འཛོག་པས་དེ་འབྲ་བའི་
སྤྲང་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྤྲང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་གཟུགས་
སྐྱོ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་བཞེངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་འདིར་གཤེགས་
ཤིག །ཅེས་བཤད་ན་སྤྲ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་དང་ཤིན་ཏུ་ནས་འབྲེལ་ལ། ཐུན་
མོང་བའི་བཤད་པའི་སྤྲང་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བྱུང་བ་འབྲ་སྟེ་དབྱུད་པར་འཆལ་ལོ། །

དོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་བྱུག་རྒྱ་ནི། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། དོ་རྩེ་གར་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་
ལག་པ་གཡས་པའི་མཁྲིག་མ་(༡༩༥ན)གཡོན་པའི་སྤྲང་དུ་བཀའ་ནས་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་
ལག་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་མཁྲིག་མའི་སྤྲང་དུ་བཀའ་ཏེ་བཞག་ལ། ལག་པ་གཉིས་ཀའི་
གྲུང་མོ་དང་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་སེ་གོལ་རྩེ་བ་ཅིང་མཛུབ་མོ་ལྷགས་ཀྱུང་ཚུལ་དུ་བཞག་
པ་འདི་ནི་དོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་བྱུག་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་། ལག་པའི་མཁྲིག་མ་གཉིས་
བསྐྱོལ། མཛུབ་མོ་གཉིས་ལྷགས་ཀྱུ་སྤར་བཀྱག་པ་དང་མཉམ་དུ་མཐེ་བོང་དང་གྲུང་མོས་

སེ་གོལ་བརྟུང་བ་ཡིན་ལ། བརྟུང་ས་སྤྱི་རྗེས་སྤྱི་གསལ་དོན་ནི། ལུ་སྤྱི་རྗེས། བརྟུང་གི་རྗེ་རྗེ་སྤྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་སྤྱི་རྗེས་འདུས་པ་སྤྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་འདུས་ཤིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། རྗེ་རྣམས་ནི་འགྲུགས་པའི་ས་བོན་ནོ། །སྤྱི་གསལ་
དེའི་པན་ཡོན་ནི། རྗེ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། ཚེ་བརྟུང་ས་སྤྱི་རྗེས་ལྷོ་ཕྱོད་ཕྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱི་བོའོ། །འདི་ནི་བཀའ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པས། །འཁོར་ལོའི་ཚོགས་
ནི་འཁོར་བཅས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ལྟར་ན། །གཞན་ལྟ་སྤྱི་སྤྱི་གྲང་
ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱི་མཚོག་འགའ་ཞིག་ལ། །ཆེ་ལ་
སྤྱི་བའི་སྤྱི་སྤྱི་བོས་ན། །ཐོས་པ་ཅན་གྱིས་དེ་མོད་ལ། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཅིག་གིས་འབྱོར་
འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱི་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
གཟིགས་ནས་མཉེས་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་པའི་དམིགས་པ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པར་དམིགས་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པའི་མཐུས་
རང་དགའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་དམ་ཡེ་གཉིས་(༡༩༥བ)དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ནི་
རྒྱས་གདབ་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱི་བྱི་གཉིས་གཞུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱི་
མ་སྤྱི་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བྱི་མ་ལོངས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བར་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་བཞེད་དེ།
དེའི་འཇམ་རྗེར་དགྲིལ་ཚོག་ལས། ཡེ་ཤེས་པ་འདུག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་དོན་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་རང་འབྲེལ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། བྱི་མ་རང་འབྲེལ་ལོངས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་
པ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱི་བ་
པའི་དུས་ནའང་སྤྱི་གསལ་གྱི་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྗེས་པ་གལ་
ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ལང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་གོའད་ཟེར་གྱིས་སྤྱི་བ་ནས་
མཁར་བཏེག་པའི་སྤྱི་གོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱི་བ་དངས་པ་ལ་འདོད་ཡོན་སྤྱི་མཚོད། རྗེ་རྗེ་

མི་ཉེས་སྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱེམས་ཇེས། ལྷ་རང་རང་ལ་རིགས་བདག་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་མོས་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྒོས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་གྱི་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་
སྐབས་འདིར་བདུན་བསྐྱེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ས་ཚོག་གི་སྐབས་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་
བ་བསྐྱེས་པས་ཉིས་བསྐྱེས་དང་། དེ་ལྷ་སྟ་གོན་སྐབས་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་བསྐྱེས་པས་
སུམ་བསྐྱེས་སུ་སོང་། སྐབས་འདིར་དང་པོར་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངལ་གྱི་ལྷ་དང་
དེ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་གཉིས་བསྐྱེས་པས་སུམ་བསྐྱེས། དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྒྱལ་བ་
ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱེས་པས་བཞི་བསྐྱེས་སུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་དང་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སུམ་བསྐྱེས་(༡༤༩ན)བསྐྱེས་པས་བདུན་བསྐྱེས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་རྣམ་དུ། སྤགས་རིམ་ལས་གཅིག་ནས་རྒྱག་གི་བར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་
ལས་ལྷག་པའི་བསྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ།
མོད་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བདག་བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་པའི་ཐོག་མདུན་
བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་ཟིན་ཇེས། བདག་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་བརྟེན་
པ། མདུན་བསྐྱེད་དེ་དག་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པ་ལ་བདག་མདུན་བསྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་།
ཉིན་བདུན་ལྷ་བྱར་སྐྱབ་མཚོད་སྤེལ་ནས་བྱེད་ན། ལྷ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་
པ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་བསྐྱེམ་པ་དང་། ཉིན་ཐ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་
དེ་རང་བསྐྱེམ་ཞིང་དེ་ལ་བདུན་བསྐྱེས་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་འདོད་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་
འདྲའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཐུབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ། བདུན་བསྐྱེའི་ཐ་
སྙད་གཏན་ནས་མེད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་གསང་འདུས་གྱི་སྐབས་འདིར་
ཡང་། མངལ་ནས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་དང་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་གཉིས་བསྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་
བྱས་ནས་རྒྱག་བསྐྱེར་འཛོག་དགོས་སམ་བརྟག་གོ། །

གཞན་ཡང་དྲ་རི་ཀ་པས། བསངས་ཏེ་ལྷ་ཉིད་རྣམ་པར་བསམས། །རྣམ་མཁའི་ལྷ་
རྣམས་པབ་ནས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱན་བྱངས་ཏེ། །བྱུག་པོ་རོ་གཅིག་གྱུར་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་གོན་གྱི་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས། ས་ཚོག་གི་
སྐབས་ཀྱི་དེ་གཉིས། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་(༡༩༤བ)
དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྱངས་པ་གཉིས་རྣམས་བསེས་པས་བྱུག་བསེ་དང་། འཕྲེང་བར་ས་ཚོག་
གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
སྤྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་རྣམས་བསེས་པས་ལྷ་བསེ། ས་ར་ཉས། སྤར་གསུངས་
ལྷ་གོན་ལྷ་རྣམས་ནི། །སྤྲིང་ག་ཉིད་ནས་རབ་སྤྱལ་ནས། །དགྲིལ་འཁོར་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ། །ཡང་ནི་སྤྲིང་གའི་ས་བོན་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྣམས་བཀྲུག་བྱས་ཏེ། །དགྲིལ་འཁོར་
ལྷ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཅེས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྱངས་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་གོན་གྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་བསེས་པས་བཞི་
བསེ་དང་། ཡི་ལ་བརྩ་གྱིས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བྱ་དམ་ཚིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ལྷ་གོན་
གྱི་ལྷ་པབ་པ་ལ་རང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལོགས་སུ་གསལ་བའི་མངལ་ནས་
ལྷ་སྤྱོས་ཏེ་དེ་ལ་བསྟེམ། ཡེ་ཤེས་པའང་སྤྱན་བྱངས་ནས་བསྟེམ་པས་ན་སྤྱུམ་བསེ། ལ་བ་
པའི་བདེ་མཆོག་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་ནག་གི་དགྲིལ་ཚོག་ལྷ་བྱ་ལ་བདག་མདུན་གྱི་
གཙོ་བོ་འཇུག་པ་གཅིག་གི་སྟོན་པ་སྤྱབས་པའི་མངལ་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་སྤྱོས་
ཏེ་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་བསྟེམ་པས་ཉིས་བསེས་ཡིན་ལ།
དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། ས་ཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་བསེས་པ་རྣམ་མཁར་
བཏེག། །ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཉིད་ལྷ་གནས་སོ་སོར་པབ། ཡང་རྣམ་མཁར་བཏེག་སྟེ་
དགྲིལ་འཁོར་སྤྱབ་པའི་སྐབས་འདྲར་བསེ་བར་མཛད་པས་བཞི་བསེས་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བའི་(༡༩༡ན)གསང་འདུས་དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། དགྲིལ་

འཁོར་སྐྱབ་ལུགས་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་ཕྱོགས་འབྲེལ་ཅམ་བཤའ་ཀྱང་།
དཀྱིལ་ཆོག་དེ་ཡིད་བརྟན་རྩང་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་དམ་ཆོག་པ་མ་བསྐྱེད་པར་རང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལོགས་
སུ་གསལ་བའི་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱན་དངས། ཞལ་ནས་ཞུགས།
ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱནས་སྟོས་པ་རྣམས་མདུན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་མཚན་སོ་སོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་མོས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞན་གཞུག་
པ་སོགས་གང་ཡང་མི་བཞེད་པས་ན་བདུན་བསྐྱེད་ནས་གཅིག་གི་བར་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་
འབྲེལ་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞེད་པའང་མི་
འབྲེལ་བ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་འཛིན་མ་འགའ་ཞིག་མི་འབྲེལ་བའི་
དབང་གིས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་ཕྱག་མཚན་ཀྱི་འདོན་པ་སྟོ་ལུགས་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ལས། གཞན་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྐྱབ་ལུགས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ནས་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། རས་བྱིས་ལ་
སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེར། རི་ལྷར་
བརྗོད་པའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་གནས་
ཀྱང་སྟོབ་མ་རབ་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་(༡༩༧བ)གསུངས་པས་སོ། །

བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་སྟོན་མ་འགའི་ཕྱག་ལེན་ལ་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་
སྟོན་དུ་རབ་གནས་བྱས་པའི་བྱིས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཕྱང་ནས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་
སྐར་བསྟེན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རབ་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བརྟན་བཞུགས་བྱས་པ་དང་འགལ་
བ་དང་། རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ཕྱང་ནས་བསྐྱེད་
དགོས་པ་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྷ་འཛིན་སྐྱ་གཟུགས་དང་དབང་གི་སྐྱབས་སྟོབ་མ་རིན་

འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་དུ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ལྟར་
དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་
བའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ཁྱེད་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་དེ་
ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་ལས། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ལ་ཐུག་ན། རྟོང་
པར་སྐྱབས་པའི་དོན་ཅང་མེད་དུ་བཟུང་བས་ལན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རས་བྱིས་སོགས་
རྟོང་སྐྱབས་བྱས་པའི་ཆོ་ཡིད་དོར་ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་གི་སྤང་བ་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབས་
ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་མ་ཤེས་པར་སྤང་བ་བསྐྱབས་པ་དེ་མེད་པར་
བསྐྱོམ་པར་གོ་ནས་དེའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་པ་མེད་པར་སོང་དོགས་བཏྲེག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་དགག་བཞག་ནི། ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། དགྲིལ་ཆོག་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །

དགྲིལ་འཁོར་མཛོད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཛོད་པ་དངོས་དང་། བསྐྱོར་ནས་སྒོ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་མཛོད་པ། བྱི་རོལ་དུ་མཛོད་གཏོར་ཕུལ་ནས་(༡༩༡ན)
སྤྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་མཛོད་པ་བཤམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི། འབྲེང་བ་
ལས། གསེར་དདུལ་རྗེ་དང་ཟངས་དང་ཤིང་། །ས་བྱས་ཉ་སྤྱོད་པས་དུང་དང་ནི། །འདབ་མའི་
ཁྱོད་བྱ་ཞབས་བསེལ་དང་། །བསང་གཏོར་ཞལ་བསེལ་མཛོད་ཡོན་སྤྱོད། །དེ་དང་སྤྱོད་གཞན་
གང་རུང་དུ། །ཞེས་མཛོད་ཡོན་གསེར་དདུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བཤམ་པར་གསུངས་པ་དང་།
སྤྱི་རྒྱུད་དུ་འད་དེ་དག་མཛོད་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་དུ་བཤམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་འད་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ནི། མི་ཐུབ་ཆུ་བས། འདི་ཀུན་མཛོད་ཡོན་ཡན་ལག་བྱིར། །མཛོད་ཡོན་

སྐྱ་རུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཚོད་པ་རྣམས་རི་ལྟར་འགོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གཡོན་
དུ་མཚོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ་བསང་གཏོར། ཞལ་བསིལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་བཞག་ཅིང་། དེ་
དག་གི་མདུན་དུ་བཟེད་ཞལ་ཀྱི་སྟོད་གསུམ་མན་རིའི་ཁར་བཞག །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་
མཚོད་པ་རྣམས་གཡས་ལོགས་སུ་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། གྲུང་ལས། མེ་ཏོག་བདུག་སྟོས་མར་
མེ་དང་། །དེ་བཞིན་དེ་ཡི་དྲུང་ཆོས་གཡས། །ཞེས་དང་། གཙུག་དགུ་ལས་ཀྱང་། གསེར་ཀྱི་
སྟོད་དུ་བཟླགས་པ་ཡི། །ལྷ་བཤོས་སྟོད་ནི་གཡས་སུ་བཞག །ཅེས་དང་། མི་ཐུབ་ཆེན་བས།
མེ་ཏོག་སྟོས་དང་མར་མེ་དང་། །དེ་ཡི་དྲུང་སོགས་གཡས་སུ་བཞག །གཡོན་དུ་སྟགས་ཀྱི་
མཚོད་ཡོན་སྟོད། །མདུན་དུ་ཡང་ནི་སྟོད་བཞག་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འཕྲེང་བའི་དགོངས་པའང་
ཡིན་ལ། དེང་སང་ཐུག་ལེན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་སོགས་ཅི་བདེ་བར་བཤམ་པར་
མཛད་དོ། །མཚོད་ཡོན་ཀྱི་རྩས་ནི། འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་བ་ལ་ནས་དང་། འོ་
མ་དང་། (༡༩༤བ)མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་། ཏིལ་དང་། འབྲས་ཡོས་དང་། བདུད་
ཅི་དང་བཅས་པའི་དེ་དཀར་པོའི་ཆུ་རྣམས་ཏེ་མཚོད་ཡོན་ཀྱི་རྩས་བདུན་ཞེས་གྲགས། རྒྱས་
པ་ལ། ཏིལ་དང་། ཞོ་དང་། མེ་ཏོག་སེར་པོ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་། དེ་སེར་པོའི་ཆུ་བདུད་ཅི་དང་
བཅས་པ་སྟག་པ་ལ་ཞི་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་དང་། རང་གི་བདག་པོ་དང་འབྲེལ་
པའི་སྟགས་ཀྱིས་ལན་བདུན་ནམ་བུ་ཙུ་བུ་བུ་དུ་བསྟགས་པར་གསུངས་པའི་བདུད་ཅི་ནི།
སྐྱ་མེད་ཀྱི་སྐལ་མ་ནང་གི་བདུད་ཅི་ལྔ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ཀྱི་
སྐལ་མ། འཕྲེང་བར། ཞོ་དང་འོ་མ་དང་། མར་དང་སྤྲང་ཅི་དང་། བྲེ་མ་ཀ་ར་ལྔ་ལ་ཕྱིའི་བདུད་
ཅི་ལྔར་གསུངས་པ་ལ་བྱ་དགོས་སམ་སྟུམ། གཙུག་དགུ་ལས་ཀྱང་། ནས་དང་འབྲས་ཡོས་
ཏིལ་དང་ནི། །ཚུན་དཀར་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་། །མེ་ཏོག་ཀུན་དང་འོ་མར་བཅས། །མཚོད་
ཡོན་སྟོད་དུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤམས་པའི་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་
བསང་བ་སྤྲང་བ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་བགགས་

རིམ་བུ་བསང་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་རིག་པ་མཚོག་ལས། ལོག་འདྲན་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་དེ་དག་
ནི་ཚུ་ལ་གནས་ཏེ་རིག་སྤྲུགས་འཆང་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ནམས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་
གི་མཚན་མ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་འཁྲུག་པར་བྱེད་དེ། འདོད་པ་ལ་ལྟུང་སེམས་པ་དང་། ལྟུང་
བས་གཟེར་ཞིང་ཁ་ཟས་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། འཛིགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མེ་ཏོག་ལ་ཁོང་དུ་འཇུག་པ་འཛིག་རྟེན་མེ་ཏོག་ །དྲི་ཆབ་ལ་
ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བ། བདུག་པ་ལ་ནག་པོ། མར་མེ་ལ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་བཞོས་ལ་
གདུགས་དཀར་སོགས་ནས་ཟས་སུ་གཏོར་མ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གདོན་འཇུག་པར་གསུངས་
པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྲུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རིག་(༡༩༩ན)པ་འདོན་པའི་སེམས་ནི་
གཡེང་བར་བྱེད། དཔེར་ན་ཚུ་ནང་གི་བ་མ་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ལུས་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར། །ཁྲུས་ཆེ་གཞན་ལ་རྒྱུ་པ་ན་ཡང་གཞན། །ཉལ་ནས་གཞན་ཡིན་མེ་ཏོག་བདུག་པ་
དང་། །མར་མེ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་ནའང་གཞན་ཡིན་ལ། །སྤྱིན་སྟེན་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་བགལས་
གཞན་འཇུག །དཔེར་ན་ཉི་ཟེར་མེ་ཤེལ་ལ་འབར་བའི། །རྒྱུན་གྲིས་མ་བཅལ་མེ་ནི་འབྱུང་
བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བགལས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཁྲུགས་གྱུར་ན། །འདོད་ཆགས་མེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་
སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགལས། །ཚུ་ནང་སྤྱིས་བྱ་འཁྲུ་བའི་
ཆེ་ན་འཛིན། །བགལ་ཤིང་ལུས་ཀྱང་གཏོང་ཞིང་གཉིད་ཀྱང་ཆེ། །དེ་བཞིན་ལུས་ལྷི་མཚོག་
ཏུ་ཁོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དྲི་ཟ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགལས། །དེ་ནི་དྲི་འབྲུལ་ཆེ་ན་ལུས་ལ་
འཇུག །ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉེན་དང་རྟོར་ལ་སེམས། །སྟོམས་ཤིང་བུད་མེད་ལ་ནི་ཆགས་
པར་འགྱུར། །ནག་པོའི་ལུས་ཆེན་ས་ནི་བཏོལ་ནས་སུ། །བདུག་པ་རབ་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་
ན་འཇུག །འཇུངས་དང་གཡོ་སྐྱེ་བྱེད་ཅིང་མི་སྤྲན་ལ། །འདོད་ཆགས་ཆེ་ལ་རབ་གཏུམ་ཁུ་
ཚུ་འཛིག །མར་མེ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་བགལས་བྱེད་དེ། །སྤྱིང་གར་ཆ་ཞིང་གཟེར་ཐབས་
སེམས་ཉམས་བྱེད། །འགྲེང་བའི་ཆེ་ན་གཙུག་འཇུངས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །རིམས་དང་འཁྲུ་

སྐྱུག་དག་པོས་འདེབས་བར་བྱེད། །མེ་ཏོག་འབྲུལ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཆ་དགོད་པ། །རང་གི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་ལུས་ལ་འབྲུག་། །རིམས་དང་ཆམ་པ་རུ་ཤིང་ན་བ་དང་། །གྲོགས་པོ་དག་ནི་ནམ་པར་འབྲལ་བར་བྱེད། །བགེགས་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་སྤྱོད་པ་ན་(༡༩༩བ)ལམ་མིན་ལམ་དུ་མཐོང་། །སྤྱོད་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོས། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཞིང་ལོག་ལ་དོན་མེད་ཀྱན་དུ་འཕྱུག། །དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ནམས་ལ་སེམས་ཀྱང་ཡིད་གཉིས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བགེགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་སྤྱོད་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱོས་པས་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་བགེགས་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་པར་འབྲམ་ཙམ་དུ་བསྐྱད་པའི་མོས་པ་བྲ། སྤྱང་བ་ནི་ལྷ་ཐུ་ཏུའི་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྲུགས་དོན་ལྷ་ཐུ་ཏུ་སྤྱོང་ཉིད། རྒྱ་ན་ཡེ་ཤེས། བཟླ་དོ་རྩེ། ལྷ་ལྷ་མ་རང་བཞིན། ལྷ་ལྷ་ཀུན་བདག་ཉིད། ལ་ཉི་འཁོའེས་པ་ལྟར་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལྷ་ལྷ་ཀུན་བདག་ལ་བདེན་སྤྱང་དང་བདེན་ཞེན་སྤྱངས། བསྐྱེད་པ་ནི་སྤོང་པ་དེའི་ངང་ལས་ལྷ་ལྷ་ཀུན་བདེན་པའི་སྤོང་སྤོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩལ་ནམས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས་རྩལ་ནམས་ངོ་པོ་བདེ་སྤོང་སོགས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཆོད་པའི་རྩལ་གྱི་མིང་སྤེལ་བ་བརྗོད་ནས་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་སྤོང་གི་ངོ་པོར་འྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྤྱོད་དེ་ནམས་ནི་གོང་འོག་གི་མཆོད་གཏོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་པར་ནི་གཞུང་གཞན་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱ་བཞི་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཐུ་བ་མོའི་སྐམ་པས་ཞབས་བསིལ་གྱི་སྤོང་གྱི་རྒྱ་དང་མེ་ཏོག་འབྲིང་བའི་རྒྱལ་(༡༠༠ན)གྱིས་སོར་མོ་ནམས་བསྐྱོར་ཞིང་སྤངས་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་

མཐུབ་མོད་དང་གྲང་མོད་སྤྱི་ལག་དང་མཐེའུ་ཆུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་དགོལ་ཞིང་སྣོད་དུ་
ལན་གསུམ་དབུལ་ལོ། །སྣོད་གཉིས་པའི་ཆུ་ལག་པ་གཡས་པར་བཟུང་བའི་ཀྲ་ཤའི་ཆུན་
པོའི་ཅེ་མོས་སྤངས་ཏེ་བཟེད་ཞལ་གྱི་སྣོད་གཉིས་པར་ལན་གསུམ་བསང་གཏོར་བྱའོ། །ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་བྱམ་པའི་ཆུ་ཡིས་བསང་གཏོར་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །སྣོད་གཉིས་པ་
ཉིད་གྱི་ཆུ་གཡས་པའི་སྲ་ཚར་གྱི་མཐེ་བོང་དང་། མཐུབ་མོའི་སྐམ་པས་མེ་ཏོག་བཟུང་ལ།
ཞལ་བསིལ་གྱི་ཆེད་དུ་བཟེད་ཞལ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲགས་བརྗོད་
ཅིང་། ཁ་འོག་ཏུ་སྤྲགས་པའི་སྲ་ཆུར་གྱི་མཐེའུ་ཆུང་དང་སྤྱི་ལག་དང་གྲང་མོད་དང་མཐུབ་མོ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་དགོལ་ཞིང་ལན་གསུམ་དུ་དབུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྒོ་དང་གྱི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་པས་བཟུང་ལ། མི་ལྷ་མི་ལྷ་བ་
ར་སད་ཀྱ་རི་ལྷ་རྒྱུ་བ་ཏི་ཚུ་སྤྲུ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་བཟེད་ཞེས་གྱི་སྒོ་དང་གསུམ་པར་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་
ཐེ་བས་ལན་གསུམ་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུགས་རིམ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མེ་ཏོག་འབྲུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འགོ་འབྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་བཞུག་
སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་བཅིངས་ལ་གྱེན་དུ་འཐོར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཏོག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤྲུ་མེད་ལའང་འབྲ་ཞིང་། བདུག་སྟོས་སོགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་
རྩེ་ལེ་བདེ་མཆོག་མཆོད་འཕྲེང་ལས་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཁ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་སྟོས་བདུལ་
བའི་ཚུལ་བདུག་སྟོས་(༡༠༠བ)དང་། དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་གྱི་མཐེ་བོང་ག་ཞིབས་ཏེ་བསྐྱེང་
བ་མར་མེ་དང་། དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་བརྒྱུང་བའི་ཐལ་མོས་དེ་བྱུག་པའི་ཚུལ་དེ་ཆབ་དང་། དོ་རྩེ་
ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ནས་ཐལ་མོ་བརྒྱུང་བ་ཞེས་བས་གྱི་ཕྱག་རྒྱུང་གསུངས་པ་
ནམས་སྤྲུ་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་ཤིང་། རན་སོང་སྟོང་རྒྱུད་ལས། སྟེ་མ་པ་བཟེད་པ་
ཐུར་དུ་སྤྲུགས་པ་ནི་བདུག་པ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་ལས་འོག་ནས་གྱེན་དུ་འཐོར་བ་ནི་མེ་ཏོག་
གི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་ཉིད་ལས་མཐེ་བོང་གཉིས་གྱེན་དུ་མཉམ་པ་མདུན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མར་མེ་

མའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་དྲུང་དང་འབྲས་བུས་པ་ནི་བློ་ལྟོ་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་རབ་
ཏུ་བརྒྱུད་སྟེ་འཛིན་པ་ནི་གཏོར་མའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་གྲུང་མོ་གཉིས་ནང་དུ་བཀྱག་
པ་ནི་ཨ་རྒྱའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་དང་མི་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ། །དེ་
ཡང་ཆོག་གས་བཅད་རྣམས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྟོང་གར་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་དེ་ནི་སྤང་བར།
ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་སོར་མའི་ཆེ་མོ་པན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ནི་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་མཆོད་པའི་
ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྟོས་པར་མོས་ནས་སྟོང་གའི་ཐད་ནས་སེ་གོལ་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱར་
ནས་བཅའ་རྒྱུ་པར་གོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པ་རང་མིང་གི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་དེ་
བཅས། རྩེ་སྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྷ་མོ་རྣམས་སྟོང་གར་བསྐྱར་བར་མོས་ནས་ལག་པ་གཉིས་
བསྟོལ་ནས་སེ་གོལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བཅའ་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་ཅིང་པད་གོར་བྱ་བ་ནི་
སྟོམ་འབྱུང་གི་གཉིས་པ་ལས་དེ་ནས་ཉེ་རེག་དང་སོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱུལ་ལ་བསྐྱེད་
ལག་གོར་(༡༠༡ན)སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཀུན་
རེག་རྒྱུ་ཆེན་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་ཚུལ་ནི། གོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། བདག་ལ་མཆོད་པའི་ཆེ་
ལག་པ་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱར། ཕྱི་རོལ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཆེ་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་
སོ། །ཞེས་གྲུང་གསུངས། དེ་དག་ནི་ཕྱི་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་དུ་འབུལ་བའི་
གནས་གྲུང་འབྲེང་བ་ལས་དེ་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་ཆུ་ནི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ཞབས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་
དབུལ་བར་བསམ་མོ། །བསང་གཏོར་ནི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞལ་བསིལ་ནི་ཕྱག་གམ་
ཞལ་དུའོ། །མཆོད་ཡོན་ནི་མདུན་ནམ་དབུ་ལའོ། །མེ་རྟོག་ནི་དབུ་ལའོ། །བདུག་སྟོས་དང་
མར་མེ་ནི་མདུན་དུའོ། །ལྷ་བཞོས་ནི་མདུན་ནམ་ཕྱག་གམ་ཞལ་དུའོ། །བློ་ལྟོ་སྐྱགས་ཀར་
རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་ནང་གི་ཉར་སྟོན་འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། བྱད་མེད་

རབ་རྒྱ་མཐའ་ས་བཟང་བ། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲིན་གསལ་ལས། རང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱད་མེད་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མའོ། །མཐའ་ས་བཟང་བ་ནི་གཞུགས་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ལོ་གངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ནི་ན་ཆོད་དོ། །ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་བཟུང་བའོ། །དེ་དང་མེ་ཏོག་འཕྲུང་བརྒྱན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དང་མེ་ཏོག་དང་རྒྱན་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས། དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཡི་དབུས་སུ་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་། རོལ་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཞེས་རིག་མ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་གསང་མཆོད་བྱ་ཚུལ་དངོས་སུ་(༡༠༡)བསྟན་པས་བྲལ་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་དང་འདོད་ཡོན་གྱི་མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤེང་བའི་ལེའུ་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་བྱེད་དང་ནང་དང་ནི། །གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མ་དམིགས་པ། །གཞུགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ནི། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡུལ་ནི་ལྷ་ནི་ངེས་གནས་ཏེ། །རྒྱུད་ལྷར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མི་ལམ་རྒྱང་དང་ལྡན་པ་བྱ། །འདོད་པ་ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད། །དབང་སོ་གང་དང་གང་ལམ་གྱིས། །སྦྱབ་པ་སོ་ནི་ཡུལ་འཛོལ་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །མཉེས་པའི་ཕྱིར་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་དགའ་བའི་མེ་ཏོག་གིས། །རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་སྒྲུ་འབྱུང་། །མེ་ཏོག་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ། །རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་མཆོག །རྣམ་ཏོག་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །དེ་ལྷར་གཏུམ་མའི་མེ་ཡིས་ནི། །ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོས། །ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་ནི་དབུལ། །རྗེ་རྗེ་སྒྲུ་ཡང་དག་པར། །ཞུགས་པ་ལ་སོགས་རིམ་ལས་བྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་མི་ཞིགས་སྒྲ། །ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་ཡང་དགའ་འབྱུང་། །ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞིན་རྒྱ་གསལ། །མར་མེ་འབར་བའི་ཡང་དག་འོད། །ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་དབུལ་བྱ། །བདེ་བ་ཆེན་སོ་རྣམ་མཁར་གནས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྲུགས་པ་

ནི། །ཐུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ། །འདིར་ནི་གང་དང་གང་ལོངས་སྤྱོད། །དབང་པོ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་བསྟེན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དོན་ལ། །བཟའ་བའི་སྤྱོད་དུ་མཆོད་པར་
བྱ། །དགོད་དང་སྒྲིག་དང་ཅེད་འཛོལ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་སེམས་དགའ་བྱེད། །རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་དག་དང་། །ཐུགས་ཀྱི་དོན་(༣༠༣ན)ལ་ནི་དབྱེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
ལ། །དེའི་དོན་རྣམས་ལྷོ་མས། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཨིན་ཀྱི་ལ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ནང་
གི་ཉིང་སྤྱོད་དང་། །འདོད་པའི་སྦྱུ་ཅལ་དུག་ཅུ་བཞི་ལ་མཁས། །ཞེས་སོགས་ནང་གི་འདོད་
ལོན་ལྔ་འབྲལ་བའི་མཆོད་འབྲེང་ཆོག་སྦྱར་བུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱེབས་པ་མཛད་པའི་
འབྲེལ་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་
སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་གསང་གནས་སུ་བདེ་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་
པའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསང་བའི་དོན་ལྷོ་ལོངས་གསང་
བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཏགས་པའམ་ཞང་ཞུང་པས་གསང་བའི་འཁོར་ལོར་ཞེས་པ་དག་པ་
ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་གྱི་གསང་བའི་གནས་བདེ་སྦྱང་གི་འཁོར་ལོ་དེར་ཁ་དོག་
ཨིན་ཀྱི་ལ་སྟེ་དབང་པོ་སྤྱོད་པོར་གྲགས་པའི་ནོར་བུའི་ཁ་དོག་ལྟར་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བྱི་རྟགས་
ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་དོན་ལྷོ་ལོ་ཅེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡབ་ཀྱི་དོན་ལྷོ་ལོ་ཅེ་པའི་བསྐྱེད་
ལ་རོལ་བ་བྱང་བ་དང་འབྲེལ་བ་བྱང་བ་དཔེར་བཞག་ཅིང་། །དེ་ཡང་། །སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལས།
ཐ་དང་སྤང་མིན་གྱུར་པ་ཡི། །དཔེ་ཉིད་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་འདོད། །ཅེས་དཔེ་དང་དཔེ་
ཅན་གཉིས་གཅིག་པར་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྟར་དོན་ལྷོ་ལོ་
གཟུགས་སུ་བཞག་དེ། །དེ་འབྲེལ་ཡིས་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱི་རྟ་གའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་
བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྦྱོད་པའི་མཐུས་པསྟོ་
དེ་རྒྱས་པའི་སྟོང་པོ་དོན་ལྷོ་ལོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བུག་མའི་ཅ་ལས་འོངས་པའི་རྟའི་མེ་(༣༠༣བ)
ཏོག་བྱང་སེམས་དམར་པོ་དང་། །ཐུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་

ཀུན་ལྷ་བ་ལའང་དམར་པོའི་རྒྱལ་འབྲེས་པ་བབས་པས་ཡབ་ཡུམ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
སྟོང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་དེ་འདྲ་བའི་ནང་གི་མེ་ཉིག་གི་མཆོད་པ་མི་བསྐྱོད་
རྗེ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ནམས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འབྲུལ།
ཞེས་པ་སྟེ། མཆོད་པ་འདི། གྲེ་རྗེ་རྗེ་ལས། ལྷ་ཡི་ཅེ་མོ་གཞིབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀ་ཀྱ
ལུ་ཁ་ཨེ་ཀ་ར་སྟོ་རྒྱ་ཐ། ཞེས་སོགས་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྤྲུགས་དོན་དང་།
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དུག་རྒྱ་སྟོག་ཚེ་ལ་དུ་སོང་བའི་རྗེ་གས་རིམ་
པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

ལྷེ་བ་སྤུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་པའི་དབྲས་སུ། མངོན་བརྗོད་ལས།
པག་མོ་ལྷེ་བའི་རྩར་གནས་པ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཁྲག་འཁྱུང་མཆོག་། ཅེས་དང་། དབྱིད་
ཐེག་ལས། རྟོད་མའི་ཁ་ནི་མེ་ཡི་གཟུགས། །པག་མོ་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་པག་མོ་དང་། སྤྲུལ་ཁར་བདག་མེད་མ་སོགས་གྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་དམར་ཆ་དང་། རྟོད་
གཙོ་བོར་གནས་ལ་དེ་ཉིད་གྱིས་འབྲུ་བར་བྱེད་པས་སམ་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱེད་པས་ན་གཏུམ་མོའི་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་མེས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་གང་ལྷ་བས་དགའ་བ་དང་མཆོག་དགའ་སོགས་བདེ་བ་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྲི་ཡི་དད་ལྡང་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་ལྷ་བུའི་ཁམས་དཀར་པོ་ག་བྱར་དང་
མཚུངས་པའི་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་བབས་པའི་མཐུས་ནང་དུ་རེག་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེ་སེམས་
བྱུང་ཆོར་བས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བས་ཡིད་གྱི་(༥༠ ན)ནམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་
ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །སྤྱིང་ག་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྲས་གྱི་
རྒྱ་ཉིའི་ནང་ན་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་རབ་དུ་བདེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་
སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འམ་ཐབས་དངོས་ཡིན་པའམ། ཡང་
ན་སྤྱིང་གར་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་

གར་བྱངས་ནས་ཐིམ་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་པོའམ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
བྱེད་པས་ན་བདེ་བའི་དངོས་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ནི་རྩོམ་རྩིས་འཁོར་རྒྱུ་གི་རྒྱུད་ལས།
སྙིང་གའི་དབུས་ན་མི་ཞིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །མི་འགྱུར་མཚོག་
ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། །ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ །ཅེས་ཨའི་སྒྲས་བསྟན་པ་དང་། །སྟོམ་འབྲུང་ལས། །སྙིང་གའི་ཚུ་
སྟེས་སོན་པའི་རྒྱུད། །རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་མཚུངས་པ། །བསམ་བྱ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
གང་། །དེ་ལས་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཆིང་། །འཁོར་བའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད། །ལྷ་ངན་
འདས་པའི་འོག་ཏུ་བཞེད། །རབ་ཏུ་མི་གནས་ལྷ་ངན་འདས། །སྟེང་གའི་ཚུ་སྟེས་ཟེའུ་འབྲུར་
གནས། །ཞེས་རྩྱུ་ཡིག་གི་སྒྲས་གསུངས་པ་དང་། །བྱུང་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པས། །དེ་ཡི་སྟེ་བར་
བསམ་པ་ནི། །ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་རྩེ་བ་སྟེང་། །དབྱིབས་ནི་གཏུ་ཁ་སྟོར་འདྲ། །ཉི་མ་ཐབས་ལ་
ཞེས་རབ་རྒྱ། །ཞེས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྟོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་
ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཆེ་(༣༠༣བ)དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བསྟོམ་
པ་ཡིན་གྱི། །དངོས་གནས་ལ་མི་ཞིགས་པ་དེ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས་
ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །སྐབས་འདྲིར་བཞག་རྒྱུད་ལས། །མི་གཡོ་རྩྱུ་ལས་ཡང་དག་
བྱུང་། །སྒྲགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞིན་ཏུ་གསལ། །མར་མེ་འབར་བའི་ཡང་དག་འོད། །སྒྲགས་ཀྱི་
རྩོམ་ལ་དབུལ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རྩྱུ་ཡིག་གི་སྒྲས་བསྟན་པའི་མི་ཞིགས་
པ་དེ་ཉིད་ནི། །སྟོམ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། །བདེ་གསལ་མི་ཞིགས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས། །ཡུངས་
ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅུམ། །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འབར་འཇག་པའི། །ཚུལ་ཅན་སྟེང་དབུས་ཏྲག་
ཏུ་གནས། །དེ་ལ་བཞུས་པས་ཡེ་ཞེས་ཆེ། །སྐད་ཅིག་ཅུམ་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་ལ། །འབར་
བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྒྱུང་ཁ་དོག་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་ཉི་མ་གསལ་
བའི་འོད་ཟེར་དང་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པས་མི་ཞེས་པའི་ཐུན་

པ་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་མི་
ཤེགས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་མར་མེ་ཚོག་ཅེས་སམ། ཡང་ན་སྙིང་གར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་
ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པའི་སྤྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་རུང་ངོ་། །

དེ་དག་ནི། འིལ་བྱར་རིམ་ལྔ་ལས། སྦྱ་དང་ཐིག་ལའི་ལྷན་པའི་སེམས། །སྙིང་གར་
བཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི། །སྤོངས་པའི་རབ་རིབ་འཛོམས་མཛད་པའི། །མངའ་བདག་བཙུན་
ལྷན་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། །སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལའི་
དབུས་ན་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཀྱུན་ལྷར་དཀར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནང་ནས་རིམ་
གྱིས་བབས་པའི་བྱི་ཡི་བྱག་པ་ཡིས་ལུས་ཀྱང་བྱུང་བས་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་(༡༠༩ན)
པ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འབྱུག་མཆོག་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཞེས་སོ། །མི་ལམ་
དུ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ལྷར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རོལ་བ་རྗེ་འབྲུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
རིམ་དང་། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིས་
དབང་པོ་གང་དང་གང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་དེའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི་སྟེ་དབང་
པོས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དང་ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། ཡུལ་གྱི་
དམིགས་རྒྱུན་རྣམས་སྤང་བ་ལས་གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་རང་རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྷ་བའི་རྩི་དང་མ་བྲལ་
པའི་སྟོན་ནས་རྗེ་ལྷར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྟོང་པས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྲག་པར་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའི་ཟས་དེ་ནི་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྷར་རོ། །

དེ་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །རང་གི་འབྱུག་གནས་ཐམས་
ཅད་དུ། །འདོད་པ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ན། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་བཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་ནལ་འབྱོར་པས་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་
བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལོངས་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱད་ཅིང་ལེན་པར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་

བ་ལྟར། མཉམ་བཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་མཐུས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་
ལངས་པ་ན་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཆོ་འབྱུང་ལས་སྤང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤུགས་
ཀྱིས་འཆར་བ་ཞིག་འོང་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རོ་གཅིག་པས་
སྟོང་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་(༡༠༥བ)སྟོང་པ་དེ་དང་རོ་གཅིག་པར་སོང་
བའམ་སོང་བར་མོས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དུའང་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབས་པ་ན་
ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ལམ་ལམ་ཤར་བ་འབྱུང་ཞིང། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་སྤང་སྟོང་དང་
ལྟ་མོར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
བྱས་པས་མཉམ་བཞག་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕལ་ལ། དེས་ཀྱང་རྗེས་སོ་བ་ཏུ་ཡུལ་
སྤང་བདེ་བར་འཆར་བུལ་ཆེ་བ་འོང་བས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་
བ་དང་བདེ་བ་རི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངེས་པ་ཆེར་
འགྲོ་བའི་ཐུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐབ་གནད་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་གལ་
ཆེའོ། །རྗེ་ཞང་ཞུང་པས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་མཆན་བྱ་ལས། སོ་སོའི་སྐད་དོད་པ་ཉི་ནི།
ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོག་གསལ་ལས། སྤང་པ་དང་བསྐྱོས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྐད་དོད། བྱ་ཉི་མོ་ཁྱའི་དོན། མཛོད་ལས། དང་པོར་ཐར་པའི་དོན་དུ་བཤད།
བྱ་ཉི་མོའི་དོན། སོ་སོར་བཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་སྒྲོས་པའི་དོན།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ལ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་སོར་སྤྱད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་གང་དང་། དེ་དང་དེ་ཡི་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ངག་དབེན་མཐར་
ཕྱིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམས་འཇུག་དགའ་བའི་རོལ་པ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་
ལམ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་
གས་མཆོན་པ་མཆོག་གི་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྟེ་ཐིག་ལེ་(༡༠༥ན)དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱང་ཅ་ནང་དུ་
རྒྱ་བ་ན་གཞི་དུས་སུ་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལིའི་གདངས་མི་གསལ་བར་སྒྲོགས་པ་དེ་འབྲེལ་རྣམ་འབྱོར་

བ་ལ་རྒྱང་གི་རང་གདངས་ཀྱི་རོལ་མོའི་སྒྲ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་ཏེ་སྒྲར་དངོས་སུ་ཤར་
བ་ནམས་མཆོད་པ་འབྲུལ་ལུགས་སྒར་ལྷར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཞང་ཞུང་པས་བཤད་ལ། དེ་
ཡང་རྗེར་བཞུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་ལ་རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་
གདངས་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་
ལ་ཅ་ལས་རྒྱང་རྒྱ་བའི་རང་གདངས་ཀྱང་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ཤར་
བ་རིག་པ་མགོ་མཚུངས་མཛད་དོ། །

འོན་ཏེ་སྐྱོད་བསྐྱུས་དང་སྐྱོན་གསལ་ལས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་བསྐྱུས་བ་ཡི་གོ་གསུམ་དུ་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེས་པའི་རྗེ་རྗེས་ཀྱང་། བདེ་མཆོག་རྗེ་གསེར་མེ་གྱི་རྗེར་
བཞུས་སྐུའི་སྐུ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་འཕྲུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་མི་ཤིགས་བ་ལས་བྱུང་
བའི་རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་འབྲུ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་དེ་སྐུའི་འདིའི་
ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་སུ་འཛོག་དགོས་སམ་སྤུས་ན་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ས་
ཀྱང་མི་བཞེད་ཅིང་ཡི་གའི་གདངས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མདོ་རྒྱུད་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པས་
མི་འཐད་ཅེས་གསུང་རོ། །འདི་དག་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤོང་བ་ལས། རང་སྤྱུགས་བཞི་ཡི་
སྒྲར་བ་ཡིས། །ཉིན་མཆོན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུན་བྱེད་དུས་སུ་གནས་བྱེད་དེ། །རིམ་
ནི་གོ་རིམ་རྗེ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྐྱོན་ལས། བདེ་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་
གནས་པ། །རང་(༡༠༥བ)བཞིན་བཞུས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པའོ། །ཡང་ནལ་འབྱོར་བ་སྒྲོམས་འཇུག་བྲས་བ་ལས་ཅ་ནང་ནས་ཀྱུན་ལྷ་བྲུ་བབས་
པའི་ཆེ་མི་ཤིགས་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་
གདངས་མི་གསལ་བར་སྐྱོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྒྲར་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་ཞིང་
ཤིགས་པར་མཛོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནང་གི་ཉིན་སྐྱོད་འབྲུལ་བའི་ཆེ་ཆོག་དོན་ལྷར་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་

བའམ། །དམའ་མཐའ་དོན་རྣམས་བཤར་སྤངས་ཀྱིས་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པས་ཆོམ་པར་མོས་ལ། རང་གི་མཆོད་
བ་འབུལ་བ་འདི་དག་གི་སྐབས་ལག་པའི་བྲག་གྱི་འཆིང་བར་མི་མཛད་དོ། །ཕྱིའི་འདོད་
ཡོན་ལྷ་འབུལ་བ་ནི། ལྷན་ཐབས་སུ། རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བེ་རྒྱུ་། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་པལ་ཆེ་བ་ནི། སྤར་བྲག་གྱི་
རྣམ་པ་སྟོན་པོ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱས་ལ།
ལུས་མཆོག་རྟེན་བྱེད་བདུན་ཅིའི་བས་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་པའི་ལུས་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ནི་བས་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་པན་བཏགས་པས་ལུས་གནས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མཛོད་ལས། འགྲོ་བ་བས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། བས་དེ་ལ་ཡང་ཁམ་གྱི་བས། རེག་པའི་བས། སེམས་པའི་བས། རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་འདོད་པ་ཁམས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཁམ་གྱི་བས་ཀྱིས་གནས་པར་
(༡༠༩)བྱེད་ལ། དེ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱི་དང་རོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲ་དང་སྒྲེས་ཁམ་
མམ་དུམ་བྱར་བཅད་དེ་མིད་པ་དང་། ལུས་སྐྱེ་མཉེ་སོགས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལུས་དབང་གིས་སྤྱོད་
པའི་མཐུས་དབང་པོ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ལ་ཁམ་གྱི་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
འདིར་ནི་མངར་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་རོའི་བས་རྣམས་བཟུང་ངོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆོ་གཡོན་དོ་རྩེ་
ཁུ་ཚུར་ཁ་ནང་དུ་བརྟན་པའི་སྟེང་དུ་གཡས་པའི་ལག་མཐིལ་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ་བཞག་པའི་མེ་
ལོང་གི་བྲག་གྱི་དང་། རེག་བྱ་ལ་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་གོས་འབུལ་བའི་ཚུལ་བྱ་ཞིང་།
གཞན་རྣམས་ལ་བྲག་གྱི་སྤར་མ་ལྟར་རོ། །ནང་གི་འདོད་ཡོན་འབུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་
དོན་ལ། འདུལ་བ་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་སྐྱེ་ཅལ་གྱི་གནས་བྱུ་ཅུ་ཅུ་བཞི་འདེན་
ལུགས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་འདོད་པའི་སྐྱེ་ཅལ་བྱུ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་འོ་བྱེད་དང་། སེན་མོ་

འདེབས་པ་དང་སོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ་དང་། སིད་ཀྱི་སྐྱོག་པ་དང་།
སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟང་ན་འདུག་པ་དང་། བརྒྱད་ནི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པར་
ཀྱིས་བརྒྱད་བརྒྱད་བྱུག་ཅུ་ཙ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱུད་
དང་འབྲིག་ཐབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱེ་
ཙལ་བྱུག་ཅུ་ཙ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ལོ་
གངས་(༡༠༩༧)བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་བྱུག་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཞིན་པའི་ལང་
ཆོའི་དཔལ་ཡོན་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཅན། རྣོས་འབྱུང་དང་
རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའི་བསྐྱེད་ཅན་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱས། སྤང་པོ་ཅན་མ། དུང་ཅན་མ། རི་དྲགས་ཅན་མ་
རྣམས་བསྐྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་གཟུགས་ཀྱི་མཛེས་པ་མཆོག་རྣམས་མི་བསྐྱོད་
རྩི་རྩེའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འབར་ནས་མཉེས་ཤིང་ཆོས་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་དུ་འབྱལ་བར་བསྐྱེདོ། །

ཆགས་པའི་དབང་གིས་མིག་གི་ཟུར་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འཇུག་པའི་བཞིན་རས་
ཅན་མ། བླ་སྟོམ། འགྱུར་ཁུགས། འདེགས་འཛོག་སྟེ་ཡན་ལག་བྱུག་གམ། ཡང་ན་ཐུགས་
རྩི་དཔལ་ཞབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བརྫོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་བྱ་བཞིན་
པ་རྣམས་དང་། བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་ཆོགས་པ་གསུམ་དང་། དབྱུས་སུ་དང་། བར་སྐྱབས་སུ་
དང་། ཐ་མར་ཡང་འཕྲལ་དུ་བསྐྱེད་པས་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དང་བྱུག་གོ། །ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱུག་དང་ལྡན་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་འཁོར་
ཉན་དང་། རྒྱ་མཆོག་དང་། ས་འཛིན་དང་། བྱུག་སྐྱེས་དང་། བར་མ་དང་། རྫོགས་ལ་དང་ལྔ་
པ་སྟེ་ངས་པ་བདུན་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་ལ་མཁས་པ་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱེ་དབྱེད་མཆོག་རྣམས་འབྱལ་བའི་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །ལུས་ལ་ལྡན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་ངི་བཟང་པོ་དང་སྟན་ལ་(༡༠༧ན)སོགས་པ་སྦྱར་བ་བྱུགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཟང་
པོའི་ངི་བོ་བཅས། ཡང་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་ངི་གསར་དུ་ཅོལ་བས་
མ་བསྐྱབས་པ་དང། སྟན་སྟེ་མ་སྦྱར་བས་གསར་དུ་བཅོས་པའི་བཟང་པོའི་ངི་བྱག་རྒྱུ་མ་
གང་གི་ལུས་ལས་ཉག་ཏུ་ནམ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་བོ་བའི་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱག་རྒྱུའི་ངི་
མཆོག་ནམས་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །རྟོའི་བྱང་པར་གང་ཞིག་བྱངས་པས་འདོད་པ་
དང་དགའ་བ་སྟག་པར་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་མཐུས་ཐོད་འཕེལ་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདུ་བ་སྟེ་
བཞུ་བར་བྱས་པ་བིསྟ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིང་ཐོག་ལྟར་དམར་བའི་མ་
མཆུའི་སྦྱང་ཅིའི་རོ་སོགས་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱག་རྒྱུའི་རོ་མཆོག་ནམས་འབུལ་བའི་
ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཡབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྟེ་དང་ཡུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྟེ་བྱང་ཆོས་གསུམ་
ལྟར་ཀྱི་གསར་བའི་སྟེ་ཅེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཐད་པ་ཡི་རེག་བྱ་སྟོང་བས་ཐུང་སེལ་ཀྱི་རྒྱང་
གཡོ་ཞིང་དེས་གཏུམ་མོ་སྐྱལ་བའི་བྱེད་པས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་
པ་བྱག་རྒྱུའི་རེག་བྱ་མཆོག་ནམས་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར། བྱང་གི་ཉེར་སྟོད་ནམས་རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
བྱང་གི་མཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཞང་ཞུང་པས་བཤད་ལ། མཆོད་པ་དེ་ནམས་གཙོ་བོར་རྫོགས་
རིམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུའང་ཆ་མཐུན་
ཅམ་འབྱུང་བས་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་(༡༠༧བ)རིམ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པར་མི་བཞེད་
པ་དེས་ན། ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་མཆོན་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས། བྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བས་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་གི་མཆོད་
པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྟེང་ནས་བྱང་གི་སྦྱ་བཤད་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བྱང་གི་འདོད་ཡོན་ལའང་སྦྱ་བཤད་ཚུལ་
དེ་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལས། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་
བདུན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་བཅད་གྱིས་རིན་
ཆེན་སྣ་བདུན་འབྲུལ་བར་བྱ་ཞིང་། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་མིང་སྣ་
བདུན་ནམ། བརྒྱ་རྩ་ག །མི་རྒྱ་ལ། བེ་རྒྱུ་མར་གད། རྗེ་རྗེ། ལུ་ཏིག །བྱ་ཅུ་སྟེ་བདུན་
པོ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འགྲེལ་བར་བཤད་ལ། མཁས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དངོས་བྱུ་བ་ནི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དངོས་བྱུ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་
སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལྟ་རང་རང་གི་སྟོང་པོ་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཅགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
ནང་མཆོད་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
ལྷགས་དང་བཅས་པས་སྤར་ཡང་བདུད་ཅི་ལྟས་མཆོད་ཅིང་། ཆོག་དོན་ནི། བྱི་ཆེན། བྱི་ཆུ།
བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས། རྒྱུད་(༡༠༡ན)རྟོག་ཐེང་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཤ་ཆེན་དང་།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་ཀླང་མར། རྒྱུད་བྱི་མའི་འགྲེལ་བར་རྣ་རོ་བས་མཆིལ་མ་བཤད་པ་
ལྟར་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་ནི། དངོས་བྱུ་བ་ཀུན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མཆོག་
ཡིན་ཞེས་དང་། ཆོག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སྟོན་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་མི་ཏེ་ནི། བདུད་ཅི་ལྟ་ཞེས་པའོ། །དེ་
དག་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། བཤད་གཅི་ཁྱབ་པ་ཁག་ལ་སོགས། །ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་དབྲུལ་
བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པས་ཀྱང་མཆོད་
པ་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདུད་ཅི་ལྟ་ལྟ་རྣམས་
ལ་དབྲུལ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བཞོས་སུ་གྱུར་པར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ནག་པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས།
དེ་ནས་བདུད་ཅི་ལྟ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གཏོར་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ལུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕྲེང་བ་ལས། རང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ཏྲོག་དང་བཅས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་ཏུ་བརྟུག་ནས་བདུད་ཅིར་བཅས་པ་ཕྱལ་ཏེ་དེ་ནམས་
བདུད་ཅི་མྱངས་པས་ཆོས་པར་བྱས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། བདུད་ཅིའི་མཚོད་པ་བྱ་བར་བསྟན་ཅིང་། བདུད་ཅི་ལྟ་འབྲལ་བ་
དེའི་ཆོ་ལག་ལེན་ལ། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་བྱེ་བས་ནང་མཚོད་ཀྱི་ཀ་སྤྲ་ལ་དེ་ཉིད་ཁ་པར་བལྟས་
ནས་འབྲལ་བའི་ཚུལ་མཛད་དོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
གསང་བའི་མཚོད་པ་(༡༠༩བ)འབྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་མཚོད་པ་འབྲལ་བའི་ཆོ་གཙོ་
པོ་ལས་ལོགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཤར་སྒྲོར་བྱེ་བའི་མོས་པ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས། གཙོ་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པ་བྱས་ནས་རིག་མ་རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་གསལ་བ་
དེ་ཉིད་དམ། ལྷ་མ་གྲོར་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་མཁའ་གསང་བྱིན་བརྒྱབ་ནས་
མཚོད་པའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་སྤྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་
བ་ནམས་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རང་དང་འབྲས་བའི་བདེ་བ་མྱོང་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱང་དེ་འབྲའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་མོས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། སངས་
རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྟོས་པས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །ཅས་དང་། སྟོན་
གསལ་ལས། འདི་སྐད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལས་བསྐྱབས་
པའི་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་བྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཚོད་
པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟའི་མཚོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཤམ་ཆེན་མཉེས། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་

བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་(༡༠༩ན)པ་ཆེ་ཞིང་སྐྱོད་པ་བཟང་བ་དེ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་དགྲེས་
པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དགའ་བར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲང་དོན་གྱི་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་འདིར་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པས་བདག་
ཉིད་འབྲལ་བ་ནི། རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་གི་ང་བཞི་པ་ལས། རང་རང་སྒྲགས་ལས་རིམ་རིམ་བཞིན། །ལྷ་
ཡི་མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ནི་མཆོད་པར་བྱ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་འདིར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བློ་ཏ་ཡ་མི་སྒྲ་
མས་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བཟོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། ཆོག་དོན་ནི། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་གྲོང་
ཁྲིར་ཉེ་དགྲིལ་འཁོར་འདིར་དངོས་སུ་བཞགས་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་རྒྱས་
པ་དང་ཡོ་བྱད་ཅི་འགྱུར་པ་ཡིས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་མཆོད་པར་བགྱི་བར་འཆལ་བ་
སྟེ་འདོད་པས། སྒྲགས་བཅེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་
བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་འབྲལ་བ་འདི་བཞེས་ཤིག །ཅེས་དང་། སྐར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ལྷ་ཇ་ལྷ་པ་སྒྲ་ལ་ན་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་
ཕྱིར། ལྷ་ཏ་སྒྲ་ནི་ནི་ལྷ་ཏ་ཡ་མི་ནི་བདག་ཉིད་འབྲལ་བར་བགྱེད། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་རྗེར་
འཕྲུང་ལས། ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་ནི། །དེ་རྗེས་བདག་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །ཨོ་སྐར་ཏ་སྒྲ་
ག་ཏ། ལྷ་ཇ་བཟོ་སྒྲ་སྒྲ་མ། ལྷ་སྒྲ་ཀོ་ཉླ་ཞེས་ནི་བཟོད། ཅེས་(༡༠༩པ)གསུམ་པ་ལྟར་སྒྲགས་
དེ་བཟོད་པའི་སྐོ་ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བྱ་ལ། སྒྲགས་དོན་ནི། སྐར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ནི་
སྤར་ལྟར། ལྷ་ཇ་ནི་མཆོད་པ། བཟོ་སྒྲ་སྒྲ་མ་ནི་རྗེ་རྗེས་རང་བཞིན། །ལྷ་སྒྲ་ཀོ་ཉླ་བདག་ཉིད། ལ་
ཉླ་ནི་ངོ་ཞེས་པ་མཆོམས་སྤར་བས་ཀོ་ཉླ་སྟེ་སྒྲགས་དོན་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངོ་སྤྲོམ་དུ་མོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་དུག་པ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱལ་པ་དོ་རྩེ་གདོན་མི་ཟ་བ།
དོ་རྩེ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲུམས་བར་ཁྱགས་ཏེ་སྤྲལས་འདི་གསུངས་
སོ། །ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ལྷ་རྩ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ང་རྒྱལ་འཛིན་
བ་དེའི་ཆེ་བད་ཀོར་སྤོན་དུ་འགོ་བས་སྤྲིང་གར་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱ་བར་བཤད་དོ། །

གོ་རིམ་དེ་དག་ནི་དབང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ལ། ལྷན་ཐབས་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་སྤྲེ་ཆོན་སྤྲེ་ཆོན་དུ་འབྲལ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱས་
པའི་ལུགས་ཡིན་པས་འབྲལ་བ་དེ་ལྷར་དུ་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་གོས་རྒྱ་དང་གདུགས་བ་
དན་སྒྲ་བེ་སོགས་དང་གང་བྱམ་རྣམས་ཀྱང་འབྲལ་བའི་ཆོགས་བཅད་སྤྲལས་དང་བཅས་པ་
འབྲུང་བ་བཞིན་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་རྩེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱན་གྱི་རབ་གནས་
དོན་གསལ་དང་རྩེའི་གསུང་ཐིན་བྲིས་ཀྱི་རབ་གནས་སོགས་མང་པོར་འབྲུང་བའི་ཆོག་
དོན་གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲེ་ཞིང་། ཁོར་ཡུག་ནི་གདུགས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བཅེ་བ་དང་ཉིང་
རེ་འཛིན་དང་རང་གི་སྤྲོན་(༡༧༠ན)པ་སོགས་གདུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་
སྐབ་པའི་མཆོད་པའང་ཡིན་ལ། སྤྲལས་དོན་ནི་ཨ་རུཏྱ་ར་སྒྲ་ན་མེད་པའི། སྐྱ་ལྷ་རྩ་ཐེ་ལྷ་
མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིན། ས་སྤྲུལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་འཕགས་ཤིང་། སྤྲ་ར་ཏ་འཕྲོ་བ། ཉི་
མི་འདི། ག་ག་ན་ཁི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་དང་། བཟླ་ཨ་ལི་ཀྲ་ར་དོ་རྩེའི་རྒྱ། ཨ་
བྱུང་ནི་སྐྱ་ལ་ཞེས་དང་། བཟླ་མཉེ་སྐྱ་རྩ་ཐེ་ལྷ་དོ་རྩེའི་མཆོད་པ་ཆོན་པའི་སྤྲིན་དང་། བཟླ་ཀ་
ལ་འདོ་རྩེའི་བྱམ་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། ལུས་དང་དག་སེམས་
མཆོད་པ་ཡིས། །ནན་ཏན་དུ་ནི་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་མཆོད་དང་བཅས་
པ་ལས། སྐབ་པ་པོས་ལུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱལ་སྒྲོར་བ་སོགས་དང་། དག་གི་ནི་བསྟོད་པ་
སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནི་མཆོད་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཆོད་པ་རྣམ་

བ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྲུས་བ་དང་བཅས་བས་མཆོད་པར་བྱ། ཞེས་དག་གི་མཆོད་པ་བསྟོད་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་དགའ་བས། །ཞེས་སོགས་ལྷར་བྱངས་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་འབྱུང་བའི། མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་བཀོད་པས། བསྟོད་པ་དེའམ་གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྟོད་ལ། ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྟོད་པ་སྤྲ་མ་དེའི་ཆེ་རྗེས་དེའི་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྟོན་སྒྲིལ། རྒྱུད་པ་དང་པོ་ལ་རྗེ་རྩེ་གསོར། གཉིས་པ་ལ་དེའི་བྱ་གསེལ། གསུམ་པ་ལ་བད་ཀོར་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་རྒྱུད་པ་བཞི་པའི་ཆེ་ཐལ་མོས་(༡༡༠བ) བྱག་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པའི་དགོངས་པར་དོན་གྱིས་གནས་ཤིང་། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས་ཀྱང་། རྗེ་རྩེ་དེའི་བྱ་མ་སྤངས་བར། །བསྟོད་བྱ་བཟ་ཤེས་སྤྲ་བྱང་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲུང་བར། དེའི་བྱ་དགྲོལ་ཞིང་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བས་བསྟོད་དེ། ཞེས་དང་། བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏུ་སྟོང་གར་ཐལ་མོ་སྤྲར་བ་བཟུང་བ་ནི་བྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་། ཞེས་སོགས་ལའང་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་སྤྲ་བས་དང་རིགས་ལྷའི་བྱག་རྒྱ་སོགས་འཆའ་ལ། འདི་འདྲ་བའི་སྤྲ་བས་རྗེ་རྩེ་གསོར་བས་ནང་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གསོར་བའམ་བསྐྱེད་པ་བཙན་པ་དང་། དེའི་བྱ་གསེལ་བས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཙན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པར། བསྟོད་ཆོག་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡི། །བསྟོད་ཆོག་ཞི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། །རྗེ་རྩེ་འོངས་སྟོད་བསྟོད་ན་ནི། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ལ་

བསྟོད་པ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དོན་རྩེ་སེམས། །རང་ཉིད་གྲོགས་པོར་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་
བ་ལྟར་རོ། །དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། ལྷན་ཐབས་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྲིད་པའི་
ཚུ་སྦྲང་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སོགས་དང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །ཅེས་སོགས་སྟོམ་བཟུང་བྱ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་བྲ། གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་། འཁོར་(༡༡༡)ནམས་ཀྱི་ཉེར་གཅིག་བཞུ་
བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། འཕྲེང་བ་ལས། འཁོར་ལོའི་དབང་པོའི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་
དང་། དེ་ལས་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྤྲུགས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞུས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཡིག་བརྒྱ་བཞུ་བའི་དགོས་པ་ནི། མདོན་བཟོད་ཀྱི་
གསུམ་པ་ལས། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་ཐམས་ཅད་དུ། །གསང་སྤྲུགས་བརྟན་པར་བསྐྱོམས་ནས་
སྟ། །རང་གི་མིང་བཞིན་ལྷན་པར་ནི། །གཅིག་ཏུ་སྟེལ་ནས་བཞུས་པར་བྲ། །ཞེས་བྱིན་
ཆབས་བརྟན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་དགོས་པའང་ཡོད་
དོ། །གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཏོར་མའི་རྩས་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། བེ་ཏ་ཀ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོད་ཆེན་པོ་ནམས་སྟུ་ཟན་དང་། མཁུར་བ་དང་། འབྲས་མཁུར་དང་། ལ་དུ་དང་། ཆན་
ཐུག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉ་དང་། ཤ་དང་། བཙོང་དང་། སྟོག་སྦྱུ་དང་། ཆང་དང་། ཚུ་དང་།
འོ་མ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བྲེ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་རོལ་
མའི་སྟུ་ལ་སོགས་པས་མདུན་དུ་བདར་བའམ། ཟན་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་བྱང་སྟེ་
རི་ལྟར་རྟེན་པ་བཀོད་ལ། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། བལྲག་པ་དང་། བརྟུང་བ་ནམས་
ཀྱང་སྦྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཉི་པས་ཀྱང་བྱི་རོལ་པའི་སྐབས་ཉིལ་དང་འབྲས་ཡོས་
དང་སྦྱུ་མཁུར་སོགས་ཤིང་ཉའམ་གཞོང་པར་བཤམ་པའམ་སྟེམ་པས་གཏོར་ཉེ་འབྲུལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཟས་ཅི་རིགས་པའི་གཏོར་མའམ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་གཏོར་མ་སྦྱབ་
ཐབས་བཞིན་བྱིན་བཞུབ་བྲ། གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་(༡༡༡)ཡུལ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། དཀྱིལ་

འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ནང་དུ་གཏོར་མ་འབྱུང་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཤུ་བ་དང་། བཟ་
པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འང་མི་གསལ་ལ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པར། སྔོན་བཞིན་པ་ད་སྔོན་དམ་
པར་ཡང་། །བདུད་ཅི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནང་དུ་གཏོར་མ་འབྱུང་
བ་ལ་སྒྱར་རུང་བ་འབྲེལ་འདུག་ཀྱང་། ལྷན་པ་དང་། སྔོན་ཞབས་གཉིས་ཀས། ཕྱི་རོལ་
པའི་གཏོར་མ་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་སྒྱར་བ་སོགས་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་རྣམས་ལས་ཀྱང་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་མོད། འོན་
ཀྱང་འཕྲེང་བར་གཏོར་མའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས། དེ་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའི་ཆོ་
གཤམ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་ཆོ་གས་རིམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་
གྱིས་མདུན་དུ་བྲི་བཟང་ལ་སོགས་པས་མཆོལ་བྱས་པར་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས།
མི་བསྐྱོད་དེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོད་དེ། ཞེས་སོགས་འདུས་པའི་གཏོར་མ་
འབྱུང་ལུགས་བཤད་པ་བཞིན། སྐབས་འདིར། ནང་དུ་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏོར་
མ་འབྱུང་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་ཐབས་སུ་འདས་ལྷ་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་
དང་། འདིག་རྟེན་པའི་མགྲོན་གསར་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སྟར་རུང་
ཞིང་། སྐར་ཐང་སྤྱི་མེད་གིས། སྐབ་ཐབས་ལས་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལས་ལོགས་
སུ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་གྲོན་སྐྱུན་འཕྲེན་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་ཡང་དེ་སྟར་བྱེད་
དགོས་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ལས་དངོས་(༡༡༩ན)སུ་ཐོས་པར་དེའི་དངོས་སྟོབ་ཁ་ཅིག་
གསུང་ཞེས་ཟེར་བ་སྟར་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་གྲོན་ལོགས་ནས་སྐྱུན་འཕྲེན་པའམ།
ཞེས་དེ་འབྲའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་མངོན་ནོ། །

དེ་ནས་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ་ལས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི། །འདོད་ཡོན་ལྔ་ཡིས་
མཉེས་པར་བྱ། །ནང་གི་སྐྱུན་བསྐྱེད་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་ནང་གི་སྐྱུན་སྤྲེལ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་

བ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བྱལ་བ་ལས། སྲགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་
ལ་ཡང་། །ཆད་དུ་བྱུང་བའི་གཏོར་མ་དབུལ། །བཤང་གཅི་ཤ་དང་འབྲུ་མར་དང་། །སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཚན་དན་དང་། །ཁུ་བ་དག་གིས་སྲགས་རྣམས་ཀྱི། །ཆེ་མ་པར་འགྱུར་བར་
ཀྱན་ཏུ་བཤད། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་བྱེད་
བའོ། །ཞེས་བའི་དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྲགས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ཡང་དག་པར་འདུས་པའི་སྲགས་རྣམས་ལ་ཆད་དུ་བྱུང་ཞིང་
ཆེན་པོའི་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏོར་མ་ཆེ་མ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུལ་བར་བྱའོ། །ནང་གི་
གཏོར་མ་འདི་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤང་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ།
བཤང་བ་དང་སོགས་བ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ། སྒྲ་རི་བཞིན་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གང་
གི་ཆེ་ཡུལ་ལྟ་མ་འབྱོར་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཁུ་བ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་
ཏེ། ལྷ་ནི་ཐུང་ན་ཏེ་དེ་ག་ཀ་ཙ་སྟེ་སོག་ལེ་ལྟར་གཅོད་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་བས་ན་ལྷ་ག་སྟ་
ཁུ་བ་ནི་ཆང་ངོ། །དེས་སྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཏེ་(༡༡༣བ)སྐྱབ་བ་པོ་རྣམས་ཆེ་མ་པར་འགྱུར་
ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །

ཆོག་འདི་ནི་འདུལ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བ་ནི་སྲགས་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བ་སེམས་
ཏེ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཆེ་མ་པར་བྱེད་བ་སྟེ། སྲགས་བ་ཆེ་མ་པར་བྱེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཆེ་མ་པར་བྱེད་བའོ། །ཞེས་བཤད་བ་སོགས་ཀྱི་
སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ལྟའི་འདོད་ཡོན་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལོངས་སྟོང་
པའི་ཆོགས་འཁོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལུང་དེ་ནི། རང་མཆོད་ཆང་གི་མཆོད་
བ་འབུལ་བའི་ཁུངས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཙ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
ཀྱི་འབྲས་འདོད་པའི། །སྲགས་ཤེས་པས་ནི་སྒྲིན་བསྟེན་བྱ། །བཤང་གཅི་འབྲུ་མར་ཤ་ལ་

སོགས། །སྤྱན་སྟེག་ཏུ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་འདི་ནི་རྗེ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲལས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་གསང་བའོ། །སྤང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། །ཤ་
ཆེན་དག་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། །སྤྲལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་
པོ་མཉེས། །ཉིན་རེ་རྗེ་རྗེསྟོབ་མ་ལ། །མཁས་པས་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
སྤྱོན་གསལ་ལས། བཤད་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ནང་གི་སྤྱན་སྟེག་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བཤད་བ་ནི་ཟས་སོ། །གཅི་བ་ནི་ཆོད་མའོ། །འབྲུ་མར་ནི་ཆང་ངོ། །ཤ་ནི་
བཟའ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བས་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤྱན་སྟེག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་མགོན་པོ་(༡༡༣ན)མཉེས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟོལ་
ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཆུལ་
དང་བྱས་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་
འདོད་ཡོན་ལ་ཆུལ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆོགས་མཆོད་བྱའོ། །ས་ར་ཏ་དང་། བརྒྱ་རྩ་
ཏ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཆོགས་མཆོད་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཉག་པོ་
སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ནང་གི་སྤྱན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པའི་
གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་བྱེ་རོལ་པའི་གཏོར་མ་འབུལ་བར་
གསུངས་པའི་ཡུལ་ལ་ས་ར་ཏ་དང་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་ཤུ་རྩ་བ་སོགས་མང་པོས་ཞིང་
སྤྱོད་དང་ཕྱོགས་སྤྱོད་སོགས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འབུལ་བ་ལས་འདས་ལྷ་མ་བཤད་ལ། འཛིག་
རྟེན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། ཁ་ཅིག་བཙོམ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་འོང། །གང་འདིར་གནས་
པ་དེ་དག་ཀྱན། །དེ་རྣམས་བདག་ལ་རྗེས་དགོངས་བྱིར། །རི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱི་དང་ནི། །མེ་
རྟོག་སོགས་ཀྱི་གཏོར་བཞེས་ལ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་སྟུབ་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྱངས་

པ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་དུ་འོངས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་འབུལ་བར་བཤད་ཅིང་། སློབ་
དཔོན་གཞན་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་དུ་སྦྱན་བྲངས་པ་ལ་འབུལ་བ་ཉིད་ཤིས་ཆེ་ལ།
སྦྱན་ཞབས་ཀྱིས། ཕྱོགས་སྐྱོང་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་འབུལ་བར་གསུངས་
སོ། །འཕྲེང་བ་ལས། རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ།
ཞེས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་(༡༡༣བ)མགོན་གཉིས་ཀ་ལ་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་འདས་
ལྷ་ནི་སྦྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་གསར་དུ་སྦྱན་བྲངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་།
འཛིག་རྟེན་བ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱན་བྲངས་ནས་
བཀོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་པ་རང་ལ་བསྐྱུས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་
དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ལས་མ་བཞུག་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སའི་གོང་བུའམ་མཐུལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་
པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་གཏོར་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཁི་བྱུ་རྒྱུ་ས། རང་གི་
གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་གཞན་ལ་ཡང་འབུལ་དུ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་
ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་གཞན་ལ་འབུལ་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་བར་གསུངས། སྐབས་འདིར། ལྷ་
བྱང་གིས། འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་གཏོར་མ་བཏང་ཨོྲ་ད་ཤ་དེཀ་ཅེས་སོགས་འཛིག་རྟེན་
པའི་གཏོར་སྐབས་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འདས་ལྷ་དང་ཁྲོ་བོའི་གཏོར་མ་དངོས་སུ་
མ་གསུངས་ཤིང་། ཉག་པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་སྦྱབ་པའི་ཕྱོགས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
བཞག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཕྱིར་སྤྲང་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པར་
བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དབང་དོན་དུ་ཁྲོ་བཅུ་ལའང་གཏོར་མ་འབུལ་བར་གསུངས་
པ་ནི་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བའི་སྐབས་འདི་ཅམ་དུ་མ་བྱད།
བར་ཆད་བརྒྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་འདི་བཞིན་བྱས་ན་དགོས་པ་སྤུན་སུམ་
ཆོགས་པ་འབྲུག་པར་འབྲུག་བས་གནད་ཆེད། །

དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱུང་བའི་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་སྐྱབ་ཕྱོགས་མཚོག་
(༡༡༤ན)ཅེས་བ་ཅམ་དང། དབང་དོན་སྤྲུགས་རིམ་སོགས་སྤྱང་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཞེས་བ་
ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་རྗེར་དང་དུས་འཁོར་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་སྤེང་སྤྲུགས་
བརྒྱས་བ་ལ་བཙུན་པའི་སྐྱབ་བ་པོ་གཅིག་སྤྱང་དུ་འདུག་པར་བཤད། ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་
འབྲུལ་བའི་ཆེ་སྤར་ས་ཚོག་གི་རིག་པས་རང་ཞེ་སྤར་རྗེ་རྗེར་གསལ་བས་ཚོག་བ་འབྲུལ་ཞིང་།
ཤེན་པས། གསང་འདུས་འཇམ་རྗེར་སྐབས་གཙུག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁྱོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་
གདམ་ངར་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་མཚོད་གཏོར་བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་ཀྱི་དག་འདོན་ལྟ་
ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཁྱོ་བོ་རྣམས་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་
སྐྱོང་རྣམས་བཀོད་པ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤེང་བའི་
དགོངས་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོངས་བ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་པན་
འདོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་སྤྱོད་ལ་གནས།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བེའུ་ལྔ་དཔ། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་རྣལ་འབྱོར་གནས། །ཞེས་
པ་ནི། གཞུང་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱན་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་
པ་ནི། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་འབྲུལ། །ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་སྤྲུགས་མཐར་བཏགས་པའི་གཏོར་སྤྲུགས་
ཀྱི་དོན་ནི། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་ཚོག་གི་བྲག་རྒྱས་རབ་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་བདག་
ལ་ཞི་བ་དང་སྤང་བར་མཛོད། ཅེས་བ་ཡིན་ཏེ། སར་དུལྱ་གདུག་པ་(༡༡༤བ)ཅན་ཐམས་
ཅད། ས་མ་ཡ་དམ་ཚོག་། སྤྱ་བྲ་བྲག་རྒྱ། ས་རྩ་རྩ་ཀ་རབ་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་། མ་མ་བདག་
ལ། ཤེན་ཞི་བ། དམ་ཅ་སྤང་བ་དང་། ཀྱ་རུ་མཛོད། ཅེས་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་འདི་ཁྱོ་བོ་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འདུས་པའི་འདས་གཏོར་འབྲུལ་བའི་སྐབས་གཞན་
མང་པོར་ཡང་འབྱོལ། །འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཨོ་དེ་ཤེད་ཀ་ཅེས་སོགས་ལན་གསུམ་དང་། ཨོ།

ཕྱོགས་བཅུར་རྣམ་པར་གནས་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་རྣམས་བརྗོད་ནས་
གཏོར་མ་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་གཏོར་སྒྲགས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་ཆོགས་བཅད་དེ་
དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཨོ། ད་ལ་ནི་བཅུ། དེ་ག་ཕྱོགས། ཉེ་བསྐྱར་བེ་དང་ཨ་བ་མཆམས་སྐྱར་
བས་ལྷ་བ་རྣམ་པར། སྤྱི་ཏེ་རྩུག་ནས་རྣམས་དང་། ཨི་ཏ་འདིར་ནི། ཨ་བ་ཀུན་ཏུ། སྤྱི་ཏེ་
རྩུག་ནས་རྣམས་དང་། ཅ་དང་། དེ་བ་ལྷ། ལྷ་ག་ལྷ། ཡལྷ་གཞོད་སྤྱི། གཞུ་བ་བི་བ། ཨ་སྐ་
ར་ལྷ་མི། ག་རུ་ཏ་མཁའ་ལྷིང་། གེར་ར་མེའམ་ཅི། མ་ཏོ་ར་ག་ལྷོ་འབྲེ་ཆེ། ལྷ་ཏ་འབྲུང་པོ།
ཐེ་ཏ་ཡི་དྲགས། བི་ལྷ་ཅ་ལ་བ། པོད་སྐད་ལ་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱར་ལ་དང་
དོན་ཅ་མོད་པ། བསྐྱར་བ་དང་རྒྱུན་དག་ལའོ་ཞེས་པས་དམངས་ཕྱིས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་
ཅ་གཅིག་བཞག །ལྷ་རྒྱ་ད་སྤྱི་བྱེད། ཨ་བ་སྐ་ར་བརྗོད་བྱེད། ཨོསྐ་ར་ག་གཞོན་པོ། ཨ་དི་ལ་
སོགས་པ། རྒྱུ་རྣམས་ལ། བ་ལོ་ཏུ་གཏོར་མ། བ་ལྷ་མི་དབུལ་བཞི། གི་རྒྱ་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་
ཀྱང་། སྐ་ལྷ་བདེ། ས་མ་ན་སྐ་ཡིད་བདེ། ལ་རྩེ་ན་རྩ་བརྒྱ་ཐོབ་ལྱུང་ཅིག །སྤྱི་ནི་གནས། ཅ་
འདིར། ཉིར་མེད་པ། ལྷ་བ་ཉེ་བ། ད་པི་འཆེ་བ། ཀྱ་རྒྱ་མཛོད། སམ་ཀུན་གྱི། རུ་སངས་
རྒྱས། ཨ་རྩེ་ཕྱ་ལེ་ལེ་བྱེན་རྒྱལ་གྱིས། ཨོ་ལྷ་རྒྱ་ལེ་བདུད་ཅིར་བྱེན་(༡༡༥ན)གྱིས་བརྒྱལ་ས་
པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ས་པོ། ཨི་དི་འདི། ཨ་ཐི་ཏ་བདུད་ཅི། བེརྩི་བཟའ་བ་ལ་ནི། ལྷ་ག་ཏུ་
ལོངས་སྐྱད་ནས། མ་མ་བདག་ཅག །ས་པ་རི་རྒྱ་ར་སྐ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། ལྷོ་ལྷོ་ནི་
བ། ཀྱ་རྒྱ་མཛོད་དུ་གསོལ། སྤྱི་ལྷ་ལེས་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐ་ཏུ་ནི་གཞི་ཚུགས་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཏོར་མཐོན་གྱི་ལྷ་ནི་ལྷ་ཕན་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ནི་སྤོབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྐྱངས་གྱིས་ཕན་ཆོགས་འགྲེལ་བར་འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སྤྱི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱི་བྱེད་ནི་སྤྱི་རྒྱུར་བམ་གཉིས་ལས། སེམས་མི་བརྟན་པར་སྤྱིས་པར་
བྱེད་པའི་གདོན་ཡིན་པས་སྤྱི་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེས་དང་། ཕན་ཆོགས་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་བོ་དང་ཕྱོགས་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱི་ངོས་

སུ་ཕྱི་ནང་དུ་བཀོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་མ་ཐེན་པར་བར་ཆད་སྤང་བའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོམ་བ་ལྟར་བསྤང་བའི་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། བསྤང་
བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ཁྱོ་བོ་བཙུ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྤང་བ་ལ་སོགས་
པ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཕྱི་ངོས་སུ་
ཕྱོགས་བཙུར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རྩོམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རི་སྤྲོད་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང། སྐྱབ་པ་མ་གྲོལ་གྱི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོ་བོ་བཙུ་དང་
ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ལུགས་ཀྱང་། འཕྲེང་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ངོས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་(༢༡༥)སུ་ཁྱོ་བོ་བཙུའི་སའི་གོང་བུ་
དང་ཉེ་བར་མདུན་དུ་གཏོར་མ་ཐེན་ལ་སོགས་པ་སྐློན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བཀའ། ཁམ་
པོར་ནམས་སམ། སྟོམ་པར་དབུལ་བར་བྱའོ། །

སའི་གོང་བུ་ནམས་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ་སའི་གོང་བུ་བཅོ་ལྔ་ནམས་དང་། དེ་མེད་ན་མཁྲལ་
ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་ནམས་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་སྦྱོན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཏོར་མ་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པའང་བྱ་དགོས་
སོ། །ཕྱི་ངོས་ཏུ་སའི་གོང་བུ་བརྒྱད་དམ། བ་ལྷའི་མཁྲལ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་ནམས་སྐྱ་
བངས་པ་ལ། ཁམ་པོར་དུ་བཤམས་པའི་འོ་མ་དང་། སྐྱ་སྐྱ་སོགས་སྐྱ་གཏོར་གྱི་ཕྲགས་
གྱིས་སྟེར་བར་གསུངས་པའང་། འཕྲེང་བ་ལས། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སའི་གོང་བུ་ལས་
ཕྱི་ངོས་ཏུ་སའི་གོང་བུ་བརྒྱད་དམ། བ་ལྷའི་མཁྲལ་བྱས་པ་ནམས་སུ་སྐྱ་ནམས་ལ་ཁམ་པོར་
དུ་འོ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། སྐྱ་གཏོར་ནི་ཀུན་མཁྲེན་ལྔ་པས་མཛད་
པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྲག་ལེན་ཡོད་དོ། །ཕྱི་ངོས་ཏུ་གཏོར་མ་ཐེན་ལ་སོགས་པ་
དང་། མར། སྤང་ཅི། རྩ། འོ་མ། ཆང་གི་རྒྱན་ལྔ་གཡས་སྐྱོར་དུ་གཏོར་བར་གསུངས་པ་ཡང་
འཕྲེང་བ་ལས་བཤད་དེ། དེའི་དགོས་པ་ནི། གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་མ་བྱས་

ཀྱང་བཤམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆེམ་པའི་མགོན་རིགས་ཡོད་པ་ལྟར། ཟན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་གཏོར་བ་ཅམ་གྱིས་ཆེམ་རྒྱས་པའི་མགོན་རིགས་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་བདག་
གི་སྒྲ་མ་གསུང་ངོ་། །ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག །གཏོར་མ་བཏང་ཟེན་པ་དང་རོལ་མོ་དང་བཅས་
པས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ་གཏོར་མ་སྐྱེལ་བགལས་བསྐྱད་དེ་གཏོར་སྐྱེལ་ལ་སོགས་(༡༡༤)པའི་
གནས་གསུམ་སྤང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཏིང་མནན་ནས་ནང་དུ་འོངས་ཤིང་རྩ་སྒྲགས་སོགས་
འདོན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྒྲགས་རིམ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། མཆོད་པ་རྣམས་མས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཏོར་མ་ལ་སྒྲགས་རོལ་
མོའི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་དོར་ཏེ་ཡི་གེ་དྲུག་པ་དང་སྟེགས་སྒྲགས་བཞས་སོ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་
པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏོར་མ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ལུ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེའི་དུས་འཁོར་དབང་གི་སྟན་ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
རྟོན་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཟིན་ཟིས་ལས་ཀྱང་། ཉེར་སྟོད་རྣམས་མས་རིམ་ནས་བྲིལ་ཏེ་
གཏོར་མར་སྒྲགས་པ་སོགས་པལ་ཆེར་དེ་དག་དང་འདྲ་ཞིང་། གཏོར་མ་སྐྱེལ་བའི་ཆེ་རོལ་
སྒྲ་བྲག་པོ་བྱ་བ་དང་། ནང་དུ་འོང་བའི་ཆེ་སྟོར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་མཁན་གྱིས་བསང་ཚུས་
གཏོར་བ་དང་། ལུ་གྲུལ་གྱིས་བདུག་པར་གསུངས་སོ། །

ཉེ་རེག་བྱ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། མཆོ་ཆེན་དང་ནི་འབབ་ཚུའམ། །རྩ་མིག་
རྩ་པོ་ལ་གནས་དང་། །གཙང་མའི་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་གིས་ལག་
སྤངས་ལ། །གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རྟག་རྟ་ཡང་། །སྒྲགས་པས་ཉེ་རེག་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་ནས་
རྩ་དེས་གདོང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ན་བྱག་དང་། །མིག་དང་སྒྲ་དང་ལག་གཉིས་དང་། །སྤྱི་
པོ་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་རེག་བྱ། །དགེ་བ་སྟོད་པས་ལྷའམ་བདུན། །ཆོ་ག་རི་བཞིན་ཐམས་ཅད་
བྱ། །ཞེས་དང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཁུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྩ་ཡིས་ལག་པ་རྟང་པ་བཟུས་
ནས་སུ། །ལུས་མོ་ཕྱི་རོལ་(༡༡༥)ཏུ་ནི་བསྟན་བྱས་ཏེ། །བར་དུ་ལག་བཞག་ཅོག་ཅོག་

ལུང་འདུག་ནས། །སྤྱི་མེད་དབྱ་བ་མེད་པའི་ཉེ་རེག་བྱ། །ལན་གསུམ་བར་དུ་ཚུ་ནི་བརྟུངས་
ནས་ཀྱང་། །མཚུ་ལ་ལན་གཉིས་ཡོངས་སུ་འཕྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལག་
བཟུས་ཚོག་ཚོག་ལུང་འདུག་ནས་སྤྱི་བ་བཅད། །ལག་བ་གཉིས་ལུས་མོ་ལས་མི་འདའ་བར་
བྱས་ནས་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་ཚུ་གཙང་སྒྲུག་། །གཡས་བ་གན་རྒྱལ་དུ་གནས་པའི་གྲང་མོ་
དང་སྤྱི་ལག་ཅུང་ཟད་བཟུག་པས་ཚུ་དེ་ལས་སྤངས་ཏེ་ཁ་ལ་ལན་མང་དུ་བྱབ་ཅིང་། རྩ་བུ་ག་
གཉིས། མིག་། སྒྲ། ལ། ལག་བ། རྩེ་བ། མགོ་རྣམས་ལ་ལན་གཉིས་གསུམ་བར་དུ་རེག་སྟེ།
ཏུབ་གསུམ་འཕྱངས་རྗེས་མཚུ་ལ་ལན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྱི་བར་བྱའོ། །

དེའི་དགོས་པ་ནི། འབྱུང་པོ་དང་ཁ་ལབ་བྱས་པའི་མ་དག་པ་སེལ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
བ་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲེང་བར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གཏོར་མ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཉེ་རེག་བྱ་
དགོས་པར་མ་གསུངས་པར་མ་ཟད། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་མ་དག་པའི་གཏོར་མ་གྲོན་རྣམས་
ལྟར་བསྐྱེད་ནས་འབྱུལ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཡོང་དོན་མེད་པས། སྤྱིར་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་སེལ་
བྱེད་དུ་མངོན་ནོ་ཞེས་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་ཆེ་
གཉིད་སྟོ་བ་དང་། སྤལ་བ་སོགས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འདྲེ་རེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དབང་དོན་དུ་ཉེ་རེག་འདི་སྤྱི་གཏོར་སོགས་ཀྱི་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་
མོད། ལག་ལེན་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་བ་བདེ་ཞིང་། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོའི་
དགོངས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉེ་རེག་བྱེད་པའི་གནས་ནི་བྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་(༡༡༧ན)
འབྱུལ་ས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་བྱི་དེ་གར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བྱབ་ན་ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཞི་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་
པ་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བསྟེན་བྱ་བ་ནི་འཕྲེང་བ་ལས་དེ་ནས་བྱབ་ན་ལྟག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞི་བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བསྟེན་བྱས་ནས་ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་

གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཆད་ཐུབ་མང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་སྦྱོར་སྟེན་གཉིས་
ཀ་ཆོག་མ་འཁོར་གྱི་ལྷག་མའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་
ཀྱི་ཁུངས་དངོས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རྩོམ་མི་བྱེད་གསུམ་དག་ལ། རྩོམ་
གསང་བའི་སྦྱོར་སྟེན་དབུལ། དབུས་སུ་རང་གི་ལྷ་ཡི་གཟུགས། བསམས་ཏེ་ཞལ་དུ་
དབབ་བར་བྱ། འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གིས། སྦྱོར་
སྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི། དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འདའ་
དཀའ་བའོ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས། རྩོམ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩོམ་
བྱེད་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པས་ཐོས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་གཅིག་དུ་བྱས་པས་
ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྩོམ་མི་ཐུང་པའི་ཐབས་ཀྱང་བྱད་ཤིང་གི་མེ་ལ་རྩོམ་གང་བའི་སྦྱོར་སྟེན་དབུལ་
ལོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དབང་པོ་གཉིས་རབ་དུ་སྦྱོར་བའི་ལྷ་འདྲི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་
ཁ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྦྱོར་སྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་སྦྱོར་
སྟེན་བྱའོ། ཞེས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་(༡༧༥)ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆན་བྱུང་བྱིན་གཉིས་ཀའི་སྦྱོར་སྟེན་རྒྱན་གཅིག་ལ་
བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྐབས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བ་སྟེ་
འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་པའི་སྦྱོར་སྟེན་གི་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཤེས་
པར་བྱའོ། ཞེས་བྱེད་སྦྱོར་བསྟེན་བྱ་བའི་ཆེ་སྟོམས་འདུག་གིས་ནང་གི་སྦྱོར་སྟེན་ཀྱང་བྱ་བ་
ལས་འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གཞན་ལ་མེད་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་རྩིས་ཟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་སྟེན་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་རྟོགས་པར་
བྱའོ། སྦྱོར་བསྟེན་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་མཆན་བྱུང་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་དངོས་
བྱུང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་
ཐོག་མར་སྦྱོར་སྟེན་གིས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆོག་ས་བཅད་དེའི་དོན་ནི། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་བའི་སེམས་ཀྱི་རོལ་བ་
དང་ལྡན་པས་སྐྱེག་པ་སྟེ་ལུས་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་འཆའ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འཁྲིལ་བའི་ཚུལ་དུ་འདུད་དོ། །འདུད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉི་ལྔས་(༡༧༤)
མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། རྩ་མེད་པའི་རྟོག་པ་མཆོན་པའི་དགྲུག་གཞུག་བཅེངས་མཉེས་བྱས་
ནས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་དུ་མགོན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གཙུག་པོ་ལ་སྟོན་པའི་མེ་ཏོག་འབུལ་བ་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་རྩེ་ལྷ་རི་བའི་གསུང་ཟེན་
བྲིས་ཀྱི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་གི་བཤད་པ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ལ། དཔལ་མཆོག་འབྱེལ་
ཆེན་ལས། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ནི་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་དང་། སེམས་ནི་དེ་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་མཛེས་པ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་སྐྱེག་པའི་ཕྱག་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་
ནས་ཉི་བཞི་བཅོམ་འབྱུས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཉིས་རང་
བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཅན་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་
ཉིད་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་དགོས་པ་ནི། དཔལ་མཆོག་ལས། རྩེ་རྩེ་བྲིས་བྱའི་སྐྱ་
ཡིས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སད་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
དང་མཆོན་མ་ལ་སོགས་པ་མ་ཆང་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་། ལྷག་པ་གང་ཡིན་པ་འདོར་བར་
མཛད་དེ། དེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེགས་པར་འབྱུབ་པར་འགྱུར་གྱིས་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆད་ལྷག་གི་ཉིས་པ་ཞི་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་ཁོ་བོའི་ལྷ་སྦྱངས་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་
གཡས་སྒྲོར་དུ་ཡོངས་ཏེ་བྱབ་ནས་རྒྱང་པ་གཡོན་བརྒྱང་དང་ལག་པ་གཉིས་རྩྱ་མཛད་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་ནས་བརྩོན་པའི་ལྷགས་བརྩོད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དགོལ་ནས་ཤར་སྒྲོ་དབྱེ་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སྒྲོར་དུ་ཡོངས་ཏེ་(༡༧༥)བྱང་ནས་སྒྲོ་སྒྲོ་དང་། ཤར་ནས་བྱབ་སྒྲོ་

དང་། ལྷོ་ནམ་བྱང་ལྷོ་ནམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྤེ་བར་བསམ། རྩྱ་མཛད་གྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ནི། བྱེད་བ་ལས། རྗེ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་གྱི་རྒྱབ་སྒྱུར་ཏེ་མཐེལ་ཚུང་གཉིས་སྤྱེལ་ཞིང་མཛུབ་
མོ་གཉིས་བརྒྱུད་བར་བྱས་པའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ནས་བར་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་
དང་། མིང་གཞན་རྗེ་རྗེ་རྩྱ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱགས་དོན་ནི། བཟོ་ལྷ་རྒྱ་
ཏེ་ནི་རྗེ་རྗེ་ཞེས། །ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་། སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་རབ་ཏུ་ཚུག་ཅིག་། རྩྱ་ནི་བཀའ་བསྐོས་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅེ་མོ་ལས། ལྷོ་དབྱེ་བ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ལྷོ་ནམས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བར་
བྱ། །ལྷོ་བསྐྱུང་བ་རུ་དམིགས་ནས་ནི། །ལྷོ་ནམས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དུམ་བུ་
གཉིས་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས། དེ་རྗེ་རྗེ་ལྷགས་རྒྱལ་སོགས་པས་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་
རྩྱ་མཛད་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷོ་བ་སོ་སོ་ལ་བཀའ་བསྐོས་པས་ལྷོ་བས་རང་རང་
གི་ཕྱོགས་གྱི་ལྷོ་དབྱེ་བར་བསམ་པ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱ་མས་སྤྱགས་སོགས་གྱིས་ལྷོ་བ་ལ་
བཀའ་བསྐོས་ནས་དངོས་སུ་དེས་ལྷོ་དབྱེ་བར་མོས་པའམ། ལྷོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་སྤྱགས་
དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷོ་ནམ་ལྷོ་དབྱེ་བར་མོས་པ་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་
པ་ལས། དེ་ནས་མིག་སྤེ་གསལ་བ་ཡི། །རྒྱལ་འགྱུར་དབང་གིས་ལངས་ནས་ནི། །བསྐོར་
བ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་ཡི། །ལྷོ་ནི་དབྱེ་བར་བཅུམ་པར་བྱ། །བྱབ་ཕྱོགས་གྱི་ནི་ལྷོ་གནས་
ཏེ། །གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱབས་གྱིས་རོལ་བཞིན་དུ། །ལྷོ་མ་ཤིང་རྗེ་རྗེ་རྩྱ་མཛད་གྱི། །ཕྱག་རྒྱས་
ཤར་ལྷོ་དབྱེ་བར་བྱ། །ཞི་བཟོ་ལྷ་རྒྱ་ཏེ་ཡ་ས་མ་ཡ་སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་རྩྱ། དེ་བཞིན་བྱང་གི་ཕྱོགས་
གནས་ཤིང་། །ཁོ་(༡༧)པའི་ལྷ་བས་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོ་མ་ཤིང་ལྷོ་ལྷོ་དབྱེ་ནས་ནི། །སུར་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དཔོལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། རྗེ་
རྗེ་མཛུབ་མོ་ཡང་དག་པར། །སྒྱུར་ལ་བཀའ་ཏེ་བསྐྱམས་ནས་སུ། །ཁོས་ནས་བྱ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ནི། །ལྷོ་དབྱེ་བ་ཡི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷོ་དབྱེའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་གཞན་ཡང་གསུངས།
དེ་ལྟར་ལྷོ་དབྱེ་བེན་ནས། །ཞི་ས་མ་ཡ་སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་མི། །ཞེས་བཟོད་ནས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲུང་

བ་སྤར་ཕུལ་བ་དེ་ཉིད་གར་བྱེད་ཅིང་སྤངས་ནས་མགོ་བོར་བཅིངས། སྤགས་དོན་ནི། ས་
མ་ཡ་དམ་ཆོག་སྤྱ་བེ་ཤ་ཡུ་མི་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་དགྲིལ་
འཁོར་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཆོ། སྤགས་རིམ་དབང་དོན་སོགས་སུ་སྤགས་བརྗོད་པ་མི་གསལ་
ཡང་། ཀུན་རིག་ལྷིག་ཆེན་དུ་ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་སྤྱ་ད་བརྒྱ་ཞི་ཀ་རོ་མི། ཞེས་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
བ་ལས་གསུངས་པ་འདིས་ཕྱག་འཆའ་ཡང་རུང་བར་གསུངས་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་ཨོ་སྤ་ཏ་
མ་མི་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ན་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་པའི་བྱི་མ་འདི་གྲགས་ཆེ། དེའི་རྗེས་སུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་སྦྱུང་ཞིག །ཅེས་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་བྱིས་ལན་དུ་ཆོག་དེ་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་ཆོག་སོར་བཞག་ཡིན། དེ་ཡང་
དེའི་རྗེས་སུ་རབ་གནས་བདག་འཇུག་སོགས་གང་བྱེད་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ལ་
བསྐྱེགས་ནང་རུང་བར་མངོན་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་མཛད་པའི་སྤྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ངག་ཏུ་བསྐྱུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་(༡༣༠ན)སོ། །འཕྲེང་བར་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་བྱེད་པའི་
ཆོ། སྤྱ་བེ་ཤའི་སྤགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་ནང་དུ་ཁྱེགས། གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་དང་བརྗོད་
ལྷ་པའི་སྤགས་ཀྱིས་ཤར་སྒྲོ་སོགས་བྱེ་རྗེས། ཨོ་པ་ར་མ་སུ་ལྷ་ཤ་ཡ་སོགས་བརྗོད་དེ་མེ་
ཏོག་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དོར་བ་ཚུར་སྤངས་ཏེ་མགོ་བོར་བཅིངས་ནས་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་
དངོས་གཞི་ལེན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་འབྱུང་འབྱེལ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །དེ་
དག་གིས་བཤད་པའི་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་ལེན་ཚུལ་དེ་ལའང་
སྤར་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཛད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་སྒྲོ་དབྱེ་བ་དང་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་
དབང་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཁྱེགས་པའི་སྒྲོར་ནམས་ཀྱང་དགོས་པས་སྒྲོ་དབྱེ་སྤ་

མའི་རྗེས་སུ་སྒོ་བཅད་པ་སྤྲར་ཡང་མེ་ཏྲ་ག་འཕྲེང་བའི་དབང་ལེན་པའི་གོང་དེར་བྱེ་བ་ཡིན་
ལ། རྒྱ་གཞུང་གཞན་མང་པོར་སྒོ་དབྱེ་སྤྲ་མ་ཉིད་ལས་མ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཞུགས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒོ་བ་མ་གཞུག་
ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་པ་ཆབ་འགྱུར་ལས། བྱེ་ནས་དེ་བཞིན་འཇུག་
པ་དང་། ཞེས་འགྱུར་ཞིང་། ཆག་འགྱུར་དུ་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྒོ་བ་མ་གཞུག་པའི་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སྔོན་དུ་འགོ་
བའི་བདག་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་དབང་རྫོགས་པར་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒོ་བ་མ་ལ་སྤྲགས་སྔོན་
འཕོགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རང་ཅུ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པའི་སྔོན་པ་དང་ལྷན་དགོས་
པ་ལ། བཤགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་འཇུག་སྤངས་པས་སྤྲགས་སྔོན་ཉམས་པ་
ཞིག་ཡིན་ནའང་སོར་ཆུད་ནས་སྔོན་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་(༡༣༠བ)ཕྱིར་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་
ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དག་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲར་ཡང་དཀྱིལ་
འཁོར་འདིར་ནི་འཇུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དག་ནག་གི་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
བག་མེད་བྱུང་བྱུར་པས། །སྤྲ་མ་དམ་ཆོག་ལ་གཞོད་ན། །དེས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲིས་བྱས་
ལ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་བཤགས། །ཞེས་དང་། འཕྲེང་བ་ལས། སྤྲ་མ་སྒོ་དང་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྗེ་ལྟ་བར་སྔོན་མོ་སྔོན་དུ་འགོ་བའི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་སྤྲ་མའི་
མདུན་དུ་བཤགས་པ་སྔོན་དུ་འགོ་བས་སྔོན་པ་བཞིན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སྐད་
དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་པོ་ནས་ཅུ་ལྷུང་གིས་སྔོན་པ་ཉམས་ན་བཤགས་པ་མཆན་ཉིད་པ་
སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྲར་ཡང་དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བར་སྔོན་པ་ལེན་པར་གསུངས་ཤིང་།
དབང་བསྐྱར་ཡང་སྤྲ་མ་དམ་པ་བཞུགས་སར་སྔོག་དང་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་
དཀའ་བས་བར་མ་ཆོད་ན་སྤྲ་མའི་སྤྲན་སྤྲན་ནས་འོད་དགོས་ཤིང་། ཆོད་ན་རང་གི་བདག་
འཇུག་བྱས་པས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་འབྲུབ་པ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་ཆོག་

ཉམས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དབང་ཉིད་རི་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་གར་བརྩུང་བར་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀོ་ས་ལའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་། སློབ་
མ་གཞུག་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་དང་པོར་བྱ་དགོས་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་ལ་དག་བརྟེན་ངས་པས་དམ་ཆོག་དང་འདས་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་
དག་སྤིང་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་པོར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲན་ཤེས་
མ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ལས་འདས་ཏེ་སྤྲོམ་(༣༣༡ན)པ་ཉམས་པ་བྱུང་
ན། དེ་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འཇུག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་
པར། སློབ་མ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་ཡིས། །དང་པོར་ཞུགས་ལ་རང་གི་ནི། །དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་
རྫོགས་བྱས་ཤིང་། །རིགས་བདག་རྗེས་གནང་ཐོབ་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བཞིན་དུ་ཤུའི་པ།
ས་ར་ཏ། ལ་བ་པ། ཀུན་སྣང་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་བདག་འཇུག་སྤོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་
ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སྤྲུགས་མཁན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སྤྱན་བྲངས་བདག་ཉིད་འཇུག་
པར་བྱ། །བདག་ཉིད་ལ་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་སྤྲུགས་མཁན་བདག་
ཉིད་ཞུགས་ལ། ཨོ་བཟླ་རྩ་ར་ནས་ལྷན་ཀོའི་ཉྱེད། །ཞེས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སློབ་མ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ན་རང་ཉིད་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་ལོགས་སུ་གསལ་བཞིན་པ་ཡིན་
ཡང་། འདི་ལ་སོགས་པ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནམས་ལ་སྐྱབས་འདིར་རང་
གཙོ་བོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་བྱ་སྟེ་ཤར་སྒོ་ནས་ཐོན་པར་མོས་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད། སྒོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་ཉིད་དབང་ཞུ་བའི་སློབ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་
པས་སྤྲོ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མོས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇུག་པ་ཞུ་བའི་ཡོན་གྱི་མཆུལ་འབྲལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནས་བརྩུང་སྟེ་དབང་
བཞི་པའི་དག་པའི་བར་གྱི་སྤྲོ་མའི་བྱ་བ་ནམས་སྤྲོ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་

དད་པས་མཛད་པར་མོས་ཤིང་། སློབ་མའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་མོས་
(༡༩༡བ)ནས། བདག་འཇུག་གི་ཆོག་བཤར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
སྐབས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་འབྲོད་ཅིང་། ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་
དབང་གི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་དམིགས་བྱེད་པས་བདག་ཉིད་འཇུག་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་
བའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལེན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཅ་འབྲེལ་དང་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། འབྲེང་
བ་ལས་ཀྱང་། ཆོག་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་པར་
བྱས་ལ། ཞེས་བདག་འཇུག་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་རྣམས་ལ་གནང་བ་ཞུ་
བར་གསུངས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྩ་ལ་སེ་ནས། དེ་ནས་སློབ་མ་འཇུག་དོན་དུ། །མཁས་
པས་འདི་ལྟར་མཁུན་པར་གསོལ། །བདག་མིང་ཆེ་གོ་ཞེས་བྱ་ཡིས། །ཉི་ཅུ་ཀ་དཔལ་
སློབ་དཔོན་ཆེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་གྱིས། གསུངས་པའི་ཆོག་དག་གིས་
ནི། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོག་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་བདག་གིས་བགྱི། །དེ་ལ་
རྗེས་གནང་སྟོལ་མཛོད་ལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ལ་ཉི་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་འདིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གནང་བ་སྟུང་བར་བསམས་ཉི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་
ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་གནང་། །བདག་གིས་རྗེས་སུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཡིན་ལ། དབང་དོན་དུ་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་ལོགས་སུ་གནང་བ་གསོལ་འདི་
མ་བྱེད་བས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །ཉི་ལུ་བ་ལས། བྱིན་པ་དེ་བཞིན་འཇུད་
པ་དང་། །དེ་ནས་སློབ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རང་ཉིད་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཡིས། །བདེན་པའི་
བྱིན་བརྒྱབ་སྡོན་འགྲོ་བས། །འཁོར་(༡༩༡ན)ལོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། །རང་བཞིན་འོད་
གསལ་ལས་བྱུང་བའི། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། ཕུན་སུམ་ཆོགས་

ཀུན་སྦྱལ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་སློབ་མ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེག་དབང་དོན་
དུ་བཀོད་པ་རྣམས་དགྲིལ་ཆོག་པ་ཆབ་དང་ཆག་འགྱུར་གཉིས་ཀ་དང་མི་འབྲ་བ་མང་ཙམ་
འདུག་ཀྱང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བའི་འགྱུར་དང་མཐུན་པས་དེའི་ཆེག་དོན་བཤད་ན། སྤྱི་བ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལས་
གཞུགས་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ནི། མཉམ་སྦྱར་ལས། རྟོ་རྟེ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བརྗོད། །སེམས་དབང་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཉིད་དེ། །དེ་དག་བདག་ཉིད་བྱུང་བ་ནི། །རྟོ་
རྟེ་སེམས་དབང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་རྟོ་རྟེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སེམས་དབང་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངས་དོན་གྱི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་ཉིད་བྱང་དོན་
བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་
ཡང་། བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པའི་དབེ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
ཡང་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དང་། རོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤང་
ཡང་། རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་བདེན་པ་འདི་ཡིས་ནི་སློབ་མ་རྣམས་(༡༩༩༧)ཟུགས་རྟོ་རྟེ་མི་བསྐྱེད་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་འདིར་གཞུག་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་གཞུག་པས་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འབྲུལ་ཏེ་བཀོད་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་མཐོང་ན་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མང་པོ་དག་སྟོང་བར་རུས་པས་སོ། །རྟེན་
པ་སྤྱི་ཕྱི་འདི་གསུམ་ལ། པ་ཆབ་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ཤིང་། །སྤྲིག་
དང་བྲལ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ལས། །རྩ་འབྲུལ་མ་ལུས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆག་

གིས། ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་འཇུག་པར་ཤོག། འཁོར་ལོར་རྩེ་འཇུག་མ་ལུས་པ། མཐོང་
ཞིང་ཉེས་ནམས་དང་བལ་ཤོག། ཅེས་བསྐྱོར་རོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བཞུགས་པའི་གནས་དོན་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་ཏེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་ནམས་སྟོབ་མ་ལ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པས་ན་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲིའི་ནང་དུ་བདག་གིས་སྟོབ་མ་གཞུག་པར་
བགྱི་ཡི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་
པར་དག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ནམས་རྒྱ་རྒྱུན་གདགས་གཞི་སོགས་ལ་བཟོས་ནས་
བྱུང་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱོར་བར་ངེས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཏེ་རུས་པ་དང་། དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་ནས་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་ནམས་འདར་མི་རུང་བས་ན་
དམ་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་ནམས་བྲན་པ་སྟེ་མ་བརྗེད་པར་གཞུང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རུས་པ་
ལས་སམ་སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་སྤང་སྤང་ནམས་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བྱས་པའི་རུས་མཐུ་ལས་སྟོབ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིས་
བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བར་(༡༢༣༥)མཛོད་ཅེས་པའི་
དོན་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། ཞུགས་པས་ཞེས་པ་ལ་པ་ཆབ་ཀྱིས་ཞུགས་ལ་ཞེས་དང་། ཆག་གིས་
ཞུགས་ནམས་ལ་ཞེས་བསྐྱར་བ་གོ་བདེའོ། །བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ཐལ་མོ་སྤྱར་
ཞིང་། བྱིས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཀོད་པ་འགའ་ཞིག་དུ་བདེན་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱག་གསུམ་
འཆལ་བར་བཤད། ཉག་པོ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། བདེན་སྟོབས་ཀྱི་འོག་དུ་ཞེས་བརྗོད་ལ་
བྱག་བྱས་ཏེ་དེལ་བྱ་གསེལ་ལོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པས་བདེན་སྟོབས་འདི་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྟེན་པས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྟོབ་མ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེན་པ་དགོངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་མཉེས་པར་བྱ་བ་

ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གངས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་
ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྟ་རྣམས་མཉེས་པ་དང་སྟོབ་མ་ལ་རྟོག་སེམས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་སྟོང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འབྲེང་བར། ཉམ་མཁའ་སྟེ་བ་མཆོན་མའི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་འབྱོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཉམས་པ་མེད་པ་
རྟག་པ་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟུང་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྟུང་། །དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱའི་སྟུང་དང་།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཁྲུབ་པ། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབས་པ་
དང་། བདེན་པ་གང་(༡༣༣བ)གིས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བདེན་
པ་བསྐྱབས་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། ཆོགས་
བཅད་དང་པོ་བཞི་དཔལ་མཆོག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་བཀོད་པ་ནི་དེ་
དག་དང་མི་འབྲ་བས་རྒྱུད་ཅིག་གི་ཆོག་སྤངས་པའམ་རིམ་ལྔར་ཡིན་མ་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་འཇུག་པ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོལ་
བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། རང་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོལ་བའི་ཕྱི་འཇུག་ནང་
འཇུག་གི་དོན་སྟོམ་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་འཇུག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་
པ་ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱ་
བའི་སྟོར་དང་། ཡོལ་བ་གསལ་ནས་ནང་དུ་བྱ་བའི་སྟོར་ལ་བྱེད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞལ་
ཞེས་སེམས་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱིབ་ཅིང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲུམ་པ་སོགས་ལའང་རྟོན་ཞེས་

ལྷ་བྱས་གཡོགས་ནས་སྤྲ་བའི་བྱག་ལེན་ཡོད། དེ་ལྷར་ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤར་སློབ་མ་སྤྲ་
གོན་བྱས་བའི་སློབ་མ་ཁྱས་བྱས་ཤིང་། རི་ཞིས་པོས་ལུས་ལ་བྱག་བ་ནམས་དུལ་བའི་སྤྱོད་
ལམ་གྱིས་འདུག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལག་ལེན་ལ་ལས་བྱམ་གྱི་ཚུ་ཁྱས་གྱི་ཕྱིར་འགྲིམ་བར་མཛད།
སྤྱིར་ཁྱས་ལ། རྗེ་རྒྱུ་ལ་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་བ་ལས། ཅན་དན་ག་བྱར་སྤྲ་ཅི་ཡི། །ཚུ་ཡིས་ཀྱང་
ནི་ཁྱས་བྱས་ཏེ། །དད་བའི་ཚུ་ནི་འཆང་བ་ཡིས། །སེམས་གྱི་རི་མ་ནམ་བར་འཁྱུང། །ཅེས་
ཕྱིར་ཁྱས་དང་། དད་བས་སེམས་གྱི་རི་མ་འཁྱུང་བའི་(༡༣༤ན)ནང་གི་ཁྱས་གཉིས་གསུངས་
ལ། གཞན་ཡང་སྤྲོམ་བ་ལ་ཉེས་བས་མ་གོས་བར་གནས་བ་ནང་གི་ཁྱས། བཤགས་བ་དང་
གསོལ་བ་འདེབས་བ་ལ་སོགས་བ་གསང་བའི་ཁྱས། བྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ནལ་འཕྱོར་གྱི་ཁྱས།
ཚུས་རི་མ་འཁྱུང་བ་ཕྱིར་ཁྱས་ཏེ་བཞིར་ཡང་ཡོད་དེ། ཅེ་མོ་ལས། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཅི་བྱས་
བར། །ཁྱས་བཞི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་བྱ། །ནལ་འཕྱོར་རི་ལྷར་ཁྱས་བྱ་བ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་བཤད། །སྤྲོམ་བ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །དང་པོའི་ཁྱས་སུ་བརྗོད་བ་ཡིན། །གཉིས་བ་
རྒྱད་ལས་གསུངས་བ་ཡི། །བཤགས་དང་གསོལ་བ་འདེབས་བ་སོགས། །བྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་
གསུམ་བ་སྟེ། །བཞི་བ་ཚུ་སྟེ་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཁྱས་གྱི་ལས་ནི་རི་ལྷར་བྱ། །མི་དག་
བཅུ་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དག་བ་བཅུ་ནི་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །འབྱུང་པོ་ནམས་ལ་ཐན་འདོགས་
བ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁྱས་སུ་འདོད། །བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་བྱག་
རྒྱས་རྒྱས་གདབ་ཅིང་། །བྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཅིང་། །ནལ་འཕྱོར་བ་ཡི་ཁྱས་སུ་
འདོད། །གསང་བའི་སྤྱོད་ལྷན་ཁས་ལེན་བ། །ཚུ་ཡི་ཁྱས་ནི་བྱ་བ་སྟེ། །ལས་ནི་ནམ་བར་
རྟགས་བའི་ཁྱས། །རྗེ་རྒྱུ་ལ་སྤོབ་དཔོན་དག་གིས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྷར་རོ། །

ནག་པོ་བའི་གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་ཁྱས་བྱས་ཤིང་། གོས་
གསར་བ་བགོས་ལ་བཀྱག་ལ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྷར་གོས་གཙང་མ་གསར་བ་ཡང་བགོ་
བར་བྱ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ན་དག་འཕྱོན་ཆེན་པོ་སྤྲོབ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤྲོབས་ཁྱས་དང་གཙང་སྤྲ་དང་

གོས་བཟེ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར་ན་འདི་ག་རྟེན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ཅོད་པ་ལ་ཁུས་དང་གཙང་སྒྲ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཡང་
བྱ་(༡༩༤བ)དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གོས་བཟེ་བ་དེ་ལའང་། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། གོས་བཟེ་
བའང་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲུམ་པ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི་གོས་དང་པོའོ། །ངོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་ཁྲེལ་
ཡོད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །ཕྱིའི་གོས་གཙང་མ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཞེས་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་
སོ། །ལག་ལེན་ལ་དངོས་གཞིའི་གོང་འདིར་འགགས་གཏོར་གཏང་བ་ནི་གཏོར་མའི་སྒྲོ་ནས་
མི་ལམ་ངན་པ་སོགས་བསྒྲོག་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་སྒྲགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསང་རྒྱ་འཁོར་བའང་མཛད་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་མི་ལམ་ངན་པ་བསྒྲོག་པ་
ཡིན་ལ། སྒྲོ་ན་བདག་མེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟར་འཆོམ་པ་ཞིག་བཤད་པའི་དོན་བསམ་དུ་བཅུག་
པའི་བསྒྲོག་ཐབས་ཀྱང་བྱའོ། །དངོས་སུ་ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་ཀྱང་། སྒྲོ་དོན་ལ་སྒྲ་
མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གསལ་བར་དམིགས་ནས་དེ་འདྲའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཤར་སྒྲའི་
མདུན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་རྩི་རྩེའི་དབུས་རྒྱུ་ཐད་ཅམ་དུ་སྒྲོབ་མ་རང་ཉིད་ཡོད་པའི་མོས་པ་བརྟན་
པོ་བྱས་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པའི་སྒྲོར་རྣམས་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་རྒྱས་པ་ལུལ་ནས།
འདི་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྲན་བཞིན་པས། སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་བོ། །

ཆོག་དེའི་དོན་ནི། འདི་ན་ཞེས་རང་གི་གནས་རྒྱལ་འཁོར་བར་འབྱུམས་ལུགས་སོགས་
འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཉི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྤིང་ཅེ་ནས་
མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བ་དེ་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ཐར་དཀའ་
བ་དང་། ཟབ་པས་ན་རྒྱ་(༡༩༥ན)མཚོ་དང་འབྲས་སྟེ། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་

མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བའི་གནས་དེར་ནི་
ངན་སོང་གསུམ་པོ་ལྟ་ཞོག །ལྟ་མི་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེར་ན་གཡམ་པ་འཕུགས་པ་ལས་བདེ་ཉམས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བདེ་
བ་དགོན་པ་སོགས་མདོར་ན་སྲིད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས། གྲོགས་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས། ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་
སྤྱོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སྤྱག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་
ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མདོན་པར་རྒྱག །བདེ་བར་འདོད་ཀྱང་གཉི་སྤྱག་པས། །རང་
གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་གནས་འདིར་འབྱམས་ནས་
འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་བརྒྱག་དཀའ་བ་རྣམས་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བར་སྤྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལས་གསོག་པའི་རྒྱ་དང་།
ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་ན་ལས་
ཅམ་གྱིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་མི་རུས་པ་ནི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱ་དེ་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་སྤར་ཡོད་
དང་དེས་གསར་དུ་གསོག་པ་ལྟ་(༡༩༥)འུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་
རྣམ་བཤལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །སྤྱ་
བཞིན་ཅ་བཞིན་སྤྱོན་ཤིང་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་འབྲ་གཞན་དང་ལས་དང་འཁོར་བའི་

གནས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གནས་པའི་
མཆོ་སྐྱེལ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་མཆོ་སྐྱེལ་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་ཅ་བ་མ་སྤྱངས་པའི་ནགས་ཆལ་སོགས་བཅད་ཀྱང་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར།
ཉོན་མོངས་པའི་ཅ་བ་མ་བཏོན་པར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འགོ་བ་རྒྱུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ལྷོན་ཤིང་གིས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ལོ་རེ་བཞིན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་གཞི་རྒྱུ་སྐྱེལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་སྐྱེ་བར་རུས་ཀྱི། རྒྱན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་
རུས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་འཕྲུལ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཞན་
འགྲུབ་པར་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལས་ཅམ་གྱིས་དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་མི་རུས་
པ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་དེ་ནི་
རྒྱ་སྤོན་གྱི་ཁྲིམས་པ་དང་འབྲས་སྐྱེ། མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་སྐྱེལ་གྱིས་བདག་འཛོམས་
སེམས་ཅན་འཛོམས་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་
ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྤྱན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ལྟ་དང་(༡༩༤༦)བཅས་པའི་འཛིག་
ཉོན་ཐམས་ཅད་དགར་ལངས་པ་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ཅ་བ་
དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུ་མས་བདག་གི་སེམས་ལ་བྱུང་ནས་གཙུག་པར་བྱེད་ལ། དགེ་
མི་དགེའི་ལས་དང་། བྱེད་པར་མི་དགེ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྤྱང་མ་བཟོན་པ་དུ་
མའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པས་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱི་ཐ་སྤོང་ལྷགས་བྱེད་ཏུ་འབྲུགས་པའི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
མཆོར་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བདག་བྱིང་བས། དཔེར་ན་རྒྱུ་སྐྱེལ་བའི་གང་ཟག་
ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་སྤོལ་བར་རུས་པའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་འོ་དོད་འབོད་པ་ལྟར་
སྤྱིད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བྱེད་པས་འཛིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་གྱི་སྤྲུགས་རྗེས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་གཉེར་ཆེན་པོ། ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གྱེ་ཞེས་འབོད་པའོ། །

འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་
པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པའི་ཡིང་ཐོག་གིས་གནས་སྤྲུགས་མཐོང་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བསྐྱབས་པས་ན། དེ་འབྲའི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་སྒོ་ནས་དབང་
དུ་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་བདག་གི་ངང་རྩལ་དགོངས་པར་
མཛད་ནས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐོན་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དམན་
པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་
ན། (336བ)དམན་པའི་ཞི་བའི་བདེ་བ་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་
གཉིས་ཀ་ལས་སྤྲུགས་རྗེས་རྒྱ་མཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱོབས་ཤིག །ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་
བཞིན་དུ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གཞན་ཀྱི་ཆེད་དུ་
དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱུར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་འདོད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གསལ་
འདེབས་དང་བཅས་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་པོས་གདབ་པོ། །བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་
ལས་སྐྱོབས། །ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་
སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའམ། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་
སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་མོད། སྤང་བཤད་པ་ཉིད་ལུས་པ་ཆེའོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་
ཤུ་པ་ལས། ཤར་གྱི་སྒོ་དུ་བཀྱག་ནས་ནི། །བྱམ་པའི་རྩ་ཡིས་ཡང་དག་པར། །བྱས་ཏེ་ཞེས་
དང་། འབྲེང་བ་ལས། སྐྱོབ་མ་གཞན་ལྟག་པར་གནས་པར་བྱས་པ་སྐྱོམ་པ་གཉིས་དང་ལྷན་
པ་ནམས་ཁྱས་བྱེད་བཅུག་སྟེ། དེ་ཞེས་པོ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་བྱས་ལ་ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་
དུ་ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ཀུན་བྱེད་བྱམ་པའི་རྩ་ཡིས་ནི། །ཡོལ་བའི་

མཐར་ནི་བསངས་གཏོར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ནག་པོ་བས། བྱང་ཆུབ་དོན་རྒྱུ་སོགས་གསུང་ཞིང་། གཞན་མང་པོར་དགའ་ཆེན་ཁྱོད་བདག་སོགས་དང་། སྐབས་འདིར་གསོལ་འདེབས་མེད་པའང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དབང་དོན་ཀྱི་ཆོག་དེ་རྣམས་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་ཐེང་བའི་ལུང་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་སྐྱེས་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་བསངས། མིག་དར་གྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་འཕ་མེར་པོ་གང་ཡང་རྩང་བར་འཕྲེང་བ་དང་(༡༣༧ན)ལ་བ་བས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས་དུམ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ལས་མཐུན་གྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་རྩང་བར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངས་ཀྱང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། དེ་ནས་གོས་དམར་གྱིས་གདོང་གཡོགས། ཞེས་སོགས་དམར་པོ་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་བྱག་ལེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད། དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བསྐྱེས་པ་ཐེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དང་གོས་སོགས་ལ་སྤགས་བསྐྱེས་པ་ནི་སྤགས་དེ་དག་ལས་རྣམས་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དགོས་པའང་མིག་དར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བཅད་ནས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་མོས་དགོས་ཞེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། མིག་དར་འཆིང་བའི་སྤགས། འཕྲེང་བ་སོགས་ལས་ཅ་སྟེ་བརྒྱའི་སྤགས་ཀྱིས་མཛད་ལ། ཉི་ཤུ་པར་དེ་དང་ཨོྲ་བེ་ཤ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་བ་གསུངས་ཤིང་། སྤགས་དེ་ནི། འཕྲེང་བ་སོགས་སུ་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་དབྱེ་བ་རྗེས་མའི་ཆེ་སྒོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤགས་སུ་གསུངས། སྤགས་དང་པོའི་དོན་ནི། ཅ་སྟེ་མིག་ཤར་ལྟ་འཆིང་བ། བ་ར་མཆོག་ཤར་ལྟ་ཡིད་དེ། ཡིད་མཆོག་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དབང་རྒྱུ་འགར་བཤད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཡིད་མཆོག་དུ་བྱ་མ་ཡིངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། མཁས་པ་འགས་དེ་ལྟ་

ན་དབང་དངོས་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དེ་བས་ཀྱང་མ་ཡིངས་པ་དགོས་པས་
མིག་དར་འཆིང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགོག་ཅིང་། (༢༩༧བ)ལ་ལས་འབྲས་མ་
སློན་བར་དུ་བརྟོལ་ན་མི་པན་པའི་ཁར་ཟུག་རྩ་བསྐྱེད་ལ་སློན་ནས་བརྟོལ་ན་མཆོག་ཏུ་པན་པ་
བཞིན། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པར་གདོང་གཡོགས་བཅིངས་ནས་
ཡིད་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་
གྱི་བདེ་བ་ཉམས་དགའ་བའི། །ཐར་པའི་གོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་བདེ་ཆེན་འཇུག། མཆོག་ཏུ་བདེ་
བ་དམ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །རྩ་རྒྱུ་བྱི་རྩེ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་དཔལ་མཆོག་ཏུ་
བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་བྲ་བེ་ཤ་འཇུག་པ། ཟླ་ག་སྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྩ་སུ་
ཁ་བདེ་ཆེན། མོསྒ་ཐར་པ། ལུ་རི་གོང་དུ། སར་སིརྩི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། ལུ་ཁ་བདེ་བ། བྲ་དྲི་
ཉམས་དགའ་བ། བ་ར་མཆོག་ཏུ། ལུ་ཁ་བདེ་བ། ལུ་ཉ་མ་དམ་པ། སིརྩི་དངོས་གྲུབ། བྲ་རབ་
ཏུ། སིརྩི་སྐྱ་གྲུབ་པར་མཛོད་ཅེས་པ་ལ་འཇུག་གོ།

དེ་ལྟར་མིག་དར་འཆིང་བའི་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་ནི། རེ་ཞིག་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གསང་བ་སོགས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལ་བ་པས་སྟོབ་མ་
དབང་པོ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་ལ་ཡེ་མི་མཐོང་བ་དང་། རབ་ལ་རུང་ཟད་མཐོང་བར་བཅིང་བར་
གསུངས་ཤིང་། སྐས་དོན་ཀྱིས་གསལ་ལས། དར་ནི་མ་གསལ་མཆོན་པ་སྟེ། །བཀའ་བ་
གསང་བ་མཆོན་པའོ། །ཞེས་པ་བྱངས་ནས་དར་གྱིས་མི་གསལ་བ་དང་བཀའ་པས་གསང་
བ་མཆོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་འོག་པག་གི་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྩལ་
གྱི་སྤྲད་གཡོགས་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་ལ་རྣམ་པ་སྤྲད་གཡོགས་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་སྤྲད་
དུ་གཡོགས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྟེ་ག་ཏ་ཨ་རུ་རྩ་བ། ཞེས་སོགས་
བརྗོད་པའི་སྟོན་སྤྲད་གཡོགས་བསྟོན། (༢༩༨ན)སྐགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ། །གོས་གྱི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ནི། །རྒྱ་མཆོ་

འཕྲོ་བ་དམ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད།
ཨ་རུཏྟ་ར་སྤྲ་ན་མེད་པ། བོ་རྟེ་བྱང་རུབ། ཨ་ལྟ་ར་རྒྱན། བསྐྱ་གོས། ལྷ་རྩ་མཚོད་པ། མེ་
རྩ་སྤྱིན། ས་སྤྲ་བྱ་རྒྱ་མཚོ། སྤྲ་ར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་ཚིག་གོ་ཞེས་པའོ། །ཨོ་བཟླ་རྟ་
ཏྟ་ཞེས་པས་སྟོད་གཡོགས་སྟར་ཞིང་། སྤྲགས་དོན་ནི། རྩོ་རྩེ་བསྐྱང་བ་ཞེས་པར་འདུག །དེ་
ལ་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་གི་བཤད་པ་
ལས་བག་ཡོད་པའི་གོས་ཀྱིས་བག་མེད་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་ལེགས་ཏེ།
སྤྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྲང་ཞེན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན། དབང་གི་
སྐྱབས་འདིར་ཡང་། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ལའང་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྲང་ཞེན་དང་བྲལ་
ཞིང་སྟོབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་འོག་ཏུ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྲང་ཞེན་དང་བྲལ་བ་ངེས་
པར་དགོས་པས། ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྲང་ཞེན་ལ་ཡིངས་པའི་བག་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་སྤྲང་ཞེན་བག་
ཡོད་པས་སྤྲང་དགོས་པ་དེ་བྲན་པ་དང་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟའི་ཆོས་སུ་བཙུག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་གསུམ་ཀྱིས་དག་སྟོང་ཡིན་པའི་བྲན་པ་གསོ་
བ་བཞིན་ནོ། །ཆས་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། འདིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་
ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཇལ་བ་ལ་གོས་རྒྱན་གཟབ་མཆོར་བྱེད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ཞུགས་ནས་ལྟ་རྟམས་མཇལ་བ་ལ་ལྟའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་གོས་རྒྱན་གསར་དུ་སྟོད་(༡༩༧)པ་
ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གཙུག་ཏྲར། ཨོ་བཟླ་ལྷ་ཕྱི་ཁ་ཕྱི་པཎ་ཅེས་པས་མགོ་
བོར་སྦྱོན་ཞིང་། སྤྲགས་དོན་ནི་རྩོ་རྩེ་གཙུག་ཏྲར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲགས་དེ་གཉིས་སྟོད་
གཡོགས་དང་གཙུག་ཏྲར་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱོན་པའི་སྤྲགས་སྤྲན་མོང་བ་དང་སྤྲང་གཡོགས་
ལ་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་པར་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཏེ་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲང་
གཡོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་འཕ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་།

དོན་ཤེས་འབྲུང་བ་ལས་རས་དམར་པོའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྟོད་གཡོགས་ལ་དོན་ཤེས་བསྐྱུང་བའི་
སྟགས་བརྒྱ་བར་གསུངས། འུ་ཉི་པས་ཀྱང་ཁ་དོག་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དུས་འཁོར་
དགྲིལ་ཚོག་ལས་གོས་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་སྟོད་གཡོགས། སེར་པོའི་སྟོད་གཡོགས། དམར་པོའི་
གཙུག་ཏྲར་བྱ་བར་གསུངས། དེ་ནས་ལྷ་མི་ལྷེ་ར་རྩྱུ་ཞེས་པས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་སྟེར་
ཚུལ་ནི་ལྷ་སྤང་མཐའི་ས་བོན། ཁྱི་དོན་བྱུ་བ་ཀྱི་ས་བོན། ལྷེ་ནམ་སྤང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ།
ར་རིན་འབྲུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། རྩྱུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་རིགས་ལྷའི་ཡེ་
ཤེས་ཡི་གེ་དེ་དག་ཏུ་ཤར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་རང་རང་སྟེང་
བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆན་པར་སྟགས་དེ་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་ཞིང་།
ལྷ་མི་ལྷེ་ར་རྩྱུ་གི་སྟགས་དོན་ནམ་མཐའི་དཔལ་ལོ་ཞེས་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །དགོས་པ་
ནི་རྒྱལ་པོ་སོགས་མཇལ་བ་ལ་བྱུག་ཏེན་དགོས་པ་སྟེར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷ་ལ་
མཇལ་བའི་ཆེ་འབྲུལ་རྒྱུའི་བྱུག་ཏེན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་རྒྱུད་ལས། རབ་ཞི་ཁ་
ནས་སྟགས་རྫོས་གཞུག་པར་བྱ། །དར་ལ་སོགས་པས་མིག་གཉིས་གཡོགས་(༢༩༥ན)
ནས་ནི། །དོན་ཤེས་འཛིན་དཔལ་སྤྲར་ལག་གཉིས་བྱ། །མེ་ཏོག་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་དེ་བརྒྱན་
ལ། །ཡོན་གྱིས་ལག་པ་བཀའ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེར་རོ། །ཕྲེང་བ་སོགས་ལས་
སྟེར་བཤད་པ་སྟེར་ཀྱི་ཆས་འཇུག་རྒྱས་པ་དང་། འུ་ཉི་པ་དང་ཟླ་བ་ཟླ་བས་སྟོད་གཡོགས་
མ་གཏོགས་པའི་ཆས་འཇུག་དང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ། ས་ར་ཏ། ནག་པོ་བ། ལྷ་བྱང་
ལ་སོགས་པ་མང་པོས་མིག་དང་དང་འཕྲེང་བ་ཅན་ལས་ཆས་འཇུག་གཞན་མ་གསུངས་
ལ། འདིར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ནི་འཕྲེང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆས་གོས་སོགས་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་
བའི་ཆེ་སྤྲོ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལས། སྤྲོ་མ་ལས་ཀྱི་དོན་ཤེས་གཉིས་
པ་ངོ་བོ་སྤྲོ་མ་ལ་ནམ་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་བྱེ་བས་
བྱིན་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་དགོས་པས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕྲང་བར་གཙུག་པོ་དང་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་འདམ་རར་གསུངས་པས་བྱད་
བར་མེད་མོད། འདིར་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
ཟླ་མས་རབ་དུ་དང་སེམས་ཀྱི། །རྟག་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསམ། །དེ་ལ་ལྷན་མི་སྡེ་རི་
རྒྱ་ལྷགས་ཀྱིས། །མེ་རྟོག་འཕྲང་བ་རབ་བཟང་སོ། །གྲུས་པས་མེ་རྟོག་དོར་དོན་དུ། །འབད་
བས་སྒོ་ལྟན་འཛིན་དུ་འཇུག །ཅེས་དང་། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པས་ཀྱང་གསུངས་
པ་ལྟར་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྲུག་པ་ཡབ་
རྒྱུང་མཛོད་རྟོགས་ལྟར་སྒྲོམ་དུ་གཞུག །དེའི་ཕྱགས་ཀར་དོ་རྩེ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་སྤྲེང་དུ་
སློབ་མའི་(༡༡༩བ)སེམས་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་བོ་རྒྱ་ཡིག་ནག་སོ། མགིན་
པར་བསྐྱེད་པར་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་སྤྲེང་དུ་དག་དང་གསུང་དོ་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་
བོ་ལྷན་པར་སོ། སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ལ་གནས་པའི་ཟླ་བའི་སྤྲེང་དུ་ལུས་དང་སྐྱ་དོ་
རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་བོ་ལོ་དཀར་པོ་བསམ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་འད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་
བུ་སྒྲོས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁེངས། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དང་ཐ་མལ་ཀྱི་རྣམ་
རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཁུང་ལ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་ལྟར་སྤྲེངས་ནས་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དག་པའི་སྤང་ཞེན་
བརྟན་པོ་སྐྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ལྷནྱེ་པས། སྐྱ་སོགས་འདྲ་གསལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་དང་
སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་ལ། ཞེས་སློབ་མའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱི་མཆེད་ཀྱང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱང་བཞེད་པ་
དང་། སྤར་ལྟར་སྒོ་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བ་གཉིས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཡིན་པས་གང་བྱས་ཀྱང་
འབྲེལ། འདྲ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན། དག་པའི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྷནྱེ་པས་
བཤད་པ་འདི་གོ་དགོས་སོ། །

དབང་དོན་དུ་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། འཕྲེང་བར་སྔོན་དུ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་དེ་
ནས་ཆས་འཇུག་སོགས་མཛད་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་མིག་དར་བཅིངས་པའི་འོག་དུ་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་མེ་ཉོག་གི་སྤང་བ་སྟེར་བར་གསུངས་པས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་
ཡོད་དོ། །རིགས་དང་མོས་པ་འདྲི་བ་ཉི་ལྷ་པར། དེ་ནས་སྟོབ་མ་ལ་བྲི་བ། །ཀྱེ་རབ་དགའ་
ལ་དགའ་ཁྱོད་སྟུ། །དེ་ནས་སྟོབ་མས་ཀྱང་བརྗོད་བྲ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་(༡༣༠ན)བདག་སྐལ་
བཟང་། །ཞེས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ནས་སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ལ། །ཁྱོད་སྟུ་
ཅི་ལ་དགའ་ཞེས་བྲིས། །སྟོབ་མ་ཡིས་ཀྱང་དེ་རྗེས་སྟུ། །སྐལ་བཟང་བདག་ཡིན་བདེ་ཆེན་
ལའོ། །ཞེས་སྟུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུ་རི་ཀ་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། བྱ་ཁྱོད་སྟུ་
ཡིན་ཅི་ལ་དགའ། །སྐལ་བཟང་བདེ་ཆེན་གནས་ལ་ཞེས། །བྲིས་ལན་ཡོངས་སྟུ་སྟུད་པར་
བྲ། །ཞེས་དང་། འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཀྱང་བྲིས་ལན་དེ་ལྟར་བྲ་བ་གསུངས་པ་ནི།
སྟོབ་འབྱུང་ལས། ཀྱེ་ཁྱོད་སྟུ་ཞེས་བྲི་བ་སྟེ། །བདག་སྐལ་བཟང་ཞེས་བརྗོད་དང་ལྟན། །ཞེས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འབྱུར་ནི་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་དུ་རི་ཀ་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་གི་
ཚོག་བདེ་བས། ལྷ་མས་ཀྱེ་ཁྱོད་སྟུ་ཡིན་ཞེས་རིགས་དང་། ཅི་ལ་དགའ་ཞེས་པས་མོས་
པ་བྲིས་པ་ལ། སྟོབ་མ་ནམས་ཀྱིས། སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཞེས་བརྗོད་
པར་མོས་ལ་དེའི་རྗེས་སྟོབ་བྲེད་དུ་གཞུག། །དེའི་དོན་ཀྱང་རིགས་གང་ཡིན་བྲིས་པའི་ལན་དུ་
སྐལ་བཟང་བདག་ཅེས་པ་སྟེ། སྐལ་བཟང་ནི་ས་ར་ཉའི་དཀྱིལ་ཚོག་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཅེ་མོ་ལས། བདག་གི་
བྱ་ལའང་མ་ཆགས་པའི། །ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་སྐལ་བ་ངན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
མཛད་པའི། །སྐལ་བཟང་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དཔལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་རང་ནམས་ནི་
བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཙམ་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རང་གི་མ་དང་བྱ་སོགས་གཉེན་གྱི་དྲངས་
མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་བོར་བས། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་(༡༣༠བ)ཐོབ་

མི་རྒྱལ་པས་ན་སྐྱལ་བ་ངན་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཁུར་ཁྱེར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཐོབ་རྒྱལ་པས་
སྐྱལ་བཟང་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདག་སྐྱལ་བཟང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡིན་ཞེས་
ལན་བཏབ་པ་དེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གོ་བ་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྤྲགས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་བའི་སྟོད་རུང་དུ་ཆོམ་པ་སོགས་དོར་དགོས་པ་ཤེས་རྒྱས་སོ། །ཅི་ལ་མོས་བྲིས་པའི་
ལན་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ལམ་གསང་སྤྲགས་ལ་མོས་ཞེས་
ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་ཏུ་དེ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལ་བ་བ་ལ་སོགས་པས། ཡང་བྱ་ཅི་བྱ། དེས་
ཀྱང་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་བགྱི་འཆལ། ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱར་གྱི་
དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ལ་མོས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ལ། སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ནི་འདར་མི་རུང་བར་ངེས་པར་ཐོབ་
དགོས་པས་ན་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་འཆལ་བའམ་འདོད་དོ་ཞེས་ལན་བཏབ་
པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་པའི་ཁུད་པར་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་
འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོགས་པར་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྟེན་པ་མཉམ་པས་འདུག་
ཀྱང་ཅིང་། །ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྟོབ་མ་ལ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བཟོད་ཅིང་། །སྤྲུང་ཡང་
སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིན་པར་བྱ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འདུག་(༡༣༡ན)གསལ་བར་ཡང་འབྱུང་བས་སྟོབ་མས་མེ་ཉོག་དང་
བཅས་པའི་ལག་བ་ཐལ་མོ་སྦྱར། རྟེན་པ་མཉམ་ནས་ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་བའམ་བྱས་མོ་
གཉིས་བཅུགས་པའི་སྟོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་པ་ལ་བྱང་སྟོམ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་སྤར་
སྟོག་གི་སྐབས་ལྟར་ལེགས་པར་བདེ་སྤྲད་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་

རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་མང་བ་དང་། བན་ཚུན་འཐབ་ཚོད་ཀྱིས་རང་གི་མགོ་བཅད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ཀྱང་ཆངས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཆོད་ཅམ་ཞིག་སྤངས་པར་གསུངས་པས་མཚོན། སྐྱེ་བ་སྡོན་མའི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་བཀའ་བསྟན་བཅས་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྒོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་བལྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྲ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་སྡོན་མེད་དུ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སའི་དངོས་གཞིར་ལུང་བྱངས་པ་ལས། སྡོན་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་(༩༣༩ན) གང་དུ་སྤོང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སོང་བ་དང་། མ་ཤི་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གང་སྤྱོད་ཀྱི་སའམ་མའམ་སུ་རྒྱུའམ་སྒོ་བ་དཔོན་ནས། མཁན་པོའམ། སྒྲ་མའམ། སྒྲ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་རྒྱུར་བ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་སྤྱིངས་ལས། གང་གི་སྟོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལན་གངས་གངས་མེད་པ་བྱས་ཤིང་སྟག་ཡིན་པ་ལ། དཔེར་ན་ཆོ་འདིའི་མ་དེ་ཉིད་གདོན་ཀྱི་སྒྲི། མིག་གཉིས་ཀྱང་ལོང་། ལོང་འཁྲིད་ཀྱང་མེད། ལམ་ཡང་བ་ལ་གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་བརྟེན་འཆའ་ཞིང་། དཔག་ཆད་ཅམ་གྱི་གཡང་ས་འདྲིལ་སུ་རྒྱང་བའི་ཁར་འགྲིམ་པ་ལ་སྟག་པར་སྟོང་རྗེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་གདོན་ཤུགས་དག་པོས་སྒྲིས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་རྣམས་བརྟག་པར་བྱེད། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་གིས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྤྱི་དང་སྤྱོད་པར་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ནི་ལོང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་

པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་འཁྲིད་དང་ནི་བྲལ། སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཅི་རིགས་པས་
མནར་བའི་ས་ལོགས་ཀྱང་མི་བདེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་འཛིགས་སུ་བྱང་བར་ལ་
ལ་སྤྱང་ལ་ཁད་དུ་འགྲིམ་ཞིང་། ལ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་
བ་སྟོང་བ་ནི། བསྐྱེད་བཀུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོ་གཏི་སྤྱག་སྟོངས། །གཡང་ས་མང་
(༡༣༡བ)པའི་ལས་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེས་བརྟེན་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྟག་སྟེང་
གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཚུངས། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་སྤྱག་སྟོ་རྩ་ག་
ཏ་མི་དུས། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྲིད་པའི་སྟོང་དུ་བྱིང་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོ་
མེད་འཛིགས་མེད་དཀའ་དང་དགོད། །བདག་ཅག་སྟོང་ལ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །པོངས་དང་
བཅའ་དཀའ་བསྐྱེད་དང་བཟླག །འབྲལ་དང་ན་ག་རྒྱད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འབར་བའི་མེར་
ཞུགས་ཀྱང་། །བདེར་རྩོམ་སྟོན་པ་ལགས་པར་སྟུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
དེན་ཆེན་གྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་བྲན་པར་བྱས་པ་ན། སྟོང་ཐག་པ་ནས་མ་
བཟོད་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་
ཡང་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་ཁྱར་འབབ་པར་ཤེས་ནས་གཞན་དོན་ཁྱར་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
རྣམ་དག་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་བཟང་བ་ཅིམ་གྱིས་མི་པན་པས་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་
བ་ཞིག་དགོས་པར་རང་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་རུས་པའི་མཐུ་མེད་ཅིང་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་། རྒྱལ་སྐུ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་
གྱིས། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྟོབ་
པར་རུས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བ་ལས་
འདོན་པར་རུས་པར་སྦྱབས་སུ་ག་ལ་འོས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་འཆིང་
བ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྷན་
མེད་པ་སྦྱབ་པར་མི་རུས་པས་ན། སངས་རྒྱུ་ནི་སྤངས་པ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཟད། རྟོགས་

བ་ཤེས་(༡༣༣ན)བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་བརྟེན་པས་རང་དོན་མཐར་
ཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་བས་ཀྱང་བཅེ་
བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པ་མངའ། བན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་
ཅིང་། འཁོར་བ་རིམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཤྲ་མོ་རེ་རེས་ཀྱང་། སེམས་
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གོ་འཕང་ཞིག་
ཐོབ་ན་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་ཕྱིན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་
མཛད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་གཉིས་ལ་དཀར་ཆེགས་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱད་
བར་མེད་པ་དེས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡང་
དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན་པའི་སེམས་དྲུང་དྲུངས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། སེམས་དེ་ཉིད་སློབ་མ་རང་གི་
སྙིང་ག་རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཐད་དེར་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་བསིལ་ཉ་གང་བ་འོད་ཟེར་
དཀར་པོ་འཕྲོ་བ་མན་ཤེས་ཀྱི་མཐུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ། ཆེ་བའི་
ཁ་དོག་དཀར་བས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆེ་བ་
ཉ་གང་བས་སེམས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མཆོན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་(༡༣༣བ)ངོ་བོ་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སུ། མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་
བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གནས་ཐུགས་
མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་སེམས་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བར། སྐྱབས་འདིར་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་དང་འཁྱེད་པ་གཉིས་

གསུང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་སེམས་ལ་འཇུག་སེམས་དང་། རྟོན་དམ་སེམས་
བསྐྱོད་དུ་གསུངས་སོ། །སེམས་དེ་ལ་འཇུག་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ནི། འཇུག་སེམས་
དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་ལྷན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཞུགས་པའི་ཆ་
ནས་ཡིན་པ་འདྲོ། །སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་
ཅམ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དཔེར་ན་ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་ཚྲོས་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་
པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། རང་རེ་སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་གང་སྤང་
ཡང་ཚྲོས་བཏགས་ཅམ་གྱི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པ་ལྟར་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཚྲོས་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། བདེན་
འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནི་རང་ངོས་ནས་སམ། བདེན་པར་རམ། ཚུགས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་
ཞིང་། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
གཞི་གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གནས་
ལུགས་དང་རྟོན་དམ་(༡༣༩)བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས།
དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་རི་ལྟར་གཟུང་བའི་དགག་བྱ་ངོས་
ཟེན་པ་དང་། དེ་ནས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་
ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ངེས་པ་བྲངས་ནས། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་མེད་པར་སྤང་གིས་
ངེས་པའི་སྟོང་སང་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲུལ་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རང་གི་སྟོ་
དེ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་གཉིས་སྤང་སྤྲོས་ཀྱང་བར་

མ་ཆོད་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་
ནས་དེ་ཉིད་སྤར་ཀྱི་སྒྲ་བ་དེའི་སྤྱོད་དུ་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཆོན་དོན་ཀྱང་དོན་རྗེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་
པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྤར་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐོགས་མེད་དུ་འཛོམས་པ་དང་། རྣ་ལུས་སེམས་དེ་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་པོས་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་སྤྱོད་
ཉིད་ཡིན་པ་མཆོན་ཞེས་རྗེ་ལྷ་རི་བའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་
དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་(༡༣༤བ)གནས་
ལུགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པས་ན་ཐམས་ཅད་དང་། འདུས་པ་སྤྱི་མ་ལས། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་སྒྲུམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ན་
རྩལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་
པས་ན་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེར། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྒྲ་བ་དང་དོན་རྗེའི་རྣམ་
པར་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་གཅིག་བྱ་དང་།
ཁ་ཅིག་སྒྲ་བ་དང་དོན་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་མཛད་པའི་བྱི་མ་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་
བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །སྤྱོད་གར་དོན་རྗེ་སྤྱོད་པོ་
བསམ། །ཞེས་དང་། ལྷནྱེ་པས། བསྐྱེད་པ་ཅམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒོམ་པ་ལས་སམ། འཇུག་
པ་ལས་ཏེ་སྤྱོད་གའི་སྒྲ་བར་དོན་རྗེའི་རྣམ་པར་རོ། །ཞེས་དམ་ཆོག་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་
གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་མ་བཤད་ན་གཞན་དེ་
ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤྱོད་
ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་དུ་ཉིཊ་ཞེས་པས་བསྐྱེད་པ་

ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་རྗེ་རྗེར་
བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་
ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་དཔལ་མཆོག་སྤར་(༡༣༥ན)ངས་པ་བཞིན་དུ་
དགྲེལ་ཆོག་མང་པོ་ལས་ཀྱང་དམ་ཆོག་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་
དཔལ་མཆོག་ལས། འདི་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འབྲལ་
ཞིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། སེམས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་མཐུས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་
པའི་དོན་ནི། ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་མི་ལྟོག་པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་
བྱེད་གྱི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་སྐྱེ་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་མ་བུལ་ན་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སེམས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ངེས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཉམ་ཡང་། སྤར་དེའི་མཐུས་
ངེས་པར་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེས་ན་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ལེགས་པར་བརྟེན་འཕྲོད་ན་སྤྲགས་གྱི་ཐབས་
མཁས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྤང་བས། ལྟ་བུའི་
སྟེང་ནས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐབ་འདོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ནས། ཟླ་བ་རྗེ་རྗེས་རྣམ་(༡༣༥བ)

པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་ལ་མ་ལུས་པར་བཅད་འཕྲོད་པར་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་འབྲིགས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་འཛིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་གི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱ་དང་དབང་ཚས་སོགས་བྱིན་གཤིས་ཀྱི་ཁྱེད་གང་དགོས་པ་རྣམས་ཆོགས་པས་བག་ཆགས་དང་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་སེམས་ལ་བསྐྱོས་པའི་མཐུ་བརྟམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་འབྲིག་པ་ནི་དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་ཚས་དང་སྐད་ཀྱི་བཅད་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིག་ན་སྐར་བཟ་ཤིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་ན་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲུགས་ཞེས་སྐར་མི་ཤིས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ཆད་ལྟག་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་གནད་དུ་ཆོད། །

དེ་ལྟར་སེམས་གཉིས་སྒྲ་བ་དོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ཨོ་སྐྱ་ཡོ་ག་ཅི་རྟ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐགས་སྟོབ་མས་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད། སྐགས་དོན་ནི། སྐྱ་ཐམས་ཅད། ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར། ཅི་རྟ་སེམས། ལྷུང་སྤྲ་ཏ་ཡུ་མི་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བབྱའོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བབྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དོ་རྗེ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པས་སྟོབ་མའི་སྙིང་གར་རེག་པ་དང་མཉམ་དུ། ཨོ་སྤྲ་ར་ཉེ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐགས་བཅོད། སྐགས་དོན་ནི། འཛིན་ཏུ་དགའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་དོ་རྗེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་འཛིན་ཏུ་ར་(༡༣༤)ཉི་དགའ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཀྱི་ཁྱོད། ཉོ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། སིངྒ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བཅད་དོ་རྗེ། ཡ་ཐུ་ཇི་ལྟར། སུ་ཁ་བདེ་བ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེའི་དོན་ལ་ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སུ་ར་ཉེ་ས་མ་ཡ་སྟོན་ནི་འཛིན་ཏུ་དགའ་བའི་དམ་ཆོག་ཁྱོད་ཅེས་

བ་སྟེ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཚས་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་
བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའོ། །དམ་ཚིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བའི་
ནས་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དོན་རྒྱུགས་པ་ཁྱོད་ཡིན་ནོ། །ཉོ་མི་
མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། བཟོ་སྤྱོད་ལ་ཐུ་སྤྱོད་འོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་དོན་རྒྱུ་བ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་སྤངས་པའི་ཐབས་བདེ་བས་དོན་རྒྱེ་སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཁས་གྲུབ་དོན་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་དཀྱིལ་ཚྲིག་དང་བདེ་
ཆེན་རོལ་མཚོ་ལས་སྤྲུགས་དེའི་འོག་ཏུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་པ་བསྐྱོམ།
ཞེས་ནལ་འཁྱོར་གྱི་སེམས་བརྟན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། གསུང་རྒྱན་གྱི་ཐེན་
བྱིས་འགར་དེའི་ཆེ་ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་བ་དང་དོན་རྒྱེ་ལས་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བའི་
རྒྱ་བ་དོན་རྒྱེ་རང་འབྲས་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་བ་དང་དོན་རྒྱེ་ལ་ཐེམ་པས་
བརྟན་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་གཞུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་
ཅིང་ཁྱད་ཆེ་བ་འབྲའོ། །དོན་རྒྱེ་མེ་ཉོག་དང་བཅས་པས་རེག་པ་ནི་མེ་ཉོག་འདམ་ལས་སྐྱེས་
ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར། ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་(༡༣༤བ)ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་རྒྱེ་དང་འབྲས་
པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པ་མཚོན་པར་ཐན་པ་ལྟ་རི་བའི་གསུང་ཐེན་བྱིས་བདེ་མཚོག་དབང་
བཤད་ཅིག་ལས་འབྱུང་རོ། །སྤྲུགས་བཟོད་ནས་དོན་རྒྱེ་མེ་ཉོག་དང་བཅས་པས་རེག་པ་འབྲང་
བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་རྒྱེ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྲུགས་དེ་སྒྲིང་གར་ལག་པས་གཏུག་
སྟེ་བཟོའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤྲུགས་དེའི་ཉོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དཔལ་མཚོག་དང་། བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་སྤྱོད་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་དཔལ་མཚོག་དང་
འབྲང་བ་སོགས་ལས་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་དང་། དེ་རི་ཀ་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་སྐྱོན་དུ་དོན་རྒྱེ་སྒྲིང་གར་རེག་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

གསང་བར་གདམས་པ་ནི། དང་ཁྱད་ལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་སྟེ་དོན་གོ་སླ་ལ། མ་
དད་པ་རྣམས་ལའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཀྱང་སྒྲགས་ལ་མི་དད་ན་
དེ་ལའང་གསང་བར་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དམ་བཞག་དང་པོའི་སྐབས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
མ་ཞུགས་པ་ལ་གསང་བ་མི་བསྐྱག་པར་གདམས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པས་བྱད་པར་རོ། །བདེ་
ཆེན་རོལ་མཆོ། གྲེ་རྗོད་དགྲིལ་ཆོག །སྦྱིད་ཤོད་སྦྱུལ་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ལྷིག་སོགས་
ལས། དེའི་ཆེ་སྟོབ་མའི་མགོ་བོར་རྩོུ་མེད་ཀྱི་པར་གསུངས་ལ། སྒྲགས་རིས་ཆེན་མོ་དང་
དབང་དོན་དང་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་རྣམས་ལས་ནི། སུ་ར་ཉེའི་སྒྲགས་
བརྗོད་པའི་སྐབས་རྩོུ་མེད་གར་རེག་པའི་རྒྱན་ཉིད་ལ། དང་ཁྱད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་པར་
གསུངས་པ་ལས་མགོ་བོར་འཛོག་པའི་གསལ་ཁ་མེད་དོ། །གསང་བར་གདམས་པའི་ཆོག་
འདི་དག་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་ལ་བ་བ་ཨ་བླ་སོགས་མང་པོས་གསུངས་ལ། འདི་མེད་
པའང་(༩༣༧)དུ་མ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གི་
ནང་མར་ཚུད་པ་ལ་གསང་བ་བྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་གསང་བ་གདམས་པ་
ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་རོ། །

དགྲིས་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བའི་ནང་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡོལ་བའི་ནང་འབྲུག་ལ་གསུམ། ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་བསྐྱོར་ནས་བྱག་བྱ་བ།
 དམ་ལ་བཞག་བ། ཡེ་ཤེས་པ་བ་ནས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨོ་ལྷུང་མཆོ་
 གི་ཏ་ཨྱུ། ཞེས་སྐྱ་མས་བརྗོད་བ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མ་ཤར་སྟོའི་བྱང་དུ་བཀྱག་།དེ་ནི་ཤར་
 གི་སྟོ་བའི་མིང་ནས་པོས་ནས་སྟོ་བྱེ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོ་མ་དོན་ལ། དེའི་
 ཆེ་ཤར་སྟོ་ཏར་གིས་བྱེ་བར་མོས་ཤིང་། དངོས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་གི་ཡོལ་བ་བསལ་བའི་

ཕྱག་ལེན་མཛད་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། སྤགས་དེས་དང་དབང་དོན་
རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་རྣམས་སུ་སྒྲོ་བའི་སྤགས་བརྗོད་ནས་འཁྲིད་བ་ཅམ་ལས་འཁྲིད་ཚུལ་མི་
གསལ་བ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། དངོས་སུ་སྒྲ་མའི་ཕྱག་གི་དོན་རྒྱུ་
ལ་འདུས་ཤིང་སྒྲོམ་དོན་ལ་ཤར་སྒྲོའི་ཁོ་བོས་ཨོ་བུ་རྩུ་ན་ཏ་གི་ཏ་རྩུ་ཞེས་ཤར་སྒྲོ་ནས་ནང་དུ་
འཁྲིད་པར་མོས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤེབས་སྤྲུམ་པའི་བསམ་བསམ་ལྷན་ཁྲི་ར་རྩུ་ཞེས་
བརྗོད་དེ་དངོས་སུ་ཡོལ་བའི་ནང་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་ཤར་སྒྲོའི་ཁོ་བོས་སྤགས་བརྗོད་ནས་ནང་
དུ་འཁྲིད་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་
སོགས་ལས་སྒྲ་མའི་ཕྱག་གི་དོན་རྒྱུ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདུས་ཏེ་སྒྲ་མས་རྩུ་ར་རྩུ་ཞེས་
བརྗོད་ནས་འཁྲིད་པར་གསུངས་སོ། །གསུང་རྒྱན་ལ་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་གི་དོན་རྒྱུ་ལ་
སྒྲོབ་མའི་ལག་པ་(༡༣༧)གཉིས་ཀྱིས་འདུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཁྲིད་པའམ།
སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པས་བཀྱག་
སྤེ་སྒྲོའི་ནང་དུ་འདུག་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་འབྱུང་བས། སྒྲ་མས། ལྷན་ཁྲི་ར་རྩུ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆོ་སྒྲོབ་མས་དམིགས་པ་དེ་དག་གང་རུང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ནང་དུ་བཀྱི་བ་ནི་བུ་རྩུ་ཏེ་ནག་པོ་སྒྲོད་པ་ས་
ར་ཏ་སོགས་མང་པོས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྤགས་དེས་ནང་དུ་གཞུག་པ་ནི། འདུས་པ་ལེུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོར་འདུག་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ་ཚོག་གོ་ལྷན་ཁྲི་ར་རྩུ་ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་འདུག་པའི་སྤགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོར་བཀོད་དོ། །དེ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་མ་བཅོམ་པར་ལྷ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལོངས་
སྒྲོད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ལ། ཞུགས་པའི་སྐབས་འདི་ནས་ལྷ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་པར་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་དང་མཉམ་པོར་ལོངས་སྒྲོད་པའི་སྐལ་བ་མང་པོར་པ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་མས་

ཀྱང་དེ་ལྟར་མོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཕྱིའི་སྐྱལ་མཉམ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལྷ་བ་ཟླ་བས། ལྷ་ཁྱི་
བེར་རྩྱ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་ལ། ཡིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
བསྐྱོམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉེ་སྒྲོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དུ་རི་ཀ་པས་ཀྱང་།
འབྲུ་ལྷ་ཡིས་ནི་གཞུག་པར་བྱ། །ལན་གསུམ་བསྐྱར་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །ལྷ་དང་ཐ་དད་མེད་
བདག་གིས། །སྒྲོ་སོགས་དུང་ན་འཁོད་པ་ལ། །དམ་ཚིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པར་བྱ། །ཞེས་ལྷ་
དང་ཐ་དད་མེད་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ལྷ་དང་ཕྱི་ནང་གི་བྱད་མེད་པར་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ནང་དུ་(༡༣༤ན)འོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
མ་འོངས་པ་ན་ལྷ་འི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་དངོས་སུ་འོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་
ཅན་ཡང་འགྲིག་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་རྣམས་མ་ཡོངས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྐགས་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་གསང་བའི་གཏམ་བྱད་པར་ཅན་བཤད་པའི་སྤྱོད་དུ་བྱང་བ་ལ།
དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཅིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འབྲུག་པའི་
ཐོག་མ་ཡང་འདི་ནས་ཡིན་པས་བརྟེན་འབྱོར་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱ་མཚོན་དེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དོ་རྩེ་བྱིལ་བྱ་པས། དབང་བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་འབྲོ་
བར། །དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོར་ངེས་པར་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཉོགས་
པར་འབྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དུ་སྒྲོ་བ་བཞིའི་སྐགས་བརྗོད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་སྒྲོ་
ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྒྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་པའི་རྩེས་སུ་སྤྱར་ཡང་ཤར་སྒྲོ་ནས། ཡོ་བརྟ་
ས་མ་ཡ་རྩྱ་ཞེས་པས་ནང་དུ་བཅུག །ཨ་ས་མེ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་

བྱེད་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་ལ། དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྤྲུགས་ལ་སྤྲེལ་བྱེད་ཀྱི་དགྲིལ་
ཆོག་འགར་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་པས་འཇུག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །བསྐྱོར་བ་
བྱ་ཚུལ་ནི། དཔལ་མཆོག་(༡༣༤)ལས་གསུངས་པའི་མཐུ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་
པའི་སྒྲོ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གདབ་ཅིང་། ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་
ནས་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྦྱ་རྒྱབ་ཅིག་པའི་ནང་འགྲམ་ནས་སྤྲུགས་ལན་རེ་དང་བསྐྱོར་བ་རེ་
བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུང་རྒྱན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ནི་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་
སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །སྤྲུགས་དོན་ནི་ས་བཟང་མ་ཉིས། དགའ་
བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཏན། །ཤིན་ཏུ་དགྲེས་དང་ཤིན་ཏུ་བདེ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་རིང་
ནི། །བྱུང་པར་མཛོད་ཅིག་བདག་ལའོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཉ། མཐུ་ར་ཏ་དགའ་བ་ཆེན་
པོ། སུ་བྱི་ལྷ་ཤིན་ཏུ་བཏན་པ། སུ་ཏུ་ཁོ་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པ། སུ་སུ་ཁོ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ། བཟོ་
ས་ཏུ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཨུ་དེ་རིང་། སི་རྒྱ་བྱུང་པར་མཛོད། མྱོ་བདག་ལ་ཞེས་པ་ལ་
འཇུག་གོ། །ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་སྐྱོར་བ་འདི་མེད་ཀྱང་། དབང་དོན་དུ་མཛད་པ་
ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

ཕྱག་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དང་པོ་མི་བསྐྱོད་དབང་བྱས་ནས། །རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་མཛེས་
སྦྱར་ཉ། །གསང་སྤྲུགས་འདི་ནི་བཛོད་བཞིན་དུ། །ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ནས་བཟོ་ཀླུ་ཀྱ་རུ་མྱོ་ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་
དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་སྤང་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་མ་བྱུང་ཡང་། སྐབས་འདིར་
མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པས་དེ་དང་། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཞན་བཞི་
ལ་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ་འཕྲེང་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། །ཤར་སྐྱོར་སྒྲོ་བ་
མ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསམ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་བརྒྱངས་ནས་ལུས་ཐམས་
ཅད་ས་ལ་པལ་པའི་ཕྱག་དངོས་སུ་བྱ་(༡༣༥)བའམ་བྱས་པར་མོས་ནས། །ཨོ་སཱ་ཏ་ལྷ་

ག་ཏ་སྤྱ་ཇ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་ཅིག་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདག་སྤྱགས་
དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་
འབྲལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔས་བདག་ལ་བྱིན་
ཀྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད།
སྤྱ་ཇ་མཆོད་པ། ལྷ་པསྒྲ་རྒྱ་ཡ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷ་སྒྲ་ནི་བདག་གམ་བདག་ཉིད།
ནི་ཆ་ཏ་ཡུ་མི་འབྲལ་བར་བཀྱི། སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། བཟླ་སྐྱ་
རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔས། ལྷ་ཉི་ཤུ་སྤྱ་བྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་གམ་བྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ། ལྷ་
བདག་ལ་ཞེས་པར་འཇུག། །སྤྱགས་གཅིག་ཕྱིར་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྤྱགས་དང་
བོད་སྐད་གཉིས་ཀའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད་པའི་བྱག་ལེན་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བརྗེས་
འཕྲོད་པའི་རིགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་པན་ཆེ་བས་འགལ་བ་མེད། དེ་ཡང་དགོས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འབྲལ་བས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔས་ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་བོས་ནས་བདག་
གིས་དགོས་པ་དེ་སྦྱབ་བྱས་པར་བྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་གཞན་རྣམས་
ལ་རིགས་འགྲེ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མི་བསྐྱོད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བྱས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་ཀྱིས་བསྒྲབས་བྱུང་སྟུང་པའི་
མོས་པ་བཟན་པོ་བྱ་ཞིང་། དེ་བྱུང་ན་ལྷ་ཐེངས་པའི་མོས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་(༡༣༤བ)ཆོག་ལ།
ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་པ་
ཞིག་ཆད་དེ་སྒོ་བ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐེངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱིན་ཀྱིས་བསྒྲབས་པའི་མོས་པ་བྱས་
ཀྱང་རུང་སྟེ་སྤྱ་མ་འབྲེང་བའི་དགོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། ལྷིང་གར་
བཙོམ་ལྷན་ཞུགས་པ་བྱ། །ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟླག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་
འབྱུང་ལྷན་རྟོ་རྗེ་ཡིས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་བཟླག་བྱ། །ཞེས་དང་། འོད་དཔག་མེད་

པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །དེ་ནི་རུས་པ་ལྷག་པར་བརྟག། །ཅེས་དང་། གསང་བའི་མཆོད་པ་
རུས་པ་བྱ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་རིགས་སོ་སའི་
ལྷ་རེ་ཆད་ནས་ཐེམ་པར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་
སྤང་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལྷ་ཆད་ནས་ཐེམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་མོས་པ་བརྟན་
པའི་བྱང་ཆེ་བ་འབྲེལ། །

ཤར་སྒྲིའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་དུ་གྱུར་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམས་སྤང་ལ་
བྱག་སྤྲུལ་སྤང་དང་། ཨོ་སྤྲུལ་བྱུང་དུ་རྩེ་ལ་སྤྲུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་རྣམས་སྤང་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་མཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
རྒྱུངས་ཀྱིས་ཆད་དེ་ཐེམ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སྤང་བྱེད་རུས་པར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པའི་མོས་པ་བྱེད། སྤགས་དོན། སྤྲུལ་སྤངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཡིན་ཡང་། བོད་
སྐད་ལ་དོན་འབྱུང་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་འབྱུང་བ་བྱང་པར་མེད། བེ་
རོ་ཅ་ན་ཞེས་པ་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་དང་། གཞན་རྣམས་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲེལ། དེ་ནས་སློབ་མ་
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་སོང་སྟེ། ལྷ་སྒྲོར་གནས་པ་
སྐད་ཅིག་གིས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་(༡༩༠༦)བཅུག་ནས། ལྷ་འི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ལ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་བཞག། །དཔལ་བ་ས་ལ་རིག་པའི་བྱག་བཅའ་
ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་དང་དམིགས་པ་བྱེད་ལུགས་སོགས་སྤང་དང་འབྲེལ་བ་
ལ། སྤགས་དོན་ཨ་ཁྱི་ཤི་ཀླ་ཡ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་དུ། བཟླ་རྒྱ་ཨ་ཁྱི་ཤི་ཆུ་རྗེ་རྗེ་རིན་
ཆེན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དང་གཞན་མ་རྣམས་མཆུངས། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་
སྒྲོར་གྱིས་རུབ་དང་བྱང་དུ་སོང་ནས་སློབ་མ་རིགས་སོ་སོར་གསལ་བ་དེས་འོད་དཔག་
མེད་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ལ་བྱག་འཇལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མཐར་དམིགས་
པ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། རུབ་ཀྱི་བྱག་ནི་ཐལ་མོ་དཔལ་བར་སྐྱར་ནས་ཁ་

ས་ལ་རེག་པ་དང་། སྐགས་དོན་པ་བརྟ་ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། བརྩ་ཆུ་པ་བརྩ་
ཡ་དོ་རྩེའི་ཆས་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་། བྱང་གི་ཕྱག་ནི། ཐལ་མོ་སྙིང་གར་
སྐར་ནས་སྤྱི་བོ་ས་ལ་རེག་པ་དང་། སྐགས་དོན་སྤྱི་རྩེ་ཀླུ་ཉེ་མཆོད་པའི་ལས། བརྩ་ཀམ་
ཀྱ་བུ་དོ་རྩེ་ལས་མཛད་བུ་གསོལ། ཞེས་དང་། གཞན་མ་རྣམས་འདྲོ། །སློབ་མ་རིགས་
སོ་སོའི་སྤར་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བྱང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་བུ་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་
བཤད། སྐགས་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་བུ་བྱང་
བོ་ལས་གསུངས། ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་ཐལ་མོ་གནས་གང་བུ་སྐྱོར་དབང་
དོན་སྤར་གསུངས་ཤིང་དབལ་བ་ས་ལ་རེག་པ་སོགས་མི་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་
ལས་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར་བཀོད་པ་ལས་ལུས་
ཀྱི་གནས་གང་ས་ལ་རེག་པའི་ཚུལ་དབང་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་བུ་སྐྱོང་ཕྱག་གི་(༡༩༠བ)
ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་སྐྱོར་བར་བཤད་དོ། །

སློབ་དཔོན་ཀྱང་དགའ་སྙིང་བོས་ཕྱག་བཞིའི་སྐབས་དོར་སེམས་ལ་སོགས་པ་རིགས་
བཞི་ལས་རང་འབྲེག་ཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་སློབ་མའི་སྙིང་གར་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་
སོ་སོའི་རྣམ་པས་བཞུགས་པ་ལ་བལྟ་བ་ནི་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་བ་སོགས་བཞིའི་
དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འབྲེང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་འདྲིའི་སྙིང་གར་སྙིང་མས་འཇུག་གི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ག་ལ་སོགས་པར་དགོད་པ་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་
བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྙིང་གར་ལྟ་ཡབ་ལུས་བསྐྱོམ་པ་
དང་མཆོན་མ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། །ལ་བ་པ་དང་ནག་པོ་སྐྱོད་པ་དང་
ས་ར་ཏས། དང་བོར་ན་མཆོད་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་
བྱས་ནས་དེ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་ཕྱག་མཛད་པ་དང་། འབྲེང་བ་སོགས་ལས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་
ཕྱག་འཆལ་བའི་འོག །སྤར་ཡང་ཤར་སྐོན་སྤར་མ་ལ་ཨོ་ཀྱ་བུ་ཅ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་

འཆའ་བ་དང་། སྤྲོ་ཞབས་ཀྱིས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་གོང་དུ། ཉེ་ན་རྒྱ་ཉེ་ན་རྒྱ་ཉེ་ན་རྒྱ་
ཞེས་པའི་སྤྲུག་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་ཙམ་གསུངས་ལ། རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་ཕྱག་འཆའ་བྱ་
སྒྲོར་གང་ཡང་མེད་པའང་ཡོད་དོ། །

དམ་ལ་བཞག་པ།

གཉིས་པ་དམ་ལ་བཞག་པ་ལ། བན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། ཉིས་དམིགས་
གྱི་སྒྲོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། ལྷ་མའི་བཀའ་ཉན་
པའི་སྒྲོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་བཞག་འདི་ཀླུ་སྒྲོ་བ་མ་
གང་ལ་བྱེད་ན། སྤར་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་སྤྲུག་སྒྲོ་བ་སྤྲུང་བྱས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་སྤྲུག་སྒྲོ་བ་དང་མ་(༡༧༡)འབྲེལ་བའི་དབང་ཙམ་ལེན་པ་ལ་དམ་བཞག་གི་སྒྲོར་
མི་དགོས་ཤིང་། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་ལ་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་
ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་རྒྱུ་འགར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོའི་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་སྒྲོ་བ་མ་ཀླུ་སྤྲུག་པར་མོས་སུ་གཞུག་པ་ལ་དམ་བཞག་གི་སྒྲོར་བྱ་ཞེས་འབྱུང་། ཉི་
ཤུ་པ་ལས། དེང་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཛུག་ཏུ། ས་མ་ཡ་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་ནས། སེམས་མ་
རྗེ་རྗེ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། མེ་ཉྱལ་འབྲེང་ཅེར་འཛིན་དེ་ལ། །མནའ་ནི་དང་པོར་བསྐྱག་པར་
བྱ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ནི། །སྒྲོ་བ་མའི་སྤྱི་པོར་བཞག་བྱས་ཏེ། །སྤར་ཡང་རྗེ་རྗེ་མནའ་
ཡིས་ནི། །འདི་སྐད་བརྗོད་ཅིང་བསྐྱན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལུང་འཛུག་གསལ་བ་
ལས། སེམས་མ་རྗེ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ཡིས། མེ་ཉྱལ་འབྲེང་བ་མཆོག་བཟུང་ནས། །ས་མ་ཡ་
རྩེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །བརྟན་པའི་མནའ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱིན། །རྗེ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ལས་དབྱུ་མ་གཙོ་
མོར་སྤྲུང་བ་ནི་སེམས་མ་རྗེ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཨོ་སྤྲུ་བརྗེ་ཨ་རྩི་ཉིལ་སྤྲུ་སྤྲུ་རྩེ། དེང་ཁྱོད་

ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཞེས་ཟེས་སློབ་བྱས་པ་དང་
མཉམ་དུ་ལག་བརྟེན་ཞེ་བསྐྱེམས་པ་ལས་ཀྱང་མོ་གཉིས་གཤེས་ཏེ་བསྐྱེད་བ་སེམས་མ་རྟེ་
ཟེ་མའི་བྱག་རྒྱའི་ཅེ་མོས་མེ་ཏོག་གི་འབྲེང་བ་འཛིན་དུ་གཞུག། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་
དེས་བྱག་རྒྱ་དེ་བཅེངས་པ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་བཞག། སྤྲུགས་དེས་བྱག་རྒྱ་འཛིང་བའི་རྒྱ་
མཚན་འདི་སྐོར་དུ་གསལ་བར་བཞག་པ་མ་མཐོང་ལ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ནི་འཛིག་ཏེན་
གསུམ་རྒྱལ་གྱི་ཏོག་པ་ལས། ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཞེས་(༡༩༡༧)བརྗོད་ནས་བཅེངས་པ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་ནས་བཅེངས་
པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་
ན། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མ་བསྐྱབས་པར། །བྱག་རྒྱ་ཀུན་དང་རིགས་རྣམས་ལའང་། །ཉིད་གྱིས་
བཅེངས་ན་བརྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྲུགས་དེ་བྱག་རྒྱ་བཅེངས་པའི་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཨོ་སཏྲ་བརྗོད་ཨ་རྟི་ཏིལ་སྤྱི་མྱོ། དང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནས་ཁྱོད་དམ་ཚེག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དམ་བཞག་
བྱེད། སྤྲུགས་དང་པོའི་དོན་ནི། དམ་ཚེག་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད། །ཅེས་སམ། དམ་ཚེག་
ཅན་ཁྱོད་ཅེས་པ་དང་། སྤྲུགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སཏྲ་བརྗོད་སེམས་མ་རྟེ་ཟེ་མ། ཨ་རྟི་ཏིལ་
སྤྱི་བྱིན་གྱིས་སློབ་ཏུ་གསོལ། མྱོ་བདག་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་
གྱིས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་བདག་ལ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཆགས་སྟུང་ན་བྱིའི་ཆས་
བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་དུ་ཆས་དེའི་རོ་བོའམ་རང་བཞིན་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའང་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཁྱོད་གྱི་སྐད་དོད་ཏེ་ཞེས་པའམ་འདིའི་སྐད་དོད་ཨ་དས་ཞེས་པ་སྤྱི་
བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་ཞེས་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་འདྲ་བས་ཁྱོད་ལ་ཞེས་སམ་
འདི་ལ་ཞེས་བསྐྱུར་ནའང་འགལ་བ་མེད་དམ་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་དོ། །

ཆོག་ལྷག་པའི་དོན་ནི། དེང་སློབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རྒྱས་པའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་པས་ན། དེ་དག་གི་རིགས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ན་ངས་(༡༩༣༥)ཁྱོད་ལ་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའམ་འབབ་པ་འདིའི་འོག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཏེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འགྲུབ་རྒྱས་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཞན་འགྲུབ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདི་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཅུག་ནས་དབང་གིས་སློན་པར་མ་བྱས་པའི་སྟོང་མིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་མནའ་བསྐྱག་པའི་དམ་ཆོག་ཅན་དུ་བྱས་པ་འདི་ལས་འདས་ན་ཁྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ་ཆེ་འདིར་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཤུག་བཤེས་གཉིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ལྔ་དང་། དེའི་རིགས་ནི་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། རིགས་དེར་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་འཇུག་དང་། དེའི་དུས་སུ་ས་མ་ཡ་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པའ་བ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསང་བའི་འཇུག་པ་གཉིས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའམ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་བྱས་ན། དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་(༡༩༣༦)པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་པའ་བ་དེའི་ཆེ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་།

འབྲེལ་དུ་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱང་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཞེས་སོགས་མན་ཆད་
དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་ལས་འདའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་
ཅེས་བསྐྱོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་གཉིས་ཆུ་གཞུང་གཞན་པལ་མོ་ཆེར་མི་འབྱུང་
ལ། མི་སྐབ་ཆེན་པོ། དེ་ནས་རྩོམ་རྩལ་འཆང་བའི། །སྤྲོ་མས་སྤྲོ་བ་མའི་སྤྲོ་བ་ག་རུ། རྩོམ་
བཞོན་དེ་དེར་གཏད་ནས། །དམ་ཆོག་མཆོག་ནི་ལན་གསུམ་བཟོད། །ས་མ་ཡ་སྤྱོ་ས་མ་ཡུ་
ཉི། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་བཟུང་བའོ། །དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་ཁྱོད་ཅེས་
སོགས་གསུངས་སོ། །དམ་བཞག་འདིའི་ཆེ་ལ་བ་བ་དང་མི་སྐབ་ཆེན་པོས་སྤྲོ་བ་མའི་ལག་པ་
ནས་བཟུང་བར་གསུངས་ལ། བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་དག་མགོ་བོར་རྩོམ་འཛོག་པར་མཛད། །འདུས་
པའི་སྐབས་འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དམ་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཉི་ཤུ་བ་དང་བྱུང་འབྱུག་
གསལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སེམས་མ་རྩོམ་མའི་བྱུག་ཆུ་དེས་སྤྲོ་བ་མའི་སྤྱོ་བོར་རེག་
སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། འགམས་
པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བཟོད། དེའི་དོན་ནི། སྐབས་ཀྱི་གསང་བ་མི་སྤྲོག་པ་འདི་
ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འདར་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་དང་མི་བྱེད་པས་ན་རྩོམ་སྟེ་གལ་ཏེ་དེ་ལས་
འགལ་ནས་སྐབས་ཀྱི་གསང་བའི་ཚུལ་འདི་མ་སྤྲོན་པ་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྲོས་ན་དམ་ཆོག་
འདི་ལས་འགལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་འཕྲུད་པ་གས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ། །(༡༩༣ན)ཞེས་ལུས་ལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའོ། །དེ་
ནས་སྤྱོ་བྱུང་དང་སྤྱོ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་མ་
རྩོམ་མའི་བྱུག་ཆུ་དེ་ཉིད་སྤྲོ་བ་མའི་སྤྲོ་བར་བཞག་སྟེ། ཨོ། དེ་རིང་རྩོམ་སེམས་དཔལ་
དང་། །ཞེས་སོགས་བཟོད། ཆོགས་བཅད་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ནི།
དེ་རིང་རྩོམ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་མའི་སྤྱིང་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དུས་ནམ་གྱི་
ཆོ་ཞུགས་ན་སྤར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་འདུག་གི་འོག་ཏུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་ཆོ་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཕྱག་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་སློབ་མ་རང་ཉིད་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་མཐུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བཀའ་མི་བསྐྱུ་བའི་བདེན་པས་སྐབས་དེར་སློབ་
མ་ལ་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་འདུག་པར་གསུངས་པ་དེའི་
ཆོ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་ན་དེ་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་
འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་འགྱུར་བ་ལ། གལ་ཏེ་སྤྲགས་གྱི་གསང་
བའི་ཚུལ་འདི་མ་སློན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲས་ན་ནི་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱིང་བལ་ཏེ་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་
ཉེས་དམིགས་ཡིན་ཞེས་དབང་རྒྱུ་འགར་གསུངས་སོ། །འབྲང་བ་དང་། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་
སོ། །རིན་ཆེན་འབྲང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཉེས་དམིགས་གྱི་དམ་བཞག་དང་པོའི་ཆོ་མགོ་
ཐོར་དོན་རྩེ་བཟུང་ནས་བྲིལ་བུ་དགོལ་བ་དང་། གཉིས་པའི་ཆོ་སྤྱིང་གར་དོན་རྩེ་བཟུང་བར་
གསུངས་ལ། (༡༤༣བ)ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དང་པོའི་ཆོ་མགོ་ཐོར་སེམས་མ་དོན་རྩེ་
མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་དུ་བསྟན་པའམ་དོན་རྩེ་བཟུང་ལ་ཞེས་དང་། གཉིས་
པའི་ཆོ་སེམས་མ་དོན་རྩེ་མའི་ཕྱག་རྒྱའམ། དོན་རྩེ་སྤྱིང་གར་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་ཆོག་ཀྱང་
དང་པོ་གཉིས་ལ་སེམས་མ་དོན་རྩེ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ཐུར་བཟུང་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་གཉིས་བཟུང་
བཅིངས་ཞེས་གསུངས་ལ། དོར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་བྱིན་བྲིས་ལས་དེ་དང་ཅུང་མི་
འདྲ་ཅམ་འབྱུང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྤྱིང་གིས་དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ཁྱོད་
གྱི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སེམས་མ་དོན་རྩེ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ཐུར་བཟུང་དང་གཉིས་བཟུང་བཅིངས་
ནས་མགོ་ཐོར་དོན་རྩེ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །

པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གྱི་དམ་བཞག་འདི་གཉིས་ནི་གསང་སློབ་གི་རྩ་ལྗོངས་བདུན་

བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཞག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་སྡེ་བཞི་གང་གི་འང་དབང་གིས་
རྒྱད་སྡེ་རུང་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱད་སྡེ་བཞི་གའི་གསང་བ་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། བྱ་སྟོད་
ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གསང་བ་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲ་མེད་ཀྱི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་རྣམས་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། སྤྲ་མེད་ཀྱི་བྱམ་དབང་ཅམ་
ཐོབ་པ་ལ་རྩོགས་རིམ་ཡན་ཆད་དང་གསང་དབང་མན་ཆད་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་རྣམས་སྟོན་མི་རུང་བ་དང་། དབང་གསུམ་པ་མན་
ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གསང་
སྟོག་གི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་(༡༤༤ན)ལུས་
ལ་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་
ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་བབྱང་བར་འབྱུང་། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་འབྱུར་ཞིང་། །ཞེས་
བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དེ་ལ་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་དང་
ནད་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་མནར་བར་བྱེད་པར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ།
རྩོ་རྩེ་འཛིན་རྒྱལ་ཁྲིས་ནས་ནི། །བདུན་བརྒྱད་རིགས་ནི་བརྒྱག་པར་མཛད། །ཅེས་རྩོ་རྩེ་
འཛིན་ལ་ཁོ་བ་མེད་ཀྱང་། །དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་འབྲུལ་སྤྲང་ལ་ཁྲིས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་
ནས་བྱ་དང་ཆ་ཐོ་སོགས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་བརྒྱག་པར་གསུངས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་
བརྒྱད་བདུན་ཚུན་ཆད་བརྒྱག་པར་འདོད་པའང་ཡོད་པས་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་འདས་པའི་
ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲིས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོད་པར་བྱེད་ལ། །བདེ་མཆོག་ཅ་
རྒྱུད་ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པ་ལས། །དམ་ཆོག་འཛོམས་ཤིང་ངན་སྟོད་དེ། །བྲམ་བེ་གསོད་པར་
ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྤྲིག་སྟོད་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱུས་འབྱུར་ངན་པའི་བདག་ཉིད་
དེ། །མཁའ་འགོ་མ་ཡིས་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ལ་ངན་སྟོབ་མི་བྱེད། །གསང་བ་པ་ཡི་ནང་ན་

ནི། །སྤྱབ་པོ་དེ་ནི་སྤྱགས་དང་འབྲ། །ཞེས། ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐྱོབ་པར་མི་མཛད་པར་ཡང་གསུངས། དེས་ན་ཅ་ཙུང་རྣམ་བཤད་ལས།
བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་དབང་ཡན་ཆད་ཅིག་མ་ཐོབ་ན་བདག་
བསྐྱོད་སོགས་བྱས་ནས་ལྟ་སྤྱབ་པ་སོགས་བྱར་གཏན་ནས་མི་རུང་ཞེས་དང། མི་གཡོ་བ་
དཀར་པོ་ལ་(༡༩༩བ)སོགས་པའི་རྗེས་གནང་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་
གནང་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི། དབང་མ་
ཐོབ་པར་དེ་དག་གི་རྗེས་གནང་ཅམ་བྱས་ནས་ལྟ་དེ་དག་སྤྱབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་དང། སྤྱགས་རིམ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་སྐོར་དང་སྐོབ་
མའི་དབང་མ་བྱས་པ་ལ་བྱེན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྤྲ་མོ་རེ་དང་དབང་གཞན་རྣམས་བསྐྱར་ནས་
གསང་བ་སྟོན་པ་ནི་མ་དག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གསང་ཆོས་རྣ་བར་སྟོག་
པ་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང། སྤྱུ་ཤིའི་བཏག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་
ལས། སྤེགས་བམ་དང་ནི་བྲིས་སྐྱེ་ཉིད། །གལ་ཉེ་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ན། །སྤྱེ་བ་འདིར་ནི་
འགྲུབ་མི་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སྤྱོད་ལུལ་མིན། །ཞེས་དང། བཤད་རྒྱུད་རྗེར་འཕྲེང་
ལས་ཀྱང་ནན་ཏན་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་སྐྱེ་རྗེར་བྲིལ་སོགས་དམ་ཆོག་གི་གསང་རྩས་
མིག་ལ་བསྟན་པས་ཀྱང། དངོས་བྱུང་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་
མོད། དང་སང་ནི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་ཉམས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང། བྱང་
སྟོམ་དང་སྤྱགས་སྟོམ་ཡོད་མེད་དང། དེ་དག་ཉམས་མ་ཉམས་དེ་དག་གི་ཅ་ཙུང་སོགས་ཀྱི་
ཅིས་གདབ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྤྱགས་པ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་སྤང་
དུ་མས་ཡོངས་སུ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ལྟག་པར་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པས་
རང་གཞན་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་དག་གིས་ནི། ཅ་ཙུང་རྣམ་བཤད་

ལས། བོད་ཀྱི་(༡༧༥)མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོར་ཁྱིམ་གྱིས་ནི་བྱ་བ་པར་སྒྲུང་བས་སྒྱུ་བ་
པར་མི་བྱས་པས་ན་དམ་ཚིག་འོར་ཁྱིམ་བྱུང་བ་མི་སྟོན་པ་ཅིག་བཅང་གསུངས་ཏེ་ལེགས་པ་
འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོར་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་མེད་དུ་མི་རྩུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྩིས་
ནམས་དམའ་མཐའ་འང་རི་མོར་བྲིས་པ་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་བཅངས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་
དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་འདི་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་
འོར་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ཆེ་ནི་རྗེ་ཆུང་
 ཆེན། །གནས་ཤིང་ཡིག་གསུམ་འདུས་བྱས་པ། །དེ་བླངས་མཉམ་ཡིས་འཐུང་དུ་གཞུག། །འདི་
 བོ་ཁྱིད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་
 བཤད་པས། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པའི་སྟེང་གི་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྲགས་པ་
 མཐེབ་སྟོན་གྱིས་བཟུང་སྟེ་སྟོབ་མའི་ཁར་སྐྱག་ཅིང་། །འདི་བོ་ཁྱིད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆུ། །ཞེས་
 སོགས་བཞིན། ཆོག་འདི་རྒྱད་དོར་འཕྲེང་ལས་བྱར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ལ། དོན་ནི་ཆུ་
 འདི་བོ་ཁྱིད་ཀྱིས་བཏུངས་ནས་དམ་ཆོག་རྣམས་མ་བསྐྱང་ན་དཔྱལ་བའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། དམ་
 ཆོག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བར་བསྐྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྲལ་སྟེང་བར་
 འབྱུར་རོ། །ཆུ་འདི་བཏུངས་ནས་དམ་ཆོག་བསྐྱང་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
 མཐའ་དག་སྟེར་བས་ན། དོ་རྗེ་སྟེ་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་བདུད་ཅི་སྟེ་ཕན་འདོགས་
 བར་བྱེད་པའི་ཆུ་ཡིན་པས་འདི་འཐུང་ཞིག་ཅེས་བ་སྟེ། འཕྲེང་བ་ལས། ཁྱིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་
 ཁྱིད་ལའོ། །དཔྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བཀལ་(3༧)དཀའ་བའི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དོ་རྗེ་བདུད་ཅིའི་
 ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོ་རྗེ་ནི་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །བདུད་ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བརྗེ་ལྷ་དཀའ་ཅི་དོ་རྗེའི་ཆུ་འཐུང་ཞིག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། བཅུ་
 ཡ་ཐོ་ཉ་ལྷ་དཀའ་ཞེས་དང་། ར་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། རིན་ཆེན་བར་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་

རོལ་མཆོར་མནའ་ཚུ་ཐོད་པར་གནས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར་
ཅན་དན་དང་ག་བྱར་བསྐྱེས་པའི་བྲི་ཆུ་ལ་ཨོ་བཟླ་ལྷ་ད་ཀ་ཐ་ཞེས་བ་ལན་བདུན་བསྐྱེས་
ནས་སྟེར་བར་གསུངས་བ་སོགས་ནི་རང་རང་གི་ཁྱད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་ལ།
དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ཆུ་སྟུག་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དམ་བཞག་གསུམ་བ་འདི་ཙ་
ལྷང་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་ལ་བཞག་བ་ཡིན་ནོ། །

དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་དང་བྱུང་འབྱུག་གསལ་བ་ལས་དམ་བཞག་བཞི་ཀ་ལ་མནའི་
ཐ་སྟོད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་གསུམ་བ་འདི་ལ། རྗེ་རྗེ་ཙུ་མོ་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྟོང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱེས་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དམ་བཞག་
རྣམས་ལ་སྟོབ་མས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་། ལྷ་མས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཀྱིས་
ཤེག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་དམ་ལ་བཞག་ནས་མནའ་བསྐྱེས་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། དེས་ན་སྐྱེས་པས་འདི་ལྟར་བྱས་བ་བྱུང་བར་བྱས་ནས། དམ་ཚོག་དང་སྟོན་བ་
བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་བ་ཆེར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་དང་། ཙ་ལྷང་རྣམ་བཤད་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྟོང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱེས་གོ། །ཞེས་མནའ་ཚུ་སྟུད་ནས་དམ་ཚོག་
སྐྱུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་འབད་དགོས་ཏེ། འདིག་རྟེན་ན་མི་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་མི་
མ་ཡིན་སྤྱོད་མོ་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་ན་མནའ་དོར་ན་མཆོམས་དེ་ལས་མི་འདའ་(༡༩༩)ན།
སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་བར་ཁས་འཆེས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྱུང་བཅས་
ཀྱི་སྤྱན་རླབས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐ་ན་ཙ་བའི་དམ་ཚོག་ཅུ་ལ་ཡང་བསྐྱུང་སྟོན་མི་བྱེད་དུ་
ག་ལ་བྱུང་སྟུང་དུ་བསམ་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དམ་ཚོག་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཙ་བའི་
དམ་ཚོག་རྣམས་ལ་འབད་ལུགས་ནི། སྟོན་འབྱུང་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རི་སྐྱེད་དུ།
ཅི་སྟེ་དངོས་བྱུང་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་
བབ་ཀྱང་སྤོའི། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚོག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་། རྒྱལ་

བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲུལ་སྤར་མནའ་བོར་ནས་ཁས་
ལྷངས་པའི་དམ་ཆེག་ནམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆོད་ལྷན་
ཐམས་ཅད་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་སྒྲིག་པར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་མཐོང་བཀའ་ཉན་པའི་སྒྲིག་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། འབད་
པས་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཆོག་གསལ་སྤྱི་ཁོང་འདི་སྐད་དུ། །མནའ་སྤོན་འགོ་བས་སྒྲིག་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར།
སྒྲིབ་མའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཅེས་པ་ནས་གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
དམ་ལ་འཛིག་། །ཆོག་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་པལ་ཆེར་གོ་སྤྱི་ཁོང་། །ཁྱོད་
གྱིས་ང་ལ་བརྟུས་པར་མི་བྱ་བ་ནི། །གནས་ཆོད་ལ་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་བྱང་རིགས་ངན་པ་
དང་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཁོང་ནས་བཛྲོད་པ་(༡༤༦)སོགས་བརྟུས་སྒྲོད་
མི་བྱ་བ་དང་། །ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། །སྐབས་འདིར་སྤྱི་
མ་ལ་བརྟུས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་། །ཅེས་བསྒྲོ་བ་ལས་འདས་པའི། དེ་མ་སྤངས་པས་ལོ་བརྒྱ་
ཐུབ་པ་ཡང་ཆེ་མ་རྫོགས་པར་དུས་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་སྤྱར་བར་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་
བར་སྤྱང་ངོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མ་ལ་བརྟུས་སྒྲོད་བྱས་ན་དམ་ཆེག་ཉམས་པའི་
ཉེས་པ་ཡང་བ་དེ་ཉིད་མ་སྤངས་པས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་སོགས་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མ་
ལ་བཅུ་པ་ལས། །མས་དང་ཉར་འཆོ་ནད་ནམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་
ཀྱང་། །སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་སྒྲོད་པ་ཡི། །ཚིངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་
སྤྱལ་གདུག་དང་། །རྒྱ་དང་མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འཕེན་ནམས་ཀྱིས་

ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། གུར་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས།
གཡོ་དང་སྐྱུ་ཡི་རབ་སྐྱོར་བས། །བསྐྱེན་བཀྱར་ལོག་པས་གསལ་བྱེད་ན། །སྐྱོ་ཁག་མཛེ་
ནད་ནད་ཆེན་གྱིས། །འི་ནས་དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱུ་ལས་
ཀྱང་ལྷག་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མ་ལ་སྤྲིག་བསགས་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་།
བྱི་མའི་འབྲས་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་སོ། །དམ་བཞག་འདིའི་དགོས་པ་
ནི། གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་གྱིས་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། མི་
སྐབ་ཆེ་བས། དད་པ་ཉི་བར་གནས་པ་ལ། །ཅི་སྟེ་འདི་ནི་མི་བརྟན་པར། །དོགས་བྱིར་སྒྲ་
མས་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་(༡༩༥ན)དང་། སྤྲུགས་རིམ་ལས། དམ་བཞག་སྤྲ་མ་རྣམས་
གྱིས་དམ་ལ་བཞག་པ་དེ་མ་བརྟན་གྱིས་དོགས་ནས་བཀའ་ཉན་པའི་དམ་བཞག་འདི་མཛད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དམ་བཞག་འདི་རྩ་ལྷུང་དང་པོ་ལ་བྱད་པར་དུ་དམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ལ་འདི་དང་རྩ་
ལྷུང་བདུན་པ་ལ་དམ་བཞག་དམིགས་བསལ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ལས།
དེ་ཡང་སྐྱོད་མིན་ལ་གསང་བ་སྐྱོག་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་ཤིང་བཀའ་ལས་འདས་པ་དངོས་
གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་རྩ་ལྷུང་དང་པོ་དང་བདུན་པ་བསྐྱུང་བ་
ལ་བྱད་པར་བའི་དམ་བཞག་ནན་ཆེར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉི་གསང་ཆོས་སྐྱོད་མིན་
ལ་སྐྱོན་པ་ལྟ་ཞོག་གསང་རྣམས་མིག་ལ་བསྐྱེན་པ་ཅམ་ལའང་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་
དམིགས་རི་ལྟར་འབྱུང་སྤར་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ལ་གཞན་ཡང་རྩ་ལྷུང་འདི་འིན་ཏུ་འབྱུང་ཉི་
བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དམ་བཞག་མཛད་ལ། རྩ་ལྷུང་དང་པོ་
དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷག་པར་ཆེ་ཚུལ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས། སེམས་
ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཆོ་
ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འབྲུག། །སྤྱིང་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོད་པ་དག། །བསྐྱབས་ཀྱང་

འབྲུག་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་པ་ཆབ་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་
སློང་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། །ཅེས་བསྐྱར་བ་
ལེགས་ཤིང་། འབྲེལ་པ་ལས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་(༡༧)
ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལ་སློང་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲུག་
པ་མི་འགྱུར་ན་སློབ་དཔོན་ལ་སྟིང་ནས་སློང་པ་ཉིད་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། རྣམ་ཡང་
འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ངེས་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། མཆན་བྱ་ལས། སྐྱ་མ་
ལ་བརྟམས་པའི་རྩ་ལྷུང་བྱུང་བས་ཀྱང་། འགྲོད་པ་བྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་སྤར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ཞུགས་ཏེ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལེགས་པར་བཟུང་ཞིང་དབང་བསྐྱར་བ་རྫོགས་པར་
སྤངས་ཏེ། ཕྱིས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
དག་པའི་ཐབས་བྱས་ན། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱས་ཀྱང་། ཆེ་འདྲིར་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
འབྲུག་མི་སྲིད་དེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་ནས་སྒྲིག་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་གནས་འདི་
ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེས་ཁྱེ་
བར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟམས་སློང་གི་སྒྲིག་པ་ཁྱེ་བས་དེ་དང་ལྷན་པའི་གང་
ཟག་དངོས་ལྟ་ཞོག་ཉམས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་འབྲུག་མི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་མ་སློང་པ་དང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པའི་དོན་
ཀྱང་། མཆན་བྱ་ལས། སྟོས་སྟོང་བ་མིན་གྱི་དེ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་གཏན་ནས་སྤང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་པ་པ་ནས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་པ་ནས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་
པ་ལ། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པར། དེ་ནས་སྟོན་པ་དོན་ཤིང་འཛིན། །གཙོ་བོ་ཚོས་རྣམས་ཀྱིན་
དབང་ཕྱུག །སྤྱད་དང་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་དག་པས། །ཡེ་ཤེས་དོན་ཤིང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །རི་
ཅེ་ཉམས་ནི་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གསང་བ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་(3༤1ན)
པའི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་ལ་དབབ་པ་དང་།
སྟོབ་མ་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་དང་བྱེ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་གྲོང་པའི་
ཚོས་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལ་དབབ་པ་ཅ་རྒྱད་
ལས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་མ་ཉག་ཏུ་དོན་ཤིང་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་དང་བསོད་ནམས་
བསགས་པ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དང་གན་པོ་དང་གྲོང་པའི་
ཚོས་གྱིས་གོས་པ་སོགས་ལ་ཡང་དབབ་རྒྱས་པར་རྒྱད་གཞན་ལས་མང་དུ་གསུངས་ལ།
དབབ་པའི་སྟོན་དུ་ཁང་བཅེགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་བསྟེན་པ་མཆོད་ཉིད་དང་ལྟན་
པ་བྱས་ཤིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱད་ནས་བཤད་
ཚོད་བཞིན་ཐེབས་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱས་པའང་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། རྒྱད་འབྲེལ་པ་བཅས་
དང་། དེའི་མཆན་ལས་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་དུ་རང་གི་ལྷའི་སྤྲུགས་ལ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་གདགས་
ལ་འབྲུམ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྟོན་བསྐྱེད་བྱ། ལས་ཚོགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་དང་སྟོན་པ་བྱ་བ་ཡང་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་
ཚོད་བཞིན་དུ་ཐེབས་པ་ལ་དེ་རྣམས་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་སྟོན་པ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་
བདེ་སྟོང་གི་ཉོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་ཡིན་ལ། སྟོབ་མ་ལ་དབབ་

བ་ལ་ནི་སྟོང་གི་མཆན་ཉིད་སྒར་བཤད་པ་དང་འབྲ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་བསྟེན་བ་ལ་སོགས་
བ་སྟོན་དུ་འབྲེད་དགོས་པ་མཚུངས་སོ། །འབྲེད་བ་ལས། མི་རྒྱས་པས་ནི་འབེབས་པའི་ཆ་
ག་མ་བྱས་པར། དམ་ཆོག་གི་ཆུ་སྟེན་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྒྲིབ་བ་འདྲི་བ་སོགས་ཐམས་
ཅད་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །(༡༤༦)ཞེས་གཞན་གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་
གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབེབས་པའི་ཆ་གའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ན། ལྷ་
བྱང་གི་ཆ་གས་དབབ་སྟེ། དེས་ན་འདྲིར་མ་སྒྲིབ་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས། ཡེ་
ཤེས་པ་འབེབས་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ན། འབེབས་ཆོག་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་
ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་དང་འབྲེད་བ་རང་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཆད་བྱབ་ནམས་གྱིས་
སྐབས་འདྲིར་འབེབས་ཆོག་བྱ་བར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་འབྲུང་བ་ལས་སྟོབ་མའི་སྟོང་གར་
ཨུའོད་ཟེར་འབར་བ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་གས་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་སྟེ་མ་ཐེབས་ན་ཁོ་
བོའི་ཁྱ་ཚུར་བཅིང་སྟེ་དབབ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འབེབས་པའི་བསྟེན་བ་བྱས་པའི་བྲིལ་བྱ་དང་
བཅས་ཏེ་དབབ་པ་དང་ཕྱིག་པ་སྦྱངས་པའི་སྟེན་སྟེག་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དབབ་པའི་སྟོགས་
ཆོག་གསུམ་པོ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་མ་ཐེབས་ན་བྱི་མ་རིམ་གྱིས་བྱས་ནས་དབབ། དེས་ཀྱང་མ་
ཐེབས་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གི་བར་དབང་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདྲིར་
སྟོབ་མ་ལ་དབབ་པ་ལ། སྟོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆོབས་
ཤིག །ཅེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱེད་
དུ་གཞུག་ཅིང་། ཆོག་དེ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབབ་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་མ་ལྷག་གནས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ནི། ཉི་ཤུ་པར། སྟེ་བོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། །ལུས་ཅན་ཁོང་སྟོང་དུ་བསམས་ནས། །དེ་
ཡི་འོག་ཏུ་རྒྱང་དང་ནི། །བཅས་པ་མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། །དེ་ཡི་སྟོང་དུ་ཡི་གེ་རྩིས་
དོག་དམར་པོ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །དེ་བྱང་འོད་ཟེར་ཆོགས་གྱིས་ནི། །བརྒྱལ་ཁྱབས་ཅན་

གྲིས་ལུས་པོ་སྤྱང་། །དེ་(༡༩༥ན)ལྟར་འོད་གསལ་བར་བྱས་ནས། །ལྡང་བར་བྱ་བྱིར་
མཁས་པ་ཡིས། །སྣོད་ཀྱི་སྒྲིང་མགྱིན་མགོ་བོ་ལ། །རྩྱུ་ལྷ་རྩྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དགོད། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དབབ་དོན་དུ། །འབབ་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་ནི། །སྣོད་ཀྱི་སྒྲིང་གར་བཞག་
བྱས་ཏེ། །གསང་སྤྲུགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱས་པ་མ་གསུངས་
ཀྱང་། །ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དབབ་དོན་དུ་དགོད་པར་
མཛད་ལ། །དེ་ཡང་རྩ་རྒྱད་ལས། །རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ། །བསྐྱེད་ཀྱི་གཤི་འོད་འབ་
བ། །ཞེས་སྟོབ་མ་རྗེ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། །ལྷུ་རྩྱུ་འདི་
སྤྲུགས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་སྟོང་པར་སྤྱངས། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་བྱང་བའི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་ལས་བྱང་བའི་བསྐྱེད་པར་པོ་ལྷ་ལས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
སྟོང་མ་ནམས་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་
ལ་སོགས་པ་མངོན་རྟོགས་བཞིན་ལ་ཞབས་གཉིས་བཞེངས་སྟབས་ཀྱིས་གཡས་བསྐྱུས་
གཡོན་བརྒྱང་བས་གནས་པ་སྟོམ་དུ་བཅུག །དབབ་དོན་ལས། །སྟོབ་མ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་
འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། །སྟོན་གསལ་ལས། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆེ་བ་
དང་ས་བོན་དང་མཆོན་མའི་རིམ་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཏེ། །འདིའི་མངོན་བྱང་ལྷ་ནི། །ལྷུ་རྩྱུ་འདི་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟོམ་པ་དང་། །ཆེ་བ་དང་།
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། །བད་མ་དང་། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་རྗོགས་པ་ལྷ་པོ་
དེ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེན་ནས་རྩ་རྒྱད་ལས། །སྤྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་
ལ། །གནས་གསུམ་དུ་ནི་རིགས་བརྟག་གོ །ཞེས་པའི་དགོངས་(༡༩༥བ)པ་ལྟར་སྟོབ་མའི་
སྤྱི་བོར་ཉམ་པར་པོ། །མགྱིན་པར་ལྷ་རྩྱུ་མར་པོ། །སྟོང་གར་རྩྱུ་སྟོན་པོ་བསྟོམས་ནས་དེ་དག་
ལས་འོད་ཟེར་རང་གི་མདོག་ཅན་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། །ནམ་སྤང་འོད་དཔག་མེད་མི་
བསྐྱོད་པ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་མ་ལུས་པ་སྤྱན་དྲངས། །སྟོབ་མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་

ཐེམ་པས། སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱུ་མཐེམ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ཕུས་བརྒྱུད་པ་ལྟར་ཁོང་སྟོང་
དུ་གྱུར་པར་མོས་སུ་གཞུག། སྟོབ་མའི་རྒྱུ་པའི་འོག་དུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་
དོག་སྟོན་པོ་གཞུང་དཀྱིལ་ཅན་གྱི་བཅད་ཁ་མདུན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཅན་མེ་རབ་དུ་འབར་བ། དེའི་སྟེང་ན་སྟོབ་
མའི་རྒྱུ་མཐེམ་གཉིས་སུ་རྩྭ་དམར་པོ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་འབར་བཞིན་པ་གཉིས་
ལས་འཕྲོས་པའི་མའི་འོད་ཟེར་རྒྱུ་མཐེམ་ནས་ཞུགས། སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་ཕྱིན་པས་ལུས་
ཐམས་ཅད་ཤེལ་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟར་སྤྱུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་
སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། ལྷན་ཐབས་ལས། རང་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱིར་རང་ཉིད་
འོད་དཔག་མེད་ཡི་གོ་གསུམ་དང་བཅས་པར་བཞེང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཀྱི་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་སྤང་ཞུགས་ཅིང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རང་སེམས་
ཀྱིས་རྟོགས། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་འགལ་བས། རང་གི་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་
མཉམ་པར་བཞག་ན་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་(༡༥༠ན)གཞག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་
མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དགག་པ་པོས་འོད་དཔག་མེད་འོད་གསལ་དུ་སྤྱང་མི་དགོས་པར་འདོད་
པ་འདྲ་བས། དེ་ནི་མཆན་བྱ་ལས། འོད་དཔག་མེད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་སྤྱིར་བཤད་པ་
ལྟར་འབྲུང་བ་དང་འགལ་ལ། དེས་ན་འོད་དཔག་མེད་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ནས་
སེམས་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་གྱུར་མ་
དག་པར་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རིམ་འཛོམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་དཔག་མེད་
འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་འོད་གསལ་དེའི་རང་ནས་སྤྱིར་ཡང་འོད་དཔག་མེད་

ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་པར་གསལ་བཅུ་རྩ་བཅུ་གསུམ་སྟེ་སྟོང་གའི་རྩ་དང་མགོན་པའི་ལྷ་དང་སྤྱི་བོའི་ཉལ་ས་རིམ་པ་བཞིན་ཐུགས་དོན་དོན་དོན་སེམས་དཔའ་ལམ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གསུང་དོན་མེད་དཔག་མེད་དང་། སྤྱི་དོན་ཅན་སྤང་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། སྟོབ་མའི་རྒྱ་པའི་འོག་གི་རྩི་ལོད་ཟེར་རྒྱ་མཐོལ་ནས་ཞུགས་པ་ཁྱེན་དུ་སོང་བ་དོན་མེད་གསུམ་ལ་སོག་པས། དེ་གསུམ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་མཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱན་དཔག་རྩ་མེད་པ་བབས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་སྟོབ་མའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་བར་བསམ་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་མ་དོན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་ནས་སྟོབ་མའི་སྟོང་གར་བཞག་པ་དང་མཉམ་དུ། འདི་ཁྱོད་དམ་ཆོག་དོན་མེད་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཨོ་བཟླ་ཨ་བེ་ཤ་ཨུམ་ཨུམ་ཞེས་མང་དུ་བརྗོད་ནས་དབབ་ལ། ཐུགས་དོན་ནི་དོན་མེད་ཀྱང་ཕོ་བ་ཅེས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་(༡༥༠བ)གསལ་ལས་སྟོད་ལ་བབས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་བཞི་བྲེལ་བྱ་དགོལ་བ་དང་བཅས་པས་བརྗོད་པར་བྱས་ལ་བཅའ་ལོ་ཞེས་རྩི་རྩུ་ལྷ་རྩི་བཞི་བརྗོད་པར་གསུངས། དེས་མ་ཐེབས་ན་སྟོགས་ཆོག་བྱ་ཚུལ་ནི་དབང་དོན་ལས་སྟོབ་མ་སྤར་ལྟ་བུའི་མངོན་བྱང་ལྟེ་སྟོན་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱང་བའི་དོན་མེད་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། ཅས་འབྱུང་བའི་མངོན་བྱང་གཞན་སྤྱི་མ་ལྟར་ལ་ལྷ་ལོ་ས་བོན་ཆ་བ། ཨོ་ལྷ་རྩི་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཕྱག་མཆོན་ཡང་དོན་མེད་བསྐྱར་དགོས་སམ་སྟུག། དེ་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་འཆང་ཞི་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་དམར་པོ་འདྲ་ཟེར་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ལས་འདྲ་ཟེར་འསྟོས་པས་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་གནས་གསུམ་དུ་དོན་མེད་གསུམ་སྤར་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནམས་བསྐྱལ་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་མཆོམས་ནས་བབས་པའི་བདུད་ཅིས་ལུས་ཁེངས་པར་མོས་ཤིང་། སྤྱི་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དེ་ཡང་ངོ་བོ་

བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་མོས་དགོས་པ་ནི། དབང་དོན་དང་མཆན་བྱ་ལས། ཐབས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ལུས་གང་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །སྤྲུང་ཡང་སྤྲོ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འད་ཟེར་སྤྲོགས་
བཅུར་སྤྲོས་ནས་འགྲུགས་པའམ། གང་ལྟར་ཡང་རོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ལ་ནུས་པ་ཞུ་དམར་པོ་འད་ཟེར་རབ་རྒྱ་འཕྲོ་བ་སྤྲོད་འགྲུགས་མཆམས་ཐམས་
ཅད་ནས་སྤྲོ་མའི་ལུས་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་ལྟར་སིབ་སིབ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་
བཅུག་ནས། སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བྲིལ་བྱ་དགྲོལ་ཞིང་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་སྤྲོ་
ཟླ་ཡ་ཞེས་སོགས་སྤྲོགས་ཆོག་གི་སྤྲུགས་དག་རྒྱ་བརྒྱུད་ལ་དབབ། སྤྲུགས་དོན་ནི་ཨ་བེ་ཤ་
ཡ་པོ་བཅེག་། སྤྲུགས་ཡ་རེངས་(༩༥༡ན)པར་གྱིས། ར་བཞི་རེངས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས། ཅ་
ལ་ཡ་གཉིས་ནི་གཡོ་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་སྤྲུགས་རིམ་སོགས་ལས་བྲིལ་བྱ་དགྲོལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བདེ་དགེས་གྱི་དགྲོལ་ཆོག་གཉིས་ལས་རོལ་མའི་སྤྲོ་
བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་བྲིལ་བྱ་དགྲོལ་བའི་དམིགས་བསལ་མ་མཛད་དོ། །

སྤྲོགས་ཆོག་དེ་དག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། ནུས་སྤྲོད་མཛད་གྱི་སྤྲོར་བ་
ཡིས། །སྤྲོ་བ་མ་རྩོ་རྗེ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །ཞུ་མེ་ལུས་དང་དག་སེམས་ལ། །བསྐྱོལ་ནས་
རྩོ་རྗེ་བཟུང་བར་བྱ། །རྒྱལ་ཆེན་རྩོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། །གྲགས་ཆེན་ནུས་པར་སྤྲོད་མཛད་
དག། །སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དམ་ཆོག་རྒྱ། །བྲིན་གྱིས་བཟུངས་ནི་རབ་རྒྱ་གསོལ། །ཞེས་
སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཀང་པ་བྱི་མ་བཞིའི་དོན་རྩོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནུས་སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སྤྲོ་བ་མའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་བྲིན་བཟུང་
རབ་རྒྱ་གསོལ་བ་ནི་དེ་ལ་འབྲུག་པའི་དོན་དུ་སྤྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། དགྲོལ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པ་ལས་གྱུང་། དེ་ལྟར་གསལ་ཏེ་མི་འབབ་ན། །གསང་སྤྲུགས་བཟུང་པོ་འདི་བརྒྱུད་
ཅིང་། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཞུ་ཟེར་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅེ་ལྷ་པ་ལས། བསྐྱེད་དང་རེངས་དང་ལྷ་ཆེན་

པོ། །ཞེས་པའི་རངས་པ་ནི་སློབ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་མི་གཡོ་བར་འོད་དཔག་མེད་
ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དགོས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སེམས་
མེད་ཅིང་། །རྟག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་དང་། །ཞེས་པས། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ཕྱིར་འཕྱར་གཡེང་གི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་མཁའི་(༡༥༡བ)ཁམས་ལྟར་སྤྲོད་
པར་གྱུར་པ་དང་སེམས་མེད་པ་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་
མཐུས་རེ་ཞིག་བར་ལུས་གཡོ་འགྲལ་མེད་པས་ཤི་བའི་ལུས་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ་དེ་ནས་འཕར་
བ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། སློབ་མས་ཡིད་མ་ཡེངས་པར་སྤར་གྱི་དཔོན་བསྐྱོམ་
གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་བརྟན་པོར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

ཡེ་ཤེས་པ་བབས་པའི་རྟགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། འགྲལ་བ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། རྩ་གང་ཅམ་མམ་ཁྱེད་འཇམ། རྩ་བརྒྱུད་ཅམ་མམ་ལྟ་ཅམ་དུ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་
བསྐྱལ་ནས། །འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་འཕར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་
གིས། སྤྱིང་འདར་དགའ་བ་ཆེ་བ་དང་། །བརྒྱལ་བ་དང་ནི་གར་བྱེད་དང་། །འབྲེལ་དང་བྱེན་
དུ་འཕར་བ་ནི། །བབས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆག་འགྱུར་ལས། སྤྱིང་འདར་
བ་སྤྱི་ལྟར་བའམ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་བབས་པའི་རྟགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་
ཆོགས་ཤིག་འོང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བབས་པའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མཐོང་ནས། ཉི་
ལུ་པ་ལས། སྤྱོད་ནི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་སུ། །ཨ་ཡིག་སྟེ་ལ་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
སྤྱོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དོན་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོག་མའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་གསུང་གི་རྗེ་རྗེ་
ལ། སྤྱིང་གའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱི་ཆོགས་སྟེང་དུ་འགོ་བས་ཡང་
དག་པར་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བར་བསམ་ལ། ལྷ་ཉི་བཟླ་རྗེ་རྗེ་སྤོས་ཤིག་ཅེས་བཟླ་དཀྱི། ཉིས་
པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགྱིན་པའི་

གསུང་དོན་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱིང་(༡༥༡ན)གའི་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་ལས་བས་དེ་ལས་འོད་
འཕྲོས་གསུང་དོན་རྒྱུ་ལས་ལྟེ་ལྟེ་དུ་ལྷུ་ཡིག་གི་གཞུགས་སུ་གནས་པར་མོས་ཏེ་བྱ་
ཏི་བརྒྱ་ཞེས་བརྗོད་ནས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་མི་དག་སོགས་དེས་ན་བདེན་པར་སྟོན་པར་
འགྱུར་ལ། སྤྱགས་དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ལས་ཞིག་ཅེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ན།
བརྟན་བཞུགས་བྱ་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བརྟན་
བྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་ནས་ཡི་གེས་པ་བབས་པ་ལ་བརྟན་བཞུགས་བྱ།
གལ་ཏེ་འཕར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་ཞི་མ་བྱུང་ན། སྟོན་གསལ་མཆན་དང་
བཅས་པ་ལས། རྩི་ཏུ་ལྷུ་ལྷུ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ལྟ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་སྤྱགས་དེ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ལས་ཡི་གེས་པ་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་ཅིང་། སྟོབ་མའི་གནས་
གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞོད་པའི་གོ་ཆ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱགས་བརྒྱས་པས་
བསྐྱུང་བ་བྱ་ལ། སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱར་སྐྱ་མ་གྱི་སྤྱགས་བརྒྱས་པས་བསྐྱུང་བར་
གསུངས་སོ། །ཐེང་བར། གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུངས་པའི་འབེབས་ཆོག་ལ་སྟོབ་མ་
ལྷུ་ལས་སྐྱུང་མཐར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་གར་ལོ་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་བྱ་བཞི་དོན་མཆན་
པར་ཉི་མ་ལ་རྩི་སྟོན་པོ། མགོ་པོར་བོ་ལས་ཆུ་དཀྱིལ་དཀར་རྒྱུ་བུམ་པས་མཆན་པར་རྒྱ་བ་
ལ་ཏུ་དཀར་པོ། མགོན་པར་ལོ་ལས་རྒྱུང་དཀྱིལ་སྟོན་པོ་གཞུང་དཀྱིལ་བ་དན་གཉིས་ཀྱིས་
མཆན་པར་རྒྱ་བ་ལ་ལྷུ་དམར་པོ་བསྐྱོམས་ནས་རྒྱ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་
ཀྱིས་དོན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བསྐྱེམ་ནས་སྟོབ་མའི་
རྒྱང་(༡༥༡ན)པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ལོ་ལས་རྒྱུང་དཀྱིལ་དང་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩི་ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱ་
གསུམ་རས་མཆན་པ་ལ་རྒྱུང་གིས་མེ་སྐར་ཞིང་མའི་འོད་ཟེར་ལ་གནས་པའི་རྩི་དམར་པོ་
གཉིས་སྟོབ་མའི་རྒྱང་མཐེལ་ལ་བཞོད་པས་བར་སྐྱུང་ལ་འདེགས་པ་དང་། རྩི་འོད་ཟེར་
རྒྱང་མཐེལ་ནས་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་མཐའ་དག་གང་

བར་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས། ལྷ་མས་བདུག་རྩས་ཀྱི་སྒོམ་པོར་འདེགས་ཤིང་བྲིལ་བུ་དགོལ་བ་
དང་བཅས་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཞེས་སོགས་སྒོགས་ཚོག་གི་སྤྲུགས་སྤར་བཀོད་པ་ཉིད་ནམ་པ་བརྒྱར་
འདོན་ཞིང་བསམ་གཏན་ལ་གཞིལ་བས་དབབ་པར་གསུངས་ལ། བདུག་རྩས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
ལས། བཤང་གཅིལ་སོགས་ཡང་དག་བྱུགས། །བུད་མེད་རས་ནི་རྩལ་དང་ལྷན། །གཏུབས་
ལ་བྱི་ལའི་བྱུན་བྱིས་བྱུགས། །གུ་གུལ་དང་ནི་ནམ་པར་བསྐྱེས། །རོ་ཡི་མེ་ནི་ཡང་དག་
སྤངས། །དེ་ནི་བསྐྱའི་སྒོད་བཞག་ནས། །དེར་ནི་དེ་ཀྱན་བཅུག་ནས་ནི། །ཞེས་སྒོབ་དཔོན་
བྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤང་བའི་ལེའུ་
ང་བཞི་པར་ཡང་བྱི་བྱུན་མ་གཏོགས་བདུག་རྩས་དང་སྒོད་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
བཤང་གཅིལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བདུད་རྩི་ལྷ་དང་སྒོན་མ་ལྷས་རས་ལ་བྱུགས་པའོ། །ས་ར་
ཏའི་མོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། སྤར་གསུངས་རྒྱན་ལྷན་ལྷ་མ་ཡིས། །གཟི་ལྷན་བསྐྱེངས་
བཅས་སྒོབ་མ་ལ། །མི་འཆི་བཅུ་བྱེད་རོ་རས་དང་། །བྱི་བྱུན་གུ་གུལ་ནག་པོ་དང་། །ཁྲིར་
ཤི་ལྷད་ཁག་ཆེལ་ཆེན་བཅས། །རང་སྤྱོད་དང་བཅས་ཞིབ་མོར་བརྟུངས། །བསྐྱའི་སྒོད་དུ་རབ་
བཞག་ནས། །དུར་ཁྲིད་ཡི་དྲགས་མས་གདུངས་ལ། །གཉིས་མེད་སྤྲུགས་ཀྱིས་(༡༥ ༣ན)
བཅུན་པར་བྱ། །ཞེས་འབེབས་རྩས་སྤར་པ་དེ་དང་མི་འབྲ་ཅམ་གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་རྩི་པས་སྤྲིང་གར་ས་མགྲིན་པར་ཆུ་སྤྱི་བོར་
རྒྱང་དང་། ཀླང་འོག་ཏུ་འཕྲེང་བ་ལྟར་བསྒྲོམས་པར་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་སྤྱི་བོར་ཆུ་སྤྲིང་
གར་ས་ལྷེ་བར་མེ་དགྲིལ་ནམས་ལ་ཏ་རྩྱུ་ལྷ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་མཚན་པ་དང་།
ཀླང་འོག་ཏུ་རྒྱང་དང་རྩྱེང་ག་པོ་མེ་འབར་བ་བསྒྲོམ་ཞིང་། རྩྱེང་མེ་རྒྱང་གིས་ལྷེ་བའི་བར་
དུ་བྱས་པ་དེའི་མེ་དང་སྤྲད་ནས་ཤིན་ཏུ་འབར་བས་ས་བསྐྱེགས་ཤིང་སྤྱི་བོའི་ཆུ་བསྒྲོལ་བ་
ལས་བདུད་རྩི་འཛགས་པས་ཆོམ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱང་གིས་བཏྲེག་པར་བསམ་ནས་དབབ་
པར་བཤད་ལ། དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་སྤང་བར། སྒོབ་མའི་གནས་དང་ཀླང་འོག་ནམས་སུ་

འབྲུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ལུགས་སོགས་ལ་བ་བ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་གྲུབ་
ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ལུ་ཐེལ་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་
གཉིས་ལས་འབྲུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་རྩྭ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ནམས་དེ་དང་འབྲ་བ་
ལ་ཏ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པར་མ་གསུངས་སོ། །ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ། ཡེ་
ཤེས་པ་མ་ཐེབས་ན་སློགས་ཆོག་ཏུ། སྙིང་གར་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཡུངས་ཀར་
ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་མཁའ་གསང་བསྐྱོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོས་སློབ་མའི་ལུས་ཀྱན་
གང་བར་བསམ་པར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ་གཞན་ལའང་འབྲ་བ་སྤྲུགས་རིམ་ལས་
གསུངས་ལ། དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་སློགས་ཆོག་གི་
ནང་གི་ཉེ་རུ་ཀ་མཆོན་གང་པ་དང་དེ་སློག་འབྲུག་པ་ལྟར་གར་བྱེད་པའང་(༡༥ ༣བ)གསུངས་
ཉི་དམིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་གྱི་གསུང་
ཟེན་བྲིས་བདེ་མཆོག་གི་དབང་བཤད་ལས། མེ་རླུང་གཉིས་གྲོགས་དང་། དེ་གཉིས་ས་རྩ་
གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དགར་གྱུར་ལ། སྙིང་གའི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ནི། འབྲུང་བཞི་ལ་བརྟེན་
པའི་སློབ་མའི་སེམས་མཆོན་པའོ། །དེ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐྱུལ་ཞིང་མེ་སྤར་ཉེ་ས་བསྐྱེགས་
པ་དང་རྩ་བསྐྱོལ་བས་མེ་རླུང་གཉིས་ལ་བསྟོས་ཉེ་ས་རྩ་གཉིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དེའི་དབང་གིས་འབྲུང་བཞི་འབྲུགས་ཉེ་ཉེ་རུ་ཀས་མཆོན་པའི་སེམས་འཕར་བ་དང་། སྐྱེ་
ཞིང་འདར་བ་དང་། སྐྱི་གལའ་བ་དང་། བ་སྤུ་ལྡང་བ་སོགས་འབྲུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་
འབེབས་པའི་སྐབས་རྟེན་པ་ཡིན་ཉི། དཔེར་ན་བྲ་ལ་སོགས་པ་འབེབས་པ་ན། སེམས་འཕར་
བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །བདེ་མཆོག་
གི་ཅ་རྒྱུད་འབུམ་པ་ལས། ཉིའུ་མརྩ་ཀོ་རྩ་ཨ་བེ་ཤ་ལ་རྩྭ་ཕྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡ་ཞེས་སོགས་དཔའ་
བོ་བསྐྱུལ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དབབ་པར་གསུངས་ཞེས་འབྲེང་བ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་རྩ་སློབ་

དཔོན་བྲིལ་བྱ་བ་དང་ནག་པོ་སྐྱོད་བ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གི་ལོ་བྲིལ་གི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་རི་ཀ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་སྤྲུགས་འདི་སྤྲུགས་ཚོག་གི་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་
ལ། བཤད་རྒྱུ་དོན་འཕྲུང་བར་སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་པའི་ཆབ་བརྩ་སྤྱི་ཞེས་པ་ལས་གཞན་མ་
སྤྲུགས་དེ་དང་པལ་ཆར་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་འབེབས་པར་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དོར་དགྲིལ་ཚོག་
བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། ཨོ་ལེ་ལོ་ལེ་ལ་རྩྱུ་ལྷུ་ཞེས་དང་། ཨོ་ཉིལ་བརྩ་ས་མ་ཡ་ལྷ་ཉ་བ་
ལི་རྩྱ་(༡༥༤)ཞེས་སོགས་འབེབས་སྤྲུགས་གཞན་ནས་བཤད་བ་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་
ཞིང་། སྤྱོད་མའི་སྤྱིང་གར་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡི་བསྐྱོམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱ་པའི་མཐེལ་
ནས་རྒྱུང་དགྲིལ་གིས་འདེགས་པར་གསུངས་ལ། གཞན་ཀྱེ་དོར་གི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་གི་
བྱ་བའི་རིམ་པ་སྟོན་བ་རིན་ཆེན་འབར་བ། ལ་བ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་ཚོག་སོགས་པ་
རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར། རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷུ་རྩྱུ་ལེ་གི་བཞི་འབྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
སོགས་ལ་འགོད་བ་དང་། ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་བཏགས་ཉེ་དབབ་པ་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་
སྤྲུགས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་འབེབས་སྤྲུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ་ལས།
དེ་ལ་སྤྱིང་པོའི་སྤྲུགས་གི་ཡི་གེའི་ཚོག་འདི་ནམས་སོ། །རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷུ་རྩྱུ་ཞེས་དང་། རྩྱུ་ནི་དོན་རྗེ་
སེམས་དཔའི་བདག་། རྩྱུ་ནི་སྤྱི་ཡི་དོན་རྗེ་ཅན། །ལྷུ་ནི་ཆོས་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །འདི་ནི་གསང་
ཚོག་བསྟན་པའོ། །རྩྱུ་ནི་སྤྱི་ལ་བར་བྱེད་པར་བཤད། །འགྲུལ་བ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། །འདི་ནི་
བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གི། །གསང་བ་ཡིན་པར་འདི་རབ་བཤད། །ཅེས་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་གསང་བ་སྟེ་སྤྱིང་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལ་བ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྲེགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཁོ་བོ་ཆེན་པོ་
དོན་རྗེ་ཁྱེད་འཕྱང་བྲག་པོའི་ལུས་གཡས་པས་དོན་རྗེ་གསོར་ཞིང་གཡོན་པས་བྲིལ་བྱ་དགྲོལ་
བས་འབེབས་པའི་སྤྲུགས་གིས་བདུག་སྤྲོས་བྱིན་དབབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕྲུང་བར་
མངོན་བརྗོད་འབྱུང་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་སྤྲོ་མ་བདེ་མཆོག་གི་གཟུགས་ཅན་གཡས་བརྒྱུང་

དུ་གནས་པས་འབེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་
འབྲིང་བག་དང་(༡༥༤བ)བཅས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད་གི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བག་
པོ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སྒྲ་མ་ཡང་དེའི་
ཆེ་ལྗེའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་སོགས་གལ་ཆེའོ། །འབྲང་བ་ལས། དེ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷ་སྟོང་
གའི་ས་བོན་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་ནས་རང་གི་སྟིང་གའི་ས་བོན་ལ་བསྟེན་ཞིང་། སྟོབ་
མའི་མགོ་བོར་རྩོུ་རྩོུ་བཟུང་ལ། ཨོ་བྲེད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འབྲོ་
བའི་རྩུ་རྩུ་ལྷ་སྟོང་ཞེས་པས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་བབས་པ་དེ་ལ་
གཤེགས་གསོལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྩ་རྩྭ་ཏྲ་ཏྲ་ཀྱང་གཤེགས་གསོལ་མཛད་
ལ། གཞན་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོབ་མའི་མགོ་བོར་
རྩོུ་རྩོུ་བཞག་ནས་ཉིལ་བརྩ་ཞེས་བཞེད་པ་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་
ཐེང་བར། གསུང་བབས་ན་དགེ་མི་དགེ་སྦྱོར་བ་དང་། སྤྱགས་བབས་ན་འཛིག་ཉེན་གསུམ་དུ་
ཉོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐུ་བབས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་བ་འབྱུང་ལ། འཕར་བའི་ཆེ་དེའི་
མགོའི་སྟངས་དུ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱ་ཆོགས་རྩོུ་རྩོུ་མཚན་པས་
མནན་པར་བསྐྱོམ་ན་མི་འགྲུལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི། དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་
ལས་བཤད་ཅིང་། འབྲང་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཐེབས་པ་རིང་དུ་འཕར་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་སྟངས་དུ་རི་
རབ་རྩོུ་རྩོུ་རང་བཞིན། དེའི་སྟངས་དུ་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟངས་དུ་རྩོུ་རྩོུ་སེར་པོ་
ཅེ་ལྷ་པ། དེའི་སྟངས་དུ་ཡི་གེ་ལྷ་སྟངས་དུ་རྩམ་པར་སྤང་མཛད་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་བསྐྱོག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་ཏེ་ཅང་འཕར་ཆེན་གཞོན་ཐབས་སྦྱ་མ་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། སྤྱགས་ལ་མི་བསྐྱོད་སྦྱ་མ་གྱི། །དབབ་ཡིན་པར་ནི་ཡང་
དག་བཤད། །(༡༥༥ན)གསུང་ལ་དཔག་མེད་གོས་དཀར་སོ། །སྐུ་ལ་རྩམ་སྤང་མཛད་དང་
སྤྱན། །སྤྱགས་གསུང་སྐུ་ནི་ལེགས་དབབ་པས། །དྲིས་པ་འདི་ནི་མད་བྱུང་ཡིན། །སྤྱགས་

བབས་པས་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུང་བབས་གསང་སྤྲུགས་སྤྲུ་བའོ། །སྤྲུ་ཡི་བབས་པས་
མཁའ་ལ་གནས། །དབབ་དང་གཡོ་བའི་ཚོག་འདྲིའོ། །ཞེས་དང་བིལ་སྤྲ་དས། ཟུགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བྲེའུ་བྱ་མོ་ལ་སྤྲ་མ་གྱི་དབབ་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྲི་མ་ལ་
ཡང་སྤྲར་ཞེས་སོ། །ཞེས་སྤྲད་ལ་དབབ་པའི་ཚོ་སྤྲུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བྲེའུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བྱ་མོ་ལ་སྤྲ་མ་གྱི་དབབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྲད་པར་ཡང་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་པབ་པས་སློབ་པའི་རྒྱད་ལ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་བབས་པའམ་བབས་
པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པའི་མཐུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲིན་རྒྱབས་ཞུགས་པ་འདི་ལ་ནང་སྐལ་
མཉམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྲད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་བྱང་འཇུག་
གསལ་བར། །ཁ་དོག་དྲི་བ་དང་བསྐྱོར་བ་བདེན་པའི་བྲིན་བརྒྱབ་ནམས་བྱ་བར་གསུངས་པ་
ལྟར་བྲེང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས། སློབ་མ་ནམས་ཀྱིས་མིག་དར་ཅུང་བྲད་བཅུག་
སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པར་བལྟར་བཅུག་ནས། བྲོད་ཀྱི་མིག་ལ་རི་ལྟར་
སྤང་ཞེས་དྲིས་ནས། དཀར་མེར་དམར་སྟོ་ནམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་
དངོས་བྱུང་འབྱུང་པར་བརྟེན་དེ་འབྲེང་བའི་དབང་གི་སྐབས་སོགས་སུ། དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱི་སྟེང་སྤྲུགས་ཀྱི་བར་སྤང་ལ་ཉར་གྱིས་བལྟར་འཇུག་པའི་སྤྲུག་ལེན་མཛད་དོ། །སྐོར་བ་ནི་
བྱང་འཇུག་གསལ་བར་གཡས་བསྐྱོར་ཅན་ལས་རི་(༡༥༥)ལྟར་བྱ་ཚུལ་མི་གསལ་ཡང་།
འབྲེང་བ་ལས། འདྲིའི་མཐེ་བོང་གཉིས་རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་
རྗེ་རྗེའི་རྒྱང་སྐབས་ཀྱི་གར་གྱི་ཚུལ་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་སྐོར་བ་གསུམ་བྲད་དུ་བཅུག་
ནས་བདེན་པའི་བྲིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་འདི་བྲའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པས་སློབ་
མའི་མཐེ་བོང་གཉིས་ནས་སྤྲ་མས་རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའམ་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་རྗེ་
རྗེའི་རྒྱང་སྐབས་བྱ་བཞིན་དུ་འབྲིད་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་བགོགས་མཐར་བྲད་ཀྱི་

སྤྱིང་པོའི་རྗེས་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོར་བ་གསུམ་དངོས་སུ་བྱ་བའམ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱེད་
དུ་བཅུག། བསྐྱོར་བ་འདི་ལྟ་ཐབས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་མ་ཆད་པར་བྱ་ལ། བྱིས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གྱི་
མང་པོར་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོམ་ཆར་གསུམ་བྱ་བ་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་ནམས་སུ་གངས་གསུམ་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མ་མཛད་དོ། །

བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། ལྷ་མས་ཤར་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱོད་པར་འབྱེད་།
ལག་པ་གཡས་སྤྱིང་གར་འདུད་པའི་ཚུལ་ལམ། སྤྱིང་གར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་གང་རུང་གིས། ཡང་
དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲུད་ཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་
བར་ལན་གསུམ་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་དུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད། སྤྲུགས་རིམ་སོགས་སུ་མི་གསལ་
ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་འདིའི་ཆེ་བྱིས་བྱ་དགོལ་བར་གསུངས་
ཤིང་། སྤྲུག་ལེན་ལ་ཆོགས་བཅད་རྗེས་པའི་མཐར་བྱིས་བྱ་གསེལ་བ་མཛད་དོ། །ཆོག་
དོན་ནི་ཡང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི། བདག་གིས་སྟོབ་མ་
ནམས་མེ་ཉོག་འདོར་བའི་བྱིར་དུ་བཅུག་པ་འདིའི་ལྟ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་རིམ་པ་དེ་ནི་
འདི་དག་གི་བསོད་(༡༥༦)ནམས་ཀྱི་མཐུའི་སྐལ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འབབ་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྦྱར་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་
ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། འདིས་ནི་དངོས་གྲུབ་གང་འགྱུར་དང་། ཞེས་འབྱུང་
བ་གོ་བདེ་བས། སྟོབ་མ་འདིས་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་གང་འགྱུར་པ་དང་། ལྟའི་
རིགས་གང་འབྲུབ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྟོད་རུང་དུ་འགྱུར་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་དེ་འགྱུར་པ་ལ་
ཡུལ་རིང་ཐུང་དང་སྐལ་བ་མཆོག་དམན་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཡང་
རྗེ་འབྲུབ་པ་ཡོད་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཉོག་དོར་བ་ལས་མ་འཁྲུལ་བར་སྟོན་
པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ལས་བཅུས་ཤིང་།
ཐུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་སྤྱིང་བ་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་གཏད་པའི་མེ་ཏོག་གི་འཕྲང་བ་བརྒྱང་བ་
ལ། སློབ་མས་ཏྲི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་བར་གྱུར་བར་མོས་ཏེ་དེ་ལས་ཡང་ཞིང་
མ་རྟོངས་པའི་མེ་ཏོག་གཅིག་བཏོན་པའང་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲང་བར་མོས་སུ་བརྟུག་ནས་ཐལ་
མོ་སྤར་བའི་བར་དུ་སྟེར་བར་བྱ་ལ། བཤས་གྲུབ་རྗེས་འཁོར་དགྲིལ་ཚོག་ལས། མེ་ཏོག་
གཅིག་བཏོན་པ་དེ་ཏྲི་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་གསུངས། མེ་ཏོག་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲང་བར་མོས་
པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་དེ་བྲག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བརྒྱ་དམྱེ་
ཏས། དེ་ནས་ཡོན་ཐོགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །བསྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ནི། །བསྟེན་ནས་
སྟོམ་པའི་མེ་ཏོག་དོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནམ་སྟམ། ཏྲི་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་བྱང་
(༡༥༦བ)འཇུག་གསལ་བ་སོགས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། ལ་བ་བ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས། ཨ་
རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ཏྲི་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱ་
རྒྱ་ཅན་ཞེས་སོགས་མངོན་ཏོགས་ལྟར་ན། དེའི་སྟོང་གའི་བད་མ་ལ་རྩྱུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ།
སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་རྩྱུ་ལས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོའི་བར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། འདི་སློབ་མ་ལ་ལུས་དགྲིལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་
ས་བོན་ཅམ་ལས་ལྷ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་མི་ཚོག་བར། ལྷ་དེ་དག་གི་སྤང་གཞིའི་སློབ་མའི་
ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཆོགས་དང་ཅ་རྒྱས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོར་མོས་པའི་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་གསལ་གདབ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྟ་བྱུག་པ་ལས། །རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
བསམ། །སློབ་མ་རྟག་ཏུ་སློབ་རྟོན་ལ། །ལུས་དང་རག་སེམས་རྗེ་རྗེ་ཅན། །སྐྱགས་ཤེས་
པས་ནི་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། སློབ་མ་སློབ་རྟོན་ཏེ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ལུས་དང་ངག་སེམས་རྩི་ཅན་ཞེས་པ་ནི། སློབ་མའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྒྲགས་ཤེས་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཞེས་པས་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་དགོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཡིས། །སྦྱིང་གར་བདག་པོ་བཞག་པར་
བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྟའི་གཟུགས་ནི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་སྦྱར་བ་ཡིས་
ཞེས་པ་ནི་སློབ་མའི་ལུས་(༡༥༡ན)ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་བཀོད་པའོ། །རྒྱ་
དེས་ན་སྦྱིང་གར་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིང་གའི་བསྐྱེད་པ་བདག་པོ་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་དགོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འབྲེང་བ་ལས། དེས་དེའི་ཆེ་མེ་ཏྲོག་གི་སྤང་
བར་མོས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་། སྤྲིག་པ་བཀྱས་
པར་མོས་ཤིང་། ལྷ་མས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་གྲུས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་དཀྱིལ་
འཁོར་པ་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་ལྷག་མདུན་ན་གནས་པ་བཞེན་དུ་དམིགས་
ལ། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ཡིད་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་སློབ་མའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་དག་པ་སྤངས་པར་མོས་ཤིང་ལྷ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་མེ་ཏྲོག་དོར་བར་གསུངས་ལ། དཀྱིལ་
ཆོག་གཞན་ལས་ནི། ནང་དུ་ཞུགས་ནས་མེ་ཏྲོག་དོར་བ་ཅུ་ལས་དེ་འབྲེའི་རྣམ་གཞག་མ་
གསུངས་པ་མང་ངོ། །

དེ་ནས་སློབ་མས་དད་གྲུས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
ཏེ། གཙོ་བོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་མདུན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གསལ་
བར་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་འཇམ་རང་གི་ལྟ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབུ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟུམ་
དུ་ཉིལ་བཟ། འི་རྩི་མེ་རྩི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སྒྲིབ་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྟའི་དབུ་ལ་མེ་
ཏྲོག་གཅིག་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བར་མོས་པ་དེ་བཅིང་བར་བསམ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེ་
ཏྲོག་བཟོས་མེད་དུ་འདོར་དུ་བཅུག། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་འདོར་བར་གསུངས་

ཤིང་། དགྲིལ་ཚོག་ག་ཞན་པལ་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་ནི་ལན་ཅིག་འདོར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་
(༡༥༧བ)སྤང་མཛོན་བྱང་གི་འགྲེལ་བར། སྤང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ལྷ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །སྤགས་དེའི་མེ་བྲ་ཡམྱ་རྩྱུ། ཞེས་པ་ཡན་
ཆད་དེ་ཉིད་བསྤུས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། འབྲེང་བར། ཏ་བཞི་དང་ཉ་དང་ཨོ་མ་གཏོགས་པའི་
སྤགས་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས། སྤགས་དོན་ནི། མཛོན་པའི་རྗེ་རྗེ་བདག་ལ་བརྟན་པར་
མཛོད། སྤྱིང་པོར་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསལ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
རབ་སྦྱེལ་ཞིག །མགན་པོ་སྤྱིམ་པའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་བཞེས། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིལ་མཛོན་
པའམ་གནས་པ། བརྗེ་རྗེ་རྗེ་བརྟན་པ། མེ་བདག་ལ། ཟླ་མ་མཛོད་ཅིག །ཁྱི་དུ་ཡི་སྤྱིང་
པོར། མེ་བདག་ལ། ཨོ་རྩྱུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསལ། སམ་སྤྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད།
མེ་བདག་ལ། བྲ་རབ་ཏུ། ཡམྱ་སྦྱེལ་ཞིག །ཏ་བཞི་དང་ཉ་ནི་དངོས་གྲུབ་གང་སྦྱེལ་ན། ཡི་
གོ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྦྱེལ་ཞེས་པར་བཤད་རུང་ངམ་སྟེ། ལྷ་ཁྱི་སྤྱི་ར་
རྩྱུ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་སྤང་དབང་པས་སྤྱིང་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྤགས་སུ་གསུངས་
པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མེ་ཏོག་འདོར་བའི་བྱིང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྤགས་ཡིན་
ཏེ། བརྟུ་བྲག་པའི་མཆན་བྲ་ལས། ཡི་གོ་ལྷས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐབས་གཉིས་
ལས། ཡེ་ཤེས་པའི་འོག་དུ་འཇུག་པ་ནི་མེ་ཏོག་འདོར་བའི་དུས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བྱང་གི་
དགྲིལ་ཚོག་ལས། མེ་ཏོག་འདོར་བའི་སྤགས་ལ། ཨོ་ལྷ་ཁྱི་སྤྱི་ར་རྩྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་རྩྱུ་སོ་སོར་རམ་རབ་ཏུ་བཞེས། གུ་སུ་མ་མེ་ཏོག །ཨུ་ལོ་སྤྱིམ་
པའི། ལྷ་ཐ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག །བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་འགས། བརྟན་པའི་རྗེ་རྗེ་བདག་ལ་
གནས་པ་དང་། །(༡༥༨ན)བདག་གི་སྤྱིང་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསལ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་སྦྱེལ་ཏུ་གསལ། །རྩྱུ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། སྤྱིམ་པའི་མེ་ཏོག་བཞེས་ཞིག་མགོན་པོ་
ཀྱི། ཞེས་པར་བསྐྱར་ནས། རྒྱང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། རྩྱུ་ལ་སོགས་པ་

བྱུག་གིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་ནས་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་མེ་ཉོག་འདྲོར་བའི་ཆོག་དངོས་སུ་
བཤད་པའང་འདུག་སྟེ་འགྱུར་གྱི་ཆོག་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཅམ་ལས་སྒྲ་མ་དང་དོན་འདྲའོ། །

ཐེང་བར་མི་དེ་ཡི་མེ་ཞེས་པའི་གོང་དེར་ཤུ་ཤུ་ཉོ་མེ་རྩ་བ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་
ལ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། ཉིཟླ་སོགས་ནི། བདག་ལ་དོ་རྩེ་བརྟན་པར་གནས་པར་མཛོད་
ཅིག་། ཤུ་ཤུ་ཉོ་མེ་རྩ་བ་ནི་བདག་ལ་རྟག་པར་མཛོད་ཅིག་། མི་དེ་སོགས་ནི་བདག་གི་སྤྲེལ་
ལྷག་པར་མཛོས་ཤིག་། སར་སི་རྟེ་སོགས་ནི་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱུལ་
ཞིག་། རྩྱུ་གཞུག་པའི་སོ་བོན་ཡིན་ལ། ཉ་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི། ལྷ་ནི་མཉེས་ཤིང་དབང་དུ་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས། ནག་པོ་པ་དང་རག་དབང་གྲགས་པའི་འདུས་པའི་དགྱིལ་
ཆོག་སོགས་གཞན་པལ་མོ་ཆེར། མེ་ཉོག་དོར་བའི་ཐུགས་པ་རྒྱུ་བརྩོ་ཉོ་མེས་འབྱུང་བ་ནི།
དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དུས་འཁོར་
དགྱིལ་ཆོག་ལས་མེ་ཉོག་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་དབྱེ་ལ་སྤུལ་བར་མོས་ནས་དངོས་སུ་
རྒྱལ་བའི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མཚན་མ་ལྟ་བུ་དེ་པ་ལ་འདྲོར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་
ཆོན་བཤེག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རིགས་
འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དོར་ནའང་ཉེས་པར་མི་(༡༥༤)འབྱུར་པ་ནི།
འཕྲེང་བ་ལས། འདིར་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་གང་གིས་མེ་ཉོག་དོར་བར་
གྱུར་གྲང་སྟོན་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་
ཤེས་པ་ལ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ལས། རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཉོག་དོར་ན་རྒྱལ་
ཆོན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ལ་མེ་ཉོག་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་
ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་དབང་མ་བསྐྱུར་བའི་གོང་དུ་སྟོབ་མ་ལ་བརྟག་པ་དང་དེ་ནས་མི་ལམ་བརྟག་པ་

དང་། སྐབས་འདིར་མེ་ཉྱལ་དོར་ནས་བརྟག་པ་རྣམས་ལ་དགོས་དོན་མི་འབྲ་བ་མེད་ན་
བརྟག་པ་ཡང་ཡང་བྱ་དོན་མེད་པས་ཁྱད་པར་གང་ཡོང་སྟམ་ན་སྟོན་དུ་སྟོབ་མ་བརྟག་པ་
ནི་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཆང་མ་ཆང་ཡིན་ལ། སྟོབ་མཆན་ཉིད་ཆང་ཡང་
དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བགལ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ལ་སྟོབ་པས་ན་མི་ལམ་གྱིས་བར་ཆད་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་
ཡིན། སྐྱར་སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་ཆང་ཞིང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་དབང་
བྱ་རན་མ་རན་ཅི་རིགས་ཞིག་འབྱུང་བས་དེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དང་ལྟ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་
བརྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མེ་ཉྱལ་དོར་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་སོ་སོར་ཡོད་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་ཤིང་དོར་བ་དང་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་འདྲི་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་གྲུབ་གང་
འབྱུབ་བརྟག་པར་འབྲ་ཡང་སྟོབ་མ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འདྲིན་པར་ད་དུང་ངས་བརྟན་དུ་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བྱི་མས་བརྟག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེ་ཉྱལ་དོར་བས་
གཙོ་བོ་ལ་སོག་ན་སྤྱར་དུ་འབྱུབ་ཅིང་། ལྟའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་མཛོད་སྐྱེ་འཕ་དབྱུ་འཕ་(༢༥༥ན)
གཙུག་ཉིར་ལ་སོག་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། སྤྱན་ནམ་ཞལ་ལ་སོག་ན་
སྟགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ལྟའི་སྟོན་སྟོན་བར་གསུམ་ལ་སོག་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་
གསུམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དངོས་གྲུབ་ནི། ལ་བ་པས་བྱང་ཆུབ་དང་དབང་བྱུག་དང་
འོར་ལ་བཤད། སྐྱེ་ལས་རིང་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་ཐག་རིང་ལ། ཉེ་ན་སྤྱར། གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་སྤྱངས་ན། གང་ལ་ཉེ་བ་དེའི་རིགས་སུ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། ཉེ་རིང་མཉམ་ན་གཉིས་
ཀའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་ལ། གང་ལ་དད་པ་དེའི་རིགས། ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱངས་ན་ལན་
གསུམ་བསྐྱར་ནས། ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱངས་ན་དངོས་གྲུབ་པ་མོ་འབྱུབ་ལ། འདི་ལ་བ་བ་ལ་
སོགས་པས་མི་བཟུང་བར་བཤད་དེ། དབང་མི་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏོ། །རྗེ་རྡའི་ནང་དུ་སྤྱངས་
ན་ཆོགས་ཆེན་པོས་འབྱུབ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རེ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་རྣམས་དང་རྗེ་རྡའི་ཕྱིར་སྤྱངས་ན་
དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་། རེ་ཞིག་བར་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མི་བསྟན་པར་སྟགས་བསྐྱེས་པ་ལ་

སོགས་པ་བྱིན་པས་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་སྤར་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་དང་ཅིག་པ་ལ་ལྷངས་ན་ཞི་བའི་སྤྱི་བསེག་བྱས་ནས་
དེ་རྗེས་གཞུག་པར་བཤད་ཅིང་། གཙོ་པོ་ལ་པོག་ན་སྤར་དུ་འབྲུབ་པར་གསུངས། བིན་པ་
དས། སྤྱི་དབུས་སུ་བབས་ན་ཐ་མལ་པ་བརྒྱད་དོ། །སྤྱད་དུ་བབས་ན་ལས་ནམས་འབྲུབ་
པོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་དོར་བ་དེ་སྤྲོ་མས་སྤངས་ནས་སྤར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་
ཐོང་བ་ལ་བརྒྱས་ཏེ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཅིངས་པ་དང་མཉམ་དུ། ཚི་བ་ཏི་གི་ཏ་ཏ་ཏྱུ། ཞེས་
སོགས་གྱི་(༩༥༤བ)སྒྲགས་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི་སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་བྱིས་འདི་
རབ་དུ་གཟུང་ཞིག །ཅེས་པ་སྟེ། བ་ཏི་རབ་དུ། གི་ཏ་ཏ་གཟུང་ཞིག །ཏྱུ་བྱིས་ཀྱིས། མི་མི་
འདི། ས་ཏྱུ་སེམས་དཔའ། མཉམ་པ་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
པ་ལས། དེ་བཅིངས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བདག་གིར་བྱས་པར་འགྱུར་བས་འདི་
སྤར་དུ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་ལས། མཉམ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་
ལ་རྗེ་སར་འཕོད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དེས་བདག་གིར་བྱས་པར་གྱུར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད། དམོད་པ་དོར་ཞིང་། སློབ་མས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་དང་
སྒྲགས་བརྗོད་ནས་རང་དང་འབྲེལ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ་ནས་
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དད་པས་མེ་ཏོག་དོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
སློབ་མའི་མགོར་བཅིངས་ནས། བྱིད་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སློབ་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིག །ཅེས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སློབ་མ་གཏོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ལ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། བད་དོན་འབྱོར་པོ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་ན་དངོས་གྲུབ་སྤར་བ་དང་།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་དམ་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་གནད་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སངས་མཆོད་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་ལ་སོས་
ནས། རང་གི་རིགས་(༡༩༠ན)ཀྱི་སྟོབ་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཟུང་ཞིག་ཅེས་
གཏད་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། འཕྲེང་བ་མགོ་ལ་བཅིངས་པའི་མཐུས་ལྷ་
དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེགས་པ་དེ་
ལ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བས། དེའི་ཆེ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་གི་
ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་སོ་བ་
ལ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་བྱས་ན་དམིགས་པ་
འཆར་བདེ་བས་མགོ་བོར་བཅིངས་པའི་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཕྱི་གསྐྱེབ་སྐྱེ་དང་བྱད་པར་དུ་
ཡང་རིགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་ཞུགས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་ཆོས་སྤྱར་འབྱར་བ་ལ་
སྐྱེབ་བྱེད་ཀྱི་ངི་མ་དང་རང་གི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མེ་རྟོག་སྤང་བའི་དབང་ཐོབ་
པ་ལ་གཞགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་གསྐྱེབ་ཐམས་ཅད་སྤངས། མེ་རྟོག་སྤང་བའི་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་ལྷ་དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བཞག་སྟེ་རྟོན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་བྱུང་
སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ།

དེ་ལྟར་རང་གི་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་ན་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་བར་
གསུངས་ཏེ། སྐྱོད་རྒྱུད་ལས། མེ་རྟོག་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་གང་། །བབས་པར་གྱུར་པ་རིགས་
ཀྱི་ལྷ། །གཙུག་པོའི་རིགས་དེས་བསྐྱབས་ན་ནི། །དངོས་གྲུབ་སྤྱར་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
སོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྤགས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བ་དོར། །ཞེས་པ་ནས། ཨི་མི་ས་
རྩ་(༡༩༠བ)མཆོད་ལྟ་བུ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་

འདི་བྱས་དབང་དགའི་དང་པོ་ཡིན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་མིག་དར་བསལ་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་སོགས་ནི་སློབ་དཔོན་སྤྱུ་བྱང་གིས། ཨོྫ་གྱིས་མནན་པའི་མིག་ལ་
ནི། །སློབ་མ་སྤྲིག་དང་བྲལ་བ་ལ། །བརྟལ་ཁྱགས་བཟང་པོས་སྤྲགས་འདི་ཡིས། །གདོང་
གཡོགས་རབ་རྩ་དགོལ་བར་བྱ། །རྩོད་མེས་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་དེང་། །ཁྱོད་གྱི་མིག་ནི་
འབྱེད་པར་བཅོམ། །ཞེས་པ་ནས། །ཉེ་བརྒྱུ་པ་ཕྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མིག་དར་བསལ་བ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བལྟ་བར་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས་
ཀྱང་འབྲུང་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་གར་ཆེ་བ་ལ་རྩྱུ། དཔྱལ་བར་མའི་ས་
པོན་རྒྱུ། མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་རོ་བོ་མིག་དབང་ཉིད་རྣམས་པ་ཨོྫ་ཡིག་དཀར་པོའི་
གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོའི་བྱི་མས་མོག་མོག་པོར་བྱས་པར་བསམ་པ་ལ་སྟིང་གའི་རྩྱུ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། དཔྱལ་བའི་རྒྱུ་ལ་པོག་། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་རྩ་འབར་བ་འཕྲོས་པ་མིག་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཨོྫ་ཡིག་ལ་པོག་པས་དེའི་སྟིང་གི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིབ་གཡོགས་
ཀྱི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་བསྐྱེགས། ཨོྫ་ཡིག་དྲུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྤྲ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་པོག་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་འོད་ཟེར་ལ་འབྲིལ་ཉེ་བྱུང་བ་ཨོྫ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས་སྤྲ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཁྱགས། ཨོྫ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་
ཅན་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་(༡༩༧༩)རྩོམ་སྤྱན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་
དང་འབྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་སྟུམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། ཨོྫ་ རྩོམ་སེམས་དཔའ་དེང་
ཁྱོད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་སེམས་ཀྱི་ཆེ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
ཆེ་མས་རྩོམ་སེམས་སྤྱན་དར་བྱེ། ཆོགས་བཅད་དེ་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པར་རྒྱ་སྐད་དུ་ཡོད་
ཅིང་། འཕྲུང་བ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཀྱང་འབྲུར་མི་འབྲུ་ཅམ་འབྲུང་

བའི་དོན་ནི། རྩོམ་པོ་མེས་ས་དཔའ་སྟེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་མེས་ས་དཔའ་སྟེ་ད་
ལྟ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་འབྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་
མིག་དེས་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དོན་པོ་མིག་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་འདྲ་བས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕྲེང་བའི་
འགྱུར་སྟོགས་ལས། ཐམས་ཅད་མིག་ནི་འབྱེད་པར་མཛད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་
མིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་མིག་གི་དོན་ཏེ། ལྷནྱེ་བ་སྟོགས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །

འཕགས་པ་ལྟ། ལ་ཤ་བ། འཕྲེང་བ་སྟོགས་ལས། ཨོྩ་རྩྱ་ཅ་ཅུ་སྟོགས་དང་། ལྷ་རི་
ཀ་པ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་སྟོགས་ཀྱིས་བཟོ་ནི་ཏ་སྟོགས་མིག་ཐུར་ཀྱིས་མིག་འབྱེད་པའི་སྟགས་
བཏགས་ནས་མིག་རས་བསལ་བར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །སྒར་སྟོས་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་
ཚུལ་དེ་དག་ནི་གྲུབ་ཆེན་དེའི་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། རྩྱ་གིས་བསྐྱུལ། རྩྱ་ཀྱིས་བསྐྱུལ། ཨོྩ་ཀྱིས་
འོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་མིག་དར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསལ་བར་
བསམ་ལ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་རྩ་ལ་སེ་ནས། དེ་ནས་མིག་
གཉིས་ཆོ་བ་(༡༩༡)ལ། །ཨོྩ་མོ་སྟོང་གར་ཆོ་བ་ལ། །བདག་པོ་ཡང་དག་དམིགས་བྱས་
ནས། །དེ་ཡིས་མིག་བལྟས་འོད་ནམས་ཀྱིས། །དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ནི་ལྟ་ནམས་ཀྱི། །སྤྱན་དང་
དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་དུ། །ཡང་ག་དམིགས་ནས་དེ་ནས་སྒྲིབ། །མིག་གཉིས་ལ་ནི་ལེགས་
བསྐྱུས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བས་ནས་པར་བརྒྱན་
ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བལྟ་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འདུག་གསལ་
བར་རྟེན་པ་དང་པོ་བཞི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྟགས་དང་བཅས་པ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་།
དབང་དོན་དུ་སྟོོ་ཀ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་འཕྲེང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྟེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་ལ།
དོན་པོ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་གསུམ་པ་ལས། དམ་ཆོག་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པར་བྱེད། །དོན་པོ་
པརྩོ་རོལ་པའི་མཆོག་། སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་ལས།

གཞན་ཆོག་ས་བཅད་དེ་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་ཤིང་། ཀླང་པ་བདུན་པ་མ་གཏོགས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེར་ཀླང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། དངོས་གྲུབ་སྤྱིར་ནི་དམ་ཆོག་སྤྱོད་། །གསང་སྤྱགས་ལ་ནི་བཙོན་པར་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་། ཀླང་པ་བདུན་པ་ནི། ལྷ་མེད་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས། སྤྱི་རྒྱུད་ལས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོང་སྤོང་དབང་གི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ལ་ཆོག་དེ་འཛོག་པའི་བྲག་ལེན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ཆོག་དོན་ནི། སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་སྤྱི་ཐོན་པས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་ལ་དད་པའི་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པ་འདི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཤིག །སློབ་(༡༩༣༧)མ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དཔ་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྲག་རྒྱ་དང་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། མཚོག་དང་བུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ནི་བུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར། དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་པས་སྤྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཚོག་ཏུ་ཁྱོད་འགྱུར་བར་གྱིས་ཞེས་པའམ། སྤྱི་རྒྱུད་ལྟར་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོདས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་འབྲེན་བྱེད་ཏུགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱུར་བའི་ཅེ་དགར་རོལ་པའི་སྤྱར་ལམ་གྱི་ཐབས་ཐབས་མོས་གསང་སྤྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་སྤྱབ་པ་སྤྱར་ལེན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཏེ་བརྗོད་པ་འབྱེད་དོན་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་མཚན་ལས། ཏེ་ནི་ཀྱི་ཞེས་སློབ་མ་ལ་ཐོས་ནས། བ་ཕྱ་ཞེས་པ་ལྟོས་ཤིག་པའོ། །གང་ལ་བལྟ་ན། བརྗོད་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་མ་གོ་བར་ཀྱི་རྡོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པར་གོ་ནས། བདེ་མཚོག་སོགས་ལ་ཅ་ག་སྤྱི་རྒྱ་པ་ཕྱ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་མིག་

བསྐྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་འབྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་ལ་བཀའ་པའི་དར་
བསལ་བ་སོགས་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་བསྟན་པའི་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་གང་མཆོན་པའི་རྟེན་བརྟེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱིས་མཛོན་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་(༡༩༡༧)བཟླ་བར་བསྐྱལ་བའི་འོག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་བ་དེས་འབྲས་
དུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མིག་གིས་མཛོན་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བ་
ལྟར་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས། སྤར་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་
ཡང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སྒོ་དང་ལྗན་པ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་བཞིན་བསྟན་པར་
བྱ། །ལྟ་ནི་སྦྲུལ་ཅུ་གཉིས་ནམས་ཀྱི། །རང་གི་ངོ་བོའང་བསྟན་པར་བྱ། །འཕགས་པའི་
བདེན་བཞི་ངོས་བཞིར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་བྱོང་བྱེད་མཆོག་། ཅེས་པ་
དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །དེ་ནས་དེ་ཉིད་རབ་
ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་སྦྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི། །རང་གི་ངོ་བོའང་ཉི་བར་བསྟན། །འོགས་བཞི་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེའི་དེ་ཉིད་གཉིས་
སྟགས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་མེད་པར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
འཇུག་པས་ཆད་པ་མེད་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རྫོང་མེ་རུ་བའི་ཕྱི་ངོས་ཏུ་མཐའ་དང་ཟུ་མེད་པར་
འཕྲོ་བའི་མེ་རི་འབར་བ་ཡིན་ལ། བགོགས་ནམས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་དང་མི་བཞིག་པ་དང་མི་
བྱེད་པའི་རྫོང་མེ་རུ་བའི་བསྐྱེད་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སྟུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ཡིས། །བྱུ་གསུལ་དུ་ནི་ནམ་པར་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟུ་གསུང་ཐུགས་
གསུལ་མཆོན་པ་དང་། །ལྟོ་པས་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུལ་མཆོན་པར་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་
ཟུང་གསུལ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། དེ་ཡང་མོས་སྟོན་གྱི་ས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོན་

ཉན་གོང་ནས་གོང་དུ་(༡༩༣༦)ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་སྤ་ཞིང་གཏེངས་ཀ་
ཆེ་བ་བྱེད་དུ་སྤྱོད་གས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་བཏེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཆོན་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་དེའི་དབྱུས་སུ་གཞུག་ཡས་
ཁང་ཆུད་པའོ། །མན་དག་སྟེ་མ་ལས། སྟོན་གྱིས་རྗེས་སུ་མ་གོས་པའི་རྣམ་པར་དག་པས་
བསྐྱེད་གཏེན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་འདས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདས་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་
ལྟར་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་མཆོན་
པའི་སྣ་ཆོགས་རྩི་རྩེའི་འོག་གི་བསྐྱེད་དེའི་ལྟེ་བར་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མེ་
ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོག་གཞི་སྣ་ཆོགས་རྩི་རྩེ། སྣ་ཆོགས་རྩི་
རྩེ་ལ་རྩ་གསུམ་མ་དང་ལྟ་པའི་སྤྱོད་གས་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཉན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་སྤྱོད་གས་བཞིའི་རྩ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དབྱུ་མ་
འཇུག་པ་ལས། གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཞུགས་ལྡན་མིན། །གཞུགས་ལ་བདག་
མེད་བདག་ལའང་གཞུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤྱད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་
བདག་ཏུ་བལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཞུགས་བདག་ཡིན་པར་བལྟ་
བ་དང་། བདག་གཞུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པར་བལྟ་བ་དང་། གཞུགས་ལ་བདག་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་གཞུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བལྟ་
བ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་བཞི་བཞིར་བལྟ་
བའི་འཇིག་ལྟ་ཀྱི་བཏགས་རགས་པ་ཉི་ཤུ་(༡༩༣༦)རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་གས་བཞིའི་
རྩ་ཉི་ཤུ། སྤྱི་མཆོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པས་སྣ་
ཆོགས་རྩི་རྩེའི་ལྟེ་བའི་བྱུང་བཞི་དང་ལོགས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གཞིན་རྗེ་གཞེད་དམར་
ནག་ལ་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་དབྱུས་སུ་སྣ་ཆོགས་རྩི་རྩེ་ཡོད་པ་དེའི་ལྟེ་བ་བྱུ་བཞི་
པའི་བྱུང་དང་ལོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱད་མཆོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་གཞུག་

ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞིའི་སྤྲ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་ལའང་འདྲའམ་སྟུམ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པའི་སྤྱོད་པ་བཞིའི་རྟ་བབས་བཞི་སྟེ། རྗེ་རྗེ་གྲུབ་པའི་
རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟ་བབས་བཞིའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་མཚོག་ལས། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རྟ་བབས་བཞི་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འདོན་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་
དེ་གཉིས་ལས་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱད་པར་རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་ཡོད་
མེད་སོགས་མངོན་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

སྤང་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། མན་སྟེ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིག་མ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁ་དོག་ལྷ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་
བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེའི་ལྟོ་བར་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་དག་
པའི་རྣམ་སྤང་གི་རང་བཞིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་པ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་འགོག་
པ་ལས་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གཟུགས་པ་ལྟར་བདེན་པས་ན་འཕགས་
(༡༩༩ན)པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་དག་པས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་
བཞིར་འགྱུར་ལ། འདི་བསྟོམས་པས་ཆངས་པའི་གནས་སུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཆངས་
པའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ནི་ཆངས་
པའི་གནས་ཏེ། དེ་དག་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གྲ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་
མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོན་པར་སྤྱོད་
དང་དོན་སྤྱོད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤལ་བྱ་
སེམས་ཅན་གཞན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་།
དོན་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོན་བཞི་སྟེ། དེ་འདྲ་

བའི་རོས་དང་གྲ་དང་སྒོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་འང་བཞི་བཞིའི་མིང་ཅན་ཏེ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

དད་པ་བཅོན་འབྲུས་དྲན་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་སེམས་བྱུང་ལྔ་
རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ཅིག་པ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། བཅོན་འབྲུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
དང་། སེམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། སྦྱོང་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དག་པའི་
སྒོ་བྱུང་ནི་བཞི་སྟེ་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་མ་བཙེ་བརྒྱད་
པ་ལས། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སེང་
གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟེགས་བྱ་བཞིའོ། །ཞེས་
དང་། བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་(༡༩༩བ)མཛོད་
དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། སེང་གོ་རྣམ་པར་ཅེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་
སྟེགས་བྱ་བཞིའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དག་པའི་འདོད་སྣམ་བཞིའོ། །ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་བཞི་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་ཤུཌ་པའི་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དཔལ་བར་
འགྲོ་དང་ཞེས་པ་ནི། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་།
སེང་གོ་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་པོས་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་བསྐྱུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོས་
པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བྱ་བའི་དབྱེ་
བས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་གང་གིས་སྦྱོ་བ་མེད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་
དེ་ནི་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
དྲི་མ་མེད་པའོ། །གང་གིས་དེའི་འབྲས་བྱ་མཛོད་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟེགས་པས་སེང་གོ་ལྟར་
རྣམ་པར་ཅེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེང་གོ་རྣམ་པར་རོལ་པའོ། །གང་གིས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
མཛོད་མངའ་བ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་དོ། །ཞེས་བཞི་ཀའི་ངོ་བོ་སྟོས་མེད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་
དུ་འབྱུང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སོ་སོར་འཛིག་པ་དང་དེ་བཞིས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་བྱེད་པ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་ལ། གཞན་
ཡང་བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་
བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དཔའ་བར་འགྲོ་(༡༩༥༥)བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་མདོ་ལས། དེས་ས་བཙུ་བ་ལ་
གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པོ། །དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཕྱིས་
དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཉི་
བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟས་
གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་
དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འཛིག་པར་ཤུགས་པས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དེས་ལྟ་ལས། གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐྱད་
ཅིག་དག་གིས་རྟོག་དེ། །ཅེས་གསུངས་པའི་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
འོད་གསལ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མཛོད་ལ། གཞན་ཡང་དབུ་མ་རྟོག་གི་
འབར་བའི་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་སྐྱབས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་ནོར་གྱི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ནམས་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར། །ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་པའམ། ཐོག་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཉི། །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་པན་པ་འབྱུང་བ་

ནི་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་ས་དང་ཆུ་དང་
མེ་དང་(༡༤༥བ)རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཆོགས་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བུ་འབྱུང་
གི། རྒྱུན་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་དང་། སེར་
སྒྲ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པ་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདོད་པ་ལ་
སྦྱོན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་
ལ་འདོད་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་མོང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོན་
པས་ནི་ཞོར་གྱི་ཆར་བབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་
ཡོངས་སྐྱེ་འཛིན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་
ཆང་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁའ་ལས་དགོས་འདོད་ཀྱི་ཆར་
འབད་མེད་དུ་སྦྱོལ་བའི་ཆེ་ལན་དང་རྣམ་སྦྱོན་ལ་མི་རེ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་
སེམས་སྤེལ་བའི་སྦྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་ཉིད་
དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཡང་སེམས་ཅན་
ལས་དང་སྐྱལ་བར་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
ནས་པན་འདོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །

སྟེ་མ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་པ་རྣམས་ནི། བཟོད་པ་དང་ཆོས་དང་
དོན་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་སྐྱ་ཆོགས་པས། དུག་གི་
ཡལ་ག་བྲེལ་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྩེ་པའང་བཞེད་པས་བཟོད་
པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་བཞི་དག་པ་ནི་འདོད་སྤྲུལ་ལ་གནས་(༡༤༦ན)པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་
མོའོ། །གཟུངས་དེ་བཞི་ནི་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་
སྐྱེ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། དོན་དང་ཆོག་དང་ངེས་པའི་ཆོག་

དང་སྟོབས་པ་སྟེ་གཟུངས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་གས་བྱ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟེ་མ་དང་མི་འདྲའོ། །མན་སྟེ་ལས། འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟེ་ཚོགས་
རྗེགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པས་རྣམ་པར་སྤྲས་པའི་རྒྱན་
རྣམ་པར་བཟ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པའི་བྱིར། རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
ཤུའི་པས་ཀྱང་བཤད་པས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་བསྐྱོང་བ་མཆོན་བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་པ་གྲུ། སྟོམ་སྤངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་
པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་དག་པའི་བྱ་བ་དང་། སྟོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མགོ་མནན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱེད་འཕྲིག་
པ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་དག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། མན་དག་སྟེ་མ་ལས། ཉོན་
མོངས་པའི་རྩ་བ་བཏོན་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་
བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་གཞོན་པའི་བྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་པར་དག་
པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་ཤུའི་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱ་བཤད་དོ། །དབང་དོན་
ལས་སྟོམ་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྱ་བ་དང་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
གསུངས་པའང་དེ་གཉིས་སྟོང་བའི་སྟོམ་ལམ་(༡༩༩)གཉིས་ལ་དགོངས་སོ། །

གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དང་ཁམས་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་སྟེ་ཚོགས་པ་ལ་དེ་དང་འཆོས་
པའི་ཆོས་སྟོན་པ་མཆོན་བྱེད་ཅེ་མོ་དུད་པའི་བ་ཀྱ་ལི་སྟེ་ཤར་བུ། མན་སྟེ་ལས། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བའི་བཙུགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་མདའ་ཡབ་རྣམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དཀར་བ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་མངོན་བྱ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟེ་འཛུགས་པར་མཛད་པ་མཆོན་པའི་མདའ་ཡབ་རྣམས་དང་
ལྷན་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དག་པ་གཞན་ཡང་། སྟེ་མ་བཙུ་གཉིས་པ་ལས། སངས་

རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་བྱ་བ་ཞི་
བ་སྟེ་བྱར་བཞི་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟེ་མ་བཙུང་བ་ལས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་། སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཉམ་
པ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པས་བྱ་བ་ཞི་པའོ། །ཞེས་དང་། དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་
ཤར་གྱི་སྒྲུའོ། །ཡང་དག་པ་སྟོང་བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟེའི་སྒྲུའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་
བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱབ་གྱི་སྒྲུའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་
པས་བྱང་གི་སྒྲུའོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སམ་སྟོང་པ་དང་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་སྟོ་
བཞིའོ། །སྟོ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་པ་ཙུ་འབྲེལ་ལས་དབང་པོ་ལྔ་ར་མ་ཟད། སྟོ་བས་(༡༩༧༢)ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའང་
བྱང་སྟོ་ཡིན་པར་གསུངས།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི། སྟེ་མ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཉི་མ་རྣམས་
སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་རྩ་ཡབ་རྣམས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་ཉོག་གི་སྤང་བ་
རྣམས་སོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་ལོང་ངོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐམས་ཅད་
གསང་བའི་རྒྱད་དུ་གསུངས་པ། གང་ཞིག་དོ་ཤལ་ཡང་དག་བཤད། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
གཅོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་འཕྲོགས་པ་བྲ་བ་སྟེ། །ཡང་དག་གཅོད་དང་སྟོང་ལས་སོ། །རྣམ་
པར་གཅོན་དང་སྟོང་བ་ནི། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནི་སྦྱར་བ་ལས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་
འཕྲོགས་པ། །བྲ་བ་བྱེད་པ་ཞེས་པར་བཤད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དག་པ་ཡི། །བྱང་

ཐུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་འབྱུང་བ་ནི། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བརྗོད་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་དག །རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་སྦྲེས། །ཐར་
པའི་སྤང་བ་གཟི་བརྗོད་ཆེ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྗོད་བྱ། །སྦྱིབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་
གྲོལ་ཞིང་། །ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ། །ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ནི། །རྩ་ཡབ་
ཅེས་ནི་ཡང་དག་བཤད། །བྱང་ཐུབ་ཡན་ལག་བདུན་འཕྲེང་བ། །དེ་བཞིན་མེ་ཉོག་ཐག་པ་
བཞོད། །ཅེས་དང་། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟང་གི་བ་དན་དང་རིལ་བུའི་སྦྲེའི་དག་པའང་།
དེ་ཉིད་ལས། །གདུལ་བུའི་དབང་(༡༩༩)གིས་སྤྱང་བ་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟུང་བ་
དང་། །ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། །ཆོག་ས་སྤུ་བཅད་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། །སྒྲེང་གཞི་
དང་། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། །སྦྲེས་པའི་རབས་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་། །མད་དུ་བྱུང་བ་དང་། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་བ་དན་
དང་རིལ་བུའི་སྦྲེ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །རྟ་བབས་ཀྱི་སྟང་གི་འཁོར་ལོ་རི་དྲགས་
དང་བཅས་པ་དང་། །རྟ་བབས་ཀྱི་འོག་གི་སྒྲ་བྲེ་སོགས་ཀྱི་དག་པའང་དེ་ཉིད་ལས། །གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིད་པ་རྣམ་པར་
དག་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འོ། །དེའི་ཅིབས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྒྱན་རྣམས་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་དང་ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་པ་དང་། །འཇིག་
རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཞན་ལ་བཅུ་
གཉིས་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་། །སྤྱར་ཤེས་པར་བྱར་མེད་
པ་དང་། །ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །སྤངས་པ་དང་། །སྤྱར་སྤང་བར་བྱར་མེད་པ་དང་།
འགག་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་། །བྱས་ཟིན་པ་དང་སྤྱར་མཛོན་དུ་བྱར་མེད་པ་དང་། །ལམ་བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱོམས་ཟིན་པ་དང་། །སྤྱར་སྐྱོམ་དུ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དག་པས་ཀྱང་ངོ་། །

སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཚུགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ན་ཡང་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་དང་། བསྟུ་བའི་(༡༩༩༡)དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་དང་བ་ལས་མགྱེན་པ་གྲེན་དུ་བཏོག་ཅིང་ཆོས་དང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྲུགས་ངན་པའི་རི་དྲགས་མོས་ཆོལ་བར་བྱང་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་མངོན་པར་དགོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པས་མགྱེན་པ་གྲེན་དུ་བཏོག་པའི་རི་དྲགས་དང་རི་དྲགས་མོའོ། །ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་རྣམས་པར་དག་པས་སྒྲ་བྲེ་དང་འབྲང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་བྱང་ཡན་ལག །སྤྲུགས་ཀྱན་རྟུ་ནི་འོད་རབ་གསལ། །བ་བྱེད་ཉི་མེད་དང་། །རྩ་ཡབ་མེ་ལོང་མེ་རྟོག་འབྲང་། །ཞེས་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས། བན་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་དང་། བཙོན་འབྱུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་རྟུ་སྤྱངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྲ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམས་པར་དག་པས་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་བྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་དང་། མེ་རྟོག་འབྲང་བ་དང་། རྣམས་པར་བཀྲ་བ་དང་། རྩ་ཡབ་འབར་བའོ། །ཞེས་བྲ་བ་བྲ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དག་པ་མན་སྟེ་དང་མི་འབྲ་བར་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་གང་བ་དང་སྟོས་དང་མར་མེ་དང་བྲི་ཆབ་སོགས་མཚོད་རྗེས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། བྱམ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་རྟུའང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་སོགས་པལ་ཆེར་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། ལྷནྟེ་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འབྲེལ་བར་དེ་དག་ཤིན་རྟུ་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དཔལ་མཚོག་དང་ཅེ་མོ་ལས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དབྱུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཞེས་སོགས་ནི། དཔལ་མཚོག་(༡༩༩༡)ལས། དེ་ཡི་ནང་

རིམ་དག་གི་ཐེག་། དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་འབྲ་བ་ནི། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། །དངོས་
གྲུབ་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དོན་ནི་ཙ་རྒྱད་ལས། དེ་ཡི་
དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ནི། །རབ་ཏུ་རྒྱུ་པོ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་
གྲུ་བཞི་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེའི་དབུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནང་མ་རྒྱུ་པོ་གང་ལ་རེའུ་མིག་དགྲུ་
ཡོད་པ་ལས་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་དོར་བའི་གཞན་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རམ་རེའུ་
མིག་ཆད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་པན་ཚུན་མཉམ་པར་གཞལ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་བརྒྱད་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ནང་གི་དགྲིལ་
འཁོར་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་བརྒྱད་ཡོད་པ་
དེ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས།
ནང་གི་རེའུ་མིག་སྤངས་ནས་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསུངས་པ།
དེ་ཡི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་ནི། །དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཁྱི་ཡི་འཁོར་ལོའི་བྱེད་ཀྱི་
ཏེ། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པོ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཀ་བ་སོགས་པས་སྒྲུས། །རྗེ་རྗེ་བྲང་བས་
བསྐྱོར་བ་དགེ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་
མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། རྒྱུག་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི།
འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཅས་
བྱ་བར་བཤད་ཅས་པའི་ཀ་(༡༩༥ན)བ་བརྒྱད་ནི་སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ལ་ནང་གི་རེའུ་མིག་
གི་མཚམས་རྣམས་ལས་ཐོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་
ལམ་གྱི་དག་པ་དང་སྒྱར་བྱང་མོད་ཀྱང། འདིར་དེ་མི་བཟུང་བར་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་གི་ཀ་
བ་བརྒྱད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྟེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་

ནམ་པར་དག་པས་སྒྲིའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནམས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ནམས་ནི་ཀ་བ་ནམ་པར་དག་པ་ནམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་སྤྱི་སྒྲིའི་ཞབས་ཀྱིས། རྒྱུ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་ཀ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ནས།
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཉིད། །ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཞེས་པར་བཤད། །ཅས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་སྒྲིལ་གས་ཀྱི་གདོང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དག་པ་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པའི་ཕྱང་འདི་བྲངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་སྟོབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་རག་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩྱལ་
བ། ཡང་དག་པའི་བླ་བ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་
གནས་གཞལ་ལས་ཁང་ཆེན་པོ་གྱུ་བཞི་སྟོང་བཞི་བ་དེ་ཉིད་དུ། ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་སྟེ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱུ་བཞི་སྟོང་བཞི་བ་གྱུ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དག་པའི་སྟོང་
ལོགས་ཀྱི་གདོང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་དེས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གྱུ་བྱུར་དང་བྲལ་(༡༩)བའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དེ་མཆོན་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱི་བརྟན་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱལ་པོའོ། །དེ་ལྟར་མི་
བསྐྱོད་དོ་མེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དེ་སྟེ་
དེས་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་གྲོང་ཁྲིའུ་རིགས་ཉི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
པའོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དཀྱིལ་འཁོར་
ནང་མའི་ཀ་བ་ལ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁང་ཆེན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་བྱང་
འབྲུག་མཆོན་པའི་གདུང་རྒྱལ་གཅིག་གིས་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་མནན་པའི་རྒྱལ་པོ་
དེས་ཆོས་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་འདུག་ཀྱང་། གོང་དུ་ཆོག་འགྲེལ་

བྱས་པ་ཉིད་བྱེད་བ་སོགས་ལས་སྒྲིའི་ཀ་བ་བརྒྱད་དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་སྒོ་བཞི་ཀྱན་ལ་
ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་འབྱོར་རམ་སྟམ་ལ། དགྲིལ་ཚོག་ཆག་འབྱར་ལས།
སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཆེན་པོའི་ཀ་བར་གྱུར་བ་ནི། །འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པོ་དག །ཀྱན་ཏུ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད། །ཆོས་དེའོན་ཉིད་དོན་བད། །འཁོར་
ལོ་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་འབྱར་གོ་བདེ་ཞིང་། སྤར་གྱི་ཆོག་དོན་དང་
ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ལོ། །སྟེ་མ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལས། དེའི་སྟོང་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་
བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་གདུང་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཁུར་འཁུར་བར་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་རོ། །(༡༧༠ན)ཞེས་སྒོ་ལོགས་གྱི་གདུང་བཞིའི་དག་པ་ཡང་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐ་མི་དད་པར་བརྗོད་ཅིང་དེར་
སོན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གདན་གྱི་མཆོ་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །ཞི་བ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་འདབ་མ་སྟོ་ཆོགས་རྣམས་ཏེ། ཞི་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་
མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པའི་སྟུན་པ་སེལ་ཅིང་། མི་དགེ་བའི་འདམ་སྐྱམ་
པར་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟུ་གུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་
པས་གདན་གྱི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
གདུང་བ་ཞི་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟུ་གུ་ཉི་བར་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་
པར་དག་པས་གདན་གྱི་ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྟོ་ཆོགས་པསྒྲ་དང་ཉི་ཆེའི་
གདན་གྱི་རྣམ་དག་གསུངས་པ་འདི་ལས་བསྟུས་ཅམ་ཞིག་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་
ཆོག་གཉིས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེར་སྟོང་རྗེའི་བདུད་རྩིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བྱམ་པ་བརྒྱད་
དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤང་བས་མར་མེའོ། །གྲགས་པས་ངི་བཟང་པོའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཟས་ནི་ཞལ་ཟས་
ཏེ་ཞེས་བྱམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པ་གསུངས་པ་འདིའི་ནང་གི་བྱམ་པ་ལའང་འབྲས་སྟེ་དེ་དག་ནི་

བྱེད་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞེན་པ་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། ཉི་ཤུ་པ་
 ལས། དེ་ནས་འཁོར་ལོའི་བདག་སོ་ནས། །བརྩམས་ཏེ་གཞོད་མཛེས་མཐར་ཐུག་(༡༧༠བ)
 ལྟ། །རི་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཆམས། །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་སློབ་མར་བཞད། །ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡི་
 རང་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་རྣམས་རབ་བསྟན་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། གཤེན་རྗེ་དག་སོགས་
 བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་དང་པོར་དབུས་སུ། །ཞེ་སྤང་
 རྡོ་རྗེ་ཡབ་ལུས་ནས་འོག་ཏུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར་བསྟན་ནས། ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡི་
 རང་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལྟར། དང་པོར་དབུས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེ་ནས་གཞོད་
 མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྡོ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས། ལྷ་དེ་དག་གི་དེ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རིགས་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པའམ་དེ་ལྷའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་ནི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དག་པ་དང་། གཟུགས་
 རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྷ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྷ་དག་པ་དང་། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆོད་དུག་དང་ཆོགས་
 དང་ཅ་རྒྱས་ཏེ་བརྒྱད་དག་པ་ནི་ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། ལག་པ་
 གཡས་གཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 ལྷ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྟོན་པའམ་ཡང་ན་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་རང་བཞིན་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེ། ཤར་དུ་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
 པར་སྤྲང་མཛད། ཅས་པ་ལྷ་བྱ་ལྷ་རྡོ་དང་དེ་ཉིད་གཉིས་སྒྲགས་ནས་བསྟན་ཀྱང་ཆོག་ལ། བྱི་
 མ་འདི་རྩང་འཇུག་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་ཉི་ཤུ་པ་དང་དབང་དོན་གྱི་དགོངས་པར་ཡང་
 གནས་སམ་དབྱེད་དོ། །

དེ་ནས་བཤད་རྒྱུ་རྫོང་མེད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་དག་རང་(༡༧)གི་ལུས། །དཀྱིལ་
འཁོར་མཆོག་འདི་མཛོང་བ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་ལྷ་མོ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྱི་
ཡང་དག་གཞི། །ཁྲི་པོ་བྲུབ་པའི་གསང་བའི་མཆོག་ །རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉེན་དང་ནི། །ཕྱི་

དང་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནི། །གཉིས་པོ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར།
ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ལུས་འཁོར་ལ་གནས་པའི། །སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་སོགས་རིམ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
ཚོགས་ནམས་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པས་སྒྲ་མའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྒྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་
ལུང་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད། ཅེས་པ་ནས་རྟེན་མཐིལ་གཉིས་སུ་
དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་ནམས་
ཀྱང་བསྟན་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །ཕྱི་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་སྟོན་པའི་
སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དབྱས་ནས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་
དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་སྟོང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་ལྟ་ངོ་བོ་བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་དུ།
ད་ནི་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སུ། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་མས་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། རྗེ་རྗེའི་
དགྲིལ་འཁོར་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་དང་
ཉི་གསུམ་བརྗོད་དུ་གཞུག་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པ་ལྟ་དང་མི་བྱུང་སྐབས་
ཀྱང་མཛད་ལ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས་རྟེན་པ་དེ་གསུམ་གྱི་འགོར་ཨོ་རེ་དང་རྗེགས་
པའི་མཐར་ས་མ་ཡ་ཉི་ཞེས་པ་སྤྱར་རོ། །ཡང་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་ཤར་སྐྱོའི་ལྟ་ནས་
(༡༥༡བ)གཙོ་བོའི་བར་དུ་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་བྱང་སྐྱོའི་
ལྟ་ནས་གཙོ་བོའི་བར་མས་རིམ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཤུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

སྐབས་འདིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་བར་དབང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། མཁས་
རྣམས་འགའ་ཞིག་གིས། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་མི་སྟོན་པར་གསུངས་
པས་གསང་སྟོག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་སྤྱི་བོ་ཡོད་འདུག་པ་ནི་གཡག་ཞར་བའི་རྩ་ལྟར་
ཤུགས་རེའི་མིག་ཅན་དུ་སོང་བས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྒྲ་མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་
པ་དང་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་བཤད་པ་སྤང་བས་སྟོན་པར་ལྟར་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དེ་

མིག་ཤེན་ས་ཤུག་བྱས་ཏེ། །ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
བ་བཟང་པོ་དང་རྩ་ལ་སེན་ས་ཀྱང་། ལྷ་ངོ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་སྲུང་དང་འབྲེལ་ཅིང་། སྟོབ་མ་སྟོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་སྐོར་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ཡང་སྟོབ་མ་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་རང་གིས་གཞན་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་མེ་ཏོག་ཐེང་བའི་དབང་གིས་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་ཟིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་
དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་མི་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཉེས་པས་རེག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་རྟེན་བརྟེན་པའི་དག་པ་བཤད་པ་འདི་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྷ་བྱའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་སྟོ་
ངོར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གྱི་སྟོན་ལུགས་སམ་གཤེས་
ལུགས་ལ་དེའི་དེ་(༡༢༡ན)ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་ཐ་མལ་པའི་སྟོ་ལ་གཞལ་
ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱབ་པ་ལྟར་སྤང་ཞིང་རྟེན་བརྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་དོན་གཞན་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གོ་ས་སོ་སོར་གནས་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྷ་བྱར་
སྤང་ཡང་། དོན་གནས་ལུགས་དངོས་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་པོ་ལ་སོགས་
པ་དག་པའི་ཆ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྤང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་རེ་དེ་དང་དེར་སྤང་བ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དངོས་ནི་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ་གཙོ་
བོའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བྱའི་རྣམ་སྤྱེལ་ཡིན་ལུགས་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཞིག་སྟོན་པས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤགས་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་དག་ལ། ཡོ་ག་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོས་སུ་དག་ཚུལ་ཉིད་བཤད་ལ། ལྷ་མེད་ནས་ལམ་གྱི་དག་པ་དང་བྱང་སོགས་ཀྱི་དག་པ་

གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བཅུད་ལྟར། རྟོན་གཞན་
པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་བཤད་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱུད་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་
གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པར་
སྤང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དང་། ཀུན་རིག་(༡༧༡༧)རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ཕྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་དེ་རྣམས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་
དང་ལྷན་པས་བྱ་བ་དང་། སྒྲོབ་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་པའི་སྐབས་སོགས་དམིགས་
བསལ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆས་འཇུག་
ནས་གསང་བ་གདམས་པའི་བར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་
ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཕྱིའི་
སྐལ་མཉམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། རང་དུ་ཞུགས་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྤྱེས་ཏེ་བྲག་
དང་བསྐྱོར་བ་སོགས་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མས་དངོས་བྲུབ་
འབྲུབ་པ་ལ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དམ་བཞག་གི་སྒྲོར་རྣམས་བྱེད། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་པབ་སྟེ་ནང་སྐལ་མཉམ་དུ་བྱེད། དེ་
ལྟར་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བྱས་ཀྱང་ད་ལྟའང་འཕྲལ་དུ་དབང་བསྐྱུར་བྱ་རུང་
མི་རུང་ཅི་རིགས་ཞིག་འོང་བས་དེ་བཟླག་པའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་དོར་བ་དང་། དེ་དོར་ནས་རུང་
བར་ཤེས་ན་དེ་ལ་མེ་ཏོག་བྲེང་བའི་དབང་བསྐྱུར་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་
སྒྲོན་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་

གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་པ་ལ་བཞི། བྱམ་པའི་དབང་། གསང་བའི་དབང་།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་
མོང་བ་དྲོ་རྩོལ་མའི་དབང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲོ་རྩོལ་དཔོན་གྱི་དབང་ངོ་། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། ཁྱས་སྟེགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་མི་ཤིས་པ་སྤང་བ། དེ་
ལ་དབང་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཚུ་ཡི་དབང་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱའི་
ཐྱིང་། །ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དང་དབང་ལྡན་དུ། །སྟགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་བ། །བྱ་བཞི་
པ་ལ་སྟོ་བཞི་བ། །རིམ་གཉིས་པ་བྲིས་དེ་ནས་དེའི། །དབུས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྩ་ནི། །ཆོན་
དཀར་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །དམར་དང་ནག་ལོ་དག་གིས་བྱས། །རྩ་བ་གསུམ་ནི་བྱས་ནས་
སྟ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དག་དགོད་པར་བྱ། །ལྟེ་བར་དྲོ་རྩོལ་ནག་དང་། །མཚུངས་པའི་འོད་ཅན་
བྲི་བར་བྱ། །ཤར་དུ་འཁོར་ལོ་ག་ཤིན་རྩེར་ནི། །རིན་ཆེན་ལུབ་དུ་པ་རྩ་ནི། །གེ་སར་བཟང་
པོ་ནོར་སྒྲིན་དུ། །རལ་གྱི་བྲིས་ནས་བྱམ་པ་དགོད། །ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱས་དཀྱིལ་
ནི། སྟོང་མ་རྣམས་བྱམ་པའི་ཚུས་ཁྱས་བྱ་བའི་ཁང་བ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཁྱས་ཀྱི་ཁང་
པ་ཤིན་དུ་བྲི་ཞིམ་བ། །ཞེས་སོགས་ཁྱས་ཁང་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

— 438 —

གྲུ་བཞི་སྐྱོ་བཞི་བ་ལ་རྟ་བབས་མེད་བ་སྤྱི་ནས་རིམ་བ་བཞིན་དཀར་དམར་ནག་པའི་ཅིག་བ་
རིམ་བ་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་འཕར་མ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འཕར་མའམ་རིམ་
བ་གཉིས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རིམ་བ་གཉིས་བ་ནི། ལྷ་སྤྲུམ་དང་
པསྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་མཐུན་པར། བརྟག་གཉིས་ལས། འཕར་
མ་གཉིས་དག་སྐྱོན་མེད་པ། །ཟུ་འབྲུ་ལས་ནི་གཅིག་འགྱུར་ཏེ། །གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྤྱི་
མར་བཟོད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་ལས། འཕར་མ་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་གང་ཞེ་ན།
ཟུ་འབྲུས་མཆོན་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་པསྤྲུ་འདབ་བརྒྱད་པ་མཐའ་རྗེ་རྒྱུ་
སྤྱི་བས་བསྐྱོར་བ་ལས་ནི་འཕར་མ་ནང་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ཆོས་འབྲུང་གྲུ་གསུམ་
གྱིས་ནི་མཆོན་བ་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་གོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་བ་བརྒྱད་
ཀྱི་གནས་གྲུ་བཞི་བ་ནི་འཕར་མ་སྤྱི་མར་བཟོད་དོ། །གྲུ་བ་ཆེན་གཉིས། །ལྷན་པ། མི་ཐུབ་སྤྲུ་
བ། མན་སྤྲུ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཐུན་ཞིང་། ཞེས་
སྤྱི་ལོ་འབྲུམས་གྲུ་བཞི་དང་ནང་གི་པསྤྲུའི་རིམ་བ་གཉིས་ལ་འཕར་མ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་
གསུངས་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་བ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅིག་པའི་འབྲུམས་གྲུ་བཞིའི་ནང་དུ་རིམ་བ་གཞན་མེད་པར་པསྤྲུ་ཡོད་
པ་ལ་འཕར་མ་གཅིག་པ་ཞེས་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟག་གཉིས་སུ་གསུངས།
ཞེས་བ་ཡང་མི་འཐད་(329)དོ། །འོ་ན་སྤྲུགས་འདིའི་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲུགས་རིམ་
སོགས་ནས་བཤད་བ་དེ་དང་འབྲུམས་ཞེ་ན། ལྷ་ཐང་སྤྲུ་སེང་གིས་འབྲུ་བར་བཤད་ཀྱང་། ཉི་
ལུ་པར། རིམ་གཉིས་བ་སྤྱིས་དེ་ནས་དེའི། །དབུས་སུ་སྤྲུ་ཆོགས་པསྤྲུ་ནི། །ཞེས་དང་། དབང་
དོན་ལས་ཀྱང་། འཕར་མ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དབུས་སུ་སྤྲུ་ཆོགས་པསྤྲུ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་
ཞེས་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་པསྤྲུ་གཞི་ནས་འགོད་པར་གསུངས་པས་ན། སྤྱི་འབྲུམས་
གྲུ་བཞི་ལ་ལྷ་སྤྲུམ་ལྷ་སྤྱིའི་རིམ་བ་ཉིས་རིམ་བྱེད་པ་ནི་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་།

དེའི་དབུས་སུ་བསྐྱེའི་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་འདྲུས་པའི་
དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ན་འཐད་དམ་སྟུང་མོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་
ཁྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེ་ལྷ་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱིས་པའི་དབུས་ཀྱི་བསྐྱེའི་ལྟེ་བར་དོ་རྩེ་ནག་པོ་དང་
བསྐྱེའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེའི་རྣམས་རིམ་བཞིན་དཀར་
སེར་དམར་ལྗང་བ་གྱིས་པའི་ཁྱས་དཀྱིལ་དེར་བྱམ་པ་རྣམས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱས་དཀྱིལ་
དངོས་སུ་གྱིས་པ་མེད་ན་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་བསྐྱེའི་ལྟེ་
བར་དོ་རྩེ་འདི་བའི་གསལ་ཁ་མེད་པར་ཕྱིའི་ཕྱོགས་བཞིར་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེའི་ཆོགས་དོ་
རྩེ་རྣམས་དགོད་པ་དང་། ནག་པོ་བས་ཁྱས་དཀྱིལ་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་སྟེང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཆད་ཅམ་ལ་སྟོ་དང་མཆོམས་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་མཆོན་མ་
དང་དབུས་སུ་བསྐྱེའི་བར་གསུངས་སོ། །ཐེང་བར། ཁྱས་(༡༧༤བ)དཀྱིལ་གྱུ་བཞི་སྟོ་
གཅིག་པ་རྟ་བབས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། གྱུ་བཞི་སྟོ་གཅིག་པ་རྟ་བབས་མེད་པ་གཅིག་ལྟེ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་རུབ་རུ་ཅ་དཀྱིལ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གྱུ་བཞི་སྟོ་
བཞི་རྟ་བབས་མེད་པ་ཞིག་ལྟེ་ལུགས་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་ཅམ་པ་ལས་ཁྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མ་མཛད། ཕྱོགས་ལ་རབ་གནས་
ཀྱི་སྐབས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཁང་པའི་ཤར་རམ་དེར་མ་བདེ་ན་དབང་ལྡན་དུ་ཁྱས་སྟེགས་བྱ་
བར་གསུངས་ཀྱང་། སྟོ་བ་མ་དབང་བསྐྱར་སྐབས་ཅ་དཀྱིལ་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འདི་བ་ལས་
དབང་ལྡན་དང་འདམ་ང་མེད་ཅིང་མཆོན་མ་ཡང་རྣམ་སྟངས་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་དང་།
ཡུམ་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྒྱད་ཁྱམས་ཀྱི་སྟུང་བུའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་
རྣམས་སུ་འདི་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཁྱས་ཀྱི་ཆུས་ཅ་དཀྱིལ་ལ་མི་རེག་པའི་གནས་སུ་
བྱ་བ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཅིང་། ལ་བ་བས་ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཁྱེད་དོར་
བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་མས་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཁྱ་བའི་ཡོན་ཏུ་མཐུལ་ཕུལ་ཞིང་། ཕྱག་
བུས་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་སྟེ་མ་པེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྲར་
ནས། བྱང་ཚུབ་དོན་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
གསོལ་བ་གདབ། དེ་དག་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ནས་
ཚུ་ཡི་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར། །ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ནི། །ས་ལ་ལེགས་པར་བཅུགས་ནས་
ཀྱང་། །མེ་ཏོག་སྟེ་མ་པེ་དང་བཅས་ཏེ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིས་ནི། །(༡༧༥ན)སྒྲ་མ་
དོན་རྗེས་གསོལ་བ་གདབ། །ཅེས་པ་ལྟར་དུ། འཕྲིང་བ་ལས་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཚུའི་དབང་གི་
དོན་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་རི་ལྟར་འཁྱོར་བའི་ཡོན་ཏུ་ཕུལ་ནས། ཕུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྲར་
བས། ཞེས་གསུངས་ལ་ཡོན་ཀྱི་ཕྱིར་མཐུལ་འབུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པོ་
པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། མཐུལ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཡོན་འབུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་
ཏུ་ཁྱགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕྱག་འབུལ་བ་ནི། ཉག་པོ་བས། དེ་ནས་དབང་འོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལ་ཡོན་ཏུ་ཕུལ་
ལ། བྱང་ཚུབ་དོན་རྗེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ལྟར་ཏེ་ལ་ཕྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། བྱང་ཚུབ་དོན་རྗེ་སྟེ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་
པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་རི་ལྟར་ནམ་པ་གང་གིས་
བསྐུལ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཀྱང་འཁོར་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཏུ་ནམ་མཁའི་དོན་རྗེ་སྟེ། དོན་རྗེ་འཆང་དང་མཉམ་པ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་བོས་ནས་དེང་སྟེ་
ད་ལྟ་བདག་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ནམས་སྐུལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་
ཡིན་ལ། ཆོག་དེ། འདུས་པ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོ་
རྗེ་ཆེན་པོའི་གསོལ་བ་བྱ་བའི་ཆོག་གསང་བའོ་ཞེས་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་དབང་གི་གསོལ་

འདེབས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་དཀྱིལ་ཚིག་མང་པོར་འབྲུང་ངོ་། །

སྤང་བ་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་པ་དང་(༩༥༥བ)ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་མི་གསལ་ཡང་། འཕྲིང་བ་
ལས། དེ་ནས་ཁྲ་མས་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རི་ལྟར་ཁྲུས་ཀྱི་ཚུས་དེ་ལ་མི་རེག་
པར་ཞེས་པ་ནས། ཤིང་སྟན་ལ་སོགས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མཐར་
ཐུག་པ་སྐྱེ་གཞུགས་ཀྱི་ཁྲུས་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྤར་བསྟན་པར་སློབ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གཞུགས་སུ་
བསྐྱོམ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཨོ་ཨྲུ་འཇུག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤང་བའི་རིམ་པ་སྤར་བརྗོད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་
ཚིག་ལས། སློབ་མ་ལ་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་གོས་གསར་པ་བགོས་པ་བཞག་ལ་ཤེས་པའི་ཚིག་བྱ་
སྟེ། ཡུངས་ཀར་ལ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པའི་སྤགས་བཞུས་པ་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་ལན་
གཉིས་གཉིས་བསྐྱོར་རྟེ། ཁམ་པོར་གྱི་མའི་ནང་ཏུ་བྱུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་ཏུ་བྱས་
ལ། དེ་ནས་ཚུའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤགས་དེ་ཉིད་བཞུས་པས་སྤངས་རྟེ་རྟེ་
རེག་བྱས་ལ། ཡང་བྱི་ཞིམ་པ་སོགས་བཞུས་པས་བྱུགས། སྤགས་བཞུས་པའི་མེ་རྟོག་གི་
ཐྱིང་བ་མགོ་ལ་བཅིངས་རྟེ་མར་མེ་མདུན་ཏུ་བསྐྱོར་ཞིང་བདུག་སློས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྤགས་རྟེ་
ཤེས་པའི་ཚིག་འོ། །ཞེས་སྤང་བ་བྱ་བར་གསུངས་རྟེ། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཕྲིང་བ་ལས། བསྐྱོར་
བསྐྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །ཡུངས་ཀར་དཀར་པོ་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་སེལ་
བར་བྱེད། །འབྲུད་ཅིང་བསྐྱོར་བས་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །སྤང་བ་རི་ལྟར་
བྱ་ཚུལ་ནི། ཁྲ་མས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་དང་རྩྱི་ལན་བདུན་བཞུས་པའི་ཡུངས་ཀར་ལག་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཁུ་རྩྱུར་གྱིས་བཟུང་སྟེ། ཨོ་སྐྱ་ལྷ་པོ་ཞེས་(༩༥༦ན)སོགས་ཀྱི་སྤགས་བརྗོད་པ་
དང་མཉམ་ཏུ་གཡོན་སྐྱོར་ཏུ་ལན་གཉིས་བསྐྱོར་རྟེ་མེར་དོར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤགས་བརྗོད་པ་
དང་མཉམ་ཏུ་གཡས་སྐྱོར་ཏུ་ཡང་ལན་གཉིས་བསྐྱོར་རྟེ་མེར་དོར། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་དང་ཁམ་
པོར་དཀར་པོ་དང་། རྩ་ཏུར་བའི་རྩུན་པོ་དང་བཅས་པའི་བ་ལྷུའི་ཆངས་བྱ་དང་། ཟན་ཆངས་

དང་། སང་རས་ཀྱི་ཆལ་པ་བཞི་བཞིས་ཀྱང་སྤར་ལྷར་བསྐྱོར་ནས་སྤང་བ་བྱ་ལ། ཁམ་མོར་
མན་ཆད་སྒོད་ཅིག་ཏུ་བསག་གོ ། སྤགས་འདི་ཀྱང་གི་བརྒྱད་པ་ལས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་
སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་
བསྤྲིག་པ་ལ་གཞི་ཚུགས། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་སྤྲ་པོ་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད། ད་ཉ་ན་སྤྲིག་
པར་བྱེད་པ། བརྒྱ་ཡ་དོན་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་སར་སྤྲ་པོ་སྤྲིག་པ་
ཐམས་ཅད། ད་ཉ་བསྤྲིག་པ། སྤྲ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བཅ་ཆེན་བྱམས་སྤྱིང་པའི་
རབ་གནས་ལས་བརྒྱ་སྤྲ་པོ་དོན་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སྒྲོབ་མ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཆོན་པའི་
ཆེ་གོ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྤར་ཐང་སྤྲ་སང་གིས་དོན་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་དོན་རྒྱུ་
ཆེད་དུ་ཞེས་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲོག་ནས་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་རི་བའི་གསུང་རྒྱན་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་
ཆོག་གི་བཤད་པ་ལས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སོས་
ནས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བསྤྲིག་པར་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བྱབས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲ་
བར་དབང་དོན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་སྤྲ་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའི་སྤྲིག་པའི་ལ་
གཡས་(326)གཡོན་གི་བསྐྱོར་བ་བྱས་པའི་མཐར་ལན་གཉིས་གསུམ་ཅམ་དུ་བྱབས་པའི་
སྤངས་ཀ་མཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། ། སྤང་བ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤགས་དོན་ལས།
སྤྲིག་པ་སྤང་བར་ཤེས་ཀྱས་ཤིང་། ལ་མ་པས་མི་གཙང་བ་བསལ་བ་དང་། བེ་བྱ་ཁྲིས་བྱར་
བསལ་བ་ལ་གསུངས་ལ། དམ་ཆོག་དོན་རྒྱུ་ན་མི་ཤེས་པ་སྤང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
མི་ཤེས་པ་དང་བྱར་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྤྲིག་པ་ལས་བྱར་བས་
ན། དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་འབྲེལ། །དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ནི་སྤར་བྱ་གསལ་བར་བཤད་
པ་མ་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་དེ་དག་གིས་སྒྲོབ་མ་ནམས་ལ་བྱབས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལ་སོགས་པ་
སྤང་བའི་མོས་པ་བྱས་ན་འཐད་དོ། ། ཉེ་རེག་བྱས་པའི་དགོས་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲ་བར་

སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རི་ལྷར་བྱ་ཚུལ་ནི་འབྲེང་བའི་དབང་གི་
སྐབས་སོགས་སུ་སློབ་མ་ཙོག་ཙོག་བྱར་འདུག་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལག་པ་གཡོན་པར་ཚུ་བླུག་
ནས་ཉེ་རེག་སྤར་བྱི་རོལ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་ག་
ལེན་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་བདེ་ན། མེ་ལོང་ལ་སློབ་མའི་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བའི་གནས་རྣམས་སུ་ཉེ་རེག་བྱས་ནས་སློབ་མ་ལ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱས་ཀྱང་
རུང་བ་ནི། འབྲེང་བར་སྐྱུ་གཟུགས་རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་མོས་པས་བྱ་བར་གསུངས་
པ་སློབ་མ་ལ་ཡང་འབྲེང་དགོས་ཤིང་། སྤང་ཆས་རྣམས་དང་ཉེ་རེག་གི་ཚུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཁང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་བའི་བྱ་ག་ལེན་ཡོད་དོ། །

དེ་ནས་གཙོ་བོའི་སྒྲགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་མ་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
བྱ་གས་ཀར་དེ། དབུ་ལ་མེ་ཉླ་གི་འབྲེང་བ། བཟུན་དུ་མཆོད་(༡༧༧ན)ཡོན། མཐའ་སྐྱོར་
དུ་མར་མེ་འབྲུལ་བའི་མོས་པ་བྱས་ཉེ་མཆོད་པ་རྣམས་ཕྱལ་རྗེས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲགས་དང་རྩྱུ་ལན་བཟུན་བརྒྱས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སློབ་དཀར་དང་མར་བསྐྱེས་
པའི་བཟུག་པས་ཀྱང་བཟུག་གོ། དེ་དག་ནི་འབྲེང་བར་སློབ་དུ་སྐྱུ་གཟུགས་རབ་གནས་སྐབས་
རི་ལྷར་བཤད་པ་བཞིན་སློབ་མ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་སློབ་
མ་ཁྱུས་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤང་བ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་
ཤིང་། ས་ར་ཉས་ཉེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉག་པོ་སྐྱོད་པས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་ལ། དབང་དོན་ལས་དེའི་ཆེ་སློབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ནི།
སྤར་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་དེས་ཆོག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་སྤང་བའི་ཆེ་སློབ་མ་
ཁྱུས་དཀྱིལ་ལ་འཛོག་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །ཉག་པོ་པས་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ཡུངས་
ཀར་དང་ཚུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལན་གསུམ་བྱ་བ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། ས་ར་ཉས།
དེ་ལ་བར་གཙོད་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཡུངས་ཀར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཀྱང་། །བརྒྱས་བརྗོད་ཆོ་

ག་བཞིན་བྱས་ལ། །གསང་སྤགས་བརྗོད་ནས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་ཡུངས་ཀར་གྱིས་
སློབ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་སྐྱོད་པས་ཀྱང་གསུངས། ལ་པ་
པས་ཡུངས་ཀར་གྱིས་སྤྱང་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས་གྱིས་སློབ་མ་ལ་རེག་ནས་ཉེ་རེག་བྱ་བ་
དང་། སློབ་མར་གྱིས་བདུག་པ་ནམས་གསུངས་ལ་སྤྱང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་གཏན་ནས་མེད་
པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག །ཆུའི་དབང་། ཅོད་པན་གྱི་(༡༧༧)དབང་། རྗེ་རྗེའི་དབང་། རིལ་བུའི་
དབང་། མེ་ལོང་གི་དབང་། མིང་གི་དབང་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཁྱུས་
སྟེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཤིས་བརྗོད་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་
པོ་ནི། འདི་སྐྱོར་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་།
ཅ་རྒྱུད་ལུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས། སློབ་དཔོན་སྟོང་གར་རབ་བསྐྱེམས་ནས། །དབང་བསྐྱར་
བ་ནི་བཙུག་པར་བྱ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། །ཡོངས་སུ་གང་བར་
ནམ་བསྐྱེམས་ལ། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་གནས་གསུམ་གྱི། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
དབབ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་འདོད་པའི། །བྱང་ཆུབ་འདི་ཡིས་འབབ་འགྱུར་ཞིང་། །རོ་
མཚར་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ནང་དབང་
བསྐྱར་ཆུལ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། མི་སྤྱབ་ཆེ་བས། སུམ་པ་བརྒྱུད་པོ་
ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་གི་རིག་མ་སྐྱེས་བུའི་ཆུས། །ཐུགས་རྗེ་རྩ་རབ་བསྐྱེམས་པས། །རྗེ་
རྗེ་འཆང་བསམ་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆུ་དབང་དང་ནང་དབང་གཉིས་ཀ་
བསྟན་ཏེ་གྱུར་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤེས་རབ་མ་
དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནམས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་ཁྱེ་བར་གྱུར་ནས་ནམ་པར་སྤང་
མཛད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་བྱང་བའི་ཁྱེ་བ་དེས་ཁ་ནས་སྤྲ་མའི་
པསྐར་ཞུགས་པའི་སློབ་མ་སྐྱོད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ལ། རྒྱུ་དང་རྗེ་རྗེ་ལས་བསྐྱེད་

པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་གཞུགས་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དབྱེར་
མེད་པ་ལ་དབང་(༡༧༤ན)བསྐྱར་ནས་སྤྱར་བྱས་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཆམས་ཀྱི་
བསྐྱར་ནས་སྤྱར་སྟེ་ཞེས་ནང་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྩ་རྒྱུ་ཉ་དང་། བི་བྱ་
རྒྱུ་ཉིས་ཀྱང་མཛད་ལ། འཕྲེང་བར་ཚུ་དབང་མ་གཏོགས་ཅོད་པན་སོགས་གཞན་ལ་ནང་དབང་
བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་མོད། བི་བྱ་རྒྱུ་ཉ་དབང་ལྟག་མ་ཆམས་ལ་ཡང་ནང་དབང་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མཛད་དེ་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པར་ཡང་དོན་གྱིས་གནས་
སོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་སོ་སྤྲོ་མ་དང་། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་
ལས་སུ་བྱ་བའམ་ཡུལ་སྟོབ་མ་དང་། ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པའི་ནང་
ཚན་དབང་ཇས་དང་གསུམ་སོ་འདི་ལྟ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། དུ་རི་ཀ་པས། མི་བསྐྱོད་
བསམ་གཏན་གསུམ་རྫོགས་པས། །ཞེས་ཚུ་དབང་གི་སྐབས་གསུམ་ག་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་
པ་དང་། ཅོད་པན་ལ་གསུམ་ག་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནས་མིང་དབང་ལ་སྤྲོ་མ་དང་
སྟོབ་མ་གཉིས་ཆམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་མཛད་ལ། ཐེང་བ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་
སྟོབ་མ་དང་དབང་ཇས་ལྟའི་དམིགས་པ་འཕོ་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོ་མ་ལྟར་བསྟོམ་
པའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མ་བཤད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རིག་པའི་དབང་བྱས་ཀྱི་
སྐབས་སྤྲོ་མ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཆོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་
མ་དང་དབང་ཇས་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སྐབས་སོ་སོར་འཕོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གྱར་
ཀྱི་བཞི་པ་ལས། ལྟ་མོ་སྟོལ་མས་འབྱུང་ལྟར་པའི། །སྟོབ་མ་རྟ་མཆོག་དུ་བསམ་སྟེ། །ལག་
པས་རྩོ་(༡༧༤བ)རྩི་འཁོལ་གཞུག་།རྩོ་རྩི་བདག་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་འུའི་
དབང་གི་སྐབས་སྟོབ་མ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་ཆམས་
ལའང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཕོ་བ་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོབ་མ་དང་དབང་ཇས་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་

སྐབས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་འི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་དེའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དགོས་པ་དང་།
ལྷ་དེའི་རིགས་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ལྷ་རི་བའི་གསུང་ཟེན་
ཟེས་བདེ་མཆོག་དབང་བཤད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱད་པར་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་
འདིར། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ཞེས་སྒྲ་མ་
གཙུག་པོའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བར་གསུངས་པས་དམིགས་པ་འཕོ་མི་དགོས་ལ། སློབ་མ་དང་
དབང་ཚུས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་འི་དམིགས་པ་རྗེ་ལྷར་འཕོ་ཚུལ་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ལ། ཟུང་འཇུག་
གསལ་བར་དབང་ཚུས་ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་ཡི་གསལ་ཞིང་སློབ་མ་ནི། ཟུང་བའི་དབང་བསྐྱར་
བྱས་པ་ཡི། །སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ། །རྟག་པའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིས། །དཀྱིལ་
འཁོར་དབྱུང་སུ་བཞག་ནས་ནི། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་སྦྱར་ལྷན་པས། །དེ་ནས་
ཤར་གྱི་སྒོ་རྒྱང་དུ། །འཇམ་པའི་གདན་ལ་རབ་བསྐྱད་དེ། །ཞེས་དང་། དེ་རྗེས་འོད་དཔག་
མེད་བདག་ཏུ། །དམིགས་ཏེ། །ཞེས་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སུ་ནི། །སློབ་མ་ཆ་
ག་བཞིན་དུ་བསམ། །ཞེས་དང་། མི་བསྐྱོད་གཟུགས་སུ་དམིགས་ནས་སུ། །ཞེས་ཆུ་དབང་
ལ་ནམ་སྤང་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལ་རིན་འབྱུང་ནས་མིང་དབང་སྐབས་མི་(༡༧༤)བསྐྱོད་
པར་བསྐྱེད་པའི་བར་གསུངས་ལ། ཟུང་བ་ལས། ཆུ་དབང་སྐབས་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་
བསྐྱེད་ཅིང་། ལུས་ཆུ་མི་བསྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིང་
མོས་དགོས་པ་དང་། ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སློབ་མ་དང་དབང་ཚུས་གཉིས་ཀ་རིན་
འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་མིང་དབང་སྐབས་སློབ་མ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་མཛད་ཅིང་།
དེའི་རྗེས་འབངས་རྩ་རྟུ་ཉ་དང་གི་བྱ་ཏིས་ལུས་ཆུ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པར་དངོས་
སུ་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་ཀྱང་ཆུ་དབང་སྐབས་སློབ་མ་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དུ་བསྐྱེད་
པ་སོགས་དང་ཅོད་པན་རིན་འབྱུང་དང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་པ་སོགས་
གསུངས་སོ། །འོན་ཆུ་དབང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་དེ་

གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་གང་བཟུང་ཞེ་ན། རྒྱ་དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡན་
ལག་མེད་པའི་དོན་མེད་སོགས་ཆད་ཐུབ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཛད་པས་སྦྱར་མི་བྱང་བ་མ་ཡིན་
ཡང་། འདི་གའི་བཤད་རྒྱུ་དོར་སྤང་ལས། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་སྤངས་ནས་ནི། །བསྐྱེད་སྦྱོང་
ནི་བཟང་པོ་ལ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སློབ་བཟང་པོ། །ཉུང་ལས་བྱང་མི་བསྦྱོང་བསྦྱོམ། །རང་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ས་བོན་གྱི། །འོད་ཟེར་ཡང་དག་བསྐྱེལ་བས་བྱང་། །སྤྲུང་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསྦྱོམ། །མི་བསྦྱོང་པ་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་། མི་བསྦྱོང་ངོ་མོ་དེ་ཉིད་གྱིས། །རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བྱང་པོ་བསྦྱོམ། །ཞེས་དང་། ས་བོན་ཉི་ལས་བྱང་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ཐུན་
བསྦྱོམས་ནས་ནི། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་མེད་པར་ནི། །འོད་དཔག་མེད་དུ་རྣམ་པར་
བསྦྱོམ། །ཞེས་དང་། ཁྱིམ་ལས་བྱང་བའི་རལ་གྱིའམ། །དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་རང་ངོ་མོ། །ཞེས་
(༡༧༥)དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རང་ངོ་མོ། །ཞེས་རྒྱ་དབང་ལ་དབང་ཇས་དང་། སློབ་
མ་གཉིས་མི་བསྦྱོང་པར་བསྐྱེད་པ་ནས། མིང་དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱམ་པ་ལ་མི་
བསྦྱོང་པར་བྱུང་པས་ཁྱུས་བྱ་བ་དང་། དབུ་རྒྱན་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ཐུན་བསྦྱོམས་པས་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དོན་མེད་དཔག་མེད་དུ་བསྦྱོམས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྩལ་
བྱ་ལ་དོན་ཡོད་བྱུང་པར་བསྦྱོམས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མེ་ལོང་བསྐྱར་བ་དང་། སྦྱི་
པོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བསྦྱོམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཉག་པོ་པས་
ཀྱང་རྒྱ་དབང་སྐབས་སློབ་མ་དོན་མེད་འཛིན་པའི་སྐྱར་བསྦྱོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་མཐུན་
པས་འདིར་ནི་རྒྱ་དབང་གི་ཆོ་སློབ་མ་དང་དབང་ཇས་མི་བསྦྱོང་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། མིང་
དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ནང་དབང་རི་ལྟར་བསྐྱར་རྒྱལ་ནི་སྤྲུང་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱས་བསངས་པ་དང་
མཉམ་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲུགས་བཟོད། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སྤྲུམ་རྣམས་

དང་འདྲ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པས་སློབ་མ་རྣམས་བྲངས། རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག། སྤྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཐོན་པ་རྣམས་སྤྲད་ཅིག་གིས་སྤྲོད་པར་སྤྲངས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་འཕུག་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་འདོད་འཇོ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་སྤྲོད་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཕུག་པ་ལུགས་འདི་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་གཞུང་གསུམ་དང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་(༡༡༠ན)རྣམས་འདྲ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་སློབ་པའི་སྤྲང་བ་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་དུ་འཕུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་སྤྲོད་པའི་རང་ལས་སློབ་མ་རྣམས་རྩྱུ་ལས་དོན་རྒྱུ་གིས་མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡལ་ཡུམ་དུ་འདི་གའི་མངོན་རྟོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ། སྤྲང་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེམ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ། སློབ་མ་ཆོག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཐེང་བ་དང་ལ་བ་བ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྩྱུ་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་དང་། དོན་རྒྱུ་དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་མེས་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་མཆོན་པའི་རྩྱུ་གིས་རག་རགས་པ་དང་། སྤྱི་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པས་ལུས་རགས་པ་རྣམས་མཆོན་ཞིང་། དེ་རྣམས་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཞེས་མཁས་བཅུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལ་བ་བས། དབང་ལྡ་ལ་སློབ་མ་རིམ་པ་བཞིན་ཐུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། ཡོན་ཏན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། གསུང་གི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། འཕྲིན་ལས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། སྤྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོ་རང་ལ་རིགས་ལྡར་བྱེ་བར་བསྐྱེད་པར་

གསུངས་པས་རང་གཞུང་དུ་རིགས་ལྡེའི་ཕྱག་མཆན་སོགས་མི་འབྲ་བ་སོ་(༡༩༠བ)སོར་གསུངས་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཡང་ན་རང་གི་གཞུང་ནས་རིགས་ལྡེ་བཤད་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། མེད་ན་གཙོ་བོ་ཉིད་ལ་རིགས་ལྡེར་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ནི་རང་གི་སྤྱི་བ་ཐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། འཕྲེང་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ་དེའི་དགོས་པ་སྤར་བཤད་ཐིན་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡང་སྤྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དངས་པ་ལ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རྩྭ་སོགས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད། རྟོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་སྤྲ་མས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་སྤྱན་དངས་པའི་ལྟ་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ནམས་ལ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་བོར་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ནམས་སྤྲ་མའི་ནམ་སྤང་གི་སྒོ་ཉེ་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས། དེ་འབྲ་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྟོ་རྩེའི་ལམ་ནས་བབས་པས་སློབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ལས་སློབ་ཏེ་སྤར་གྱི་ཁྱུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དེ་ལ་གྲིས་པའི་བད་མ་ལ་མ་རེག་པར་བད་མ་འདབ་བརྒྱད་གྲིས་པའི་ཤིང་སྟན་ནམ་ཇླ་བའི་(༡༩༡༣)དཀྱིལ་འཁོར་གྲིས་པའི་སང་གའི་གདན་ལ་དངོས་སུ་བཞག་ལ། ཁྱུས་དཀྱིལ་ཡོད་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་དབུས་སུ་བཞག་པར་མོས་ཏེ་ཤིང་སྟན་སོགས་ལ་འཛོག་པ་ཐེང་བའི་དགོངས་པའོ། །

ཐེང་བར་ལྷ་སྤྱན་བྲངས་པ་རྣམས་ཁྱ་བའི་རྗེས་སུ་སློབ་མ་རང་གི་ཞལ་དུ་བྲངས་པ་
སོགས་མཛད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཉམ་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྷར་མཛད་པ་ནི་འཇུག་པ་བདེ་
བ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དེས་དོན་བྱང་འཇུག་གི་དོན་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའམ་བྲང་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་བྱེད་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱག་དུ་འཛིན་
པས་ན་དོན་རྗེ་ཅན་ཏེ། རིགས་བྱག་པའི་བྲལ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྤང་སོགས་ལ་མར་
གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དབང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་
པ་དེ་རྗེ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷར་དུ་བདག་གི་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་སྐུ་ལྷ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་ཅེས་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་འདི་
ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་སྤྱང་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་གསལ་འདེབས་
པ་དང་། སློབ་མ་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀྱན་སྦྲང་བྱ་ཆུང་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཐོན་པར་
བྱས་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསལ་འདེབས་སུ་འཇུག་པའི་བྱག་སློལ་ཡོད་ལ། དེ་ནི། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས། དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །ཞེས་དང་། མཆན་བྱ་ལས། དེ་
ལྷར་ན་དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །ཞེས་པས། ཅེ་བྱེད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཅིག་
བསྟན་ལ། འདིར་ནི་ཡོངས་ཡེ་ཞེས་པས་སྦྲང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་(༡༧)རབ་བསྐྱེད་པ་
མེད་ན་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་གསུངས་པས། ལྷ་མོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱུ་ཐག་ཆོད་པ་ཅིག་གསང་སྤྱགས་ལའང་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་
གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་ཐབས་ལེའུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་ཅ་
བ་གསུམ་བན་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྲང་བའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལམ་ཀྱི་ཅ་བར་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱི་གནད་དོན་གདམས་ངག་གིས་དོ་སྟོན་པའི་སློལ་བཟང་པོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་བྱམ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཇས་བྱམ་
ཅུ་རྣམས་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་མི་བསྟོད་པ་ཡབ་ཡུམ་
དུ་སྒྲར་ལྟར་བསྟེད། ལྷ་མ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱར་བྱངས་ནས་བཅུག། དབང་ཇས་ལྟར་གསལ་བ་ལ་རང་གི་རིགས་
བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་མོས་པ་དང་། དེ་ལ་
སྒྲར་ལྟར་མཆོད་ནས་མི་བསྟོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཞུ་
ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་ཇས་བྱམ་ཅུར་
གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དབང་ཇས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟོམ་པ་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་མ
གསུངས་ཀྱང་འབྲེང་བའི་རྗེས་འབྲངས་རྩ་རྟུ་ཉ་དང་བི་བྱ་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ལ།
ཀྱེ་རྗེ་ལས་རིམ་ལས་ནི་ཅོད་པན་སོགས་ལྟར་(༡༩ན)བསྟེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་
ནས་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བསྟོད་པ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྒྲ་མ་དང་ལྟ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
 ལྟ་ལ་ཡང་རྩལ་ཆོན་སོགས་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་ལྟ་དང་། འཕྲེང་བ་
 སོགས་མཁས་བྱུང་གི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་སྟར་གསར་དུ་དབང་ལྟ་སྒྲུན་བྱངས་པ་
 དང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲ་མས་ནི་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་ཀྱང་། སློབ་མ་
 ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་གཏད་པའི་སློན་ས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སློབ་
 དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས། དེ་ནས་རང་བཞིན་ཤེས་རྣལ་འབྱོར། །ཞེས་སོགས་སྟར་བྱངས་པས་
 དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྒྲུན་འབྲེན་པའང་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ལྟ་དེ་དག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དང་། བྱམ་
 དབང་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་སུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 དགྲིལ་འཁོར་དེའི་ལྟས་དབང་བསྐྱར་བར་དགོངས་པ་གཏད་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་ནང་དུ་ཁྱགས་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་
བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་བྱམ་དབང་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པར་མི་འགྲོ་སྟེ་གསང་
དབང་སོགས་ལའང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཁྱགས་པ་སྡོན་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་དབང་དེ་
དག་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བྱམ་དབང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
བསྐྱར་བས་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་ཐོབ་པར་འཛོག་མི་རུས་ཏེ་བྱམ་དབང་ཡིན་ན་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱར་བས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུས་དགྲིལ་གྱི་དབུས་སུ་(༡༤༣བ)བཞག་
ནས། ཏུ་དབང་སོགས་བསྐྱར་བར་ཆད་ཐུབ་མང་པོས་གསུངས་ལ། དེ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་
རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་མ་དང་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱམ་དབང་
ཐོབ་པའང་དབང་དེ་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཏེ་བྱམ་དབང་དང་རྒྱན་གཅིག་ལ་བསྐྱར་བའི་དབང་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དབང་
དེ་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་
པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཡང་བྱམ་དབང་རྩལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ས་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་
པར་དགོངས་པ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་དེ་དག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་དེ་
ལས་དབང་ཐོབ་པར་འཛོག་ཅི་ལྟར་རུས་ཞེ་ན་ལྷ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཏད་ཅིང་དངོས་
སུ་ལྷ་མ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པས་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སུ་འཛོག་རུས་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འཕོག་པའི་
ཚོ། ལས་གྲལ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཕོགས་ཚོག་མི་མཛད་ཀྱང་། ལས་

སློབ་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་པའི་མཐུས་སྒྲིམ་པ་སྦྱོར་
 པའི་ཆེ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་དང་དེ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པར་འཛིག་ཅུས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གསར་དུ་སྦྱོར་བྲངས་པའི་དབང་(༡༩༣ན)ལྟ་ལ་ནི། ལ་བ་པས་བདེ་མཆོག་ཉིད་
 ལ་རིགས་ལྡར་བྱེ་བས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་འདེན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 འཕྲེང་བ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་སེམས་
 དཔའ་དང་སེམས་མ་ཁོ་བོ་དང་ཁོ་མའི་རྣམ་པ་སྦྱི་འགྲོ་ལྟར་སྦྱོར་འདེན་པར་གསུངས་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་སྦྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཆན་དང་བཅས་
 པར་ནང་དབང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོར་འདེན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཐང་གི་ལུང་འོག་ཏུ་བྲངས་པ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་
 ཉེན་སྐབས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་འདེན་པར་གསུངས་པས་ན་ལྟ་
 མ་ལྟར་བྱ་བ་ལེགས་ཤིང་དེ་ཡང་ལ་བ་པས་ཆུ་ཅོད་པན་སོགས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིན་
 འབྲུང་གི་ཉེ་རུ་གས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འདིར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆུ་དབང་གི་ཆེ་
 མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཅོད་པན་གྱི་
 དབང་གི་ཆེ་རིན་འབྲུང་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟའི་
 རྣམ་པ་སོགས་སུ་སྦྱོར་འདེན་དགོས་སམ་སྟུག་མོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 པའི་དགོངས་པ་མཛད། སྦྱོར་མ་ལ་སོགས་པའི་གཤེགས་མ་དང་བཅས་(༡༩༣བ)པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བྲག་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། ལྷ་དང་གར་མཛད་ཅིང་

རོལ་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྤྲོ་སྤྲོག་པ་དང། མེ་ཉོག་དང་གྲུར་གྲུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབས་
ཤིང་། རྒྱག་གིས་ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བྱམ་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གཟུགས་རྗེ་
རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མས་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་སྤྲུ་དབངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཁོ་
ལོ་རྣམས་སྤྲུགས་མཆོམས་སྤྲུ་འཁོད་ནས་སྤྲོ་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
བགོགས་རྣམས་བསྐྱད་པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། མཛད་ཚུལ་དེ་རྣམས་འཕྲེང་བ་
ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་སྤྲོས་མཛད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་སྤྲུར་བ་ཡོད་ལ། དག་འདོན་
ནི་སྤྲན་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དབང་ལྷ་སྤྲན་འདོན་པའི་ཆོ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་
མི་དད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ལ་སོག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
བསྐྱེད་ཏེ་སྤྲན་འདོན་པ་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྲ་
ཕྱིའི་སྤྲན་འདོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་
དམིགས་པ་བརྟན་པོས་དབང་ལྷ་སྤྲན་འདོན་པ་སོགས་རྒྱད་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་སྐབས་ན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་དངོས་སྤྲུ་
འདུས་ནས་སྤྲོ་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ངེས་པར་སྤྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་
པ་ལས། རྗེ་རྒྱུ་གསུམ་སྤྲགས་ཀྱིས་ནི། །ཡུངས་ཀར་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །(༢༩༥ན)
དེ་ལ་དེ་ཡི་ཆེ་ན་ནི། །བདག་ཉིད་དབང་བསྐྱར་རབ་དུ་སྤྲོལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མཆོན་
དང་བཅས་པ་ལས། འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྒྱུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་རྗེ་རྒྱུ་གསུམ་སྤྲགས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། རང་གི་
རྒྱག་རྒྱུའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གཅིག་དུ་སྟེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཆོངས་
པར་བྱས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུངས་ཀར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཐེག་ལེ་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་ཞུགས་ཅན་ཏེ་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་ལ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་
སྟེ་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དེའི་ཆེ་སྟེ་དུས་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱལ་
ན་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བྱོན་ནས་སློབ་མ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ་ལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཟ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། འདིར་བཟ་ཤེས་པའམ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་
གང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་
སྟེང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུགས་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སོགས་
ལ་ས་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱིབ་པས་དག་པའི་ཚུལ་དང་། སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་རང་སྟེང་དུ་བྱི་
མའི་སྦྱིབ་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་ལུས་སེམས་ཀྱན་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ལ་གནས་པས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྟོང་ལ་བྱབ་
པའམ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དང་ངོ་སོ་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་
དོན་གྱི་ངོ་རྟོག་(༡༩༥བ)འཆང་ནི་རིགས་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་བྱང་དོན་རིགས་བྲུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་
སྟོང་བའི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྦྱང་གཞིའི་ཕྱང་སོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་
པ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱང་སོ་ལྷའི་ནང་ནས་སེམས་
གཙོ་སོ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་དེ་ཉིད་སྟོང་བྱེད་རིགས་བྲུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་སོ་
གཞན་སྟོང་བྱེད་དམ་པའི་རིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྗེའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མ་
ལུས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་སྦྱེད་བྱེད་རིགས་བྲུག་པའི་ངོ་སོ་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི། བཟ་ཤེས་ངེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སློབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པའི་སྟོན་ནས་དབང་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་བཟ་ཤེས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་ལགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྟོང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱར་མི་ལྡང་བའི་

ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གནས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རིགས་བྱུག་པའི་རོ་བོ་དེ་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་རོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤད་པའང་
སྤང་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་སེམས་
ལས་བཞེངས་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་ནོ། །རྐང་བ་བཞི་བ་
ནམས་ལ་ཉི་ཤུ་བ་བ་ཚབ་འགྱུར་དུ། བཟ་ཤེས་དེ་ནི་དེར་དུ་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཆེ་བྱེད་ལ་
ཤོག། ཅེས་དང་། ཆག་འགྱུར་དུ། དེས་ནི་དེར་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ལ་བཟ་ཤེས་ཤོག་
ཅེས་འབྱུང་རོ། །བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་མ་(༡༩༥༦)ལུས་རྗེ་རྗེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
པ་སྟེ་འདུས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་བས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་ཞེ་སྤང་ནམ་
པར་སྐྱོང་བར་མཛད་པའི་ལྷ་ལ་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མཆོན་གསོལ་ཏེ་གྲགས་
པ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བཟ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་
སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དབང་རབ་རུ་བསྐྱར་རོ། །བཟ་
ཤེས་གང་ཞིག་མཐའ་དག་འཁོར་ལོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའམ་དེའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་གཏི་མུག་ནམ་པར་དག་པའི་རོ་བོ་
དང་གཏི་མུག་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེངས་
པས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉག་རུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། མོངས་
པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་ས་བོན་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་བཟ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ལ་དབང་
རབ་རུ་བསྐྱར་རོ། །མ་ལུས་རིན་ཆེན་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་ནམས་དང་འདྲ་ལ།
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ནི། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་
མུག་མཆོན་དུ་འཛིན་པས་འགོ་བ་ནམས་ཀྱི་ཕོངས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་

རབ་ཏུ་བཅོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁེངས་པས་མཐོ་བར་འཛིན་
པའི་སེམས་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་(༢༡༥བ)པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་མཛད་པ་ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མའི་དོན་སྒར་བཤད་པས་ཤེས་
རྒྱས་སོ། །མ་ལུས་པད་མའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཀྱང་སྒར་དང་འབྲ་བ་ལས་འཛིག་ཉེན་
དབང་རྒྱག་འོད་དཔག་མེད་ནི་སྲིད་པའི་བྲ་བ་སྟེ་བཀོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་སམ་པ་ཆ་བ་
གྱིས་སྲིད་པའི་གཟེབ་ཅེས་བསྒྱུར་བ་དང་བསྒྱུན་ན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དེས་ལུས་ཅན་རྣམས་
འཆིང་བས་ན་སྲིད་པའི་བྲ་བ་སྟེ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་པོ། །དེ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འཛོམས་
ན་འོད་དཔག་མེད་ནི། འདོད་ཆགས་དག་པའི་ངོ་བོ་དང་འདོད་ཆགས་སྦྱང་བའི་ལྷ་ཡིན་པས།
ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་སྦྱངས་པའི་སློ་ནས་འབྲས་བྱ་འཁོར་བ་འཛོམས་པའམ་ལྟོག་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་པ་བཞི་པའི་དོན་ནི་གོང་གི་རིགས་འགྲེས་ཤེས་རྒྱས་སོ། །མ་
ལུས་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཀྱང་སྒར་ལྟར་ལ། ལས་སམ་ཐོན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་བཅེ་བ་
ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་རྣམ་སྤྲོད་ཆེས་སྦྱི་བ་ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་
རྣམས་ཡིན་པས་སྦྱི་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་དེས་
པར་སྦྱང་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཆོས་
སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྦྱིབ་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་ནས་སེལ་བར་མཛད་པ་དོན་ཡོད་(༢༡༦ན)
གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བྱ་སྦྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་བའི་བཀྲ་ཤིས་དེས་ནི་དེ་རིང་
སྟེ་ད་ལྟ་སྦྱོབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སློ་ནས་དབང་རབ་ཏུ་བསྐྱུར་རོ་ཞེས་
སམ། ཡང་ན་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་སྤྲལ་དོག་སྦྱང་བའི་ལྷ་

ཡིན་ལ། སྤག་དོག་སྤྱང་ཚུལ་ཡང་། མཛོད་ལས། སྤག་དོག་ཁོང་ཁྱིའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
སྤག་དོག་ཁོང་ཁྱིའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ན། བཅེ་བས་ཁོང་ཁྱི་དང་འཛིན་སྐྱངས་
འགལ་བར་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། དེ་སྤྱངས་པའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་དེས་
བསྐྱེད་པའི་སྤག་དོག་སོགས་ཀྱང་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་རུང་། །

འདི་ལ་ཆག་གིས། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་རིགས་ནི་མཐའ་དག་ལྡན། །ལོག་པར་
སྤྱ་འདོད་ནམས་ལ་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ཡི་དག་ཐབས་བཛོད་པས་དེ་ནི་སེལ་བ་
པོ། །ཞེས་དང་། པ་ཆབ་ཀྱིས། རྩན་སྤྱ་དགའ་བ་ནམས་ལ་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་
སྤྱང་ཐབས་གསུང་བ་ཡིས་དེ་དག་མི་སྤྱ་བ། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་བཟ་
ཤེས་གང་། །ཞེས་བསྐྱར་ལ། གཞན་ནམས་ལའང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅིང་དབང་
དོན་དུ་བཀོད་བ་ཟུང་འཇུག་གསལ་བའི་འགྲུང་ཡང་མཐུན་ནོ། །བཟ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་རོལ་མེད་
སྤྱ་བྱ་བ་ནི། སྤྱ་ཤིའི་བརྟག་པ་དགྲུ་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས། དོན་ཤིལ་བུའི་སྤྱ་དང་
བཅས། །རང་འདོད་བཟ་ཤེས་སྤྱ་སྤངས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་
དོན་ཤིལ་བུའི་ཤིལ་ཆེན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་ནས་ནམ་རྒྱལ་བུམ་
པ་འདེགས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་(༡༩༦)མོས་
ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་སྤྱ་སྤྱར་སྤང་བ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱ་སྤྱེ་འདིའི་དུས་སུ་དཔོན་
སྤོབ་ནམས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཏེག་ནས་སྤོབ་མ་ལ་ཤེས་པ་བྱེད་དེ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
བུམ་པ་བཟུང་སྟེ་བཟ་ཤེས་པའི། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐོག་མར་བཟུག། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཤེས་བཛོད་ཀྱི་ཆེ་ལས་ཀྱི་དོན་ཤིལ་སོགས་པས་ནམ་བུམ་
སྤོབ་མ་ལ་སྤོགས་ཏེ་འདེག་གོ། །དེ་ནས་དོན་ཤིལ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་བའི། ཉིལ་
ཀྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བའི། །རྒྱལ་བ་བུམ་པ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བཛོད། དོན་ནི་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཉིལ་ཀྱི་གང་བྱ་ལྟར་བྱུང་བར་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་བྱམ་
པའི་ཚུས་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སློབ་མ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་ཐོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་ཡིད་
བདེ་བ་དང་སློབ་ར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་སློབ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྲོ་མས་བསྐྱབས་པའི་
དབང་བྱམ་དེ་ཉིད་མང་པོར་གྱུར་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ཐོགས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཚུ་རྒྱན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཚུ་བྱམ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲགས་ཏེ་སློབ་
མའི་སྤྱི་ཐོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ནང་དུ་ཞུགས་པར་མོས་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེན་
བཅུ་དྲུག་པ་ལས། བྱམ་པ་དམ་ཆོག་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །བཟུང་བར་མཁས་པ་དག་གིས་
བསྐྱོམ། །ཞེས་པའི་སློན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་དེ་བྱམ་
པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནི་སྤར་ནང་དུ་རྣམ་སྤང་སོགས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་
དམ་ཆོག་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་སྤྱན་ལ་སོགས་པས་བཟུང་(༡༩༡༣)བར་མཁས་པ་སྟེ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱན་ལ་སོགས་
པས་བཟུང་བར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་
ན་ཐོགས་པར་མོས་དགོས་པ་དོན་རྟེན་སྤྱི་ཐོ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དེ་དང་སྤགས་རིམ་གྱི་དགོངས་
པའོ། །སྐྱོམ་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མོས་ནས་དངོས་སུ་སྤྲོ་མས་རྣམས་རྒྱལ་བྱམ་པའི་ཚུ་དོན་དང་
བཅས་པའི་ཁྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱམ་པའི་ཁ་རྒྱན་གྱིས་སྤངས་ནས་སློབ་མའི་སྤྱི་ཐོར་འཐོར་བ་དང་
མཉམ་དུ་དབང་བསྐྱར་དོན་རྟེན་ཞེས་སོགས་སྤགས་དང་བཅས་པ་བཟོད་ནས་དབང་བསྐྱར་གྱི་
དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡང་མཛད་
པས་བྱམ་པ་མགོ་བོར་འཛོག་ཅིང་། ཡོ་ག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམ་ཚུ་འཕུང་དུ་བཅུག་
ཀྱང་ཆོག་གོ། །བྱམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་སློན་དུ་རྣམས་རྒྱལ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་
བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་དྲུང་
ཆོས་སམ་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱར་བ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རྒྱལ་བྱམ་

བ་གཅིག་ཤུས་བསྐྱར་ཚུལ་ཏེ་ལུགས་གསུམ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་འདོར་དུ་མི་རུང་བས་ན་རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྟེ་འཛིན་ཏེན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་བྱག་བྱས་བ་སྟེ་དེའི་འོས་སུ་གྱུར་པའང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱན་(༡༩༧)ལྟར་གསང་བ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གནས་ལས་གྱུར་བའམ་དེའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྤྱན་པར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བ་སྟེ་སློབ་མ་ལ་དབུགས་འབྱེན་བ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བཅད་དེ་གསང་འདུས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་འབྱུང་ངོ། །ཨོ་མ་རྩ་སུ་ཁ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔས་དབང་བསྐྱར་བར་བགྱི་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བདག་ལ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བ་ཡིན་ཏེ་མརྩ་སུ་ཁ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བརྩ་ས་རྩ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཨ་རྟེ་ཤིང་མི་དབང་བསྐྱར་བར་བགྱི་བས། སམ་ཏ་ཐུག་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཨ་རྟེ་བ་ཏེ་མངའ་བདག་ཏེ་མོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར། འི་རྩོ་མེ་རྩ་བ་བདག་ལ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅེས་བ་ཡིན་ལ། འི་རྩོ་མེ་རྩ་བདག་གིས་བརྟན་པར་བྱེད་ཅེས་བསྐྱར་ཡང་རུང་བར་མཛོད། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་རྗེས་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ལྟ་བུས། དེ་རིང་ངས་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ་ཞེས་པའམ། སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེས་རིགས་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཆུའི་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་ལ། སྤྲུགས་བྱི་མའི་དོན་ནི། བདག་ནི་རྗེ་རྗེས་རྒྱས་དབང་བསྐྱར་གྱི། ཁྱོད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བ་སྟེ། བརྩ་ལྷ་ད་ཀ་རྗེ་རྗེས་རྒྱ་ཨ་རྟེ་ཤིང་མི་དབང་བསྐྱར་གྱི། སུ་ར་ཏེ་རྩ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཨ་ཏི་ངའམ་བདག་ནི་ཞེས་པ་དང་ཨོ་ལྷ་དང་རྩྱ་ནི་ས་བོན་ཡིན་ལ། བསྐྱུས་པར་མོས་ན་སྤྲུགས་སྤྲུ་མ་བཞག་ནས་བྱི་མ་འདི་གཅིག་ཤུ་བཛོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་(༡༩༨)འཕྲེང་བའི་དགོངས་པའོ། །

པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། ལྷ་བ་བྲན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་
པ་དམའ་མཐའ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་ན་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་བཞག་མི་རུས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱམ་ཆུ་མགོར་གཏོར་བ་དང་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་སོགས་དང་
དབང་གི་ཆོག་སྤྲོ་ན་བར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་པར་མི་འགྲོ་བས། དབང་བདུན་ལེགས་
པར་འགྲོད་པའི་སྐོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་ཐེབས་པ་ངེས་པར་གཤམ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན།
རྒྱས་གཏོར་བ་དང་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་སོགས་རྩས་ཀྱི་དབང་དེ་དག་ནི་དབང་གི་རྒྱ་ཡིན།
དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་འགྲེང་བ་ལས། དེའི་ཆེ་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་ལྷར་དབང་བསྐྱར་བའི་
དུས་སུ་བདེ་བ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་བྱུང་བར་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་པས་
རྒྱ་དབང་ལ་མཆོན་ན་དངོས་སུ་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོམ་དོན་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་དབང་ལྷ་སྐྱོན་
བངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་རྒྱས་སྤྱོ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་གང་བས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་
སྐྱེས་པའོ། དེ་སྐྱེས་པར་མོས་པའོ། སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་རིགས་(༡༩༤ན)ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་
པའོམ་སྐྱེས་པར་མོས་པ་ཅམ་ལ་དམའ་མཐར་བྱས་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། རྒྱས་པར་
སྐྱོན་བདེ་སྟོང་གི་མོས་པ་བྱེད་ཆུང་དེའི་ཐོག་དེ་འབྲའི་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཞེ་སྤང་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་
བསྐྱོམ་བཞུས་དང་། དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་
ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐ་མལ་
པ་གནས་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་བྱུང་སྟམ་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་དྲི་མ་དག་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བཞུས་
དང་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་ལ། དེ་ལྷར་

དམའ་མཐར་བཤད་པའི་མོས་པ་ཚུན་ཆད་དང་ཇམ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལས་
རྒྱད་ལ་དེ་དག་གི་ས་བོན་ནམ་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་བ་རེ་འཛོག་ཅིང་ས་བོན་བཞག་པ་དེ་དང་
བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེས་པར་མོས་པ་རྣམས་ནི་དབང་གི་ངོ་བོ་དངོས་གཞི་ཡིན་
པས་སྒྲ་མས་གལ་ཆེ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་བདུན་འཕྲོད་ངེས་དང་། སྟོབ་མས་ཀྱང་ཡིད་གཞན་
དུ་མ་ཡོངས་པར་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་རང་ག་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འབྲེལ་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་སོགས་
མི་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་བཟམས་ཅད་ཀྱི་ངི་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་(༡༩༤བ)ལྟར་རྣམ་པ་རྒྱ་ལ་ངོ་བོ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནར་
མོས་དགོས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་བ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་རྣམས་འཛོག་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ངེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན་རྒྱ་དབང་ལ་མཚོན་ན། བུ་མ་རྒྱས་གཏོར་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱ་
ལས་རང་རྒྱད་ལ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛུལ་མིན་འདུ་བྱེད་ཅིག་སྐྱེ་ལ། འདུ་བྱེད་དེ་རྒྱ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་དང་འབྲས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོགས་
བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ས་བོན་དང་འབྲས་བྱ་དེ་ལྷ་བྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་བཞུས་ལ་དབང་
བ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དེ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་མི་འབྲས་བ་
མེད་དེ། མཛོད་གནས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ལས། རྒྱས་པ་དང་ས་བོན་
དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལྷ་བྱ། ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་མས་བཞག་པས་ན་བག་ཆགས་དང་། ཉོན་

མོངས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ས་བོན། ཉོན་མོངས་སྤྲ་མས་སྤང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་
བསྐྱེད་བྱང་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ཡིན་པ་དང་ལམ་ལ་སྤྱིབ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
རྒྱས་པ་ཞེས་སྒྲིག་པའི་སྟོན་སྲོལ་དབྱེ་བ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེས་
ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཉོན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་ཡིན་ཡང་ཉོན་(༡༩༠ན)མོངས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་
མི་བྱེད་པས་ན་དེའི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིའི་དབང་རྩས་
ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་དམིགས་
པ་ནམས་མ་ཆད་པར་བྱས་ཕྱིན་རྒྱུད་ལ་དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་སོགས་བཞག་བྱང་སྟམ་
པའི་དམིགས་པ་ནི་བྱས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྟོན་མི་འབྱུང་ཏེ།
དབང་རྩས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛོམ་པའི་རྒྱ་
ཚོགས་ལས་བག་ཆགས་སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་བྱང་སྟམ་
པའི་དམིགས་པ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་རྩས་སུ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་
པ་སོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་པའི་ཁུ་
བས་སྦྱི་བོར་གནས་པས་རྒྱས་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྱུར་རོ། །ཞེས་མངོན་
ཏོགས་ཀྱི་རྒྱ་དབང་སྐབས་སུ་རྒྱས་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲེང་བར་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དབང་
གཞན་ནམས་ལ་འང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་ཅིང་། ལ་བ་
པས། རྒྱ་དབང་གི་སྐབས་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་མི་བསྐྱོད་པ། ཅོད་པན་ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་ན་ལྷག་
གཡས་སུ་རིན་འབྱུང་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྒྱ་དབང་གི་
སྐབས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་

སུ་གྲུང་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་(༡༩༠བ)པར་མོས་སུ་བརྩམས། དེ་ནི་རིགས་ཅན་ལ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ལ་འཁོར་ལ་གཙོ་བོས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་ཆོས་སྐྱེལ་གཟུགས་སྐྱེས་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། མན་སྟེར་མི་བསྐྱོད་པས་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པས་གཤེགས་པ་གཞན་བཞིའི་སྤང་གཞི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤང་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དབང་ལྷ་གསར་དུ་སྐྱེན་ངངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཀྲག་ནས་སློབ་མའི་བ་སྤྱིའི་སྟོན་ལས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་སུ་གཞུགས། དེ་རྗེས་ཨོ་ས་ཐ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་རྩི་ཐུ་རྩ་ཐེ་རྩ་སོགས་བརྗོད་ནས། སློབ་མ་ལ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད། དེ་དག་ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱང་འབྲུག་གསལ་བར་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱ་པོ་པས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་འབྲུང་ཐུན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་དེར་ཐིམ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་དང་། ལ་བ་པ། ཐུ་བ་ཐུ་བ། དྲ་རི་ཀ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་ལྷ་བསྟེན་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྟེན་ཚུལ་ཡང་། ལ་བ་པ་དང་ཐུ་བ་ཐུ་བ་སྤྱིའི་བུ་ག་ནས་གཞུགས་པ་དང་། ལ་བ་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲག་ནས་གཞུགས་(༡༩༡ན)པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འཕྲེང་བར་ཡང་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་དབང་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་མཆོད་པར་གསུངས་པས་དབང་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོན་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། ལ་བ་པ། དྲ་རི་ཀ་པ། རྩ་བ་རི་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་པོ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེས། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་

གྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་པར་བལྟས་ཏེ། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་
མཆོད་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ལ་མཆོད་
པ་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དྲ་རི་ཀ་པས། མཆོད་དེ་དག་པ་སྦྱོན་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དག་པ་བརྗོད་པ་ལ། དབང་འདི་དང་འདིས་མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་
མོངས་སོགས་འདི་དང་འདི་སྦྱོང་བའམ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་དག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཞེས་
སྤང་བྱ་དག་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཆོས་འདི་དང་
འདིའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་དང་། དག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོས་སུ་དག་པ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བའི་ལེའུ་བཞི་
པ་ལས། ཕྱང་པོ་ལྡ་ཡི་རྣམ་དག་པས། རྩོག་མར་རྒྱ་ནས་མིང་གི་མཐར། །དབང་བསྐྱར་བ་
ནི་མཆོག་ཏུ་ཤེས། །མད་བྱང་ཆེན་པོ་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་
སྤྲོ་དཀྱི་ཏས་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་ལྡ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལྡ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡང་དབང་གི་རོ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དག་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཞེ་སྤང་སྦྱོང་བའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། རྒྱ་(༡༩༡)དབང་གི་རོ་བོ་
ལ་ཡང་མ་དག་པ་དེ་གཉིས་དག་པའི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་
གིས་མ་དག་པའི་ཆོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེར་སྒྲ། རྗེ་རྗེའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། འིལ་བུའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲལ་དོག །མིང་གི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་ཐུག་དག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། དབང་གི་རོ་བོ་ལ་ཡང་
སྤང་བྱ་དེ་རྣམས་དག་པའི་ཆ་རེ་འཛོག་གོ །དབང་ལྡ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོར་དག་པའི་
དག་པ་ལ། བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྡ་ནི་དག་པ་འདི། །དབང་བསྐྱར་
ལྡ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མ་རིག་པ་ནི་བསལ་ནས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྡ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་

སངས་རྒྱལ་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ངོ་བོར་དག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲིམ་འབྱུང་
ལས། དབང་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་ཉིད། །ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ངོ་བོར་
གསུངས་ལ། གུར་གྱི་བཞི་པ་ལས། གང་གང་སྤང་བ་དེ་ཀུན་དང་། །དེ་རང་གཙོ་བོ་ཉེ་རུ་
ཀ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སུ་གང་བལྟོ། །ཞེས་
དབང་ལྔའི་རྗེས་སུ་གསུངས་པའི་དོན། ལྔའི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནས་མིང་དབང་
གི་བར་གང་གང་སྤང་བ་དུག་པོ་དེ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་གཤེགས་བྱེད་ཀྱི་ཇི་མ་དབང་དེ་
དག་གིས་འཁྲུང་ཅིང་། དེ་(༡༩༡༣)དག་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱ་
མོས་པ་བྱའོ་ཞེས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་བལྟ་བའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་དང་། འཕྲེང་
བ་ལས་ཀྱང་དབང་ལྔས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ས་བོན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་རྩ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱུ་དོར་དཀྱིལ་ཆོག་
ལས། སངས་རྒྱལ་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ། །དབང་ལྔ་ཡིས་ནི་ཐོབ་པ་ཡིན། །མ་རིག་པ་ལས་
འདས་ནས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རིམ་གྱིས་འཛོམ། ཅེས་དང་། ལ་བ་པས་ཀྱང་དབང་ལྔ་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་དང་། སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་
དང་། ཀུན་གཞི་རྣམས་གནས་ཀྱར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས། དབང་ལྔ་པོ་དེ་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་དང་
ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་ཤིང་དབང་ལྔ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་དང་ཡེ་
ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པའང་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལ་བ་པས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནས་ཡིད་ཤེས་ཉིད་ལ་
ལྟོག་ཆས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའམ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་དང་ཡིད་

ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་བསྟན་པར་བཞེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཞེད་
པའི་སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་
ཡིད་ཤེས་དང་སྟོ་ལྗེའི་དབང་ཤེས་ནམས་གནས་གྲུར་པ་རིམ་བཞིན་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་མཉམ་
ཉིད་སོར་ཉོག་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་གསུངས་པ་(༡༩༡བ)དང་། གྲུབ་ཆེན་འདིས་བཤད་
པ་གཉིས་མཐུན་པ་ལ་བརྟགས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ཚོགས་བྲལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་བཞེད་པ་འབྲེལ་ཞིག་འདུག་ཡང་། གྲུབ་ཆེན་དེས་མཛད་པའི་ལྷ་ཡི་པའི་བདེ་མཚོག་
སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་བརྒྱད་བདག་མེད་པ་མཚོན་པར་
གསུངས་པ་ལ་འདོད་འཛོར་ཚོགས་བྲལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཞེད་
པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་གཞིར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བས། །དངོས་གྲུབ་ཏུ་
འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ལྟ་གང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡི། །དེ་ཡི་ལས་གང་སྒྲུབ་པར་བྱས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དབང་དེ་དག་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྟ་སོ་སོའི་ལྟ་བསྟོམ་
པ་དང་། དེའི་རིགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་བྱས་པའང་
འཛོག་གོ །དེས་ན་ཆུ་དབང་གི་སྐབས། དེ་ལྟར་བྱམ་དབང་དགྲུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཆུའི་
དབང་ཐོབ་ཞེ་སྤང་གི་རིམ་སྤངས། ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་
བར་བྱས་སོ། །ཞེས་དག་པ་བརྗོད་པའི་སྟོན་མོ་བ་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེ་སྤང་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཁོང་ཁོ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ནམས་
དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཚོས་ནམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
པ་སྟེ། རིག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཉེས་པར་སྟོད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྤྱག་
བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་

དམིགས་ནས་མི་བཅོད་པར་འབྱུག་ཅིང་(༢༩༣ན)གཞོན་པ་བྱ་བར་འདོད་པའམ་ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བའི་
བྱེད་ལས་ཅན་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་མཛོད་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་
རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་གསལ་རིག་
གི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། མན་སྟེའི་སྟེ་མ་བཞི་པ་
ལས། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་སྟེང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པའི་
དོན་བསྟོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་སྦྱེས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་
ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་མཛོད་སུམ་སྟེ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །ཞེས་
སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་ཤིང་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐྱབས། འཕགས་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནས་བྱ་སྒྲིབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཞི་སྟེ་ལྷས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་
དབྱིངས་རྣམ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གསེར་འཕྲེང་དུ་བཤད་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་
མི་གཅིག་པའི་སྐྱབས་དོན་བྱེད་པར་བྱའོ། །

ཅོད་པན་གྱི་དབང་།

གཉིས་པ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། སློབ་མ་ཁྱུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་བབས་ཏེ་
(༡༩༣བ)གོས་དམར་པོ་གསར་བ་བྱོན་ཞིང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ནམས་གྱིས་བརྒྱན། གདུགས་
དཀར་པོ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་རྗེས་
སྒྲོས་བྲས་པའི་སློན་ས་རང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུ་སྒྲངས་པའི་འག་ཏུ་སྒྲ་མས་སྒྲ་བངས་
ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོར་བ་གསུམ་དངོས་སུ་བྱ་བའམ་བྲས་པའི་མོས་བ་བྲས་ནས་ཤར་
སྐྱོར་འཇམ་པའི་སྒྲན་ལ་འཁོད་པར་མོས་རྗེས། བྱང་ཆུབ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཅོད་པན་
གྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་པ་ཆབ་འགྱུར་ལས། ལྷ་ཡི་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། །ཁྱུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནས་བྱུང་སྟེ། །དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་
ངོས་ནས་ནི། །རྒྱན་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲངས་པར་བྱ། །གོས་དམར་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ནི། །རྒྱལ་
པོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་གྱུར་ཅིང་། །གདུགས་ནི་དཀར་པོ་བཟུང་གྱུར་པ། །སྒྲུ་འདིས་དགའ་
བ་སྐྱེས་པར་གྱུར། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཆེན་པོ། །རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ནོར་བུ་ཆེ། །ཤེས་རབ་
ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཆེ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་བདག་དང་འགྲུབ་ཤོག །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་འཁོར་ལ་
ཆེ། །དངོས་བྱུབ་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་སྦྱེལ། །དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད། །རྗེ་རྗེ་
དབང་བསྐྱར་སྒྲ་ན་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་སྒྲུ་ལྷ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདོད་ཐར་
ནོར་དང་ཆོས་སྒོལ་མཛད་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་རབ་དགའི་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་
གྱུར་ཅིག །མགོན་པོ་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཕྱི་ནས་སྒྲ་མས་དགྲིལ་འཁོར་
ནི། །འདི་ལ་བསྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱ། །དེ་ནས་ཤར་དུ་དེ་ཡིས་སྐྱོར། །འཕོལ་སྒྲན་འཇམ་
ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །སློབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དབང་(༡༩༤ན)བསྐྱར། །བྱ་བྱིར་སྒྲ་མས་

མཆོད་པ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཆག་གི་འགྱུར་དུ་བྱིན་ས་སྤྲུལ་ས་
ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ལ། སྤྲུལ་པ་འདིར་སྐྱོར་བ་གསུམ། སྤྲུལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་གཞན་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། རྡོ་རྗེ་དབང་
བསྐྱར་སྤྲུལ་མེད། །ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ཐོད་སྐྱད་དང་། །ཞེ་མའོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
སོགས་མན་ལ་ཇ་ཡ་ལྷ་ཨི་བྱུ་བ་ཏ་མ་སྤྱ་དེ་ཏ་ཨོ། ཞེས་སོགས་ལེགས་སྤྱར་དུ་བྱུང་ལ།
གྱི་ཡ་ས་སྤྱུ་ལས། ཀྱང་པ་ཐ་མ་བཞི་ལ། རི་བཞིན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་བདེ་བ་
སྤྲེར་བ་པོ། །ཞེས་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་ཆོག་དེ་ཉིད་ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཀྱང་པ་བཞི་
ཡང་བྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ། སྤྲུལ་ཡང་འདིར་ནི་སྤྲུལ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོར་བ་གསུམ་
བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་ཤར་དུ་གནས་པ་ཡིས། །སྐོ་བྱེན་ནི་རྣམ་པར་གཞུག་། སངས་རྒྱས་ཀྱན་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་གྱིས། །སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་བསྤྱུ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སྤྱུ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱོར་བ་བྱ་
བ་ཉི་ཤུ་པ་བཞིན་བྱུང་ལ། དེར་སང་གྱི་ཡའི་དབང་གི་སྐབས་སྐྱོར་བ་དང་མཉམ་དུ་ཆོག་དེ་
དག་བརྗོད་པའི་བྲག་ལེན་ཡོད་དོ། །

དཔལ་མཆོག་དང་པོར་སྤྱོད་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་མདུན་དུ་
འདུག་ནས་ནི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལན་ཅིག་བརྗོད། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་
སོགས་སྒྲོ་ག་དང་པོ་འདི་འགྱུར་ཅུང་མི་འདྲ་ཅུང་གསུངས་ཤིང་གཞན་འཕྲེང་བ་སོགས་པལ་
མོ་ཆེར་ཆོག་འདི་དག་མི་འབྱུང་ངོ། །ཆོག་དེའི་དོན་ནི། ཅུ་དབང་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་(༡༩༥བ)ཤེས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་དང་། རྒྱུད་སྦྱོར་སོགས་
ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་རྒྱུད་སྤྱེ་ལོག་མ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བདེ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བ་
དང་དབྱེར་མེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་
པས་ཆེན་པོ་རང་གི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ནོར་དང་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་མི་

ཀུས་པས་ན་ཆེ་བའས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པས་ཤེས་
རབ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་སྤང་དང་བུལ་བའི་སྤྲོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དངོས་སམ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འདྲ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་དབང་གིས་ཡེ་
ཤེས་དེའི་མཐུས་འབྲས་བུ་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་དཔེ་ཞལ་ལུང་ལྷ་བ་ལྷ་བུའི་ཀུས་པ་བཞག་ཅིང་
སྐལ་བ་ཅན་དུ་དང་བདག་བསྐྱབས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ་ཞེས་པའི་འགྲུར་
དང་བསྐྱེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞག་སྤྲུལ་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་འགྲུར་བས་ན་དོན་རྒྱུ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་མཐུས་བདེ་
བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ཐབས་སམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཀྱི་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་ཆུའི་དབང་
བསྐྱར་སྒྲ་ན་མེད་པ་བདག་གིས་ཐོབ་པོ། །

ཨེ་མའོ་ནི་དོ་མཆར་བའི་ཆོག་དང་། དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་དཔེ་ཞལ་ལུང་ལྷ་བ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
བའི་གཞི་དང་པོར་བྱུང་བས་ན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་པ་མཐར་ཐུག་
པས་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །(༡༩༥)དེས་ལེགས་སྤྲུང་ན་
ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་ས་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་དང་།
མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་སྐྱབས་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བའི་ཆོས་དང་། མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་
གི་འདོད་པ་སྟེ་སྟེ་བཞི་སྟེར་བར་མཛད་པ་པོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། དེ་ཡང་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་དུས་རྟག་དུ་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱལ་གྱུར་
ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་།
ཐུག་ན་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་དཔེ་ཞལ་ལུང་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་
དང་ཆག་གི་འགྲུར་གཉིས་ཀར་རྒྱུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་
པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོའམ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རམ་སྐྱུ་མ་

སྟེ་ཆོག་འབྲེལ་དེ་དག་དགོངས་པར་སོང་མ་སོང་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག །འདིར་རིག་པའི་
དབང་ལྔ་གལ་འགོར་གསོལ་འདེབས་རེ་མཛད་པ་ནི། བཤད་རྒྱད་དོར་འཕྲེང་ལས། སྟོབ་
མ་དོ་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་སྤྱོད། །སྤར་ཡང་ལྷ་མ་ལ་གསོལ་གདབ། །ཅེས་དོ་རྗེའི་དབང་གི་
སྐབས་གསུངས་པས་གཞན་ནམས་ལ་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་
དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་མང་པོར་ཆུ་དབང་གི་འགོར་གསོལ་
འདེབས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའང་ཡོད་དེ་བསྐྱུས་པའི་ཁྱགས་སོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་བསངས་སྤངས་སྡོན་དུ་འགོ་བས་སྤེམ་ཏི་ལས་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་ལས་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་ནས་ནང་དང་
 (༡༩༥༧)བསྐྱར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྡེ་མ་ལྟར་ལ། བསྐྱེད་ལས་སྤངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་བཞག་
 པ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་དབང་དོན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བ་
 ལྟར་ན་ཤར་སྒྲོར་འཁོལ་སྟན་ལ་འཛོག་པའི་སྤར་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འཕྲེང་བར་ཡང་
 རྒྱ་དབང་དང་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་ཁྱེད་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་མ་
 གཏོགས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་སྡེ་མ་རྣམས་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པ་འདྲའང་།
 དེར་སང་རྩི་རྩེ་འཕྲེང་བའི་དབང་གི་སྐབས་ཅད་པན་གྱི་དབང་ལ་སྤར་ཁྱེད་དཀྱིལ་གྱི་རིན་
 འབྱུང་གི་མཆན་མ་ཡོད་པའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་པ་དང་། རྩི་རྩེ་དབང་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
 མཆན་མའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་འདུག་པས་ཅད་པན་གྱི་དབང་
 དངོས་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཤར་སྒྲོར་སྟན་ལ་བཞག་ཅིང་། མཐའ་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དབང་སྐབས་
 ཁྱེད་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་ན་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ཡང་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་སློབས་
 པས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །འདིར་དབང་དོན་ལས་རིན་འབྱུང་གི་ཡུམ་གང་ཡིན་གསལ་བར་
 མ་གསུངས་ལ། ལྟན་ཐབས་སུ་སྡེ་མ་གྱི་སེར་མོ་སེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་གཡས་
 རྩི་རྩེ་འཕྲེང་ལོ་ལྷན་ལ་སྡོད་པར། གཡོན་བྱིལ་བྱ་བད་སེར་རལ་གྱི་འཛིན་པར་གསུངས་

བ་ནི་གསུམ་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱལ་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རང་གི་བདག་པོའི་སྐྱུ་མདོག་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་སྣ་མ་གྱི་ནི་རྗེ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་
གཉིས་འཛིན་ཡིན་པས། རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་རང་གི་བདག་པོ་རིན་
འབྲུང་གི་སྐྱུ་མདོག་ལྟར་སེར་པོར་བྱ་བར་གསུངས་(༡༩༦ན)པ་དང་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྗེ་རྗེ་
འོར་བུར་བསྐྱར་བ་ཡོད། ལེའུ་བཞི་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་
ལ་བསྟོས་པར་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྣ་མ་གྱི་འུག་མཆན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྗེ་རྗེ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རིན་
འབྲུང་གི་ཡུམ་ལ་རིན་ཆེན་སྐྱོན་མ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དབང་རྩལ་ཅོད་པན་ནི་སྤེང་བ་ལས། དེ་ནས་གསེར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་
པའི་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རོ་བོ་སྟོབ་
མའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དབྱུས་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་དབྱུ་རྒྱན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་དབྱུ་རྒྱན་
སྟོབ་མས་མེ་ཏག་གང་ལ་སོག་པའི་ལྷའི་གཟུགས་བརྟན་དབྱུས་སུ་ཡོད་པ་བསངས་སྤངས་
ནས་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་རིན་འབྲུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་དབང་ལྷ་སྐྱོན་
འདྲན་པ་ནས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་བར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཏིལ་གྱི་གང་
བྱ་ལྟར་གང་བའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སུ་གསལ་བར་མ་
བྱུང་ཡང་མ་ཆད་པ་དགོས་ཤིང་། ཆོག་ནི་དབང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་པའི་ཆུས་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡོད་པས་སྤར་མ་སོར་བཞག་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ལྟར་སྤང་ལ། ཏིལ་གྱི་གང་
བྱ་ལྟར་གང་བའི། །རྒྱལ་བ་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
རིགས་འགྲེས་བསྐྱར་ནའང་སྐབས་སུ་(༡༩༦ན)བབས་པ་འོང་ངམ་སྟུམ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྤྱི་
བོའི་གཙུག་དང་ལྷག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མགོ་བོའི་རོས་གཉིས་དང་། །རྒྱབ་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞག་

ནས་ནི། །གསང་སྤྱུགས་འདི་དག་བཟོད་པར་བྱ། །ཨོ་བཟོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་རི་ཨ་རྩེ་ཤི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་མཐར། དབང་བསྐྱེད་རིམ་པས་སངས་རྒྱས་ལྟེ། །ཅོད་པན་ཅན་ལ་
དར་དབྱངས་དང་། །བྱས་ནས་མཉམ་པར་བྱུང་བ་ཡི། །ཐལ་མོ་ཡིས་ནི་མཉེས་པར་བྱ། །ཨོ་
བཟོ་རྒྱ་རྒྱ་རྩེ་ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་གནས་ལྟར་གཏུགས་ཏེ་རིགས་ལྟས་དབུ་བརྒྱན་པར་གསུངས་
ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་རྩེ་ལྟར་འཆིང་མི་གསལ་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་གཞན་རྣམས་ནི་ལྷ་པ་ལྟར་
ལ། རྩེ་རྩེ་ཐལ་སྤྱིར་མཐེ་བོ་དག །དཔའ་བོའི་སྤྱིལ་གྱང་ཉིད་དུ་བསྐྱེད། །ཅེ་མོ་ཅེ་མོ་མཉམ་
པར་སྤྱར། །བར་མ་མཆོག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་། །རྩེ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་བཞད། །ཅེས་
དང་། རྩེ་རྩེ་ཁུ་རྒྱར་གཉིས་བཅིངས་ཏེ། །ལག་གཉིས་རྩེ་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ། །དེ་ཡི་དབྱས་མ་
ཅེ་སྤྱར་བ། །སེམས་མ་རྩོ་རྩེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་མས་ལག་པ་གཉིས་རྩེ་རྩེ་ཐལ་སྤྱིར་མཐེ་བོར་གཉིས་སྤྱིལ་གྱང་དུ་
བསྐྱེད། གྱང་མོ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་ཅེ་སྤྱད་ལ་མཇུབ་མོ་གཉིས་གྱང་མོའི་ཆོགས་བར་པར་
བཅུགས་པ་རྩེ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་རྩེ་རྩེ་མ་ལྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ལ། སྤྱུགས་
ལྟ་བུ་དཔའ་བོའི་སྤྱི་ནས་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱི་གཏུག་དང་དབྱལ་བ་དང་རྣ་ལྟག་གཡས་དང་ལྟག་པ་
དང་རྣ་ལྟག་གཡོན་རྣམས་སུ་གཏུགས་པའི་རྩེས་སུ་དབུ་རྒྱན་ལ་དར་དབྱངས་བཏགས་པ་
དང་བཅས་སྟོབ་མའི་མགོ་བོར་བསྐྱོན་ཞིང་། དབང་བསྐྱེད་རྩེ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། ཨོ་(༩༤༧ན)སའ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་རྣ་སུ་ཀྱ་ཏ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུགས་བཟོད།
སྤྱུགས་སྤྱ་མ་ལྟེ་དོན་ནི། རྩེ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མའི་དབང་། སེམས་མ་རྩོ་རྩེའི་
དབང་། རིན་ཆེན་རྩེ་རྩེ་མའི་དབང་། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་མའི་དབང་། ལས་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་མའི་དབང་།
ཞེས་པ་དང་། རྩེ་རྩེ་ཨ་རྩེ་རྩེ་ལྟེ་རྩེ་རྩེ་མ་ལྟེ་ས་བོན་ཡིན་ལ། འཕྲུང་བར་ཡང་སྤྱུགས་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་དེ་བཞེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེས་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་གཏུག་
པར་མི་མཛད། དཀྱིལ་ཆོག་པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་ལྟ་བུ་པ་འོ་དང་། ཟུང་

འབྲུག་གསལ་བར་དང་པོ་ལ་ལྷ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ། གསུམ་པ་ལ་རྒྱུ། བཞི་པ་འབྲ། ལྷ་པ་ལ་
རྩ་ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཆག་འབྲུར་ཡང་དེ་དང་འབྲ། ཡོ་ག་དང་བསྐྱེན་ན་སྤྲ་མ་
བཞི་དེ་ལྟར་དང་ཐ་མ་ལ་ཨ་ཐོབ་ཅེས་དབང་དོན་ལས་གསུངས། སྤྲ་གས་ཕྱི་མའི་དོན་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷག་པར་
ཞི་བར་བཞུགས། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། རྩ་
སྤྲ་ཀྱ་ཏ་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན། སྤྲ་ཇ་ཡ་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ། ཨ་རྩི་ལྷག་པར། ལ་མ་མི་ཞི་
བར་བཞུགས། །ཞེས་པ་དང་། ཨོ་བརྩ་རྩ་ལྷ་ཏོ། ཞེས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་དར་དབྱངས་མཉེས་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲ་གས་འདི་བརྗོད་པའི་ཆོ། དབྱ་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་དར་དབྱངས་
ན་ལྷག་གཡས་གཡོན་དུ་དབྱངས་ནས་མཉམ་པའི་ཐལ་མོས་མཉེས་བར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་
དང་ཟུང་འབྲུག་གསལ་བའི་དགོངས་པའོ། །

སྤྲ་གས་སྤྲ་མ་དེ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་(༡༩༦༧)ཤིང་། དེར་
ནི་དེ་བཞིན་སྤྲ་དང་སྤྲ་ཇ་ཡ། །ཨ་རྩི་ལྷ་དང་ལྷ་རྩི་དང་། །སྤྲ་གས་འདི་དག་ནི་བརྗོད་ནས་
ནི། །མེ་ཏོག་མགོ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དབང་བསྐྱར་དོན་རྒྱུ་ཆོན་པོ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དབང་སྤྲ་ག་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ལ་བ་པ་དང་ཕྱེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བར་ཆུ་དང་རྗེ་རྗེ་དཔལ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས།
ཕྱེང་བར་ཨོ་ལྷ་བརྩ་སྤྲ་ཀྱ་ཏ་ཞེས་སོགས་ཅོད་པཎ་ཀྱི་སྤྲ་གས་འདི་དང་མི་འབྲ་ལ། ཨོ་རྩི་རྩི་
རྩི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲ་དབྱལ་བར་དར་དབྱངས་བཅིང་པར་གསུངས། རྩ་
འབྲོར་རྒྱུད་ལ་རིགས་ལྷའི་དབྱ་རྒྱན་ཀྱི་རྗེས། རྩ་སྤྲ་ལའི་སྤྲ་གས་ཀྱིས་འཕྲེང་བ་དང་། དེ་
རྗེས་བརྩ་པ་ཏ་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྤྲ་གས་དང་བཅས་པས་དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཅོད་པན་ཀྱི་དབང་གི་འཁོར་རོ། །འདི་དག་གི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་
ལ་བྱ་ཆུལ་ནི། རྩ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་ན་སྤྲ་མས་

བསྐྱབས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་དབྱུ་རྒྱ་ཐོགས་པ་ནམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
མཐར་ལྷ་མའི་བྲག་གི་ཅོད་པཎ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་
དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བབས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
པར་མོས་ཚུལ་སོགས་སྤར་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་ལ། བྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་དང་
སེར་སྤེའི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རིན་
འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བྱད་པར་བ་བཞག་(༡༩༡ན)
བྱུང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅིང་། བདུད་ཅི་འཕེབས་སྤངས་སོགས་བྱེད་པར་མི་སྟོན་ལང་།
དབྱུ་རྒྱ་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པའི་མཐུས་རང་རྒྱད་ལ་བདེ་སྟོང་སྐྱེས་པའམ་དམའ་མཐའ་འང་བདེ་
བ་སྐྱེས་བྱུང་སྐྱམ་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། །དེ་རྗེས་དབང་བསྐྱར་དོ་རྗེ་སོགས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྤགས་དང་བཅས་པས་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་དབང་བསྐྱར་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་
རྒྱད་ལ་བག་ཆགས་སམ་རྒྱས་པ་བཞག་པ་དེ་ནམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན། སྤགས་
དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དམ་ཆོག་དཔལ་གྱི་ཆེད་
དུ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཨ་
ནི་ཤེ་ཀ་དབང་བསྐྱར་བའི། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་། སྤྱི་ཡེ་དཔལ་གྱི་ཆེད་དུ། སྤྲ་ཏ་གཞི་ཚུགས།
ཞེས་བའོ། །རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དམ་པ་འགས་ཆུ་དབང་གི་རྗེས་སྤྱའང་མཐའ་རྟེན་ཆུ་དབང་
མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་དུག་ཀ་ལ་བྱམ་པའི་ཚུའི་བྱ་བ་རྗེས་སྤྱ་འགོ་བས་ན་ཞེས་པའི་
དགོངས་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། དེས་ན་དབང་ལྡེའི་དང་པོ་ཆུ་དབང་
དང་། དབང་གཞན་ལ་མཐའ་རྟེན་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་གོ། ཞེས་དབང་
གཞན་ལ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བས་དང་པོ་ལ་མཐའ་རྟེན་ཆུ་དབང་མེད་པ་ལྷགས་ཀྱིས་
ཐོན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་དབང་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་

གསལ་བ་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་ཚོག་ཁྲུངས་སྤུབ་མང་པོར་ཡང་མ་བཤད་མོད་ཀྱང་།
ལ་བ་པས་དབང་བཞི་རེ་རེའི་མཐར་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤྱགས་ལ་བསྟན་ཏམ་སྟམ་མོ། །མཐའ་རྟེན་གྱི་ཆུ་(༡༩༡བ)དབང་
ལས་བྱམ་གྱིས་མཛད་པར་བཤད་པའང་འདུག་ལ། ལས་བྱམ་དུ་ནམ་རྒྱལ་སོགས་གྱི་ཆུ་
སྤྱག་ནས། དེ་རྗེས་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་མཐའ་རྟེན་མཛད་པའི་ཤྱག་ལེན་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་
མ་དག་པར་བྱད་མི་དགོས་པ་འདྲའང་། ནམ་རྒྱལ་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་
དང་། བྱ་བ་མང་པོ་སོགས་གསུངས་པས་ན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཆུས་བྱ་བ་ཉིད་འཐད་དོ། །ལྷག་
མ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་སོགས་སྤར་ལྟར་ལ། རིགས་བདག་རིགས་སོ་སོའམ་
ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་བྱ་བ་འདམ་ངར་གསུངས་སོ། །དག་པའི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ལ་ང་
རྒྱལ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ། ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མི་གྲུས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ནོ། །ཞེས་དང་། མངོན་ལས། ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟན་ཅིག་བྱེད་
རྒྱུ་འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་
ཁེངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་། བྱེད་ལས་གཞན་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། དངོས་དང་
བརྒྱད་པས་མི་འདོད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ལས་ཅན་དང་། སེར་སྣ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སེར་སྣ་གང་
ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། ཡོ་བྱད་ནམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
དུ་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་ཡོ་བྱད་མ་བསྐྱུངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ། །ཞེས་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་རང་གི་ཡོ་
བྱད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ཤོད་པར་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་
ཡོ་བྱད་མི་ཉུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཏེ་བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་ནམ་དང་བྱེད་ལས་
བཞིའི་སྟོན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། (༡༩༩ན)ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་

གང་རུང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་ཆོར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུག་པའི་སེམས་མཐར་
ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་སྟེ་མ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟོམ་པ་
དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་
ནི། །མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་
རྩི་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་རབ་ཏུ་
སྟོན། །ཅེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་ལས་འགྲོ་བ་
རྒྱུས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་ཐུང་
འདས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱམས་སྟོང་རྩི་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་གཤམ་བྱ་
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱེའི་བཀོད་པ་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཏུ་གསུངས་སོ། །

དོ་རྩའི་དབང་།

གསུམ་པ་དོ་རྩའི་དབང་ནི། གསོལ་འདེབས་དང་སྟོབ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
ནང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སྡེ་མ་དང་འབྲ་བར་བྱས་ནས། ཉི་ཤུ་པར། དེ་ནས་དོ་རྩའི་དབང་
བསྐྱར་བ། །སྤྱིན་སྤྱིར་ཆོགས་བཅད་འདི་བརྗོད་ཅིང་། །དོ་རྩའི་བྱིན་ནས་བེལ་བྱ་དང་། །ལྷན་
ཅིག་དོ་རྩའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱིན། །འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྟགས་
དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དོ་རྩའི་བསངས་སྐྱུངས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་ལྷུང་ལམ་རྩིའི་
ས་བོན་སོགས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འོད་དཔག་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་ལྷ་སྤྱན་
འཕྲེན་པ་སོགས་སྡེ་རྩེ་(༡༩༩བ)ལྟར་བྱས་རྩིས། དབང་བསྐྱར་དོ་རྩའི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་མཐུག་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་རྩའི་དབང་། ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀྱི་གཉིས་སྟགས་དང་

གསལ་བ་ལས། དམིགས་ཏེ་སློབ་མའི་སྤྱང་ག་རུ། །དོ་རྩེ་གཏད་དེ་དོ་རྩེ་ཡིས། །མགིན་གཙུག་གཏུགས་ཏེ་འདི་སྐད་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་འབྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་མས་ལག་གཡས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་སྤྱང་ཏེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་དོ་རྩེ་གསོར་བ་རེ་བྱེད་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། སློབ་མ་དོ་རྩེ་སྤྲེམས་འཛིན་ཅིང་། །ལྷ་ཡི་སྤྲེམས་པ་འཛིན་པ་ཡིས། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །འདི་ལྟར་དོ་རྩེ་གསོར་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

འདི་བཤད་རྒྱད་དོར་སྤྱང་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས། །དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་ཤིན་གྱི། །གང་གིས་མ་རིག་སྒོ་ང་འབྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཐོབ་འགྱུར་ང་ཡིས་བྱས། །ཞེས་སོགས་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་དང་དོ་རྩེའི་དབང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན། ཉི་ཤུ་པར། དོ་རྩེའི་དབང་གི་སྤྲེམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་ན་གནས། །ཞེས་སོགས་འཇུག་ནས་དོ་རྩེའི་དབང་དང་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ཆེན་པོ་གཞན་མང་པོས་དེ་གཉིས་དང་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་སྤྲེལ་ཞིང་བྱེད་དབང་དང་བྱེད་དམ་ཆོག་གྱུར་སྤྲེལ་ནས་བསྐྱར་བ་ཡོད་ལ། ལྷ་བ་རྩ་བ་བྱེད་དབང་གི་རྒྱན་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གྱུར་(༣༠༠བ)ཤིན་ཏེ་དེ་ནམས་ཀྱིས་མིང་དབང་གི་གོང་དུ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའང་མཛད་དོ། །ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དོ་རྩེ་དང་བྱེད་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྟེར་བ་དང་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྩེ་སུ་མཛད་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྲེལ་བ་ལྟར། ལ་བ་པ་དང་དྲ་རི་ཀ་པ་ཨ་རྒྱུ་ཡ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛད་དེ། ལྷ་བ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བཀའ་ན་ལེགས་ལ། འོན་ཀྱང་དབང་དོན་དུ་དོ་རྩེའི་དབང་དང་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་ཀའི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆང་བ་བྱུང་ཡོད་པས་ཉི་ཤུ་པའི་

བ་རེ་བཞག་བྱང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་མཐའ་ཉེན་གྱི་ཚུ་དབང་ནས་དག་པའི་བར་
དུས་ལྟར་ལ། འདོད་ཆགས་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། འདོད་ཆགས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་
གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་སོ་གང་ཡང་རྩང་བ་ལ་
རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་འདོར་ཞིང་། དོན་
དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གྱི་སྒོ་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་
ལ་བྱ་བར་འཛིན་པའམ་སྤྱི་རིས་འབྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་
བྱང་ལ་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟེ་མ་བཞི་པ་
ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་
གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་(༣༠༧བ)འདྲེས་པ་སོ་སོར་གཟིགས་པ་མཐར་
ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་
ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེར་དང་འབྲ་བ་ཁོ་ན་
ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་པ། །ཐེ་
ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་པའོ། །ཆོས་ཆེན་ཆར་ནི་རབ་དུ་འབེབས། །ཞེས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གཟིགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བའི་
ཐེ་ཆོམ་སེལ་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དང་། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་དུ་
གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

བྲིལ་བྱའི་དབང་།

བཞི་པ་བྲིལ་བྱའི་དབང་ལ། གསོལ་འདེབས་དང་སློབ་མ་ཁྱིམ་ཉིའི་ས་བོན་སོགས་
ཆོག་གསུམ་གྱི་སློན་ནས་དོན་བྱུང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་བར་
སློན་དུ་བཏང་སྟེ། ཉི་ཤུ་པར། དེ་ནས་སྒྲ་མས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། །མདུན་དུ་བྲིལ་བྱ་སྒྲངས་ནས་
སྟེ། །ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་འདི་འདོན་ཞིང་། །རང་གི་ལག་གིས་འདི་ལྟར་དགོལ། །སྒྲ་འབྲེ་
ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མངའ་བྱལ་ནས་ཚད་བན་འཛིན་ཅིང་བསྒྲ་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས། །ཞེས་པ་
ནས། དེ་ནི་མངའ་བདག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དབང་རྒྱས་
བྲིལ་བྱ་སྒྲར་ལྟར་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། དབང་དོན་ལས། དེ་ནས་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་
བྲིལ་བྱ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། ལྷ་ཡིག་ལས་བྱུང་བྲིལ་བྱ་
སྒྲར། །སློབ་མ་ལ་ནི་འབད་པས་སྒྲིན། །ཞེས་པ་དང་ནག་པོ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་གཉིས་གྱིས་བྲིལ་བྱ་ལྷ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་(༣༠༩ན)པ་དེ་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་ཆོག་གཞན་མ་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དབང་ལྟ་གསར་པ་སྒྲུན་འབྲེན་པ་སོགས་དཔྱུས་ལྟར་བྲུས་ནས་དབང་
བསྐྱར་རྩོམ་ཆེའི་མཐར། སྒྲ་བའི་འོད་ཅན་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་མངའ་བདག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་
པའི་བར་བརྗོད་ནས་སློབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏད། དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོལ་པ་
ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཟུང་འཇུག་གསལ་བའི་དགོངས་པའོ། །

ཆོག་དེའི་དོན་ནི། སྒྲ་བའི་འོད་ཅན་ཞེས་པ་བྲིལ་བྱ་ཁ་དོག་དཀར་བ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་མི་ཆེ་བས། སྒྲིར་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུང་ཕྱོགས་ཡིན་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྲུས་པའི་མཐུས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉིན་མའི་
སྒྲས་བསྒྲན་པ་དང་། སྒྲིང་ཕྱོགས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་དེ་ཆོགས་པའི་

ཤེས་རབ་ལ་སྤང་བའི་མཚན་མ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་མོ་དང་། དུས་
འཁོར་སྐབ་ལེ་དང་བྲག་ཆེན་ཐེག་ལེ་སོགས་ལས་རྒྱ་བའི་སྤྱི་བསྐྱལ་བསྐྱལ་བའང་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་
བ་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཅན་ཏེ་དེའི་རོ་བོ་རྩི་རྩི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བྲག་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་གདོང་པའམ་ཞལ་
ཀྱི་དབྱིབས་མངའ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་མཚོན་
པའི་རྩི་རྩི་རྩི་ལྡེ་ལ་ཅོད་པན་ལྟར་རྩི་མོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
བརྒྱད་མཚོན་པའི་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཚོན་
པའི་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པའམ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་བྲིལ་བྱས་གདུག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དང་།
དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆགས་སོགས་རྣམས་ནི་(༣༠༩བ)འདུལ་བ་སྟེ་འཛིན་པའི་དོན་
དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོར་བཅད་ནས་འདུལ་
བར་མཛད་པའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱོགས་པའམ་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་མཚོན་བྱེད་ཤེས་རབ་མའི་ཞལ་དེ་ནི་རྩི་རྩི་ཅན་ཏེ་རྩི་རྩི་དགའ་མ་སྟོལ་མའི་ས་བོན་རྒྱ་ལ་
བསྐྱལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི། སྐྱུ་ཤིང་། ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནི། ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་རྣམ་
པར་དགོད། །ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྟོལ་མ་སྟེ། །ཞེས་དང་། གདན་བཞི། རྩི་རྩི་མཁའ་འགོ། བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་སོགས་མཐུན་པར་བྲིལ་བྱའི་སྟེང་གི་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་
འགོད་པ་ལས་ཤར་དུ་སྟོལ་མའི་ས་བོན་རྒྱ་ཡིག་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤར་བསྐྱལ་
ཤེས་རབ་གདོང་པ་བྱ། །ཞེས་བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་སོགས་ལས་བྲིལ་བྱའི་ཞལ་ཤར་དུ་བསྐྱལ་
བར་གསུངས་པ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱང་བསྐྱོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་བྱུང་བྱས་ནས་སོ་སོར་ཉེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིག་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་དོན་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཀའ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་
བྱ་དེས་འཁོལ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དཔུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང་། །ཐམས་
ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱིས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་བྱའི་ཁོག་པའི་ནང་གི་ནམ་
མཁའ་ཐོགས་རེག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཀྱི་སྒྲོང་པའི་ཆོས་དངོས་སོ་སྟེ་ཆོས་ཀྱང་ཀྱི་རོ་བོ་མ་
ལུས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པའི་གནས་ལུགས་བཅོམ་ལྡན་གང་ཡན་པ་དེ་ནི་མཚོན་
པར་བྱེད་པས་དེ་འབྲུག་པའི་མཚོན་དོན་ལྷན་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་(༣༠༣ན)དེའི་བྱ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་མཐུས་སྒྲོ་བ་མ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །མཛོད་གནས་གཉིས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
དངོས་སོ་གང་ཞིག་ཐོབ་པའི་དངོས་སོ་དེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེའི་རོ་བོ་འཕམ་རང་
བཞིན་ཀྱི་དངོས་སོ་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་སོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དངོས་སོ་
ཀྱང་དགྱིས་དང་། རྒྱུའི་དངོས་སོ་འདུས་བྱས་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་སོ་ཞིང་
དང་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ལ་འཛོག་པར་བྱེ་སྤྲུལ་འདོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
མའི་ལུགས་ལའང་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ཅམ་ལ་དངོས་སོར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱབས་མང་
དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ཡང་ན་དངོས་སོ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཀྱང་ཀྱི་
རོ་བོ་མ་ལུས་པ་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་མ་ཞུགས་པར་སྒྲོ་
བྱུང་བའི་དེ་མ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བྱུང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཤད་
ཀྱང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་གིས། དེའི་བྱའི་དག་པ་ལ་ལྷུལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་དག །དེ་བརྗོད་པ་སྤྱི་རྣམ་དག །དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣམ་དག་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཀྱི་དོན་
གཙོ་བོ་རྣམས་ཆང་བར་བསྟན་པར་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གས་བཅད་ཐ་མའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྤང་ཡང་སྤང་
བ་ལྟར་གྱིས་སྤོངས་པ་མི་ཡོང་གི་ནི་ནང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། མངོན་ཞེན་
གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ། མ་རིག་པའི་
སྤྲུགས་དང་སྤྲོན་མཉམ་དུ་ཆོག་གས་པ་ལས་བྱུང་བའམ་(༣༠༣བ)རྒྱ་རྒྱུན་མཉམ་དུ་ཆོག་གས་
པའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ལྷ་བྱར་ལྟ་བུའི་དོན་ལ། ལྷ་བ་རྩ་བས་མི་རྟག་པའི་
དཔེར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་བ་སྤྱར་དུ་འདིག་པ་དང་འདུས་བྲས་ནམས་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་སོགས་སྤྲ་བ་དང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཉིས་
དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ཡིན་པས་ཉོག་གས་སྤྲ་ལ། འདིར་ནི་བདེན་པར་མེད་ལུགས་གྱི་དཔེ་དོན་སྤྱར་
བ་སྐབས་སུ་བབས་པས་ན་ལྷ་བ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱི་ནང་གང་དུའང་སྤྱིང་པོས་
དཔེན་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་
རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་པའི་ཆེ་གང་དུའང་བདེན་བྱུབ་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་རྒྱལ་ཅམ་མ་
མཆིས་པའམ་ཐ་སྤྱད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བ་ན་རྟེན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་གཉིས་
གང་རུང་དཔེ་དོན་སྤྱར་རམ། ཡང་ན་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོར་ལུང་འདིའི་གོང་ཉིད་དུ། སྒོ་ག་དང་
ལྷ་བྱར་ལྟར་སྤྱིན་པ། །གང་ཆེ་འདུས་བྲས་ཚུལ་ནམས་ནི། །གང་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་བྱུར་
པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་རྩེས་ལྷ་ཡི་པའི་རྫོགས་རིམ་ཆེན་མོར། ལྷ་
བྱར་ལྟ་བུར་སྤྱིན་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་དཔེར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བྱར་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་གས་པའི་མཐུས་སྒོ་བྱར་དུ་ཐོལ་
གྱིས་ཤར་བ་ཅམ་ལས་ཆུང་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདུས་བྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ནམས་རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་བསྟོས་པའི་ཆོས་ནམས་ཆོག་གས་པ་ལས་སྤྱིན་པའམ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལ་མ་བསྟོས་པར་གཤེས་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བས་ཆོག་
ལ། དོ་རྩེ་གཙོད་པ་ལས། སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་ལྷ་བྱར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷ་བྱར་ནི་སྒོ་བ་

དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེལ་ས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་དཔེར་སྦྱར་བར་མཛད་ཅིང་། བཀའ་(༣༠༩ན)
གདམས་ཀྱི་གསུང་བཟོས་ཞིག་ཏུ་ཆུ་བྱར་དེ་མེས་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བྱར་ལ་བཤད་
པ་ཡོད་དེ་མཁས་པས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །

ངོ་བོ་བདེན་པས་སྦྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་ལས་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་
སྤྱ་སྤང་བ་མིག་འབྲུལ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་དཔེ་དེ་དག་དང་འདྲ་བར་བདེ་
སྦྱོང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གོ་བའམ་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མངའ་
བདག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དེའི་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེའི་བྱུང་བ་
ལ་མངའ་བདག་གམ་བདག་པོའི་དབང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོགས་
བཅད་འདི་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོལ་ས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མ་གཉིས་པ་ལ། མི་ལས་སྤྱི་མ་དེ་ཟེར་
གོང་། །ཞེས་ཆུ་བྱར་གྱི་ཆ་བ་དེ་ཟེར་གོང་ཁྲིར་བྱུང་ཞིང་སྤྱོད་བ་ཟླ་དཔེ་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་ཆུ་བྱར་
ཞེས་ཡོད་པར་མཛོད། དེམ་ལྟེ་དེམ་པ་གསུམ་པ་ལས། །རྒྱ་མ་དང་པོ་གསུམ་འདི་དང་
འདྲ་ཞིང་བཞི་པ་ལ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད། ཅས་གསུངས་པ་ནི་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ལས་
དོན་གཅིག་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ལ་སྤྱི་ས་གཟུགས་སོགས་བྱུང་པོ་ལྟ་གཟུགས་བརྟན་
སོགས་དཔེ་ལྟ་དང་དེམ་བཞིན་སྦྱར་བར་གསུངས་ལ། དེམ་ལྟེ་འགྲེལ་བ་ནོར་བུའི་འབྲང་
བར་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྟ་དང་དཔེ་ནམས་དེམ་བཞིན་སྦྱར་ནས་དེ་
ལྟར་ཉོགས་པ་དེ་གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཏུ་བཤད་ཅིང་། ལྟ་བ་ཟླ་དཔེ་ཀྱང་
རྒྱ་མ་ཐ་མའི་དོན་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཏུ་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར་བཤད་ལ། ལྟ་
ཡི་པའི་རྗེགས་དེམ་ནམ་བཤད་ལས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྦྱོང་(༣༠༩བ)མ་དེ་ལམ་གྱི་སྟོག་ཡིན་པ་
དང་། བཤུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་ཏུ་གསུངས་
སོ། །ལུང་དཔེ་དོན་ལ་འགྲེལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལྟར་སྤྱི་དོན་གྱི་སྦྱོང་མ་ཞིག་དང་དཔེ་
དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྦྱོང་མ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་

མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཆོག་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་སྤྱོདོན་གྱི་སྤང་ནས་བཤད་པ་
ཉིད་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་སོ། དེའི་ཆོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གསང་སྔགས་གྱི་སྒྲོན་སྤང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་གཞི་བཅུས་ཏེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྒྲོམས་ཏེ་གསང་སྔགས་གྱི་ཚུལ་ཏོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
འགྱུར་རོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱུ་མ་དང་། སྤྱི་ག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཟུགས་
བརྟན་དང་། བི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། རྩ་རྒྱ་དང་། རྩའི་རྩ་བྱར་དང་། འབྲུལ་
པ་དང་། མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་མོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་བཅུ་
པོ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྔགས་གྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་མེད་
ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། སྤྱུ་བ་པ་པོའི་སྤྱོད་པའི་མཐུ་སོགས་ལས་སྔགས་གྱི་
འབྲས་བྱ་རིག་འཛིན་སོགས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱུ་མའི་སྔགས་རྩས་གྱི་
འབྲས་བྱ་ཏྲ་སྒྲུང་སོགས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པ་ལྟ་བུ། སྔགས་
གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་འདྲ་ཤེས་ཅམ་དུ་ཟད་ནའང་དངོས་གྲུབ་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱིར་
བ་ནི། སྤྱི་ག་རྒྱ་རྩུར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྩའི་འདྲ་ཤེས་སྤྱོད་ཞིང་སྒྲོམ་(༣༠༥ན)པ་སེལ་ཀྱས་པ་ལྟ་
བུ། ཁོང་དུ་སྤྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། སྤྱུ་མ་ནི་སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། སྔགས་གྱི་འབྲས་
བྱ་བསྐྱལ་པ་སོགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པས་མི་འདྲའམ་སྟམ་ན། སྔགས་གྱི་འབྲས་བྱ་བདེན་
པར་མེད་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་སོགས་གྱི་ཡུན་དུ་གནས་ཀྱས་པ་ནི། མི་ལམ་ན་མི་བདེན་བཞིན་དུ།
ཡུད་ཅམ་དང་། ཉིན་ཞག་དང་། ལོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བདེ་སྤྱག་མྱོང་བར་མིས་པ་ལྟ་བུ།
སྔགས་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཡང་། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའམ་བསྟོས་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱུ་བ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདེན་པར་
མེད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྒྲོམས་པ་སོགས་གྱིས་རྒྱད་དག་པས་འབྲུབ་གྱི། དེ་

ལས་གཞན་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། གཞུགས་བརྟན་དེ་མི་བདེན་ཡང་། རྗེ་ཤིང་སོགས་ལ་མི་
འཆར་བར་མེ་ལོང་དག་པ་ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རིག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་། རིག་འཛིན་སོགས་བྱུང་བ་ན།
ལྟའི་ཁང་བཟང་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ཤེལ་གྱི་བྲག་ལ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་འབབ་པ་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གསིང་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནས་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི།
དེ་ཅ་ནས་ཀྱིས་གང་དུ་བསམ་པ་དེར་གྲོང་ཐལ་བྱུང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གསང་སྤྲལས་ཀྱི་
སྤྲལ་སྤྲལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་། བསྐྱབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲེད་འབྱུང་བ་ནི། དངོས་
པོར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲེད་རྒྱུན་གྱིས་བྲག་ཅ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གསང་སྤྲལས་ཀྱི་མཐུས་ཐོབ་
པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་(༣༠༥བ)སོགས་སྐྱབ་པ་པོའི་གཞུགས་དེ་ལས་འབྲེལ་
མེད་ཀྱི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་ཞེས་
ཐ་སྙད་གདགས་བྱང་བ་ནི། ཚུ་ནང་གི་ཆེ་གཞུགས་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
དོན་གཞན་མིན་པ་ལྟ་བུ། སྤྲལས་གཅིག་ལུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ནས་པ་མང་པོ་འབྱུང་
བ་ནི། ཆར་བབས་པ་ན་ཚུ་གཅིག་ལས་ཚུ་བྱར་སྤྲ་རགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། སྤྲལས་
ཀྱི་རང་བཞིན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་གཞན་མེད་ཅིང་ངོ་བོས་སྟོང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤང་བ་
ནི་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ངོ་བོས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ནས་འཇུག་
པའི་དཔེ་ནི་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་
གསང་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནས་ལ་
དགའ་བ་དང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྲིལ་བུ་གཏད་རྗེས་སྟོབ་མས་ཀྱང་དགོལ་ཏེ་དཀྱ་གཡོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀའ་
ནས་བཟུང་། གཡས་པ་དོན་རྗེ་སྟེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གར་བཟུང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ནས།
བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛོད། །ཅེས་པའི་བར་རྗེས་སྒྲོས་བྲུས་ཏེ་བཛོད་པའི་རྗེས་སུ།

སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། ཨོྫ་ཨ་ཉི་པ་ཉི་མོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་དོ། །ཡིག་བརྒྱའི་སྒྲགས་
དོན་གྲགས་ཆེ་ལ། བརྗོད་ཅི་དོ་རྗེ་བྱེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བྱེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ནར་བཅོན་པ་ལ་
ཆིག་བྱེས་ཞེས་སྒྲུབ་དང་མཚུངས། ཨུཾ་ནི་དགག་ཆིག་ཡིན་པས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད
ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་མཆོན། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་
སོགས་(༣༠༩)ནི། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བཟུང་བ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་
བརྟེན་པར་བྱ་ཡིས། རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྐྱབ་པའི་
མཆོད་པས་མཉེས་ནས་བདག་ལ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་པའམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་རྒྱུད་བདེ་བས་མཉེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སང་པར་
བྱས་ནས་བདག་སོགས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་རྟོར་བྱིན་བརྒྱབ་སྐྱབས་ཀྱི་
རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཚུངས་
པར་བཤད་ནའང་ལེགས་སམ་སྟུམ། དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སྒྲར་ཡང་དགྲའི་སྒྲགས་
སྟུ། །ཁྱེར་ནས་གནས་པ་རྟོ་རྗེ་ནི། །འདྲིན་པའི་རོལ་པ་འཆང་བཞིན་དུ། །གསང་སྒྲགས་འདི་
ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་
ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་། དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། ཨོྫ་
ཨ་ཉི་པ་ཉི་མོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒྲགས་དེའི་དོན་ནི།
སྒྲར་བཤད་པ་དང་པལ་ཆེར་འབྲའོ། །ཆོགས་བཅད་དེ་དག་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྗོད་པ་སོགས་
དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་། འཕྲེང་བ་ལས། བརྗོད་ཅི་ཨུཾ་ བཅོམ་ལྡན་བཟུང་རོ་
བདག་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཉེ་བར་གྱུར་པར་མཛོད། །ཅེས་སྒྲོབ་མ་རྗེས་རྒྱོས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་
ཅམ་གསུངས་ལ། སྒྲགས་དེ་ནི་གྲུར་གྱི་བཅུ་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་དག་གི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི་བསྐྱབས་པའི་དབང་རྣམ་རྒྱུ་དབང་

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྟེན་གསལ་བ་(༣༠༩)གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་མཐར་སྐྱ་མའི་ཕྱག་གི་
དབང་རྩལ་འི་ལ་བུ་ལ་ཐིམ། དེ་ལག་རྟེན་སྤངས་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་དང། བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པར་མོས་པ་སོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལྟར་ལ། བྱད་པར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕྱག་དོག་གི་རི་མ་ཐམས་ཅད་དག །བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་བྱང་སྟམ་པ་དང།
རང་གི་འབྲས་སྦྱབས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་འབྲུབ་པའི་བྱས་པ་དང། རོན་ཡོད་
བྱུང་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དང་དངོས་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བའི་བྱས་པ་བྱད་པར་
ཅན་རེ་བཞག་བྱང་སྟམ་པ་བྱའོ། །ལྷག་མ་མཐའ་རྟེན་དང་དག་པ་བརྟེན་པ་སོགས་སྤྲ་བཞིན་
ལ། ཕྱག་དོག་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱག་དོག་གང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བསྐྱེད་སྟེ་
ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། གཞན་ཀྱི་ཕྱན་སྦྱར་ཆོགས་པའི་བྱད་པར་ལ་མི་བཟོད་པར་གྱུར་
པ། སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུག་པ་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང། རེག་
པར་མི་གནས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁོའི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་རྟེན་
བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ཀྱི་ཕྱན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་སེམས་
བྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དང། འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱང་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་དང། སྦྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་
སྦྱབ་ཡེ་ཤེས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་སྟོན་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ནང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ལ་འཛོག་སྟེ། རྒྱན་
(༣༠༡)ལས་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་རྟེན་སྤྲ་ཆོགས་ཤིང། །དཔག་
མེད་བསམ་ཡས་སྦྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྦྱབ་པའོ། །ཞེས་དང། སྟེ་མ་བཞི་
པ་ལས་ཀྱང། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤའ་ཅིང། དེ་ཡང་སྟོན་གཞན་
ཀྱི་དོན་བསྦྱབས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་རྒྱན་དུ་གསུངས་སོ། །

མེ་ལོང་གི་དབང་།

ལྷ་པ་ནི། རིམ་ལྡར་སྤར་བྲངས་པ་བཞིན་མཆམས་འདིར་མེ་ལོང་གི་དབང་གསུངས་པ་
བཞིན་སྐྱབས་ཀྱང་གིས་ཀྱང་མཛད་ལ། དེ་ལ་མིག་འབྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་མིག་སྒྲན་
གྱི་ཆོ་གས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་འཛོག་ཅིང་། མེ་ལོང་གི་དབང་
གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མཛོང་བ་འཛོག་ལ། གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མཛོང་
བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་
པའི་ཚུལ་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཉི་ཤུ་པ་ལས། གསེར་རམ་ཡང་ན་
དདུལ་ཡང་བྱུང་། །སྔོན་དུ་བཞག་པའི་མིག་སྒྲན་ནི། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་ཐུར་མས། །དེ་
ཉིད་ཤེས་པས་སྤགས་འདིས་བྱུགས། །ཇི་བཟོ་ནི་ཏུ་ཞེས་སོགས་དང་། །དེ་ནས་མེ་ལོང་
ཡི་གོ་ལྷུངས། །མངོན་པར་བསྤགས་པ་སྤངས་ནས་སྟ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བཟོད་
ཅིང་། །རྟོ་རྟོ་སྟོབ་མ་ལ་བརྟན་བྱ། །ཆོས་ནམས་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་འདུག་གསལ་བར་ཡང་སྐབས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས། དེའི་
ཚུལ་ནི་གསེར་རམ་དདུལ་གྱི་སྔོན་དུ་མར་དང་སྤང་ཅི་སྤྱར་པའི་མིག་སྒྲན་གསེར་ལས་བྱས་
པའི་ཐུར་མས་སྤངས་ཏེ། (༩༠༧)སྤགས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མའི་མིག་ལ་བྱུགས།
རི་ལྟར་མིག་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བཟོད། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་
ནི། སྟོབ་མའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་གླི་ཡིག་ནག་པོ་རེ་རེ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འགྲོས་
པས་རང་གི་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་ནས་གླི་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས། དེ་ཉིད་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་པོར་གྱུར་
པ་ལ་སྤྲ་མས་ཐུར་མའི་ཅེ་མོས་མིག་སྒྲན་བྱུགས་ཏེ་གླི་ཡིག་སྤངས་པས་སྤྲིབ་གཡོགས་

དང་བུལ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མིག་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། ཟུར་མ་གླི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
མིག་གི་གླི་ལ་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བསམ་ལ། ཟུར་མས་བསལ་
བའས། མིག་སྤྲུག་བྱུགས་པས་ཞི་བར་བསམ་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་སྟེ་གཞན་དག་འཆད་དོ་ཞེས་བྱུང་ཡང་རྗེ་རང་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མི་
བཞེད་པའི་དོན་མིན་ལ། ཟུར་བཤད་པ་ལྟར་གླི་ཡིག་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་ཐོར་བསམ་པ་ལ་དང་ཐོར་སྒྲ་མས་མཛུབ་མོས་མིག་སྤྲུག་བྱུགས་
ཏེ། ལིང་ཏོག་སྤྲུག་གིས་སྤྲིན་པ་ལྟར་གླི་ཡིག་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནག་ཅིང་རྣམ་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུར་
བྱུར་བ་དེ་སྤྲུག་ཟུར་མའི་ཅེ་མོས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུང་རྒྱན་ལས་
འབྱུང་ཞིང་། ཟུར་མ་གླི་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་དངོས་སུ་མཛད་(༣༠༩ན)པའི་སྟོལ་མི་
འདུག་ཅིང་། རྟོག་དབྱིངས་འཁོར་སྤྱུར་གྱི་ཐེན་ཐེས་ལ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཆེ་ཟུར་མ་པར་ལ་
ཁྱེར་བ་དང་སྤྲལས་ཀྱི་ཆེ་ཆུར་ལ་ཁྱེར་བ་རེ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། ནག་པོ་པའི་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས་མིག་ཟུར་ལ་ཅ་སྤྲལས་བརྒྱབ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྲལས་དོན་ནི་བཟོ་ནི་ཏ་
རྗེ་རྩེ་མིག་། ཡ་པ་ཏ་ར་སོལ་ཞིག་། བ་ཏ་ལི་སྤྱིབ་གཡོགས་སམ་ལིང་ཐོག་སྟེ། རྗེ་རྩེ་མིག་
གི་སྤྱིབ་གཡོགས་སོལ་ཞིག་། ཅེས་པའོ། །རྩི་ཤེས་ཕྱིན་པསྒྲའི་རིགས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཡིན་པས་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་མན་ངག་སྟེ་
མ་ལས། རྩི་ནི་གསལ་བར་གྱིས་ཤིག་པ་སྟེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་བྱུར་བ་གསལ་ཐོར་གྱིས་
ཤིག་པའོ། །ཞེས་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་དང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ས་ཐོན་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གྱི་གནད་འབྲ་བར་མཐོང་ངོ་། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། རི་ལྟར་མིག་མཁན་སྤྲུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས་ཟུར་མ་དང་སྤྲུག་

གྲི་མཐུས་འཇིག་རྟེན་གྲི་མིག་གི་རབ་རིབ་བམ་ལིང་ཐོག་བསལ་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བྱོད་གྲི་མི་
ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་སྤྱིབ་གཡོགས་གྲི་ལིང་ཐོག་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྲིས་མིག་སྤྲན་མིག་ཐུར་
གྲི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་དེ་འགྱུར་མི་འདྲ་ཙམ་
རྣམ་སྟངས་མངོན་བྱང་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་མེ་ལོང་གི་དབང་ནི། ཡི་གེ་ལྷུངས་བསྐྱེད་སྤྱི་
པའི་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་དོ་རྩེའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བཅུག་པ་སྟོབ་མའི་མིག་ལ་བརྟན་ནས།
ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གསུམ་བཟོད། འདིའི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་པ་མ་(༣༠༩བ)གཏོགས་པ་རྣམ་སྟངས་མངོན་བྱང་ལས་འབྱུང་ཞིང་ཉི་ཤུ་པ་
དང་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་སྟོན་ཀ་གཉིས་པ་མེད། ཐེང་བར་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ལྟར་
འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་དོན་བཞིན་དུ་རིན་ཐོང་དང་སྤྲུགས་རིམ་ལས་མེ་ལོང་ལ་
ལྷུངས་བསྐྱེད་སྤྱི་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྷུངས་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཀྱེ་དོར་
དཀྱིལ་ཆོག་དང་དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་སུ་ལྷུངས་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་མེ་ལོང་
སྤྲ་མ་ལྷུངས་བསྐྱེད་སྤྱི་པ་དང་བྱི་མ་ལྷུངས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དོ་རྩེའི་གཟུགས་
བརྟན་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་སྟོན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཀྱེ་དོར་དཀྱིལ་
ཆོག་ལས་གསུངས་སོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྟངས་ཡང་རང་
བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྲི་གཟུགས་བརྟན་
བྱད་བཞིན་དུ་སྟངས་ཡང་དེས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་ངོ་ཐོ་ནི། དེ་མའི་བསྐྱེད་པ་མ་ཞུགས་པས་གསལ་བ་དང་དག་ལ་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུཌ་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པར།
དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། གསལ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་
པ་ནི་བྱིང་རྟོད་སོགས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ།

གནས་ལུགས་ཀྱི་གཤེས་ལ་བྱི་མ་དེ་དག་གིས་བསྐྱོད་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །གནས་ལུགས་དེ་ནི། རི་སྐད་དུ། སྤྱོད་པས་མ་བཟོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་
སྤྱོད་མི་འགག་ནས་མཁའ་འོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ལུལ་བ། །དུས་གསུམ་
(༣༠༥ན)རྒྱལ་བའི་ལུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྤྱོད་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲས་རུ་དཔེ་བའི་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པས་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་།
རྗེ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ་དཔེར་ན་ལྷའི་དབང་མངོན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རྟོག་
པས་གཟུང་བ་དང་སྤྱོད་པ་བཟོད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱལ་འབྱོར་
ཀྱི་དམིགས་པར་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་
རྒྱུའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་སྤྱུགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་རྗེ་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་གོ་འཕང་ཡང་དག་པར་འབྱུང་
ངོ། །སྤྱོད་པ་དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བསྟན་ལ། སྤྱོད་
པ་གཉིས་པས་སྤྱོད་པར་རྣམ་དག་བསྟན་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་དེས་དོན་གྱི་རྗེ་
རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་ལྷའི་སྤྱོད་
པ་ཞེ་མེད་ནང་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་གསུངས་བསྟན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྗེ་གསུངས་པར་སྤང་བ་
ཅམ་ལས་ངོ་བོ་གདོས་བཅས་སུ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དེས་དོན་གྱི་རྗེར་
མེས་ས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་བྱི་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་ཀྱི་གཡལ་ལ་སོགས་པའང་བྱིས་པས་དག་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་རྣམ་(༣༠༥བ)
པར་དག་པར་མ་ཟད། དེར་ནི་སྤྱོད་པ་གང་ལའང་སྤྱོད་པ་ཀྱི་བྱི་མ་འདོད་ཆགས་སོགས་

ཉོན་མྱིབ་དང་བྲལ་བས་གསལ་བ་དང་། ཤེས་མྱིབ་དང་བྲལ་བས་དག་བ་དང་། དེ་གཉིས་
ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་དོན་རྒྱུ་མེད་པ་དཔལ་རང་ཉིད་ནི་བྱ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་
སྟོང་ལ་ཁྱུགས་སོ། །ཁྱུགས་པ་དེའི་དོན་ལ་དོན་རྒྱུ་མེད་པའི་བྱ་རྒྱུ་སྟོབ་མའི་སྟོང་
ལ་ཁྱུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྒྲུང་འབྲས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རྒྱུ་མེད་པ་
དཔལ་ཐོབ་བྱས་སུ་བྱས་པས་དོན་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་སྟོང་ལ་མ་ཁྱུགས་ཀྱང་། ཁྱུགས་པ་
དང་འབྲེལ་བར་བྱས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་བྱས་པ་སེམས་ལ་བཞག་པས་ཁྱུགས་
པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཁྱུགས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་རྟོབ་པ་དང་།
ཐོབ་བྱ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་འབྲེལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོག་དོན་དེ་དག་པལ་ཆེར་འཁྱེད་པ་དང་ཨ་རྒྱས་བཤད་པ་ཅི་
རིགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཤེས་མྱིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
ངོས་འཛིན་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་མྱིབ་
མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་སྟེ་ཞིང་། དབྱ་
མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མྱིབ་ཏུ་བྱས་ནས། དེའི་བག་ཆགས་
སྟོན་པའི་གཉིས་སྤང་འཁྱལ་ཆ་ཤེས་མྱིབ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། དེ་སྤྱིད་བྱེད་སེམས་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་བྱས་པ་ཤེས་མྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱང་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་(༣༡༠ན)ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་
བ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་ངོ་
བོས་གནས་པའང་མེད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱས་

སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤམ། ཀྱང་བ་ཐ་མ་ལ་སྤྱི་བ་བ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་པའི་དོན་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་བཤང་ཡོད། །སྤྱི་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལྟག་བ་ཡང་བརྗོད་བར་བྱ་ལ། དེའི་དོན་ནི་གོ་སྤྱི། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་བརྟན་བསམ་རང་གི་རྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་བག་ཆགས་སམ་རྒྱས་བ་དང་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་དང་འབྲ་བར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་རྗོགས་ཤིང་། ཤ་རུས་གདོས་བཅས་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྤྱིང་དབྱས་ལས་དངོས་སྤྱི་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་བ་ཁྱད་པར་བ་བཞག་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་བ་འཛོག་ལུགས་ཕྱི་མ་དེ་ནི། དབང་དོན་ལས། མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་སྤྱི་དང་འབྲ་བའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་དངོས་སྤྱི་འཇུག་པའི་རྒྱས་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་བར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། སྤྱིད་ཤོད་སྤྱི་ལ་སྤྱི་རིམ་པོ་ཆེའི་འཛིགས་བྱེད་དབང་ལྷན་ཏུ་ཆོས་ནམས་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བ་དང་རྗེར་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བ་བཞག་པའི་མོས་བ་བྱ་བ་དང་དེ་(༣༡༠བ)ཉིད་མེ་ལོང་གི་དབང་གི་ངོ་བོར་ཡང་བཤད་དོ། །

སྤྱི་བ་དཔོན་ཀྱང་དགའ་སྤྱིང་པོ་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་པ། ཤུཌ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལོང་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ། བྱིལ་བྱ་དང་མདའ་གཞུ་བྱིན་ནས་སྤྱི་བ་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བ་དེས་མེ་ལོང་སྟོན་བ་གཉིས་བ་མཛད་ལ། དེའི་བྱག་ལེན་ཀྱང་རྗེར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་ཀྱི་བྱིན་བྱིས་ལས་མེ་ལོང་སྤྱི་མ་སྟོན་བ་ན་རེག་བ་རེ་བྱས་ནས་བལྟ་བ་དང་བྱི་མའི་ཆེ་རྗེ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱངས་ནས་སྟོན་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་སྟོན་བ་གཉིས་མཛད་པའི་དགོས་བ་ནི་སྤྱི་བ་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྤྱི་བས་སྤྱི་བཤད་བ་ལྟར་མེ་ལོང་སྤྱི་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་རྒྱས་བ་འཛོག་བ་དང་། བྱི་མ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་འཇུག་པའི་རྗེར་སེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཤེས་བ་དང་དེའི་བྱིན་རྒྱལས་

ཞུགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྤང་བར་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་སྤེལ་ནས་མེ་ལོང་ལན་ཅིག་ལས་
མི་སྟོན་གྲང་། ལུས་པ་འཛོག་པ་ལུགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་
ལྟར་དབང་དོན་སོགས་སུ་ཡང་འཕྲེང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་
པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ། རྩལ་བྱའི་དབང་གི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལ། ཨོ་ལྷ་བཟླ་སྟུ།
ཞེས་བརྒྱས་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྩོམ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་
ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀླང་བ་བཞིའི་རྗེས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བདག་གང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་འདིས་ཤེས་པར་གྱིས། །རྩོམ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དབང་
ངོ་། །ཞེས་དང་། རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་འང་མེ་ལོང་ལན་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་
ཤུགས་སོགས་དང་འབྲ་བར་འབྱུང་ལ། རྒྱལ་ཚབ་(༣༡༡ན)རྗེས། འཇམ་དོར་དགྲིལ་ཆོག་
ཏུ་མེ་ལོང་སྤྲ་མ་སྟོན་ཚུལ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་དང་བཅས་པ་དབང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དང་མེ་ལོང་བྱི་མའི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་ཡང་། ལྷ་ལས་སྤྱེས་པའི་མེ་ལོང་། བཟླ་སྟུ་ཞེས་
བས་བྱིན་ལ། རྩོམ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས་ཀླང་བ་བཞི་བཛྲེད་ལ། མེ་
ལོང་དང་དེའི་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཐ་མི་དད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
རྩོམ་སེམས་དཔའ་དེ་རང་གི་སེམས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བཛྲེད་
དོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །

མིང་གི་དབང་།

དུག་པ་ནི། སྤར་ལྷར་གསལ་འདེབས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། སློབ་མ་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་
སོགས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་ནང་དབང་བསྐྱར་
བའི་བར་དང་འདི་ལ་དབང་རྩམ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་བསྐྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོར་དོར་ནས་དབང་
ལྷ་སྐྱུན་དངས་པ་སོགས་དཀྱུས་བཞིན་བྱས་རྗེས། ལྷ་མས་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་དོན་རྒྱུ་
བའི་བྱ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་མཉམ་བོར་བཟུང་ཞིང་དཀྱོལ་ནས། དབང་བསྐྱར་དོན་རྒྱུ་ཆོག་གས་
བཅད་ཀྱི་མཐར། ཨོ་བཟླ་སཏྲ་ཏྲི་ཨ་ཟླེ་ཏི་ཕུ་མི། བཟླ་ལྷ་མ་ཨ་ཟླེ་ཏི་ཀ་ཏ། གྱེ་དཔལ་ཆེ་གོ་
དོན་རྒྱུ་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སི་རྟེ་ས་མ་ཡ་ཏྲི་བྱུང་བྱུ་བ་སྤུ་ཨ་ཞེས་མེ་ཏོག་གང་
ལ་སོག་པའི་རིགས་ཀྱི་མིང་གདགས་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་འདུག་གསལ་བར། མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ལ་བཞད་པ་དང་། སྐྱེག་པ་དང་། གཉིས་མེད་དང་། མི་བྱེད་དང་། དགའ་རབ་དང་།
རོལ་བ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ་གཏི་ཐུག་དང་། ཨོ་མཛད་དང་། ཉག་པ་དང་། ལྷ་
འཕྱལ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དང་། མཁའ་འགོ་(༣༡༡བ)དང་།
གཟི་བུ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་དང་། ཆོས་
དང་། བསྐྱེད་དང་། དོན་གྲུབ་ལ་རྟ་མཆོག་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་དང་། དབང་ཁུ་བ་སོ་བྱུད་
མེད་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་བདག་མེད་མ་དང་། ལག་པ་མ་དང་། བྲེང་བ་མ་དང་།
འབྱུང་གནས་མ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ། མཁའ་འགོ་མ་དང་། སྐྱེག་མོ་སོགས་དང་།
རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་དོ་ཤལ་མ་དང་། དབུགས་དབྱུང་མ་དང་། འབར་མ་དང་། བྲེང་བ་
མ་དང་། བད་མའི་རིགས་ལ། ཆགས་པ་མ་དང་། དབྱངས་མ་དང་། སློ་གྲོས་མ་དང་། གོས་
དཀར་མོ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་སྟེ་མས་མ་དང་། ལྷ་འཕྱལ་མ་དང་། དགོད་མ་དང་།

སྒྲོལ་མ་སོགས་གསུངས་ཤིང། མེད་བར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་མཆོག་གི་དང་པོ་
 དང་། དཔེ་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རོ་སྟོམས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཨ་
 ལ་ལ་དང་། སེམས་དཔའ་དང་། བདེ་ཆེན་དང་། ཡན་ལག་མེད་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ། སྤར་སྟོས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་རང་བྱུང་དང་། ཞེ་
 སྤང་དང་། ཉེ་དང་། སྟིང་རྗེ་དང་། ཐུགས་དང་། རྒྱུ་མཛད་དང་། མི་བསྐྱོད་བ་དང་། རིགས་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱང་འཇུག་གསལ་བར་མ་བཤད་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། མིང་དེ
 རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དཔལ་དང་མཐར་དོ་རྗེ་ཞེས་སྟོར་བ་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། མཆོན་ཀྱི་ཐོག་མར་དཔལ་གྱི་སྒྲ། །ཀུན་ལའང་
 བདག་པོ་ཐམས་ཅད་ལས། །ཀྱི་དང་དོ་རྗེ་ཐ་མར་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་མང་པོ་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་རྣམས་ལ། དོ་རྗེ་བདག་མེད་མ་(༣༡༣)ཞེས་བ་ལྟ་
 བྱདོ་རྗེ་འཁོར་སྟོར་བ་རྒྱང་འཇུག་གསལ་བ་དང་འཕྲེང་བ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་རི་ཀ་བས། དབལ་དང་རྩེ་རྩེ་ལྷན་བར། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ལན་གསུམ་
 བོད། །ཅེས་བཏགས་པའི་མིང་ནས་ལན་གསུམ་འབོད་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། སལ་མོ་ཆེར་
 མི་འབྱུང་ངོ་། །མིང་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་བརྩ་རྣམས་ཨ་ཟླ་ཤེ་ཤེ་ཀ་ཏེ་ཞེས་བ་ཡན་ཆད་
 གྱུར་གྱི་བཞི་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མི་རྒྱུ་ས་མ་ཡ་མན་ཆད་གྱུར་དང་དབལ་མཆོག་སོགས་ལས་
 བྱུང་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། འབྲེང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་ནས་
 མིང་དབང་གི་སྐབས་སྒྲགས་སྒྲ་མ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །

[illegible]

དོན་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བས། སི་རྒྱུ་གྲུབ་པ། ས་མ་ཡ་ནི་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས། ཉེ་བསྐྱར་
འབྲེལ་བར། དམ་ཆོག་དང་། དུས་དང་། བཟ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་དང་།
མནའ་དང་། འདུས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་ལས་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སུས་རྟོགས་ན་ཏྲི་ཞེས་པ་སྟེ་ཁྱོད། གང་
རྟོགས་ན། ལྷ་བྱ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་། ལྷ་བ་ས་སྟེང་། སྤུངས་
རིས་སྤྱད་ཅེའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། (༣༡༢བ)ཨ་ཡིག་དགག་ཆོག་གིས་
མཆོན་པ་དེ་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་རྟོགས་རུས་པས་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་
ནས་སྟུམ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་མགིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་སྒྲ་མས་མིང་བཏགས་པ་དང་མཉམ་དུ་མིང་
གི་དབང་བསྐྱར་བ་མཛད་པའི་མཐུས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་དང་སྟོང་པ་སྟོར་
བ་སོགས་དང་། སྤིག་སྤྱིབ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གཏི་ལུག་དང་མ་དག་པའི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་
པོ་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་གྱི་བསྟོམ་
བསྐྱེས་དང་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་རུས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་
ལྷའི་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེའི་མཆོན་འགྲུབ་པའི་
རུས་པ་ཁྱད་པར་བ་རེ་རྒྱུད་ལ་བཞག་བྱང་སྟུམ་པ་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། གསང་
སྤྱགས་རིགས་པས་སྤྱགས་འདི་ཡང་། །སྟོབ་མ་རྗེ་རྗེས་མིང་གི་དབང་། །སྤང་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་རྣམས་གྱིས། །གསུང་གཅིག་གིས་ནི་སྦྱོན་པར་བྱ། །ཨོ་བཟླ་སྟུ་ཏྲི་ཨ་རྩི་ཁི་རྩི་མི་
བཟླ་རྣམ་ཨ་རྩི་ཁི་ཀ་ཏ་སྤྱི་ཨ་རྩི་རྟུ་རྟུ་བཟླ་ཏ་སྤྱི་ཨ་རྩི་ཁི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་སི་རྩི་ས་མ་ཡ་ཏྲི་བྱ་བྱ་བ་
སྤུངས་ཞེས་དང་། ལུང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་། སྤྱི་ཨ་རྩི་རྟུ་བཟླ་ཏ་སྤྱི་ཨ་རྩི་ཁི་ཀ་ཏ་ཞེས་པ་མེད་

ཅིང་སྒྲགས་གཞན་མ་རྣམས་ཉི་ཤུ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

འདིར་སློབ་(༣༡ ན་ན)དཔོན་གྱིས་རྟོག་དེའི་མཉམ་དུ་སློབ་མའི་མགོར་འཛིན་པ་ནི།
ཐེང་བ་ལས། མགོ་བོར་རྟོ་རྟོ་དང་དེའི་བྱ་མཉམ་པར་བཟུང་ཞིང་། དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྟེན་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་ལས། ལག་པ་གཉིས་རྟོ་རྟོ་དང་དེའི་བྱ་འཛིན་པ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞག་
ནས་མིང་གདགས་པར་གསུངས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དེ་རྟོ་རྟོ་ཐེང་བར། སློབ་མའི་མགོ་ལ་ལག་
བཞག་སྟེ། རྟོ་རྟོ་ཅན་གྱིས་མིང་དབང་བསྐྱར། ཞེས་དང་གྲུབ་ཆེན་དེའི་བྱ་པས་སློབ་མའི་
སྤྱི་བོར་ལག་པ་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དག་གི་
དབང་སྐྱལ་གྲགས་པས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མིང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་རྟོག་དེའི་སློབ་
མའི་སྟེ་བར་བཟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་མཐའ་རྟོན་ནས་དག་པའི་བར་དཀྱུས་ལྟར་
ལ། གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དག་བྱའི་གཞུགས་ཁ་དོག་དང་
དབྱེབས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུང་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉི་
ཟུག་ནི་མཛོད་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་
པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོས་པ་འབྱུང་
བའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་
བསྐྱུས་པའི་མི་ཤེས་པ་རིག་པའི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱེད་ལས་ནི་ལོག་
རྟོག་དང་ཐེ་ཆོས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་ཆེད་ཀུན་ཉོན་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་མ་(༣༡ ན་ན)རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་གི་དབྱེ་ཚུལ་སོགས་བྱུབ་མཐའི་
བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ངོ་། །

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟེ་མ་བཞི་པ་ལས་སྟོན་བཅུད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་རིམ་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གཞིགས་པའི་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམ་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའི་ཞལ་ལུང་།

ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་
ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་རྒྱན་ལ་མ་ཚོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་
ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་སོགས་མེད་པ་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་
དང་། རྟག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཚོངས་པ་དང་། རྣམ་པས་བར་
མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཁྱེན་པའམ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ་རྒྱན་དང་ཡུལ་
དང་རྟག་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལྡན་ཏུ་གསུངས་ལ།
དེ་ཡང་སློབ་ལམ་དུ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་གཞུང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འབྱུང་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་
སོ། །སྐུ་ལས་འདིར་དབང་དོན་ལས་འབྱེད་བ་ནས་མིང་དབང་གི་བར་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
སློབ་མ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་ལྔ་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་གོ་བདེ་བར་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་
བཤད་ཅིན་པས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་གཉིས། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་
དབང་དངོས་དང་། དེའི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། ཡོན་འབྲུལ་བ་
དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་། བཤད་རྒྱུ་དོར་འབྱེད་ལས།
དེ་ནས་སློབ་མ་དོན་འདོད་ལ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་(༣༡༤ན)པའི་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་དབང་བསྐྱར་ཆེ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་སློབ་མས་ཡོན་ལུས་ཞིང་། ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་ཁྱེད་པའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་ལུས་ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་བསྐྱར་ཆེ། །ཞེས་

སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ། དེའི་དོན་ནི།
ལྷོ་མི་ལས། འདི་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
དབང་བསྐྱར་དང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་དང་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་
གངས་སུ་གསུངས་པས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་སྟེ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཆེན་
པོ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོ་བོ་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དུ་རི་ཀ་པས། དེ་ལྟར་སློབ་མའི་དབང་ཐོབ་
ནས། །རྒྱད་རྣམས་ཐོས་ཤིང་མན་ངག་ཐོབ། །ལམ་རྣམས་ཤེས་ཏེ་སྟོན་ཀུས་ན། །དོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་ཉིད་བུའི་ཕྱིར། །ཆོག་འདིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་སློབ་མའི་དབང་ཐོབ་
པ་ཞིག་གཞན་གྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱེད་ཀུས་པར་གྱུར་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོན་
གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པས་སྒྲགས་སྟོན་འཛིན་ཀུས་ཤིག་ལའང་སློབ་མའི་དབང་
དང་རྒྱན་གཅིག་ལ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་མ་ངས་སོ། །

ཉི་ཤུ་པར། མིང་དབང་གི་མཁུག་དུ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་ཅིང་། །འཁོར་
ལོ་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་དང་། །བསྐྱེད་(༣༡༥)དང་ནི་དོ་རྗེ་ཡིས། །བྱག་མཆན་དབང་བསྐྱར་
སྟེན་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་དོན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲགས་དང་
བཅས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་བྱག་མཆན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ལ་སློབ་མ་དང་
བྱག་མཆན་རྣམས་གང་དུ་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འཁུག་གསལ་བར་མི་གསལ་ཡང་། ཐེང་
བ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱིར་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་ནས། །རྗེས་སུ་གནང་བ་ལྷག་པར་སྐྱིན་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱོམས་
ནས། །ཞེས་རིགས་སོ་སོའི་བྱག་མཆན་གྱི་སྐབས་སློབ་མ་རིགས་དེ་དང་དེའི་ལྟར་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་སོ་སོའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་

བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱབས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དཔལ་
འཛིན་གྱི་དམར་ནག་གི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་སློབ་མ་གཙུག་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་རིགས་
སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་མ་གསུངས་ཤིང་། རིན་འབྲེང་ཡང་དེ་དང་མཐུན། དུག་མཆན་རིགས་
སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་འབྲེང་བ་དང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། བུ་སྟོན་
གྱི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་དང་དབང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་
པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སློབ་མ་རྣམས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཡང་རྣམས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་སྤོ་བ་དེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་དུག་མཆན་འཁོར་ལོའི་རྣམས་པར་
ཤར་བར་མོས་པ་སློབ་མའི་ལག་ཏུ་བྱིན་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་བྱིར། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བཟོད། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་མ་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་
པ་ལ། རིན་འབྱུང་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་(༣༡༥ན)པོ་ཆེ་ལག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནས་དོན་གྲུབ་གྱི་
དུག་མཆན་གྱི་བར་རིགས་བཞིའི་མཆན་མ་རྣམས་ཆོགས་བཅད་རང་རང་གི་སྒྲགས་དང་
བཅས་པས་སྟེར། ཆོགས་བཅད་གྱི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རམ་
ཆེད་དུ་སྒྲགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་
ལྟར་ཐབས་སྟེ་ཆོགས་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་
པ་ལས། རྣམས་ལྟ་བུ་རིགས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྣམས་པར་
སྤང་མཛད་གྱི་རིགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཆོས་བཤད་པ་
ལ་སོགས་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་དོན་གཞན་རྣམས་
དེ་དང་འབྲ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ནི་རིན་འབྱུང་དང་། འདོད་ཆགས་དག་པ་ནི་འོད་
དཔག་མེད་དང་། རྗེ་རྗེ་མཆོད་པ་ནི་ལས་གྱི་རིགས་གྱི་དོན་གྲུབ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དང་
པོའི་སྒྲགས་གྱི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་
ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྟོར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ལ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་།

སམ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཨ་རྟེ་པ་ཏི་མངའ་བདག ། བླ་བཙ་ཡ་རབ་
ཏུ་སྐྱོར་བར་གྱིས་ཤིག ། རྣམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཤོ། །

གཉིས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟླ་རྣམ་རྡོ་རྗེ་རིན་
ཆེན། སམ་རྣམ་ཆོས་ཐམས་ཅད། བེ་ཤུག་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་(༣༡༥)པའི་ཤེས། ཨ་རྟེ་
ཏི་ཀ་དབང་བསྐྱར་བ། བཟླ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་དང་། ཨོ་གསུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་དུ་རིགས་ལཱའི་ཕྱག་མཚན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ས་བོན་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་པ་དེ་རིགས་རེ་རེ་ལའང་རིགས་གསུམ་གསུམ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་མངོན་ལ། སྒྲགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྐབས་འདིར་ས་བོན་མ་
བྱུང་བ་ནི་མཚན་ཏེ་ཤེས་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། གསུམ་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་སྟེ། བཟླ་རྣམ་སོགས་གཞན་རྣམས་སྤར་ལྟར་ལ། ། རྣ་ག་དམར་
པོ། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་སྤྱིང་པོ། སྤྱ་སྤྱ་མ་རང་བཞིན། སྤྱི་ཨུའི་ས་བོན། བཞི་པའི་སྒྲགས་
ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་མཚན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤིག ཅེས་པ་སྟེ། བཟླ་ཀམ་རྡོ་རྗེའི་ལས། སམ་བླ་རྩ་མཚན་
པ་ཐམས་ཅད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་སྤར་པ་དང་འབྲེལ། །

ཆོགས་བཅད་དེ་དག་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་ཡང་
བཀོད་ལ། འགྱུར་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ཆག་འགྱུར་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་བྱིར། ། འཛིག་
ཏེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། ། རི་ལྟར་གདུལ་བྱ་སྤྱ་ཆོགས་ལ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ། སྒྲགས་
རྣམས་ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་
མོ་ཆེར་མི་འབྱུང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཆོགས་བཅད་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཤེས་

རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་། ཅེས་སོགས་(༣༡༤)མྱོ་ཀ་གཞན་ཞིག་དང་ནུལ་འབྱོར་
རྒྱུ་ལ་སྒྲགས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རིགས་བཞིའི་བྲག་མཆན་བྱིན་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་དང་སྐྱབ་པ་
སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་ནས་དབང་རྒྱུ་འགར།
དེ་དག་ལ་བཀའ་གནང་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟུང་པའམ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
བྱུང་པར་མོས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་པོ་པ་དང་རག་དབང་གྲགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
ཆོག་དང་འཕྲེང་བ་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་སུ་རིགས་ལྔ་གའི་བྲག་མཆན་
ཀྱི་རྗེས་གནང་མཛད་ལ། ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འཇུག་གསལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་འདྲིར་
མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བྱུང་པ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྗེས་གནང་གི་དེ་མ་ཐག་དོན་རྗེ་
སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་ལ། དེ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་དབང་ཡིན་ཞིང་། དོན་རྗེ་འཆང་
དེ་རིགས་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་སྒྲགས་དོན་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་བསྐྱབ་པས་ན་སྟོན་དུ་
དའི་དབང་བྱུང་པ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་། དེ་ལྟར་རིགས་སོ་སོའི་རྗེས་གནང་གི་དབང་
བསྐྱར་བ་བྱིན་ནས། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་དབང་རམ། དོན་རྗེ་སྟོབ་
དཔོན་ཀྱི་དབང་རི་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་བྲག་མཆན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལས་
དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསལ་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རིམ་ལྡར་སྤང་བ་པ་
ལྟར་དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས།
སྤང་གི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་དོར་དབང་བྲག་། ཡེ་(༣༡༥)ཤེས་
མེས་ས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །སྤྱན་དངས་སངས་རྒྱས་ལྔ་ལ་སོགས། །ལྟ་མའི་འཁོར་ལ་
རིམ་བཞིན་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་བཀའ་བའི། །བྲམ་པ་བྲག་བསྐྱམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས། །དོན་རྗེ་འཛིན་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ། །རིན་ཆེན་འཛིན་དང་འཁོར་བ་སྟོལ། །ཤེས་རབ་
འཆང་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་

ཚུལ་གསུངས་པའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་དོན་རྣམས་པར་བརྒྱན། ཨོ་དང་སུ་ཤ་ཉིལ་དང་། བརྩ་
 སྒྲ་ཞེས་ནི་དགོང་། སྒོ་བཟང་གིས་ནི་སྒྲགས་བརྩོན་ནས། །སྒོ་བ་མ་ལ་ནི་མེ་ཉོག་གཏོང་། །དེ་
 བས་མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །སྒོ་བ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདྲ། །ཞེས་སྒོ་བ་མ་ལ་
 མཆོད་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་པ་མི་གསལ་ལོ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་
 དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས། །སྒོ་བ་མ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་གདུགས་དང་རྒྱལ་
 མཆོན་བ་དན་བསྐྱེད་བ་ཤར་སྒྲོར་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ་དོན་རྣམས་དཔར་བསྐྱེད་ནས་
 དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དོན་རྣམས་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་བར་གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ། བླ་པོ་བ་དང་། ལ་བ་བ་དང་། དཔལ་འཛིན་དང་། ཨ་སྒྲ་ལ་སོགས་མང་པོས་
 གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་དོན་རྣམས་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་དགོས་ཤིང་།
 དེའི་དངོས་གཞི་ཡང་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་སོ། །དེ་ལའང་སྟོན་དུ་ནང་
 དབང་བསྐྱུར་དགོས་པས། །སྒོ་བ་མ་བསངས་སྤྱངས། །སྟོང་པའི་རང་ལས་སྤྱི་དང་དོན་རྣམས་
 ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ལས་དོན་རྣམས་འཆང་དཀར་པོ་དོན་རྣམས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མ་དང་བཅས་
 པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་དབང་བསྐྱུར་ཚུལ་སྒྲ་མ་རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་(༣༡༡བ)ཁྱས་
 རྟེགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའོ། མེད་ན་བསྒྲོམ་པའི་ཁྱས་རྟེགས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་སེང་གའི་ཁྲིའི་
 སྟོང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པད་རྒྱའི་གདན་ལ་འཁོད་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །སྒྲ་ཆོགས་པརྒྱའི་གདན་བྱེད་
 པ་ནི། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་སྒྲ་ཆོགས་པརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟོང་དུ་དོན་རྣམས་དཔའི་
 གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསམ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དོན་རྣམས་འཆང་དཀར་པོར་
 བསྐྱེད་པ་ནི་རིགས་དྲུག་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་སྤྱལ་
 གཞི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཙོ་བོར་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ་ལས་བསྐྱབས་པའི་
 སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་དེ་རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 ཡིན་པ་འདྲ་ལ། ཡུམ་ནི་ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དོན་རྣམས་དཔའི་དབྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མར་བཤད་

པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྟོན་སོ་དང་། ཡུམ་རྗེ་རྗེ་སྟེམས་མར་བཤད་
པའང་ཡོད་དོ། །

ལྟན་ཐབས་ངག་འདོན་ལས། དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོབ་མའི་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་
སོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་གཡས་སུ་རྒྱལ་མཆན་གཡོན་དུ་བ་དན། མཐའ་སྟོར་དུ་མཆོད་པའི་
སྟོན་སྤང་དང་བཅས་པའང་དགྲིལ་ཚོག་གི་ངག་འདོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོམ་དགོས་
ཏེ་བྱང་འདུག་གསལ་བར། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་བསྐྱེད་བས་བརྒྱན་ལ་ཤར་
གྱི་སྟོར་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ་ཞེས་དང་། ཉག་སོ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ། སྟེང་དུ་ཟླ་བེ་བེས་
ལ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་གདུགས་དཀར་སོ་སྟེང་དུ་བབྱང་ནས་གཡོན་
སྟོགས་སུ་བ་དན་རྒྱལ་མཆན་བེས་ཏེ། དུང་(༣༡༧)དང་བཅས་དུང་༤་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱས་ནམ་མཁའ་གང་བ་བསམ་ལ་དེལ་བུ་གསེལ་ཞིང་ཁྱས་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཐུ་དབང་གི་
སྐབས་སུ་གསུངས་པ་འདྲིར་ཡང་འདྲ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་ཆོད་བྱུབ་གཞན་དང་དབང་
དོན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྗེ་རྗེའི་དམ་
ཆོག་སྟོན་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་བསངས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེ་རྗེ་རོ་བོ་
ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་དོན་རྗེ་ཅེ་ལུ་བ་ཞིག་ཏུ་བསམས་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་
ནི། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་སྟགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ཞེས་སོགས་བཛོད་པའི་སྟོན་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡས་སུ་སྟོན། ཆོགས་བཅད་འདི་དཔལ་
མཆོག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་
རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སྟོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་ཡང་རིམ་གྱིས་
བསལ་ནས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འགོག་བདེན་དང་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་མི་
ཏོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་རྟོག་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་
བྱུང་པས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དམ་མཆན་མེད་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་དགྲེས་

བས་སམ་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དབྱེས་བས་ན་དགའ་བ་ཆེ།
འདི་ལས་བཟང་པོ་སྟེ་དགོ་བ་ཀུན་མ་ལུས་པར་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་པར་སྤྱོད་
ཐེག་པ་ནས་དགོ་བ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་
དོན་འབྲམ་སྟུམ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ཀུན་བདག་ཉིད། དེས་དོན་ཀྱི་དོ་རྒྱུ་སེམས་(༣༡༩ན)དཔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྒྱུ་འཆང་
ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དོ་རྒྱུ་སྟེམས་མ་ལ་དབང་བས་ན་དོ་རྒྱུ་སྟེམས་མའི་བདག་པོ་དང་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་དག་པོ་ཡིན་པས་བདག་ཅེས་སམ། སྤྱགས་རིམ་ལས་
བདག་པོ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའི་དོན་དུ་གསུངས། ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་
ནས་བསྐྱོམ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
པས་ན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོག་གི་དང་པོའི་སྐྱེས་
བུའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བྱུག་པ་དོ་རྒྱུ་འཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ནི་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ནམས་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་དང་ལྷན་པ་
དང་ཨ་རྒྱས་བཞད་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའོ། །

ཡང་ན་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་
པའི་དགོ་བ་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་
དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀུན་བདག་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དེས་དོན་ཀྱི་དོ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ཆེ་བའམ་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དོ་རྒྱུ་སྟེམས་མ་དང་དོ་རྒྱུ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ལ་སོགས་པ་
རིགས་བྱུག་པའི་ཡུམ་ཀྱི་བདག་པོའི་བདག་སྟེ་དབང་ཕྱག་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའམ།
ཡང་མཁས་པ་འགས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་
པའི་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ནི་བདེན་འདོན་འདོམས་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དོ་རྒྱུ་

སྒྲིང་ཉིང་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སེམས་དཔའ། (༣༡༥བ)ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་
བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དགའ་བ་ཆེ། དེའི་ཡུལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱང་ཏུ་
དགེ་བས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ། སྒྲིང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་
པའི་བྱུང་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲིང་བཅུད་ཀྱན་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ཀྱན་བདག་ཉིད། ཡེ་ཤེས་
དེ་ཉིད་དོན་ཤིང་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བས་དོན་ཤིང་སྒྲིང་སྤྱི་བདག་པོའི་བདག་། དེ་
ཉིད་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱུལ་གཞི་ཡིན་པས་མཆོག་གི་དང་པོའི་སྦྲེས་བྱ་ཞེས་དང་། ཡང་
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྒྲོ་བྱུང་གི་བྱི་
མ་རིམ་གྱིས་བསལ་ནས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དོན་ཤིང་སེམས་
དཔའ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱན་ཏུ་དགེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེས་ན་དོན་ཤིང་འདི་དོན་ཤིང་སྒྲིང་སྤྱི་བདག་པོ་
དོན་ཤིང་འཆང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་མཆོན་བྱེད་ཏུ་མོས་
ཏེ་བཟུང་བར་བྱོས་ལ། འབྲས་བུ་དོན་ཤིང་འཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
སྒྲིམས་ཤིག །ཅེས་བཤད་པ་ཡོད་དེ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོའི་
དགོངས་པ་ནི་སྤྲ་མའོ། །

མཐུ་བརྩ་ནི་དོན་ཤིང་ཆེན་པོ། རྩི་ནི་ཐུགས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་དོན་ཤིང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཐུགས་དོན་ཤིང་སྒྲིམས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་ཏུ་རྩིས་འབྲང་གི་མཁས་པ་འགས་བཤད་ལ།
ཆོག་ལྷག་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
འབྲས་ཏུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གསང་བའི་དོན་ཤིང་འམ་
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དོན་ཤིང་ཡིན་ལ། དེ་བྲན་ནས་ཏྲགས་ཀྱི་དོན་ཤིང་འཛིན་(༣༡༩ན)པ་ནི་དོན་ཤིང་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཏུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤིང་འདི་
བྱངས་ཞིག །ཅེས་པའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཤིང་འཛིན་པ་ལ་དོན་ཤིང་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་པ་བཟུང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྩི་རྩེ་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་
རྩིགས་པར་དེའི་ངེས་དོན་ནམ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ནི་ནང་གི་བདེ་བ་སོགས་ཡིན་པས། དེ་
བཞིན་པའི་སློབ་པ་བཟུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་པ་ན་སློབ་མས་ཀྱང་ངེས་
དོན་དེ་བཞིན་པའི་སློབ་པ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་རྩི་རྩེ་གསོལ་བ་རེ་བྱས་ནས་
སྤྱང་གར་བཟུང་། བྱིས་བྱའི་དམ་ཆོག་སྤྱིན་པ་ནི། བྱིས་བྱ་བསངས་སྤྱངས་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་
ལྷུང་ལས་བྱང་བའི་བྱིས་བྱར་བསྐྱེད་ནས། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད་པའི་སློབ་པ་སློབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་དུ་སྤྱིན་ལ། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་སློབ་དཔོན་
གྱིས་དཀོལ་ནས་གཏད་པར་གསུངས།

ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་བཤད་ན། བྱིས་བྱ་འདི་ནི་དེ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱང་ཉིད་རྩིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་སྤོན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྩིས་
སྤྱ་འགྲོ་བ་སྤྱི་འདིའི་བདག་རྒྱུན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་ཆོས་བྱང་ཐམས་
ཅད་འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་ཏུ་སྤོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དཀོལ་བའི་སྤྱས་ཀྱང་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤོན་
པའི་ཆོས་སྤྱ་སྤྱོག་པར་བྱེད་པ་དང། དབྱངས་ཀྱི་རྩིས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་སྤྱང་ཉིད་རྩིགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྤོན་པའམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སློབ་མ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཏག་ཏུ་མཆོན་དོན་དེ་
དག་བཞིན་པའི་སློབ་པ་བྱངས་ཤིག །སྤྱང་ཉིད་(༣༡༤བ)རྩིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་རབ་
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་པར་ཡང་རྒྱལ་བ་ནམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དབང་ལྷིག་
འགར་དེས་ནི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་སྤྱ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བཞེད་པ་དེ་
ཉིད་འབྱུང་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའམ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེད་ཅེས་ཀྱང་
འབྱུང་། ཆོག་ལྷག་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱ་བྱིས་བྱས་ལྷང་
བར་བསྐྱེད་པར་མོས་པ་དང། དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་ཞིན་མེད་པའི་དོན་བཞིན་པའི་སློབ་པ་
བྱིས་བྱ་དཀོལ་བ་ནི། བྱིས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་

དུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་བྱིལ་བུ་འདི་གཟུང་ཞིག་ཅེས་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་བྱིལ་བུའི་སྤྲུལ། སྤིང་བ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་དག །ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོས་སྤྲ་སོགས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྤྲ་ལྷང་ལྷང་བ་སྟོག་པར་མོས་ནས་བྱིལ་བུ་དཀྱོལ་བ་དང་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་ཆོགས་བཅད་དེའི་རྩེས་སྟོན་བྱེད། དེའི་དོན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྤྱེ་བའི་རྒྱན་མི་སྤིང་བའམ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་གཟུང་ན་གཤེས་ལུགས་དང་མཐུན་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བ་རྩོམ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཟུང་བས་རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་གཞོད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འགལ་བའམ་མ་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །

ལྷནྱེ་བ་དང་ཨ་བླ་གཉིས་ཀྱིས་སྤིང་འགལ་བྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་འབྲུ་བསྐྱན་པའི་དོན་ལྟར་ཡིན་ལ། (༣༥༠ན)དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤིང་བྲལ་བྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་དེའི་འབྲུ་བསྐྱན་མཛད་ལ། དབང་དོན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱང་བ་དང་པོའི་དོན་སྤར་ལྟར་སྤིང་བ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དག་པའམ་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྩོམ་ཉིད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤིང་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཟད་པར་མཛད་ནས་དམ་པའི་སྤིང་བའམ་སྤིང་བ་དམ་པ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཛོད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སམ། རང་བཞིན་དག་མཆོག་སེམས་དཔའ་ཡིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། སེམས་དཔའ་མཆོག་གས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་མཛད་ནས་ཞེས་སྤྱར་བ་བྱ་དགོས་སོ། །ལ་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད།

འདིའི་ཆོག་ས་བཅད་སྤྱི་མ་ནི་གྲུང་དང་དཔལ་མཆོག་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཤིང་དཀྱིལ་ཆོག་
མང་པོར་ཡང་བཀོད་པ་ལ། འབྲེང་བ་སོགས་སྤྱ་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་འདིར་བཀོད་པ་ལས་
ལྷོག་སྟེ་འབྲུང་། ཆོག་ས་བཅད་རྗེས་མ་ནི་དཔལ་མཆོག་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་དོན་
དང་རིན་འབྲེང་སྤྱགས་རིམ་རྣམས་ལས། སྤྱི་བ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་ཅེས་སོགས་སྟོབ་
མས་བརྗོད་ནས་དགོལ་བར་གསུངས་པ་ནི་བྱུང་ཆེན་མར་མེ་མཛད་སྟོབ་དཔོན་དག་དབང་
གསུངས་པ་ཨ་རྒྱ་སོགས་(༣༩༠བ)མང་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པ་དང་ལ་བ་
བས་ཆོག་དེའི་མཁུག་། བཟླ་ལྷན་ཨུལ་ཞེས་པའང་སྟོབ་མས་བརྗོད་ནས་དགོལ་བར་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་ཡང་བཤད། རིན་ཆེན་བང་
མཛད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་ཆོག་ས་བཅད་འདིའི་འགོར་ཨུལ་དང་མཐར་བཟླ་ལྷན་ཨུལ་
སྤྱར་བ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་བེལ་བྱ་སྟེར་བའི་ཆེ་བརྗོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་མས་བརྗོད་
པ་དངོས་སྤྱི་མ་རྒྱུང་བ་ནི་བྱུང་ཆེན་ནག་པོ་སྟོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དགོངས་པར་མཛོན་
ལ། ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་གྱི་གསུང་ཟིན་གྱིས་བདེ་མཆོག་གི་དབང་བཤད་ཅིག་ལས་ཆོག་
དེ་དག་སྟོབ་མ་ལ་རྗེས་སྟོན་བྱེད་འཁུག་པར་ཡང་བཤད་དེ་རྗེ་ཡབ་སྤྱི་ཀྱི་དགོངས་པར་
དོན་གྱིས་གནས་སམ་སྟུང་མོ། །

ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ནི། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་བརྟན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྟོ་
ནས་སྦྱིན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ཐབས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་རབ་
དུ་བརྗོད་དོ། །གང་གིས་ལུས་ལྟ་སྤྱར་བསྟོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁུད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ལུས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱར་ཡིད་ངོར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་འདྲའི་ལྟ་སྤྱར་ཡབ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་

བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁྱུད་པའི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་རྣམས་འབྱོར་
རྒྱུ་མན་ཆད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བྱེད་པར་འཕགས་པར་བཟོད་དོ། །(༣༡༡ན)ལུས་ཀྱི་སྐྱད་
དོད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་པ་ཆོགས་པ་དང་འདུས་པ་དང་བསགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་གང་གི་ལུས་
ཏེ་ཡབ་ལུས་གཉིས་ཆོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉིན་
དུ་བརྟན་པ་སྟེ་དགོས་པ་དེས་ན་འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བསྐྱབ་ཅེས་སམ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་
འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་དོན་མེད་འཆང་
དུ་གསལ་བས་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཚུལ་
ལམ་ཐབས་ཀྱིས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བ་
བསྐྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་དོན་ནི་དོན་མེད་ལ་སོགས་པ་
ལག་ཏུ་གཏད་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་འཛིན་ལུགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟ་
སྟོང་པའམ་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བྱེད་པ་ལས་སྐབས་འདིར་
དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་དང་། དེའི་གོང་མ་རྣམས་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པར་གསུངས་
ཏེ། དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་དང་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོར་མཇུག་པས་སྤར་ནི་
དམ་ཆོག་གསུམ་འཛིན་ལུགས་བརྟན་ནས། སྟོབ་མ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་དེ་ནི་དོན་མེད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
རྒྱ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་འཁོར་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད། དོན་མེད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
དབང་དངོས་གཞི་ནི། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གོང་དུ་དམ་ཆོག་གསུམ་བྱིན་ནས་བཟུང་
ལུགས་ཅི་ལྟར་བྱེད་ལེགས་པར་བརྟ་སྟེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གཉིས་བན་པའི་སྟོན་ནས་
(༣༡༡བ)ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དྲོར་བྱིལ་བཟུང་སྟེ། རང་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་ཡེ་ཞེས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དོན་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་གསལ་བར་དམིགས་པ་ལ་འཁྱུད་པར་མོས་ལ་
དངོས་སུ་འཁྱུང་སྟེང་གར་ལག་ངར་པན་ཚུན་བསྟོལ་ནས་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱ། དེ་ལྟར་འཁྱུད་

བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྐྱེས་ཤིང་བདེ་བ་དེས་སྦྱང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེད་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། གྲེ་རྩོམ་ལས། ཤེས་རབ་བཅུ་བྱུག་ལོན་པ་ལ། །ལག་
བ་དག་གིས་ཡང་དག་འབྱུང་། །རྩི་རྩེ་བྱེད་མཉམ་སྦྱར་བ། །སློབ་དཔོན་ཀྱི་ནི་དབང་དུ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་ལ་གསུམ་པ་དེའི་དོན་ནི། །ལྷན་པས། རྩི་རྩེ་བྱེད་
མཉམ་སྦྱར་བ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་བར་
པའི་སློན་ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་བྱེད་འཛིན་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །

རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལྟམ་དུ་གསལ་བ་སློམས་པར་
ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་ན། དབང་གསུམ་པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་འབྱུང་བས་
འདིར་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་
དབང་ལྡེ་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་ཡབ་ལྟམ་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེ་བ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་བྱེད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲ་མ་སྤྲ་ནི་རིགས་ཉི་
ཆེ་བ་དང་འདི་ནི་རིགས་བྱུག་པ་བྱེད་བདག་རྩི་རྩེ་འཆང་ཡབ་ལྟམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་པས་
རྟེན་ཀྱི་བྱེད་པར་ཆེ་ཞིང་། སྤྲ་མ་སྤྲ་ལ་ཡབ་ལྟམ་འབྱུང་བ་ཅམ་(༣༩༩ན)ཡོད་ཀྱང་། འབྱུང་
བ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་ལ། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་ལ་ཆེད་དུ་
གཏད་ནས་སེམས་བཟུང་བའི་མཐུས་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་གསུམ་མཚོན་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བའི་སློན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱེད་
པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་བྱིན་པའི་རྩི་རྩེ་སྐྱེ་
བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་གས་དོན་ལྟར་སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དངོས་གཞིར་ངོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ཡང་། འདོད་ལྟ་ཡབ་ལྟམ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྦྱང་སྦྱར་བ་མེད་པས་སྦྱང་མེད་ཀྱི་རྩོ་

རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོན་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཉིན་མོ་འབྲུང་གནས་
གིས། དམ་ཆོག་གསུམ་གྱིན་པ་དང་། ཉེན་བཉེན་པའི་དེ་ཉིད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་
རིམ་བསྟན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སྤྱི་ལོ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། ཤེས་རབ་བརྩ་
བྱུག་ལོན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ལ་བྱད་པར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་། ཞེས་བཤད་
པའང་ཡོད་དོ། །

རྒྱལ་ཁབ་རྗེའི་འཇམ་དོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་རྗེས་སུ། རྒྱུ་ལས་དོན་རྗེ་
མེས་ས་དཔར་བསྐྱེད་པ་ཁྱུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྗེ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་སྟགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དེ་སྟེར་བས་དོན་རྗེའི་དམ་ཆོག་གྱིན་ལ།
དེའི་ཆེ་སློབ་མས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་མེས་ས་དཔའི་ནི། ཞེས་པ་ནས། མཆོག་གི་དང་པོའི་
རྒྱུས་བྱའོ། །རྒྱུ་ཞེས་པའི་བར་(༣༣༣བ)རྗེས་སྒྲོས་བྱས་ནས་དོན་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོན་པའི་སྟེ་
ནས་བཟུང་བར་གསུངས་ཏེ། །ཤུའི་པས། དོན་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བར་
སྒྱུར་རོ། །དོན་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་
སུ་བཅད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། ཨ་ལས་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་
མོར་བསྐྱེད་པ་ཁྱུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིལ་བྱ་སྟེར་ཚུལ་དབང་དོན་སོགས་དང་འདྲ་བས་བྱིལ་
བྱའི་དམ་ཆོག་དང་། སློབ་མ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་འཕྲུལ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་རབ་མ་
ལ་འབྱུང་པའི་ཚུལ་བྱས་པ་སོགས་གྱིས་བྱུག་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་གྱིན། དེ་ནས་སྒྲུབ་སྟགས་སྟོམ་
མ་བཟུང་བ་ཡིན་ན། སྟོམ་པ་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སྟགས་སྟོམ་པ་བཞུགས། དོན་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བཞིན་རིག་པའི་དབང་ལྡེ་
དང་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་གྱིན་པའི་བར་དུ་བྱས་ནས། སློབ་མ་ལ་ནང་དབང་
བསྐྱར་རྗེས་ཉེན་བྱེད་གྱི་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དབང་བཞི་རྣམས་པར་ལོན་པ་
ལ་རིག་པའི་དབང་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལས། དོ་

ཇི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐྱབས་སུ། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་དང་། འུ་རྟེ་
བས། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ། ཚོ་ག་སྤྲ་མས་རིག་
པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྲ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྲ་བཞིན་རིག་པའི་
དབང་བསྐྱར་ནས། །ཞེས་པ་དེ་ནི། དེ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པ་བསམ་ཞིང་། སྤྲ་བ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་
ལ་སོགས་པའི་བཀའ་སྤྱལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བསྐྱར་(༣༩ ནུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་ཡང་བྱུང་ཆེན་མར་མེ་
མཛད་གྱི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ནི་མཁས་བྱུང་གྱི་བཞེད་སྒོལ་མི་འདྲ་
བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གོ། །སྐབས་འདིའི་ནང་དབང་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས། སྤྲ་བ་
མ་རང་གི་ཁ་ནས་བཅུག་པ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་མམ་ཡན་ལག་བཞེས་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོར་རང་འབྲས་སྤྱན་བྲངས་པ་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་བད་མར་
ཁྱེད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར། དེ་ནས་རང་འབྲེལ་སྤྱལ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་པས་
གཙོ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྤྱན་བྲངས་པ་ནམས། རྟོ་རྟེ་ཅན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་
ངོ་མོར་ཁྱེད་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ནང་དབང་
བསྐྱར་བ་འདི་ཨ་ཐུ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་མ་ཆད་པ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྤྱི་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་གསུམ་ཚང་བར་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་དབང་གིས་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་རྟེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་དབང་ལྟ་སྤྱན་འབྲེན་པ་ན། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྟ་སྤྱན་ཐུ་ཅ་གཉིས་གྱི་
དབང་ལྟ་སྤྱན་འབྲེན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དེ་རྟེ་འཕྲེང་བའི་(༣༩ ནུན་པར་)

ལུང་། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་རྟོག་དབང་ལྷག །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཞེས་
སོགས་སྤྲ་བྲངས་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔའི་འོད་ཟེར་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་དགོས་པ་
ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་འབྲ། རྒྱ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དཀྱུས་ལྟར་བྱས་ཏེ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་
པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ། ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
དབང་གི་ལྟ་དེ་རྣམས་སྤྲ་བྲངས་ཏེ། སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། མགྱོན་པར་
འོད་དཔག་མེད་ནས། ཀྱང་མཐིལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པའི་བར་ལུས་
དཀྱིལ་བཞིན་དུ་བྱ། དེ་ནི་རྒྱ་དོར་འབྲང་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལྟ་མོ། །ཁོ་པོ་
རང་གི་གནས་སུ་དགོད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་སུ་སློབ་
མའི་བྱང་ཁམས་སོགས་དང་ལྟ་དོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་གསུངས་པ་ནི་དབང་དོན་
ལས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་བྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱོན་མེད་
པར་མཛོན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་ལ་ཨོ་སུ་བྲ་ཉིལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་པ་བཞེད་པ་དང་མཉམ་
དུ་མེ་ཉོག་འཛོར། སྤྲ་པ་དོན་ནི་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དོན་ཤིང་ལ་གཞི་རྒྱགས་ཞེས་
པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་འདི་རིགས་དུག་གི་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐབས་
འདིར་བརྟན་བཞུགས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དོན་ཤིང་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་མཆོད་
པས་མཆོད། དེ་དག་ཀྱང་བཤད་རྒྱ་དོན་ཤིང་འབྲང་བ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། བག་པོ་
པས་མཆོད་བསྐྱོད་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་འདི་སྟོར་(༣༩༧)ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་དཀྱིལ་
ཚྭ་རྣམས་ལས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ལ། འབྲང་བར་སྤྲ་པ་དེས་བརྟན་བཞུགས་བྱ་བ་དང་
མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གསུངས་སོ། །

དེའི་མཐའ་རྟེན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་ཚིག་བསྒྲག་ཅིང་སྒྲགས་གཏད་པ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་ཡོན་
དབུལ་བ། རྗེས་གནང་སོགས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱག་མཚན་གྱིས་དབང་
བསྐྱར་བའི་མཚུག་ཐོགས་སུ། ལྷ་མ་དམ་ཚིག་སྟོན་ཤེས་པར། །སྤྱི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གྱིས་ནི། །གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་བསྒྲག་པར་བྱ། །ཁྱོད་གྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་པར་
བྱ། །རྩོད་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ། །མ་གྱིན་པར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལྟང་། །གཞན་གྱི་རྩེ་མ་
བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། དམ་ཚིག་དང་ནི་སྟོམ་པ་འདི། །ཁྱོད་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་
བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ཚིགས་བཅད་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་དོན་བཤད་
ནས་དམ་ཚིག་དེ་དག་ལས་འདའ་བར་བྱ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་བཞི་བརྗོད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
བཙུ་བྱག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡི། །དམ་ཚིག་གསལ་བ་བསྒྲགས་
པར་བྱ། །ཁྱོད་གྱིས་སྟོག་ཆགས་བསལ་པར་བྱ། །རྩོད་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ། །མ་གྱིན་
པར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལོང། །བྱད་མེད་དག་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱ། །དྲོ་རྗེའི་ལམ་ནི་འདི་དག་
གིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་བྱ། །འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམ་ཚིག་མཚོག་ཏུ་རྟག་པའོ། །ཞེས་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚེ་གའི་སྐབས་
སུ་གསུངས་པའི་(༣༩༥བ)དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས། སྤར་ལེའུ་ལྷ་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་བཤད་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྷ་པར། སྟོག་
གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །རྩོད་ཏུ་སྤྲོ་ལ་དགའ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པ་
དང་། །རྟག་ཏུ་འདོད་པ་སྟོན་གང་དང་། །བཤད་གཅི་ཟས་སུ་ཟ་བ་སྟེ། །དེ་དག་སྐབ་པའི་

སྟོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་བྲངས་ཏེ་དགོངས་པས་
བཤད་པ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ནི། སྟོབ་མ་ཁྱོད་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་གོམས་པ་
ལས་སོག་སྟེ་ལས་སོག་སྟེ་ལས་སྤྱང་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
གྱི་རིམ་པས་གསལ་བ་སྟེ་གཅད་པར་བྱའོ། །མངོན་པའི་ལུགས་ལ། སོག་ནི་ཆེ་ཡིན་པོད་
དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆེ་ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་ཅིག་ལ་སོག་དུ་བཤད་པ་ལས། རྒྱང་སོག་ཡིན་པར་མ་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་
ཀྱི་སྐབས་འདིར་སོག་ཚེ་ཞེས་པའི་སོག་ཀྱང་རྒྱང་ལ་བཤད་པ་སོགས་མང་པས་སོག་ལ་
ཆེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །དོན་དངོས་པའི་གནས་ཆོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
བྱུང་པས་སྤྱི་ནང་གཉིས་སོགས་སུ་ངོ་བོས་བྱུང་པ་མེད་ཀྱང་། བ་སྟོན་དུ་གནས་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པར་སྤྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱི་ནང་
གཉིས་སོགས་སུ་སྐྱས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་བས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྐྱུ་བར་བྱའོ། །(༣༡༥)ལྟར་བྱའི་ཐུགས་ཀྱིས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་མ་
བྱིན་པར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤངས་པར་བྱ། གཞན་གྱི་རྒྱང་མ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་གི་ཡིད་
ཉག་དུ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་པ་འདོད་པ་སྟོན་པའང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ལ་རྒྱང་མའི་སྐྱས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། སྟོབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་འི་
བྱ་པས། དེ་ལ་འདིར་བྱག་རྒྱའི་རིམ་པ་ནི། ས་བོན་ལྗེའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་པའི་
བྱག་རྒྱ་ལས་དང་ཆོས་དང་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱད་མེད་དུ་འདོད་
པའོ། །ཞེས་བྱག་རྒྱ་བཞེ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་
སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོབ་དཔོན་དེ་བཞེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། གཏུམ་མོ་ལ་ལྟན་

སྐྱེས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཏུམ་མོ་དང་ལས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་གསུམ་བཤད་པའི་
དང་པོ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་བ་ལ་བཞེད་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུང་མ་དང་བུད་མེད་དང་ཕྱག་རྒྱ་
དང་གཏུམ་མོ་སྐྱས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བུད་མེད་དང་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་མེའི་རྒྱན་
གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། བདེ་སྟོང་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྱར་
ཏེ་གོམས་པ་མཐུ་ཆར་སོང་བ་ན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་གཞན་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྒོ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བྱུང་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་བ་ནི། དཔེར་
ན། སྤར་རང་ལ་བདེ་བ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་སྤར་མཐོང་བ་ཅམ་
གྱིས་ཐབས་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་མ་བསྟོམས་པར་སྤར་གྱི་བདེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བའི་(༣༣༥བ)
མཐུས་སེམས་ལ་དེ་དང་ཐེས་སུ་མཐུན་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་
ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བཤད་ཚུལ་
དེ་དག་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གང་གི་ལུང་སོགས་དངོས་མེད་པར། །ཞི་གནས་
ལས་ལུང་སེམས་ཀྱིས་བྱས། །དེ་ནི་སློག་གཅོད་བྱེད་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གནས་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་བཅད་ལྷག་མའི་དོན་ནི། ཆ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། ཇིལ་བུ་དང་། རང་
གི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྟོམས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་
དོར་བར་མི་བྱ་བར་བཟུང་དགོས་སོ། །འདི་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་
སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །རང་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱད་བཤད་མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་
དེན་གསུམ་ལྡན་ནས་གཅིག་ལྡན་གྱི་བར་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་སྟོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་
སྟོན་པས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་འདི་ནི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་
དང་མཉམ་ཞིང་། རང་ངོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་བཀའ་དེན་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རིམ་ལྡེལ་ས། མན་ངག་རབ་དུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། །དོན་ཐོབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག་ །ཅེས་

སོགས་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་
མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་གང་གིས་བརྟན་སློང་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་བརྟན་སློང་བྱས་པ་དང་འབྲ་བའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་བརྟན་སློང་
བྱས་པ་ཡིན་པས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིག་བསགས་པའི་འབྲས་བྱས་ཏུ་སྟེ། (༣༩༦)
ཆེ་འདྲིར་མཐོང་ཆོས་དང་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ནམས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་འདོད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་
སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་གྱུས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་མཆོད་
ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་པས་ན་བསམ་ཡས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཅོལ་བ་པོ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་འབད་བ་ཀྱིས་གྱིས་ཏེ། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་རི་སྟེད་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་བྱུགས་རྗེ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་རི་སྟེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་
ཏུ་འཕགས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པོར་རྒྱུར་པའོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རྒྱུར་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་
ཀྱང་སྒྲ་མའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་པ་སོགས་
རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ཉིད་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་
ལས་མཆོད་པ་ལེན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་(༣༩༦)སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་

མཆོད་པ་ཕྱལ་བ་ལ་ཕྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱང་བཞེས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་
ནམས་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། སླ་མ་ལ་མཆོད་ན་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལུས་
ལ་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་བཞེས་པས་ཕྱལ་བ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་
ཀ་ཐོབ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པར་རུས་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་
ལ་མ་བརྟེན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྒྲུལ་ཅི་སྟེ་ཐོབ་མི་རུས་ཤིང་། དོ་རྩེ་སྟོབ་
དཔོན་ལ་མ་གྲུས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་སྐྱབས་གནས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་མི་
ཆེས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་མི་འདུག་པའི་བྱིར་ན་སྐྱབས་དང་བྲལ་བས་སྤིང་
བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བར་སྒྱ་ཡིས་རུས་ཏེ། དེ་དག་ལས་སྟོབ་པ་ལོ་མེད་
པས་སོ། །ཆོག་པ་བཅད་འདི་དག་ལ་སྒྲར་ཐང་སྒྲུ་སེང་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཁ་ཤས་ལ་བཤད་པ་
རྒྱར་ཅམ་རེ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་མ་བཤད་ལ། སྒྲགས་ཆེན་དག་ལེགས་རབ་རྒྱས་
ཀྱིས་གསང་འདུས་དབང་ལྷིག་ཏུ། འདི་ལ་བཤད་པ་ཆང་བར་མཛད་པ་ལས། གང་ལ་སྤྱི་
ཞིང་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་པ་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྤྱི་འཆི་མེད་པ་ལ་བཤད་
མོད་ཀྱང་། སེམས་དབེན་པ་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་རྒྱང་སེམས་
སྤྱད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱང་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་འདུས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་
དོད་བཙུལ་ནས་དེ་འདྲའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔའི་འོད་གསལ་
ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་འདོད་
དགོས་སམ་(༣༩༥)སྟམ་པས་དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། གང་ཞིག་
ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་གཞན་དུ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་
ཉིང་མཆོམས་སྒྱར་བའི་སྤྱི་བའང་མེད་པ་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤ་
བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་

བདེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་པར་རུས་པས་ཆོག་ས་གཉིས་
ཀྱི་ལས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དངོས་དང་དེ་འབྲེན་བྱེད་
མེས་ས་དཔའི་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དོན་རྒྱུ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་
མེད་པར་ནི་དེ་དག་ཐོབ་མི་རུས་སོ། །

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལའང་དོན་རྒྱུ་དཔོན་ལ་
མ་བརྟེན་པར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་མཐུས་འདོད་ཆགས་དེ་ལ་སོགས་
པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རུས་པའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་འབྲེན་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་
རིམ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་དང་ཞི་བའི་མིང་ཅན་ཀྱི་དཔེན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ས་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཉེ་བའི་མེས་ས་དཔའི་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན་སྒྱུ་ལུས་ཡན་ཆད་
ཐོབ་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་འདུག་མོད། སྤྱིར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་
ནས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་དགོས་མོད་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་མཆོམས་
དངོས་ནི། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་པ་སྤྱོད་བཟུས་དང་། རིམ་ལྡན་གསལ་སྤོན་
ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་ལ། དེས་ན་དོན་རྒྱུ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྱུ་ལུས་(༣༩༥)བ་
མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་མི་རུས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་
དངོས་གཉིས་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཞན་ཀྱི་མཆོམས་སྤྱིར་བ་དང་བྲལ་
བས་ན་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་དང་ཆེ་འདིའི་ཕྱང་པོ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་སྒྱུ་ཆོག་ས་པའི་གཉིས་
སྤྱོད་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་གོ་འཕང་གི་མིང་ཅན་དང་། འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་རིམ་པ་བཞི་བ་སོགས་ཐོབ་མི་རུས་པ་ལྟ་སྒྲོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བཤད་ན། གོང་གི་།གང་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཆིབ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་བ་
གཉིས་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་སྤྱིར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རམ་སྤྲུལ་ཞིང་། གང་ལ་
སྐྱེ་ཞིང་འཆིབ་མེད། །ཅེས་སོགས་ལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་པའི་ལས་གཉིས་རུས་པའི་དོན་རྒྱུ་

དཔོན་མེད་པར་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

རང་གི་དམ་ཆོག་གི་སློབ་དཔོན་ནི་རྟག་ཏུ་ལྟའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་།
དུས་རྟག་ཏུ་ལྷ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་མཆོད་པ་དང་།
རྟག་ཏུ་ལྷ་མ་ལ་མཉེས་པའི་ཡོན་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ་ཞིང་རང་ངོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་ལྟག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྲལས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་ཆེན་ཐབས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ལྡན་པ་སྟེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱད་སྟེ་
འོག་མ་མན་ཆད་ནས་བཀག་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལའང་སྟུང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པས་མི་བྱ་བ་
སྟེ་བྱ་མི་བྱང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། རྟག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་བྱ་བྱང་མི་
བྱང་(༣༣༡ན)གི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཉེ་མེད་པའི་སྟོན་ནས། བྱིད་ཀྱིས་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྟོང་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་འཕྲེང་
བ་ལས། ཡ། རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་གང་གང་འདོད། །དེ་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱ། །མཉམ་
པར་མ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདེ་སྟོང་
ལ་གཞོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཆོག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་ལ་སྟོང་པར་
འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་མཉམ་བཞག་
ཁོ་ནར་མ་ཟད། རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོམ་པར་ཤར་བ་ལས་མི་འདའ་བས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་
འབ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཉིད། བཀག་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པས་ན། །བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམ་
སྤངས་ཏེ། །པར་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་བཞིན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། །ཁམས་འཛོག་མེད་དུ་འཆིང་བར་བུས་
པ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བཀག་པའི་འདོད་ཡོན་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་

བྱ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཅི་འདོད་དུ་སྤྱད་ཀྱང་
བསྐྱེད་ལ་འདམ་གྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ། ངན་འགྱོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་
པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྟ་
བ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་
བཀག་པའི་གནས་རྣམས་(༣༡༧)ལ་ཞུགས་ནའང་ངན་འགྱོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
དམིགས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཏེ་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པའི་དོན་
རྟོགས་པ་སོགས་མེད་པར་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་
བྱེད་པ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། ཇི་ཅམ་སྤྱད་པ་བཞིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བྲངས་པའི་སྲིད་
པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་
པོ་ཡིན་པས། སྦྱར་ཡང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཀག་པའི་གནས་
ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱད་པས་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་དུ་མས་རེག་སྟེ་
ཆེ་རབས་སུ་མཐའ་མེད་པར་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་དེ། ཇི་མ་
ལྟ་གསལ་སྦྱོན་ལས། འཁོར་འདས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྦྱོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྦྱོང་བ་དང་
སྦྱོར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབས་
པ་ནི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་བདེ་བ་དེ་ཇི་ཅམ་
སྤྱད་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་དེས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས། སྐྱེས་སྲིད་ཅན་
གྱིས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱད་ལ། ཞེས་
དང་། སྦྱང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་སོགས་སྤྱ་བའི་སྤྱ་བའི་མཐར། ཉེས་པ་རྟག་དུ་བསམ་
པར་བྱ། །སྤྱ་ཅམ་ལ་ནི་རབ་གཞོལ་བའི། །སྤྱགས་པ་མནར་མེད་སོགས་འགྲོ་བས། །ང་
ནི་སྤྱགས་པ་ཞེས་སྦྱོག་ཅིང་། །གསང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡལ་
བར་དོར་མི་བྱ། །དཀར་པོའི་གོས་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །རྡོ་ཆ་(༣༡༩)རྣམ་པར་བོར་ནས་

སྤྱ། །ལོག་པར་གཤམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། །དུ་འབོད་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགོ། །ཞེས་
གསུངས། །གཞན་ཡང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྤང་བ་ལས། །འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་
པ། །བདག་ཅག་ལ་ནི་ཁ་ཟས་དང་། །སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀུན་ཅི་དགའ་བར། །རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པས་གནང་། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་གསལ་ཉིད་དུ། །ཁྱེ་གསང་ཐེག་ལེ་ལ་སོགས་
ལས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མི་བྱ་བ། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྲུལ་པའི་
ལན་དུ། །ཡང་དག་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དངོས་མེད་རྟོགས་ཤིང་བཅེ་ལྡན་པ། །རྒྱལ་བས་
འདི་གསུང་བདེན་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་འདི་འབྲེལ་གཤམ་མ་མཐོང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱུ་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཅི་བདེར་གནས་བྱ་གང་སྤྲུ་བ། །ཁྱོད་ལ་རྫོགས་སངས་མཚན་མའི་
ཆ། །ཡོད་པར་ཅི་ཡི་བྱིར་མི་སྤང་། །གལ་ཏེ་སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ། །སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་
ཡིན་ན། །བདག་ཅག་དམ་ཆོག་ལ་སྤང་བས། །འགལ་བ་སྤྲུ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཟས་
སྒོམ་སྒོ་ནས་ནི། །རྩས་སོགས་མཉམ་པར་སྤོང་བྱེད་ན། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་
ནི། །མི་སྤོབ་ཅེས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །གལ་ཏེ་སྤྲུ་མ་ལྟར་གནས་པ། །འདི་ལ་ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་
བཅས་ན། །བཤེས་སྒོམ་གང་སོགས་གཞོད་པ་ལ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུ་མ་གང་དུ་སོང་། །འཇིག་རྟེན་
གཉེན་གྱིས་སྤྲགས་པ་ལ། །ཆོགས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ཁྱེད་ལ་ཡོད་མིན་
པས། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བྱ་གང་ལས་བྱུང་། །བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྱུར་དང་། །དཀའ་བར་
སྤྱོད་པའང་སྤང་བ་ནི། །ཉིན་(༣༩༥བ)མཚན་སྒོམ་བཅོན་རྣལ་འབྱོར་པ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་
དེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྤྲགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གནང་
བ་ལ་བསྐྱད་ནས་སྤྲགས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་དང་། །མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་
གྱིས་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་དམིགས་སྤྲུག་པའི་དགག་པ་མཛད་དེ་འདི་འབྲེལ་བ་གཞན་
ལས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཟའ་བ་དང་། །བསྐྱུང་བ་དང་། །བསྐྱེན་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་

མན་ངག་ནམས་སྦྱིན་པར་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པར། དམ་ཆོག་བསྐྱག་པར་གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་སྦྱས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་སྤགས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། །སྤགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཞེས་པ་ཙ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ནི་སློབ་མས། སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་མཆོག་། དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི། སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐུས་ངེས་དོན་གྱི་སྤགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་སྤྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དངོས་གྲུབ་(༣༣༠བ)ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ལ་སྤགས་དབང་སྟོལ་ཞིག་། ཅེས་བཤད་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་རྗེས་སློབ་མ་དང་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་དམིགས་ནས། སྐྱ་མའི་སྤགས་ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྟོར་དུ། ཨོ་སྦྱ་ཨུམ་ཕྱུ་ཕྱུ་སྟེ་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་སྟེལ་བའི་མགོར། ཨོ་ཨུམ་ཕྱུ་དང་མཐར་པཌ་སྦྱ་ཏུ་བཏགས་པའི་སྤགས་ཀྱི་ཕྱིར་བ་ཁ་དོག་སྐབས་འདིར་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་། ལྷའི་སྦྱ་མདོག་དང་མཚུངས་པ་སྦྱི་འགྲོ་ལྷར་གཡས་སྟོར་དུ་བཀོད། སྐྱ་མས་སྤགས་དེ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དམ་ལན་གསུམ་བཞེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་སྦྱིན་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དོན་ནི་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་བོས་ནས་རྟོ་རྟེ་གསུམ་དང་རིགས་དྲུག་གི་སྤགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་འདི་བདག་གིས་སློབ་མ་འདི་ནམས་ལ་སྦྱིན་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་འགོ་ཞིང་ཉེ་བར་མཛད་ནས་སྤགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྦྱང་བོ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་ཉག་ཏུ་བཅང་། །ཞེས་བཛྲོད། དེའི་དོན་ནི། རིགས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡི་ནི་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པའི་ཐུགས་བདེ་སྤྱིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་མཆོག་ངེས་དོན་ཀྱི་སྤྲུགས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་བདེ་སྤྱིང་གི་ཡེ་ཤེས་
(༣༣༡ན)གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སམ། བར་དོན་ཀྱི་
སྤྲུགས་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཅང་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །བདེ་སྤྱིང་
གི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དུས་སྤང་དུ་དང་ཆོགས་ཚུང་
དུས་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་ན། འདི་ཉིད་ལ་ངེས་དོན་ཀྱི་
སྤྲུགས་སམ། དོན་དམ་པའི་སྤྲུགས་སམ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་
པ་ལུང་སྟོན་ལས། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་
སྟེ། །རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པ། །རྟོག་པ་
ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཆོན། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སྒྲོས་བྱས་དང་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱིང་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་
ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དེ་དང་རྟོག་པ་
དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་བདེ་སྤྱིང་ལ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་སྟོབ་མས། བཙུག་ལྷན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། །ཞེས། ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་གདབ། དེའི་དོན་ནི། བཙུག་
ལྷན་བདག་གིས་སྦྱིན་ལགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྤྱི་
(༣༣༡བ)ཕྱིའི་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལོགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་
བ་བྱུང་བའི་མཐུས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀའི་སྤྲུགས་འཕྲེང་ལས་རྩ་བ་བདེ་སྤྱིང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་
རྣམ་པ་བར་དོན་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་

གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བུར་བུང་། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོན་སྟོབ་མའི་ན་བ་གཡལས་པ་ནས་
ཞུགས་ཏེ་སྟོང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་གཡལས་སྟོར་དུ་གནས་པས་དོན་དམ་
པའི་སྒྲགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པར་མོས་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་
བྱེད། སྟོང་གའི་སྒྲགས་འཕྲེང་ལས་བདུད་ཅིའམ་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
གང་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག། བྲང་ངེས་ཀྱི་སྒྲགས་བསྒྲས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་
དབང་དག་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་བཞག་བུང་སྦྱུང་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྒྲགས་དབང་
གི་ངོ་པོ་ཡིན་པར་དབང་རྒྱུ་འགར་བཤད་ལ། སྐབས་འགར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འོད་ཟེར་བྱིར་སྟོས། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་སྟོང་བ་སོགས་བསྒྲས་
དམིགས་སྦྱི་ལྟར་མཛད་པའི་སྟོལ་ཡང་ཡོད་དེ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒྲགས་
དབང་བསྐྱར་བ་འདི་སྟོར་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ནམས་མི་གསལ་ཡང་། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སྟོབ་མ་འདོད་དོན་སྒྲགས་དབང་སྦྱིན། །སྒྲགས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་མཆོག་། ངས་སྦྱིན་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་བྱེད། །དེ་ནས་ཡི་གེ་དྲུག་
སྒྲགས་པར། །སྦྱུ་འཕྲེ་མཐའ་ཅན་ཡི་(༣༣༥)གེ་གསུམ། །ཁ་ནི་དམ་ཆོག་གིས་བཀའ་
ནས། །སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱི་ཡིས་དག་པ་དང་། །ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་ཡང་དག་བཟོད། །ལྷ་མས་
དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་བྱའི་བྱིར། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོང་པོ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅང། །ཞེས་པའི་
བར་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྒྱུད་དེ་ལས་སྒྲགས་དབང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱིལ་བྱ་ཞབས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་
མཛད་ལ། བསྐྱར་བའི་དས་ནི་འདིར་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་དུ་མཛད་པ་ནི་
འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཤད་རྒྱུ་ལས་རིག་པའི་དབང་ལྱའི་རྗེས་སུ་གསུངས་

ལ། གྲིལ་བྱ་བས་ཀྱང་རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་རིན་ཆེན་བང་
མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་ཡང་བྱང་སྟེ། དགྲིལ་ཚོག་སོ་སོའི་འགོད་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་ནའང་རུང་ལ། དེ་རི་ཀ་བས་
རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་སྟོན་དུ་སྟེར་བའང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ལྟར་བྱུག་མཚན་དབང་བསྐྱར་བས། ཁོར་རི་བཞིན་
དུ་ཡོན་མཚོག་དང་། འབྲིང་པོ་དང་ནི་དམ་པ་སྟེ། རྣམ་གསུམ་ལྟ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། ར་
བཟའ་རིན་ཆེན་བཅས་མཚོག་དང་། འབྲིང་པོ་ན་བཟའ་ཡི་ནི་བྱང་། ལྟ་ཡི་གངས་ཀྱིས་
དབུལ་བར་བྱ། མཐའ་མ་ཀུན་ལ་བྱང་གཅིག་གོ། དད་དང་ལྡན་པའི་ཚོ་གཞི། སྟོན་འགོ་
གསང་སྤགས་(༣༣༥)འདིས་སྤུལ་ནས། རྟེན་གྱི་དགྲིལ་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལྟ་ལ་སོགས་
པས་མཛོན་མཚོད་བྱ། ཞི་ཨ་བྱུང་ར་སར་སྤུ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སྤུ་བྱ་སྤུ་ར་ཏ་ཉི་མོ་ག་ག་ན་ཁི་ཏྱི་
པལ་སྤུ་སྤུ། དེ་ནས་གསང་བའི་མཚོད་པ་དང་། ལྟ་དང་རོལ་སོགས་གར་དག་དང་། བཟའ་
དང་བཏུང་བ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས། ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཚོད་པར་བྱ། ལྟ་ལ་ཡོན་འདུལ་
བའི་ཚོ་གཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རེ་རེ་ལ་རབ་ན་བཟའ་དང་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱ། འབྲིང་རེ་རེ་ལ་གོས་བྱང་རེ། ཐ་མའང་སྤྱིར་གོས་བྱང་གཅིག་འདུལ་ཞིང་། དད་
པ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ་ནས་སྤྱི་དང་གསང་བ་
དང་སྤུ་གར་དང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟ་རྣམས་མཉིས་པར་བྱ་
ཞིང་། སྤགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་པ་ཆག་འགྱུར་དང་། དབང་དོན་ལས་སྤུ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སྤུ་རྩ་ཏེ་སྤུ་ར་
ཏ་ཞེས་འབལ་བའི་ས་སྤུ་རྩ་ཏེ་ནི་ཀུན་ནས་འཕགས་སམ་ཡང་དག་འཕགས་ནས་ཞེས་པ་
ཡིན་ལ་སྤགས་དོན་གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་ཐོན་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་སྤྲ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་བ་དང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྤྲ་མ་ལ་རི་
ལྟར་བལྟ་བཞི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་གསོལ་བ་ཡི། ལྟ་ལ་ཡོན་དབུལ་

བྱ། །ཡུལ་དང་ཡིད་འོང་ཆུང་མ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྔ་ལ། །སྐྱེ་
བ་འདི་ལ་སྦྱོལ་བར་མཛད། །སྤྲུལ་ལ་ཡོན་དབུལ་བའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
བ་ལྟར་སྐྱེར་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱད་པར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་མ་མཉེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་དང་པོ་འདི་(༣༣༣ན)
ནས་འགྲིག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། །སྤྲུལ་ལ་བཅུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཆོག་སྒྲོ་བ་དཔོན་
ནི། །སྐྱེན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་བརྟག་བསྟེན་བྱ་ན། །འོངས་སྐྱེད་
གཡོ་བས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་རང་གི་ལུས་དང་
སྟོག་ཀྱང་སྤྲུལ་མའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་དགོས་ན་འོངས་སྐྱེད་གཡོ་བ་གཞན་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
པས། བསམ་པ་དང་སྐྱེར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུལ་མ་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་མཉེས་པའི་ཐབས་
ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་རྣམས་
བསྐྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་བར་རྒྱས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་རྗེས་བཟུང་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་
དེ་ལྟའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་བའི་སྐྱལ་བ་
དང་མི་ལྔ་ན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱུང་བདག་
རྟོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྲུལ་མ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་རང་
གི་སྤྲུལ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་འཛིག་པར། །སྤྲུལ་དང་རྟོ་རྗེ་འཛིན་གཉིས་མཆོག་
དམན་གྱིས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ལྟ་ཞོག་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་བྱུང་ཀྱང་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་
ཉིད་ཆང་བ་མི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི།
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་ཆོགས་བསགས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་དེ་སྤྲུལ་མས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བཙུན་
པ་དང་ལྔ་ན་པའི་སྒྲོ་བ་ལ་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བུང་(༣༣༣བ)གི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱོལ་

བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། གྲུང་གི་ལུ་བཙེ་ལྷ་པ་ལས། གང་ཉིད་རྫོང་མེས་མས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་
གཟུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་པན་བཏགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་
སུ་གནས། །ཞེས་དང་། ཅེ་ལུ་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་
མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོང་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་པའི་གཟུགས་རྣམ་པར་གནས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་དུས་སུ་དེའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས་ནས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པས་ནའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་རུས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྫོང་མེས་སྤང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལུ་བཙེ་བཙུ་བཞི་པ་ལས། ཉག་ཏུ་སྒྲ་
མ་ལ་གྲུས་པའི། །སློབ་མས་སྒྲ་མ་འདི་ལྟར་བཟ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ། །དེ་
ཉིད་ཉག་ཏུ་རྫོང་མེད་འཆང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་
ཆེ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཟུང་། །སྒྲིབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྒྲིབ་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་
ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སྒྲ་མའི་སྒྲིབ་རྟོག་གི་སྒྲོས་རང་གི་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་།
རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཐོར་བཟུང་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དད་པ་སྤྱོད་བ་
ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་(༣༣༩)ཙ་རྒྱུད་ལུ་བཙུ་བཙུན་པ་
ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་མཛོར་བཟུན་ན། ཕྱོགས་བཙུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་སྟེང་འཁོད་ཅིང་། འཆོ་ལ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་
གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པས་ཡང་
དག་པར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ཡང་འགྲོ་ཞིང་། དག་རྫོང་མེད་ཡི་གེ་ཡང་འདི་

སྐད་དུ་འབྲིན་ཏོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའོ། །བདག་ཅག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་པའི་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤར་རང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྲོ་མ་ཐ་མལ་
པར་ཡོད་པ་ལའང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་བཀའ་བློན་བཞུགས་པའི་སྟོ་
ནས་བྱག་མཛད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་ལ་བྱད་པར་དུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ཉི་ཤུ་པར། ལྷ་དང་སྤྲོ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་བ་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་དང་སྤྲོ་
མ་ཡོན་གྱིས་མཉམ་པར་བྱས་པས་སྤྲོ་མས་དེའི་རྗེས་སུ་དགྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་གནང་བ་
ལ་དགོངས་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་དོན་མི་འགལ་བས་ལག་ལེན་
ལ་དབང་རྗེགས་པའི་མཐུག་དུ་བྱ་བ་དབང་དོན་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་གནང་སོགས་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་འཁོར་ལོ། ཞེས་བདེ་སྟོང་གི་
ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡིག་དུ་ཤར་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ངོ་(༣༣༧)བོ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་འཁོར་ལོར་
ཤར་བར་མོས་བ་དེ། ཨོ་བཟླ་ཉེ་དུ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་སྟོབ་མའི་མདུན་ནས་སྟན་དུ་བྱིན།
བཟླ་ཉེ་དུ་ནི་དོ་རྗེ་རྒྱ་དང་། མི་ནི་ས་ཐོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཡོ་ག་ལས། རོ་རྗེ་རྒྱ་འདིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སྦྱུ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་
རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབྱངས་ཐ་མ་ཨུལས་བྱང་བའི་དུང་ཨོ་བཟླ་ཉེ་ཁ་རྩ་ཞེས་
པས་ལག་པ་གཡས་སུ་གཏད་ལ་འབྱུང་དུ་གཞུག། སྤྲལས་དོན་ནི་དོ་རྗེ་གསུང་བའམ་སྦྱ་བ་
སྟེ། འདིས་ཆོས་སྦྱ་བར་བྱེད་པར་ཡོ་ག་ལས་གསུངས། རྩ་ནི་དོ་རྗེ་སྦྱ་བའི་ས་ཐོན་དུ་དོ་རྗེ་
འབྱུང་བ་ལས་བཤད་དོ། །དབྱངས་དང་པོ་ཨ་ལས་བྱང་བའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
པོ་ཉི་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏན་ནས། དེང་ནས་བརྒྱུ་ཉེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད། དོན་ནི་དེང་ནས་བརྒྱུ་ཉེ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗོགས་པའི་བྱང་

ཐུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེ་དེཾ་ཁོ་ནས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་གང་ལ་
གང་འཆམས་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲང་སྤྱོད་མེད་པས་སྟོབ་མའི་རྒྱུ་ཐོས་པའི་དོན་ནམས་
སྟོབ་པ་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོན་མེད་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་སྟོབ་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །དེའི་ཆེ་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡས་པ་ཆོས་འཆད་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་བ་ཕྱག་ལེན་ནོ། །དབྱངས་ཐ་མ་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བྲིལ་བྱ་སྟོབ་མའི་ལག་པ་
གཡོན་དུ་གཏད་ནས་དཀྱོལ་དུ་བཅུག་ལ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་དེ། །ཞེས་
སོགས་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི་རི་ལྷར་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་ (༣༣༥ན) ལྷར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དེ་ཡང་ནི་དགག་བྱ་ཐོགས་པའི་
རིག་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་མེད་དགག་ཅིག་ལ་འཛོག་པ་ལས། ཆོས་གཞན་སྟོབ་པའི་
མཆན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བཤམ་འབྲུ་བའི་
ཆོས་ཉིད་དང། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ལུལ་ལུལ་ཅན་
དུ་རོ་གཅིག་པར་སྦྱར་བས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་
ནི་མཉམ་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསལ་བ་སྟེ་བྱུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་ཅིང་། ཀྱང་བ་ཐ་མ་ལ། བྱུང་བར་སྟོང་ཉིད་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་སྟེ་ངོ་བོ་སྟོབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་མངོན་དུ་
གྱུར་བཤམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྷར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་
དུ་བཤད་ལ། ཆོག་དེ་བརྗོད་པ་ནི་བྲིལ་བྱའི་སྤྱོད་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ལུང་སྟོག་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོར། ཆོས་བཤད་པ་སྤྱིའི་རྗེས་
གནང་། ཞེས་དང་། རིགས་ལྡེའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྗེས་གནང་ལ། རིགས་སོ་སོའམ་བྱེ་བྱག་
པའི་རྗེས་གནང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་སོ། །རྟོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མདའ་དྲུག་དང་གཞུ།

ཉོ་ཞེས་དང་། ཨོ་སར་ཉ་ཐ་ག་ཉ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཡུ་སྤ། ཞེས་བརྗོད་དེ་སྤྱིན། སློབ་མས། ཨོ་
སར་ཉ་ཐ་ག་ཉ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཡུ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་བགེགས་ལ་འབྲིགས་པའི་བསམ་བས་
སྟོང་འོག་དང་(༣༣༥)ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་བྱུག་ཏུ་མདའ་རེ་འཕངས་པར་མོས་ནས་སྟངས་ཀ་
བྱེད། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་མས་སྤྱགས་སྤྱ་མ་བརྗོད། སློབ་མས་མདའ་འཕངས་པའི་ཆེ་དོན་སྤྱི་དང་མ་
འབྲེས་པར་ཆོས་ཉིད་གཏིང་ཕྱིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པར་མོས་པ་དང་དེ་འབྲེའི་རྒྱས་
བའམ་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱད་ལ་བཞག་པར་མོས་ཞེས་གསུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་དབང་
འྲིག་འགར་འབྱུང་ངོ་། །

སྤྱགས་སྤྱ་མའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་
དང་། ཕྱི་མའི་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བགྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ།
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
ཏོ། །འབྲེང་བར་གཞུ་ཉོ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་རི་ཀ་པས། ལྷ་ཡིས་
རྒྱངས་པའི་མདའ་གཞུ་དག །སློབ་མའི་ལག་ཏུ་བྱིན་ནས་ནི། །ཞེས་གཉིས་ཀ་ཉོ་ལས་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་བ་པས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་ཆེན་དེས།
ཆོས་ཉིད་གཞུ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་མདའ། །ཕྱོགས་མཆོམས་སྟོང་འོག་ཀུན་ཏུ་འཕངས། །བདུད་
སོགས་བཙོམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་མཉེས་པར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་
པར་གསུངས་ལ། སྤྱགས་གཉིས་ནི་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཁྱིམ་ལས་བྱང་
བའི་རལ་གྱི་སྤྱིན་ལ། རལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི།
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་པས་ན་རལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་(༣༣༦)ཡིན་པས་ན་སངས་
རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཐུག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཆོན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རལ་གྱི་དམ་པ་འདི་བཟུང་

སྟེ་མཆོན་བྱ་ངེས་དོན་གྱི་རལ་གྱི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པའི་སྟོན་ནས་བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་དབང་སོ་དང་ཁམས་དང་འཆོམ་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་
རྒྱད་དག་པར་བྱེད་པའམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་
བརྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་བརྟུལ་ཁྱུགས། །ཞེས་སོགས་སྟགས་དང་
བཅས་པ་བརྗོད། །ཆོག་དེའི་དོན་ནི། རྗེས་གནང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་
ཆོགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་བཟང་སོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་གང་འཆོམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཅན་
བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཉོན་མོངས་
སོགས་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱད་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྟོབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་
བཅངས་པ་སྟེ་བརྟུལ་ཁྱུགས་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་
པ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དོན་ནི་བྱོས་ཤིག །ཅེས་བཤད་དགོས་པར་སེམས་ཤིང་། བརྟུལ་ཁྱུགས་
ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལ་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་
གསུངས། སྟགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་སོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་
བར་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སམ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་མེ་ད་ཡ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་
སོ། །རྟོ་ཁྱོད་ཀྱིས་(༣༣༦)རྟ་ར་ཡུ་མི་བཟུང་བར་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་
སྟེར་བ་ནས་འདི་བརྗོད་པའི་བར་ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འཇུག་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། བཤད་
རྒྱད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་སྟོབ་མ་སྤྱོད་བརྟུལ་ཁྱུགས། །སྣ་ཆོགས་བསམ་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས། །གང་གི་སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་པ། །འདོད་ལ་སྟགས་རྗེས་གཙོ་སོ་ཡིས། །སེམས་
ཅན་དོན་ནི་བྱེད་པའི་ཐབས། །ང་ཡི་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་བྱིན། །དེ་ནས་སྟེགས་བམ་
དུང་ལ་སོགས། །མདའ་གཞུང་ལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྟོན་བཞིན་སྟགས་ཀྱིས་དག་པར་

བྱེད། །སློབ་མའི་ལག་ཏུ་རིམ་བཞིན་བྱིན། །འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྟོན་བརྟལ་ཞུགས། །བསམ་
བ་སྣ་ཆོགས་ནམ་དག་བྱེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅངས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་
ཀྱིས་བྱོས། །ཚོ་སྦྱ་ཏ་སྦྱ་ག་ཏ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལ་ར་འོ་དང་། །དེ་ལྟར་སྒྲགས་འདི་འགོད་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ནམ་སྟངས་མངོན་བྱང་ལས། །དེ་
ནས་རྒྱང་པའི་བར་འོག་ཏུ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞག་པར་བྱ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་
བར་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བཟང་པོའི་དྲུང་བྱིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་བ་བར་སྒྲེགས་བམ་སྟེར་
བར་གསུངས་ལ། རྟག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་རལ་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། །འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྟོན་
བརྟལ་ཞུགས། །ཞེས་སོགས་མེད་ཅིང་གཞན་ནམས་སྟེར་བར་མཛད་ལ། བྱེད་བ་སོགས་
ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐབས་གང་དུ་སྟེར་བ་ལ་ནག་པོ་པས་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་སྟེར་བ་དང་། འབྲེང་བར་མདའ་གཞུ་རྩོད་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་
མཐའ་རྟེན་དང་འཁོར་ལོ་དྲུང་སྒྲེགས་བམ་བྱིས་བྱ་བཞི་དབང་བཞི་པའི་རྗེས་སུ་སྟེར་བར་
(༣༣༧ན)གསུངས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

འདིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་སྟོན་བརྟལ་ཞུགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་སྟོན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ནི་འབྲེང་བར། རང་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་མ་ལ་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཁྱི་
ག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་བཅངས་པའི་
སྟོན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སྦྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། གཟུགས་ནི་ཐོར་ཚུགས་དབུ་རྒྱན་འཆང་། །ཆེན་པོ་ཁ་དོག་དཀར་
པོ་འདྲ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བྱ། །སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱམས། །སྟོང་བུ་
ཅ་བ་འབྲས་བུ་ནམས། །བཟའ་དང་བཅའ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན། །ཅེས་ནས་འཁྱོར་པས་རིག་
མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྟོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བྲངས་པ་དང་སྦྱེས་

བཤམ་བྱད་མེད་ལྟ་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་
ཞུགས་ཡོན་པ་ལ་བདེ་མཆོག་གི་སྒོ་ནས་མགོ་འཕྲེང་དང་སྟག་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་བརྟལ་
ཞུགས་བྱུང་པར་བ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

དེས་ན་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་གནང་གསང་
འདུས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་བཤད་པའི་སྐྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
པ་ལ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་བརྟལ་ཞུགས་ཡོན་ཞིང་། དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་
རལ་གྱི་དང་སྐྱེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཏེ་ཆོས་བཤད་སྤྱིའི་རྗེས་གནང་བྱས་པ་འདི་ལ་
(༣༣༧)སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། རྗེས་གནང་བྱིན་
པ་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྐྱོད་བརྟལ་ཞུགས། །ཞེས་ཏེ་ཆོག་སྒོས་པ་
དང་། དབང་དོན་ལས། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་བསམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་སྐྱོད་པ་ནས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་བརྟལ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་བྱམ་དབང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་དེའི་
ནང་ཆོན་གྱི་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་ལ་རྗེས་གནང་གི་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སྦྱོར་
པ་འདི་ཉིད་འཛོག་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །

དེ་ནས་སྒོ་བ་མ་ནམས་ནས་སྤང་དུ་གྱུར་པར་མོས་ནས། འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་དབང་
ནམས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། ལས་ནམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་
དེ། དབང་དང་ཆོས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་བ་མ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤིག་ཤེས་
ཅེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ལྷ་མ་ལ་ཡོན་ལྷན་བའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ། དེ་ལྟར་ཡོན་ནི་ལྷངས་ནས་སུ། །ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཉེས་གྱུར་པས། །སྒོ་བ་མ་ལ་
ནི་རྗེས་གནང་བ། །མཆོད་པ་ཀུན་གྱིས་མཛོན་མཆོད་སྦྱོན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྦྱོན་སྦྱ་
རུ། །བསྐྱེད་ནས་སྦྱིག་པ་ཀུན་སྤངས་པ། །སྐྱོད་ལ་ངས་དང་འཕྲེང་བ་སོགས། །དབང་བསྐྱར་

བ་ཡིས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། །འགྱུར་ནི་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པའི་ཆོག་དང་
མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། ཆོག་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་
ལ་པན་འདོགས་ཞེས་སྒྲགས། །དེ་རྗེས་སངས་(༣༣༩)རྒྱས་ཀྱན་མཐེན་པས། །ཁྱོད་ནི་
མངོན་པར་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྒྱུང་པ་བཞི་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་
བ་ལས། དེ་རྗེས་སྒྲ་མས་རྟག་པ་ཡི། །གཟུགས་སུ་ལེགས་པར་རབ་དམིགས་ཏེ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མཚོན་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟོབ་མར་སྦྱིན། །ཐེང་བ་ལ་སོགས་དབང་
རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་རྟག་སྒྲ་མ་ལ་གྲས་པས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འགྱུར་དབང་
དོན་དུ་བཀོད་པ་རིམ་བཞིན་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ། །པན་འདོགས་
ཟིན་དུ་གཟོ་ཞེས་བརྗོད། །དེས་ན་བྱས་པ་གཟོ་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་
བསྤང་། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཐེང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་སྟོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་བར་གྱི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ང་ཡིས་བྱིན་
པའི་མཐུ་ཡིས་སྟེག་སྟེག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་རྒྱས་པའམ་ས་བོན་ཁྱད་པར་བ་བཞག་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེའི་མཐུས་སྒྲར་སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མདུན་ན་གནས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟོང་བའི་རྒྱས་
པ་བཞག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མདུན་ན་གནས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་ལྟ་
བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བའམ་མངོན་སུམ་
དུ་གནས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་བུང་བ་ཅི་མོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་དབང་རྟོགས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པས་ད་ནི་སྟོབ་མ་ཁྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་
བྱི་སྦྱབ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་(༣༣༩)བའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་ཏེ། དེར་མ་ཟད་

ཡིད་ངོར་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ལས་ལྷར་བསྐྱེམས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱད་ནམས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་པར་བསམ་པ་སྟེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བྱམ་དབང་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་ཁྱོད་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་བྲི་མ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱང་པོ་ལྷ་གནས་བསྐྱར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་རིམ་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ལས་ཉན་མོངས་པའི་བདུད། བྱང་པོའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཞི་སྤྲ་རགས་ནམས་ལས་རྒྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དོན་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཞུས་པས་ན་སེང་གའི་སྦྱོང་བའམ་བདེ་སྟོང་གི་རྫོགས་པ་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གནང་བཀའ་གི་མཆོམས་གང་ལའང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་སེང་གེ་ལྷ་བྱའི་སྦྱོང་བ་སྦྱད་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱོས་ཤིག །འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། ནལ་འབྱོར་པའི་སྦྱོང་བ་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སུ། དོགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །སྤྲུགས་པས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་སྦྱོད། །འདི་ལ་མི་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་བཞིན་མི་ཟའང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྲོ་བར་མི་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད། །རྟག་དུ་མི་བསམ་ཅི་ཡང་མེད། །མཉམ་པར་མ་གཞག་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རྟག་པ་ཉིད་(༣༣༥ན)དུ་མཉམ་པར་འཛིག །ཅས་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱ་རོ་པས། འཛིགས་པ་སྤངས་པ་ནི་བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་དང་། དོགས་པ་མེད་པ་ནི་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་སྦྱོར་བའི་དོགས་པ་དང་། སེང་གེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ནི། འདི་ལ་མི་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྦྱོང་བའི་སྐྱབས་ཡིན་ཡང་། འདིར་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་བཤད་པ་བྱས་

པ་དང་མཐུན་པར་ཆག་འགྱུར་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །འདིར་ནི་ཐེ་ཆོམ་མི་
བྱ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་ནས་རི་ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་མཆན་
ཉིད་ལེགས་པར་ཆང་བ་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སློབ་མ་རྣམས་
བཅུག་པའི་སློ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བའམ་བཟུང་བར་གྱིས་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་ཅ་ལྷུང་སོགས་
གྱིས་གཏན་ནས་མ་གོས་པའམ། གོས་ཀྱང་བཤགས་པ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་དག་པར་བྱས་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའང་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་སླིན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནི་དོགས་པ་དང་འགྱོད་པ་ལ་སྐྱད་དོད་ཐུན་མོང་
བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེའི་སྟེང་(༣༥༠ན)ནས་བཤད་ལ། ཡང་ན་སློབ་མ་དང་སློབ་དཔོན་
དང་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་མི་རུང་
དང་། རང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་རིང་བར་འགྱུར་དོགས་པ་སོགས་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཀྱང་བཤད་རུང་། དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་བརྟལ་ཁྱུགས་
བརྟན་པས་འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་ཞི་རྒྱས་དབང་བཤགས་ལ་སོགས་པ་དང་། འདིག་
རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རིལ་བྱ་མིག་སྟོན་དངོས་གྲུབ་
དང་། །ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནམ་མཁའ་འཕྱར་དང་མི་སྤང་དང་། །འཆི་བ་
མེད་དང་ནད་འདྲོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དང་། འདིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སོགས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་
ལ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུངས་ནས་མ་ཉམས་པ་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གྲུབ་དེ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་
མི་སྲིད་པ་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ལྷ་བ་མེད་

པར་གཏན་ནས་མི་འགྲུབ་པའང་ཡོད་ལ། ཞི་རྒྱལ་དབང་དག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་
ཐོན་ཆོག་ལ་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མ་ཉོག་པས་པར་འགྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཉོག་པས་པའི་
ལྷ་བ་དང་ལྷན་ན་ལས་སྦྱར་གྱི་རིགས་གང་ཡང་དུས་སྤང་དུ་དང་ཆོག་པས་རྒྱུ་མཚན་
(༣༤༠བ)ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་
ནས། ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་སྟོན་གསལ་ལས། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་
ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྦྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷ་བྱ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དན་སོང་སྦྱང་རྒྱུད་
ལས། དེ་ཆོ་དངོས་གྲུབ་མ་འགྲུབ་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་སྟོམས་ལ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་
བྱས་ནས་ནི། །གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །ཅེས་ལས་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོག་
ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་
ལས། ཆོས་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསམས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་ཐུགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་
པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལའང་
ཤིན་ཏུ་མང་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཉེ་ཉོག་པས་པའི་རུས་པ་དང་དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཁྱོད་ཉག་ཏུ་
སྒྲ་མ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་དད་པ་དང་གྲུས་པ་རྣམས་ཡོད་ན་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་ལས་རྣམས་
གང་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་
རྣམས་གོ་བར་བྱས་ནས་ཆོས་བཤད་(༣༤༡ན)པའི་རྗེས་གནང་བུ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
གནང་བ་བྱིན་པ་ལ་སྟོབ་མས་ཕུག་བྱས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྦྱར་ནས། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་

བཀའ་སྤྱལ་བ། །ཞེས་སོགས་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཁས་སྤངས། དེ་ནི་ཉི་ཤུ་བ་ལས། དེ་
ནས་སྒྲོབ་མ་ལུས་བཏུད་ཅིང་། །སྤྱིང་གའི་རྟེན་ལ་ཐལ་སྦྱར་བས། །སྤྲུལ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱས་
ཏེ། །དེ་ཀུན་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཆོག་དེ་དག་རྗེ་
ལྷ་བ་བཞིན་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་། ལ་བ་བས། །ཞི་དང་རྒྱས་དང་དབང་དང་
དགུག །སྤང་བར་བྱེད་དང་རིངས་སོགས་དང་། །བསད་དང་བསྐྱད་བ་ཐམས་ཅད་དེ། །ལས་
དེ་ནམས་ནི་སྦྱབ་པར་གྱིས། །རལ་གྱི་མིག་སྤྲོས་ས་འོག་དང་། །མཆིལ་ལྷམ་དེ་བཞིན་རིལ་
བྱ་སྟེ། །ནལ་འཕྱོར་མ་ཡི་དངོས་བྱུང་ནི། །དེ་དག་ཅི་དགའ་སྦྱབ་པར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་མས་ཁས་ལེན་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་ལས་ཀྱང་
མང་དུ་འབྱུང་བ་ནམས་དོན་འབྲེལ། །

དེ་ནས་དོན་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོན་པ་ལ། །སྒྲོབ་མ་ནམས་སྤང་དུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྐད་
ཅིག་གིས་མི་བསྐྱོད་པར་ལམ་གྱིས་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། །རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མེད་
བསྐྱེད་ཚུལ་སྤང་བཤད་པ་ནམས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ། །སྒྲོབ་མའི་ལག་པ་གཡས་སུ། །འདི་
དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་བྱིན། །ཆོག་དེའི་དོན་ནི།
རྟགས་ཀྱི་དོན་མེད་འདི་ནི་དེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་དོན་མེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སངས་
རྒྱས་རིགས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ཉིད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངེས་དོན་
(༣༥༡བ)ཀྱི་དོན་མེད་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཕྱག་ན་གནས་པ་སྟེ་རྒྱུད་
ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ནང་
གི་བདེ་སྟོང་བསྐྱོམ་པ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་བྲན་པ་གསོ་བའི་བྱིར་དུ་མཆོན་
བྱེད་ཀྱི་དོན་མེད་འདི་རྟག་ཏུ་བཅང་བར་བྱ་ལ། །དེ་ནི་ཕྱག་ན་དོན་མེད་སྟེ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པར་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པོར་བྱངས་ཤིག །ཅེས་དང་། དོ་
རྗེ་འདིས་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་གི་དོན་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །རྟག་

དུམ་མ་ནས་དུམ་མི་འབུམ་བར་གྱིས་ཤིག། ཁེས་པའོ། །སློབ་མས་ཀྱང་དོན་རྒྱུ་གར་
བཟུང་བ་དང་མཉམ་དུ། ཨོ་སར་ཏ་ལ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིལ་བྱེད། དབང་དོན་སྒྲགས་
རིམ་སོགས་ལས་དོན་རྒྱུང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མེད་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཀྱང་དོར་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས་དོན་རྒྱུ་གསལ་བ་དང་། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་སྤྱོད་གར་བཟུང་བར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་དང་རིན་ཆེན་བར་མཛོད་ལས་སྤྱོད་བའི་ཆོ་གནས་གསུམ་དུ་རེག་པར་གསུངས་
སོ། །སྒྲགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དོན་རྗེའི་དམ་ཆོག་འདི་
བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཤིག། དོན་རྒྱུ་སྒྲིལ་དཔལ་བཟུང་བར་བཀྱི། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཏ་ལ་
ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སི་རྒྱུ་བརྒྱ་ས་མ་ཡ་དངོས་གྲུབ་བམ་གྲུབ་པའི་དོན་
རྗེའི་དམ་ཆོག་ཏེ་ཕུ་བཀྱེད་ཤིག། ཨོ་ཡེ་མེ་བརྒྱ་ས་ཏུ་དོན་རྒྱུ་སྒྲིལ་དཔལ་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །བཟུང་བྱའི་དོན་རྒྱུ་སྒྲིལ་དཔལ་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །བཟུང་བྱའི་དོན་རྒྱུ་སྒྲིལ་དཔལ་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །(༣༤)ཞེས་
བཤད་དུ་བྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་བདག་ལ་ཞེས་བསྐྱེད་བ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་སྤོང་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་ལས། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྤོང་སྤྱོད་བཟུང་བ་
ཞུས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟུང་བའི་ཞེན་པ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་དོན་ལ་གཞན་དོན་དང་གཞན་
དོན་ལ་བདག་དོན་གྱི་ཞུས་དབྱེ་བྱིན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་དབང་གིས་སྤྱོད་ཞེས་
པ་བདག་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྤྱོད་ལོད་ན་མ་གཏོགས་སྤྱོད་བྱང་བདག་ལ་མི་འདུག་
པས་ན་འདིའི་སྤྱོད་དོན་ཨོ་ཡེ་མེ་བྱིན། སིའི་ཨོ་བཛོད་དོན་གྱིས་ཕྱིས། རོ་བོའི་རྒྱུ་ཏུ་
དང་དེ་ལ་ཞུས་དབྱེ་དང་པའི་གཅིག་ཆོག་སི་བྱིན་པ་ཨོ་དུ་བསྐྱེད། ཨོ་གྱི་ཨོ་ཕྱིས། མ་རྗེས་
སྤྱོད་རོ་དང་སྤྱོད་ཏུ་གྱི་སྤྱོད་དུ་བྱངས་པས་ཨོ་ཡེ་སྤྱོད་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཨོ་ཡེ་མེ་བྱིན་པ་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིས་ནས་སྤྱོད་ལ་བྱངས་པ་ལ་ཏུ་སྤྱོད་བས་ཨོ་ཏུ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་
པ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ཞུས་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྤྱོད་དུ་ཨོ་ཡེ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་འདི་བཟུང་བར་

བྱའོ་ཞེས་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཆོག་ས་བཅད་དང་སྤྲུག་དེ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་དུམ་བྱ་དང་པོ་དང་གྲུར་གྱི་བཞི་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ་ཉི་ཤུ་པར་དོན་རྗེའི་དབང་དང་ལྟན་ཅིག་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་ཐེང་བ་སོགས་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལྷང་བསྟན་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་མིང་དབང་གི་གོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དོན་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མཇུག་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ལྷང་བསྟན་དང་དབྱུགས་དབྱུང་གི་(༣༤༡བ)ཕྱིར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀར་མ་བྱུང་ངོ་། །བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། །དེ་ནས་ལྷང་བསྟན་ཐོབ་དོན་དུ། །བསམ་པ་དང་བས་ལྷ་མ་ལ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་འཇུག། །ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་ལྷང་བསྟན་གསོལ། །དོན་ཡོད་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཁྱོད། །རིགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལྷང་བསྟན་བྱ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དབྱུགས་དབྱུང་འདོད། །ལྷ་མའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ནི་ཀྱེ། །མགོན་པོ་ཡང་དག་བདག་དབྱུགས་ལྷང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན། །དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་གོས་མཐའ། །གཡོན་པའི་ལག་པས་བཟུང་ནས་ནི། །གཡས་པ་མི་འཛིགས་སྤྱིན་བྱས་ལ། །དབྱུགས་དབྱུང་བ་ཡི་མཆོག་བྱ་བ། །ང་ཡིས་རྗེ་རྗེ་གསུང་བདག་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་བདག། །བདུད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཀྱན་ལས་རྒྱལ། །ཁྱོད་ཁྱེད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་ཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དབང་དོན་དུ་ལྷང་བསྟན་དང་དབྱུགས་དབྱུང་གི་གསོལ་འདེབས་གཉིས་སྤྲུགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི་འཇུག་པ་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སློབ་མས་ལྟ་དང་ལྷ་མ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་དད་པ་ལྷགས་བྲག་པོས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་འཇུག་ཅེས་སོགས་རྗེས་སློབ་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། དོན་ནི་བདག་ཉིད་སྤྲུང་འཆང་རྒྱ་བ་ན་སངས་རྒྱས་གང་གི་རིགས་སུ་འཇུག་པ་

སྟེ་འཁོར་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུང་བསྟན་པ་ད་ལྟར་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་
སྟེ་ལ་ཏུ་གསེལ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་གྱི་དོན་ཏུ་གསེལ་བ་གདབ་པ་དང་། དབྱུགས་དབྱུང་གི་
གསེལ་འདེབས་ཆོག་ཀྱང་། (༣༥ ༣༦) དང་པོ་ལ་དབང་དོན་ཏུ་སྒྲ་མའི་ཞལ་སྡེ་ལས་ནི་སྟེ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ལས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྟུར་
བ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དབང་བསྟུར་བའི་རྒྱལ་ཁོང་ཏུ་སྟེས་པ་བདག་ལ་མགོན་
པོས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོན་ཅིང་། དབྱུགས་དབྱུང་བ་སྟེ་ལ་ཏུ་གསེལ་། དེ་ལྟར་
སྟེ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྟོན་པའི་
བརྟུལ་ཞུགས་མི་འདོར་བར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་བཟུང་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་
པར་སེམས་ལ། རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲར་བྱངས་པ་ལྟར་ན། ཀྱང་པ་དང་པོ་སྒྲ་མ་ལ། གྱེ་ཞེས་བོད་
པའི་ཆོག་ཏུ་བྱས་ནས་སྟག་མ་སྒྲར་དང་འཕྲོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཐོག་པའི་
ལྟར་བསྟེན་ནས། སྒྲ་མ་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཆ་ཡུགས་ཆོས་གོས་སྟེ་མ་སྟུར་
ཅན་གྱི་བྲག་གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྲ་སྟོང་གར་བཟུང་། གཡས་པ་མཆོག་སྟེན་པའི་
བྲག་རྒྱས། འདིར་ནི་ཁྱེད་རྣམས་ངས་ཡུང་བསྟན། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྷག་གི་སྟོ་
ནས་ཡུང་བསྟན། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། འདིར་ནི་སློབ་མ་ཁྱེད་རྣམས་ངས་རྩོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡུང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཆུལ་རྩེ་ལྟར་ན། དོ་རྩེ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་སམ། དོ་རྩེ་སེམས་
དབང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ནས་སྤྱི་དབང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཡོངས་སྟོན་
མཐར་ཐུག་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་(༣༥ ༣༦)སྟོན་ནི་ཐག་པ་མེད་
པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཡོངས་སྟེ་དང་། སྤྱི་དབང་འཁོར་བའི་གནས་
ངན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་བརྟོན་པ་སྟེ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་འགོག་པའི་ཞི་བ་སྟེ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་

དང་། སི་རྒྱུ་ས་མ་ཡའི་དོན་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤར་མས་ལུང་བསྟན་བའི་
ཆོ། དགྲིལ་འཁོར་བ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་
གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་བསྟན་བའི་ཕྱག་རྒྱ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་འདིའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་འདི་དང་སྤྱགས་འདི་ཞེས་
པའི་དོན་སྤྱོད་འོད་སྤྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཡང་ན་འཕྲེང་བའི་དབང་ནས་
རྗེ་རྗེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་དབང་ནམས་འདར་མི་རུང་བས་ན་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཡིད་སྤྱོད་
པས་སྤྱགས་སུ་བྱས་ཏེ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་མཐུ་ལ་བྱས་
ནའང་ལེགས་སམ་སྟམ་སོ། །དེའི་ཆོ་སྤྲོ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱེད་བ་
བཤད་རྒྱུ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར། ཉི་ཤུ་བ་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ་སྤེང་བ་སོགས་དགོངས་
བ་མཐུན་ཞིང་། ལོ་ངེལ་ཀྱི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་སེང་གའི་
ན་བ་ལྟར་བྱས་ནས་སྟོང་གའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བར་གསུངས་ལ། གཡས་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་ལ་དྲ་རི་ཀ་པས་མི་འཛིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཆོག་སྤྱོད་འདམ་ངར་མཛད་ཅིང་། ཉི་ཤུ་
བ་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ་སྤེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་བ་
ཉིད་མང་ཞིང་། རྗེར་དབྱངས་འཁོར་བསྐྱར་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། (༣༤༤ན)ལུང་བསྟན་ཀྱི་
ཆོ་སྤྲོ་སྤྱར་གྱིན་ནས་སྟོབ་མ་རེ་རེ་ནས་བྱེད་བ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ཆོ་མདུན་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

སྟོབ་མ་མེ་ཏོག་གང་པོག་གི་ལྟར་བསྐྱོད་བ་ནི། ཉི་ཤུ་བ་ལས། མཆོག་སྤྱོད་སྤྲོ་མས་སྟོབ་
མ་ལ། །དེ་ནས་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན། །རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་གྱུར་ནས། །སྟོབ་
མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་བདག་ཏུ་འོ། །ཞེས་བ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་འགྱུར་
བ་ལས། རྗེ་རྗེ་འཛིན་བདག་གཙོ་བོར་བསྐྱོད་པར་གསུངས་བ་ནི། དེ་ལ་མེ་ཏོག་པོག་པའི་
རིགས་ལ་མཆོན་བ་ཅམ་ཡིན་པས། འཕྲེང་བ་ལས། མེ་ཏོག་ལུངས་པའི་ལྟ་དང་མཐུན་པའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་སློབ་མ་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་
མཐུན་ལ་བ་པས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །ཉི་ཤུ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཐབས་ཅིག་ཆོགས་བཅད་འདི་བརྗོད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། ས་ར་ཉམས།
དེ་ཆེ་ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དང་། །མཁའ་འགོ་མ་དང་སྒྲ་མར་བཅས། །མགྲིན་གཅིག་ལུང་སྟོན་
བསམས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲ་མས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཉམ་དུ་ནམ་མཁའ་
གང་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་ལུང་སྟོན་
པར་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་མོས་དགོས་ཤིང་། ལུང་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ་ལ་འབྲང་
བར་རྒྱུ་པ་སྤྱི་བྱེད་པ་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་བཅད་དང་སྤྲས་
དེ་དག་གྱུར་དང་དཔལ་མཆོག་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྤྲས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་མི་འཛིགས་པའི་བྲག་རྒྱར་(༣༧)བསྐྱར་ནས། མན་
ས་མ་ཡ་ཉ་ན་རྩྱ་པཌ། མཆོག་རུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་
འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་སློབ་མའི་སྟོང་ལ་འབབ་པའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་
དབུགས་དབྱུང་ངོ། །དེ་དག་གི་དོན་ལ། མན་ས་མ་ཡ་ཉ་ན་རྩྱ་པཌ། ཅེས་པ་ནི། དམ་ཆོག་
ཆེན་པོས་ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། མན་ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོས། ཉ་
ན་ཆོམས་ཤིག །པཌ་ནི་ཁོས་ཤིག་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆགས་པ་
སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ནི་འདོར་དུ་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེས་རང་དོན་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
དང་། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེ་ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག །ཅེས་ཡིད་བྱེད་དེ་དག་
མེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་ལ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་
སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་
མེད་དེ། །དེ་བས་འདོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །མན་ས་མ་ཡ་

ཏ་ན་རྒྱ་པུ། ཅེས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལ་གསང་བ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྣང་དང་། དཔལ་
འཛིན་གྱིས་མཐའ་རྟེན་ལྗེས་ལ་གྲུལ་གཅིག་ཏུ་འང་བཞེད་དོ། །ཆོག་གས་བཅད་དེ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
བ་ལས་བྱུང་བས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ན་དོར་སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ལ་ཆགས་པ་སྟེ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་བའམ་བཏང་བའི་སྡིག་པ་འབྲ་བ་
ཁམས་གསུམ་ན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་དུས་
ནམ་ཡང་(༣༥)མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མེད་ལ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་
ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྤངས་པས་ནི་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཉེ་ལམ་སྤངས་
བ་ཡིན་པས་དེ་བས་སྡིག་ཆེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། མཁྲ་ས་མ་ཡའི་
སྤྲུག་དོན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཉེ་རྒྱུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་
ཆེན་པོ་དེས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེ་
ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་ཅེས་བཤད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པར་མི་རུང་བས་ན་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཔལ་འདུས་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་འདིར་གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་པ་དང་། གདོང་གཡོགས་དགོལ་ཏེ་རྟེན་
བརྟེན་པ་མཛོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་སྡིག་པ་ཀྱང་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་མང་
པོ་བྱང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཐུས་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱུས་རྒྱུན་བཅད་པས་
དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱིད་རྣམས་ལྟ་མའི་སྤིང་འབྱོར་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
ཞེས་སམ། འབྲང་བ་ལྟར་ན། དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་སྤངས་
པས་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པར་ངེས་ལ། དེའི་མཐུས་དེ་རིང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྤྱི་བའི་
རྒྱུན་ཆད་ནས་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ལ་ངེས་པར་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་སོ། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་སྤྲུག་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉམས་སྤྱངས་པས་བྱིས་ནས་སམ་བྱིན་ཆད་
ལས་ཉོན་ཀྱི་འཆི་བ་མེད་པར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤིང་བ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྤིང་

པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སྐྱོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སམ། སྤྱགས་
(༣༤༥)རིམ་ཆེན་མོར་བྲངས་པའི་ཐེང་བའི་ཆོག་གི་འགྱུར་ལས། བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་
ལས་ནི། །ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་ཏུ། མི་ཚུགས་པ་
དང་མི་སོད་པས། །ཅེས་ཀྱང་མི་འཛིགས་རྒྱལ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱུང་
བསྐྱེགས་ན་བདེ་ཆེན་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་ཁྱེགས་ཏེ་རིགས་ངེས་པའམ་རིགས་བརྟན་
པོར་བྱས་པས་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལས་འཆི་བ་སྟེ་ཉམས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་ལྷོག་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་བྱང་བར་སེམས། མིད་པ་འེན་ཏུ་དག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི་ལུང་བསྟན་གྱི་ཆོག་དོན་དང་འདྲའོ། །སྟོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་སེམས་གཉིས་སམ་ཀྱན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ནི་ནམ་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་
གཉིས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ན། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་
དང་རྩ་ཆེ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
པན་ཡོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཅམ་གྱིས་རྫོགས་བྱང་གི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ། འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ངག་གིས་སྦྱད་པར་མི་བྱ་
ཞིང་། བདག་ལ་འདི་དགོས་པ་མེད་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་དོར་བའམ་
སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཉན་པ་ལ་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའམ་སྔོངས་
པ་གཏི་སྤྱག་གིས་བསྐྱེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཐེ་ཆོམ་དུ་འཛིན་པའི་
གང་ཟག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་རྣམ་པར་(༣༤༦)བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མི་ཤེས་པའམ་སྔོངས་པ་ཡིས། །ཚུལ་ཆེན་བསྟན་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དབང་དོན་གྱི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལས་
རྣམ་པར་བརྟན་པ་ཞེས་ར་མགོ་བྱང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲའོ། །དཔལ་མཆོག་ལས། མི་

ཤེས་པའམ་སྒྲོངས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་འགྲེལ་
བར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པའམ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
ཤེས་རབ་མེད་པས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པ་གཉི་ལྷག་གི་དབང་
གིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཉོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོན་
པར་བྱེད་པའི་འིམ་བུ་དང་། དམ་ཁྱུ་ཆོས་ཁྱུ་ལས་ཁྱུ་ལྷག་ཆེན་བཞིའི་ལྷག་ཁྱུ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འབྱུང་གི། འདི་དག་གིས་ཅི་བྱ་སྤྲུལ་དུ་སྤང་
ཞིང་ནམ་ཡང་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྩ་
རྒྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་གཅིག་གོ། །

རང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་
པའི་དོན་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་པན་གཞོད་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
དང་མཉམ་པའི་བྱིར་རོ། །རང་གི་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་སྟོག་ལ་བཞུགས་པ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཕྱང་ཐོ་རྒྱུད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསམ་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མི་བཟད་
པའི་དཀའ་ཐུབ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ལུས་(༣༥)དང་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་
ཀྱིས་ཀྱང་གཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལའང་རང་གི་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དེ་
གཙོད་པའི་བྱིར་རང་གི་དང་བདག་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སྟོས་སོ། །དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྲད་
དེ་ནམས་མེད་པར་ཅི་བདེའམ་རྗེ་ལྟར་བདེ་བས་ནལ་འབྱོར་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
གནས་མལ་དང་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བདེ་བར་བཟུང་ནས་ལུས་སེམས་
འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་
ངེས་པའི་ཉེན་གྱི་ཕྱང་ཐོ་འདི་ཉིད་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སོ། །དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་

བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུ་ཉི་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བོར་ནས། རྣལ་འབྱོར་
དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་གྱིས་གདུང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་འདིར་ལུས་སེམས་
བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། བདེ་བཟུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་
ཉིས་པར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་ལ་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
མེད་གྱི་ལུགས་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པ་ལས་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཀུན་
ལྟ་བུའི་ཁམས་འཕེལ་བ་དང་། དེ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས་
པས། ལུས་དང་སེམས་གདུང་བ་དང་རྒྱུད་པའི་ཐབས་བྱ་མི་རུང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་
འཕང་མ་འོངས་པ་སྐྱབ་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་ལྟག་(༣༧)པར་འབྲེལ་ཆགས་པར་
མངོན་ནོ། །དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རིང་སྐྱབ་པའི་འབྲུག་པ་སོགས་བར་དུ་གཙོད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་རྣམས་པམ་པར་བྱས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དམ་པ་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་པ་དེའི་
མཐུས་དང་དུས་ཉེ་སྤྱར་དུ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་
ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ནམ་མི་སྤང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་མ་འོངས་རྫོགས་སངས་
རྒྱས་། །ཞེས་པའི་བར་དཔལ་མཆོག་དུམ་བུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་སོགས་
ལས་གོ་རིམ་དང་འགྱུར་ཐོན་ཆོགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་དོན་ཅ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ནས་
ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བཞོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་
ཞིག་དཔལ་མཆོག་ལས་བྱུང་བའི་དོན་འབྲེང་བ་དང་སྤྲུག་རིམ་ཆེན་མོར་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་རིང་བདུད་རྣམས་པམ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་དཔལ་མཆོག་

ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་ཡང་འབྱུང་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། འདི་ནི་མ་འོངས་རྗེ་གས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། ཉི་ཤུ་པ་ཆག་འཇུག་དུ། བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལས་ནི། །ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །མི་སྤྱབ་པ་དང་མི་ཤིགས་པ། །གང་ལའང་མི་འཛིགས་དགའ་བར་གྱིས། །དེ་རིང་བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་ནས། །པོ་བྱང་མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །དེ་རིང་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཁྱོད་(༣༧)ཀྱིས་ཐོབ་འདིར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཟུང་ལ། པ་ཆབ་འཇུག་དུ་མི་སྤྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་རྟུང་པ་གཉིས་མེད་དོ། །ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། འབྲེང་བ་ལ་སོགས་དབང་རྣམས་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་རྗེས་གནང་དང་རྗེ་རྗེའི་བརྟལ་ཞུགས་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་བཞི་སྐབས་འདིར་བཤད་ནས་རྗེས་གནང་སོགས་བཞི་པོ་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྤྱི་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་བར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་བྲེང་བར་རྗེས་གནང་དང་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་རྣམས་རིག་པའི་དབང་ལྡེ་རྗེས་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་གོང་དེར་གསུངས། ཉི་ཤུ་པར་ལུང་བསྟན་དང་དབྱགས་དབྱུང་མིང་དབང་གི་གོང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྲེང་བ་ལས། རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས། རྗེ་རྗེའི་བརྟལ་ཞུགས། སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་རྣམས་དབང་བཞི་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་ཅིང་། སྤྱི་བྲེ་བྲག་གི་རྗེས་གནང་ཡང་དབང་བཞི་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད། དེ་ནི་ཁ་སྐྱོར་ལས། བཞི་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་དབང་གིས་ནི། །སྟོབ་མ་སྤྲིག་དང་བྲལ་བ་ལ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་དབང་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བྲེང་པའང་ཡོད་ཅིང་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་དེ་ལའང་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་རིག་མ་དངོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིལ་བུ་བའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་དབང་ཚོག་སོགས་ལས་སྟོང་ཉིད་ལ་

རིག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་
རིག་མའི་བརྟལ་ཁྱུགས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྟེར་དང་གང་ལ་བྱ་བ་འོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་
མཐའ་ཉེན་ལ་དེ་ཉིད་(༣༤)བཤད་དེ། ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། སྤྲུགས་དབང་། མིག་
སྒྲན། མིག་ཐུར། མདའ་འཕངས་པ། རིག་མའི་བརྟལ་ཁྱུགས། རྩོད་པའི་བརྟལ་ཁྱུགས། སྤྱོད་
པའི་བརྟལ་ཁྱུགས། ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྩེས་གནང་། སྒྲིག་སོགས་
ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེང་བ་དང་། ཉི་ཤུ་པ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་སོགས་གྲུང་བསྒྲིགས་ནས་
དབང་དོན་དུ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དང་མཉམ་དུ་མཛད་ཅིང་། ལས་རིམ་
བསྟན་པ་དང་མ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པའི་བརྟལ་ཁྱུགས་དང་སྒྲིག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་
པའི་རྩེས་གནང་རྣམས་མ་གཏོགས་མཐའ་ཉེན་གཞན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ནི་རྒྱས་
པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཉག་ལོ་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ནི་དོན་རྩེང་དཔོན་གྱི་དབང་
གི་མཇུག་སོགས་སུ་སྒྲིག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་ཡང་མཛད་ལ། དག་
དབང་བྲགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་རྩེས་གནང་དེའི་རྩེས་སུ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང་
ལས་རིམ་བསྟན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

མཐའ་ཉེན་དང་རྩེས་གནང་དེ་དག་བྱ་བའི་དུས་ཀྱང་འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྤར་
རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐེང་བར་དེ་ཉིད་བཤད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་སྤྲུགས་དབང་། མིག་སྒྲན། མེ་ལོང་། མདའ་འཕངས་པ་རྣམས་
རྩོད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཇུག་སོགས་དང་། སྒྲིག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་
རྩེས་གནང་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་དབང་(༣༤)བཞི་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་རྟལ་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རྩོད་པའི་བརྟལ་ཁྱུགས། སྤྱོད་པའི་བརྟལ་ཁྱུགས། ལུང་བསྟན། རྩེས་
གནང་། དབུགས་དབྱུང་ལྟ་བུ་རིག་པའི་དབང་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པ་ལ་དེའི་རྩེས་དང་། རྩོད་སྟོབ་

དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་སྟེར་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅེས་འབྲང་
བར་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཤིང་། བྱལ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སུ། རིགས་
ལྗེ་བྲག་མཆན་གྱི་རྗེས་གནང་། རྗེ་རྟེན་བརྟལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན། གསང་བ་བརྗོད་པ།
དབུགས་དབྱུང་བ་ལྷ་རིག་པའི་དབང་ལྗེའི་རྗེས་སམ་དབང་བཞི་པའི་རྗེས་སུའང་སྦྱོན་རུང་
བར་གསུངས་ནས། དཀྱིལ་ཆོག་རང་ལས་དེ་ནམས་གྱི་གོང་དུ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལས་
གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་གཉིས་དང་བཅས་རྗེ་རྟེན་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཚུག་ཐོགས་སུ་མཛད་
ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་གྲེང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལས་རིམ་
བཤད་པ། སྒྲགས་གཏད་པ་དང་མིག་སྟན་བཀྲ་བ་མེ་ལོང་དང་མདའ་འཕས་པ། སྦྱི་དང་བྲེ་
བྲག་གི་རྗེས་གནང་། རྗེ་རྟེན་བརྟལ་ཞུགས་དང་ལུང་བསྟན། གསང་བ་ཤད་པ་དང་དབུགས་
དབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་རྟེན་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་
ཤུཉི་པས་རིག་པའི་དབང་ལྗེའི་མཐའ་ཉེན་དུ་རྗེ་རྟེན་བརྟལ་ཞུགས་ཅམ་ལས། ལུང་བསྟན་
དང་དབུགས་དབྱུང་གཉིས་མི་བྲ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་
རིག་པའི་དབང་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བྲ་རུང་(༣༧ན)བར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་གོང་དུ་བྲ་བ་གསང་འདུས་ལྟ་བུའང་
ཡོད་ཅིང་། སྒྲགས་དབང་མིག་སྟན་མེ་ལོང་མདའ་འཕངས་པ་ནམས་རིག་པའི་དབང་ཅམ་གྱི་
རྗེས་སུའང་བྲ་རུང་སྟེ། སྒྲགས་དབང་ནི་སྐབས་དེར་མ་ཟད། རིག་པའི་དབང་ལྗེའི་གོང་དུ་བྲ་
བའི་ལུགས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མིག་སྟན་དང་མེ་ལོང་གཉིས་ཆུ་དབང་ཅམ་
གྱི་རྗེས་སུའང་བྲ་བ་ནམ་སྤང་མདོན་བྱང་ལས་གསུངས་ལ། མདའ་གཞུང་དེ་ལྟར་ཆོག་པ་
སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བྲིལ་བྲ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆོག་
ལས་བྱམ་དབང་བཅུ་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་གི་དབང་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་

ཇེས་གནང་། ལྷ་མཆོད་པའི་ཇེས་གནང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཇེས་གནང་གསུམ་
སྟེར་བ་ལས། གཞན་མིག་སྒྲན་མེ་ལོང་མདའ་འཕངས་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཇེས་གནང་སོགས་
མཛད་པ་ལྟར། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་ཡང་དེ་བཞིན་མཛད་ལ། དེ་
ཉིད་རྒྱད་རྩེ་རྩེ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། བདེ་མཆོག་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གསང་འདུས་
སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་རུང་ཞིང་། ལ་བ་པས་བདེ་མཆོག་ལ་ཇེས་གནང་དེ་ཐམས་ཅད་
དང་། དྲ་རི་ཀ་པ་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་ཇེས་གནང་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་བྱུ་བ་
ཆེན་དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེག་སོགས་ཀྱི་ལྷ་མོས་མཆོད་པའི་ཇེས་གནང་ཡང་གསུངས་པས།
བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབས་ཀྱང་མཐའ་ཉེན་རྒྱས་པ་བྱ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཕྲེང་
བར་སྐྱགས་དབང་མིག་སྒྲན་མེ་ལོང་མདའ་འཕངས་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་(༣༧)པའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་དང་། སྤྱིའི་ཇེས་གནང་དང་། དམ་ཆོག་གསུམ་སྤྱོན་པ་དང་། ལུང་བསྟན་དབྱགས་
དབྱུང་རྣམས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྷན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་
གི་དགོངས་པའང་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་སོགས་འདུས་པ་ལ་དགོངས་པར་
བཤད་དོ། །

བུམ་དབང་གི་དག་པ་ནི། བུམ་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན་བྱི་རྩལ་ཆོན་དང་།
རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཉང་ལྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གསུམ་ལས། བྱི་རྩལ་ཆོན་
ནམ། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་དག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་བཤད་
ནི། འདི་གའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། སྐྱོལ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བཤད་
པའི་དོན་གང་ཡིན་དེ་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་གར་བསྟན་པ་ཡིན། དཀྱིལ་འཁོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དང་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་
གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། །བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པ་སྟེ། །གང་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱོད་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གསུམ་ལ་སྤྱིང་

པོ་འདུས་པ་ཡིན་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཏགས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་པོ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་རྗེ་
རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་རིགས་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ནམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ནམས་གནས་གང་དུ་བསྐྱོད་པ་སྟེ་རྒྱ་བ་དང་འདུས་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པར།
དེའི་འགྲེལ་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས། ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། དགྲིལ་ནི་
སྟླང་པོ་འོ། །འཁོར་ནི་ལེན་པ་འོ། །ཞེས་དང་། བཞི་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། དགྲིལ་ནི་སྟླང་
པོ་འོ། །འཁོར་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་(༣༥༠ན)པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུལ་ཞེས་པའི་མཐུལ་སྟླང་པོ་དང་ལ་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དགྲིལ་ལམ་སྟླང་པོ་དང་དེ་ནི་ལེན་
ཅིང་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་
དེ་མཚོན་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཅེ་མོ་ལས། ཅེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དགྲིལ་
འཁོར་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཅུད་སྟླང་པོ། །འབྱུང་བ་དེ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་བརྗོད། །ཅེས་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་སྟླང་པོ་འབྱུང་བས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །དེར་དབང་ཐོབ་
ལུགས་ནི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་དང་། དབང་གང་ཐོབ་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྗེ་
རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་བྱམ་དབང་དང་རིག་པའི་དབང་ནམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་
རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པ་ནམས་ཀྱི་དབང་དང་འབྲ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་སོགས་ལས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་
ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རིགས་ངེས་པ་དང་། མོས་པ་བརྟན་པའི་སྟོབ་མ་ནམས་སྟོམ་དང་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གཞལ་དུ་མེད་

པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲོལ། རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་པའི་ཆེད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱེད་བས་ན། སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་དང་ཕྱིར་མི་(༣༥༠བ)ལྟོག་པའི་
དབང་ཞེས་ཟེར་ལ། རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོན་སྒྲོལ་
རང་རྒྱུད་ལ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེས་ཤིང་དེ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་
བོན་བྱུང་བར་ཅན་བཞག་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་ལྡན་པའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཀྱི་
དབང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

རིག་པའི་དབང་ལྟ་དང་རྩོམ་སྟོན་གྱི་དབང་སྟེ་བྱུག་ཀ་ལ་བྱམ་པའི་རྒྱུ་དབང་
བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་ན་བྱམ་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་ལ། གྲུར་གྱི་བཙེ་ལྟ་པ་ལས།
རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་ཁོ་ན་ལ་བྱམ་པའི་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྩོ་
རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་དེ་བྱམ་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། དབང་བཞིའི་དང་པོ་ལ་རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་
མིང་འདོགས་མཛད་ནས་བྱམ་དབང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་
ལ། དེ་ནི་དབང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རིག་པ་ལྟ་
མོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་རྒྱུ་དབང་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བས་ན། རིག་པའི་དབང་ངམ།
བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་སྟོན་པའི་ལས། སངས་རྒྱུ་ལྟ་ནི་དག་པ་འདི། །དབང་བསྐྱེད་ལྟ་ནི་འཕྲོག་པར་
འགྱུར། །མ་རིག་པ་ནི་བསལ་ནས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མང་བས། །མ་རིག་པ་དང་བྱལ་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ས་བོན་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རིག་པའི་དབང་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདུས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་སྟོན་གསལ་
ལས། རྩོམ་སྟོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་པའི་(༣༥༡ན)དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉན་པའི་སྐུ་པ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐྱེད་པ་བྱིན་ནས། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཆོན་བྱ་ལས་དབང་

བཞི་ག་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པར་བཤད་ལ། དེ་ནི་བྱམ་དབང་གཞན་ལ་སྒྲུ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་ལྟར་དང་། རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་རིག་མ་དང་འབྲུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་དང་། གསང་དབང་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་རིག་མ་སྤར་བའི་རྣམ་ཐུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་། དབང་གསུམ་པ་ནི་རིག་མ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་། དབང་བཞི་པའང་རིག་མ་དང་སྤར་བ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའམ་རིག་མའི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱུ་བ་ཚེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། དབང་ལྔ་པོ་འདི་ཉིད་ཅོད་པན་གྱི་དབང་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅོད་པན་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཚུ་དབང་སོགས་ལྔ་པ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དག་ནག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་དབང་ལྔ་པོ་དེ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མའི་ཅོད་པན་ཏེ་སྤྱི་བོར་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་མིང་འདོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་བྱམ་དབང་དེ་གཙོ་བོར་བྱམ་ཚུས་འབྲུ་བ་དང་། དབུ་རྒྱན་མགོ་ལ་བསྒྲོན་པ་དང་རྫོང་དྲིལ་ལག་རྩ་གཏད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས། དེས་སློག་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་(༣༥༡བ)ལོག་གཡེམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་གསུམ་སྤར་བསགས་སྦྱང་ཞིང་བྱི་མ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་བདུན་པ་ལས། སློག་གཙོད་ལ་སོགས་སྤྱི་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། བྱམ་དབང་དེས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་བར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་གསུམ་ཡན་ལག་བཅས་པ་རུ། །དེ་ལ་ཡང་དག་བསྐྱར་པར་བྱ། །གཞུགས་ལ་

སོགས་པའི་ཡུལ་ནམས་ཀྱི། །སྤང་སྤྱིད་དབེན་པས་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཏེ་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི་དང་པོ་སྦྱར་བ་སོགས་གསུམ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཞིང་
སྤྱིད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་ཏེ་དག་པའི་རྟོན་བརྟེན་པའི་ངོ་
ཐོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་
པ་ན་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་བྱི་མ་དངོས་སུ་འགོག་པས་
དེའི་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བྱམ་དབང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འཁྲུད་པའི་རྒྱས་
པ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་
སྐྱེ་རྗེ་རྣམས་པར་སྤངས་ནས་ཞེས་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱེ་རྗེ་སྦྱོང་བར་གསུངས་ལ། དེའི་
དོན་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་དག་པའི་ལུས་ནི་སྐྱེ་རྗེ་མེ་ཡིན་
ཞིང་། བྱམ་དབང་གིས་དེའི་ས་ཐོན་བཞག་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྲས་པའི་མཐུས་
རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱ་སོགས་ལ་བསྐྱབས་པས་སྐྱེ་རྗེ་དེ་ཉིད་གོམས་སུ་འཇུག་
པའམ་གོང་ནས་གོང་དུ་(༣༥༢ན)ཁྱད་ཞུགས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
སྟོ་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་སྟེ་གོམས་སུ་བཅུག་པ་དང་
བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ལ་ཁྱད་ཐོན་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལ་དེ་དང་དེ་སྦྱོང་ཞེས་ཟེར་
བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

སྦྱར་བ་བདུན་པ་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་ཐོ་ནི། །སྐྱེ་ཡི་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ། དེ་ནི་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱེ་
རྗེ་རྗེ་འབྱུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛིག་ཅིང་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱས་པའམ་ས་ཐོན་དེ་བྱམ་དབང་
དང་སྐྱེ་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་ལ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
གྱིས་བྱམ་དབང་སྐྱལ་སྐྱའི་ངོ་ཐོར་བཤད་པ་ནི་བྱམ་དབང་གིས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་
ལ་དབང་བར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱ་དང་། རྟོགས་རིམ་པའི་ལྷ་འི་སྐྱ་

ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན། དབང་དེས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འགྲུབ་
པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ཅིང་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེལ་སྐྱར་མོས་བ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བྱམ་དབང་སྐྱེལ་སྐྱེའི་རོ་
པོར་བཤད་དེ། སྐྱེལ་སྐྱེའི་ས་པོན་བྱེད་པར་ཅན་དགོད་པས་དེའི་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
སྐྱེལ་སྐྱར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐབས་འདྲིར་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱེལ་
སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ནི་གཞུགས་སྐྱེལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅམ་བ་ཉིད་ཡིད་ཏེ། གསང་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་
གསུངས་པའི་ལོངས་སྐྱེ་(༣༥༩བ)ནི་རྒྱགས་སྐྱེ་སྐྱེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་
ལོངས་སྐྱེར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལོངས་སྐྱེ་
ནི་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱགས་རིམ་ཆེན་མོར། གསང་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ལོངས་
སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེལ་སྐྱེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེས་
མཆོན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་བྱམ་དབང་
གིས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པས་རྫོགས་རྣམས་ལྷུས་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱམ་དབང་གསང་དབང་ཤེར་དབང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་
ཀྱི་དོན་རྗེ་གསུམ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་དོན་རྗེའང་གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅམ་ལ་འདོད་དགོས་
པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། སྐྱབ་དཔོན་དབང་ནི་བཙུ་གཅིག་
ཀྱིས། །གསང་བའི་དབང་ནི་བཙུ་གཉིས་པ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཙུ་གསུམ་པ། །དེ་ལྟར་

དེ་བཞིན་བརྩ་བཞིའོ། །དབང་རེ་ལ་ནི་ས་རེ་སྟེ། །དེ་ནམས་ས་ཡི་དབང་ཕྱག་བདག་ཅེས་
དབང་བརྩ་བཞིས་ས་བརྩ་བཞི་དང་སྐར་བར་གསུངས་པའི་ས་བརྩ་བཞི་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་
དང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་(༣༥ ༣ན)ནས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ཏེ་བརྩ་དང་།
དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱི་ས་དང་། རྩོམ་འཛིན་པའི་ས་སྟེ་བརྩ་བཞི་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྩ་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ས་བརྩ་བ་སྦྱི་ཙམ་
བཤམ་བརྩ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་ནི་བརྩ་བ་དེའི་བྱད་བར་གྱི་ལམ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ལྷན་གྱི་ས་ནི་བརྩ་བའི་རྒྱན་གྱི་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྩོམ་འཛིན་པའི་ས་ནི་
ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་སའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཆུ་དབང་སོགས་བྱམ་དབང་བརྩ་
གཅིག་མོས་སྦྱོད་ནས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་དཔེ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྐར་དགོས་པ་ལས་དབང་དེ་དག་ཐོབ་པས་དེ་དག་ཐོབ་
པ་དང་དོད་བྱལ་པར་བཅི་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་ཐལ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་
པ་ཐོབ་པ་དང་དོད་བྱལ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་ལ། ཡང་དབང་དེ་དང་དེས་
ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དགའ་ཞིང་།
ཡང་དབང་བརྩ་བཞིའི་གྲངས་དང་ས་བརྩ་བཞིའི་གྲངས་གཉིས་མཚུངས་པ་ཙམ་སྦྱོར་བ་ཡིན་
ཞེས་བཤད་ནའང་ཉ་ཅང་གི་གོ་བ་ཆེ་བ་མི་སྣང་བས་དབང་དེ་དག་དང་ས་དེ་དག་སྐར་བའི་
དོན་གང་ཡིན་སྟམ་ན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྦྱོན་ལས་འདྲ་ཚོས་རེའི་སྟོན་སྐར་བར་གསུངས་
པ་ལ་འདྲ་ཚོས་རྩི་ལྷན་ཡིན་མ་གསུངས་པས་གང་ཡིན་དུང་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། ཡང་གྱེ་
རྩོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས། བྱམ་དབང་གི་མཐུག་ཏུ་འབྲས་བུ་ནི་གང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། (༣༥ ༣བ)ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱམ་དབང་ཐོབ་པས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། གསང་དབང་གི་
མཐུག་ཏུ་ས་བརྩ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་བརྩ་

པ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དེ་ལ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསང་དབང་ཐོབ་པས་ས་བཅུ་
པ་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་ཞིང་ལུང་བསྟན་མཆམས་དེར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱང་བཅུ་པ་བ་དང་
སྐལ་མཉམ་གྱིས་ཡིན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་མཐུག་ཏུ། དེ་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ནི་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བྱས་པས། །མགོན་པོ་ས་བཅུ་དང་
མཉམ་འགྱུར། །ཞེས་གསང་དབང་གི་རྗེས་སུ་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་རྗེས་དགྲིལ་
ཆོག་ཏུ་ལས་རིམ་དང་རིན་ཆེན་འབར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལུང་བསྟན་གསང་དབང་
གི་མཐའ་ཉེན་ཏུ་མཛད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཆན་མ་གསུངས་སོ། །

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ལེ་ལས། དབང་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་དབང་
བསྐྱར་དགེ་བའི་དབང་གིས་ས་བདུན་ཀྱི་ནི་དབང་ལྷག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། རུམ་པ་གསང་བས་
མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་སྤྲང་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་སོགས་སུ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག །ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་སྤིད་པའི་འཛིགས་པ་འཛོམས་པའི་འཇམ་
དབྲངས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང། འཇམ་དཔལ་མཆན་བརྗོད་ལས། འཛིག་ཉེན་གསུམ་
ན་གཞོན་ལུས་གཅིག །གནས་བརྟན་ཆན་པོ་སྐྱེ་དགྲའི་(༣༥༩)བདག །སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་
མཆན་འཆང་བ། །སྤྱག་གུ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་མཛེས། །འཛིག་ཉེན་ཤེས་ལེགས་སྟོབ་
དཔོན་ཏེ། །འཛིག་ཉེན་སྟོབ་དཔོན་འཛིགས་པ་མེད། །མགོན་སྐྱབས་འཛིག་ཉེན་ཡིད་
གཟུགས་པ། །སྐྱབས་དང་སྟོབ་པ་སྦྲ་ན་མེད། །ཅེས་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་
དང་། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རུམ་དབང་དང་གསང་དབང་ཤེས་དབང་
རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་། དབང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱིས་
བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའམ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཙམ་བྱུང་སོགས་སུ་དབྱེ་བའི་
དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་

པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་
ཞིང་། དབང་དེ་དག་གི་མཐར་ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱམ་དུང་རྒྱལ་འཛོག་པར་ཡང་དཀྱིལ་
ཆོག་དེ་ལས་བཤད་པ་དང་སྤྲ་མ་དེ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་པར་བྱ་དགོས་སམ་བརྟག་པར་
བྱའོ། །གསང་འདུས་འཇམ་དྲོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱ་མཐུན་ཆུ་དང་
འབྲེང་བ་སྟེ། །རྣམ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་བདག་པོར་བཤད། །སྟེས་འབྲས་རྫོགས་སངས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱར། །དབང་འབྲས་གསང་བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད། །ཅེས་ཆུ་དང་ཐེང་བའི་དབང་གཉིས་རྒྱ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ནས་གསང་བའི་དབང་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བར་གསུངས་པའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་ནི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ལྷང་དེ་འབྲེང་བར་
བྲངས་པའི་འགྲུར་ལས། ཆུ་དང་ཅོད་པན་(༣༥༧)རྒྱ་མཐུན་ཏེ། །དོ་རྩེ་བདག་པོ་མིང་རྣམ་
སྤྱོད། །རྒྱལ་དབང་གིས་འདིར་སྟེས་བྱ་ཅན། །གསང་བ་སྦྱོར་བས་ངི་བྲལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་།
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་ཤུ་ཉི་པས། གཉིས་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །གསུམ་
ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བྱའོ། །གཉིས་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པས་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་
གསུམ་བཞག་པ་ནི་དོ་རྩེ་ངེལ་བྱ་མིང་དབང་གསུམ་ཡིན་པས་འབྲེང་བའི་འགྲུར་དང་མཐུན་
ལ། དབང་འབྲས་ལ་གཉིས་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ནི་དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་
འབྲས་སྐྱམ་ཞིང་། སྟེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་མ་བྱུང་བ་ཉོགས་སྟོབ་པས་མ་བཤད་པའམ་དཔེ་མ་དག་
པ་གང་རུང་དུ་མངོན། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེས། འཇམ་དྲོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་
དབང་བསྐྱར་གཉིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ། དོ་རྩེ་ངེལ་བྱ་མིང་དབང་གསུམ་རྣམ་སྤྱོད་འབྲས།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེས་བྱ་བྱེད་འབྲས། དབང་གོང་མ་གསུམ་བྲལ་འབྲས། ཞེས་གསུངས་
ཏེ་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་འདི་ལ་དབང་གི་སྐབས་ཅམ་དུ་མ་བླད། སྟོབ་ཐམས་ཀྱི་
སྐབས་སུའང་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱ་

མཐུན་དང་རྣམ་སྒྲིབ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་དབང་འབྲས་བཞིར་འཛོག་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ལས་གསུངས་
པས། དེ་དག་གི་དོན་ཀྱང་རི་ལྷོ་ཡིན་ལེགས་པར་བཅའ་བར་བྱའོ། །བྱམ་དབང་གི་དམ་
ཆོག་ནི། ཅ་ལྷུང་(༣༥༥ན)བཙུ་བཞི་དང་སྒྲོམ་པོ་བརྒྱད་བསྐྱུང་བའོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
དག་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ཉི་ཤུ་པར། དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཅ་ལྷུང་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་
དུ། །འཁོར་ལོའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་བྱས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་གནས་
སུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསང་དབང་བྱམ་དབང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྡོན་
འགྲའི་དགྲིལ་འཁོར་རི་ལྷོ་བྱ་ཚུལ་བསྐྱར་ནས། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་
པ་ནས། །སྐགས་རྣམས་དངོས་བྱུབ་བྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་ཅ་འགྲའི་གྱིས་གསང་
དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྐྱར་ཅིང་། །ལེའུ་བཙུ་དུག་པ་ལས་ཀྱང་། །གསང་བ་སྐྱོན་པ་
བརྩམ་པར་བྱ། །ཁུ་བའམ་ཡང་ན་བཤད་བའང་རུང་། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་ནས་ནི། །རྗེ་
རྗེས་སྒྲོམ་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །འོན་ཀྱང་དངོས་བྱུབ་རྗེས་མི་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པའང་སྒྲོན་
གསལ་དུ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱགས་ནས་སྤང་བ་སོགས་བྱས་པ་སྒྲོབ་མ་
ལ་སྟེར་བའི་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། །འགྲལ་པ་སྒྲིམ་པའི་མེ་ཉོག་ལས་
ཀྱང་གཞུང་དེ་གསང་དབང་དང་སྐྱར་ལ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། །མིག་ཡངས་སྐགས་
ཀྱི་སྡོད་དུ་རུང་། །ཞེས་པ་ནས། །གསང་སྐགས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་

བར་དང་། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། གསང་(༣༥༥)དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བསྟན་ཏོ། །ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྟར་ནས། དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལས་སྟོབ་དཔོན་པས་དོན་རྒྱུ་བས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གསང་བ་བྱུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་དང་། ས་ར་ཉའི་དོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱི་མོར་གྱུར་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རིམ་
ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྐུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
གསང་དབང་རིམ་ལྔ་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཤུལ་ཏེ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། དམ་
ཆོག་བསྟན་ནས་དབང་དངོས་བསྐྱར་བ། དབང་གི་དག་སྦྱིན་པའོ། དང་པོ་ནི། ཟུང་འབྲུག་
གསལ་བ་ལས། མོངས་པ་ལ་མིན་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མིན། །རྒྱལ་པོ་ལ་མིན་གཞོན་ལྷ་རྣམས་
ལ་འང་མིན། །མ་ནིང་ལ་མིན་ཀན་པོ་རྣམས་ལ་མིན། །གཅིག་ཏུ་ཏྲོག་གི་ལ་དགའ་རྣམས་ལ་
མིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བྱུང་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་འང་དེ་མ་ཡིན། །ངག་
དང་ཡིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་བྱེད་པ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའི་སྟོན་དང་བྲལ་ཞིང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་མ་གསང་དབང་འདོད་པས་དབང་
གི་ཆོ་གའི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་མ་དང་ལྷ་ལ་གཟུགས་སྤྲེལ་
སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་། མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉེར་སྟོད་ལྔས་ཉིན་རེ་བཞིན་
མཆོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུ་ལེན་བརྒྱུད་པ་ལས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་
མཆོད་པ་རྒྱ་མཆོ་བརྩམས། །རིན་ཆེན་ན་བཟའ་ལ་སོགས་(༣༥༦)པས། །བྱང་ཆུབ་འདོད་
པས་ཏྲག་ཏུ་མཆོད། །མཆོད་པ་རྣམས་ལྔ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །ཏྲག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་པར་དུ་ལྷ་མ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྲས་ཏེ་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་པས་ཅན་ཀྱི་རིགས་དབྱ་དབྱལ་བར་བྱ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས། རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས་ན་ཆུང་མཆོག་། རིན་ཆེན་སྤྲེལ་ཆོགས་མཆོག་གིས་བརྒྱན། །སྤྲེལ་ཆོ་རབ་

ཏུ་འབྲུབ་པའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་སྒྲ་མ་གཅིག་ལུ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་རྣམ་པར་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་
དབུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱག་རྒྱ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་རིན་
པོ་ཆེ་སྟེ་འཁོར་བ་རྒྱུ་བར་གནས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ངམ་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། བྱག་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ན་རྒྱུང་སྟེ་ལང་
ཆོ་མ་ཉམས་པ་དང་། བྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་ལས་མཆོག་སྤྲེལ་ཅན་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི་བྱག་རྒྱ་དེའི་དབུ་མའི་མར་སྟོབ་བྱག་རྒྱ་རིགས་གཞན་
ལས་ཆོལ་སྟོབ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །བྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། བཞིན་
བཟང་མིག་ནི་དཀྱུས་རིང་བ། །གཟུགས་བཟང་ལང་ཆོས་བརྒྱན་པ་ནི། །བཅུ་གཉིས་ཡང་ན་
བཅུ་བྲག་གམ། །མ་རྟེན་ཉི་ཤུ་ལོན་པའང་རུང་། །ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་བྱག་རྒྱ་གཞན། །དེས་ནི་
དངོས་བྱུང་ཐག་རིང་བྱེད། །(༣༥༦)སྤྱིང་མོ་ཡང་ནི་བྱ་མོའམ། །རྒྱུང་མ་སྒྲ་མ་ལ་དབུལ་
བྱ། །ཞེས་ཉི་ཤུ་མན་ཆད་ཀྱི་ལང་ཆོ་གཞོན་ཞིང་གཟུགས་ཀྱི་མངོས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱག་
རྒྱ་གསང་དབང་གི་དོན་དུ་འབུལ་བར་གསུངས་ཤིང་། བྱག་རྒྱ་ལ་ལང་ཆོ་གཞོན་པ་སོགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་
རྒྱུ་མཆོན་ཀྱིས་ཡིན་ལ། སྤྱིང་མོ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ནི་རང་གི་མ་དང་སྤྱིང་མོ་སོགས་དངོས་
དང་། ལེའུ་ལྷ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། མ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་མོ་ལྟར་བཅེ་བ་དང་བྱ་མོ་
ལྟར་དུང་སེམས་ཆེ་བས་འདྲ་བའི་སྒྲོན་མ་དང་སྤྱིང་མོ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཆོས་
སྒྲོན་པའི་སྒྲ་མའི་བྱག་རྒྱ་ལ་མ། རང་གི་རྗེ་རྗེ་སྟོན་ཀྱི་བྱད་མེད་ལ་སྤྱིང་མོ། རང་གི་སྟོབ་མའི་
བྱད་མེད་ལ་བྱ་མོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས། དེ་ནས་རིགས་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི། །ལས་

[illegible]

རྗེ་རྗེ། ལྷ་ཉིག་། (༣༥༧)བྱ་རུ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནས། ཡང་ན་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་བདུན་དངོས་སམ་སྒྲོས་སྒྲུལ་པས་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་བཀང་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོན་
དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །

ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་
ཡང་བྱས་ཏེ། །གོང་གསུངས་བྱ་མོ་བཙལ་ནས་ཀྱང་། །སྤྲ་མ་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འབྲང་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ་བོ་ངན་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་
གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་སྦྱོར་པར་བྱའོ། །སྟེ་བོ་ངན་པ་མེད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཁོ་ནས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་མི་བརྟན་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་ནི་དད་པ་དང་ལྡན་
ཡང་། ཕྱིའི་ཤེས་རབ་མའི་དབང་བཟུང་བ་བཀག་སྟེ་གཞན་དུ་སྟོམ་པ་སྤྲ་མ་ཉམས་པས་དེ་
དོན་མེད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲ་མ་ཡང་དགོ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ན་གསང་
བའི་དབང་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བའི་ཆེ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་མཆོམས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་དང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་ལས། དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །རབ་
དུ་འབད་པས་བཀག་པའི་བྱིར། །གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ནི། །ཆངས་པར་སྟོད་
པས་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའི་
སྤྲ་མ་དང་སྟོབ་མ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་གཞན་མ་དད་པ་དང་། བརྟན་པའི་རྩ་བ་
སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལས་གཞན་གཡེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཆོ། དབང་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་(༣༥༩)པ་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་མི་རུང་བར་བསྟོམ་པའི་རིག་
མ་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་དགོས་པས། གསང་དབང་ཁྱེད་པའི་ཡོན་ཀྱི་མཐུལ་འབུལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་
དུ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་རིག་མ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱལ་བའི་མོས་པ་བྱ་ལ། དེ་ནི་མ་
ཆད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། བརྒྱད་པའི་མཆོན་བྱ་ལས། འདི་ནི་མཆོད་པ་གཞན་ལའང་འབྲ་བས་ན་

ཆུང་གིས་མཆོད་པར་གསུངས་པ་ལའང་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་སྒྲ་མ་སོགས་
ལ་ཕྱལ་ན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་གནད་གྱིས་བྱད་པར་ཞིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུས་རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་གནད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དྲ་ར་ཀ་
བས། དེ་ནས་གསང་བའི་དབང་གི་ཕྱིར། །མདོག་དམར་མཐུལ་ལེགས་ཕྱལ་ནས། །སྤྲོ་
དང་ཁམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དག། རིམ་ལྡོར་འདོད་པ་དབྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་མཐུལ་གྱི་ཁ་དོག་གི་
བྱད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་སོགས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་ཕྱག་བྱས། དུས་མོ་གཤམས་པའི་ལྷ་ང་ས་
ལ་བཅུ་གས། མགོ་དུད་དེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ས་ཀུན་དབང་ཕྱག་
ལ། །ཞེས་སོགས་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་བསྟོད། དེའང་དཔལ་གསང་བ་བྱུབ་
པ་ལས། དུས་མོ་གཤམས་པའི་ལྷ་ང་ནི། །ས་ལ་རབ་ཏུ་བཅུ་གས་བྱས་ལ། །བསྟོད་པའི་རྒྱལ་
བ་དོ་རྗེ་ཅན། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཀུན་མཁྱེན་ས་ཀུན་དབང་ཕྱག་ལ། །ཞེས་བ་
ནས། བསྐྱེད་པའི་བྱད་ཕྱག་འཆལ་འདུད། །ཅེས་པའི་བར་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་
(༣༥༤བ)སྟ། བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིས་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་གསོལ་བཏབ་ནས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ་རིམ་ལྡོར་སྦྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཞུ་བའི་སྡོན་དུ། །ཁོང་སྟོང་ཁྱིད་ཀྱི་སྦྱ་ལ་
མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལ་སྦྱ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། །ཞེས་བྱ་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་མཁྱེན་ཅིང་མོས་
སྟོད་ཀྱི་ས་ནས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སའི་བར་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡར་
ལྷན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷན་པས་ན་ས་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་ལ་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་ཡིན་པས་
ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག། །འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་གྱུར་པས་ན་བདག་པོ། །ཐུགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ། །དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ལ་སོགས་པའི་མཁའ་
འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་རོལ་པས་སམ་གཞན་དོན་ལ་དཔའ་བས་ན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ། །གཉིས་སྤང་

འཁྲུལ་པའམ་བདུད་བཞི་ཅད་ནས་འཛོམས་པའི་དཔའ་སྲོའི་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་བསྐྱོད་
དོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུད་གཞན་ལས་སའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གནས་ཉིར་
བཞིའི་ཙུ་ལ་སོགས་པའི་ཙུ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་པས་སྙིང་གའི་ཙུ་འཁོར་ལས་ཀུན་དབང་
ཕྱག་ཅེས་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལ་གནས་དང་ཉི་བའི་
གནས་ལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཙུ་གནས་ཉིར་བཞི་དང་།
ས་བཅུ་གཉིས་ལའང་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་བདེ་མཆོག་དང་ཀྱི་
རྗེར་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བསམ་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་
དང་(༣༥༥ན)ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཙུ་གནས་ཉིར་བཞི་རྣམས་ལ་གནས་དང་ཉི་བའི་གནས་
སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ཙུ་གནས་སོགས་ལ་སའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས་བཤད་པ་དེ་དབྱུད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་སོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་
དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སའི་སྤྲ་
བཤད་གསུངས་པ་ལྟར་སའི་སྤྲ་དོད་བྱ་མི་ཞེས་པ་ལ་རྒྱན་དང་ཡི་གེ་སྤེ་བསྟན་ཀྱི་མཐུས་
འབྱུང་སོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་འདུག་ཅིང་། འདུག་འགྲེལ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་
རྟེན་ནམ་གནས་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་ཞེས་བཤད་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཙུ་རྣམས་གསུམ་ལས་
བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ལས་ཉིར་བཞིར་གྱེས་པ་སོགས་ཕྱི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུད་རྣམས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་
དང་ལྡན་པས་སམ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གནས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་མིའམ་ས་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཙུ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་གམ་གཙོ་སོ་སྙིང་གའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་དབུས་ལ་གནས་པའི་
མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཁམས་དཀར་དམར་སོགས་ཀུན་གྱི་དྲངས་མ་ཞིན་ཏུ་
སྤ་བ་འདུས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་། འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལྡང་འདུག་གི་གནས་མཐར་ཐུག་
པ་ཡིན་པས་ན་བདག་སོ། ཐུགས་ཀྱི་ཙུ་དབུ་མའི་དབུས་སུ་གནས་པས་སམ་ཞིན་ཏུ་སྤ་བའི་

སྟོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་བདག་པོ། དེ་འབྲུ་བའི་ཉེར་
ལེན་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ཁྱོད་ནི་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་བཅད་པའི་བྱེད་པ་
ལས་(༣༥༩བ)འབྱུང་བས་ན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤའ་གྲང་རུང་སྟེ། གསང་དབང་འདི་སྐྱེ་
ལུས་ཀྱི་སྤོན་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་ལ་དེའི་སྟོན་ས་བསྐྱོད་པ་འབྲེལ་མཚུངས་པས་སོ། །སངས་
རྒྱུ་ཀུན་ཀྱི་བདག་པོ་ཟུང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བོད་པའམ།
སངས་རྒྱུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་ཆོགས་ཀུན་སྟོབའི་བདག་པོ་རིགས་དུག་འི་
བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་བྱུ་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་
སེམས་དབེན་ཀྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། དོ་རྩེ་རྩྱུ་མཛད་དེ། རྩྱུ་མཛད་
ཀྱི་སྐྱད་དོད་རྩྱུ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཀ་ར་འབྱུང་གནས་ལ་འཇུག་པས་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པའི་སྤྲུགས་
དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞིང་། འོད་གསལ་དེས་ཉོན་མོངས་མཐར་བྱས་
ཏེ་བསྐྱེགས་པས་ན་རྩྱུ་སྟོགས་པ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་རྩྱུ་གིས་
མཆོན་པའི་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞེངས་པས་ན་རྩྱུ་སྟོགས་པ་ཞེས་
གྲང་བཤའ་རུང་ཞིང་། དེ་འབྲུ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་མཐར་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་བསྟོད། དེ་འབྲུ་བའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོན་
བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་སམ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས།
སངས་རྒྱུ་ཀུན་མཆོག་གོ། །གསང་བ་བྱུ་བའི་འབྱུར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་བདག་ཅེས་པ་
ལ་འབྱུང་པོ་ཀུན་བདག་ཅེས་དང་། ཆོགས་བཅད་དེའི་རྟེན་པ་གསུམ་པ་ལ། དོ་རྩེ་རྩྱུ་མཛད་
རྩྱུ་མཛད་པ། །ཞེས་འབྱུང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་།
ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་པའི་ངེས་དོན་ཀྱི་
བཤའ་པ་ལས་(༣༦༠ན)གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་མར་ལ་མར་
བཅུག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ལས་བསྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་

གསུམ་ཡང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ན་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་
གི་བདག་མེད་པ་དང་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱང་
བའི་ཡེ་ཤེས་གི་རང་བཞིན་གི་སྐྱུ་ཡིན་པས་ལས་ཉོན་གི་འཆི་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་འཆི་མེད་
གི་བདུད་ཅི་བརྟེན་པ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆའ་འདུད། བདུད་ཅིའི་སྐད་དོད་ཨ་མི་ཏ། ཞེས་པ་
འཆི་མེད་ལ་འཇུག་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྟུམ་ལ། ཡང་ན་རྗེ་རྗེ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་པ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པ་དོན་གི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
ལས་བྱང་བ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་། ཡེ་ཤེས་འབྲས་དུས་ལ་བྱས་ནས། དེ་འབྲའི་མན་
རག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གི་ཕྱང་པོའི་ཐུགས་ཅན་འགྲོ་བ་རྣམས་གི་སྲིད་པའི་
འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་གསུང་ཞེས་སམ། བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤང་བ་ལས།
སྟོང་པོར་བྱུང་བ་རང་སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ། །སྐྱུ་མ་རྒྱུད་གིས་
ཁམས་གསུམ་པ། །མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་དུ་བཟ། །ཞེས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གི་སྟོང་
པོའམ་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་བ་རང་གི་སྟོག་སྟེ། རྒྱུད་སེམས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་སྐྱུལ་ཡིན་
པ་ལས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་ཡུལ་གི་རྒྱུད་བྱུག་དང་། འཛིན་པ་ཡུལ་
ཅན་གི་རྒྱུད་བྱུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གིས་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་(༣༦༠བ)ཅིང་། དེའི་
མཐུས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་ནས་ལས་གསོག་ལ། དེ་དག་ལས་འཁོར་པའི་གནས་དང་ལུས་
ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་འབྱུབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་སྟོར་བར་
བྱེད་པའི་རྩ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་མེད་གི་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་
གསུང་དང་། མཚན་དཔའི་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་
པར་ཤར་པའི་སྐྱུ་ཆེན་པོ་པ་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གི་ཕྱང་པོའི་
གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆའ་བསྟོད། བྱག་རྒྱ་དང་རྟག་དུ་སྟོམས་པར་

ཁྱལ་ས་ཀྱང་འཛུགས་བཤེལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འགོག་པས་ན་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྟོབས་ཆེན་ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ལ། བདུད་བཞི་ཐམས་ཅད་མཐར་བྱེད་པའི་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇགས་པོར་གྱུར་པས་ན་དཔལ་པོའི་དབང་ཕྱུག་གོ། ཉིང་མཆོམས་སྤར་བའི་སྤྱི་བ་དང་སྟོག་གི་རིགས་མཐུན་གནས་པ་དང་རྒྱུད་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡི་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་ཉེ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་འགོ་བཙམ་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་གི་གཙུག་པོ་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལས་བྱུ་བའི་དངོས་པོ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དང་། དངོས་མེད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ངོ་མཆར་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་རྟོག་བསྐྱེས་ལའང་སྤར་རུང་བ་འབྲེལ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཡི། །ལམ་དུ་འཇུག་འགྱུར་ཕྱག་འཆོམ་བསྟོད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྗེ་བ་དང་། (༣༩༡)ན་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་བསྟན་པའི་སྟོན་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བཙམ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་སྤང་ཡང་རྒྱས་པ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བས་ན། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོན་རྣམ་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསྟོན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འཛིན་པའང་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས། རྣམ་ཤེས་མ་མཐོང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་གི་འདུག་པའི་དགོངས་པར་གནས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེའི་དགྲིལ་ཚྲག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

ཀྱི་རོ་བོར་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རིམ་ལྔ་བའི་
ལམ་དུ་འཇུག་པའམ་གཤེགས་པ་སྟེ་གཉིས་སྤང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོ་
ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་
སྤྲོ་བཤད་ལ་ཡུལ་སྤྲོང་བ་ཉིད་རིམ་ལྔ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པ་དང་ཡང་གྲུང་འགྲིག་པའི་ལེགས་(༣༤༡བ)བཤད་ཡིན་ནས་སྟུམ།

གསང་བ་གྲུབ་པའི་འགྱུར་དུ། ཡེ་ཤེས་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དོན་
ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
སྟོའི་ལམ་དུ་སྟེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་གནས་ལུགས་རིམ་ལྔ་བར་འདྲེས་ནས་རོ་གཅིག་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་ཚྲག་སྟེ་སྤྲོ་མ་ལས་བདེའོ། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱབས་མཛད་པའི་
མགོན་པོའམ་འགྲོ་བ་རྒྱུད་གི་མགོན་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལས་བཞིན་ལག་གི་ནས་པར་ཤར་བའི་སྤྲོ་
ལུས་དང་ལྡན་པའམ་སྤྲོ་ལུས་དེའི་ཐབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། བསྐྱེད་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཆོན་
པའི་སྟོང་ཕྱོགས་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོ་བརྟེན་པ་ཞེས་སམ། རྒྱག་རྒྱའི་བསྐྱར་རོལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྤྲོ་ལམ་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་རྒྱག་འཆལ་འདུད། ཅེས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཡང་བསྟོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བརྗོད་པའི་དག་གི་ལས་དང་། འདུད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་སྟོན་སུམ་དང་སེམས་ཀྱིས་འདུད་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་འདུད་པ་དང་
རྒྱག་འཆལ་བ་ལ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གའི་ལས་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ནས།
གསང་དབང་གི་གསོལ་འདེབས་དངོས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རིན་གྱིས། །ཞེས་པ་
མན་ཆད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིའི་དམའ་བའི་གནས་ཞབས་ཀྱི་
སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་རིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་མེད་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་
བ་དགོད་པར་བྱ་བའི་བྱམ་དབང་ཤེས་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་(༣༤༣ན)

ཐོབ་ཟིན་པས་ད་ནི་ད་ལྟར་ཉེ་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཉིད་དཀའ་
བས་ན་རིན་ཆེན་ནམ། ཡང་ན་བཤད་རྒྱུ་དོར་ཐེང་ལས། བདག་ཕྱིན་བརྒྱབ་རིན་མ་གཏོགས་
པ། །རིན་ཆེན་གཞན་དག་འདི་ན་མེད། །ཅེས་བདག་ཕྱིན་བརྒྱབ་སྐྱུ་ལུས་ལ་རིན་ཆེན་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་སྟོང་རུང་གི་དབང་ལའང་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཏགས་པའམ། དག་ནག་
ལས། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་དབང་གཉིས་པའི་གསང་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་
མིང་གིས་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་བུའི་དབང་བསྐྱར་གྱིས་མགོན་པོས་བདག་ནི་
དབང་བསྐྱར་བ་མཛོད་ཅིག །གསང་བ་གྲུབ་པར། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་རིན་ཆེན་གྱིས། །ཞེས་
འབྱུང་། ཟུང་འབྱུག་གི་སྐྱའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མགོན་
པོ་དུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་རྒྱུ་གི་སྟོན་པ་ཡིས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་བྱུག་ན་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་
པ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ལ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ་བསྐྱར་བ་ལྟར།
མགོན་པོས་ཉེ་སྤྲུལ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་
གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བཀའ་ངེན་སྟོལ་ཞིག །གསང་དབང་གིས་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱས་
པ་ལས་དབང་དེའི་ལམ་སྐྱུ་ལུས་སྐྱར་དུ་གྲུབ་པའི་མཐུས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ཉེ་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པས་རྟག་ཏུ་གཙུག་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དཔྱལ་
བས་མཆོན་པའི་འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྟོན་པ་གནས་དེ་ནས་ནི་གཙོ་
བོས་དོངས་ཤིག །སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་མཛད་པའི་སྐྱབས་གནས་དོ་རྩེ་
(༣༩)སྟོན་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱིས་མགོན་མེད་བདག་ལ་ཐུགས་རྟེན་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་
བ་མཛོད་ཅིག །དཔྱལ་བ་ནས་དངས་པའི་དོན་དཔྱལ་བར་རེ་ཞིག་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་གསང་དབང་གི་ལམ་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་ན་ཆེ་དེ་ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་པས་
ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་སྐྱེ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལོན་མི་དགོས་པའི་སྟོང་ནས་
བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐབས་དོན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་ཁྱོད་ཞབས་

ཀྱི་པསྒྲ་སྤངས་ནས་སུ་གཙོ་བོ་སྟེ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་གཞན་ན་བདག་
ལ་གསང་བའི་ཉི་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པ་པོ་མ་མཆིས་པས།
འགྲོ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་དཔའ་བོ་དང་སྤྱི་བ་བཅོམས་པས་ན་ཐུབ་ཆེན་གྱིས་ཁྱོད་ཁོ་ན་
བདག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་གནས་
པའམ་སྒྱུར་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སོ། །བསྐྱོད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྒྲོས་ཆར་གཅིག་དང་།
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་གྱིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་བ་བྱུང་བ་ལས། གསོལ་བ་བདེབས་པའི་ཆོ་ག་མཆོག །བཟང་
པོ་དེ་ལྟར་ཐོབ་གྱུར་ནས། །སྤྱིང་རྗེ་སྟོབ་མ་ལ་བསྐྱེད་དེ། །སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་ཡོན་ཏན་
མཆོས། །བཞིན་ནི་རབ་ཏུ་དྲངས་གྱུར་པས། །རྗེས་སུ་བཅེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་བས། །གསང་
ཞིང་མཆོག་ཏུ་གསང་གྱུར་པས། །དམ་ཆོག་དེ་ནས་ཐོབ་པར་བྱ། །བྱ་ཡིས་སྟོག་ཆགས་
བསད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་མ་རྣམས་འཁོར་(༣༦ ནྟེན)བ་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ལ་ཐར་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སྤྱིང་
རྗེ་ལྷགས་དག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། སྟོབ་མ་ལ་སེམས་བཅེ་བའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་སམ་
མཚན་མ་བཞིན་རབ་ཏུ་དྲངས་པས་དགའ་བའི་འཇུག་དང་བཅས་བྱ་ཡིས་སྟོག་ཆགས་བསད་
པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམས་བཛོད། དེའི་དོན་ནི་སྤར་དགོངས་པས་བཤད་པ་ལྟར་
རམ། ཡང་ན་རྩ་རྒྱད་ལུ་དགྲ་པ་ལས། རམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །སངས་
རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ། །རྫོང་མི་བསྐྱོད་རབ་བསྟོམས་ནས། །ལག་ཏུ་རྫོང་
བསྟོམ་པར་བྱ། །འོད་འཕྲོ་མང་པོ་འབར་བ་དང་། །འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷས་རབ་ཏུ་གང་། །དུས་
གསུམ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །བསྟོམས་ནས་རྫོང་མི་བྱེ་མར་བརྒྱག་། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་ལོངས་སྟོད་ནི། །རྫོང་མི་བྱེར་བརྒྱག་མེད་གྱུར་པ། །བསམ་གཏན་མཆོག་དེ་བསྟོམས་ན་

ནི། །ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དོ་རྩེ་གསང་བ་འདི་ལྟ་བུས། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསད་ན་ནི། །མི་བསྐྱོད་སངས་རྒྱས་ཞིང་དག་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱང་དོན་མི་
བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་སློག་གཅོད་པ། གཏི་ཐུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་འོར་འཕྲོག་
པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བསྟེན་པ། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་
རྩན་སྤྲོ་བ། རིན་པོ་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་རྩལ་སྤྲོ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་སྤྲུགས་ཀྱི་(༣༤༣བ)
ལྟའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་བསད་གསོ་གཉིས་ཀ་རུས་པ་སོགས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གནང་བའི་
སྐབས་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་ནའང་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ་དགྲ་པའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ་སྦྲོན་
གསལ་མཆོན་དང་བཅས་པ་ལས། གསང་དབང་གིས་མཆོན་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་རྩོགས་
པའི་བྱུང་བ་པོས་སློག་གཅོད་སོགས་སྦྱོང་བས་བྱང་རྩལ་སྤྲོ་བ་པར་མ་བཟད། མད་དུ་བྱང་བ་
སྟེ་མི་སྤྲོད་པ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་སློག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་ཀྱང་བྱང་རྩལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཆོག་ལྟག་མའི་དོན་ནི་དམ་ཆོག་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཆོ་ག་སྟེ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དག་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བསྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་དགོས་
པ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཟང་པོ་སློབ་མ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མ་འདས་
པར་བསྟེན་པར་བྱོས་ཞིག་ཅེས་པའོ། །དམ་ཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་གསང་བ་བྱུང་བ་ལས་
གཞན་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དག་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་སློབ་མས་སྤྲོ་བ་ལས་
ཡུམ་སྟོམས་འཇུག་མཛད་པ་མིག་གིས་མཐོང་ན་མ་དད་པ་སྤྱེས་ཀྱི་དོགས་ནས་དེ་བཞག་
པའི་ཕྱིར་མིག་དང་འཆིང་བ་སྤོང་བ་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

བརྟག་གཉིས་ལས། ལྷག་རྒྱུ་གཤོང་ཡང་བཅིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་གཤོང་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསང་དབང་གི་ཆེ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མིག་དར་འཆིང་(༣༦༩)
བར་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་སོགས་མང་པོར་མིག་དར་འཆིང་བ་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །སློབ་མ་ནམས་སྐད་ཅིག་གིས་ནམ་སྤང་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དབུ་རྒྱ་ཅན་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཞེས་པ་ནས་རལ་གྱི་འཛིན་པར་གྱུར་ཅས་
པའི་བར་བཞིན། སློབ་མ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་
ལ། མི་ཐུབ་ཆུ་བའང་བཞེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གསང་རྩས་ཁམས་དཀར་དམར་ཆུ་ཁམས་
གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས། དེས་དབང་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་སློབ་མའང་གཟུགས་ཕུང་ནམ་
པར་དག་པའི་ལྟ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྤུམ་ཞིང་། བྲེང་བ་ལས་སློབ་མས་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་གསང་དབང་ངག་དག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་།
འོད་དཔག་མེད་ནི་ངག་གམ་གསུང་རྗེ་རྗེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་
རིན་ཆེན་བར་མཛོད་ལས། སློབ་མ་གཙོ་བོ་དང་གསུང་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་འདམ་ངར་གསུངས་
ཤིང་། བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོར་གསུང་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་མཛོད། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བྲེང་
བ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་སློབ་མ་ལྟ་འདིར་བསྐྱེད་དམིགས་བསལ་མེད་
པའང་ཡོད་དོ། །

སྤྲ་མ་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
སུ་བྱས་ནས་དངོས་ཀྱི་རིག་མཁས་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་སྤར་སློབ་མས་ཕུལ་བ་དེ་ཉིད་སྤོང་
སྤངས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་གྱིས་རིག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མར་ལྟན་ཐབས་ངག་འདོན་
ལྟར་(༣༦༩)བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་ཨོ་ལས་ནམ་སྤང་དཀར་
པོ། །ནམ་སྤང་ལ་མ་རིག་ཅམ་གྱི་མཚམས་ནས་མགྱིན་པའི་བར་དུ་ཞུ་ལས་འོད་དཔག་མེད་
བསྐྱེད་པ་ནས་རིན་འབྲུང་ལ་མ་རིག་ཅམ་གྱི་ལྷེ་བ་ནས་བསྐྱེད་ཅེ་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཏ་

ལྷང་གྲུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོན་གྲུབ་ལྷང་གྲུ་ནམས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། བཞིན་བཟང་ལིན་ཏུ་མངེས་པ་ཡི། །ན་
རྒྱུད་སྐལ་བ་མཆོག་ལྟར་པ། །བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་ཀྱི་གནས་བསམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་
པ་རབ་ཏུ་བཟག་ཤེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། །བྱིན་གྲིས་རྫོབ་པ་སྟེ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་
ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་
གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མས་ཀྱང་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ལྗེའི་ཆོག་སུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་གཉིས་བྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་མེ་དང་། །བརྒྱའི་དབང་ཉེན་ཁོག་
པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་དུ་དབང་པོའི་ངོ་བོ་རྩྭ་ལས་དོན་མེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ་དང་། །ལྷ་ལས་
བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་ག་ལ་པའ་ཡིག་བསྐྱོམ་
པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བྱ་ལ། པའ་ཡིག་ཁ་དོག་སེར་པོས་གསང་གནས་ཐུར་སེལ་
གྱི་རྒྱུར་སེར་པོ་རངས་པས་ཁམས་བྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་འགོག་པ་དེ་མཆོན་པ་སོགས་མཆོན་
དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

དེ་དག་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཟུང་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྲུང་བས། །སངས་
རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡི་གེ་རྩྭ་དང་ཨོ་དག་དང་། །ལྷ་དང་པའ་ཀྱང་རབ་
(༣༦༥ན)བཟག་བྱ། །འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷས་ཁྲབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་དོན་མེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱས་ཏེ། ལྷ་མ་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་དང་ལྟན་
པས་རིག་མ་དང་པན་ཚུན་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཆགས་བྱ་ཞིང་། ཅ་
རྒྱུད་ལེའུ་བྱག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲ་ལས། ཨོ་སར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་རུ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་བྱ་ཨ་
ལྷ་མ་ཀོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་བཞིན། སྒྲ་ལས་དོན་ནི། ཨ་རུ་རྩ་ག་ཏ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ། བཟླ་སྒྲ་
སྒྲ་བ་དོན་མེའི་རང་བཞིན། ལྷ་མ་ཀོལ་ཏོ་བདག་ཉིད་ངའོ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

གྱི་རྗེས་སྤྲུལ་གསལ་བ་དོན་རྗེ་རྗེ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་ཆེ་རིན་
འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་བ་བ་ནི་སྤྲོན་བྱུང་ལ་སྤྲུགས་དེ་རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དང་
མཐུན་པར་བྱས་པའོ། །

དེ་ནས་སྤྲུལ་པ་རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་སྤྲོ་སྤྲུང་སྤངས་པ་དང་མཉམ་
དུ་སྤྲོ་མས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་པའི་སྤྲོར་མཚམས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་
བོ་ལྟ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོན་བྱངས་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ལ་སོགས་པའི་
གནས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སྤྱིང་གར་བསྤྲུས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་གཞུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་བྱ་བས། རྒྱུང་སེམས་
རྣམས་ཐེམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་བ་སྤྲོང་བ་དང་། མཆེད་པ་ཤེན་དུ་སྤྲོང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་
སྤྲོང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་ཐམས་ཅད་(༣༤༥)སྤྲོང་བ་འོད་གསལ་ལྟན་
སྤྲུལ་གྱི་དགའ་བས་སྤྲོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་བདེ་སྤྲོང་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སྤྲོང་
པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
དོན་ནི་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་འོད་གསལ་
མངོན་སྤྲུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་ལས། སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཙུ་ཨ་བ་རྩུ་རྩི་ནས་ཁྱ་
བ་འགོ་བར་བསམ་ནས་ནོར་བུར་ལྟན་སྤྲུལ་བརྟན་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་རྩུ་
རྩིའི་ལམ་ནས་འགོ་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་དངོས་སྤྲུལ་གསུངས་ཀྱང་། ལྟན་སྤྲུལ་གྱི་བདེ་ཆེན་
བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་རྩུ་རྩིའི་ལམ་ནས་ཀྱང་ད་བབས་པའི་མོས་པ་བྱ་
དགོས་པ་ཤུགས་གྱིས་ཐོན་ལ། སྤྲོ་བ་ལྟན་སྤྲུལ་འཆར་བའི་གནས་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱིང་གའི་རྩུ་
རྩིའི་ནང་ཡིན་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་ཕྱིའི་ཤུག་རྒྱ་དང་སྤྲུང་
བ་སོགས་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲོ་ནས་མཐར་གནས་དེར་རྒྱང་

སེམས་ཐག་ལེ་གསུམ་འདུ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སློབ་
མ་ལ་གསང་ཇས་སྟེར་བ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་སྟེར་གར་བསྐྱེལ་ནས་
ལྷན་སྦྲེས་འདེན་ཀྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གནས་དེར་མི་བསྐྱེལ་བར་ནོར་བུར་པལ་ནས་ལྷན་
སྦྲེས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་དོན་གྱི་ཆོག་ཐེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེན་བྲངས་པའི་ལྷ་
ནམས་ལུས་དཀྱིལ་ལྟར་བཀོད་པ་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། སློབ་མའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྟོན་ནས་
བཀོད་པ་ནམས་ཞུ་བ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་རྒྱན་ལ་སྤར་བདག་བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེལ་བ་སོགས་གྱི་ཆོ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནམས་སྤར་སློབ་མ་ལ་སྟོན་པ་དང་།
གསང་དབང་གི་(༣༤༤)ཆོ་ཐེག་ལའི་ངོ་བོར་ཞུ་དགོས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལས་མར་
མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུ་བ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་བརྟེན་
པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་ཞུ་བ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྷ་ནམས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
ལྷ་དེ་ནམས་ཀྱང་གསང་ཇས་གྱི་ངོ་བོར་ཞུ་བའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱད་
པའི་སྟོན་གསལ་མཆོན་དང་བཅས་པ་ལས། འདི་ཉིད་ནི་ཕྱིའི་མཆོད་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆགས་པ་མཆོད་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤང་བ་
དང་། ཆགས་པ་བར་མ་ཉར་ཐོབ་གྱི་རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་
གནས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
དོ་རྩེ་དང་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་པོ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་
ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤང་བའི་ཆོ་རང་བཞིན་བརྒྱད་
ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ནམས་ཐེམ་ནས་དེས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་པ་
དང་། མཆོད་པའི་ཆོ་སྤང་བ་གཡོ་བྱེད་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།
ཉར་ཐོབ་གྱི་ཆོ་མཆོད་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་སྟོང་ཆོན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་

ཆེ་ཉེར་ཐོབ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སོགས་རགས་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་པས་
ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྲ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྲུབ་
པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བས་སྤང་(༣༦༤བ)བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེ་བས་གསལ་བའི་ཉི་
འོད་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བས་སྤང་བ་མཆེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྒྲག་མཐུག་པོས་བྲུབ་
པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དང་འོད་གསལ་ལ་ཉི་བས་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ། བཞི་པ་ལ་རགས་པའི་རྒྱུ་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་
བའི་ཆེ་བདེ་སྤྲོད་གཉིས་ལས་སྤྲོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཆགས་བྲལ། མཆེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཤས་
ཆེ་བས་ཆགས་པ། ཉེར་ཐོབ་ལ་བདེ་སྤྲོད་ཆ་མཉམ་པས་ཆགས་པ་བར་མ་ཞེས་བྲ་ཞིང་།
གཞི་དུས་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྤྲོད་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་པར་ལམ་དུས་ལྟར་
མེད་ཀྱང་། ལམ་དུས་དང་ཆ་འདྲ་བས་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སོགས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་ལྟ་ནམས་ཏུ་བའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་ལ་ལྟན་སྐྱེས་རྗེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་
གཡོན་པའི་མཐེབ་སློན་ཀྱིས་སྤྱད་སྟེ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་
དང་བཅས་པ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སློབ་མའི་མིག་དང་ལག་པའི་ཡུལ་མིན་པར་སྟེ་ཐོག་ཏུ་
བཞག་པར་མོས་ནས། དངོས་སུ་ཆང་དང་བྲུ་རམ་བསྐྱེས་པའམ་ཞོ་དང་བྲུ་རམ་བསྐྱེས་པའི་
རྣམ་སྟར་རོ། །མཐེབ་སློན་ཀྱིས་སྤྱད་བ་ནི། དུག་ཆེན་ཐིག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། སློམ་པོ་
མཐའ་ལྟག་སྤྱོད་བ་ཡིས། །འོངས་སྤྱོད་ནང་དུ་གཞུག་པར་བྲ། །ཅས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་ལ། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས་ཁམས་སྤྱང་བའི་ཆེ་པའི་ཅས་བརྗོད་པར་གསུངས་
པའང་ཡོད་དོ། །ཆོགས་(༣༦༥ན)བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། གསང་རྣམ་འདི་ནི་དེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འདའ་བར་བྲ་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ། སེམས་དཔའ་མན་

ཆད་ཀྱི་ལམ་ལས་མད་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་འབྲུག་གྱེད་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་
སྐུ་ལྷན་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེན་དང་པོ་ལས། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་
མེད་པ་ལྷ་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཞེས་པའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་
པའི་སྐབས་སྐུ་ལྷན་ལ་མཛད་པ་དང་འདྲ་བས་འབྲེལ་ཆགས་སོ། །

ཁམས་ལྔ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ཉི་མ་ལས། རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུང་
གནས་པར། འི་ཚུ་ཀང་དང་ཡང་དང་ལྷན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་ལོ་པས། ཀང་ས་
ལོན་ལ་བྱས་ནས་བདུད་ཅི་ལྷག་མ་རྣམས་སྤར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་རྣམས་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་དང་འི་ཚུ་གསུམ་དངོས་སུ་ཆང་
ལ། བདུད་ཅི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བཅུད་དམ་དྲངས་མ་འདུས་པས་ན་ཁམས་ལྔ་ཞེས་བྱ་ལ།
གཞན་ཡང་ལྷ་མའི་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་བཅུད་ཡིན་པའས། གྱེ་རྡོར་བརྟག་
པ་དང་པོའི་བཅུ་པ་ལས། རྩོ་ལྷ་ཀོ་ལ་སྦྱོར་བས། །རེག་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ས་
ནི་དེ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་རྣམ་པ་ལས། །ཚུ་ཡི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །བསྦྱོད་པ་ལས་ནི་བོད་སྦྱེ་སྦྱེ། །འགྲོ་བ་རྒྱུད་དུ་རབ་དུ་གྲགས། །བདེ་བ་རྣམ་མཁའ་
ཉིད་ཀྱི་ཁམས། །ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །ཞེས་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱ་རེག་པའི་བསྐྱ་
བས། བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་ཚུ། རྡོ་རྗེས་བསྐྱ་བསྦྱོད་པའི་བོད་མེ། ཁུ་བ་རྟགས་ཀྱི་
ཅེའི་བར་དུ་གཡོ་བ་རྒྱུད། དེ་དག་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་(༣༦༧)རྣམ་མཁའ་
ཁམས་སུ་བྱས་ནས་ཁམས་ལྔ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཁམས་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཅི་འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་ན་བརྟན་ལེན་
ཡིན་ལ། འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་དེ་ཐུངས་པས་སྐྱ་ལུས་འགྲུབ་པའི་སྣོད་
རུང་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱ་ལུས་གྲུབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་ལེན་གྱི་རྣམ་མཆོག་

ཏུ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པའང་ཡོད་པས་སྤྱིར་བཏུན་ལེན་གྱི་
རྣམ་ཡིན་པའི་སྤྲང་ནས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་ལ། དེ་ལྟར་གསང་རྣམ་མུངས་པའི་མཐུས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་མངོན་དུ་སྤྱར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དང་། འདས་པའི་རྗེ་
རྗེ་འཆང་སོགས་གྱིས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་སྤྲལ་དོན་གོ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་གསང་རྣམ་
བྱིན་པའི་ཆེ་སྒོ་བ་མས་ཀྱང་རྣམ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཏན་ནས་མེད་པར་ངོ་བོ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལའི་ནམ་པར་ཁུ་བ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་སྤྲུལ་པ་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཀར་
པོ་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་བྱང་སྤྲུལ་དུ་མོས་ཤིང་དེ་ཉིད་མགྱིན་པ་ནས་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅི་དེས་གང་ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པར་མོས་
ནས་དེ་དག་ཀྱང་བདུན་ཅིས་ཆོས་ཞིང་། རང་གི་བྱང་སེམས་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལ་གསང་
རྣམ་འབྲེས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས། བདེ་བ་དེས་སྤྲོང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྤྲོང་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། དམའ་མཐའ་དེའི་མཐུས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་བྱང་སྤྲུལ་པའི་མོས་པ་
ལྷགས་པ་ལ་ཐོ་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་བའི་
བསམ་པས་སྤང་བའི་དོན་ནི་རྣམ་དེ་སྤངས་པ་སོགས་གྱིས་མ་དད་པ་དང་ཐེ་ཆོས་དང་མི་
གཙང་བའི་(༣༦༡ན)ཉོག་པ་སྤྱི་བ་བཀག་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་
སྤྱར་དུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་སྤང་དགོས་པའམ། བྱང་རྒྱལ་གནས་ལུགས་ལ་བྱས་
ནས་དེ་ཉིད་ཉོགས་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤང་དགོས་པའི་དོན་
གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པ་འབྲེ། །

དེ་ལྟར་གསང་རྣམ་མུངས་ཟིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཨ་རྩོ་མ་རྩ་སུ་ཁ་ཞེས་སམ། གྱེ་མ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྩ་རི་ཀ་པས། ཡང་ན་ཚོག་གི་ལས་གྱིས་ནི། ཁྲོལ་
པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིན་པར་བྱ། །ཨ་རྩོ་སུ་ཁ་ཞེས་བརྗོད་ནས། །ལུས་ཀྱན་བདེ་བས་གང་བར་
བྱ། །ཞེས་གསང་དབང་ཚོག་ཙམ་གྱིས་སྤྲོར་བའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་

དུ་འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། གསང་ཇུས་
མུངས་པའི་མཐུས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་གྲེ་མ་བདག་ལ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་ཁུས་ནས་རྟོགས་པ་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
རྒྱུན་ལས་འབྱུང་སྟེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། སློབ་མས་ཀྱང་
ཨ་རྟོ་མ་རྒྱ་སྤྱོད་ཁ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲུངས་ནས་མཐོན་པར་མིད་དོ། །ཞེས་དང་།
དབང་དོན་ལྡན་པའི་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན་བདུད་ཅི་བཅུང་མ་ཟིན་པའི་གོང་དུ་
བརྗོད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་སྤང་ཡང་། རིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དབང་ཆོག་ལས། བསྐྱར་
གནས་ཏེ་ཡང་དག་སྟུང་། །གྲེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བརྗོད་དུ། །སློབ་
མས་ཀྱང་ནི་རྟོག་པ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དུ་
གསང་ཇུས་མུངས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་(༣༤༧བ)བསམ་ནས། གྲེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལག་ལེན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་དོན་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པ་འདྲ་དེ་དང་མཐུན་ལ། ཨ་རྟོ་དང་གྲེ་མ་ནི་ཨེ་མའོ་དང་འབྲུག་ཚུལ་འདྲ་བས་
འདིར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བའི་དོན་ཏོ། །

སྤང་ཡང་སྒྲ་མའི་རིག་མ་དེ་ཉིད་ལངས་ཏེ་གོས་མེད་པར་བྱས། རང་གི་བསྐྱེད་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་དམར་པོའི་གསང་ཇུས་མཐེབ་སྟོན་གྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་སློབ་མའི་སྡེ་ཐོག་དུ་
བཞག་པར་མོས་ནས། ཡང་སྤར་ལྟར་གསང་ཇུས་སྐྱོན་ཞིང་ཇུས་མུངས་པས་བདེ་སྟོང་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ལུགས་སྤེལ་མ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་མཆོག་གི་གསང་དབང་
ཡིན་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། མིག་བཟང་བརྟན་པའི་
སྟོ་ལྟན་པས། །ཁུ་བ་སྒྲུངས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྟོ་རྩེ་བསྐྱེད་
སྤྱོད་པ་ཡིས། །རྟོ་རྩེ་ཅན་ཀུན་ཡང་དག་བསྟུ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྐྱོང་གར་བསྟུས། །རྟོ་རྩེའི་ལམ་ནས་སྤྱང་ནས་ནི། །སློབ་མའི་ཁར་ནི་དབབ་པར་

བྱ། །ཞེས་སོགས་ཙམ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ནས་སྤང་ཡང་སྤང་མ་ཡིན་ཡུམ་གྱི་
བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བཏོན་པ་དུང་ཆོས་སམ་བྱམ་པའམ་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲག་
པ་ལ་བདུད་ཅི་ལྟག་མ་ནམས་བསེས་ཤིང་དེ་བཟང་དང་སྤྱར་བའི་ཆུ་དངོས་སམ། དེ་ལྟར་
བྱས་པར་མོས་པའི་གསང་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲགས་ཏེ་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར་སྤངས་ཏོགས་སྤང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བཏུབས། སྒོ་བ་མ་ལ་བཟ་ཤིས་གང་
ཞིག་མའི་སྒོ་ནས་ཤིས་པ་བརྗོད། འདི་དེ་ཞེས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སྤྱགས་དང་བཅས་པས་
བདུད་ཅི་(༣༩)དེ་ཉིད་སྤྱི་བོར་གཏོར་ཞིང་འཕྱང་དུ་འཇུག་ཏེ་ལྟར་སྤངས་པ་ལ་བཏོན་
ནས་བདེ་སྤོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་པར་མོས་པ་སོགས་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །འདི་ན་གསང་
དབང་ཅམ་སོ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒོན་གསལ་ལས། སྤང་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དུང་ཐོར་ལ་སོགས་པར་བཞག་ལ་དེའི་ཆུ་དང་བསེས་ལ་བཟ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་
ལ་སོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་སྒོ་བ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་བྱ་སྤྱི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་
དུ། རྒྱ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་བྱུང་བས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་གསང་བ་བྱུབ་པ་དང་རིམ་ལྡོ་དང་སྤྱོད་བསྐྱུས་
ཀྱི་འདུང་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མཆོག་གི་གསང་དབང་དང་གསང་དབང་ཅམ་སོ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བའང་
གསང་བ་བྱུབ་པ་དང་སྒོན་གསལ་དང་བྱུང་འབྱུག་གསལ་བ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
ཐེང་བ་སོགས་སྤྱི་མཆོག་གི་གསང་དབང་ཅམ་དང་། ལོ་དེའི་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་སྤྱི་
གསང་དབང་ཅམ་སོ་ལས་མེད་པའང་ཡོད་དེ། རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་བྱུང་ལས་སྒོ་བ་མ་སྐྱལ་བ་
བཟང་ངན་གྱིས་དེ་དག་བསྐྱར་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་པས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཆུལ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་གཅིག་ཅམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་གསང་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤང་

མ་ཡལ་ཡུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་བརྟན་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཇས་བྱང་པར་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གི་ཅ་སྤྱབས་
ནམས་སུ་སོང་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་(༣༤༥བ)གཉིས་དང་འབྲེས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པས་སྒྲར་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེའི་ནལ་འབྱོར་སོགས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་འོག་མ་ནམས་བསྐྱོམས་
པའི་ཆེ་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས་སུ་བྱང་ནས་རྫོགས་པ་ནམས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལས། དེ་ནས་སྒྲ་
མ་དེ་མཉེས་ནས། །དེ་དང་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་ཁྱེད་ལྟར་བཅུ་བྱག་
ཆར། །གྱུར་པ་སྟོབ་མའི་ཁ་རུ་ལྷང་། །ལྷང་བས་སྟིང་གའི་བརྒྱར་ཁྱགས། །དེ་ཡི་ཞིང་ནི་དག་
བྱས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བྲངས་ཟེན་པ་ལྟར་དབང་འདིས་སྐྱེ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་
འབྲ་བའི་སྐྱེ་ལུས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་པ་དང་དབང་འདིའི་མཐུས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། དག་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། བུར་བ་
རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །རྫོང་འུས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསང་ཇས་སྟེར་བའི་སྐྱབས་
སུ་ཇས་དེ་ལྷང་བའི་མཐུས་རྫོང་འུས་སམ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་འཐུང་
ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པར་གསུངས་པས་གསང་དབང་གིས་སྐྱེ་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་
ཅུ་དབང་སོགས་ཀྱི་བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྟོབ་མ་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པས་དབང་དེའི་
ལམ་རིགས་བྱག་གི་བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་པའམ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེར་དབང་གི་ངོ་སོ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབང་དེའི་ལམ་ངོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པ་དང་། ཆོག་དབང་གིས་
རང་གི་ལམ་བྱང་འཇུག་མཆོན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་གསང་དབང་གི་
སྐབས་འདིར་ཡང་རང་གི་ལམ་སྐྱེ་ལུས་མཆོན་པ་དགོས་ཤིང་། མཆོན་ཚུལ་རིམ་ལྟར་ཡིན་
སྐབས་འདིར་སྟོབ་(༣༧༠ན)མ་ལ་བསྟན་པར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་སྒར་སྟོས་
ཟེན་པ་ལྟར་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་རུས་པའི་བྱང་སེམས་ནི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མ་ཡལ་ཡུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་

བཀུག་ནས་ཁྱུ་བའི་ཐེག་ལེ་དང་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན་གསང་
རྣམས་བྱད་པར་བ་དེ་ཉིད་སྟོབ་མའི་ཅ་སྤྱབས་སུ་ཁྱུགས་པ་ན། བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། དེ་
ཆེ་ཡང་དག་ལེ་ཤེས་སྟེ། །བྱ་མའི་བདེ་བ་རྗེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གཞོན་ཏུ་མའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
བདེ་བ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་
ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་མཐུས་སྤྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་རང་ཉིད་སྤྱར་གསལ་བའི་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱར་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་
ཀྱི་སྤྱར་བ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་འོང་བས་དེ་ཉིད་དབེར་བྱས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསང་དབང་
གི་ལམ་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་སེམས་དབེན་སོགས་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་
གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་ཀླུ་མས་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་
ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་
གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱ་མའི་སྤྱ་ད་ལྟ་བུ་ཁྱེད་ཀླུ་མས་སྤྱ་འཇའ་ཆོན་དང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱར་བ་
འདི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་མ་ལ་གསང་དབང་བསྐྱུར་བས་
སྤྱུ་ལུས་རྗེ་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ཀླུ་མས་གོ་བར་བྱའོ། །

སྤྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱུ་
མ། ལུ་ཆེ། མིག་ཡོང། སྤྱིག་རྒྱ། (༣༧༠བ)མི་ལམ། བྱག་ཅ། དི་ཐའི་ཤོང་ཁྱེད། མིག་
འབྱུལ། འཇའ་ཆོན། སྟོག་ །ཚུའི་ལུ་སྤྱུར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཀླུ་མས་ཡིན་ལ། སྤྱུ་
མའི་སྤྱ་དཔེ་དེ་དག་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་རྗེ་རྗེ་འཆར་གི་སྤྱར་བྱུང་བའི་
ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆང་ཡང་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་མེད་པས་སྤྱུ་མའི་མིག་ལྟ་བུ། རོ་
བོ་གཅིག་ཉིད་གཏུལ་བུའི་གནས་གར་ཡང་བྱུང་བས་ལུ་ཆེ་ལྟ་བུ། ཤ་རུས་གདོས་བཅས་
སོགས་བཅ་པོའི་ཆོས་དང་བྲལ་བས་མིག་ཡོང་ཏེ་མའི་བྱིབ་མ་ལྟ་བུ། སྤྱད་ཅིག་གིས་གཡོ་
བས་སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ། རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཡིན་པས་མི་ལམ་དུ་ང་བྱ་བ་འདི་

དང་འདི་བྱེད་དམ་བྱས་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་རང་གི་ངར་གིས་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྤང་བས་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་བྱི་བའི་སྒོར་ཁྲེར་ལྟ་བུ། གཅིག་ཡིན་ཡང་དུ་མར་སྤང་བས་མིག་འབྱུལ་ལྟ་བུ། སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲིས་པར་སྤང་བས་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བའི་ནང་ན་གནས་པས་ན་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ནས་སྒོག་འགྲུབ་ལྟ་བུ། སྒྲོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངར་ལས་ཐོལ་གྱིས་བཞེངས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ཚུ་ལས་ཚུ་སྤར་དོལ་བ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མེ་འོང་ལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིར་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་སྐྱབས་སུ་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བོ་གཉིས་ལས་སྒྲོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པར་སྤང་བོ་རྟིང་པ་དང་སྐྱེ་(༣༧༡ན)མའི་སྐྱེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་དཔེ་བྲག་ཅ་དང་འདྲ་བའི་འདྲ་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་ལྡང་བའི་ཆེ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་དང་། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སྤང་བོ་རྟིང་པའི་ནང་ནས་ལྡང་བར་སྤང་བེགས་ཀྱི་འཐད་པ་དང་བཅས་བཞེད་ལ། དེ་དག་ལྟར་ན་སྒོག་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་མ་ཐག་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་ལྡང་བའི་ཆེ་སྤང་བོ་རྟིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྡང་བར་བཞེད་པས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་ཆེ་སྤང་བོ་རྟིང་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་འདྲ་ཆོས་མ་བྱུང་ཡང་། སྤང་བོ་རྟིང་པ་དེ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་བྱེན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤར་སྤང་བོ་རྟིང་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་གནས་དགོས་པས་དཔེ་བརྟུ་པ་དང་འདྲ་ཆོས་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །

མི་སྒྲོབ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་ཆེ་ནི་སྤང་བོ་རྟིང་པ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པས་དཔེ་བྲུག་པ་བྲག་ཅའི་ཆོས་མཐུན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མེད་ལ། མི་
སློབ་པའི་བྱང་འདུག་པ་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཆད་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་དེ་མི་སློབ་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བཅུ་པ་སློག་གི་
ཆོས་མཐུན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་གཙོ་འཁོར་
ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དེ་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་
གནས་པ་ཅམ་དཔེ་དེ་གཉིས་དང་འབྲ་བ་བྱེད་དགོས་པར་སེམས་ལ། སློབ་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་
ལུས་གྲུབ་པའི་ཆོ། ཕུང་(༣༡༡བ)པོ་རྙིང་པ་དང་ལས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་ཟིན་མོད་ཀྱང་།
ཕུང་པོ་དེ་སྐྱུ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་དཔེ་བྲུག་པ་དང་བཅུ་པའི་
ཆོས་མཐུན་སྤར་རམ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྤར་ཚུལ་ལྟར་བྱེད་དཔུང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གདོང་གཡོགས་འགྲོལ་བའི་ཆེ་སྐབས་འདི་དང་སྤེང་བ་སོགས་སུ་སྤྲུགས་
མ་བྱུང་ལ། བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། དེའི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་བདུན་ཅི་གཏོར་
བར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །དག་པ་ནི་ཁྲིད་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་ལས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞེས་སོགས་བརྗོད། དེ་ཡང་གསང་དབང་འདི་དགྲིལ་འཁོར་
གང་དུ་ཐོབ་ན། སྤྱིར་བ་བདུན་པ་ལས། ལྷག་པ་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། །དགྲིལ་འཁོར་དུ་
ནི་དེ་ཉིད་ཐོབ། །ཅས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་
ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ། རྩས་གསང་བ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་གསང་བའི་དབང་ཞེས་བྱ། དག་གི་ཅ་བ་རྒྱུང་
ལ་རྩས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲེས་པའི་སྟོན་ས་དག་དག་པར་བྱེད་ལ། དེ་འབྲའི་དག་དག་པའི་
ངོ་བོ་དང་གསུང་རྟོག་ཇེའི་ས་བོན་དེ་གསང་དབང་དང་གསུང་རྟོག་ཇེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་
དབང་འདི་གསུང་རྟོག་ཇེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །གསུང་

གི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསང་དབང་ལོངས་སྤྱིའི་རང་
བཞིན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནི་བུམ་དབང་སྤྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་
ཀུས་པར་གསུངས་སོ། །དག་བྱ་(༣༧༩ན)གང་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་མོང་བ་དག་གི་དྲི་མ་རྩུན་སྤྱོད་མ་
ཆོག་རྩུབ་དག་ཀྱལ་གྱི་ལས་ལམ་བཞི་སྤྱོད་བསམ་གསལ་རྣམས་སྤྱོད་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་དག་ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས་ཉེས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་སྤོམ་པར་བྱེད་དེ། སྤྱོད་པ་བདུན་པ་
ལས། རྩུན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས།

སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་མཆོད་བརྗོད་ནས། ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་། དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན། །སློག་ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་མེད། །ཆོག་
དུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཆོག་། ཆོག་ཀུན་རབ་དུ་གསལ་བར་
བྱེད། །ཅེས་ཨ་ཐུང་གིས་མཆོད་པའི་སྤྱོད་གའི་མི་ཤེས་པ་ནི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་
གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཡིག་འབྲུ་མཆོག་དང་། དོན་ཆེན་པོ་དང་ཡི་གེ་དམ་པའང་ཡིན་
ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་སློག་ཆེན་པོ་འཇམ་སློག་འཛིན་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པ་ན་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་མེད་
ཅིང་། ཆོག་དུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོར་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། བརྗོད་པ་དག་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོད་དུ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལས་འོངས་པའི་རགས་པའི་རྒྱུར་རྣམས་
གྱིས་མཁྱིན་པར་ཕྱིན་པ་ན་སྤྱོད་གསལ་བའི་ཆོག་རྣམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
ཡང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས། གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས། །སློག་
དང་ཚོལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི། །གསང་སྤྱལ་རྒྱལ་པོ་རྣོས་བཞིན་དུ། །མི་ཤེས་བསམ་གཏན་
སློག་པ་སྤངས། །ཞེས་སློག་ཚོལ་ཏེ་རྒྱུར་འགྲོ་འོང་གི་རང་གདངས་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་
གདངས་སུ་མ་བཅོས་པར་གྲགས་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་རང་ལ་(༣༧༩བ)རང་ཆོས་
སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། རྒྱུར་ནི་སྤྱལ་ལ་སོགས་པའི་དག་གི་རྩ་བ་དང་། སྤྱལ་གྱི་
ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱལ་གྱི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུར་སྤྱལ་གཉིས་སོ་སོར་

སྐྱ་གཅན་འཛོན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གྱིས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་ནས་བདག་བྱིན་བརྒྱལ་སྐྱ་
ལུས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པར་བཤད་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་དོ། །

ཡང་བྱང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་གསུང་གི་དོན་རྗེ་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ནམ་པར་སྤྱོད་སྟེ། དེ་ཡང་། རྒྱུ་ནམས་ཕྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་
དང་ཡང་དག་འབྲེས་པར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསང་དབང་གིས་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མང་གསང་དབང་གིས་རྒྱུ་
སྤྱོད་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་དང་སེམས་གཉིས་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པས་རྒྱུ་སྤྱོད་པས་
སེམས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་ལ་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་དོན་རྗེ་གཉིས་ནི་ངག་དབེན་
དང་སེམས་དབེན་ཡིན་པར་དབང་དོན་ལས་གསུངས་སོ། །གསང་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱ་
འབྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ནི་གསང་དབང་གི་ལམ་བསྟོམས་པའི་མཐུ་དང་།
གསང་དབང་གིས་བྱིན་གྱིས་(༣༡༣བ)བརྒྱལ་བའི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་
བྱང་འབྲུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཀྱང་
རུང་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ངག་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མཐུས་འབྲས་
དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
ཏེ། ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐུམ་དབང་གིས་སྐྱལ་སྐྱ་དང་། གསང་དབང་གིས་ལོངས་
སྐྱ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱ་འབྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ལོངས་སྐྱ་ནི། རྒྱ་ལུས་
ལ་ཡང་བཤད་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་། ཐུགས་སྐྱ་སྐད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་
བཤད་པ་མང་བས་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ནི། ངག་གི་ཙྰ་བ་རྒྱུ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གསང་དབང་གི་
ལམ་གྱིས་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཐུགས་སྐྱ་ལུགས་ལ་གསུང་ལོངས་སྐྱར་འཛོག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་སྤྱི་ཅམ་དུ་མ་བྱེད་
དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྩོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་པའི་
ལོངས་སྤྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གསང་དབང་གིས་དག་གི་ཅ་བ་རྒྱང་
རྒྱས་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དག་ནས་སྤྲུགས་བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་
བརྒྱད་པ་ལས། སྤྲུགས་རྣམས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱད་བྱི་མ་ལས་
ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་ཁར་ནི་(༣༧༥ན)དབང་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་མཐུག་ཉིད་དུ། འདི་ནི་གསང་
སྤྲུགས་དེ་ཀུན་གྱི། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་གོ་འཕང་མཆོག་ །ལས་མཆོག་གི་ནི་ཆོགས་རྣམས་
དང་། །གསང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་གསལ་ལས།
སྤྲུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སྤྲུགས་ནི་འཛིག་ཉིན་པའི་དངོས་གྲུབ་རབ་དུ་སྟེར་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་ལི་དང་ཀྲ་ལི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྤྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུགས་སོ། །དེ་
རྣམས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བྱེད་པས་ན། སྤྲུགས་
རྣམས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པ་སྟེ་སྤྱི་རིམ་བཞིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསང་དབང་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་ནི། སྤར་བཤད་པ་བཞི་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་
ཤ་ལཱའི་སྤྱན་སྟེག་དང་གཏོར་མ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་། རང་གིས་ཀྱང་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་
ལྷ་སྤངས་ཉོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བཟའ་
བའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བ་སྟེན་པ་དང་། བཟའ་བརྒྱང་ཤ་ལྷ་
དང་བདུད་ཅི་ལཱའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པས་དམ་ཆོག་འདི་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་རབ་ཉིན་རེ། འབྲིང་རྒྱ་རེ། ཐ་
མ་ཡང་ལོ་རེ་ལ་རེ་རེ་དེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྱུ་གར་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་སྤྲུག་
པའི་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པར་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་དབུལ་

བ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་གསང་མཆོད་དངོས་སུ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཅིང་དགག་བྱ་
མེད་ན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དང་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའམ་དགག་བྱ་(༣༡༤བ)ཡོད་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
བྱ་བའི་མོས་པ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་བྱག་
པ་ལས། གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ལ་འདི་ནི་རྩི་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་གསུང་བའི་སྒྲུང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། །ཤ་ཆེན་
དག་ནི་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །སྒྲགས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་
མཉེས། །ཉིན་རེ་རྩི་རྩེ་སློབ་མ་ལ། །མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །བཤད་གཅི་
ཤ་ཡི་བྱ་བ་དང་། །རྩི་རྩེ་གསང་བའི་ཆོག་དག་གིས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྦྱོན་གསལ་
ལས། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པའི་དུས་སུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉིན་རེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་རྩེ་སློབ་མ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ལ་མཁས་པས་ཞེས་པ་རྩི་རྩེ་
སློབ་དཔོན་གྱིས། དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོག་ཉིན་རེའམ། ཟླ་རེའམ།
ལོ་རེ་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ལུང་དཔོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩི་རྩེ་གསང་བའི་ཆོག་
དག་གིས། །ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། གར་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
དག་གིས་སྐྱག་པ་ཐམས་ཅད་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། །ཁ་སྦྱར་གྱི་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་
ལས། གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ། དམ་ཆོག་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་
བར་བྱ། །གཞན་ཡང་ཉིན་ཅིག་སྒྲོམ་པ་རྣམས། །སྒོག་ཆགས་བསད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བྱད་
མེད་རིན་ཆེན་དོར་མི་བྱ། །སློབ་དཔོན་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྒྲོམ་ལས་རིང་དུ་འདའ་མི་
བྱ། །ཞེས་(༣༡༥ན)སྒོག་ཆགས་མི་གསོད་པ། བྱད་མེད་མི་སྤང་བ། །སློབ་དཔོན་མི་སྒྲོད་
པ་རྣམས་གསང་དབང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་
མེད་པའི་རྩི་རྩེ་གཉིས་མེད་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས།
ནམ་པ་འདི་བཞི་གསང་ཆེན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱད་
མེད་གཟུགས། །སེམས་ཅན་དོན་སྤྱོད་ཕྱིར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྤྱོན་གསལ་
ལས་དབང་གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་མིང་འདོགས་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་། སྟིམ་ཏོག་ལས་
དབང་གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ངེས་པར་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་མཐའ་གཅིད་ལས་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་དོན་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་སོགས་ལྟ་མོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་བརྩེ་ཅན་
སོགས་བཞི་དང་། བྲག་རྒྱ་སྤྱོད་མ་སོགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་
གསུམ་པ་འདི་གསང་དབང་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བས་ན་གསང་ཆེན་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅན་ཏེ་
ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
དབང་གསུམ་པ་བྲག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་ནི་གཟུགས་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྟེ་ནམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤྱོད་སོགས་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་
དེ་ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོབ་མ་ལ་
ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡང་། ལྷུང་ཏུ་དོན་རྗེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའམ་(༣༧༥)མཛད་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རྗེ་རྗེ་སྤང་བ་གསང་བ་
བྲུབ་པ་སྤྱོད་བསྐྱར་སོགས་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་
ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི། ཡོན་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་དངོས་
བསྐྱར་བའི་ཆོག །དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྱད་པ། དབང་གི་དག་པ་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །གཅིག་
བྱ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ། །མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྒྲེར་བས། །རྩོམ་སྤྲོད་པོ་དེ་བས་
ལྷག་། །དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ཏེ། །ལོའམ་ཡང་ན་ཆེ་བ་ལ། །སྤྲོད་པོ་དེ་མཉེས་བྱས་
ལ། །ཅི་རྒྱས་པས་ནི་མཚོད་པར་བྱ། །ཅི་འབྱོར་པ་ཡི་བྱག་རྒྱ་ནི། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ལ་དབུལ་བྱ་ཞིང་། །ཆོག་གས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི། །ཆོ་ག་རི་བཞིན་མཚོད་པར་
བྱ། །དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྤྲོད་པས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མཉེས་བྱར་ཏེ། །ཞེས་དང་། །སྤྲོད་
བསྐྱེལ་ལས། །འབྱོར་པ་ཅི་ཡོད་པའི་ཆོག་གས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ལ། །ནམ་ཐུང་ན་ལེགས་
པར་བསྐྱབས་པའི་བྱག་རྒྱ་ལུས་རི་ཞེས་པོས་བྱག་སྤེལ་། །རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
སྤྲོད་པ་ལྷག་ཏེ་གསང་བ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པས་ཡང་དག་པར་མཚོད་ལ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། །རྩོམ་སྤྲོད་པོ་དེ་རང་ལ་དངོས་བྱུང་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་
པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚོད་པའི་ཆོག་གས་སྤྲོད་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལས་ཉི་ལྔ་པར་མཚོད་པའི་ཆོག་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱོར་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བཞུགས་ནས་མཉེས་
པར་བྱའོ། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་(༣༧)བྱག་རྒྱ་ལྷག་ཏེ་གསང་བའི་མཚོད་པ་བྱ་
བར་གསུངས་པའི་བྱག་རྒྱ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི། །འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། །མཚོག་
ཏུ་དད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཆེ། །གཞུགས་བཟང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དགའ། །སྤྲོད་པ་གཅིག་གིས་བྱ་
བ་གོམས། །ཞེས་གཞུགས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱག་རྒྱ་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་
སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མོས་པ། །སྤྲོད་པ་གཅིག་སྟེ་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་བའམ་བཞུགས་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་གོམས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། །ལ་བ་པ་དང་། །དཔལ་འཛིན་དང་། །ཉིན་
མོ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་། །བསྐྱེད་རིམ་
ལ་མཁས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །གཞན་ཡང་ཀྱི་རྩོམ་ལས། །དགོ་བ་བརྩ་
ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ལྷ་ཡི་གཞུགས་སུ་བསམས་

བ་དང་། །དམ་ཚིག་སེམས་ཀྱང་གཅིག་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་རྒྱུ་བ་དང་པོས་དགེ་བ་བརྩ་
ལ་བསྐྱབ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། ཟུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤངས་བ་དང་། གཉིས་པས་
དབང་དང་། གསུམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་
སྤངས་པའམ་མ་བསྐྱབས་པའི་རིག་མ་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའམ། རྒྱུད་ཚིག་
དེའི་མཁུག་ཐོགས་སུ། མི་མོ་གང་ཞིག་མ་སྤངས་པར། །ཀྱེ་རྗེ་རྗེ་ལ་སློབ་བ་དེ། །དམ་ཚིག་
ཉམས་ཏེ་བརྒྱག་འབྱུར་བས། །དེ་དག་སྤང་བྱིར་ཆོས་བསྟེན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་
ཉིད་རིག་མ་བསྟེན་པའི་རྣམས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། རྒྱག་རྒྱ་མ་སྤངས་པ་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་འཛོལ་
ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །

ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ལ། དམ་ཚིག་སྒྲིམ་(༣༡༦)པའི་སྐལ་ལྷན་པ། །ན་ཆོད་
བརྩ་གཉིས་ལོན་པའམ། །ཡང་ན་ལོ་ནི་བརྩ་དུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་མཛེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་
སྤྱབ་པོ་ལ་དགའ་སྟེ། །གསོལ་བ་བཏབ་ནས་གཏད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤུག་རྒྱ་མ་ལོ་གངས་བརྩ་
གཉིས་དང་བརྩ་དུག་དང་ཉི་ཤུ་གསུམ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྲ་མ་གཉིས་བསྐྱགས་
པའི་དགོས་པ་ནི། མན་ངག་སྟེ་མར། ལོ་བརྩ་གཅིག་མ་ནི་བརྩ་དུ་ལོན་ལ་པན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བརྩ་གཉིས་མ་ལའང་འབྲ་བར་མཛོན་ཞིང་། ལོ་གངས་བརྩ་དུག་མ་ཞེས་བཤད་
པ་ལང་ཆོ་གཅི་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉི་ཤུ་མ་བསྐྱགས་པའི་དགོས་པ་གང་
ཡིན་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །ཤུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་ལོ་ལོན་པ། །གཟུང་
བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་སྤང་བྱ། །ཞེས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་མའང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡན་ཆད་སྤང་བར་
གསུངས་པ་ནི་ལང་ཆོ་ཡོལ་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཆུང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་
མ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱབ་པ་པོའི་དམ་ཚིག་ཅན་
ཏེ་རང་གི་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་རིགས་སོ་སོའི་སྤྱབ་པ་པོ་ལ་རང་རིགས་ཀྱི་
ཤུག་རྒྱ་སྟེར་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་བྱི་མ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྟེ་མ་དེ་ལས། དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་རིག་མའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། གཏན་ནས་ལོངས་
མ་སྤྱད་པ་མ་རྟེན་ནི་མ་དེ་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་དམའ་མཐར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་མ་ལུས་དེ་ཞེས་པོས་བྲགས་ཤིང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་(༣༧༧ན)
བརྒྱན་པ་སྤུལ་ནས་གསང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱ་ལ། རིག་
མ་དངོས་སུ་འབུལ་བར་མི་འོས་པའི་ཆེ་མཐུལ་སྤུལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤར་བཤད་པའི་
མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་མ་རེ་སྤུལ་བའི་མོས་པ་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་།
དབང་གསུམ་པ་འདི་བསྐྱར་བའི་དུས་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་ལྔ་ལས་
ཀྱང་མཆན་བྱེད་ན་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་དབུལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལྷ་མའི་མདུན་དུ་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་
ང་ས་ལ་བཅུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྐར་ལ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྱལ་བསྐྱུས་ཀྱི་
རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ལྷངས་ནས་སྤྱལ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དེ་ལས་བདག་གིས་སྦྱོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྷ་མ་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་ལེགས་པར་
གསལ་གདབ་ཅིང་། ལྷ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུང་བདག་རྟོ་རྟེ་
འཆང་དངོས་རང་ཡིན་སྟེ་ལྷ་མ་པའི་སྤྱང་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སྟོན་མཆོག་སྦྱིན་རྟོ་རྟེ་ཞེས་
སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིའི་སྟོན་གསལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ལྷ་མའི་
མདུན་དུ་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐར་བར་བྱས་ལ་འཁོར་བ་
ལས་སྦྱོབ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱོབ་དཔོན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་
པར་མོས་པ་དང་བསྟོད་པའི་མཆོད་པ་འདིས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་གསལ་བ་གདབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའམ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་གསལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་

བ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་(༣༧༧)དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་གྱི། གསལ་འདེབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབང་གསུམ་བ་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པས་དབང་གི་གསལ་འདེབས་ལའང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཏེ། གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་འདིའི་མཆོག་སྤྱན་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མེད་འོད་དང་། ཉི་མ་དཔལ་ཀྱི་འབྲེལ་བར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པར་སྐྱར་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་དཔེ་མེད་འཆོའི་འབྲེལ་བ་བདུད་ཅི་ཐེགས་པའི་སྤྱན་མ་རབ་གསལ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་སྐྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་མཆོག་དགའ་དང་། དགའ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དགའ་བའི་དགའ་བྲལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པར་བཞེད་དེ། འབྲེལ་བ་དེའི་ལུགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཆགས་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཀྱང་བ་བཅུ་དྲུག་གྱང་མཆོག་དགའི་དགའ་བ་བཞི་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། དགའ་བྲལ་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ལ་རིམ་བ་བཞིན་སྐྱར་རོ། །

སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་མཆོག་སྤྱན་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཀྱང་བ་བཅུ་དྲུག་དབང་དོན་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། གསང་འདུས་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ཆོག་ས་བཅད་དང་པོའི་བཤད་བ་ཞིག་མ་མཐོང་བས་དོན་པལ་ཆེ་བ་མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་གྱང་འགལ་བ་མེད་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་པའི་གཉིས་སྤང་གིས་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། དག་བ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐར་སྐྱར་མི་ལྷང་བའི་(༣༧༩)ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་མཐར་ཐུག་པའི་བྱེད་པར་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ནི་དུས་འཁོར་རང་སྐྱད་ལ་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱུབས་བ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་ན་རུང་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཐམས་ཐུན་མོང་བ་སྤྱན་པ་ལ་སོགས་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་བདེ་བ་ཆེན་

པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུའི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཉིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་ཏེ་བྱེད་ལས་དང་མཐར་ཐུག་པ་དང་རྒྱ་དང་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྡན་པའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་འདུད། ཅེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་དོན་གྱི་མཆོག་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ངོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱེ་ལུས་དང་། ལས་རྒྱུང་རགས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་འདུད། ཅེས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས།

ཆོག་ལྟག་མའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ལ་བདུད་ནས་དགོས་(༣༧༩བ)པ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱུག་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱུའི་ངོ་བོ་ཉིར་ཐོབ་མན་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆན་ཉིད་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས་དེའི་རིགས་འབྲུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ནི་ངོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་བདག་ལ་སྟུལ་ཞིག །ལས་ཉོན་དང་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དཀའ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་གི་གཞུག་མའི་སེམས་སྤང་བ་གསལ་རིག་གི་ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཆན་

ཉིད་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོད་རུང་གི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདག་ལ་
སྦྱལ་དུ་གསོལ། རང་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའི་དོན་གཞན་ཡང་རང་སྤྱོད་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་
སེམས་དེ་སྒོ་བྱར་བའི་སྤྱོད་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གཉུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་
སྒོར་ཉིད་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་གཉིས་
མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དོན་ནས་ལྟན་སྦྱེས་དེ་སེམས་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པ་
ལས་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་ལ།
སྤྱོད་ཞབས་བསྐྱེད་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཐུབ་ཆེན་པས་
ཞེས་(༣༧༩ན)པ་དང་། དེ་བས་སངས་རྒྱས་མཆོག་མཉེས་མཛོད། །ཅེས་པའི་ཆོག་བྱར་
སྤྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་འགྱུར་གྱི་བྱུང་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་ན་བཤད་རྒྱུ་དོན་མེད་ཐེང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི། བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་སྒྲོལ། །ཞེས་པ་འདིས་
གསོལ་བ་གདའ། དེའི་དོན་ནི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲོལ་ཞིག །ཅེས་པ་ཡིན་ནས་སྦྱར་ཞིང་། དབང་དོན་དུ་
བངས་པར་བསྐྱུས་ནས་ནི་ཞེས་བྱུང་བ་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ལས་དོན་བྱུང་བར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྒྲུ་མས་སྤྱོད་གསང་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རིག་མཐུ། དེ་
ལས་གཞན་པའི་བྱད་མེད་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་སྒྲོབ་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱར་སྤྱོད་བར་བྱ་ལ། དེ་
ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་གསང་དབང་གི་ཕྱག་རྒྱས་རུང་བ་ནི། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། དམ་ཆོག་དག་གི་
དམ་ཆོག་ཅན། །སྒྲུ་མ་ལ་ནི་སྒྲོབ་མ་ཡིས། །ཡོན་ནམས་རབ་དུ་བྱུལ་ནས་ནི། །སྒྲུ་མས་དེ་
ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སྦྱིན་བར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྐྱར་ཏོ། །མན་ངག་སྦྱེ་མར་

ཡང་། གང་སྟོབ་མས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མོངས་སྟོད་པའི་དོན་དུ་ཕུལ་བའོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེན་པས་དཔུལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཛིགས་
རུང་དཔུལ་བ་སྒྲིག་ཆེན་དུ། །སྤྲོ་མའི་ཤེས་རབ་མ་བཟོད་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །(༣༧༥བ)བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡང་། སྤྲོ་མའི་རྩལ་ནི་སྟོག་བཞིན་
ཏེ། །དེ་ཡི་རིག་མ་སྤྲོ་མ་བཞིན། །དེ་ཡི་འཁོར་ནི་གཉེན་བཞིན་དུ། །མཉམ་པར་གཞག་པས་
རྟག་ཏུ་བཟླ། །མཆོད་རྟེན་བཞིག་འབྲའི་སྒྲིག་འཛིགས་པས། །དེ་ཡི་གྲིབ་མའང་མི་འགོམ་
ན། །མཆིལ་ལྷམ་གདན་དང་བཞོན་པ་སོགས། །འགོམ་པར་བྱ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
སོ། །ཞེས་སོགས་སྤྲོ་མའི་བྲག་རྒྱ་མ་དངོས་ལ་བརྟེན་མི་རུང་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་འོག་
ཏུ་གསང་དབང་གི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྤྲོ་མ་ལ་ཕུལ་བའི་བྲག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པ་
སྤང་བར་གསུངས་སོ། །

འབྲེང་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སོགས་མང་པོས་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་མིག་
དར་འཆིང་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བན་ཚུན་ངོ་ཆས་བཅིངས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་མི་
ཁུས་པས། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་མིག་དར་འཆིང་། རིག་མ་དངོས་དང་བསྟོམས་
པ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་བ་དགོས་པས་བསངས་སྤངས་བྱས་
ཏེ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁྱིམ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཁྱིམ་མཆོན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིག་བྱ་
རྡོ་རྗེ་སྟོན་མོ་མི་བསྟོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་པ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡན་དགའ་བས་རོལ་པ་
ཞེས་པའི་བར་མངོན་རྟོགས་བཞིན་བརྗོད་ནས་ལྷར་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྲོ་མཆོམས་
ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཚི་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས་པད་ལྗང་ལོར་བྱ་འཛིན་པ་
ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་གནས་ལྷར་རིགས་ལྷ་འགོད་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དེ། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། རུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཡང་
ན་ཀྱང་པའི་བར། །ལྷོ་བ་ཤེད་པ་གསང་བར་(༣༩༠ན)རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །རིགས་ལྷ་རྣམས་

ནི་འགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་པ་ནི་
རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་དེ་དག་ཆང་བར་
བཀོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་འབྲུའང། དབང་དོན་ལས་རིགས་ལྔ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་
ནི། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ཨོ་
ལྷ་ལྷོ་སྤྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རིགས་ལྔའི་ཚོགས་སུ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་སྟེ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

འདུས་པ་སྤྱི་མ་ལས། ལྷ་མས་དེ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྤྱབ་པ་སོ་ལ་སྤྱིན་པར་
བྱ། །ཚོངས་པའི་གཏི་མུག་བདག་ཉིད་སྤྱུར། །གཏི་མུག་དགའ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །གཏི་
མུག་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །གཏི་མུག་རྗེ་རྗེར་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེ་སྤང་སྤང་བའི་
བདག་ཉིད་སྤྱུར། །ཞེ་སྤང་དགའ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེ་སྤང་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །ཞེ་
སྤང་རྗེ་རྗེར་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཆགས་ལ་འདོད་ཆགས་བདག་ཉིད་སྤྱུར། །འདོད་ཆགས་
དགའ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །འདོད་ཆགས་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །འདོད་ཆགས་རྗེ་
རྗེར་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་སྤྱུར། །རྗེ་རྗེ་དགའ་དང་ཡང་དག་
ལྡན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་གྲུབ་དང་། རྗེ་རྗེ་དགའ་མ་ནི་བརྗོད་ཏེ་སྟོལ་
མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རོ་པས་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྤྱབ་མ་གཏི་མུག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཏུ་
བསྐྱོམས་ནས། རིག་མ་གཏི་མུག་དགའ་(༣༩༠བ)བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་
ཤིང་། གཞན་རྣམས་ལ་འགྲེལ་པ་མ་མཛད་པ་ནི། རིགས་གཞན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་
བསྐྱོམས་པ་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི། རྣམ་པ་འདི་བཞིན་
གསང་ཆེན་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཡང་རྣམ་སྤང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྐྱེ་དགྲིལ་དང་། མི་བསྐྱོད་པས་

གཙོ་བྱས་པའི་ཐུགས་དཀྱིལ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་གསུང་དཀྱིལ་དང་།
དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་
ཆོ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་
དོན་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིད་ལས་གསུངས་པས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་འདིར་སློབ་མ་མི་
བསྐྱེད་པ་དང་། རིག་མ་ལྷ་མ་གྱི་དང་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས་
དགའ་དོན་དུ་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པ་མཛད་ལ། དབང་དོན་ལས་སྐྱེན་མ་དང་རིག་བྱ་དོ་
རྗེ་མ་གཉིས་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་འོག་ཏུ་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་ངམ་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པའི་སློབ་མ་དང་རིག་མ་རྣམས་སྤང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞན་གྱི་སྐབས། དེ་དག་དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་མཚོན་ཏེ་བསྐྱེད་
པའས་ཐུགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྣམས་སྤང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་
པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

རྩ་རྒྱུ་ཏས་སློབ་མ་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་པོ་པའི་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་(༣༡༡ན)པའི་ཐུགས་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་སློབ་མ་
རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་འདུས་པའི་ལེའུ་བྱག་པ་ལས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་
ང་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་སློ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས། མི་ཐུབ་ཆེ་བས་སློབ་མ་འོད་
དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི་ལྷ་དེ་འདོད་ཆགས་དོ་རྗེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱག་རྒྱ་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དེའི་ལག་པ་སློབ་མའི་ལག་པར་གཏད་ལ་རང་
གི་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་། གཡས་པ་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་སློབ་མའི་མགོར་བཞག་སྟེ།
འདིར་ནི་ཁྱེད་རྣམས་དཔང་པོ་ཡིན། །བདག་གིས་འདི་ལ་འདི་གཏད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་
སློ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ། ལྷ་མོ་འདི་ནི་བྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སློ་

ནས་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་སྤང་བ་སོགས་ལས་དབང་བཞི་པའི་
མཐའ་ཉེན་དུ་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲོ། །དེ་དག་རྒྱུད་
ཕྱི་མ་ལས། རིག་པའི་ལྷ་མོ་དེ་ཉིད་ནི། །དོན་ཅན་གྱི་སློབ་མས་སྤང་། །ལག་པར་ལག་པ་
བཞག་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དབང་བྱས་ལ། །སློབ་མའི་མགོ་བོར་ལག་བཞག་
སྟེ། །སྤང་མ་དོན་ཅན་གྱིས་བསྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་བས། །སློབ་མའི་ལག་
པར་རིག་མའི་ལག་པ་བཞག་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ལག་པ་སློབ་མའི་མགོར་བཞག་ལ་ཞེས་
སོགས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། །སློབ་མ་རིན་ཆེན་གང་ཟག་ལ། །དོན་ཅན་བཤད་
ཆོགས་བཤད་གྱིས། །དེ་ཡི་ལག་ཏུ་སྤང་མ་ཡིས། །ལག་པས་འབད་དེ་གཏད་(༣༡༡བ)ནས་
སུ། །དོན་ཅན་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡིས། །དམ་ཆོག་དོན་ཅན་ཏུ་སྤྱོད། །སྤྱི་བོར་དོན་ཅན་
བཞག་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དབང་དུ་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། འཕྲུང་བར་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་ལག་
སྤྱེལ་བ་གཉིས་ཀ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་བར་གསུངས་སོ། །དབང་
པོ་གསོལ་བའི་ཆོག་གཉིས་ནི། །སྤང་བར་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་
ཞིང་། །ལྷ་མོ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི། །ཞེས་སོགས་སྟོན་གཅིག་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཅན་སྤང་བ་དང་།
ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས་བྱུང་། །དེ་དག་གི་དོན་
ནི། འདིར་ནི་རྒྱལ་བ་སྤང་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་ནམས་དབང་པོ་ཡིན་པས་བདག་གིས་སློབ་མ་
འདི་ལ་རིག་མ་འདི་གཏད་དོ། །ལྷ་མོ་རིག་མ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་བསྟེན་
པ་ལས་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་བྲག་རྒྱ་དང་། །ལྷན་སྤྱེས་སྟེར་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་
ལ། འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་པལ་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་པས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ལྷན་སྤྱེས་གྱི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱ་སློབ་མ་ཡིས་ཀྱན་ནས་
སྤངས་ནས་ནི་མཆོད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་གྱིས་ཞིག །རིག་མ་ལ་

བརྟན་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་མེད་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ངེས་
པ། དེ་བས་ན་རིག་པ་ལྷ་མོ་འདི་ནི་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་འདས་
སམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ཀུན་ནི་རང་རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དང་མིང་གིས་
(༣༡༩ན)བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ལུགས་གཉིས་སུ་
སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟེ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས། ལྷོས་
བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྟེ་གཉིས་པ་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྟོ་
བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་སམ། ཡང་ན། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དང་། འཁོར་འདས་དང་རྟག་དངོས་
ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ཅི་ཡང་མ་བྱུབ་པས་གཉིས་སུ་དབྱེད་མེད་
པ་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་དངོས་པོ་འཕེལ་ངོ་བོའི་སྤྱི་ངེས་མི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་སྟོ་བཏགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
བདེན་བྱུང་གིས་སྟོང་པ་དེ་བས་ན་སྤིང་པའི་གནས་ལུགས་རིམ་ལྔ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པར་གཞན་དོན་ཏུ་འཁོར་བ་རྣམ་པར་བལ་བར་ཏེ། དེ་ལ་
ཡིད་སྟོ་བར་རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བའོ། །སྤྱིར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཉན་རང་ལས་འཁོར་བ་ལ་འབུམ་འབྱུང་གིས་སྟོ་ཤས་ཆེ་བ་དགོས་པ་བྱང་ས་ལས་
གསུངས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་རྣོན་པོ་དག་དེ་བས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ཤིན་
ཏུ་སྟོ་བ་ངེས་པར་དགོས་མོད་ཀྱང་། གཞན་དོན་ཏུ་འཁོར་བར་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་དགོས་པ་ནི་ཅེ་མོ་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་མིན། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་
མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་སྤྱ་ངན་འདས་མི་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་
བར་གནས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་པ་མེད་པ་
ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་(༣༡༩བ)ཀུན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྟེ་བ་སྐྱེད་མོས་
ཆལ་འགོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། །འབྱོར་པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། །ཉོན་མོངས་

སྤྱག་བསྐྱལ་དག་གིས་འཇིགས་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་རོ་
བོས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཟབ་མོ་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་
རྒྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནམ་པར་བྲལ་བར་
ཏེ་སྤངས་པར་ཉག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་བྱག་རྒྱ་བསྟེན་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིག་མའི་
བརྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་བརྒྱལ་ཞུགས་
སྤྲེལ་མེད་པའམ་གོང་ན་མེད་པའོ། །ཚོངས་བ་གང་ཞིག་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་
བའི་ཐབས་མཁས་བ་འདི་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཀྱང་ཞེས་བ་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། སྤྱན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ནམས་ཀྱང་བཤད་ཆོད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་མི་ལུས་པ་སྤྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནས་
སྤྲུལ་ལ། འདུས་བ་སྤྱི་མའི་འགྱུར་ཞིག་ཏུ། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་མི་འགྲུབ། །ཅེས་
ཀྱང་སྤྲེལ་མེད་པའང་ཡོད་ངོ་། །སྤང་བར་རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱིན་པའི་ཆེ་ཆོག་འདི་ནམས་
པལ་ཆེར་བྲངས་ནས་སྟེར་བར་གསུངས་པ་ལ། འགྲོ་གསུམ་འདི་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བ་
ཞིག་ལྷག་པོར་བྱུང་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་ཡང་། ཆོག་འདི་དག་ཅི་
རིགས་པ་ཡོད་པ་མང་ངོ་། །

སྤྲུལ་བྱག་རྒྱའི་དོན་འདར་མི་(༣༩, ༣༩)རུང་བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་
རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཆེན་པོ་
ཡང་འདི་ཡིན་ལ་བྱག་རྒྱའང་ཡིན་པས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །སྤྲུལ་ཡང་འདིའི་ཆེན་མོ་ཉིད་
ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྗེ་རྗེ་འདིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བྱིར་བྱག་རྒྱ་སྟེ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེ་རྗེ་མཆོག་

ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འདིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདར་མེད་པའི་
རྒྱས་བཏབ་པས་ན་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་
བ་རུང་ངོ་། །དེ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་བཏབ་པའི་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་
རྒྱའས་བཀའ་ཉགས་ཟེར་བ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིག་མ་དེ་
ལས་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱའི་དོན་དེ་ལྟར་བྱ་བཤད་པ་
གཞན་ཡང་། རྒྱ་དོར་ཤེང་ལས། ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བྱ་གསུངས། །དེ་བཞིན་ཨ་ནི་ཐུགས་རྗེ་
དང་། །ཐིག་ལེ་དེ་གཉིས་སྟོར་ལས་བྱུང་། །དེ་སྟོར་བ་ཡི་མད་མཚལ་གོ། །ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་
ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཁྱབ། །མདོར་བསྟུས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད། །རྒྱ་
རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས། །ཞེས་ཨེས་མཚོན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཨས་མཚོན་
པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས། ཐིག་ལེས་མཚོན་པའི་དབྱེར་མེད་བྱ་སྟོར་བ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་མི་དེས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིན་བྱ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གྱི་(༣༡༣བ)གཙོ་བོ་མདོར་བསྟུས་ན་སྟོང་པོའི་དོན་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་
བར་རྒྱས་འདེབས་པས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དུའང་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བྱི་མའི་ཕུང་ཀྱན་རིག་
འྲིག་ཆེན་བྱ་བྲངས་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཚོག་གི་ཁྱིམས། །འདའ་དཀའ་མི་བྱེད་དེ་
བཞིན་དུ། །ཉིད་ཆེའི་གཟུགས་བརྟན་མཚན་མ་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་
དང་། ཅེ་མོ་ལས། ཅེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད། །གང་གིས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་གྱུར་པ། །དེ་
ནི་སྟོག་ཆགས་སྟུག་ཀྱན་དང་། །འབྲོ་བ་སྟིག་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། །ཉག་ཏུ་རྒྱས་ནི་བཏབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་དོན་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལ་
ཤེས་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དུས་

འཁོར་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་བཞིར་བྱེན་ས། དེའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྒྲ་མེད་བ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་བ་ནི་དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བྲན་གྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་བྲབ་བར་སྤང་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དོན་རྗེ་དེའི་བྱ་བའི་རིམ་ལྔ་ལས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཡེ་རྒྱ་དང་། གསུམ་བ་(༣༡༮)ནི་སྤར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྤར་ནས་བདེ་བ་སྟོང་བ་བྲན་པའི་བྲན་པ་ཡང་ཡང་བསྟོམ་པ་དང་། བཞི་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གསུངས་སོ། །སྒྲ་མེད་གཞུང་གཞན་ལས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་མང་ལ། དེའི་སྤར་མ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་དངོས་གནས་བ་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་སྤར་མའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པའམ་ཅུ་སྟེ་ན་དང་འཁྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས། བསྟོམ་པ་ལ་མ་བསྟོམ་པར་དངོས་སུ་བྱ་བ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་བཤད་བྱི་མ་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་བསྟོམ་པའི་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡིད་དོར་ཤར་བ་ཅམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལུས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་ཤར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་སྤྱད་ཅེས་བྱའོ། །འོན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་འཁོར་རྒྱ་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་སྟོན་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྟན་སྟེས་ནི་ལམ་དུས་སུ་སྤང་

བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འབྲེེ་རྒྱས་
སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་ཐབས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁམས་དཀར་(༣༩༧)དམར་གྱི་འདུ་འཁོད་ལས་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་
ཆེ་རྒྱུད་རགས་པ་ལོག་པའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་རགས་པའང་དུ་མ་ཞིག་ལྟོག་ལ། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་འཆི་རིམ་རིམ་བཞི་མཆོན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བར་མ་ཟད། རགས་པའི་སྟོ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
བ་ལས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ལྟོག་པའི་བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་ཉིད་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
བ་དེས་ཤེས་གྱི་ལུགས་ཆེ་བས་བདེན་འཛིན་འཛེམས་པའི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང་། ལྷན་སྤྱིས་གྱི་
བདེ་སྤྱོད་གཅིག་བྱས་ཆོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
མན་ཆད་ལ་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་འབྲེལ་བའི་བདེ་བའང་རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་མན་ཆད་ལ་གྲགས་
པའི་བདེ་བའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་མ་ཡིན་པར་བྱང་སེམས་ཞུ་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དེས་པར་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་བསྟན་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་སྦྱུ་
མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ། ཞེས་དང་། རིམ་ལྡོ་མ་དང་ཉིལ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་
མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྲགས་དང་
ཕྱག་རྒྱས་སྟོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །རྣ་ག་དང་ཡིད་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་
མི་རྒྱས་(༣༩༥ན)པ་དེས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་མི་རྣེད་དོ་ཞེས་དང་། རིམ་ལྡོ་
ལས། སྦྱ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྦྱ་མ་བྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་

བྱ་དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བ་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 རོས་ཀྱང་། རྒྱག་རྒྱ་མཆོག་དང་ཀུན་ཏུ་འདུས་གྱུར་ཏེ། །དོ་རྗེ་བསྐྱ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོམས་འཇུག་
 གིས། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མ་བཅའ་ན། །ལམ་བཟང་སྦྱར་བའི་མཐར་ཐུག་གང་
 ལས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོབ་མ་ལ་རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བྱིན་ནས་སྦྱོབ་
 མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཉིས་པ་དང་། རིག་མ་དེ་ལ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ར་ཡབ་དང་
 བྲེང་བ་དང་། ཅན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཆོགས་པས་མཆོད་ཅིང་རོལ་མའི་
 སྦྱ་སྐད་སྣ་ཆོགས་པ་བསྐྱགས་པ་དང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྦྱ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པར་བྱེད་པར་སོས་
 བས། །བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནི་གསང་བ་བྱབ་པ་ལས། ལྷ་མ་གྱི་
 ལྟར་ཡོངས་དག་པ། །རབ་དགའ་གོས་ནི་རྣམ་སྤངས་མ། །འདི་ནི་ཡང་དག་མཆོད་བྱས་
 བས། །རྒྱག་རྒྱའི་བསྐྱ་རྣམས་གནས་པ། །སྦྱོན་བཞིན་སྦྱོད་པའི་སྦྱོབ་མ་ནི། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་
 གཉིས་པ་ལ། །བཟ་ཤིས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་ནི། །དབྱངས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། །ར་
 ཡབ་རྒྱལ་མཆོན་གདུགས་ལ་སོགས། །བྲེང་བ་ཅན་དན་ལ་སོགས་མཆོད། །ཅེས་སོགས་
 དང་སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

དེ་ནས་རིག་མ་དེས། དཔའ་པོ་བྱ་ནི་ལྷ་ན་མེད། །ཅེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབ་
(༣༥)མ་ལ་ངི་བ་བྱས་པར་མོས་ཏེ་དངོས་སུ་ལྷ་མས་བརྗོད། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ
སྟོབ་མས། བྱ་བྱལ་ལ་སོགས་བཟའ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིག་མ་ལ་ངི་བ་དེའི་ལན་
བཏུབ་པར་མོས་ནས་ལྷ་མའི་ཆོག་གི་རྗེས་སྟོན་བྱུང། །ངི་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི། སྐགས་ལྷ་
མེད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པས་སམ་གཞན་དོན་ལ་དཔའ་བས་
ན་དཔའ་པོ་དང་སྙིང་ཉེ་བས་ན་བྱ་ཞེས་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ནི་སྤྱད་ལམ་ཀྱི་སྟོན་དུ་
རྒྱུད་བའི་སྐལ་བ་ལྷ་ན་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དཔའ་པོ་སྟོབ་
མ་ཁྱོད་ནི་སྟོང་མ་མི་སྟོབ་པ་ཅི་ཡིན། གང་ལ་ན་བཤང་བ་ངི་ཆེན་དང་གཅི་བ་ངི་ཆུ་བཟའ་བ་

དང་ཨ་ཕ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་ཅི་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་བཟང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་རྣམས་
རྟོག་ཅིང་པར་ཅི་དགར་སྟོབས་བར་གྱུར་ཏེ། གཞན་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་མི་
སྤང་དོ། །ཞེས་པས་ཕྱག་རྒྱའི་སེམས་མ་སྤངས་ན་སྤྱར་ལམ་གྱི་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་
པས། བྱད་ཅིང་ལ་རྟག་ཏུ་གུས་པ་དང་། བདག་གི་བསྐྱེད་ཀྱིས་གསང་གནས་ལ་འོ་བྱེད་པ་བྱ་
བྱེད་སྟོབས་མི་སྟོབས་ཅི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་ལན་གྱི་
ཆོག་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱས་སོ། །ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་བཤའ་རྒྱུད་རྩི་རྩི་
འཕྲེང་བར། དཔའ་བོའི་བྱ་ནི་སྤང་ན་མེད། །དཔའ་བོ་བྱེད་ནི་སྟོབས་ཅི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ནི་ཟ་བྱས་སམ། །ཡང་དག་དེ་ནི་ངས་པར་ནི། །རི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོས། །རི་ལྷར་
གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་མཆོག་ལྟ་མོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་མི་བྱས། །ཞེས་པ་རྣམས་བྱང་ལ། ཞལ་
ལྷང་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་དུ་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་དང་འབྲེལ་མིན་(༣༡༩)ལྟ་
ཆོགས་ཀྱི་བྱི་བ་དང་བྱིས་ལན་ཡོད་པ་མང་ཞིང་། ཐེང་བ་སོགས་ལ་དེའི་སྐྱོར་ཅིང་པའང་
ཡོད་དེ་ཆད་པའི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་བྱི་བའི་ལན་དུ་གསང་བའི་དམ་ཆོག་ཨ་ཕ་སོགས་བཟང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཕྱག་
རྒྱ་མར་གུས་པར་བྱ་བ་སོགས་ལ་སྟོབས་སྤྲོས་པས་རིག་མ་དེ་དབྱེས་ནས་སྐྱབས་ཀྱིས་གོས་
དང་བྲལ་བའི་གཅེར་བྱར་བྱས་ནས་རང་གི་ཚུ་སྦྱེས་བྱེ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་། ཨེ་
མ་བདག་གི་བསྐྱེད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ན། རྩ་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་པའི་བར་ལྷང་ལྷང་བ་སྟོབས་མ་རང་
ལ་བརྟེན་པར་མོས་ཤིང་དངོས་སུ་སྤང་མས་བརྟེན། བྱིས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བསྐྱེད་
དབུས་ན་གནས་པའི་ཅ། །བདེ་བ་འབབ་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་
ཆོ་རྩི་རྩི་དབྱེས་སྤྲོས་པའི་ཅ་ཡང་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཨེ་མ་ངོ་
མཆར་བའི་ཆོག་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྷན་སྦྱེས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས། སྐལ་ལྷན་གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་

གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཚོག་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་རིག་མ་བསྟེན་པར་
བྱེད་པ་དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གནས་ཏེ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེར་
བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་
འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་ནས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱུད་སྟོམས་པར་འདུག་
པའི་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་རི་བཞིན་དུ་གྲིས་ཤིག །ལ་བ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་དུ། རྗེགས་སངས་
མཉེས་པར་བྱ་ལ་སོགས། །བྱ་བ་ཅི་ཡིན་(༣༤བ)པར་བྱས། །ཞེས་བསྟུར་བ་གོ་བདེ་
བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་མཉེས་
པར་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྗེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་པར་སྟོམས་འདུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བྱས་ཞེས་བཤད་དགོས་
སམ་སྟུང་ལ། ཟུང་འདུག་གསལ་བར། སངས་རྒྱས་བསྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བྱ་བ་པར་རི་
བཞིན་བྱེད། །ཅེས་བསྟུར་རོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལམ་རྒྱལ་པོ་ལྟན་སྟེས་
ཀྱི་རང་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ནི་པར་འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཉག་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་
པས་ན་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པོ་གང་ཞིག་སྤྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
འདི་སྟོང་བ་དེ་ལ་མཚོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་སྐལ་བ་མེད་དེ་དངོས་བྱུང་དེའི་རྒྱུ་
གཙོ་བོ་ལྟན་སྟེས་འདེན་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཟུང་མོག་ཏོ་ནི་
ཐར་པ་སྟེན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཡང་བྱེད་པ་ལས། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
ལྟག་པའི་ལྟའི་གཟུགས་སྒྲ་མས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་སྒྲ་མས་
བརྗོད་པའི་དོན་ནི་རིག་མས་བརྗོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲ་མས་བཤད་པའམ་སྤྱགས་འདི་
སྒྲ་མས་བརྗོད་ཅེས་པར་སྤྱགས་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། ཚོགས་བཅད་དེ་དག་ལས་རྟུང་
པ་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཞལ་ལུང་དང་ཟུང་འདུག་གསལ་བ་རང་འབྲེང་བ་སོགས་
མང་པོར་འབྱུང་རོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་བ་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱ་མཚོ་ག་མཐེང་ནག་མི་(༣༡༧ན) བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་སོགས་དཀྱིང་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་གནས་གསུམ་གྱིན་བརྒྱབ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཞུག་པ་དང་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཡལ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་བྱ། དེ་ནས་རིག་མ་ལྟ་མོར་བསྐྱེད་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་གསལ་གདབ་སྟེ་སློབ་མ་དང་རིག་མའི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ས་སོན་གཉིས་དང་དེ་ལས་རྩོམ་དང་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་མ་ཁའ་གསང་གིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་རྩོམ་དང་པར་བསྐྱེད་པས། སློབ་མ་རང་གི་མཚུབ་མའི་ཅེ་དང་ལྟེ་ཅེ་ལ་ཡི་གེ་རྫི་དམར་སོ་བསྟོམས་ནས་ཤིང་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རྩ་གའི་དབུས་གནས་པའི་བདེ་བ་རྒྱ་བའི་རྩ་རྩོམ་དེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་ཞེས་པ་དབུ་མའི་མར་སྟེ་མ་རྩོད་ཀྱི་བར་དུ་བཅའ་བར་བྱ་ལ། རྩོད་པའི་རྟགས་ནི་རིག་མ་སྟོང་འདར་བ་དང་། སེམས་གྱི་རྟལ་ཕྱ་མའི་ཆུ་འཇག་པ་དང་། སིང་ཅེས་པའི་སྐྱ་རང་འཁྱགས་གྱིས་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྟགས་རིམ་དུ་ཤི་ཏུ་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཞེས་དང་། དབང་དོན་པར་རྩོད་ལས་འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་འབྱུང་བས་པར་གསར་དུ་ཤིས་པ་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དག་པའོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། བརྒྱའི་སྟོང་པའི་དབུས་ན་ནི། །རྩོར་དབྱིངས་དབང་ཕྱག་མ་ནི་བཞུགས། །དེ་མ་རྩོད་པའི་བར་དུ་ནི། ཐབས་གཞན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེད། །དེ་ནི་རང་བཞིན་དགའ་བའི་གཟུགས། །ཕྱ་མའི་ཕྱ་མོ་ཡང་དག་མཚོག་ཅེས་སོགས་མ་རྒྱུད་གྱི་ཕྱོགས་ལས་རྩོམ་(༣༡༨)དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱག་མའི་རྩ་ཆོལ་དགོས་པ་མང་དུ་གསུངས་པར་མ་ཟད། དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་རང་ཉིད་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་དག་གི་ལམ་མཚོག་ན། །བྱང་མེད་རི་སྟོད་ཡོད་པ་རྣམས། །ཐམས་

བཅིང་བའི་སྦྱར་བ་ཡིས། །དོན་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བཅུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་བཅིངས་
པའི་སྦྱར་བ་ལས་བྱལ་རྒྱ་སྟོག་ཅོལ་དུ་འགོ་བའི་གནད་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་ཡིན་ལ།
རྒྱད་དང་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་གྲང་
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས་རྒྱད་གདམས་ངག་གི་སྟོང་
པོར་ངོ་འཕྲོད་པ་མ་གཏོགས་གངས་ཅན་གྱི་ཆགས་ལས་ལ་སལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གི་སྦྱོད་ལུལ་
དུ་མ་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ཐེང་བར། ཤེས་རབ་སྦྱར་བས་དཔལ་ལྷན་ནི། །དེ་ཉིད་ཡང་དག་
མཆོན་པར་བྱ། །དོན་སྦྱིལ་གྲང་ལས་སེམས་ནི། །ཞོར་བུའི་ནང་དུ་རྒྱད་པ་བཟུ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་དེའི་སྦྱིལ་གྲང་གི་དོན་གྱི་སྦྱོར་མས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བས་གྱིས་ལྷན་སྦྱིས་
ཀྱི་དགའ་བ་སྦྱིས་པའི་ཆོས་བྱལ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བའི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་བཀག་ནས་བཅིངས་
པ་ལ་བཤད་(༣༡༡བ)པ་དེ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་གནས་མོད་གྲང་། དེ་ཅམ་གྱིས་གཞུང་
དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པས་སྦྱོར་མས་འཇུག་དངོས་བྱེད་པའི་ཆོ་ཅ་བཅིངས་པའི་དོན་སྦྱིལ་
གྲང་བྱ་བའི་དོན་དུའང་བཤད་དགོས་ཏེ། འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་ན་ཅ་བཅའ་བ་ལ་དོན་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །ཅ་བཅིངས་པ་དེ་ལ་ཅ་དོན་དེའི་སྦྱིལ་གྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང། གཞན་ཡང་རྒྱང་དོ་
རྩེའི་སྦྱིལ་གྲང་། ཐེག་ལེ་དོན་དེའི་སྦྱིལ་གྲང་། སེམས་སམ་བདེ་སྦྱང་དོན་དེའི་སྦྱིལ་གྲང་ཞེས་
བཞིའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཅ་རྩེད་པ་དང་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་ཞལ་ལུང་དང་མན་ངག་སྟེ་
མ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ། བན་ཚུན་འབྱུང་པ་དང་ཅུ་སྟེན་
ལ་སོགས་པས་རྩེས་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུག་ཏུ་ཨ་ཏུ་རྩ་ག་ཏ་བཟོ་སྟེ་
སྦྱ་མ་ལྷན་ཀོཉ་ཏྟ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་
དོན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ངོ་སྟོན་དུ་རྩེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཡང་བྱ། ཀ་ར་ཏའི་བྱེ་
བྲག་རེ་རེ་ལས་བདེ་བ་སྦྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་བས། དེ་རི་ཅམ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེ་

སྟོང་གི་མཐུ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེད། །དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་
ནས། རྩེ་ཞེས་སྤྱར་སྤངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས། སྟོབ་མ་ལྷར་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་རྒྱུ་ལྷན་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་དམར་པོར་བྱས་ན་ལེགས་པས་དེ་འདྲའི་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས། རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམས་པ་ཅན་པན་ཚུན་སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་བའི་
རྒྱུ་སྟེ་ཆགས་པས་(༣༡༥ན)བདེ་སྟོང་གི་ངོ་པོར་མེར་རེ་བ་ནས་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་
ཏེ་ལུས་ལ་གཞུགས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་འོད་ཟེར་
སྟོས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱན་དྲངས་པ་ནས་སྟོབ་མའི་ལུས་ལ་བཅུག་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་བ་མོས། སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་བའི་རྒྱུ་སྟེ་ཆགས་པས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་དོན་རྒྱུ་ཆ་མ་
སྟོབས་པ་ན་སྤང་བ། རྗེ་རྒྱུ་ཆ་མ་སྟོབས་པ་ན་མཆེད་པ། ཁོར་བུའི་དབྱུང་སྟེ་སྟོབས་
པ་ན་ཉེར་ཐོབ། ཁོར་བུའི་ཅེར་སྟོབས་པ་ན་འོད་གསལ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དགའ་བ་
ཉམས་སྟེ་སྟོང་བར་བྱའོ། །

འདིར་དབང་དོན་ལས། སྟོན་དུ་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་གིས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་
སྟེ་བའི་གནས་དང་དུས་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་
ལ་ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ངོ་སྤྱད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་
གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་གསལ་ཡོད། །དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུད་རྗེ་
རྒྱུ་སྟེ་བའི་ལས། དེ་རྒྱུ་སྟེ་ལས་འབྱུང་བཤད་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ། །དེ་ནི་
དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །འོངས་སྟོང་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། །བྲལ་དགའ་ཆོས་
གྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷན་ཅིག་སྟེས། །དགའ་བ་ཉམས་སྟེ་སྟོང་བར་
བྱེད། །ཅེས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱེན་པའི་བར་སྟོབས་པ་ན་དགའ་བ་སྟེ་བ་ནས་ལྷོ་བ་
ནས་ཁོར་བུའི་ཅེར་བར་དུ་སྟོབས་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྟེས་དགའ་སྟེ་བར་གསུངས་ལ། ལྷག་

ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། རི་བོང་མཆན་མའི་ཆ་འདི་(༣༩༧)ནམས། །དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་
དྲུག་སྟེ། །ཞུ་ལའི་རོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་རིམ་པ་ལས། །རི་སྐད་བཤད་
ནམས་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་ནམས་སུ་བཤད། །ཅེས་གནས་ཀྱི་ཆ་བཞི་པོ་དེ་
རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་ཆ་རེར་ཁུ་བ་བབས་པ་ལས་བདེ་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་བས་དགའ་བ་
བཅུ་དྲུག་དང་གནས་ཀྱི་ཆ་དེ་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆ་རེར་ཁུ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཁག་འབབ་པ་ལས་བདེ་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་བས་དགའ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བརྗོད་སོགས་མ་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་ནས་ཀྱང་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་
ཚུལ་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། སྟོང་པ་བཞི་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ་འདུས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
མེད་དོ། །གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱོར་ཀྱི་ཙ་རྒྱད་སོགས་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་
ཆེ་བ་ནམས་ལས་ནི་སྟོང་པ་བཞི་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ་ལས་བྱང་སེམས་གནས་འདིར་སྐྱེ་བས་པ་ན་
སྟོང་པ་འདི་དང་དགའ་བ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །རྗེས་
འབྲངས་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ཁ་ཆེ་ལག་སྟེས། སྤྱི་གཙུག་ནས་བྱང་སེམས་འཇག་པའི་ཆེ་སྣང་
བ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བབས་པའི་དུས་སུ་མཆེད་པ། རྩི་རྩེའི་ཅེ་མོ་ནས་
ཐིག་ལེ་གཅིག་སྟོས་པའི་ཆེ་ཉེར་ཐོབ། ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང་།
ཡང་དང་པོ་གཉིས་འབྲུ་བ་ལ་རྩི་རྩེའི་ཅེ་མོའི་དབུས་སུ་བྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ། རྟོར་བུའི་ནང་
ན་གནས་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་
བཤད་དེ། རྗེས་འབྲངས་གཞན་མང་པོས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲུ་བ་བཤད་པར་གསུངས། སྟོབ་
དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་རྩི་རྩེའི་ཙ་བར་སྐྱེ་བས་པ་ན་སྣང་བ། རྟོར་བུའི་དབུས་(༣༩༠ན)
སུ་བྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ། རྟོར་བུའི་ཙ་བར་སྐྱེ་བས་པ་ན་ལྟན་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་དངོས་སུ་བཤད་པས།
རྩི་རྩེའི་ཙ་བ་ནས་རྟོར་བུའི་མགོན་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བས་པ་ན་མཆེད་པ་སྐྱེ་བར་ཡང་བཞེད་
དགོས་ལ། གཞན་ཡང་སྟེ་མ་ལུ་པ་ལས། དེ་ལ་བོ་ལའི་ཙ་བ་ནས་ཉེ་གསང་བའི་སྐྱེ་ལས་

དོན་རྗེ་ཞོར་བྱ་ལས་སྤར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཞོར་བྱའི་དབུས་སུ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཞེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཅིག་གོ །ཞེས་དོན་རྗེའི་ཅ་བ་ནས་ཞོར་བྱའི་དབུས་
སུ་མ་སྐྱེབས་བར་དུ་དགའ་བ་གསུམ་དང་། ཞོར་བྱའི་དབུས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་སྐྱེ་
བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི་གནས་
འདི་དང་འདིར་བྱང་སེམས་སྐྱེབས་པའི་དགའ་བ་འདི་དགའ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་འདི་དང་
འདིའོ་ཞེས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོ་དང་འབྲེང་གསུམ་གྱི་རགས་པ་ཆོད་པ་ལས་
དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་དང་བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བར་བཞག་ལ་ཆུང་དུ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཀྱང་
རགས་པ་མེད་པ་ལས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛོག་པར་མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་འདོམས་
སོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྟེ་མ་ལུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་
ལྟར་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་འབྲེང་གསུམ་ཆོད་པ་ལས་
དགའ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། རགས་པ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་
ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་(༣༩༠བ)རྗེའི་གསུང་
གི་ཡིག་ཆུང་ལས། དམིགས་པ་དེ་དག་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་
ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་འགགས་རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་དགའ་བཞི་
ངོས་འཛིན་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་འང་རེ་མཐོར་སྐྱེབས་པའི་དགའ་བཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་
པས་རེ་ཞིག་འདིར་མི་འཆད་ལ། དེས་ན་འདིར་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བཞི་ངོས་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་འདི་དང་འདི་ཙམ་འགགས་པའི་ཆེ་
དགའ་བ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་འགགས་རིམ་ནས་དགའ་བཞིའི་ས་མཚམས་བཞག་
པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བཞིར་བཞག་པ་གཅིག་དང་། རྣམ་རྟོག་འགགས་རིམ་
ནས་དགའ་བ་བཞིར་བཞག་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མའི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་བྱང་སྟོན་
དུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་བྱང་སེམས་འཇུ་སྤྱོད་ལ་རྒྱུད་ཐིམ་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ལྟེ་བ་སོགས་གནས་དམའ་མོར་སྟེབས་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱུད་ཐིམ་
པའི་སྟོང་པ་དང་པོ་མ་སྐྱེས་པའང་ཡོད་ལ། ཡང་རྒྱུད་ཐིམ་སྤྱོད་ལ་བྱང་སེམས་འཇུ་དགའ་བའི་
རིགས་ལ། རྒྱུད་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེས་མ་
ཟིན་པའང་ཡོད་པས་སོ། །མཁས་བྱུ་བ་འོར་བཟང་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེད།
དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའང་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་དགའ་བ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པའི་རིམ་པས་བཞག་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་པ་བཞི་
དང་བྱང་སྟོན་(༣༩༡)ན་དུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་དགའ་ཡང་། སྟོན་
བསྐུས་ལས། རྟོན་དང་བསྐུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཅ་བདུན་ཁྲི་
ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འཇུ་བའི་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་པ་བར་མའི་
རིམ་གྱིས་འབབ་པོ། །ཞེས་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བྱང་སེམས་སྟོང་གར་ཐིམ་པའི་རིམ་
པ་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་བྱང་
སེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞི་འོང་ལ། དེ་ཡང་
ཁམས་གནས་འོག་མ་འོག་མར་བབས་པ་ན་ཞུ་བ་རྩེ་ཆར་སོང་བས་བདེ་བ་ཆར་འགྲོ་ཞིང་།
དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་རགས་པ་རགས་པ་ལ་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པས་
བྱང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་རིམ་པ་བཞི་ནས་ཀྱི་ཆེ་འོང་བ་ནི་སྤྱང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཉགས་ནམ་རྟོགས་པའི་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་ལ། རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་

པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱར་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ལྷག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་འདྲར་དགའ་བ་
དེ་སྤང་བ། །སྤང་བ་མཆེད་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད། །ཁྱད་དགའ་ཉི་བར་ཐོབ་པར་ཤེས། །ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་དེ་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ནོར་བུའི་ཅེར་བྱང་སེམས་སྤྱེབས་པའི་ཆེ་དགའ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལ་དཔགས་
པའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་རིམ་ཞིག་ལྷོག་རྒྱ་ཡོད་(༣༩༡བ)པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དགའ་
བ་མཐར་ཐུག་ཤོས་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་
འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྷན་ན་དེའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལོག་རིམ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་གསུམ་
དང་སྟོང་པ་གསུམ་ཡང་རྗེ་རྗེའི་ཅ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་བྱང་སེམས་སྤྱེབས་པའི་
ཆེ་སྐྱེ་བ་དང་འགྲིག་ཆབས་ཆེ་བས་སྤར་བཞོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་སྤྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་
ཚུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྗེ་
རྗེ་སྤང་བ་ལས་བཤད་པ་ནི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་ཡང་། དགའ་བ་དེ་རྣམས་སྟོང་
པ་བཞིར་དེར་མ་བཤད་ལ། གནས་གང་དུ་སྐྱེ་དཔྱོད་ན་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་གནས་གང་དུ་
སྤྱེབས་པ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་བར་
འདུག་དབྱེད་པས་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་ན་སྤང་བ་
གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་སྟོབས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷན་ནའང་བྱང་སེམས་
རྗེ་རྗེའི་ཅ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྤྱེབས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་རིམ་པའི་དགའ་
བ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་ཡོད་པའང་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། གསལ་སྟོན་ལས། དེ་ནི་སྤྱབ་པ་དཔལ་ལྷར་བྱས་ན་མཐུན་
ཆབས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་མཐུན་ཆབས་ཆེ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
བཟུང་མ་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དགའ་བ་བཞི་བར་འཛོག་པ་ནི་མན་རག་སྟེ་མ་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་མང་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷན་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་དགའ་གསུམ་པ་(༣༩༣ན)དང་། བྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པར་འདོད་ལ། བེ་བྱ་ཏྲི་ནི།
དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་དང་ལྷན་སྐྱེས་དང་དགའ་བྲལ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལ་བ་
པ་ཡང་། མཁའ་དབྱིངས་རྩི་རྩེ་ལེགས་སྦྱར་དང་། །རེག་ལས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཡི། །བདེ་བ་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན་དེ། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བྲལ་དབུས་དག་ཏུ། །མཚོན་བྱ་བརྟགས་ཏེ་བརྟན་
པར་བྱ། །ཞེས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་མོ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་དེ་མཚོག་
དགའ་དང་དགའ་བྲལ་གྱི་དབུས་སམ་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་
གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་དང་། གཤེད་དམར་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། མཁའ་ཁམས་རྩི་རྩེ་
ཀུན་སྦྱར་དང་། །རེག་བཅས་གྱིས་ནི་མད་བྱང་ཆེད། །བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱད་པ་གང་། །དེ་ནི་
མཚོག་དགའ་བྱེད་པ་པོ། །དགའ་བྲལ་དག་གི་དབུས་སུ་ནི། །མཚོན་པ་ལྷོས་ལ་བརྟན་པར་
གྱིས། །ཞེས་མཚོག་དགའ་དང་དེ་བྱེད་པོ་དགའ་བ་གཉིས་དང་བཞི་པ་དགའ་བྲལ་གྱི་དབུས་
སམ་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བར་གསུངས་ལ། དེའི་དགའ་བྲལ་
ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་སྦྱོང་བ་བྱིས་བྲན་པའི་དགའ་བ་ལ་རྩི་གསུང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་
ཏྲུཎ་དང་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྷན་སྐྱེས་གསུམ་
པ་དང་དགའ་བྲལ་བཞི་པར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་མིང་འདོགས་ཚུལ་དེ་ནི་བརྟག་གཉིས་
གྱི་བརྟག་པ་དང་པོའི་བརྒྱད་པ་ལས། དགའ་བའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་དེ། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་
བས་ལྷག་། དགའ་(༣༩༣བ)བྲལ་དགའ་བ་ཆགས་བྲལ་ཡིན། །ལྷག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཏྲུཎ་ཆེན་ལས། རྒྱག་རྒྱ་དང་འབྱུང་པ་སོགས་ལས་ཁམས་
ཁྱེ་བར་རྩིས་པའི་བདེ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁམས་ཁྱེ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་མ་
སྐྱེབས་བར་གྱི་བདེ་བ་མཚོག་དགའ་དང་། ནོར་བུའི་ཅེར་སྐྱེབས་པ་ནས་བྱིར་མ་འཕོས་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ཟེན་ནས་ཁམས་གནས་དེ་ལས་

འཕོས་པ་ན་སྤར་གྱི་བདེ་བའི་འགྲུར་བ་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་ལ་དགའ་བཤལ་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་། ཡང་བརྟག་པ་དེའི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། དང་པོ་དགའ་བ་ཙམ་ཉིད་དེ། །གཉིས་
པའི་གངས་ལ་མཆོག་དགའ་ཉིད། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགའ་བཤལ་བཤད། །བཞི་པ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པར་བརྗོད། །ཅས་གསུངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བ་གསུམ་པ་དང་དགའ་བ་གསུམ་
རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་བྲན་པའི་དགའ་བ་ལ་བཤལ་དགར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བཞི་པར་འཛོག་པ་
རྟེན་ཆེན་དང་། རྗེས་གསུང་གི་བརྟག་གཉིས་ཟེན་ཟིན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་
དང་འབྲ་བར་སྤང་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེར་ལྷན་སྐྱེས་བཞི་པར་བཤད་པ་ནི། དམན་མཆོག་
གི་རིམ་པས་རྗེས་སུ་བརྟན་པའི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་དུས་ནི་གསུམ་པ་
ཉིད་ཡིན་པར་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དེའི་འོག་ཞིག་ཏུ། དེ་ཡང་བཤལ་དགའ་དང་པོར་མཆོན་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཅན་དང་སྤྱི་ཉིག་ཐེང་བ་སོགས་ལས་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། སྤོམ་བཙོན་གཞུང་བྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས། །སུམ་མདོར་
ཡེ་ཤེས་མེ་སྤར་བས། །ཁམས་བཞུས་ནས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཆར། །ཟུར་པ་(༣༤༣ན)མེ་ཏྲིག་
ཀུན་ད་འབྲ། །རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བས་འཕུལ་བར་བྱ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རབ་ཞི་བ། །ཆོས་སྐྱ་
ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན། །བདེ་བ་དེ་ཉིད་ནོར་བུར་འདུག། །སྐད་ཅིག་བྲན་མེད་གཡོ་བ་བྱེད། །སྐྱབ་
པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཚུན་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་གིས་
གཞུང་བྱིབས་ཏེ་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་གཡོས་པས་སུམ་མདོའི་ཆངས་པའི་མེ་འབར་བ་
ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེའམ་དམར་ཆའི་རྩལ་གྱི་རོ་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཆེར་འབར་བའི་
རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ནས་བྱས་སེམས་དཀར་པོ་བཞུས་པ་དེ་ཉིད་རིམ་པར་བབས་པ་ན། ལྷག་
ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཀྱང་ཁམས་ཞུ་བ་དང་
འབྲེས་པ་རྒྱུད་གིས་བྱར་དུ་འཕུལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཁམས་ཞུ་བའི་མཐུས་ལུས་ལ་རེག་
བྱ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང་། རེག་བྱ་དེས་གཟུང་དོན་ནམ་དམིགས་རྒྱུན་དང་ལུས་དབང་གིས་

བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་ལུས་ཚོར་བདེ་བ་སྦྱེ་ལ། བདེ་བ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་
སེམས་ཚོར་བདེ་བ་སྦྱེ་ཞིང་། ཚོར་བ་དེའི་མཐུས་ཡིད་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ལ་ནི་སྤར་བ་འདད་པ་ལྟར་
གནས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགའ་བ་བཞི་དང་། རྒྱ་རྟོག་རགས་པ་ལོག་རིམ་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགའ་
བཞི་དང་སྟོང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དགའ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་པོ་གསུམ་དབང་གསུམ་པའི་
ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་ཅེར་གནས་པ་བྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དང་དགའ་བ་བཞི་བ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་(༣༤༣བ)བ་ཁོ་ན་དབང་
གསུམ་པའི་ངོ་བོར་འཛོག་གོ།

དེ་ལྟར་ཡང་། བའདད་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤོང་ལས། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་བདེ་བྱེད་ལ། །འདི་
ཉིད་རིག་པ་བཟང་བསྟན་ན། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་ཉམས་སྤྱོད་ནས། །ཞེས་དབང་གསུམ་
པའི་ཆེ་ལྟན་སྦྱེས་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཞལ་ལུང་ལས། འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་
བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དེ་རུ་གསལ། །ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་ཉིན་གཅིག་ཟླ་བ་
གཅིག་ཏུའམ། །ལོ་གཅིག་བསྐྱལ་པའམ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱོད་བྱ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྤར་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གོམས་པར་བྱ་རྒྱུའི་འོད་
གསལ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དབང་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་གསུམ་པའི་
ངོ་བོར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་དུ་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །དེའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བའི་ངོ་
བོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། བྱུ་ཆེན་ས་
ར་ཏས་ཀྱང་དབང་གསུམ་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བའདད་པ་སོགས་གཞན་ཡང་
མང་ངོ་། །བྱུ་ཆེན་དཔལ་འཛོན་ཀྱིས། བསྐྱེད་ནམ་མཁར་ནོ་རྗེ་ཡི། །ལྟེ་བས་མནན་པའི་
གནས་དག་ཏུ། །རྗོ་རྗེ་སྦྱེལ་ཀྱང་དག་གིས་སེམས། །ནོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་བལྟ་ཞིང་། །ཡེ་

ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ཡིན་དེས། །ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་ཞེས་པ་རྒྱན། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཆགས་བྲལ་
མིན། །དབྱ་མར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྟོམས་འདུག་གི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆགས་བྲལ་སྤང་བ་དང་ཆགས་པ་
མཆེད་པ་དང་ཆགས་པ་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་མའམ་ཆགས་པ་བར་མའི་(༣༥༡ན)
རང་བཞན་གྱི་ཉིང་ཐོབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་ལམ། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ཆགས་པ་མཆོག་དགའ་དང་ཆགས་བྲལ་དགའ་བྲལ་དང་དབྱ་
མ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའམ་མ་དམིགས་པའི་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
ལ་བ་པ་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་གི་ལུང་སྤྱར་བྲངས་པས་ཀྱང་དབང་གསུམ་པའི་
རོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལུགས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །ལ་བ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་གིས་དབང་གསུམ་
པའི་རོ་བོའི་ལྷན་སྤྱེས་དགའ་བ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ལྷན་སྤྱེས་
དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་དགའ་བ་བཞན་ཞིག་བཞི་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་གསུམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ནོར་བུར་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྤྱེས་ཡིན་པ་ལ་
སྟེ་མ་སོགས་དང་མི་འབྲ་བ་མེད་དོ། །

དེ་འབྲ་བའི་ལྷན་སྤྱེས་དེ་ཡང་། བདེ་རྒྱང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་ལུལ་དུ་
བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སྤྱེས་པའང་དགོས་ཏེ། ཞལ་
ལུང་ལས། དེ་ནས་དེ་ལ་རང་བྱུང་གི་།ཆོས་སྤྱི་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །ལྷག་པའི་ལྷ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྟོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་བྱ་མོ་སྤྱིན། །ཞེས་རང་བྱུང་གི་སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་
འབྲ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱག་རྒྱ་སྤྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རབ་ཞི་བ། །ཆོས་སྤྱི་
ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན། །བདེ་བ་དེ་ཉིད་ནོར་བུར་འདུག །ཅེས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་ནོར་བུར་
ཐེག་ལེ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་
གསུངས་པ་དང་། སྤྱིང་(༣༥༡བ)པ་ལས། ཤེས་རབ་སྤྱིར་བས་དཔལ་ལྷན་ནི། །དེ་ཉིད་

ཡང་དག་མཚོན་པར་བྱ། །ཞེས་ཤེས་རབ་མའི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པའམ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་པ་གསུངས་པ་སོགས་མང་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་
སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་ན་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་མ་གནང་ལ། དབང་གསུམ་
པའི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་ནི་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
པ་ཤིག་ཆེ་བས་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དགོས་པ་གོ་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེས་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་
བ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྒྲུབ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལྷ་བའི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལྟོག་པའི་མི་རྟོག་པ་སྦྱེ་བ་ལ་ནི་
བདེ་སྟོང་གི་དོན་མེད་དེ། མི་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་པོ་མོ་ཐ་མལ་པ་འཁྲིག་པའི་དུས་སོགས་སྤངས་
སྦྱེ་བས་དེ་བདེ་སྟོང་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གཞི་དུས་ཀྱི་འཁྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། ཆོས་སྐྱུ་རབ་
དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །ཤི་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་། །སྤལ་དང་འཁྲིག་དུས་སྐད་
ཅིག་ཅུ། །སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་གཞི་དུས་སུ་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཆོས་སྐྱུའི་མིང་གིས་
བཏགས་པའི་འོད་གསལ་མི་རྟོག་པ་རེ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་སྦྱོར་དང་
སྟོང་པ་སྒྲུབ་བའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་དབང་གསུམ་པའི་དོ་བོར་འཛོག་པ་ནི་གང་ཟག་དབང་རྟོན་
ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོབ་ལུགས་ཁྱད་པར་(༣༩༥ན)ཅན་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་དབང་དོན་ལས། སྟོང་པའི་གོ་བ་དེ་འབྲེལ་བས་དབང་གསུམ་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་དེ་འབྲེལ་བའི་ཐོབ་ལ་དབང་བསྐྱར་མཁན་དང་ལྷ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མཚོག་དམན་གྱི་
དབང་གིས་དབང་གསུམ་པར་རིགས་གཅིག་ཀྱང་ཐོབ་ལུགས་མང་དུ་འོང་སྟེ་དབང་གཞན་
ལའང་དེ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དབང་
གསུམ་པ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེན་པའི་ཆེ་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་མོས་

པ་བྱས་པའི་ཐོབ་ལུགས་སྤྲུལ་ལས་དམན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་བསྟན་པའི་འདོད་ཡོན་ལམ་
བྱེད་མ་གནང་བར་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུང་དའི་དོན་ནི་སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་པ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་
བསྐྱར་བའི་ཐོབ་ལུགས་བྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་མཁན་དང་ཁྱེད་
མཁན་གྱི་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་ཐོབ་ལུགས་མི་འབྲེལ་བ་གཞན་མང་དུ་འོང་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །དབང་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་ལའང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
པར་ཁྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནམས་དལ་བྱས་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་སྟེ་དེས་
པ་རྟེན་པ་བྱས་པའི་མཐུས་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་
ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་བྱས་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་
མོས་པ་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་པས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་འམ་
དམའ་མཐའང་(༣༥༥)སྟོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་བྱུང་སྟེ་
པའི་དམིགས་པ་ངོ་འཕྲོད་དེས་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོར་འཇོག་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། བརྟག་གཉིས་ལས། གང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེ་བདེ་བ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་
དེ་ཉིད་མིན། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་གང་སྐྱེས་པ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་དེ་བརྗོད་བྱ། །རང་
བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། ཨིན་ལྷ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་
གཉིས་བྱུང་བདེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་ངན་སྦྱེ། །དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་
བ་མཚོག་གིས་མ་གསུངས་ཏེ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལས་སྐྱེས་པ། །གང་དུའང་དེ་ཉིད་
ཅེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དའི་དོན་ནི།
དབང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་དེ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་

པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ལུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། རེག་པ་སྤྲ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་དོན་སྤྲ་བ་གོད་པ་ལྟར་རྟོ་རྟོ་དང་བསྐྱེད་སྤྲ་བ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་
བ་ལྡ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤྲ་བ་རྒྱུ་བའི་རང་
བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་སམ་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དཔེའི་
ལྟན་སྐྱེས་དེ་གཙོ་བོར་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །དེའི་(༣༤༦ན)
རྒྱ་མཆོན་ཡང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་རོ་གཅིག་དུ་སྤོང་བས་ན་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་མན་ཆད་དུ་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནམ་དོན་གྱི་གནས་
ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
གཉིས་སྤྲ་བའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཞུགས་པས་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
གཉིས་སྤྲ་བའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་རོ་གཅིག་པར་ཞུགས་པས་ན་དོན་གྱི་ལྟན་
སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་སྤྲ་མ་ལ་བཙས་མའི་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཕྱི་མ་ལ་མ་བཙས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་སྟེ་མ་སྤྲ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་ལུང་དོན་ནི། ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཐུག་ཟིན་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་
ལྟན་སྐྱེས་དེ་འཁོར་བ་རི་སྤྲ་བའི་བར་དུ་འབད་ཚེ་ལ་གསར་པ་མ་བཟོས་པར་རང་གི་རང་
གིས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་ལྟན་སྐྱེས་སམ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བཟོས་དགོས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འབད་མེད་དུ་རང་གི་

རང་གིས་གནས་པའི་རང་གི་རོ་བོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལྷ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ། །སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཀྱེ་རྗེར་ཀྱི་ལུང་དཔའི་དོན་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་བ་དང་། ཆེ་བའི་
དོན་འབད་ཚྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དོན་དུ་(༣༤༦བ)མཛད་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་ཚྱལ་ཆེན་པོས་
སྐྱབ་དགོས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའི་འབྲས་དུས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཀྱེ་རྗེར་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྤྲུའི་གཞུང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་
པས་དེ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པའི་ལུང་དོན་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འབབ་ལ། སྤར་ཀྱེ་རྗེར་ཀྱི་
ལུང་དོན་བཀོད་པ་དེ་བརྟག་གཉིས་རྟེན་ཆེན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །

ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ནས་སྤྲ་མའི་ཞལ་ལས་རྗེ་རྗེ་ཀོར་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་པ་དགའ་བྲལ་སྤང་བ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དགའ་བ་གསུམ་པ་ཉི་བར་ཐོབ་དབང་གསུམ་
པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོད་ཀྱིས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གང་གི་ཆེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པས་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དཔེ་ཆེ་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་
སྤྲ་མའི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོང་བའི་བྱུང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་བཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ལྷན་སྐྱེས་དབང་བཞི་བ་དང་། དེ་ཡང་
སྤྲ་མའི་ཉི་བར་ཐོབ་དེ་ཉིད་རྗེ་སྤར་སོང་བའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་ལ་བཞེད་མོད། དེ་ནི་ཀྱེ་རྗེར་རྩ་
བཤད་ལས་དགའ་བཞི་དང་དབང་བཞི་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ལ་མན་སྟེར་དབང་པོ་རབ་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་བཞི་བསྐྱར་ལུགས་སུ་འང་མི་སྤང་ལ། བྱག་ཆེན་
ཐེག་ལེ་ལས་ཤེས་རབ་ཁྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཁྱ་བ་ལྟར་བའི་བདེ་
བ་(༣༤༧ན)དང་དེ་འགོག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དབང་བཞི་བར་གསུངས་པའི་བསྐྱར་ལུགས་
ཀྱང་མིན་ཞིང་། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤར་བར་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བར་

བཤད་པ་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་སོགས་ཁྱངས་སྤུལ་མང་པོ་དང་འགལ་བ་མི་འཐད་པར་བཞེད་
དོ། །འོ་ན་ཀྱེ་རྡོར་ཙུང་བཤད་ལས་དགའ་བཞི་དང་དབང་བཞི་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་
ཚུལ་སོགས་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱེ་རྡོར་ཙུང་བརྟག་པ་སྤྱི་མའི་གསུམ་པ་ལས། སློབ་
དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་
ཀྱིས་ནི། །དགའ་བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །དགོད་པ་དག་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །བལྟ་བ་
གསང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལག་བཅང་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་དེ་ཡང་
ཉིད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱིར། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཤད། །ཅེས་པའི་
དོན་ལ་འགྲེལ་བ་སྤྱི་ཉིག་སྤང་བར་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་
བྱས་ནས་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཁམས་ལྷ་བའི་
བདེ་བ་དང་པོར་རྩམ་ཞིང་སྦྱོད་པའི་དགའ་བ་དང་། ལྷ་ནས་ནོར་བུའི་བར་རིང་དུ་འགོ་བའི་
མཆོག་དགའ་དང་། དགའ་བ་རབ་དུ་འཛིགས་པ་སྟེ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་
སྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་སོགས་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་སྟེ།
དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། བན་ཚུན་མིག་
གིས་བལྟས་ནས་དགོད་པའི་དགའ་བ་དང་བལྟ་བ་སྟེ་མཆོན་མ་སྦྱར་བ་དང་། ལག་བཅང་
སྟེ་བན་ཚུན་ཀྱན་དུ་འཁྱུད་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་(༣༤༦)རེག་པ་ལས་སྟེས་པའི་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་། གཉིས་སྦྱར་ཀྱི་དབང་གིས་འདུས་པའི་དགའ་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་སོགས་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་། དགོད་པ་དག་
པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་དེའི་མཆོམས་སྦྱར་
ལས། འདི་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དབྱེ་བའང་དབང་བཞིའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས་ཤེས་རྒྱས་ལ། དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞི་དང་སྟོར་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དབང་

གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ཏུ་ཅང་མི་གསལ་ཡང་
མཚམས་སྐྱོར་གྱི་ལུང་དེ་ལ་བརྟགས་ན་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པ་ལས། དབང་
ནི་བཞི་ཡི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་སོགས་
པའི་རིམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་མུ་
ཏིག་སྤང་བ་དང་མཐུན་པ་འདྲ་ལ། དགོད་པ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་གསུམ་
པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཅིག་ལུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་དགོད་པ་དང་སྐྱོ་བ་སོགས་དང་
གསང་བར་བལྟ་བ་དང་ལག་བཅང་སྟེ་འཁྱུད་པ་དང་། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་སྟེ་གཉིས་
སྐྱོར་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་རྗེ་རྗེ་སྐྱོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་སོགས་བཞིའི་ཐ་སྙད་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། བརྟག་གཉིས་ལྷིག་ཆེན་དུ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མུ་
ཏིག་སྤང་བ་སྐྱར་བཤད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
བདེ་སྟོང་སྐྱར་བའི་སྐྱོ་ནས་ཆགས་པ་རིགས་བཞི་དག་པའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་དབང་བཞིར་ཐ་
(༣༤༡ན)སྐྱད་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་
ལ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །རྗེ་རྗེ་སྐྱོང་འགྲེལ་ལས། དབང་ནི་བཞི་ཡི་གངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་
བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་ལུགས་དང་ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་
ཁྱུད་པར་གྱིས་སྟོན་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལུང་དེའི་གོང་དུ་སྤྱི་
པོ་མཁྱིན་པ་སྐྱོང་ག་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་བཞིར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་
ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ལ་བྱེད་མི་
བྱེད་མི་གསལ་ལོ། །

དགོད་པ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར། དགོད་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་
ནི། །དགོད་པ་དག་པ་སྐྱོ་བ་དཔོན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་
པའི་དབང་གོང་མ་བཞིའི་བྱམ་དབང་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་རུ་མ་ལ་རེག་པ་དང་དགོད་པ་དང་། ལག་

བ་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ཕྱག་རྒྱའི་དཀར་འཛིན་ལས་ཐོབ་པས་ན་བུམ་དབང་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་དགོད་པའི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། བལྟ་བས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །བལྟ་བ་གསང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་སྤངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རིག་མའི་རྩ་ག་ལ་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་ལ་གསང་དབང་དུ་འཛིག་ཅིང་། དེས་བལྟས་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལག་བཅང་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །ལག་བཅང་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཉིད། །ཅེས་ལག་པ་བཅངས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་(༣༤༧བ)བྱང་སེམས་སྤྱི་པོ་ནས་གནས་བཞེར་སྟེབས་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་སོགས་བཞི་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེས་ལག་བཅང་ལས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་བཞེད་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་གཉིས་སྤྱད་པས་བདེ་ཐོབ་པ། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱད་པ་ལས་ཁམས་ཁོར་བུའི་ཅེར་བབས་པ་དེ་ཉིད་རི་ཙམ་བཟུང་རུས་ཀྱི་བར་དུ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་དང་། དེས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྦྱོང་བར་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐབས་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མ་བཞེད་བུམ་དབང་སོགས་གང་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་གངས་དང་དབང་གི་རོ་བོའི་བདེ་བ་གང་ལ་འཛིག་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ལས་བུམ་དབང་དགོད་པ་ལས་ཐོབ་པ་དང་དགོད་པའི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དག་པ་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་སྦྱོར་གྱི། དེ་ཡང་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མན་ངག་

སྟེ་མར། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་དགའ་བ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་དབང་བསྐྱར་བཞི་ནམས་
སོ། །ཞེས་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་
འདིའི། སྟོབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་བྲངས་ལ། དེ་ཡང་
སྟོམས་འདུག་(༣༩༩ན)གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་བའི་དགའ་བ་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཁུ་མ་དང་ཡབ་ཀྱི་
རྗེ་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་བྱམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་བྱམ་པའི་དབང་དང་། དགོད་པ་དང་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱང་སྐྱོད་
ཀྱི་ལས་སྒྲ་ཚོགས་ལས་སྐྱེས་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་།
མཆོག་དགའ་སོགས་དབང་ལྷག་མ་དང་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་མ་བཤད་དོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐིག་
ལེ་ལས། བཅུ་དྲུག་ལོ་ལོན་གཞུགས་བཟང་མ། །དགའ་བའི་རོ་ཡིས་ངེས་གང་བ། །ཕྱག་རྒྱ་
དེ་ནི་གཅེར་བྱར་བྱ། །དང་པོར་དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །རྗེ་རྗེ་ཁ་སྦྱར་ནལ་འབྱོར་
ཀྱིས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོད་པ་སྤྲ། །རི་མིད་ས་བོན་འབྱུང་འབྱུར་བར། །ཆུང་དུ་བྱ་ནི་
བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཆུ་སྐྱེས་སུ་ནི་བྱུང་བ་ན། །སྦྱང་གར་ཤིན་ཏུ་བྱན་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་སྟོབ་
དཔོན་དབང་མཆོག་ཏུ། །འབྱུར་རོ་ལེགས་དགའི་དབང་ཕྱག་མ། །གསང་བའི་དབང་ནི་
མཆོག་གྱུར་བ། །བཤད་ཀྱི་གུས་པར་མཉན་པར་ཀྱིས། །གང་ཆེ་གསང་གནས་སྐྱད་ཅིག་
གཅིག་། བདེ་བ་ལེགས་པར་གནས་འབྱུར་བ། །དེ་ཆེ་གསང་བར་ཡང་དག་བཤད། །གཞན་དུ་
འཛིག་རྟེན་པར་འབྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཡང་། །ཀྱང་ཏུ་རྟེན་དགའ་བཤད་
པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཁུ་བའི་རོ་བོར་བཤད། །ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་བཤད། །དབང་
བསྐྱར་ཁུ་བ་ལྷང་བ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གནས་སྐྱབས་གཞན་དུ་བདེ། །དེ་འགོག་པ་ནི་བཞི་པར་
བརྗོད། །ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བབས་པ་(༣༩༩བ)སྦྱང་གའི་བསྐྱེད་ཅུ་འཁོར་དུ་སྐྱེབས་
པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དང་། རྗེ་རྗེའི་ཅུ་བ་གསང་གནས་ཀྱིར་ཅུ་འཁོར་དུ་

ཁམས་སྤེལས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་དེའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་གསང་དབང་དང་། གནས་དེ་ནས་
ཁོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་།
ཁུ་བ་ཁོར་བུའི་ཅེ་ནས་བྱུང་བ་བཀག་སྟེ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
དབང་བཞི་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ནས་སྟུམ་མོ། །

དེ་ལྟར་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱར་བ་ལ་
བཟུང་ནས་བྱུང་བའི་ཁམས་ཁྱུ་བའི་བདེ་བ་རང་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སོགས་
བཞིར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱེ་རྩེར་སྐྱབ་ཐབས་ལས་དགའ་བ་བཞི་
དབང་བཞི་དང་སྐྱར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱང་མན་སྟེའི་སྐྱར་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འདོད་
འཇོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་མན་ངག་སྟེ་མའི་ལུགས་ནི་སྐྱར་ཕྱག་
རྒྱ་དང་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་འཛོག་པ་ལས་དབང་གསུམ་པའི་
དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཡིན་པ་མི་གསལ་ལ། ཀྱེ་རྩེར་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་ཅན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ནི་
དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སོགས་ཀྱི་མིང་
གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་པས། ད་དག་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་
རྟོགས་དགའ་བར་སྤང་ཞིང་། གཞན་ཡང་མན་ངག་སྟེ་མར། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་
པས་དབང་རྣོན་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་
རིམ་པ་བཞི་པོ་དེ་(༧༠༠ན)ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞིའི་གོ་ཆ་དེ་པ་འདྲ་ཞིག་མཛད་
པ་དང་། གཞུང་དེར་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞི་དང་སྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་གོང་དུ་སྟོས་པ་
དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་ལུང་འདི་ཡང་འདྲེན་པར་མཛད་པས་དེ་གཉིས་འཛོག་
ལུགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དབང་དོན་ལས་བྱུང་འདུག་གསལ་བའི་ལུགས་དེ་
མན་ངག་སྟེ་མའི་བཤད་ཚུལ་དེ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་བཤད་ཚུལ་དེ་

ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྦྲང་བ་དང་། སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡི་ཚུལ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་
འདི་ནི་རྒྱད་མང་པོར་སྤྲས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་དགོས་ཞེས་
བཤམ། དེ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི་སྟེ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་འཇུག་སྒྲ་མའི་
མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །རིག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་འདི་ནི་དོར་བར་བྱས་ན་ཐབས་
མཁས་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་རྩི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འཆང་མི་རྒྱ་བས་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་དོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གམ་གོང་ན་མེད་པ་
རིག་མའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལ་བྱ་ཡིས་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བཤོ། །དེ་ནི་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩི་ཐེང་བ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་མ་དགེས་ནས། །བླ་མ་(༤༠༡ན)མོ་སྒྲའི་
སྤྲུགས་གསུངས་ཤིང་། །རྒྱུ་པ་གཡོན་པ་མགོ་ལ་བཞག །བཀའ་ཡིས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
བསྟན། །དེ་རིང་པན་ཆད་བྱ་ཁྱོད་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་འདིར་དབང་དོན་ལས་སྟོན་བསྐྱེད་སུ་གསུངས་པའི་གསང་དབང་དང་དབང་
གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་ཚོག་རྣམས་ནི་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་བཀོད་པ་མང་བར་སྦྲང་བས་
དེ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ་རིམ་ལྗེའི་དགོངས་པའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་
བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་དབང་གསུམ་པ་བསྟན་པ་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་དགོས་
པར་གསུངས་པའི་གསང་བ་གྲུབ་པའི་ལུང་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་གནས་གྱུར་ཅིང་། སངས་
རྒྱལ་བྱེན་རྒྱལ་ལམ་གྱུར་པས། །རྩི་རྩི་སྟོབ་མ་དེ་ཉིད་རིག །ཆོ་གས་དེ་ལྟར་གཏད་བྱས་
པས། །རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དམ་ཆོག་ནི། །བཟང་ལྷན་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ཉིད། །ཤིན་ཏུ་བཞིན་
བཟང་མིག་ཡངས་མ། །རྟག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་དགའ། །སྤྲ་མ་གྱི་ལྟར་ཡོངས་དག་
པ། །རབ་དགའི་གོས་ནི་རྣམ་སྤངས་མ། །འདི་ནི་ཡང་དག་མཆོད་བྱས་ནས། །ཕྱག་རྒྱའི་
པར་རྣམ་གནས་མ། །སྟོན་བཞིན་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ་ནི། །རྩི་རྩི་འཛིན་པ་གཉིས་པ་ལ། །བཟ་

ཤེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་ནི། །དབྱངས་ནི་ནམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། །རྩལ་བ་རྒྱལ་མཆོན་
གདུགས་ལ་སོགས། །ཕྱེད་བ་ཅན་དན་ལ་སོགས་མཆོད། །བྱུག་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་རིན་
ཆེན་གྱིས། །དམ་ཆོག་ལ་གནས་བརྟན་པར་བཞག། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་
ནས། །སློབ་མས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བྱས་ལ། །དེ་ལ་རྗེས་གནང་སྤྱན་བྱ་སྟེ། །རྒྱུད་(༢༠༡བ)ལས་
རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱུ་ལ་འདོད་པར། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་
གྱིས། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། །ལུང་འདི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་ནམ་བཤད་དུ་བྱངས་
པར། །སངས་རྒྱུ་བྱིན་རྒྱལ་ལས་འགྲུང་བ། །རྗེ་རྒྱུ་ལ་དཔོན་དེ་ཉིད་རིག་ཅེས་དང་། །རབ་
དགའ་གོས་ནི་ནམ་སྤངས་མ། །ཞེས་པར། །རབ་དགའ་བག་ཆགས་ནམ་སྤངས་མ། །ཞེས་འབྱུང་
བས་མཆོན་ཟུང་མི་འབྲ་བ་མང་ལ། །ལུང་དེའི་དོན་གཞན་ནམས་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱིས་
རྟོགས་བྱས་ཤིང་། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་
གསུམ་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ལ་ཆོས་བཤད་
སྤྱི་བྱེ་བཀ་གི་རྗེས་གནང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་སམ་བྱ་ཁར་དབང་བཞི་པའི་མཐའ་
རྟེན་དུ་རྗེས་གནང་སྟེར་བར་གསུངས་པ་སྤྱར་བྱངས་པ་དང་མཐུན་པས་གསུམ་པའི་རྗེས་ལ་
བཞི་པ་བསྐྱར་བའང་གསང་བ་བྱུབ་པའི་ལུང་དེས་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱི་བསྐྱར་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། །རྗེ་ཅན་ནི་གཉིས་པ་ཡིས། །དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་སྤྱན་པར་བྱ། །བཀ་ཤེས་སྤྱོད་ནི་བསྐྱགས་པ་དང་། །རོལ་མའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་
གྱིས། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་བས། །སློབ་མ་འདུད་ཅིང་ཐལ་སྤྱར་བ། །དེར་
ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་ནས་སྤྱིན། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་རིམ་
སྤྱར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་དུང་ཆོས་སོགས་སུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཆུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ནམས་སྤྱི་བསྐྱར་
ཀྱིས་གསང་བ་བྱུབ་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁ་བཀང་བ་(༢༠༢ན)ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་

པ་དགོས་རྒྱུ་ལ། རྟོ་རྟེན་ཅན་ནི་གཉིས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་གསང་བ་བྱུང་བར་སྟོབ་མ་རྟོག་
འཛིན་གཉིས་པ་ལ་བཟླ་ཤེས་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ས་དཔེ་མ་དག་པ་
ལས་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ལས་དབང་བསྐྱར་
བའི་འོག་ཏུ་བཟླ་ཤེས་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་
བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཟུང་མི་འབྲའང་གོ་རིམ་དང་དོན་གསང་བ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་
པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཞེས་པར་སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཁ་ཅིག་
ལས། རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ། བྱེད་བ་རྒྱུད་དང་རྟོགས་སངས་རྒྱུས། །རྟོ་རྟེན་གྱི་མེ་ལོང་དང་། །མིང་དང་སྟོབ་
དཔོན་རྟེན་གནང་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་རིམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ཀྱི་སྟོང་པོ་ནི་བྱེད་བ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་བར་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་གསང་དབང་
བསྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས་མཐའ་རྟེན་རྟེན་གནང་བྱ་བའི་
དོན་ཡིན་ལ། ལུང་དེའི་རྟེན་སུ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོན་ཉིད་ནི། །སྤྲུལ་བརྒྱུད་རིམ་ལས་
འོངས་པ། །མན་ངག་གི་ནི་གཞི་ཐོབ་པ། །དེ་ནས་དེ་ལ་སྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དང་
པོ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་བློ་བྱིས་སུ། མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་མཆོན་ཉིད་
ནི། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་
གཞི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དེའི་མན་ངག་སྟོན་(༤༠༣བ)པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལུང་
དེའི་མཐུག་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གསང་བ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་དག་ལེགས་པར་
རྟོགས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་རིམ་ལྗང་སྟོན་བསྐྱེད་ལས་འོད་གསལ་ཀྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་
སྟོན་རུང་ལ་གསང་དབང་མ་གཏོགས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་མེད་པར་
འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྷག་མ་མེད་པར་ཞེགས་ཀྱས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་གདོང་གཡོགས་བསལ་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟླ་གའི་དགྲའ་འཁོར་
དུ། ཞེས་སོགས་དག་པ་རྣམས་བརྗོད། དེ་ཡང་དབང་འདི་དགྲའ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན་
རིག་མའི་ཟླ་གའི་དགྲའ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་དགྲའ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་། བརྟག་གཉིས་ལས། དགྲའ་ནི་སྤྲོད་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདེ་ཆེན་
སོ། །ལེན་པར་བྱེད་པས་དགྲའ་འཁོར་ཉིད། །ཅེས་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་དབྱེད་ཀྱི་དབང་ལྷག་
མའི་ཅ་ནང་གི་ཀྱན་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དགྲའ་
ལམ་སྤྲོད་པོ་དང་། དེ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པས་དགྲའ་འཁོར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་
ཕྱག་རྒྱའི་ཟླ་ག་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དགྲའ་དང་། དེ་ཉིད་ལེན་པར་བྱེད་
པས་འཁོར་ཞེས་བཤད་རུང་རོ། །སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་ཤེས་
རབ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བྲ། དབང་འདིས་
དག་བྲ་གང་སྦྱང་ན་ཐུན་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་བརྟན་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྷ་གསུམ་
(༢༠༣ན)སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་ཡིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་གིས་བྱིན་ཆད་དེ་
གསུམ་སྒྲིམ་པའམ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། སྦྱོར་བ་བདུན་པ་ལས། བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་
སྤྱི་བྱི་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡུལ་གང་
དང་གང་ལའང་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་ནི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དག་བྱར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་རང་སྤང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཏན་ནས་ལྷོག་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱར་ལམ་དུས་སུའང་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ཡིན་པ་ལྟར། སྦྱོང་བ་དེ་དང་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བའི་དོན་དམ་
པའི་ལྷའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་པ་ལ། དབང་
གསུམ་པ་འདིའི་སྐྱབས་སུ་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྦྱོང་གི་རོ་བོར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་

སྤང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་འཆར་བའི་རྒྱས་པ་འཛིག་ཅིང་། དེའི་མཐུས་ཡིད་ཤེས་ལ་
ཐ་མལ་པར་སྤང་བ་དང་ཞེན་པའི་བྲི་མ་འབྱུང་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་དག་པར་བྱེད་པའང་
ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་འོད་
གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་
དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །རྫོ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་ཡང་དག་གནས། །མཚོག་
གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེ་ག་རིམ་པ་བསྟན། །གཟུང་དང་འཛིན་
པའི་ངོ་བོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་དབེན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་
འོད་གསལ་(༢༠༣བ)རྫོ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འདུས་པ་བྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྣ་རོ་པས་ཀྱང་། སྟོབ་མས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། རང་
གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་དང་། འདོད་ཆགས་
བར་མའི་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ལ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བས་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འོད་གསལ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཤེར་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་འོད་གསལ་
བསྒོམ་པར་མ་ཟད། དེའི་མན་ངག་ཉན་པའི་སྟོན་རུང་ལའང་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་དགོས་
ཏེ། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་
ཀྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་གཞི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་
སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྟོར་བ་བདུན་པ་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །ཐུགས་ཀྱི་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དབང་འདི་ཐུགས་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། དཔེའི་ཤེར་དབང་གི་ངོ་
བོའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དོན་གྱི་ཤེར་དབང་གི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཐུགས་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཉིན་མོ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས། ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་བ་ནི་
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རིགས་འབྲུག་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སློན་ས་དེ་འབྲུག་
པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟེ་མ་ལྟ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེ་ཅི་
འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཁོ་ན་འཕམ་ཞེན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། (༤༠༤ན)དེ་ཁོ་
ནའི་འདི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རང་གི་ངོ་མོ་རབ་ཏུ་
གསལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་རང་དང་
རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་
ལྟན་སྐྱེས་མཆོན་པའམ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་བའི་
ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

དབང་འདིའི་དམ་ཆོག་ལ་སྦྱར་བ་བདུན་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་ལ་སོགས་
འགོག །སྟོམ་པ་མཆོག་ནི་སྦྱོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྦྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་མང་པོ་ལས་
ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་སྒྲོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཆོལ་འབྲུལ་བའམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱབ་
དང་ངག་གིས་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་བྱེད་པ་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དབང་གསུམ་པའི་
ལམ་དོན་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་སོགས་བདེ་སྟོང་གི་རྟོགས་པ་མཐོན་པར་སྟེ་བས་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་
དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོག་བྱེད་བྱ་དགོས་པས། དེའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ལུས་ངག་གི་དགོ་སྦྱར་
གཞན་བྱེད་པ་ཆད་དུ་དམིགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མཐོན་པའི་
སྐྱགས་པ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་
གསོག་པ་ལ་འབད་དགོས་པས། དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དམ་ཆོག་གཞན་ཡང་དེ་རི་ཀ་པས། དམ་ཆོག་འདི་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ། །མཆོན་ལྟན་
བྱུང་མེད་མཐོང་པ་ན། །གཡོན་ནས་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བྱས་ཏེ། །ཐལ་སྦྱར་ནས་ནི་གསོལ་

བ་གདབ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་སྤྲིག་མེད་པས། །དེ་བས་
འདོད་ལ་ཆགས་(༢༠༢བ)བྲལ་བར། །ནམ་དུ་ཡང་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་བདེ་མཆོག་གི་དབང་
གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། མཐུལ་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་
བཞི་པ་བསྐྱར་བ། དག་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཡོན་དབུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མ་དོ་ཇེ་འཆང་གི་ང་
རྒྱལ་ལ་གནས་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་ཞིང་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་
སྐལ་བ་བཟང་པོས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་འཛིན་པས་དབང་གསུམ་པ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་པོ་ཐོབ་ཐེན་ནས། སྐར་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་
དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་བསྟོམ་པའི་སྟོད་རུང་
དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཁྱེ་བའི་དོན་དུ་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོ་སོགས་གྱིས་གྲུས་
པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་སྐྱོང་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་
བཞི་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ། །སྐལ་བཟང་སློབ་མ་བཟང་པོ་མན་
ངག་ཐོབ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་མེ་ཏོག་འཛིན་པ་ཡིས། །སྒྲ་མ་ལས་ནི་སྐར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་
ནི། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་གི་རྗེས་སུ་སྟོན་རྒྱ་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་འདི་བསྐྱར་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འོད་
གསལ་གྱི་གདམས་ངག་མ་བསྟན་པར་དབང་གསུམ་པའི་དེ་མ་ཐག་བཞི་པ་བསྐྱར་མི་རུང་
བ་ནི་མིན་འོ། །སྐར་ཡང་ཞེས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཞེས་གསུམ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་

གྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་(༧༠༥ན)ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྤར་དབང་གསུམ་པ་དཔའི་ཤེར་
དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལའང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་ཐ་སྙད་
བྱེད་པས་དེ་ལ་བལྟས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེང་བ་དང་འདི་སྐོར་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་
བར། བཞི་པའི་གསོལ་འདེབས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། དེ་རི་ཀ་པས་ཁྱོད་ཞབས་པར་
སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་མཇད་དེ། ཆོག་
དོན་ནི་གོ་སློའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་དེ་བསྐྱར་བའི་ཆོག་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་གཞུང་ནས་རི་ལྷར་བཤད་པ། བཞི་
པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། དབང་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྤར་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཅ་རྒྱུད་ལས་དབང་གི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ལས་ཆ་ཆང་ཞིང་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
པ་ལས་བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་པར་དབང་གཞན་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་
བར་བསྟན་ཅིང་། ལེའུ་གཉིས་པར་དབང་བཞི་པ་བསྟན། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བྱུང་
དབང་སྟོམ་ཆོག་ཅམ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཆུང་གསལ་བར་གསུངས་ལ།
དབང་བཞི་པ་ནི། དེ་ཡང་བཞི་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཤད་རྒྱུད་གཞན་བཞི་
ལས་དབང་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཞིག་མེད་འདའོ། །འདི་སྐོར་གྱི་གཞུང་ལ་
གསང་བ་བྱུབ་པའི་ལུང་སྤར་བྲངས་པ་ལས། དུག་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་རིན་ཆེན་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་(༧༠༥བ)པའི་དུག་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་ནི་དབང་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རིན་ཆེན་ཞེས་
པ་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ་སམ་ཕུ་ཏུ་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ན། །ཆོག་གིས་རིན་ཆེན་
དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་ཆོག་དབང་ལ་རིན་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རིམ་ལྔ་ལས་འོད་
གསལ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ། །ཞེས་སོགས་

སྤར་བྲངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་རྗེས་དེ་མ་ཐག། དངོས་སོ་ཀྱན་དང་རྣམ་བཤམ་ཞིང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པའི་བསྐྱར་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་
ལ། སྤྱོད་བསྐྱེལ་ལས་ཀྱང་། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བཤད་པ་ལ་སྒྲོབ་མས་
ཆེ་བཟོད་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་པ་ལྟར་བསྟན་ནས་
དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དང་བཤམ་བ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཟོད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་དམིགས་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱོར་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ལྟར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་དབང་དེ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་
གདམས་ངག་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་འཆད་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་
དུ་སྦྱོབ་པར་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
ཞེས་གསུངས་པ། དབང་གསུམ་པ་སྐྱབས་དེར་བསྐྱར་དགོས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་
དེར་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་ལོང་དུ། །ཐམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་
བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་དེར་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་བསྟན་ཟིན་(༥༠༩ན)
པས་འདིར་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་དེའི་དོན་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་མངོན་པར་བྱང་
ཚུབ་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་ལས། སྤྱོད་བསྐྱེལ་འགྱུར་གསར་དུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་དང་། འགྱུར་རྟེན་ལས། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་
སྦྱོར་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྱུར་བའི་དོན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རིག་མ་ལག་ཏུ་གཏད་པ་ཤེས་རབ་དང་།
དེ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ཤེས་
རབ་དབང་གསུམ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་པའི་དབང་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་
གདམས་ངག་བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་དགོས་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་

པ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་། ཁོང་དེར་འོད་གསལ་བསྟན་པ་ནི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱོན་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་པའི་དབང་བའི་དབང་གསུམ་པ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་
རག་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་བསྐྱུས་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་སྤར་གྱི་ལུང་ལས་
གསལ་བས་མི་འཐད་པར་བཤད་ནས་རང་ལུགས་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་ལས། བཅུ་བཞི་
པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྡན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་
བ། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་དོན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ལ་གསུངས་ལ། ལྷན་སྦྲེས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་(༢༠༩བ)དབང་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཤེར་དབང་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་པའང་དོན་གྱི་ཤེར་དབང་དེ་ལ་དགོངས་པ་དང་།
དབང་དེ་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་
སྦྲེས་ཅམ་དབང་བཞི་པར་ངོ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་
ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ངོ་སྤྱོད་དགོས་པ་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །བཤད་རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་སོགས་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་དོན་དམ་ལྷན་སྦྲེས་ལ་གསུངས་པ་ནི་
མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་དབང་བཞི་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་ཡོད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་བཤད་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་ཀྱས་སོ། །དབང་དོན་ལས་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་བཟུལ་བའི་
དོན་ཡང་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཟེན་པ་ལ་སྐྱབས་འདིར་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱོན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་སོ། །འོ་
ན་རིམ་ལྡན་དང་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་རག་

བཤད། དེ་ནས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཏེ་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་བཤད་པར་གསུངས་པ་
དེ། གདམས་ངག་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ལ་དབང་དེ་དང་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་
གྱིས་ཡིན་ན་རིམ་ལྔར་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་སྟོན་པའི་གོང་དུ་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་
རྒྱ་མའི་སྐྱར་ལྔར་བའི་ཟུང་འཇུག་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བཞི་
པ་མ་བསྐྱར་བའི་(༤༠༧ན)གོང་དུ་གདམས་ངག་དེ་སྟོན་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་ཞུགས་ན་ཞེ་བའི་མཐར་ལྟར་བ་སྟར་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་བམ་སྟམ་པ་ལ་འོད་
གསལ་དེ་ལས་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱར་ལྔར་བ་ཡིན་
པས་སྟོན་མེད་ཅེས་དོགས་གཙུག་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་གྱི་
གཞུང་རང་ལས། བདག་གིན་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་ལན་འགར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་དངོས་གཞི་རྣམས་
དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པའི་འོག་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དང་། ཆོག་གིས་བསྐྱར་བའི་དབང་བཞི་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རང་དང་རིག་མ་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གཏུམ་མོ་སྤར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རིམ་གྱིས་བབས་
པ་ནོར་བུའི་ཅེར་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་སྐྱར་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་
དབང་གསུམ་པའི་དོ་སོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་སྤར་ལམ་དུས་སོགས་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་
སྟོང་ཐམས་ཅད་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་སྤྱོད་བ་ཡོད་པ་དེས་
སྤར་ལམ་དུས་སོགས་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལའང་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ་སྟམ་
དུ་སྤྱོད་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་ཟལ་གཅིག་པ་ལང་
དུ་དེས་ན་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལའང་དེའི་རིགས་པས་བ་ལང་དུ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་བྱས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་མ་ཟིན་པའི་དོན་ཅིག་

སྐབས་འདིར་འདི་(༢༠༡)བ་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏེ་དབང་
བཞི་བ་བསྐྱར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་སྤྱུ་གྱར་གྱར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བཞིན་པ་སྤྱི་བ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཅན་དབང་བཞི་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་སྤྱུ་གྱ་
ལྟ་བུའི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་རིམ་གྱིས་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་
བ་ལས་མཐར་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡན་
ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་སྤྱུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་ངོ་སྤྱོད་པར་གསལ་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། ལ་བ་པས་ཀྱང་།
དབང་བསྐྱར་བ་བཞི་བ་སྐྱ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་མ་ལུས་
པའི་དོན་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་
པར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་བྱལ་པའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འསྐྱ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་
གིས་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་
པའི་སྤྱུ་ལ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བར་གསལ་བར་གསུངས་ལ། སྤྱབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་
ཀྱང་ཆོག་རིགས་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཤད། སློབ་(༢༠༢)དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་
མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ཙ་འགྲེལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ཙ་འགྲེལ་སྦྱར་བ་
བདུན་པ་ནམས་ལས་དབང་བཞི་བ་ཟུང་འཇུག་ལ་ངོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཙ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་
ཤིང་། བྱེད་པར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ལས། ཁོར་བུ་གནས་པའི་བདེ་བ་དབང་གསུམ་པ། དེ་

ལས་འཕོས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་པ། ཡང་བྱང་སེམས་ལྷེས་བྱང་བ་ལ་བཞི་པ་དང་གསུམ་པའི་
དེ་མ་ཐག་རིག་མ་གཞན་ལ་ཁོངས་སྤྱད་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
སྦྱེས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བཞི་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བཅུ་བདུན་ཙམ་
བཀོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་ངོས་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གངས་
ཅན་གྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་མང་པོས་ཀྱང་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་
རགས་པ་བཀག་དུ་བཅུག་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞི་པར་ངོ་སྟོན་པ་དང་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པར་ངོ་སྟོན་པ་སོགས་ཤིན་དུ་མང་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་ལས་
དབང་བཞི་པ་རི་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་པའང་མང་ངོ་། །

འོ་ན་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་ལྡེ་ལས། དེ་ཉིད་
ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན། །རང་བྱིན་བརྒྱབ་དང་འོད་གསལ་ཤེས། །དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་
གང་། །འདི་ནི་བྱང་འཇུག་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བྱིན་བརྒྱབ་སྦྱུ་ལུས་དང་
དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་སྦྱུ་དང་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདུས་པའམ་བྱང་དུ་འཇུག་
པའི་གོ་(༢༠༩བ)འཕང་ལ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་
ལ་གཉིས་རི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་བྱང་འཇུག་ཤེས་པར་མི་རུས་པས་དེ་གཉིས་བཤད་ན།
རང་བྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་སྦྱ་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། རྒྱང་དང་ཡང་དག་ལྟར་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་
པོ་དེ་ཉིད་སྤྱར། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །སྦྱ་མའི་ལུས་སུ་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཐིམ་པའི་སྤང་བ་དང་མཆེད་པ་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བ་དེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་
དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གིས་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་པའི་
ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་འཇའ་ལུས་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྦྱ་སྟེ་དེ་ལ་
ངའམ་བདག་གི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱང་སེམས་ལྟ་སྦྱར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་

བཟུམ་པས་ན་བདག་གིས་བཟུམ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤང་སྤང་གསུམ་
བཞོན་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་བར་དཔེ་ལུས་ཡང་ཡང་འགྲུབ་སྤྱིང་བར་མ་ཟད། སྤང་
ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱི་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱི་མ་ཉིད། །ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་དེ་ཟེའི་སེམས་ཅན་གྱུར། །དོན་རྗེས་སྤྱི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །དོ་
རྗེ་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དཔེ་སྤྱི་མ་སོགས་དང་འདྲ་བས་
སྤྱི་ལུས་དང་གིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལས་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིར་
ཤར་བས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱི་དང་། འཆི་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་
(༢༠༩ན)ཞིང་རགས་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་གོང་ཏུ་འབྱུང་བ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་
ན་བར་དོ་ལོངས་སྤྱི་དང་དེ་ཟེའི་སེམས་ཅན། དག་པའི་སྤྱི་ལུས་གྲུབ་ནས་སྤྱི་དཔེ་རིགས་
འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་ན་དོན་རྗེས་སྤྱི། དངོས་གནས་ལ་སྤྱི་སྤྱིར་བཞེངས་པས་དོན་རྗེ་སེམས་
དཔལ་ཞེས་སོགས་མཆན་གྱི་ནམ་གངས་མང་ཏུ་བཤད་དོ། །ཟུང་ཏུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡི་གཅིག་
འོད་གསལ་ནི། དེམ་ལྟ་ལས། མཆན་མོ་སྤང་བའི་ཆ་སྤྱི་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྲུད་སྤང་
བ་མཆེད་པ་ཡིན། །མཆོམས་ནི་སྤང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་ནམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་
མིན་པར་འགྲོ། །མཆོམས་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཆོམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་ནམས་
དང་ནམ་གེལ་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐྱོད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤྱི་མ་མཆོག་བཤད་ནས་འཁྱོར་བ་
ཉིད་ལུལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བ་གསུམ་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་
སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནང་གི་
མངོན་བྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡ་དེ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འཇུག་ལུགས་ནི་དེམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་
སྤྱི་མའི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་ལ། དེམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་
མ་ཐག་པའི་ཆོ་འོད་གསལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ལུས་མེད་པས་དེ་མན་ཆད་ཏུ་ཟུང་འཇུག་མེད་ལ།

དེ་འབྲེལ་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་ལས་དག་པའི་སྐྱེ་མ་འཇའ་ལྷས་རྟེ་
རྟེའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་ལྷས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བཞེན་དུ། སྐྱར་ཡང་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བ་དང་
བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་
པར་གཞག་(༢༠༩བ)པའི་ཆེ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེ་དང་ཐུགས་སུ་བྱང་དུ་
འཇུག་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པས་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཞེས་བྲ་བ་དེ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅས་བྲ་ཞིང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་བྱང་འཇུག་དེ་
དང་རིགས་འབྲ་བའི་འབྲས་དུས་གྱི་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅས་
བྲའོ། །ཐུགས་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་འབྲེལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་བཞེད་
དེ། རིལ་བུ་པའི་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱ། །མ་ནིང་ཞེས་ནི་
བརྟེན་པ་སྟེ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་བྱང་འཇུག་ཅས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །

བྱང་འཇུག་དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་
པར་རྟེ་རྟེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱང་ངེས་
གྱི་བཤད་པ་གཉིས་མཇུག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱང་འཇུག་གི་
སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྟེ་རྟེ་དང་རྟེ་རྟེ་འཆང་གཉིས་
མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་བྱང་འཇུག་གི་རྟེ་རྟེ་འཆང་དེ་ངེས་དོན་གྱི་རྟེ་རྟེ་འཆང་ཡིན་
པ་བཞེན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྟེ་རྟེ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་པ་འདིས་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྟེ་རྟེ་འཕྲེང་བ་དང་རིམ་ལྷ་སོགས་ལས་དབང་བཞི་པ་དོན་
དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱང་འཇུག་ཀྱང་
ཡོད་པ་གསལ་བར་ཉོགས་ཀྱས་ཤིང་། ལུགས་འདི་དག་ལས་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་
ལ་རོ་སྐྱེད་པ་འདིས་རྒྱུད་གཞན་ལས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ལ་དབང་བཞི་པར་

བཤད་(༧༡༠ན)བཤང་ལྷན་སྐྱེས་དེས་མཆོན་ནས་བྱང་འཇུག་བསྟན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡ་གྲལ་ཅམ་ལས་མེད་པས་བྱང་འཇུག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འོན་ཏེན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་
མ་ཐག་གི་ཆེ་ལུགས་སྒྲིག་གི་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་བྱང་འཇུག་མེད་དམ་ཞེ་ན་
དེའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་མེད་མོད་ཀྱང་། སྐྱུ་ལུས་དེ་གྲུབ་མ་ཐག་གི་
སྐྱེ་དེ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྲ་ལ། དེས་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཡང་བཞེད་དེ། གདན་
རྒྱུགས་དམར་འབྲིད་ལས། ཐག་པ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་
ཚུ་ལས་ཉ་ལྔ་བཤམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་སད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པའི་སྐྱེ་ནི་བྱང་འཇུག་
གི་སྐྱེ་ཞེས་དང་། བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་དེས་ད་གཞོད་སྤར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་
པ་ན་ཐབ་པོ། །ཞེས་དང་། གསལ་སྐྱོན་ལས། དེ་ཡང་རིམ་བཞི་པའི་དུས་སུ་མ་སྤངས་ལ།
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་འཛོག་
པོ། །ཞེས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པར་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེས་ན་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་རྣམས་བྱང་སོ་སོར་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་བདེན་མེད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་བྱང་འཇུག་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་གང་
ཡིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་(༧༡༠བ)ཉིད་སློབ་མ་ལ་བརྟེན་ལེགས་པར་སྤྲད་
ནས་གོ་བར་བྱས་པས་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་སོགས་
འཛོག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྤྲད་ཏེ་ཆོག་གིས་
བརྟེན་སྤྲད་པའི་སྟོན་ས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་བཞི་

བ་སྟོན་པའི་རྒྱད་ཆེག་མང་པོར། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཞི་བ་ཡང་། །ཞེས་དེ་ལྟར་དང་དེ་བཞིན་
དང་ཡང་གི་སྐྱ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་འགའ་ཞིག་ལས། བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དང་ཡང་སྐྱ་གཉིས་གསུངས་པས་སྡེ་མ་དབང་གསུམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་
བཞི་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་བཞི་བ་བྱང་འཇུག་ལ་ངོ་སྤྱད་པའི་བསྐྱར་ཚུལ་
དེ་ལས་འོས་མེད་པ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱ་དང་
ལྔ་ཉིད་ཕྱིར། །ཡང་གི་སྐྱ་དན་ལྔ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱ་དོན་སྦྱེས་ཉིད་ཕྱིར། །བཞི་བ་
དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་
པའི་དུས་སུ་སྟོབ་མ་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་དབང་
བཞི་བ་ལའང་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་ཡབ་ཡུམ་ཁ་
སྦྱར་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྔ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པ་ལ་བདེ་
བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་ལའང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་བྱུང་པར་
དུ་འཕགས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་
ནི་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནོར་བུར་གནས་པ་ཅམ་ལས་(༤༡༡ན)ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆུང་བ་དང་། གཉིས་སྒྲིང་གི་སྟོས་པ་ཡོད་པས་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་། ལས་རྒྱ་ལ་བྲག་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པས་བྱ་
ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་བྱང་དུ་ཞིག་ལས་མི་གནས་པས་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། བྲག་རྒྱ་དང་
ཀུན་དུ་སྦྱར་བ་མི་རྟག་པས་འཁོར་བ་ངེ་སྤིད་བར་གནས་པའང་མིན་ནོ། །འབྲས་དུས་དོན་
གྱི་དབང་བཞི་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་གཉིས་སྒྲིང་
གི་སྟོས་པ་མེད་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་སྡེ་མ་དེ་རྣམས་ལས་སྟོན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟག་པ་
མེད་པ་དང་། བྱ་ནོམ་པ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འཁོར་བ་ངེ་སྤིད་བར་གནས་པ་སོགས་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དེ་གི་ལ་ཚེ་ག་ནམ་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གས་པ་ཚང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་
དབང་བཞི་པའང་དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཚེ་གས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། ། ཡན་ལག་
བདུན་ལྔ་ལས་དབང་གསུམ་པ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་དེ་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
ལ། སྦྱར་བ་བདུན་པ་ལས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལ་ཡང་
དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་རྒྱད་ཚེ་ག་ལྟར་ནའང། དེ་བཞིན་གྱི་སྐྱས་རིམ་རྣམས་
དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རང་འདོད་པའི་ལྷའི་རྣམས་པ་ཅན་དང་དེ་ཡང་རང་སྤང་གི་རིག་མ་
དང་ཁ་སྦྱར་བར་སྤང་བའི་ལུས་དང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་
གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་(༤༡༡བ)དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ལའང་ཁ་སྦྱར་གྱི་
རྣམས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་ཐུགས་དོན་གྱི་སྦྱར་སྐྱེས་ཟུང་དུ་འདུག་པར་གནས་སོ་ཞེས་
དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བསྟན་ལ། ཡང་གི་སྐྱས་བསྟན་ཚུལ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་
སོ། ། འོ་ན་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པའི་གཙོ་བོ་ཁ་སྦྱར་བདུན་ལྔ་གྱི་ཟུང་འདུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཡིན་ན་ཁ་སྦྱར་བདུན་པོ་རིམ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་དཔོན་དག་གི་དབང་ཐུག་གྲགས་པས།
ལོངས་སྦྱོད་རྗེ་གས་དང་ཁ་སྦྱར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། ། སྦྱོང་རྗེས་ཡོངས་གང་རྒྱུ་མི་
ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། ། ཡན་ལག་བདུན་བཤད་དོན་དང་ལྔ་པ་བསྐྱབ་བྱ་འདིར། ། བདག་
འདོད་ཆང་མས་ཡོངས་བསྐྱོམས་སྒོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་གས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོངས་
སྦྱོད་རྗེ་གས་པ་དང་། ཁ་སྦྱར་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྦྱོང་རྗེ་
ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་དང་བདུན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལོངས་སྦྱོད་རྗེ་གས་པའི་ཡན་ལག་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་སྐྱས་པའི་
གཞུགས་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་ལ། དེས་སྦྱལ་སྦྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མངའ་བ་
མཚན་པ་ཡིན་ནོ། ། ལོངས་སྦྱ་དེ་ཅམ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་སྤང་གི་ལྷ་མོ་དང་ཁ་སྐྱོར་རམ་སྤྲོམས་པར་བྱུགས་པ་ནི་ཁ་སྐྱོར་གྱི་
ཡན་ལག་དང་། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཉམས་སྤྱོད་བ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གྲ་ཞོམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པས་ན་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་འོ། །(༤༡༩ན)ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ། མི་ལམ་ལྟ་བུ་འོ། །ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྤྱུ་མ་ལྟ་
བུ་འོ་ཞེས་ང་སྤྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་དེ་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་
པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྟོང་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་མཁའ་མེ་ཏོག་གསལ་རི་བོང་གི་
རྩ་ལྟ་བུའི་ཡེ་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་སོགས་དང་འོངས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཐབས་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བྱ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཏོག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སྟོང་ཇིས་ངེས་
པར་གང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །འོངས་སྐྱུ་དེ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ངེས་འགའ་འབྱུང་ཞིང་ངེས་འགའ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་ཆད་པ་མང་དུ་འབྱུང་
བ་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་
བྱུགས་པ་ནི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འོ་ན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་མ་ནི་རྒྱན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཆད་པ་མེད་པ་ཙམ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱལ་སྐྱུ་ལའང་ཡོད་དེ། མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ལས། ཟུབ་པའི་སྤྱལ་སྐྱུ་རྒྱན་མི་
ཆད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(༧༡༥)ཡན་ལག་ཐ་མ་ནི། སྐྱ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་མི་སྤྱད་པར་འཁོར་བ་རྗེ་
སྤྱད་པར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱལ་སྐྱུ་ལ་མེད་པའི་བྱད་པར་རོ། །དེ་ནི་མདོ་སྤེ་རྒྱན་
ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱན་མི་ཆད། །རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་དོན་རོ་མོ་ཉིད་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྟག་པ་
དང་། སྤྱལ་སྐྱུ་རེས་འགའ་སྤང་ལ་རེས་འགའ་མི་སྤང་ཡང་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་པར་སློབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་
བདུན་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཅམ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་བསྐྱོམས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་གནས་སྐྱབས་ཆ་མཐུན་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སློན་ནས་བསྐྱབས་
པའི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྟ་སྐྱུ་དང་། དེ་ཡང་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། རིག་མ་དང་རྗེས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟ་སྐྱུ་
དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བས་རྒྱས་བདེབས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་སྐྱུ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། རང་ལྟ་སྐྱུར་བསྐྱོམས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་མཆོད་བསྐྱོད་བརྒྱས་པ་སོགས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
བྱེད་པ་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་འགོ་ག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཅམ་གྱུ་བ་པ་སྤྱི་སྐྱོར་བ་
བདུན་པའི་དཔོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱུར་བའི་ཆོག་དངོས་ནི། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་སློབ་མ་ལ་གདོང་གཡོགས་མ་བཅིངས་ཀྱང་ཆོག་པས་(༧༡༦)དེ་ལ་སྒྲ་
མས། འདིར་དབང་བཞི་པ་བསྐྱུར་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་དང་འབྲས་བུས་ཀྱི་མི་སློབ་མའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་བྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་

བས་དེ་དང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སློབ་མའི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྐྱང་བ་དང་
སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ཏེ་ད་ལྟ་མས་པ་ཡིད་
བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་འདིའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་དོན་གྱི་དབང་བཞི་
པ་འདི་དང་འདི་འབྲེལ་བ་ཞིག་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མས་ཆོག་དོན་རྣམས་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་སློན་སློབ་མ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ་བཞི་བ་ཆོག་གིས་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྲལ། དེ་
ལྟར་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དེ་འདི་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་
པར་འདུག་སྟེ་སྐྱེས་པའི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆོག་གི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེས་
དབང་བཞི་པ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ལྷག་པས་
ངོ་སྤྲོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་ཆོགས་བཅད་ལ་མེད་ཀྱང་། སྤྲོད་བསྐྱེས་ལས་སློབ་དཔོན་
ཀྱིས་སློབ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛོན་པ་གཉིས་པའམ་སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་ལྟར་བལྟས་ནས་ཆོགས་
བཅད་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། དངོས་སུ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་དུག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་
ཐམས་ཅད་དེ་སྤོང་གི་འཛིག་རྟེན་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤང་སོ་(༢༡༩བ)
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནམ་ངོ་སོར་གྱུར་པའི་ནང་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་
པའི་གཟུང་བ་གཟུགས་སྤང་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛོན་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་བའི་
ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ལྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་
དང་མཉམ་པ་ཉིད་དམ་དབྱེར་མེད་པར་ཁྱགས་པ་ནི་བྱུང་འཇུག་ཡིན་ལ་བྱུང་འཇུག་པ་དེའི་
སེམས་བདག་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཁྱགས་པས་ན་རང་གི་སེམས་ཡེ་ནས་
སམ་གཤོད་མ་ནས་སམ་གཤོད་མ་ནས་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེ་
རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རང་

བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མིག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་
པའི་བྱར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི། དབང་བཞི་
པ་འདི་དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འབྲུག་དོན་དམ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲུག་དེ་དོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་པས་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་སམ། ཡང་ན་མི་བསྐྱེད་བས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིབ་
ཆེན་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་(༤༡༤ན)བཤད་བྱང་ལ། དེ་འདྲ་
བའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ལེའུ་བཞི་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། དགྲིལ་ནི་སྟོང་པོ་
སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །འཁོར་ནི་དེ་ལེན་ཅིང་འཛོན་པས་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ཞེས་འོད་
གསལ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་ཆུལ་དང་མཚུངས་པར་སྟོང་པོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
འོད་གསལ་དང་ངོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་དགྲིལ་ལམ་སྟོང་པོ་དང་། དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་ལེན་ཅིང་འཛོན་པར་བྱེད་པས་ན་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ་དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་དེ་བན་སྒྲིད་རྒྱུའི་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོག་གིས་ངོ་སྒྲིད་པའི་ཆུལ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བསྐྱར་ཆུལ་དབང་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལྟར་དངོས་སུ་སྟོབ་མའི་རྒྱད་
ལ་སྟེས་པའི་སྟོན་ས་ཉམས་སུ་སྟོང་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲ་མས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཆོག་ཙམ་
གྱིས་བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཆོག་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་སྐྱོར་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
ལ་མོས་ན། །ཆོག་གིས་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོག་ཁོ་
ནས་ཞེས་ནམ་བཅད་ཀྱི་ཆོག་གིས་དབང་གཞན་ལྟར་སྟོབ་མ་ལ་ཉམས་སུ་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་པ་

གཙོད་དོ། །རིན་པོ་ཆེ་ནི་དབང་གཞན་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟེན་དཀར་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། དག་བྱ་གང་སྤྱོད་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་
འཁྱུད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་གོ། །དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་
སྤྱིབ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པས་བཞི་པའི་ལམ་སྤྱིབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་(༢༡༢བ)སྤང་འཁྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བར་
བྱེད་ལ། ལམ་དེའི་སྤྱོད་རུང་དུ་དབང་བཞི་པ་འདིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། བྱང་འཇུག་གི་དག་བྱ་
གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་དབང་འདིས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་སྤོམ་པ་ལ་
དབང་བར་བྱེད་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་
བར་བྱེད་དེ། རིམ་ལྡ་དང་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་
གདམས་ངག་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་བཞི་པ་འདིས་བྱང་འཇུག་
གི་རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པའི་མཐུས་འབྲས་བྱ་མི་སྤོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
རྩོམ་མེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཡང་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་
པ་དང་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་འཕགས་པ་ལྟའི་
སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བཤད་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་བྱས་ན་འཕྲིང་བ་དང་
ཡང་མཐུན་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རིས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་པས་སྤར་བཤད་ཟིན་
པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་རུང་ངོ་། །དབང་འདིའི་དམ་ཆོག་ནི། ཁྱོད་གྱིས་སོག་ཆགས་གསང་
པར་བྱ། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་རྣམས་སྤྱད་ནས། །མ་བྱིན་པར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལོང་། །ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཆོག་སྒྲིམ། །ཞེས་དྲ་རི་ཀ་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དབང་བཞི་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་དབུལ་ཞིང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་
དབུལ་བའི་རིམ་པ་བྱུག་ལེན་ལ་འདིར་མཛད་པ་བཞིན་བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་གུས་པ་
ཆེན་པོས་ཡོན་ཅི་འབྱོར་པ་སྤུལ་ཏེ་མཉེས་པར་བྱའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་མཐུག་གི་ཆོ་ག་བཤད་པ།

གསུམ་(༧༡༥ན)པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐུག་གི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཆོན་དང་ཕུར་བྱ་སོགས་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་གའི་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་བའི་སྦྱན་སྟེག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཐབ་ཏུ་སྦྱར་བྲངས་ནས་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་སྦྱན་བསྟེག་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་རྩལ་གྱི་སྦྱན་སྟེག་མ་འབྲུབ་ན་ཡིད་གྱི་སྦྱན་བསྟེག་བྲས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། འོད་སྟེ་ལས་རྩལ་གྱི་སྦྱན་སྟེག་གིས་དགོས་པ་སྦྱབ་ཏུ་ས་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱན་སྟེག་གིས་ཀྱང་སྦྱབ་ཏུ་ས་པས་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་ཚུ་བཞི་དང་ཉེར་སྦྱོད་འདོད་ཡོན་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་ལའང་ཅི་འབྱོར་པས་མཆོད་ཅིང་། ཅེས་བསྐྱོད་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་དུ་འཐུག། དེར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟའ་བཅའ་དང་བལྟག་པ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པར་མཆོན་མོ་མི་ཉལ་བར་སྦྱ་གར་ལ་སོགས་པ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོལ་པར་ཤར་བར་བྲས་ཏེ་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཐུག་པ་འདི་སྦྱ་ལའང་མ་སྦྱ་ཞིག་ཅེས་གསང་བར་གདམས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ནང་དུ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྱོ་བོ་དང་སྟོགས་སྟོང་ལ་མཆོད་གཏོར་སྤར་ཕྱི་རོལ་པའི་སྐུ་བས་རི་ལྷ་བར་ཕུལ། ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུག་བཅའ་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་(༧༡༥བ)མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་ཕུལ་ནས་དགོ་བ་བསྟེའོ། །དབང་དོན་སྤྲུགས་རིམ་གཉིས་ལས་དེ་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་བདེ་

ཆེན་རོལ་མཆོར་སྤར་ལྷར་མཆོད་པ་དང་། གྲེ་རྟོར་དགྲིལ་ཆོག་ལས། རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྟོད་རོལ་
མོ་ནང་མཆོད་བསྟོད་པ་རྣམས་བྱ་བར་གསུངས། དགེ་བ་བསྟོ་བ་སྐྱབས་འདིར་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་བྱ་བའམ་ཕྱག་ལེན་ལ་དབང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྟོབ་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་
སྟོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བདེན་ཆོག་སོགས་མཛད་པ་ལྷར་ཡང་རུང་བས་
དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱ་མ་དང་སྟོབ་མས་ཐོབ་པའི་དགེ་ཙམ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་། བན་བདེའི་ཙམ་ལག་ཟུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། བྱང་
པར་སྐྱ་མེད་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་དུ་མ་ནས་རྒྱས་པའི་རྒྱར་ཁ་
ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྟོས་པས་དགེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡང་བྱང་རྒྱབ་མ་ཐོབ་གྱི་
བར་དུ་མི་མཛད་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཐབས་མཁས་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་སུ་འང་གསུངས་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།
བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཆོགས་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བསྟོ་བ། །བཙུག་ལྷན་
ཁྱོད་གྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཙུག་ལས་མ་བཤད། །ཅེས་པ་ལྷར་རོ། །

དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྟོར་ཏེ། ཤར་སྟོར་གཙོ་བོ་ལ་སྟོགས་པས་
འདུག་ནས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད། དེའི་ཆེ་
མན་ངག་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་
གྱི་མཐར་(༤༡༩)ཡིག་བརྒྱའི་སྤྱགས་འཕྲེང་གིས་བསྟོར་བ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བབས།
ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་
ཅད་ལྷག་མེད་དུ་སྦྱངས་པའི་མོས་པ་བྱ། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱང་གར་སྦྱར་
ནས། གང་ཡང་བདག་སྟོ་སྟོངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ཆད་
ལྷག་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞོངས་པ་རྣམས་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྟོན་ནས་འགྲོད་
སེམས་དྲག་སོས་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་བཤགས་ཤིང་འདོད་པའི་དོན་འབྲུབ་པར་གསོལ་བ་

གདག་མཐུག་ཚོག་དེ་དག་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། རྩེད་བ་ལས། དེ་ནས་
ཚོག་རྗེ་ལྟ་བུ་ལེ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་སྤྱན་བསེག་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཐུག་པ་འདི་སྤྱུ་ལའང་སྤྱོད་བར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ལ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་བཞག་སྟེ་བྱེ་རོལ་ཏུ་བྱུང་ནས་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟ་
བ་བཞེན་ནོ། །བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྤྱོད་ལགས། །ཞེས་བ་ནས། རང་གི་གནས་
གཤེགས་བརྗོད་མུམ་མུམ་། ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ལ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་གཤེགས་སྤྱུ་གསོལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྤྱན་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱིས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྤྱུ་ལ་པའི་ལྟ་དམ་ཚོག་པ་རྣམས་སྤྱན་བྱངས་ནས་
རང་གི་སྤྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སྤྱུ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱེད་སྐབས་ལྟར་
གཞུག་ཅིང་། དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་དག་འདོན་ལྟན་(༤༡༩)ཐབས་སྤྱུ་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཅེས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་
བསྐྱེད་སྐབས་ལྟར་བྱུང་བ་དམ་ཚོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལའང་ཉེར་བསྐྱེད་ཞིག་དགོས་པས་
དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲིར་
ཉེ་བར་བསྐྱེད་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་
ཡོད་དོ། །

ལྟར་ཐབས་སྤྱུ་ལྟ་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱིང་གར་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉེར་
བསྐྱེད་ཆེ་རང་གཙོ་བོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྤྱུ་བྱེན་ས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། རང་
གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱིང་གར་བསྐྱེད་ཆུ་གཞན་མེད་དོ། །སྤྱིང་
ཡང་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱིང་མཆོམས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་
པོའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱེད་ཞིང་རེག་པས་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྤྲངས་ནས། སྤྱི་ཡིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་སྣོད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ནས་
སྣོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་བཟླ་བར་བྱའོ། །ལྷན་
ཐབས་སུ་སེམས་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་རང་གི་བྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་
ཏེ་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱེམ་བ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ལྷ་རྣམས་དཀྱིལ་
འཁོར་སྤྱིས་པ་དང་། །བྱད་མེད་དངོས་པོས་སྤྱལ་བ་ཡི། །དོ་བོ་རུ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །སྤར་
ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ། །གཟུགས་སོགས་སྤང་པོའི་ངོ་
བོ་རུ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་གཞུག །ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ། །སྤྱན་མ་ལ་
(༤༡༡ན)སོགས་གཞུག་པར་བྱ། །མིག་སོགས་སྦྱར་བ་ཆེ་རིག་པས། །ས་སྤྱང་སོགས་དང་
ཐབས་ཅིག་ཏུ། །གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །རང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལ་དགོད་བྱ། །ལག་
སོགས་གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད་སོགས་བཀོད་ནས། །དེ་ཉིད་རི་བཞིན་ཆོ་ག་བཞིན་བསྟན་ཏེ།
འགོ་བ་མཐའ་དག་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་དུ། །མདོན་སུམ་བཟླས་ནས་ཉེར་བསྐྱེའི་ཆོ་ག་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་ལ་ཆག་གིས། པོ་མོའི་དངོས་
པོས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སྤྱལ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡི། །ལྷ་རྣམས་སྤར་ཡང་རང་གི་
ནི། །ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གཞུག་བྱ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་གོ་བདེ་ལ། ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་
ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་ཀྱི་རྗེས་སུ་རང་གི་སྤྱལ་པའི་དམ་ཆོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་
ཉིད་ལ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་སོ། །རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཉེར་བསྐྱེད་ལྟར་དུ་བྱས་
ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཞིང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་རས་བྲིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅེས་མཛད་པའི་བྲུག་སོལ་ཡང་འདུག་ལ། ལྷང་སྐྱེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་གསང་འདུས་སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་དག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སུ། །ཁ་ཅིག་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྤྱབ་དུས་སུ་སྤྱན་བྲངས་ནས་བསྐྱེམ་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། །དམ་ཆོག་པ་རང་

ལ་བསྐྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་ཡང་མི་དགོས་ལ་
དམ་ཚིག་པ་བསྐྱ་ཡང་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། (༢༡༦)ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་པ་
གཤེགས་གསོལ་མི་དགོས་ཀྱང་དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་བསྐྱ་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་
ཁ་ཅིག །བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཆ་གཉིས་བྱས་པའི་
ཆ་གཅིག་རས་བྲིས་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། གཅིག་རང་ལ་བསྐྱ། རང་རས་བྲིས་ཀྱི་གཙོ་
ཐོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དབྱེ། ཡེ་ཤེས་པ་རས་བྲིས་ལ་བརྟན་
བཞུགས་བྱེད་པའི་ལུགས་བཞི་ལ་རང་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་བཀོད་ནས་ཕྱི་མ་ཉིད་
འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེར་བསྐྱ་བྱས་པའི་ནང་པར་སྤྲ་བའི་དུས་སུ། ཨོ་ཨ་ཀླ་རོ་ལུ་ཁྱི་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲལས་བརྗོད་བཞིན་དུ། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་ལག་པ་
གཡོན་པས་བྲིལ་བུ་འཁྲོལ་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡམས་པས་རྩལ་ཚོན་རིམ་པ་
ལྟར་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་དང་བསྐྱས་པ་ནམས་བྱམ་པ་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྲུགས་ཏེ་བཟ་ཤིས་
ཀྱི་སྤྲ་དང་རོལ་མོའི་སྤྲ་དང་འཕན་གཏུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚོན་པ་དང་ལྡན་པས་བྲེར་
ནས་འབབ་ཚུལ་སོགས་པའི་འགམ་དུ་སྤྲའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱས་པ་ལ་མཚོན་གཏོར་བྲལ་ཏེ་
རྩལ་ཚོན་སྤྲ་ལ་གཏད་པ་དང་། རྩལ་ཚོན་བྲེར་བའི་བྲམ་པ་ཚུས་བཀའ་བ་ཚུར་བྲེར་ནས་ཞི་
བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་སོགས་སུ་གཏོར་བའི་བར་བྲལ་ཚུལ་ནི་གོ་
སྤྲ་ཞིང་། ཨ་ཀླ་རོའི་སྤྲལས་བརྗོད་ནས་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱིས་
བྲིས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་མཚན་མ་བཤེགས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ཀྱང་ཉི་ཤུ་པ་ལས། མཚན་མོ་ཉེར་བསྐྱ་བྱས་པ་ཡིས། །སྤང་ཡང་ནང་པར་དུས་སུ་ནི། །རྩལ་
ཚོན་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བྱས་ཏེ། །མཚོན་བྲམ་ཚུ་སྤང་ལ་དོར་བྲ། །ཞེས་པ་དང་། འཕྲེང་བར་
ཨ་ཀླ་རོའི་སྤྲལས་(༢༡༦)བརྗོད་ཅིང་རྩལ་ཚོན་དབྱེ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་

ལ་ཐེས་པར་མོས་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་སྤར་བྱ་སྤར་བ་སོགས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་རྩལ་ཆོན་སྤྱན་འབྱེན་མཛད་པ་ནི་སྤང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གོ་རིམ་
གང་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། སྤང་བར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་སོགས་ལ་ཚུས་གཏོར་
བའི་རྗེས་སུ་བ་སྤྱིས་བྱགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་གཞན་རྩ་མ་ནམས་ལ་འོ་ཐུག་
གི་སྟོན་མོ་བྱ་བའང་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྤར་བྱོགས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་དང་བྱོགས་སྤྱོད་ནམས་
ལ་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། སྤྱ་གར་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་གཏོར་མ་གཏང་ལ། ཁོ་
བོ་ནམས་རང་ལ་བསྐྱ་བའམ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། བྱོགས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་རང་
གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ། །སྤར་བྱ་དབྱུང་བའི་སྤགས་དོན་ནི། གཞན་ནམས་སྤར་
བཤད་པ་དང་འབྲ། ཟུང་གྱི་ལྷ་ཡ་ཞེས་བ་ཟུང་སྟེང་དང་གོང་མ་སོགས་དོན་མང་པོར་འཇུག་
པས་སྟེང་སྤར་བ་ཆེད་ལ་ཞེས་བ་སྟེ་སྤར་བ་སྟེང་དུ་དབྱུང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གམ་སྟམ།
སྤགས་དེ་ལ། ཉི་ཤུ་པར་རྩུ་གཉིས་དང་པར་གཉིས་བྱུང་ལ། སྤང་བར་རྩུ་བཞི་(༤)དང་
པར་གཅིག་བྱུང་། སྤགས་གཉིས་བ་དེའི་དོན་ནི་རུ་ནི་སྤགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ལ། གཉིས་བ་བརྗོད་
པ་ནི་རེས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱ་རུ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ། རྩ་ལ་ནི་ཤིན་རུ་ཡང་གཟི་བརྗོད་
དང་ལྷན་པར་མཛོད་ཅིག་ཉིལ་ནི་བདག་གི་བསམ་པ་མ་ལུས་པར་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
བཞུགས་ཤིག་པ། སིལྱ་ལོ་ཅ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱུབ་པའི་སྤྱན་ཞེས་འབོད་པའི། སམ་
ཨམ་སྤ་རྩ་ནི། ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུབ་པ་ཞེས་བོད་པ། སྤ་རྩ་ནི་ཞི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
ས་བོན། ཞེས་བ་སྟེ་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །

སྤགས་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སྤྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དང་
བཟ་ཤིས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བ་སྟེ་འབྲུ་གསུམ་ནི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ས་བོན། སཏྲ་
སེམས་ཅན་ཀྱི། ཨམ་དོན་དང་། ཀྱི་རུ་མཛད་དུ་གསོལ། སྤ་སྟེ་བཟ་ཤིས་པར་ཞེས་བ་ལ་

འབྲུག་གོ། །སྤྱན་མའི་སྤྲལས་ཀྱིས་བགྲུ་བ་དང་ཕུར་བུའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་བྱ་
བའང་ཐེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་གཡོན་བརྒྱུད་
ཞབས་གནས་པ། །གསང་སྤྲལས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱོགས་བརྒྱད་ན། །གནས་པའི་ཕུར་བུ་སྐམ་
པ་ཡི། །བྲག་རྒྱ་ཡིས་ནི་དབྱུང་བར་བྱ། །ཇི་བརྗོད་གྲི་ལྷ་ཡ་ལྟ་གྲི་ལྷ་ཡ་སང་བེ་སྤྱོད་ན་བརྗོད་
རྟ་ར་ལྷ་རྟ་བ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པ་ར་པ་ར་རྩྱུངས་ཏེ་ཕྱི་ནས་དེའི་སྤྱད་པ། །སྟོན་གྱི་ནང་དུ་བསང་
བར་བྱ། །དེ་ནས་རྒྱ་དང་ཅན་དན་གྱིས། །གསང་སྤྲལས་འདི་ཡིས་བཞག་པར་བྱ། །ཇི་
ལྷ་རྩྱུ་སརྩ་ཀྱ་རུ་སྤྱི་སྤྱི། དེ་ནས་སྤྲལས་པས་ཁོ་རྒྱལ་རྣམས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་མཆོད་
པ་ཡིས། །མཆོད་པ་སྤྱ་དང་གར་སོགས་(༤༡༤བ)ཀྱིས། །གཏོར་མ་གཏང་བྱ་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ས་དེ་ནི། །བ་ལང་ལྷུ་བས་བྱགས་ནས་ནི། །སེམས་ཅན་དང་
ནི་སྟོབ་མ་ལ། །པན་ཕྱིར་ཞི་བའི་ཕྱིན་བསྐྱེད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱར་ཡིན་ཞིང་། ཆག་
འབྲུར་དུ། །སྐམ་པའི་བྲག་རྒྱས་ཕྱོགས་བརྒྱད་དབུས། །གནས་པ་ཡི་ནི་ཕུར་བུ་དག །ཅེས་
དང་། དབྱུང་བའི་སྤྲལས་ལ་ཡང་རྩྱུ་བཞི་དང་། སྤྱད་པ་བསྤྱུ་བའི་སྤྲལས་སོགས་ལ། ཇི་
ལྷ་རྩྱུ་སརྩ་རྩི་ཆེ་གོ་མའི་ཤེརྩི་ཀྱ་རུ་སྤྱི་སྤྱི། དེ་ནས་སྤྲལས་པས་ཁོ་རྒྱལ་རྣམས། །ཕྱི་
ནང་བདག་ཉིད་མཆོད་པ་དང་། །སྤྱ་གར་ལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་དེ། །གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་
གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་བྱུང་ལ། སྤར་ཉི་ཤུ་པའི་ཕུར་བུངས་པ་འབྲུར་དམིགས་བསལ་
མེད་པ་རྣམས་ནི་བ་ཆ་བ་གྱི་འབྲུར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

བཤད་རྒྱུ་དོན་མཐོང་བར། བདག་ལ་དངོས་སྤྱབ་མཆོག་སྟོན་ལགས། །ཞེས་སོགས་
ཀར་བ་རྒྱལ་གིས་གཤེགས་གསོལ་དང་། དེ་ནས་ཁྱེ་ཏུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་ལྷག་
མའི་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོན་དཔེ་རང་ཉིད་རྟོག་རྟེན་འཛིན་ཅིང་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་
གནས་པས་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། མཐུག་ཆོག་
གཞན་རྒྱས་པ་མ་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ལ་བྱལ་བའི་མཆོད་རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་

ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་དབང་ལ་སྒྲོབ་མ་ལ་བགོ་བཤའ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་
ཉམས་པར་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། བྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
ནི་ནོར། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་བསྐྱུས་ནས། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །སྒྲོབ་མ་
སོགས་ཀྱིས་རྩང་ཟད་མིན། །ཆང་འཇུགས་པ་དང་རབ་གནས་དང་། །(༧༩༠ན)སྤྱི་སྤྱི་ག་
འཁོར་ལོའི་ནོར་གང་ཡིན། །དེ་ཀུན་སྒྲོབ་དཔོན་ཁོ་ནའི་ཞེས། །རྗེ་རྗེ་འཇིག་པ་མཆོག་ཉིད་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲུགས་རིམ་ལས་ཆང་འཇུགས་པ་ཞེས་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ཁུང་བྱ་དགང་དང་ཞེས་བསྐྱུར་ཏེ་དབང་གི་ཆོ་གའི་ཕྱོགས་གཅིག་
གི་མིང་དུ་མངོན་པས་དབང་བསྐྱུར་གྱི་ཡོ་བྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་དེ་
དག་སྒྲོབ་དཔོན་མི་འདོད་ན་གདུགས་དང་རྩལ་བའི་བྱ་སོགས་སངས་རྒྱས། བ་དན་
བདུག་སྒྲོས་བྲི་ལ་སོགས་པ་ཆོས། གོས་དང་སྒྲོད་སྤྱད་སོགས་དགེ་འདུན་ལ་དབུལ། དེ་
ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མེད་ན་སྤྱི་གཟུགས་དང་ཆོས་སྤྱེགས་བཅས་ལ་བྱ་རུང་ངམ་སྤྱི་
ཞིང་། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མེད་ན་དགེ་སློང་པ་མཁའ་དགེ་བསྟན་སོགས་ལ་སྤྱིན་པར་
སྤྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། བཟའ་བ་དང་ནི་བཅའ་བ་ནམས། །ཅི་དགར་ཕོངས་
པ་ནམས་ལ་སྤྱིན། །ཁྱི་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་ལ། །རྩང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོན་མོ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་མ་དང་སྒྲོའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་ལས་གྱི་
རྗེ་རྗེ་སོགས་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་ལ། དམན་པ་
དང་མགོན་མེད་པ་ནམས་ཀྱང་ཆོམ་པར་བྱ་སྟེ། བྲེང་བ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲོའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ནམས་དང་ལས་གྱི་རྗེ་རྗེ་ཅན་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ནམས་དང་བཟོ་བོ་ནམས་རི་ལྟར་
རིགས་པར་རྒྱས་པ་རི་ལྟར་བར་གོས་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་། སོ་ཅེ་ལ་སོགས་པས་ཆོམ་
པར་བྱ་ལོ། །དགེ་འདུན་གྱི་གཏོར་མ་དང་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་ལོ། །དམན་པ་དང་མགོན་

(༤༢༠བ)མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། གོ་
ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སོ་ཅི་ལ་སོགས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འབྲེང་བའི་དཔེའི་བྱང་
ཡིན་པ་འདྲ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སློབ་དཔོན་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་གཤེགས་གསོལ་གྱི་
གོང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས། དེ་དག་གི་སྤྱི་བྱི་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་བར་བཞེད་དོ། །ས་ར་
ཏས། ས་གཞི་ཡུལ་འཁོར་བྱང་མེད་སྤང་པོ་སོགས་དངོས་པོའི་བྱང་པར་དུ་མ་དང་། དད་པ་
བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ལ་བ་པས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། བྲེང་བར། སློབ་མ་ལ་ནི་ཡོན་སྤང་བྱ། །དེས་ཀྱང་གྲུས་པས་
དབུལ་བྱ་སྟེ། །རིན་ཆེན་ཡིད་འོང་རྒྱུ་མ་དང་། །རང་གི་ལུས་དང་ས་གཞི་དང་། །མདོར་ན་
བྱ་བ་དེ་འདྲ་བ། །རི་ལྷར་སྤྲོ་མ་མཉེས་འགྱུར་བྱ། །སྤྲོ་མ་མཉེས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །གཞན་
དུ་མིན་ཞེས་སྤྱབ་པས་གསུངས། །སློབ་དཔོན་སྤྲོ་མེད་བྱེད་པ་པོ། །རྩོམ་སེམས་དཔའ་
མཆོད་པ་ལས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་སྤྱབ་མ་བྱས་པ་ཡང་ཅི། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན། དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་སྤྲོ་མ་ཡོན་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པས་
མཉེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས།
སངས་རྒྱས་ཞིང་སོགས་ཞིང་རྣམས་ལ། །བྱང་པར་དུ་ནི་སྤྱིན་པ་སྤྱད། །དམངས་རིགས་
སྤྱོད་སྤྲུག་གཉིས་དག་ཀྱང་། །བྲམ་ཟེ་གཙང་མ་གཅིག་དང་འདྲ། །བྲམ་ཟེ་སྤྱོད་སྤྲུག་གཉིས་
དག་ནི། །དགེ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་རབ་དུ་སྤྱད། །དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྲུག་གཉིས་དག་ནི། །རྩལ་མེད་
པ་ནི་གཅིག་དང་མཉམ། །རྩལ་(༤༢༡ན)མེད་སྤྱོད་སྤྲུག་གཉིས་དག་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་
གཅིག་ལ་སྤྱད། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་སྤྱོད་སྤྲུག་གཉིས། །སློབ་དཔོན་གཅིག་དང་མཉམ་པར་
བརྟག། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པའི་ཞིང་བྱས་ནས། །སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་རྟག་དུ་སྤྱིན། །རྣལ་འབྱོར་
རྩ་བའི་ཆོས་ལས་ནི། །ཞིང་བཟང་པོ་ལ་ས་པོན་གདབ། །ཅེས་དམངས་རིགས་སྤྱོད་སྤྲུག་
གཉིས་དང་བྲམ་ཟེ་གཙང་མ་གཅིག་བསྟན་བཀུར་གྱི་ཞིང་དུ་བྱས་ནས་མཆོད་པ་གཉིས་པན་

ཡོན་མཉམ་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་མཉམ་
པའི་བར་གསུངས་བ་བཞིན་ལ་བ་བ་དང་ནག་པོ་སྟོད་པས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེ་དག་གིས་
བཤད་པའི་རྒྱལ་མེད་བ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་བ་ནི་དགྲ་བཙུག་པ་ལ་བྱ་
དགོས་སམ་སྟུག་། ས་ར་ཉས་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་གི་མཛུག་ཏུ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་
རྣམས། །སྤྱི་བ་པའི་ཚོགས་དག་སྤངས་བྱས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་ས་གནས་སུ། །མི་
སྟོག་པར་ནི་འགྲོ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་
དགོངས་བ་ཡིན་བ་ལྟར་ལུང་སྤྲ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བ་ལའང་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཙུག་ཡོད་ཅིང་།
དེ་བས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེས་ཆེར་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་
དེ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དགྲེས་བ་
དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་པས་སྤྱོན་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། མཆོག་སྤྱན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་པའི་སྤྱན་པོ་དག་མགྱ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་སེམས་(༤༩༡)བ།
འཛིན་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོར་གྲགས་བ་རྒྱུད་དང་ཆོད་ལྡན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་གང་
ནས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟེན་བརྒྱུད་དང་། ས་འོག་ནས་བཏོན་པར་བསྟོད་
པའི་རྒྱུ་ཆོས་དག་ལ་སྟོན་འགྲོ་དབང་བསྐྱར་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ཅི་ལ་དགོས་ཀྱང་། ཐར་
འདོད་རྣམས་ཀྱིས་འཛུག་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་གི་གཙོ་བོ་ནི་མདོ་རྒྱུད་དང་དགོངས་
འགྲེལ་ཆོད་སྤྱབ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ན་གདམས་ངག་
དེ་སྟོན་བ་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་འདི་ལས་
སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་གདོན་མི་བྱ་ལ། དེས་ན་ཆོད་སྤྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲ་རྣམས་གདམས་ངག་གི་
མཆོག་ཏུ་མཐོང་ནས་དེའི་དོན་བསྟོམ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཐོས་པས་བསྟོམ་བྱའི་དོན་རྣམས་ལ་
སྟོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ཤིང་། དབང་གིས་མ་སྤྱོན་པར་རྒྱུད་དོན་འཆད་ཉན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་།

འབྲས་བྱ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། རྩེ་བཅུན་
ཅེ་མོའི་གསུང་ནས། དབང་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མེད་
པ་སྤྱན་པོ་བསྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤང་བ་དང་། ཡང་བྱིན་རྒྱལ་ས་སྤོ་མོས་དབང་བསྐྱར་གྱི་གོ་
བཅད་ནས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མད་པས། རྒྱུད་སྤེལ་ནས་བཤད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་
གོ་རིམ་འགངས་ཅན་རྣམས་མ་འཁྲུགས་པར་ཆོ་ག་ཆང་བས་དབང་བསྐྱར་ན་ཡང་དག་པའི་
གདམས་ངག་གི་སྟོན་དུ་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོགས་ནི་
འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བཞིའི་ས་ཐོན་བྱད་པར་(༤༣༣ན)ཅན་ཡང་མི་ཐེབས་ཤིང་། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་
པའི་གོགས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དི་མ་ཡང་འཁྲུད་མི་རུས་ལ། གདམས་པའི་མཆོག་རྒྱུད་དང་
དགོངས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རུས་པས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
མང་འཇུགས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་སྟོབ་
དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྤྲ་མ་བརྒྱུད་པའི་བྲག་ལེན་མ་ཉམས་པར་ཐེན་པའི་སྟོན་ནས་
དབང་གི་བརྟུ་གལ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བརྟུ་འཕྲོད་པ་ལ་བརྟུན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་
གིས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་མ་ཟད། རི་སྐད་དུ་
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རུམ་དབང་གསྐྱེའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ལས་
ཀྱི་དི་མ་བཀྲས། །གསང་བ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་སྤངས་པ་ཡིས། །ངག་གནས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་
སྤྲུགས་སུ་འཆར། །གསུམ་པ་ལྟན་སྤྱེས་དགའ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱེས་བྱ་དོན་
དམ་དབྱིངས་སུ་བྱངས། །བཞི་བ་བྱང་འཇུག་དོན་ལ་ངོ་སྤྱད་པས། །མཐར་ཐུག་སྤྱེལ་སའི་
གནད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཅད། །དབང་བཞིའི་གནད་དོན་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་ལས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་གདམས་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། །རང་གི་ཉོགས་པ་སྐྱེ་བྱ་བྱངས་པ་འདི། །སྤྲ་མ་རྣམས་དང་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་གོགས་སྒོ་

གསུམ་གྱི་བྱི་མ་ནམས་སྦྱང་བ་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་འབྲུབ་པ་
བྱེད་པ་དང་སྦྱ་བཞིའི་ས་བོན་བྱེད་པར་ཅན་ཐེབས་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མང་བརྟན་
སོ་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་(༤༣༣བ)དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཟིན་ནས། ལྷ་མ་ལྷ་བརྩ་བ་ལས།
དེ་ནས་སྤྲུགས་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་སྦྱོད་དུ་བྱས་ནས་སྟ། །ཅ་བའི་ལྷང་བ་བརྩ་
བཞི་ནི། །བསྐྱགས་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅ་ལྷང་བརྩ་བཞིས་
མཆོན་པའི་སྤྲུགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྦྱོམ་པ་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་
མིག་གི་འབྲས་བྱ་ལྟར་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་གཏན་ལ་
དབབ་པར་བྱ་རྒྱའི་རྒྱུད་དོན་གྱི་ཆིངས་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་སྐལ་བཟང་རྗེ་རྗེའི་ལམ་རིམ་ལས། མ་
སྟོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་ཚོ་ག། སྟོན་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་བསྐྱར་བའི་
ཚོ་ག། །ལྷ་མ་ལས་རྒྱུད་མཉན་ནས་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག། །བྱང་ཚུབ་འབྲུབ་
པར་བྱེད་པ་སེམས་སྦྱང་བའི་ཚོ་ག། །དེ་མཐར་བྱིན་པའི་ཐབས་སྦྱོད་པ་དག་པའི་ཚོ་ག་སྟེ། ལྷ་
མེད་གྱི་རྒྱུད་དོན་ནམས་ཚོ་ག་ལྟར་བསྐྱས་པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཤུག་ཀ་ར་མཆོས། འདུས་
པ་བྱི་མ་ལས་རྒྱ་རྒྱུ། ཐབས་གྱི་རྒྱུ། འབྲས་བྱའི་རྒྱུ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། རྒྱའི་རྒྱུ་དེན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལྷ་དབང་ཐོབ་པས་ཐབས་རྒྱུད་
བསྐྱེད་རྗེགས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱའི་རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་
སྟེ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཤུག་པས་མཛད་པའི་དབྱ་ནག་གི་འབྲེལ་པ་
རིན་ཆེན་སྦྱོན་མེ་ལས་གང་ཟག་མཆོག་གིས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་
བ་དམ་ཚིག་དང་། དམ་ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་དབང་བསྐྱར་དང་། དབང་ཐོབ་པས་བསྟེན་པ་བྱ་
བ་དང་། བསྟེན་པ་སོང་བས་བསྐྱབ་པ་བྱ་བ་(༤༣༣ན)དང་། བསྐྱབ་པ་བྱུབ་པའི་འབྲས་བྱ་
དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ཚོགས་ཏེ་བྱག་ཏུ་བསྐྱས་པ་དང་། ཡེ་

ཤེས་དོན་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ཆགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ནམས་རྒྱད་དང་
སྐྱེང་གཞི་དང་དེས་པའི་ཆོག་དང་རྒྱ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
སྒྲོན་གསལ་ལས། །རྒྱད་དག་དང་ནི་སྐྱེང་བཞི་དང་། །དེས་པའི་ཆོག་དང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མི་
ཡི་སྐྱེ་བར་འབྱུངས་པ་ནི། །རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟུན། །བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་
ནི། །དེས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེང་གཞི་ཡིན། །འདུལ་ལས་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུས་པ་ནི། །དེས་པའི་ཆོག་
ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཆོས་སྦྱོད་པ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཞེས་བརྟུན་བྱ་སྟེ། །འདི་
ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི། །ཚུལ་ནི་ནམས་པ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐེག་
པའི་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིར་འབྱུངས་པའི་རྒྱད་དང་། དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་དང་པོའི་བཅའ་གཞི་ཡིན་པས་སྐྱེང་གཞི་དང་། ཆོག་གི་སྐད་དོད་སྤྲ་ད་ཞེས་པ་གནས་
ལའང་འབྲུག་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྦྱོད་ལ་གནས་པ་ནི་དེས་པར་བསྐྱེན་
དགོས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དེས་ཆོག་དང་དེས་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་
བ་སྦྱུད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉེ་རྒྱ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་
དཔེར་མཛད་ནས་ཆགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་གྱིས་ནི། །དོན་གསལ་ཉོགས་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱ། །རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་
པ་ནི། །རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟུན། །སྤར་ཡང་རིགས་གཅིག་གྱུར་པ་ནི། །སྐྱེང་གཞི་
ཡིན་(༤༣༣བ)པར་རབ་ཏུ་བསྐྱུན། །དོན་ལ་སོགས་གཟུང་བ་ཉིད། །དེས་པའི་ཆོག་ནི་
ཡིན་པར་བཤད། །སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་ནི། །རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤང་ཞེན་དོར་ཏེ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པས་སྐྱེ་བ་
སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ་རྒྱད་དང་། ལྟའི་སྤུལ་པ་སྤྲ་ཆོགས་གསང་ཆེན་དོན་རྩེ་འཆང་
གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྐྱེ་སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཐུགས་འོད་གསལ་ལྟ་གཅིག་སྐྱེས་པ་སྤྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་

གཉིས་ལྟེང་འཁོར་ལོ་སོགས་སྒྲིམ་པ་ཆེས་མི་འབྲ་བ་དུ་མའི་གཞི་དང་ཅ་བ་ཡིན་པས་སྒྲེང་
གཞི་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་དེའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་ནམས་གདོན་མི་ཟ་བར་
བརྟེན་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་ངས་པའི་ཆོག་དང་། སྐྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྐྱབ་
པའི་རྒྱ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་པ་ནམས་གོ་བདེ་བར་བསྐྱེགས་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོད་རུང་
དུ་བྱེད་པའི་དབང་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
རིམ་སྤར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལམ་ལ་ཐོགས་འབྱེན་པའི་ཐབས་སྐྱོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། རོན་ཆོན་ལྟ་ཐོ་དེ་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
རོན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆེདས་ཡིན་པས་ན་འཇུག་སྒོ་དབང་ནམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
ཅིང་། དམ་ཆོག་ལ་གནས་པའི་སྤགས་པས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་སྐྱོང་བར་
བྱེད་པའི་ལམ་ཁྲིར་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱོབ་ཅིང་། ཞར་བྱུང་
དུ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་རོན་ཆུབས་ཐོ་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱས་དབང་དག་གི་
འབྱེན་ལས་གང་ལ་གང་འཆོམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། གཙུ་ཐོར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་
བྱས་ནས་མཆོག་གི་(༧༩༧)དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རིམ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་
པའི་རྫོགས་རིམ་ནམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པས་འབྲས་
བུ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟན་མི་སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་རང་དོན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཆོས་སྐྱེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱེ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤགས་གྱི་གསང་བ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་
འཁོར་ལོའི་འབྱེན་ལས་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་འཁོར་བ་རིམ་གྱི་
བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའང་བྱུབ་སྟེ། རོན་གཉིས་
གྱི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། དག་པའི་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐྱར་བཞིན་དུ་རྩལ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ནི་མཆོན་

དཔེ་གསལ་ཇོགས་རྒྱུ་གིས་མཛེས། །མི་ཤིགས་རང་སྤྱི་གཞིས་དུ་མེད་པ་སྤྱི་ཆོགས་དབང་
པོའི་བྱ་གར་འབྲུག་པའི་ཆོས་ཕུང་དབྱངས་ལྡན་གསུང། །སྤྱི་བ་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་མཛེས་
མར་རོལ་པའི་ལྷན་སྤྱེས་དགའ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དཔལ་ལྡན་
བྱུང་བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་གཅིག་ལས་དུ་མར་སྤྱང་བའི་སྤྱི་དང་ཞིང་ཁམས་བཞོད་པ་
མཆར། །དག་གསལ་རིན་ཆེན་ཅིག་ངོར་བྱེ་བ་བརྒྱུད། །མཆར་སྤྱུག་སྤྱིན་ལེགས་གཟུགས་
བཞིན་རང་ཉིད་དང་། །སྤངས་ཇོགས་མཉམ་ཡང་ཞིང་རྒྱལ་གངས་མཚུངས་པའི། །འཁོར་
དབྱས་ཆོས་ཕུང་སྤྱིང་པོར་གསུངས་པའི་བཀའ། །མཐའ་དབྱག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱུ་ལས་འབྲིགས་
ཅ་རྒྱུད་མཆོར། །གསང་དོན་ཟབ་རྒྱས་ནོར་བུས་ཡོངས་གཏམས་པ། །བཤད་རྒྱུད་དོན་ཡོད་
ཞགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཆེས། །བཀྲལ་པས་ཐར་འདོད་དབྱལ་བ་པ་མཐར་བསྐྱད། །འོད་
གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་(༤༡༤བ)པོའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །སྤྱིང་དབྱས་ཤར་བའི་འཕགས་ལྷལ་
མཁས་བྱུང་ལས། །གཞན་དུ་སྤྱོདས་སྤྱན་སེལ་བའི་ལེགས་བཤད་གཟི། །སྤྱི་སངས་པ་
མཐར་འགོད་པ་སྤྱི་ཡིས་སྤྱོ། །མཁས་དང་བྱུང་བའི་གཏམ་སྤྱན་བེའུར་མདངས། །ལུས་ལ་
ཆགས་པའི་གངས་ལྗོངས་ཐ་སྤྱིས་ཆོགས། །རི་དྲགས་རྒྱལ་པོར་བརྒྱ་ཡང་སྤྱི་ངན་སྤྱ། །རང་
ཚུལ་རྒྱུ་པར་སྤྱོན་པའི་མེ་ལོང་བཞིན། །ཤར་བྱར་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཀླུ་མས། །ཉེ་
བར་བྲན་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་འོད། །དམར་སེར་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ལ་འབྲུ་བའི། །བྱེད་
པོ་སྤྱོ་བཟང་གཤགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཚུས། །མ་ཇོགས་ལོག་ཇོག་ཐེ་ཆོམ་འཆིང་བའི་
བྱི། །བཀྲས་ནས་རྣམ་འབྱེད་བཞིན་རས་དངོས་པའི་ཆོ། །སྤྱིང་ལ་མངོན་འདོད་རྒྱས་པའི་
ཡོད་ཆེས་གིས། །ཕྱོགས་གཞན་དགའ་བའི་མཛའ་བ་ཡོངས་སྤྱི་བཏང་། །རང་སྤྱང་དོ་རྒྱུ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བར། །བདེ་ཆེན་དབང་བཞིའི་ས་བོན་སྤྱིང་དབྱས་སྤྱ། །བཏབ་
པས་སྤྱི་བཞིའི་ལང་ཆོ་གསར་པ་ཞིག་སྤྱིན་བྱེད་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལེགས་བཤད་ཆེ། །ཟབ་
བརྒྱུད་ཆོག་དོན་ཀྱན་གསལ་པ་མཐའ་ལ། །མཁས་དབང་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་

དཔྱོད་ཀྱིས། །བཟོད་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པ་ཡང་། །རང་སྟོབས་རྣམ་འཕང་སྐྱོད་ལ་
རེ་བ་འཆམ། །དེ་ཕྱིར་སྟོ་གོས་ཚུ་མཆོ་ལས་འོངས་པའི། །རྣམ་བཤད་ཚུ་འཛིན་གསར་
པ་འདི་འཁྲིགས་མོད། །མ་རྟོགས་སྤྱི་བ་པར་གྱུར་པའི་ཆ་གང་ཡིན། །དབང་གྱུར་མཁས་
པའི་ཆོགས་ལ་སྦྱང་ནས་འཆགས། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྲུ་
བདག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་གཟུགས་རྗེ། །མཉེས་བཞིན་རྗེས་གཟུང་ཐེག་མཆོག་སྒྲ་མེད་
ཀྱི། །སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །སྤྱིག་སྐྱོད་ལྟ་ཆེན་ཁོས་པའི་
ཆོ་འཕྲུལ་ལས། །སྤྱིགས་མའི་མཆོན་(༤༡༥)ཆར་བདོ་བའི་དུས་མཐའ་འདིར། །ཐུབ་
བསྟན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་འཆི་གསོས་སྤྲོ། །སྦྱར་བའི་སྟོག་སྤྱིན་མཁན་པོར་བདག་གྱུར་
ཅིག། །གཞན་ཡང་གདུལ་དཀའི་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་དུ། །སྒང་དོར་ལོག་པར་འཕྱུན་པའི་
འགོ་བ་རྣམས། །འབྲུལ་མེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱར་ལམ་འདི་ཉིད་ལ། །འཁྲིད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་
རོལ་སོན་པར་ཤོག། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་ཚུ་མཆོ་ལས་འོངས་པའི། །དགའ་ལྷན་
རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རོར། །བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་རྟག་བཞོད་
ནས། །སྟོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བྱི་མེད་གཟི་འབར་ཤོག། །འདུ་འཛིས་དཔེན་པའི་བསྟོ་གནས་
ཉམས་དགའ་བར། །འབྲུལ་བྲལ་ཐེག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཐབ་ལམ་རྣམས། །ཅེ་གཅིག་སྒྲུབ་
ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱི་ནང་གི། །བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་གཞོད་པས་མི་བརྗེ་ཤོག། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
ལེགས་གསུང་རྩ་བརྟན་ལས། །འོངས་པའི་རྣམ་བཤད་སྤྲོ་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་འདིས། །གཞན་པན་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུའི་གཉེར། །མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་ཡུན་རིང་སྤྱིན་གྱུར་ཅིག། །མཐའ་
མེད་སྤྱིད་པར་དུབ་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །འཁོར་འདས་ཀུན་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཆེ། །དག་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བྱང་རྒྱུབ་པའི། །ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་མགོན་པོ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །དེ་
ལྟར་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་འཕགས་ལུགས་ཞེས་ཉི་མ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་

སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མཐུན་དཔེ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་རྩ་ལོ་(༧༢༥)འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་དམ་པ་འདུས་
བའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུ་དེ་ཆོག་ས་ཡོངས་ལ་གསང་བ་འདུས་བའི་དབང་བཞི་རང་ལུགས་ཀྱི་
སྲོལ་མ་ཉམས་པར་ལུལ་སྐབས་གས་དུ་བཅར་བའི་ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་སེར་སྤྲད་སྲོལ་དཔོན་ཟུར་པ་
རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། འབས་སྤྲུངས་སྤྲུགས་པ་སྲོལ་དཔོན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་སྲོལ་དཔོན་ཟུར་
པ་རག་དབང་ལྷན་གྲུབ། ཅེ་ཆོག་ས་མཁན་པོ་རག་དབང་རིན་ཆེན། ནགས་ཤོད་སྒྲ་མ་རྩལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ནས་
རི་ལྷང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྒྱུ་པ་ཞིག་གསར་སྤེལ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་དོར། རང་སྲོ་གསང་
ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཅུལ་སྒྲོབས་ཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འབྲན་སྒྲ་
མེད་པའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་དང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་གཞིར་བཟུང་། གཞན་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་རིགས་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་འདུས་པའི་ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོག །སྲོལ་དཔོན་
ལྷའི་ཆོའི་ཞབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སྲོལ་དཔོན་སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་
བཞེས་གཉེན་དང་ནག་པོ་དམ་ཆོག་དོན་རྒྱུ་མཛད་པ། གཞན་ཡང་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་
བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་འགའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞིགས་ནས་གཡུང་ཁལ་ཅན་དུ་
རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཤུ་གཉིད་དགོ་(༧༢༦)སྲོང་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཐ་གལ་བ་སྲོ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གུ་འཛིན་གཉིས་པར་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་ལུག་ལོའི་དབྱུག་སྒྲའི་
ཡར་གྱི་གལ་ཆོས་ལྔ་པ་ལྷག་པ་ལྷ་མཆོམས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་སྦྱར་བ་སོགས་དུས་དགོ་བར་རྫོགས་པར་སྤྲུང་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
མཚོད་དཔོན་ཞུ་མཁན་པོས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རང་ལུགས་འི་མ་མེད་པའི་གསང་ཆེན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་སྤྱོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་
རྒྱས་ལ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།དགོ་ལེགས་འཕེལ།

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེན།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་དུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྤང་། །
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 ཇི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
 དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 དེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྤུབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་སྟེང་སྤྱིག་སྟོང་མི་བཟད་པས་གངས་སྟོངས་
 ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མེད་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
 བར་བྱས། རྩྱགས་དང་རྩྱགས་ན་རྩྱལ་ཐུན་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཛེ་གྲ་གྱུའི་སྦྱར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
 བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཆོ་ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩྱགས་པོད་ཁ་བ་ཙན་
 དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྦྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསེས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྟོངས་འདིར་ཡང་སྤུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་ཁྱི་མ་
 མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འཛེན་ལྷ་ཀྱུ་མེད་ཀྱི་
 རིང་ལྷགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྟན་སྤུབ་མཐའ་རིས་
 མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབར་དུ་བསྟན་དང་བསྟན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ལྷ་ཀྱུའི་དགེ་སྟོང་
 ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤར་བའོ། དགེའོ། །

ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་
པོད་ག་པ།

མཛེད་པ་པོ།   ལྔ་ཀྱལ་དབང་སྐུ་མེད་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ལྷོ་ཁྱེ་དབ་སྐྱེང་ང་གཉིས་པ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།	ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
དཔེ་གཞི་འཆར་འགོད་པ།	ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
ཡིག་འབྲུག་དང་ཁུ་དག་པ།	ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
མཐུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།	ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

པར་གཞི།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐངས།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།
པར་གྲངས།	པར་ཐངས་དང་པོར་པར་གྲངས། 300 བཏབ།
དེབ་ཆེད།	7x9.5 ཡིག་གཟུགས། རྫོན་ལམ་བོད་ཡིག
དེབ་ཨང་།	ISBN 978-93-83091-27-0 ཡིག་ཨང་། 16
དཔར་འགྲེམས།	རྒྱལ་སྐྱེལ་ཨང་པན་བདེ་ལེགས་བཤའ་སྒྲིང་།

